

“የጥናናርሱ በሰማውቁ ተልቅ መለት ነው”

ኤስፋፋዎች

ዲሞት መንጋድ ስምምነት /EhTC/ የደንብ

ኤስጥቃዬ

ድዋት ወንድምኑን (g/c)

2014 9.90.

ΨΜ+ξ Θ+Φ

የኢትዮጵያ ፌዴራል ማስተኞች በሆነ የገዢዎች!

የኢትዮጵያ

ስፋት ሌጭ አዲስ አበባ (ስፋት)

ተዋጋ ባሕሪያዊ አበባ (አቶ)

ገጽ ወቅር ከነፃ ጽሑፍ

አውጥታ መስራት ፍዴራል እና ከገድ ደንብ

አትመት ፍሰት ማተሚያ ቤት

ቀበሌ ፍራው አውሮ (ማሙስ) +251911647326

ማስታወሻ

ለበታቸውን ሁሉ:: ስሜታዊ ታወቻለኛሁ!
ፍራው አውሮ-(ማሙስ):: መወለድ ቅንቃ መሆኑን በላንተ አውቆከኝ!

የኅበርታ ፈዴን አለ?

መጽሁፍ እና በማኑስት ጥያቄዎች ዘርፍ የበለጠ አንዳሰብ እና አንዳሰላሰ
እድርገትል፡፡ የሚውጥቶው የሚመስከለኝ አውነታዎች ሁሉ በመጽሁፍ ወሰተ
በጥያቄ መሰከ ለቀርብ ማረጋገጫ እያለኝ፤ ለክ አላውጥቶውም፤ እያደከ ሲሆን
ታዘዘበት፡፡ የመጽሁፍ አቅራረብ፤ ማረጋገጫ አንጻልጣይ እና የአንባቢን የወሰተ
ከርከር ፍጥረኞች፡፡ በጥንቃቄ የተመረጋጠ ቅለት፤ አንቀጽ እና የተሰናሰለ
ምዕራፍ ተከፋፈለ ይለከንባበያን በማግኘት መሰከ ተዘጋጀቷል፡፡ የህጻው የሰነ-
ሰነና ከሀለውቱን አጠርቶ ለማግዬ ማረጋገጫ የሚሆንው፤ ተልቅ የሆነውን የሳይከትና
ዶወቂት፤ በቀለለ ለማንኛውም ስው አንድሚገባ እድርን በአገር ቅንቃ ማስተላለፈ
ነው፡፡ ፍል የቀመስን የሞንጻል ስዋች አውቀታቸንን በአጠቃላይ በባድና ቅንቃ
አንድ በአገር ከእና የሰነሰና መሰከ ወጪ ለለ ስው ስናስተላለፈ አንጻናም፤
የወጪ ከዘኝነ፤ ይህ መጽሁፍ ከማስለጠው አውቀት በተጨማሪ፤ ሁሉምንም በዚህ
ነት ለሞጣትን እና ለያነሳን ይቻላል በዚ አጥናለሁ፡፡ መጠየቁ፤ መጠየቁ፤ ይግባኝ
መጠየቁ፤ ከዘመም ለገባን አውነታውን ተቀብረን፤ የሆነውን በማድረግ፤ ከብዴ
አለሰፈለን ወዝማበች እና አጥ በለን መክፈሻውን ስናው በሌሎች ሁኔታ ከመካደት
የይናናል፡፡

ድንብ ቅዱስ (ጥረሰኑ) ይከናወል እባላለሁ

የሚያስተላቂት መልከት በዘመኑን የሚገልጻ ወይም የበዘመኑን ተከራካሪ
የሚሸጥ አንድሆን አይደለም፡፡ በተለይም በመሻከሩ ወሰን ያለ የነጋገር
ፈለጌችና አገለለዎች የዚህን ከርዲብዕት ማህበራዊ ውጤትዎችንና አረብቶችን
አንድንፈትሰባቸው በሚረዳ መልከት ቁርቦዋል፡፡ በዘመኑን ነገሱን፡ አከልነትን፡
ቢሉስና፡ መንፈለቀነትን፡ ማህበራዊ አሁኔታን፡ ስነወቃቅ የመሰሰለ አይታዎችን
ይረዳችል፤ ስለማኅጻ አለማውቃችንና በማውቃ የዚሁ እና የነገር አኞችችንና በጥሩ
መሠረት ላይ ለማኖር ተና አስተዋጽኦ ያደርጋል፡፡ የዚህ መሻከሩ በቁሮችና
ትረክዎ በቻ ስራሆን በልደች አስተዳደግ ጉዳይ ተረም የሚሰራ፡ በቢሉስና ተያያዥ
ገዢቶች ላይ የሚሰራ፤ የሚያስተዋጻ እና አለማውቃን የሚጋራው ሆኖ ለያነበው
የሚገባ መሆኑ ነው፡፡ "አለማውቃ" ከ "አለማኖር" ጋር ያለውን ተስፋር ለእንበበው
የመተወቃ፤ ወንድማችንና ይ/ር ደቆትን በተወካይ ጉማጻርና እና ሰሁድች ደጋማዎን
አንድናገኘው ለሽያጭ አይመንን ከጠና ጋር አመኝለቸሉ፡፡

ሰነወቃና ገነዘ (PhD) (ኢ.ኤ.ዲ. ሲባና ከ/ተ/ከበደ)

አለማውቃ ይረዳው የሙኖር ምልከት ከሆነው መጠየቅ ያዋለደት ደንቅ ስራው ነት፡፡
በመሆኑቸው ጉዢ መከከል ከማውቃ ወደ አለማውቃ ማቻቄ በመጠየቅ ይሳይ ተሟልን
በሞኑደርጊው ጉዢ አገርን በማንኛነት፡ ባንኛነት፡ ለፍነት፡ አፍትነት፡ አስተኛነት፡
አያተኛነት፡ አብደኛነት፡ በተኛነት፡ ፍቅር፡ ይሳታ፡ ፍርማ፡ ህዝን...ተመንጻል
አንተቻለን፡ አለማውቃ ይረዳው ከዲበረ የተሞሃርቸ፡ የሙያ፡ የማህበራዊ፡ እና
የህይወት አጠጣጥቸ ያገኘውን ልማምዎ ስይሰሳ በደንቅ ቅንቃ ቁጥር ስጋትን
በሚደረግ አተረረከ የበረከተለን ደንቅ ስራው ስለማኅጻ ለአቅሙ ጉባብ የደረሰ ሆኖ
በያነበት በአይደንት የተርሱል በየ አጥምናለሁ፡፡

ከበደ ሲቤት (ለደት ተሆ኏ለር) ከ.ኤ.ዲ

Ք/Ը ՔՊԴ ՈՒԽ “ՀԱԼՄՈՓ” ՈՒՇՈՎ ՄՊՃԻԿԻ ՈԳԸՆՈՒՅՆ ՈՄԴԿՈՎ ԱՆ
ՈՐՄԻ-ԸՆՈՒՅՆ ՈԵԶՈ ՀՅԱ-ԿԴՈ ՂԵ ՔՆՈՒ ԿՊԻԾ ՀԻԼՈՒԴ ՔԸԼԴ ԿԸԼԴ
ՀԵՄՓԻՉՆ ՈՄՊՈՐՓ ՈՒԺՓԴ ԸՄՀԳՈՎԱՆ:

ԴԻԻԼԻ ԴՖ ՈՄՊՈՐՓ ՀՅԸՆԴ ՀԵԼՈ ԿԴՈ ՀՅԸՆԴՎՈՒԾ ԱՆ ՔԴՎԼԶՎ-Դ
ՀԵԼՈ ԿԴՈ ՀՅԸՆԴ ԿՄԸՆ ԼՈՐՓ ՀՅԸՆԴՎՈՒԾ ՈՎԴ ՀԵՄԵԴՆԱ: ԵՍ
ՄՊՃԻԿ ՈՒՄՊՍԸՆ: ՈՉԼԵՒ: ՈԿԲՄԴՆ: ՈՂԵԶՈ ԱՆ ՈՊՍԸ ՄՊԸՆԴ
ՔԴՅԸՆԿ-ՈՅՆ ԱԿԸ-ՈՒ: ՔԱԼՄՈՓ ՈՍՑԵԴՆ ԻՆՄԻԴՅԲԲՎ-Դ ՈՒԺՓԴ ԸՄՀԳՈՎԱՆ:

“ՀԱԼՄՈՓ” “ԴՐՈԾԳՈ” ԵՄՆ “ԴՓ” ԻՆՎ ԸՆ ՀԵՄՓԴ ՔԴՅԸՆ ԱՆ
ՈՒՖ ԱՄԸՆՄԸ ՔՄՆԴՊՄ ԴԲԸ ՀՅԸՆՄԻԳ ԻՒԽ ՄՊՃԻԿ ԴՀԵԴԴՆԱ:

ՔԳՈ ՈՍՀՄՈՒ (Ք/Ը) +ՊՈՂ ՏԸՆՈՒՅՆ հ.հ. Ք

ԻՀԱԼՄՈՒԾ ՄՁ ՀԱԼՄՈՓ: ՈՄԴ ԸԿԸՆՈՒՅՆ :: ԱՆ ՀՄՎ-ՓՎ: ‘ԴՈՒ’ ՔԴՈՓՈ
ՔՈ ՀՅԸՆՈՒԾ ՆՎ::: ՆՈԾ ՊՅ Ք/Ը ՔՊԴ ‘ԴՈՒ’ ՀԱԼՄՈՓ ՄՄՐԴՆ: ՊՃՊԱՆ
ՔՊԳ ‘ՀՎ-ՆԴ’ ՀՅԸՆՄԻ ՀԻՒԹՎԸՆԴ: ՀԱԼՄՈՓ: ԻՀԱԼ: ԻՌ-ԴՈՒ ԻՀԵԴ
ՀՈՒ ՄՈԾ ՔԻՒՒ: ՀՅԸՆՄ-Դ ՔԸՆՈՒՄՎՆ ՔՈՒ ՄՊԸՆԴ: ՔՈՒ ՀԵԳԸ: ՔՄԻՄԸՆ
ՀՅԸՆՄ-Դ ՔԸՆՈՒՅՆ ԾՎ-ՓԴ ՔՖԻ: ԼԿԿԸ ԼԴՎ-ԸՆ: ԸԿՄԸՆ ՀՅԸՆԴՈՒ
ՔՄՆԸՆԸ ՄՊՃԿ: ՄԴ ՀՊՆԴՎՓԼՄ: ՄՊԸՆԴ ՀՈՒ:

ՔԸՆ Դ/ՄԹՎԴ (Ք/Ը) +ՊՈՂ ՏԸՆՈՒՅՆ հ.հ. Ք

ቍድሙ - ፳፻

ማውቆ ከእለማግዬ ላይ መቀነስ ነው:: ሁሉም አው-ቀት ነዳሎ ነው:: ለውጥ
አንዳሁ:: በዚህ ምክንያት ሁሉም አይነት ስራ በተፈጥሮው መጥልል እየቀርቡትም::
በእርግጥ የፈጻሚ ስራ በፊዕስ የሚይጣለውን ቅልቶ ለማቅረብ ዕድል ይሰጣል::
ይህ መጽሑፍ ከዚህ አው-ካት የተለየ እይደለም:: መ-ሳ እና ነዳሎ ነው::

በአንድ ወገን የፈጻሚ ስራ በመሆኑ የነዳለውን ለመመላት በዘመኑ ተረት አድርጋዎላው::
በለለ ወገን ደግሞ በመጽሑፍ ወ-ሳት የሚከሰት ሁቦች ከሱስው የትምህርት፣ ቅያ፣
ምንበብ እና የዕለት ካር ተከራዩ-ች የተነስ በመሆናቸው መቻም ቤሮን እየሞላም::
አንድ አለመኖር፣ ሁ-ሳ አለማግዬ፣ ከዘኝ በተለመዶ ህጋዊት ባለመታሰር ነው::
በሆነም ቤቱ አንበብዎች ከዚህ ቁልም ለእርማት የሰጣቹሁኔን ምክር በተረዳሁት
ልከ ተጠቃሚነትለሁ:: በዚህ ምክንያት ከቀድሞው አለማግዬ ተንሽ የቀንበከኝ ሆኖ
ይለማኝል:: ቅርቡ የአናንተው ነው::

በዚህ መጽሑፍ አንጻሩ ሁቦች እና የታሪክ ቅስት ይገጥማችሁ ይሆናል:: ይህ የሆነው
በሰነት ምክንያት ነው:: አንድኛ የመጽሑፍ፣ ‘መቶ የተ’ ወደፊት ስለሆነ፣ አንበብ
የሚመጣውን አመን እና ገዢ በምናብ አንዳስል ግድ ይለል:: ሁሉትኛ የመጽሑፍ
‘ማሙት’ ወ-ሳተዋ በመሆኑ፣ አንበብ በተደጋጋሚ ከሱስ/ሽ ወ-ሳተዋ ማሙትኛ ጋር
መለተምን ያጠናል:: ለስተኛ፣ መጽሑፍ ተልቅ የሆነውን የሰው ልጅ አድጋት እና
የቀኑ-ፈጻሚ አስተምህሮን በተደጋጋሚ ለለማጠቀም፣ በእርግታ ማንበብን እና
ከናሬ ጋር መነጋገርን ያስተካክል::

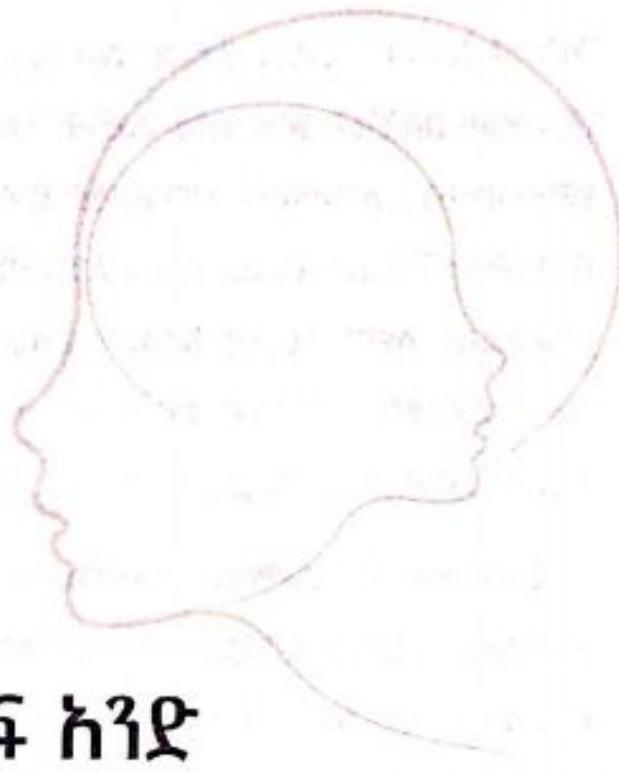
መልካም ገብብ....

ድዋት ወንድምኩን

ክኩምድ (ክማሪ)

ክተት - አሁን አበበ

አሁት - አሁን አሰጣጥ

ምዕራፍ ከነድ

Oንቱና! ከበበኝ፡ ከመውለደ ተከበብኩ - በብዱ ጥያቄዎች፡ ከልሸነቱ መጠየቁን
ደረሰኩ፤ መጠየቁን ማን ፈራሱ፡ ጥያቄዎች የረሳ፡ የውሰጠ ይመስላለኝ ነበር፡
ማን ተፈጻሚ ተከበይለሁ - በጥያቄዎች፡ ከውጭም አንዳከበበኝ የገባኝ አገልግሎት ነው -
ገበቶኝ ከሆነ፡ በዚ ቤት አንድ ነበር የገባኝ መስላለኝ ስራገባኝ ቅርጫል፡ አንዳያዥም አሁን
አሁን የገባኝ እና የመስላለኝ ተቀብቅለው፡ አንድ ሆኖዋል፡

ጥያቄዎች የከበበኝ ማን ለምንድን ነው? አንዳልካቻ፡ ጥያቄዎች የውሰጠ የመስላለኝ ለ
ለምንድን ነው? ጥሩ ለጀመር ‘የውሰጠ’ ማለት ሙን ማለት ነው? የ’እኔ’ ማለት ይሆን? እኔ
እና ወሰጠ ማን አንድ አይደለንም? ነን? እኔ አንድ አለው-ቁጥም! ‘ው-ይ...! አለው-ቁጥም አልከ-?’
ሳላሰበው፡ ለደ አያለሁ - በዚ አለሰብጥም ነበር፡ በመሆኑም አለው-ቁጥም ማለት አያሳቃረኝም
ነበር፡ ከደግከኝ በጃላ ማለብ ፎመርከኝ አምታታሁት፤ ማለብ መጀመርን ከሚውቆ
ወር፡ አበት... አበት! አመረዳከት ይኩን መቀበበር፡ ማን አንዲህ ነኝ፡ አጠቃቃለሁ፤
ምክንያቶም በጥያቄዎች ተከበበ-አለሁ፡

በጥያቄ የመከበበ ቅጂ ምንድን ነው? - ቅጂም መልሰ ከለመኖሩ ወጪ፡ አውነት ማን
መልሰ የለም? ያለም የለለም ይመስላለኝል - አንድ ፈጻድ፡ ፈጻድ እና እኔ የቀኑ፡ የጠበቀም

የለለም፡ አንዳንድ ገዢ የሚደረግ ለለ ገዢ የሚመሇስ ባንቃነት አለን፡ ባንቃነታቸው
የፈመረው በልዕኑት ነው፡ በላይ ለፍኑት ማለቱ ነው፡ ይህንት ከተማታቸውሁ፡ አሁን
የሞታሰበትን አገጣምታለሁ፡ “ምን አይነት ደጋረት ነው?” ከሚል ትያቄ ጋር የተያያዘ ሁኔታ
በመንቀሳቸው ሲተለለ ይታየኝል፡ አንዳንድ ሁኔታ፡ በመንቀሳቸው ውስጥ በታ መተለለት
የተፈረደበት ለምን ይህን?! አለሁ፡ እጠይቃለሁ፡ ትያቄ አንድሁ ከበኝል፡ ባን አኋን
በታ አይደለም፡ አናዝተገም ከበኝል፡ አስከ ውስጥኝሁ ያለውን ሁሉ መረቀ በለ
እስከ!... መቻም ጉድ ነበር የሚፈለው!

‘ወደ ቅድመው ነገሮ ሲመለስ’ - ይህንን አባባል ከለለ በታ ነው የቃረምነት፡፡ የሚያውቀ
ያውቃቻል፡ በይንስ አባባልን ከየት አንድመጠኑት፣ የማታወቁ ደግሞ ጥራቀና አውቀ
ወይንም ተረክ፡፡ “ወደ ቅድመው ነገር መመለስ” የሚለውን ማውቅ ባን ፈጻን ይጠቀማል?
የህንን ሆኖ ከየት አንድመጠኑት በኋገርስ? በቁ ማዋታው ያልቻል ማለት ነው? እኔ
ጥሩት ነኝ፤ ለመከተት፡፡ ከእኔ ከመ-ግት የዘለለ ቁጥር ነገር አንድነትበብቱ፡፡ ወደ ቅድመው
መመለስ ባን ፈጻን ይጠቀማል? እሁን አብዛኛዎችና ‘የዲጋ ፍቃቄ! ፈጻን-አምን ...’ አያላችሁ
ማሰብ ከልፈመረቻሁ ተኩ ነው ያለችሁት፡፡ ከዚሁ፡-

አናንተ ጥንቃኝ ለምን ታነሳለችሁ? በጠቃላይስ ለምን ታነሳለችሁ? ሚኒስቴር?
ልዕሊ፡ አውነት፡ ወይስ ለምድባችሁ፣ እኔ ፍጤቶች ነኝ በየታችኬለሁ፡ እኔ ማን ነኝ? አስከ
ገምቱ በጥሩ፣ በኋላ ተችሱ... ዘመኑ?

የዚህ ሁኔታ መጠላችሁ? እኔ አገምታለሁ:: በነገሩትን ላይ የሚገኘውም ጥያቄ መሰረት
ከማሙት የዘለለ አይመስቀልም:: ካልመስቀልኝ ደግሞ አይደለም ማለት ነው:: መጥበብልን
የመሰረት ነገር የዚህ አለ? ስንቱ...ን መሰራነው!? ስንቱ...ን ሆኖንው!? ስንቱ... መሰላን? ቅድ
ቆይ ቅድ:: አገሙትኝ ልተረተር ነገር:: አንዳንዶ አንዳደተረተር አስተላሁ:: የሚውረው
አንዳደፈቅበኝ! የሃሳብ አጥረት በከፋይት አመጣ:: ማውራት የሚሰብ የወገኩ ይሆናል::
ማስብ ሲያጥር ወራን መቆጠብ ደግሞ:: በያንስ ከሰው አካል በበዕስ ከሰው በለይ የሆነ
ደረሰመስቀል::

አኝ:: ወደ ቅድመው ሁሳበ አሁንም፣ ጥያቄውን ለማስታወሻ “እኔ ማን ነኝ?” በዚህ
ወሰኑ የጥምናር .... ቅዱ-አጥምን በየ ማስረጃዎች ለሰነት አንዳ ደርሱ? አንዳ ለፌነታቸው?
ታስታወሻ-ታላቸው መቻቻም - ለፌነትን፡ ከልፌነት በኋላ የሚመጣው ሁሉ የሚጠሩ፡
የሚረሰ ነው፡፡ አልከ፡፡

እኔ ማን ነኝ? ቅዱታቸውን ለገምት? ፈለሰኔ ነው! የሚተለ ትናራለቸው፡፡
ድንቃቄም ፈለሰኔ፣ አኋን በለው ፈለሰኔ! የሚሆር?! በ...ለ...ው! አንዲቸው ሁለት መስመር ይረዳ
ለጥምሆኑት መታሚዙት፡፡ አት-የ-ቋም! ከሚከ ሁኔታ! ትንጋጌዎች፡፡ ማዳረግ አያስቀባትም፡፡
መናገም ነው፡፡ መሰጠና ነው፡፡ መናጠ ሁንጻቸው ወሰኑ በፍጥጥም የሚያልቅ ነገር የጥንቃና ነው?
.... ማዳረግ አና ስ-መት! በጥም ጥሩ! በተከከል መልክው ወይም መልሳቸው-ት ይሆናል፡፡

እኔ ማን ነኝ? ፈለሰኔም፡ የሚሆኑ አይደለሁም በያለሁ፡ ቅዱ ቀረብ? ቁለማቻ፡ንከ
፡ስራ ፍ.ት፡ የደረሰው፡፡ አኋሁን ሁ-ለንም አይደለሁም፡፡ ወን ለጥምን ትናባለቸው? ቁጥር ነገር
አይጠኑውም በለቸው? ለጥምን?

እኔ ማን ነኝ? ሁ-ለቸውም የጥምት-ሰማሙትን መልሰ ወን ለገንዘቸው!؟ በእርግጫኑት፡
አልፎ አልፎ ነው አርግጫኑ የጥምሆኑው፡ ይህ አንዲ ነው፡፡ ሁ-ለቸውም ይህ የውንድ ለው-
ውራ ነው! በለቸው በድጋጌዎች አያስቀባቸው ነው፡፡ ወይም በዚህ ቁሰት ሁሳቸውን
አያቀርቡቸው ነው፡፡ የጥምናው-ው የሚመለለን ነገር በጥያቄ ለቀርብ፡ በጥምናው-ው
ከመቆም ይልቀ ማስቀር ይቀለናል፡፡ ለጥምን? በቁ ለገንዘቸው፡፡

እኔ ሁለት ነገር ነኝ፡፡ ለጠዘዣ ይህንንም ለቀጥሞ፡፡ አኝ! በዋቁ ነኝ?... ተልማሳ?... ወይም
መማት ተማሪ? ለብ በለ! አዋቁም አላዋቁም፡ ተልማሳም መማትም ተማሪ ለሆነ ይቻላለ፡፡
መስላቸት ተስማኝ፡፡ አኋን አይደለም፡፡ የአኋንት መስላቸት፡፡ የአኋንት መስላቸት ተስማኝ፡፡
ጥያቄ ለበካ ለጥምን ይሰላቸናል? ቅጂ መልሰ ማውቅ ለጥምን አንፈልጋለን? ቁርጉን ቁርጥ፡
ቅርጥና አና ቁርጥና አድርጉ ለገንዘቸው? መልሰ የለም! ከልፌነት ወደ አለ-ልፌነት
በሚደረገው ስማማር የጥምናማረው ወኩ ነገር ለጥያቄ መልሰ ማማኑትን ለይሁን ጥያቄ
መዋጥን ነው፡፡ ‘ጥያቄ መዋጥ’፡ የሚለው ሁሉ አይገኘም? በዚህም አጠማ ሁለት

ሁለተኛ አንድራጂርክ ለብ ይገልጻኝ ወይም መዘግበልኝ - “አለልደኝ” እና “ጥቃቄ መዋጥ”!!

ለመሆኑ እኔ ማኅኝና ነው ቅሰት ፈጻሚ የሆነት:: ‘ምን የሚለት ይኖረት ነው?’ የቀመጥለትናም አስማላሁ:: የሰውን ሁሳብ መሰማት አንድ ይስ ይገል! በቻል ዓይ! ጥንቃላል? መሰለኝ:: አንድልኩታሁ መምስልን የመሰለ ነገር የለም::

የሰውን ሁሳብ መሰማት የሚችለው አንድ ነው? ‘አለሰን በመሰማት!’ ቁልጥው ያለፈ መሰለ ስሰጣቸው ይስ አለኝ:: በራሱ ከራሱ:: አንድሆለታቸውም:: እኔም ሲደን አዎዲለሁ:: ሲደን መዋድድ ተግር ባይኖረውም ‘ሲደን አዎዲለሁ!’ ማለት የሚደጋረው ለጥናድን ነው? ስል አጠቃቄለሁ::

አለ-ልደኝ ማለት ምንድን ነው? በዚ አተዳካመ:: ለደኝነት አይቀርም:: አይጠቀም:: አበርን የሚዘልቁ ነው በዚ ስለሰበት ከልደኝነት ወደ ህዋዊነት በሚደረገው ምግባር ለደኝነትን የሚቀር አድርሱ ለማንኛውር ስላልፈላግኩ ነው:: የእንዲ ጥቃቄ መሰለ በመለስ ፍላት ላይ መመከረቱ አይገርማቸውም!? አለመገረም መብት ነው::

መብት ጥንቃናን ነው? አሁንስ አበርሱት:: አንዳን አናገተ እኔ ሲሆ የጥጋውን አያዥቁኬ ለለተኛ:: ጥንቃናን የጥጋውን ማውቃት በጥን አዎቃለሁ? አንድንድ የሚሰበው:: የተናገሩትን ከለፈ ከሰማሁ ነው:: ተኩም አንድ አዎቃለሁ? የሆነው በሆነም ጥንቃናን መብት ማለት አንድ ተርጋሚው ነው:: አለቀ በቻ:: የሆነ አይነት ቅልጋፍናም መሰለ በበቃቸው ከሆነ አልተሰነድታቸውም:: መብትን አንድገባቸው ተርጋሙት:: ምን ተግር አለው? በዚህ መሰከ ጥቃቄን መመለስ አንድ ይጠቀማል መሰለቸው:: በበደቸው ቁጥር መብቱ ተገኘል በለቸው ከመማርሱ ያደናል::

“ማኅኝውንም ነገር በእንዲ መሰከ በቻ መተርገም:: ተርሱ መቆዣም ነው::” በዚ ተረት ለጠርከ:: በሰሜ ይሞላኝ:: ስምም አለኝ! ጥንቃናን አሉባጋራቸውም አሁን:: ምንም ስለማይጠቀም:: የለለ ስውን ስም ማውቃት ምን ይጠቀማል በለቸው በይቃቸው ተዎቃለቸው? መሰለ ለጠቀም ይችላል? ጥንቃናን ሁሉም ነገር መጥቀም አለበት አንድ!?”

የመረጃው ተያቄ ከመስላጊት የመሆኑን ነው::

በለ መብት ልቀጥል? የሰላምው መስላጊቱን አቀፍ በሁሳብኝ ለተወቻ ይችቁ እንዲተካክ አመከራለሁ:: ከዚያ ተመልስ ማንበብ መብት ነው:: አለማንበብ ጥን መብት እይደለም:: በተኞች አልከና: ከበዚያ:: ተያቄውን እንደተወለድነኝ ከበዚያ:: በተያቄ ያልተከበበ የለም:: አለማንበብ መብት ያልሆነውም ለዘዴ ነው::

የመጀመሪያው እና ተልቅ: እንዲሁም ቅናው የሰው ልጅ ስብሰብ መብት "የመኖር መብት" መሆኑ እያደገኘም? መኖርን መብት ያደረገው ማን ነው? ማናቸውን ነን በመኖር እየ ስልጣን ያለን? 'መኖር መብት ነው!' ስንፈት ወደ ምድር መተተን እንዲ ሲለፈለግን እንደማንኛር እናው-ቁጥር:: መኖርም እናደ መብት መተርሱምን ይስል? መኖር ተርጋም ነው:: መኖር መብት እያመስላክም ነው ያለከተት; መምሰል ይግባኝ መብት ነው; መሆኑ ለለ ጉዳይ ነው:: ወደዚያ አልገባም; ጥን አሉም ተያቄ ነው::

መሆኑ የሚደንበት ነው? ስው መሆኑ፣ እንሰሳ መሆኑ፣ አረር መሆኑ፣ ለለም ለለም ነገር መሆኑ የሚደንበት ነው? የዘዴ መልስ የፈለግ አንጻርና: ማንበብ ነው:: አዘጋጅ፣ አለዘናቸው:: "ገራ አጠቃቃቸው?" ለሌላ አስተካና ገራ በገበቶ ምን ቅጂ አለው በየ ተወካተት:: ሲለ መምሰል እና መሆኑ ያለከተትን እናንተ አያነበትና ነው:: መሰላክ:: ሲለ መሆኑ ተያዋሁ እና እንበበ አልከና: ጥን ጥሩ የለም ባታነበም:: ለምን? የሚጠሩን ልንጋራቸው? በዚ ተቆኩል ጥን ተያቄው አሁንም አልተመለሰም:: ሲለዘዴ ያልተመለሰን ተያቄ ለምን እንዲልተመለሰ ለማውቅ በማንበብ ሽያጭና ከሚደንጋጌ እና ዓይነቶ ከሚፈጻሚ፣ ማንበብን ተታቸው አገም በገበቶ አስበብት::

አመኖቸውኝ?

እዚ የሰው ነገር! በተለይ የኝ ሆኖ ለው ነገር!! እሁን እኔ ማን እንደሆነኩን ጉኘ ያለውቸውኝ ለው የመከርከተን ለምን ተሞኑለቸው:: 'የተባሩ ሁሉ መልስ የለውም' በየ አቀዳም: ሁሉንም የኝም ያነበብና ይመስላቸል? ምን አውቃለሁ! ከእናንተ እና ዓይነው አገድ ነኝ:: ቅጂ ሁኔታው አለማውቅ ነው:: በዘዴ ለይ ይግባኝ በጠዋም ከፌ የኝ ነው::

ՔՄԻԾԵՒԹՅՈՒՆ:: 'ԳԵՂԱՔ. ՍԱ. ՔՄՄՅԱՆ ՄԱԾԻ ՈՂԱԾՈՒՅՈՒՆ ՀԿՐ ՈՂԱԾՈՒՅՈՒՆ
ԱԽՈՒՅՈՒՆ::' ԻՔ ՔՄԻԾ ԻՔ ՔՄԻԾ ԵՊԳՈՎԱ ԱՌԱ? ԻՃԵՒ:

'ԻՔ ՔՄԻԾ ԼԳՄՆ ԵՊԳՈՎԱ?' ԻՂԱԾ. ԶՊԳԹ: ՄԱԾԻ ՏՅՖ ՄՊՎ ՓԼՈՒՅՆ ՈՂԱԾԻ
ՆՎՈՒ: ՈՒՅՖ ԴԻՈՆ ԱՐՄԵՆ ԻՄՄՈՐՖ ՀԿՐ ՄՊՎՐՖ ՅԱՖ ՏՅՖ ՎԻ: ՈՂԱԾԻ
ԱԲԵՐԴԻ ՄՊՈՂԵՆ ՔԼԱՄԸՆ ԵՄՄՈՂԵՆ: ՄՊԳՈՎԱ ՆՎՈՒ ԱՄՆՅՈՒ: ԱՆՔՐՈՎ-ԹՈ ԻՄՍ
ՈՇԱ ՄՊԳՈՎԱՆ ԱՂՈՒՄ-ՎՈՎՄ: ՆՊԱՅԻՆ-ՀԱԼՍ:: ԻԵՄՄՈՂԵՆ ՔԱԼԱ ՀՎ-ՎԻԴՄ:
ՀՎ-ՆԵՐ-ԹՈ ՔԼԱՅՄ::

ԱՌԱ! ԱՄԿՆԴՎ-ԹՈ 'ԱՆ ՄՊՆ ԿՇ?' ՈՒ ԸՆԿԵՐԾՈՒ:: ԱԲ-ՄՎԲ ԱՐՎԵԼ ՆՎՈՒ: ԻԾ ԻԾ ՎԻԾ
ՆՎՈՒ: ՎԻԾ ԶՊԳԹ ՔՄՄՅԱ ՄՊԿԻ ՈՂԱԾԻ ՆՎՈՒ ԻԵՄՎԳԹՄ: ՈՎՀԵԴ ԱՆՁ ԱՂՋԱՆԻՒ
ԱՂՋԱՋՎ ԵՄԳԱ: ՔԴ ՆՎՈՒ ՔՄՄՅԱՎՈ? ԱղԻՄ-Ն ԻՃԵՐԱԾ ԱՄՍ ՆՎՈՒ ՔՄՄՅԱՎՈ.
Ա.ԴՐ.Ճ.Յ: ԱԶՈ ԱՌՈ: ՔՄՆ-ԱԳՄՆ ԱՆՔՐՏՈՒ: ԱՄՍ ԹՈԾԸ ԱՅ ՆՎՈՒ ՔՄՄՅԱՎՈ::

ԿԱՇ ԹՈԾԸ ԳԴԵՒ: 'ԻՍՔ.' ԱՆՔՐԵԼ-Ն! ԹՈԾԸՆ ՄԿԱ ՔՃԵՒԴ ՅԼ ԹԻՆՔԵԴ ԱԵՋԱՄ:;
ԱԴԻՒԴ-ՆՅՈՒ: ՏՅԴ ԱԾԱՋՄ: ՏՐԿ-ՆՅՈՒ ԱԴԿԱՋՄ: ՎԵՇԻ: ԴԵՆՈՄ ԱՔԸ
ԱԺ-ԴՓՓ-ՆՅՈՒ: ՔՊՂՓՄՊ-Ն ՔԼԹՄ: ԱղԻՄ-Ն ԳՎԵԴ ՈՎԵԼ ԱՆՁԹՄԴՐԸ ՈՂԱՊՎ-Փ
ԱԳԸՆԴ ԱԾԱՀՄ: ՈՒՄԸ ԱՅ ԶՊԳԹ ՔՊԳՆՅՈՒ ԱԵՋԱԼ-ՆՅՈՒ: ԻՄ-Ա.Թ ՈՂԵ ՊՆ ՖՀԵՒ:
ԳՎԵԴ ԱԴ ՈՂԵՐԴ ՔԼԵԴՄ: ԱՃԱՇՄԱՆ-ԱՆՔ ԱԴ-ՎԱԼ-ՆՅՈՒ: ԱԲ-ԸՆԱԾ ՈՂԵ ԱԹՈՒ.
ԱԴ-ԸՆԱԾ: ՈՒՆ ՊՆ ՅԼ ԹԻՆՔԵԴ ԴՈՒՇՆԵԴ::

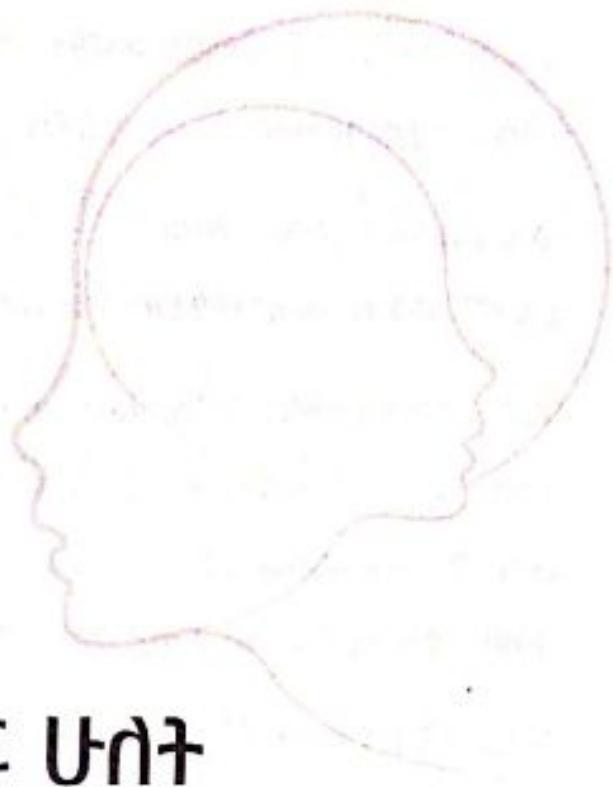
ԹՈԾԸ ԿԱՇՄ ԱԳԵՔՄ ԳԴԵՒ: ԱԴ-Ե ԱՆՔՐԵԼ-ՆՄ: ՈՂ ԱԳԵՔՄ ԱՆՊԱՅԻՆ-ՀԱԼՍ - ՄՊՎ
ԻՎԱԾԾՈՒ: ՈՒՎԱԼԵԴ ԱՆՁԵԴ ԱԾՊՎԼՍ? ԱԳՆ-ԻԹ ՎԵ ԾԿ-ՆՍ: ԻՆՈՒՐ-ՆՍ? ԱԾ-
ԶՊԳԹ ԱԿ ԵՎԵԴԱ: ՔՎ-ԹՄ ԻԳՄԻՆ-ՆՍ ԱԴ ԻԵՎԱԾԾՈՒ ՆՎՈՒ - ՄՊԳ-Ն: ՈՒՆԵԴՆ ԱՅ
ՄՊԳ-Ն ՈՐԳՄ ՔԻՎԱԾԾԱ: ՄՊԳ-Ն ՈՒ-Ա ՄՊԼՄԱՅ-Ն ՈՎ ՄՊՍ ՎՔՄԻ: ԵՄՄՈՂԵՆ:
ՄՊԼՄԱՅ ԻՒՎՈ: ՄՊՎԼ ՄՊԳ-ԹՄ ԼԳՄՆ ՔԻՎԱԾԾԱ? ՍՊ ՄՊՈՎՆ ՈՂԱՊՎ-ՀՈՎԻ! Ա....Կ
Ա....Կ ՈՂԵՇ! ԻՈՒ-Ն: ՏՅՖՎ-Ն: ՈՂԵ ԵՄՄՈՂԵՆ? ԸՎՈՎ ԵՄՄՆ ? ՏՅՖՆ ՄՊՎ
ՄՊԼՄԵ ԱԲՓԸՎՄ::

የከበደኝ ትያቄዎች ያሰራሩኝል:: ለምን? በጃላ አነጻሬታቸለሁ:: ጥወር ለይ ነው የጥናረው አልፋችሁ - ከእናቱ ወር:: ለለዚህ ልጅ ነኝ ማለት ነው፤ አዲሱም! ጥን በልሆንስ? ቅዱ ቁር ሆኖ በሆን:: አባቱ ስልወላድ ፖቃል:: እናስ? ምን ይጠበቅ? አዋሽ! ለተናት ያሳደግችኝ:: የለት ልጅ ነኝ:: እና ምን ይጠበቅ! አንደወጥ ይለየለችሁ..... እኔ አረብ ለተናት!

ቀድሞ ሲሉ ሁለት ንገ ነኝ በየችሁ ነበር:: መቻመርያ ስወ፤ ከዘመም ለተናት:: መቻም ስወ መሆኑን መገመት አይገዳም! ጥን ለምን ወንድ መሰልክሁ? ለተቻ አንካን፡ ለምን ወንድ መሰልክሁ?

ስወ ሆኖ ተወልደ “ስተናት” አለየ ለይ ወደቀቻብኝ:: ለተናት ምንድን ያት? ለለ ትያቄ ያት? ከከበደኝ መከከል - ወጥቱ:: ይህን አሁን አልመልከም፤ ጥን ለቀከራለሁ:: አባቱ ስልወላድ ፖቃ አልፋችሁ? አዋሽ:: በዚህ ምከንያት ከፈጻሚ ወር ቅዱታ ባንኩነት ዓይነ ነው ያደግሆት:: አሁንም አንደወጥ ይመሰላኝ አያደግሆ ነው:: መሰለኝ:: ጥን አባቱን ተወቂቻለችሁ ለበል አሰማለሁ:: ለምት ‘አሱ....!’ በለችሁ ነበር:: በአከል ለማታወቂት ስወ ‘አሱ....!’ በሎ ማልቀስ ለምንድን ነው? አባት የለለው ልጅ ለምን ያሳካናል? እናት አትብቃም! ያለው ማን ነው? እናት አትብቃም ማለት ምድር አትብቃም ማለት አቶ ነው:: ምድር ደግሞ ሆኖ ያት በየለሁ:: በሁኔም ደግሞ ቅልድ የለም! ጥን ለምን? ቅልድ በሁኔም ይቀለኝ አንደ? በዚ፣ በዚ፣ ከበደኝ ትያቄዎች::

ምዕራፍ ሁነት

እና እያቱ እናውራለን፡ ከልደኑና ይምር እናውራለን፡ እኔ ለደ ሆኖ ይምር አውቀዋለሁ፡ አሉ ደማም እያት ሲሆን ይምር ያውቀኝል፡ ለረጅም ገዢ አባቱ ነበር የሚመስላለኝ፡ እንደግምገም ተወስኝ እያት የሆነው፡ ለይፈልጉ እና እያውቀው በቻ ለይሆን እያሰበውም መምር ነው፡ ስወ ሆኖ ተፈጥር ይጠበጠ ማን-አነት የወዳቀበት እያንሰው፡ በእንደ ገዢ እያት እና አባት ሆነ - በስተ ለች ምክንያት፡ እናቱ ልደን ከአባቱ ጽር ቅበሬ በቻዋን ነው የኝረቻው፡ ከእያቱ እና ከእኔ ጽር እየኝረቻ፡ ለምን በቻዋን የረቻ እንደማሳሌ በለውቀም!

እያቱን አውደዋለሁ - መስለኝ፡ በዚ ገዢ የሚያውራው በይገባኝም፡ አሉ የድር ሳለቴከኝ ነው፡ የድር ሳለቴከኝ ማለት ሚኒ ማለት ነው? አሁን ደር ጽር የሚያስተካከል የሚመስላው ማለት ነው? ወይስ ሁሉም ስወ ከቆየ፡ የድር ሳለቴከኝ መሆኑ እያቀርም?! በተለይ በእና ሆኖ?

እያቱ የሚያውራው በዚ በይገባኝም፡ ማን አስማግዋለሁ፡ ለዚህ ነው አውደዋለሁ መስለኝ ያልከተት፡ ማን ለፈጸም ቅበሬ ሲሆን የምስማቸው? ለለ የሚያውራለኝ ስወ

በለለለስ በሆኑ? ወደንም የእኔ መብት መሰማት በቻ ሆኖ በሆኑኩ? የመናገር መብት
በባል ሁኔታዎ ሰላምሰማት እና መሰማት መብት አስቀለሁ::

እያቱ ለዘመናት ታማሪ ያጠውን የመናገር መብት፡ እንዲንደ እናን በማናገር፡ በተ
ጊዜ ጥን ለእኔ በመናገር የሚያውጥው ይመከላቸል::

“ልቻ! የመናገር መብት በጥም አስፈላጊ ነው፡ ከልተናገሩን እና ከልተነዋሩን የህሳብ
ፍጭት ለረጋጭ አይችልም” ይለቸል፡ እንዲሁ ለለኝ እኔ ከእያቱ የወረሰከተን
የመሰማት ማን ያለመሰማት መብት ተጠቁሙ፡ “በሂሳብ ፍጭት አይችልም እንደ ስው-
ከሰው የተፋጠው?” ስል ለጠራቅለሁ፣ እንዲሁ ለጠራቅው ይበካቸል::

“የዚህ ለቻ የሚናገሩትኩን አትለመጥም፡ ገዢ በለቻ በቻ ከለይ ከለይ መዘጋጀ
ነው.” ይለቸል፡ እናደግሞ የዚያዝሙን ለቻ መብታቸን የሚነገሩን መሰማት በቻ ነበር
የሚመከላቸኝ ::

“እንደጠራቅሁ አትፈልግም?” እለዋለሁ::

“መጠየቅም ጥሩ ነው! በለቻ ይለቸኝ::” ይለቸል መለሰ በለ::

“መጠየቅኩ?” ስለው የከርፀል፡ ይግሞ መጠየቅ የሚፈልገው ቅጥታ መልስ ያለውን
ጥያቄ ነው:: በልቻነቱ ይህ በጥም ቅል ነበር::

ልቻ ሆኖ፡ እኔ ሁሉም ለቻ ነው የጥለው፤ ማን በጥም ተንሸሽ ለቻ ሆኖ፡ ከእያቱ
ዚ ከምንከውናቸው የዕለት ተለት ተጠበቃት እንዲ አትከልት ወሱ ማጠጣት ነበር::
አትከልቱ ይህን መረጃ ወሱ የሚጠጣት፡ እርግጹም መሆን ባይችልም:: ስወች
የኩ ማሆኑ ሁሉ የለለው ስው በቻ ለይሆን፡ የእንሰሳት እና ዕጽዋትም የሚመከላቸኝ
ለምንድኝ ነው?

ለማንኛውም ወደ ተነሳሁበት... በተወካን ጊዜ እና አትከልቸኝን ወሱ ለይጠጣ፡
እኔ ከዚ ከዚ አየተከተልኩ የበከራኝ አስተዋዕም ለማጠርከት አጥራለሁ፤ እና

የጭዬታናል፡፡ አንድ ቅን የወ-ሆ ማጠቃ ነማውን ተቀብሮ ወ-ሆ ስጠጥ፡፡ ያጠጣሁት አ&C ጥቅ አየሆነ የተጭማሁት ካጠላ መሆን ላይ አየተረጋገጧ አግራን ስለበለስብኑ አዘገው አፈጻ ላይ አግራን አይጠበት፡፡ አትከልቱን ማጠጥ ቅጠልከ፡፡ አያቴ የቁጥሙ ይጠቀም አግራን ስነዚና መሳቀቱን አይቶ፡፡

“ልጅ አይዘን! አ&C አካ ነው የንከሻ፡፡ ለው ይጠቀም የተሰራው ከአ&C ነው” አለኝ፡ ክዎ! አልከ፡፡ በጥም ይነገተኩ፡፡ አሁንም ይረሰ ለው አ&C መሆኑን ስሰብ፡፡ አደንጋጠለሁ፡፡

“እንደት?” አልከ-ት፡፡ ከደንጋጠቃው መልሰ በመገረም፡

ይጠመልኝ፡ “ፈጻሚ ለውን የሰራው ከአ&C ነው!”

“እሉክ ማርያምን በል!?” በዚ ማረጋገጫ መናፍን ከረጋሁለት፡፡ ስቀ፡፡ ይህን የመስጠት ጥቁቀቃን ይውቀቃዋል፡፡ መልሰች አስገን አይከተደትም፡፡ እኔ መልሰን ተሽከማኝ እንደሞኑል፡፡ ተዘ አይለውም፡፡ “ለው ከአ&C ነው የሚሰራው”፡፡ ከለኝ ጊዜ አንቀጽ በኋላ ቅጠል በትርፍ ተስርናው የማልቂ አየመስለኝ አስገኘ ነበር - በልኩነቱ፡፡

አያቴ ተልቅ ለጅ ነው፤ አርቃታል፡፡ በትንሽ ለጅነቱ ለጅም ለይሆን አይቀርም፡፡ መዝጋት ስለጀመሩ፡ ወደ ስሜ ከፍ በለው ዘመኑ የተመለሰ ነው የሚመስለው፡፡ አሁን አሁን አትከልት ወ-ሆ ስያጠጥ ለያው ይኖት በለው የሚሰለማቸው ስለመሆኑን ስራዊት አከባይቶኝ የሚለት ይመስለኝ - አጥ ቤኖራቸው ፍርድ፡፡

በጥም ተንቀቂና ወጪ አጥበቃ ቤተም ነው፡፡ ተረተኩ በመሆኑ መሂቃቄ የለውም፡፡ በተወቃቄ የደቃቄ አንደሰው ተረተኩ በመሆናቸው፡፡ አልይ አልይ ስገናና መንግስትን ከማማትና ስለመሆኑት የመድሆነት አይነት ከመናገሪር የዘለለ ጊዜ ማሳሰሌ የተቻቃው፡፡ ቤሆንም ባን አያቴ የሰነ-ሰርዓት ታማኙኑቱን አልተውም፡፡ አዎትር ማለፊ ተነስቶ ስጠረ በመተከለ ከረከት ያስረል፡፡ አንዳንድ ጊዜ ከረከቱን አያስረ በመስተወት ሲሆን አያየ ልዘ ስመሰከት፡፡ ተጨረምና የተሰጠበት ፊቃን በተከ-ስ

ለማስተካከል የሚያሳበ ይመስላኛና አስጋለሁ::

“ከረበት ማን ያደርግልሁ?” ስለው·

“ታደሃ ገንዘብና አረፋቱን ልሆድ?” ይለኝል::

እንጂት ከታየ ሪቀት ይመስላዋል:: ሲተ እያቴ የተከናበቻ ስተምን አትቀርም፣ ስለ
አርፈ ማውራት አይወድም::

“የተሰበሰበ እንጂትሁን ስብሰቦ ለመቁጥር መስለኛ አብ ነው”፡ ሰል አገኝበታለሁ::

“እንደ ቅርቡ!” ይለኝል፤ እየቀለደ በፈጥጥታ፡ ከልጅነቱ ፍምር አኔን ከሚጠሩበት
የሰሜ ተቀዢለምኝ እንዲ ነው::

“ቅርቡ ማንደን ነው አባበ?” ስለው·

“ጥሩ ጥያቄ ነው፡ ስታደረ ይገባኝል!” በሎ ይዘጋበኝል፡ በልጅነቱ ስንት ገዢ
መልስቷ እንዲከተናገኝበኝ ቅጥረ አልሰልቀውም::

“አስከድግበ?” በየ ድርቃ ስልጠት፤

“የኩ ቅር ማለት ነው!” ይለኝል፤ እያሻሬ መሆኑ ቤትኝም አለቀምም፡ ለደ ነኝ!

“የአንተ መሬከ ነኝ ማለት ነው?” ስለው·

“አይደለም፡ አይደለም! መደበቀም፤ መስጠናይቶ ነገኝ ማለቱ ነው::” ይለኝል፤

“እንደሸት?” አልሰልቀውም፤

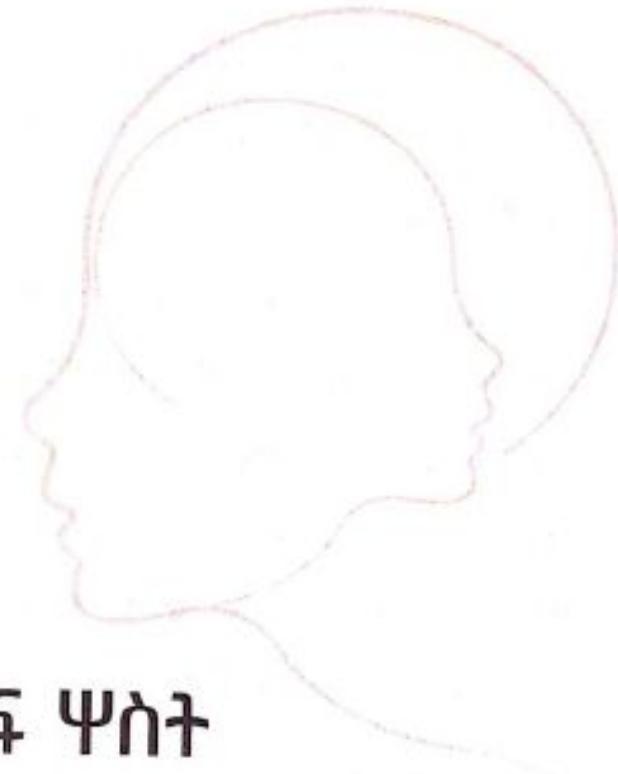
“ልደ፡ ለደኛ እንዳንዶ የወለደ መደበቀም ይሆናል” በሎ ይዘጋበኝል፤

“ከዚህ አባበ?” አለዋለሁ፤

“ከራከም፤ ከነርም፤ ከለፈውም፤ ከሚመጣውም፤” በሎ ሲያወርደብኝ፡ ገዢ በየ
በመፍጻዣ እየቀለሁ፤

እንዲከረበበኝ ገበቶት ይሆንኝ! እንዲከረበበኝ አዎች፡ ለኋ ወላ ባይለይም መንቃለቱን
እያዘበለ፤

“አይዛለ! ስታደረ ይገባኝል” በማለት፡ ስልጠረቀው መልስን ይዘጋዋል፡ እያቴን
አዎችዋለሁ!

መጀመሪያ ስምት ካርታ - ስምት በቻ! ስው አልነበትናም፡ ሌላም ስው አብርሃን አልነበትናም፡ የሰበር አልነበትናም፡ ቁጥቷል አልነበትናም፡ ከሁሉም በለይ ታሪክ አልነበትናም፡ ከእኔቱ ማህበን ስውም ይጠበሙኝ እናድ ላይ ነገሮ በረዳ ነገሮ፡ የሰበር አልነበትናም፡ ከዚህ አልነበትናም፡ ቁጥርና እናድ ላይ ተደርጓል፡ ሌላም በአይታው መሬታ ሌላ - ፍጤም አልነበትናም፡

ለእኔ በፌርማ በተኋላለሁት ሆኖ፡ በመስከተ የሚገባው በርሃን ከተናሱበት የልጅ አልጋ ፍርማው እንዲቀጥታ ላይ የፈጻሚው ንዑስቷው በጥቅም ያሳይቷል፡ ከተናሩ አስተኛ ላይ አውላለሁ፡ መለማው እና በርሃን የሚገኘውንበት መስመር ተከራካሪ ይሰበዋል፡ ለሰኞች ፍጥጥ በየ አቆየለሁ፡ ፍጥጥ በየ በማያችው ተዘጋጀው ተስተካክለን፡ ይህ ደንብ ወልጊ ያለ ነገሮ ፍጥነቱ እናድ ተወርቃል ከዚ ያለ ነው፡ ይህ የሆነው ማንኛው መሆኑን የሚገው ቀውን እናድ ላይ ተወርቃል፡ በፊይታው መሬታ ደንብ ተልቅ በለው በማለፈ እናይሆን የገባኝ ከግዢታ ነው፡

መልስ በማለት ታደሮ የጠናው እና፡ ከገዢ የተጠበቀው እና፡ የማንቃቅሰቅ እና
ለንቀቀቅሰቅ የምረጃው እና - ለከሳሽ እና፡ ፍቃው፤ ስሜት በቻ ስለንበርኩ፡ ይህን
አለው-ቁጥር ነበር፡፡

እና፡ ቅን በው-ሰጠ፡ የማለው-ቁጥር ቁጥር በድንጋት ተቀባዩ፡ ማዕበል የሙታኑ
ያህል መናመጥ ተሰማኑ፡ የዚ እናይሁን አላውቀት-ም፡ ተቀነጣቸውኑ፡ ማጠጠ
አቃቄን ለውሃይሁ፡ መናመጥ ጥን ቁጥራ፡ ተንፃፃግተ፡ "ዋይ .... ውይ ... ውይ ...
" የሚል ደንጋጌው ወጪኑ፡ የዚ ጥሩ እናይውረደበትን እና፡ የማዕበል ፍጤድ አየጠመረ
አስፈላጊውኑ፡ ከዚ አካባቢ ሁመም መሳሪያ መብረቱ አስተማማው፤ "ዋይ .... ውይ ...
ዋይ ... !" መጋቢት አቀለጥከት፡፡

የሰማዊ ዓለም በእናይ ቤት ፍርድበት-ሰጠ፡ የተያያዘ የሚመስላት መስመርቶ
ሁሉ በእናይ ቤት ደግሞው መኅ፡ የሚሰማኑ ማዕበል እናው ወሰኑ እናይሁን በቻ
ይታውቀኑ፡ ነፃሰ... በዘመ... ነፃሰ... ቁርጥ... ቁርጥ.. የሚል ነፃሰ.... "ዋ - ው - ው - ው"
ከሚል መጋቢት ዝርዝር ተብረዙው በመጠኑ፡፡

በእነ ለገባኑ ነፃሰ የሂሳው ተንፃፃግ፡ "ዋ - ው - ው - ው" የማለው-ም የሂሳው ለቁሰ፡
ደንጋጌው እናይሁን ገባኑ - ይህን ሲለቻው ታደሮ ቁይች በእነ ነው... ተልቅ ስምን፡
ሬስቀው አየጠመረ፡ የሚሰማኑ ሁመም አያየለ፡ በዘመቻ ሁመሙ ወደ መሆል
ተሰበበበ፡ መሆል፤ የዚ እናይሁን ባለው-ቁጥር፡፡ በዘመ አዲሱም የማው-ቁጥር ዓለም
እናይ ነው፤ ሲሆት በቻ፡፡ በዘመ መልካ ነበር ከእናይ መብረቱዋ እና ቁጥር የኋይ ሁኔታ
ዚ የተዋዋቀት - ለሆነ!

አገልግሎት መጠቃቅ እና አቀራቃኑ፡ ስታቃራኑ ታውሮለቶ፡ የዚ እናይም ታውሮ
አላው-ቁጥር፡ ዘዴ በላ ታነበረበለቶ... "ውሃ! የኋይ ለሆን! ለሆን?! እናን ይሆ኏ን!
መጠወያ... በቻ! በቻ... መጠወያ አካ! ይኞው... አስገኝ... እናን! እናን አናተገኘ! እናን
ይሆበኝ..." መነበረበ፡ እና በፈቻዎ የማዘት የሚመስላቸው እናቱ ዓላት! እናተ አገልግሎ፡፡

የመነበኑን ተርጋም በይገባኝም መ-ዘዴዎች ደንብዎች ጥንት ለለ ነው! ይሰከሳ.... ይለል::
ወ-ብ ደንብ! ወ-ብ ካሙ! ወ-ብ መ-ዘዴዎች! የእናት ደንብዎች ማንም በታወሻበት...
የጥናርድ:: መረቅ ማለት:: የእናት ደንብ ነው - ደንብ-መረቅ! የእናቱ ደንብ ካለሁ
ለቀሳ ገለ በለው ለያቀራኝ:: በነገድናድ የተናወጠቸው ዓለማ በመቀበቀሁ እግ...
ማለት ይመረቻ:: ማንም ይህንን ማንም:: ማንም ትብል ማንም:: የእናቱ ደንብ እና
ንግግር ካነክማው የመጀመሪያው የርሆሬኝ ግንኝነቱ ካበር፤ ለወቻ ካርሆሬኝ ጋር
የጥናትዎችው በእናቶችን ደንብ ነው::

"ዘፈኝነ" ስታቂር ከተደምከበት አነስተኛ:: በመጀመሪያ ቁጥ አድርጋ በአየር ለይ
ከየቻኝ በኋላ ተከናወን አንተሸቦቻቸ:: ይረቱ ካደረትዋ፤ ወንቃለቱ ከተከናወን ለይ
ለያርቃ ፍርሆቱ እና ደንጋጌው ለቀቀኝ:: ለዘሆም ነው አድማሪን በመለው በከፍኝ::
በጨነቀኝ:: ይስ ባለኝ፤ በቻ ለማሃተቻ ጉኘለው በወጪ ቅጥር፤ ለለ ለው:: የሚወደኝ
ለው ለያቀራኝ የጥናርናው:: አድማ ለእናቱ!... መታቀናን በታሰተጥናኝ
ናር በስሜት አንደተናወሁ አኋር ካበር፤ መታቀና ካስማት መረጃነት ያተረኞል::

አናቱ አንዳቀራቻቸ በዝግታ ቤተወካይ ይመር፤ መመከወን አንደሆመርኩ የወ-ሰጠ
በረሱ መመከወን ለረጋጭ ተሰማኝ:: አንደሆበኝ በሆናም አንጻ አስተሩዋ
ያረጋጭና፤ በስሜት ስንሳ አስተሩ ማቆያ ይሆናል::

ደንበት አፈ ካናናቱ ወሰኑ በፈለቀ ገብዓት ተሞላ - መታ ነው:: አንደት መታን ፈልጊ
አንደማግኘት አለው-ቁጥ:: አበርኝ የተወለደ መሆን አለበት:: መት መሆኑንም::
የእናቱ መሆኑንም አለው-ቁጥ:: መጀመሪያ በቻከላ ስብከት - የሚሂድበኝ መሰለው::
ትንሽ ቁይቻ በእናቱ ይረቱ አንደተናወሁ በመዘናናት የእናቱን መት ወተት ማጠጣም
ይመርኩ:: የእናት መት ያለውተተቻ አርከታ ነው:: በተዚሪ ለወጪ በዋና በት
ወሰኑ የሚሰማን የቀበቀሁ ለማት ያጠኑል:: የፋላገትን አሳት ያበርዳል:: በረሱ
መከከል የለን ቁጻቸው ይፈጋል::

በዘመኑ አድማራፍም የረሱበን ተቁጥ አውቀት፡ ሌሁን አንድም የእርዳታ ተረ
ማቅረበያ ሌሆን ለለው ደግሞ የውስጥ ስጭትን ማርከያ ነው፡፡ በመሰረታዊ ደረጃ
ባን ለመኖረችን የለሎች ለወቅ መኖር አስፈላጊነት ማስተዋሻ ነው፡፡ የሆነታል
አምስትን ለመሆኑ የሚያስተካክለ ደግሞ ከዚህ የተከረደ ስይሆን አይቀርም፡
አንድሆም የጋለጋ መከናዬ ደግሞ፡፡ ሁሉቱም አንድ፡ በታ ቅዱር፡ ሌብር፡ ሁመም፡
አለመረጃዎት እና ደንብና ነገር መፈጻሚነት አመልካች ሲለሆነ፡

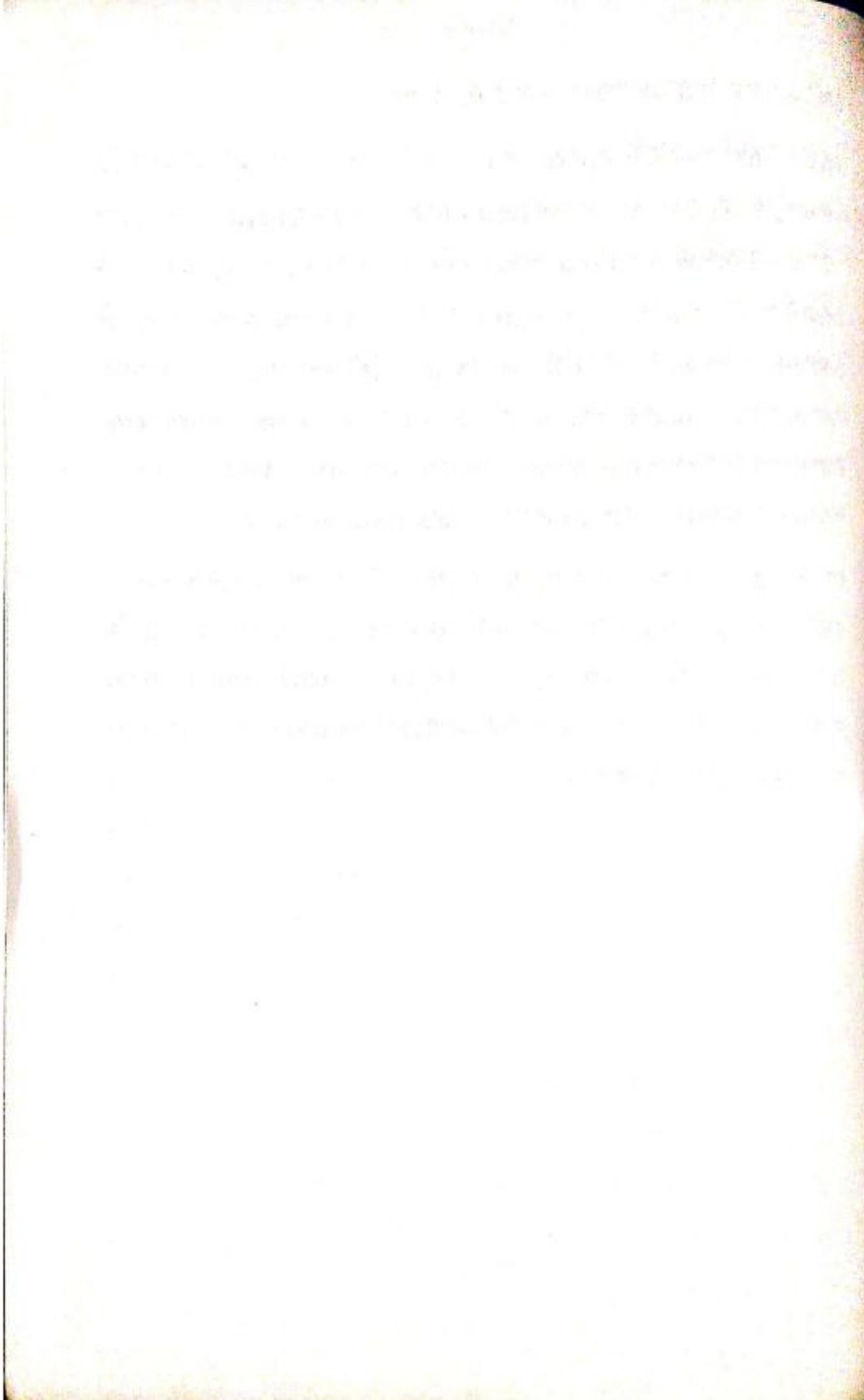
ለሁን ከታገበልኝ በታለ ፍለማኝ መልሽ ወደመቻችን ተመለከተኝ፡ እሁን የእልጋው
ፍርማርግ የለም፡፡ ከሂት ለፈፀመ ያለው የእናቱ ወብት ፍት ነው፡፡ ጥን አለው-ቀውም፣
ፍት መሆኑም አለው-ቀውም፡፡ የእናቱ ፍት መሆኑም አለው-ቀውም፡ እናቱ መሆኑም
አለው-ቀውም፡፡ ለማቻት በታ ነበር፡፡ ማየት የቀመጥለው በዝር በሆነም ተከራክኝ ጥን
የሚሰጠው የሁለት ነገሮች መማጠምና መለያየት በታ ነበር፡፡ የወሆኑ በርሃን ከእኔጠቸው
ዚ ለገጥም አንድማሆነው፡፡

ከእናቱ ፍት የዚ ተው-ው-ቁቻን አንድሆ ነው፡ እናቱን ስው-ቁቻት ከፈታ ዕር አንድ
ከመከከል አልነበረም፡፡ እኔ ማተከር የቀመጥለው በጣም የሚመስጠኝ የፈታ በታ፡
ወንጀት እና ማንበረ የሚገኘውን ነው፡፡ ከደረሰው ለይ ተንጋልዩ የገዢን ዕር ዕር
አፍተኛው መግምገም ቁጠፊሁ፡፡ እናቱ አንጻድን ደጋማማ ተውዘው-ዘለች፤ ማነበረውን
በመቀበል “... አንድ ማረጋገጫ! ... አይኝ አስከ ...” ቁጥጥሩን አያለች ተቀባጥረለች፡
እሁን ደግሞም፡ መ-ዘረቃውም አይመስጠኝም፡ ፍጥጥ በየ አያቶለሁ - ጥርበ፡
እናቱ በይደንን አንዳይ በመፈለግ በትወዘው-ዘለችም፡ እኔ ከማፍጠጥ ወጪ ለለ የሙያም
አይሰበኝም፡፡ እርግጹም ነኝ በዚህ እናቱ ተንጋም ማዘኝ አልቀረም፡፡ እኔ ደግሞ ከሌላ
የሚለው-ቀው ስጭት፡ ጥርበ የዚ ለለተዋወቂሁ፡ ጉና ተንጋ ቅይታ አንድምታስልኝ
አለው-ቀው! በታሰራጠኝም ደግሞ መልሽ በጋዢነት ማዘኝ ነው፤ ተመጋቻለች!...
ጠ-ቁናም ተመጋቻለች! ከእኔ የሚጠበቀው የፈለግነትን በፈለግነት ለዓት ማዘኝ

ነው፡ ወደያዥ ካላገኘሁ ደግሞ መጠሪሁ በታ ነው፡፡

የልደች ዓለም ከወለደች ይለያል፡ መለች ልቃቻቸውን እንደ አጭዋቸው እንደ
መጠቀቸው የየዋቸዋል፤ አናቱም ከዘሩ የተለየች ልትሆን አትቸልም፡፡ እኔ ደግሞ
ገና የሰድስት ስምንት ለይ ነኝ፡ መዋታም ሆነ ማጠቃለ ቁርጥ አናት እንዲለጀ እንኑን
አላውቸው ንበር፡ ስጋት በታ ንበር፡፡ የፈረን ቁርዬ ከሚኖ አያያሁ አፍተጌ
አቆየሁ፡፡ የሰውን ፍት ከክር እንደ ከመሆል አለማውቸችን ሚኒ አልባትም በህይወት
ለመቅየታችን መሰረታዊ ንበር ለይሁን አይቀርም፡ የከንያቸው ህለም ተማሪ
ለመማብን የሚቻለው ካለኝ ውጤ አና ከክር በመሆኑ፡ ከክር ያለውን ማየት፡ የርና
መሆል የሚገኘኝበትን ማተናት ለመናር መሰረታዊ ጉዳይ በመሆኑ፡፡

ለምች ስንፈጻር፡ ስጋት በታ እንደነበርን አለማውቸችን ይገርማል፡ ስንወለድ ስጋት
በታ በንሆንም፡ ስጋታችን በህይወታችን ሁሉ አበርን የሚከልቁ ነው፡፡ ከሰው
በታቸ የመሆን ስጋት፡ ከሰው በላይ የመሆን ስጋት፤.... መደሰት፡ መከፋት፡ ማዘን፡
መውራድ፡ መጥለት፡ መቆጣት፡ መታገቢ፡ መደንጋጌ፡ መረበሽ፡ መሽበር፡ መፍረት፡
መራብ፡ መጠማት..... ስጋት፡፡

Scanned by CamScanner

ምዕራፍ አቤት

፩ ዓይነት ተለዋ መኖሪያዎች፡ ከጠናቸው ይሞር ወደ ሁከም ቤት የጥምመላለሰው፡
ከእያቱ ጋር ነው፡፡ ከልደንቱ ይሞር ሁከም ቤት አካባቢ ነው ያደግብት ማለት
ይቻላል፡ ይህ የሆነው የእናቱ የዳበ ብድን ሁከም በሙሁም ምክንያት ይመስላኛ ነበር፡፡
በልደንቱ የጀመረኛ ሁመም ስላለኛ መሆኑን አላውቀም ነበር፡፡

በዚ በዚ የማስታወሻው አንድ ሁከም አንድማይ በቻ ነው፡ አሁን ግን ሁሉት
ሁከምቶን አያዘሁ፡ ለምን ሁሉት ሁከምቶ አንድማይ በይቀም፡ አሳይበትም
አላውቀም፤ አድማሮ ሲጠይም ሁመም መግምር ይሆናል፡፡

መጀመረያ የሚያት የእዕምር ሁከም ዓይነ ነገሮች ያስተመናል፡፡ ጋር በደዋ
አደርሰ፡ በስዕተ በኋን ከፍታ፡ በስሜ መርታ ታስቦበናለች፡ ግር ይለኝል፡ ይከም
ይለኝል፡ ‘ተረኞ ታክሙ’ ከመባል ወይም በቀጥር ከመጠራት፡ በስም መጠራት
ደስ ይለል፡ የሃክመና አቀማመጥ አንዲሁ ያስደስተኝል፡ ወንበሽ ላይ ታክሙ
አላገኝቸው፡ የበደዋ መረጃዎች ወደ ባድግብ ተጠግኗ ነው የተቀመጠው፡፡ የእርዳ
ወንበር ይግሞ ከጠረክ኏ው ፖት፡፡ በምትቀመጥበት ገዢ ፖቱ በጠረክ኏ው አንቀር

ወዳለው ባድንግድ ይዘሩል:: ስወ ለማኑጊር በጥቃትፈልግበት ገዢ የእንግዲው ወንበር
ከነኩ ስለሚሆን:: በእንግዲውና በእሳ መከከል የጠረሻና ባንብ የለም::

"ለምን እንደለለው በደምቀች የእንች መረሻና ካልተ፡ እንች ከጋላ አቶሸነም?" በይ
መቀኑት እንደ ገዢ::

"ካልተ ለፈተሽ የማይናገር፡ የማይናገር፡ ወግ የደረሰው እንጂሁት ይሻላል? ወይለ
እንዲንች የማረ፡ የሚተነቀበ፡ ህይወት ያለው የሰው ፈት?" በለ ተያቀበን በጥያቄ
መለስቻልኝ::

"ወግ የደረሰው እንጂሁት፡... ከሰው እንደሱት እንደበለጠ አይገርምናም?" አልካት::

"በዚህ የጥንስናውና የማንስናው ነገር ሁሉ ታርጉም አለው፤ የለምኩንያት የሚሆን
እንዲሞ ነገር የለም:: እንጂቻንም ከሰው በለይ የጥናደርጋው፡ በጥኩንያት ነው"
አለቻኝ::

"በምን?" አልካት::

"ልቦነትና ለማሳስብ፡ በስወቻ መከከል ከጽታው ይሆናል የተፈጥሮ ሌቦነት
የለም:: ሌቦነት ሁሉ የተፈጻሚ ነው፤ ይህንን የሁለም ስወ አዴምር በመስረታዊነት
ያወቂል፡፡ በዚህ የጥኩንያት ስወ ሁሉ አከል መሆኑ ለማንም የተሰውረ አይደለም::
በሆነም ማን አከልነትን መቀበል ማለት ጥንከራን በቻ ስይሆን ይከማኑትንም
መቀበል ስለሚሆን፡ አከልነትን ከማውቅ ይልቅ አለማውቅን እንመርጠለን::

የሰጠኝ እንዲ መካከል፡ የሰው ልጅ ከተፈጥሮ ይከማኑቱ ለማፈጻጥና በደክማኑቱ
የጥኩንያት ከማግኘትመው አከልኝ ለመስሽ የሚያደርጋው ጥረት ነው፡፡ በመሆኑም
በተፈጻቻን የጥናደርጋውን የማናደውን ስወ ገዢና፡ የሰው ልጅ ተፈጥሮ አከልኝ፡ በሰጠኝ
በለበትነት የጥኩንያት ተፈጥሮ ባልሆነ ሌቦነት ተተክ፡፡ ይህ ሌቦነት የሰጠኝ በለበት

የህኑትን እና የልማትን ፈጠራ፣ ባለቤትነት ደግሞ ዘይደል እና ጉልበትን ወለድ::

ይህንን ልዩነት ለማስተኞች ንጽሕንን በአዎነቱ ለይሆን፣ በጀመር ተረም አዋጅዎች:: በጀመር ተረም የተቀረው ስብሰብ ደረሰኝ ማስረጃ የሚመለከ ልዩነቶችን ማሳያል፡፡ የሚፈጸም አንዳሱ ያለ የጋዢ ማሳያል መለያ ምልክት ነው፡፡ ከጠረሻዎች ይጠብ የተቀመጥ አንድ ስው ከጠረሻዎች ፈት የተቀመጥን ለለን ስው አንድማስላጥ፡ አንድማሮች እና አንድማሮናዎች ያስታውስ኏ል፡፡ ከጠረሻዎች ቅንጻው የተቀመጥ አንድ ስው በጠረሻዎች ተረም የተቀመጥ በተወቃቻን አንድማስላጥ መረጃዎች በይኖር በምን ይታወቂል? መረጃዎች ተረም የሚቀመጥ ተቋጥቶ፡፡ በጠረሻዎች ተረም የሚፈጸም መረጃዎችን በምግባር ከርክርነት አቅርቦው ለቀርመጥታቸው፡፡ የዘመን ‘የልፍነት ማሻረግ’ መረጃዎች ተረም በይሆኑ የት ያገኘቸል?

በዚ ነገር ምልክት ነው፡፡ መረጃዎች አንዳሱ የጋዢ ምልክት ነው፡፡ ይህ በይሆን አያዝናንዳ ስው አንድ ለለው ስው ተረና አንድ በታ መሆኑን አጥማ መኖር በታለ ነበር!

‘በሰው መሄል ልፍነት የለም!’ በለው መኖገር እና ማመን፡ ሁሉት የተለያየ ነገሮች የችው፤ ማመኑና መኖሩም አንዳሱ፡፡ በተወቃቻን በሰው መሄል ልፍነት የለም በለን አንድነጋለን፡፡ ይህንን ገጣጋችንን በማይመጥን ያረጋግጣቸው፡ እኔ ከሌላው የተለያየ ነኝ!’ በለን በሌላችን አናምናለን፡፡ ወደ መልከ፣ አልያም ፍብቱ፣ ወደ ፍብታም ኮመዲ፣ ተምህርቱ፣ ደር ያደግከበት ለራሱ፣ ለበሽ የተሰራበትና የመጠበት ፍብር፡ የምጻማው መሆኑ፣ የምበለው ስለጠ ወይም ከተደ፡፡ ሰር የምበለበት ቤት ሁሉ፡ እኔ ከሌላው የምበለበት ምልክቱ ይሆናል’’ በለ ለቋሚ ማበረሪያ ለጠችኩ፡፡

ይህች ሁከም በጥም ይስ የምትለሽን ይህል ደግሞ ታናደደናለች፡፡ አንዳሱ ሲለ በዚ የሰው ተፈጥሮ ነገር አንስተኛ፡፡ ከእኔ የባል ገኩለ ወጪ ስንነዱር በንግግል አመሰግለሁ፡ የምትለውን ሁሉ አስበበትና አጥማቻቸሉሁ፡፡ ወደ ተገናኙበት የኋ

የግል ጉዳይ ስንጻ የን ለለ ስዕት ተሆኑለች፡ አንድበታን አንድቶ ካርድ ይለተመዋል፡
ከአንማርው መቀመጥ ፈቃት ለፈቃት የተቀመጥ ለቃም ለቅ ለይ እኔ ተንጋጋሪ፡ እኩ
ከራሳኝ ተቀምጧ ተሰማናለች፡ የምትለች አንድ ካርድ በኋር፤

“ማኅበትና ወሰጥ የመጠልኝን ማስብሩ፡ ቁጥጥም ስትፎንና አንድመጠልኝ ገዢ”
የሚል ነው፡፡

“የመጠልኝን ሁሉ አንድሸት አነጋርኝሁ? የስራራል እኩ!”

ዘዴ ተለናለች፡ መልስ አትሰበጭም፡፡

“ከእለው ተቀምጧ፡ ቁጥጥ አንድሞታስበ አንካን እኩ አለው-ቁጥም” አላቸላሁ፡፡

ዘዴ ተለናለች፡፡

“እንደ የን በትሔሮ አንድመጠልኝ ሁሉንም ስታስቀር አንድሸት መናገር ተኋያለሽ?”

ዘዴ፡፡

“ቁጥጥም ሁሉ አዕምሮ-ወሰጥ አልመጣም “ ስለት በቃ፡

“ሁሉ፤ ሁሉንም በሆነ በማንቁረቃችን ወሰጥ አለ” ተለናለች፡፡

ይህን ሂደት ለመልመድ ለቃም ገዢ ለቃጥበኝል፡ ከለመድከት በኋላ የን
በያድደድኝም ተስማምጥኝል፡ መቃመራይ አከበበ አርባ ደቂቃ መለ ቤት ቤት
ቆይታ፡ በተረፈው አምስት ደቂቃ ወሰጥ፤

“ከተያቀዱኝ እና ከሁሳበሽ የተረክሱት፡ የፍርሃት ስሜት አየተሰማኝ አንድሆነ ነው”

በላ፤ የን አንድሸት አንድሰማች ስታስራራልኝ፡ እኩን የመማት ይመስላኝ ነበር፡፡

“በአንድ ቅንቃ አውርተን፡ አንድሸት መማበባት አቋተን?” አያዲከ ሪሳን አጠቃቄለሁ፡

በኋላ የን እኩ የለይ የለየን፤ የመጠልኝን ስዕት፡ እኩ የወሰጥ የወሰጠን፤

የልሰማሁትን፡ አያዥችና የረሳሁትን፤ የሚይገኑን በሚመስለው ሆይወቱ ወሰጥ
ሁሉም ነገር መገኘቶችን፤ በይህቅለቱ ተርጓዢምን ወሰጥ ቅጽታ ሁኔታ መኖሩን
አያደሙበት መሆኑ ቅጽ አያላ ገበኝ፡፡

በዘው ነገር አሁንም ቤሮን ባር ይለኝል፤ አንድገበኝ የሚው-ቀው ተመልሽ በመጥጋቱ
ነው፡፡ ሁ-ሳሁ ንብረት ለተኞ የር ተመልሽ አልፎረም በየ አምልኩ፡
በአምንቱ ባን ተመልሽ አይያው ነኝ፡፡ ተመልሽ የጥመጥው አንዳች የጥመትሰጡኝ
የደህንነት ስጻት ስላለ አንድሆነ ይሰማኝል፡፡ ለለው ቤቶር ማንም ለለ ለው ለሰማኝ
በማይቻልበት መልከ ተሰማኝለች፡፡

ሁ-ሳሁ አዲን አይች አንድጂጂረሰባኝ ሁ-ተኞው ሁኔታ የር አገባለሁ፡፡ ይህንን ሁኔታ
ከለፈነቱ ፌጥር አው-ቀዋሁ፡፡ እናቱ አስ የር ይሸኑ በመግኘት ቅጽር፡ እናን ተንጋ
አነጋጋር በመሳያው ዲረቱን ካይመጠ በኋላ ካናቱ የር በተመሰጠ ይኋገራለ፡፡
በመከከለችው አንዳች ባንናነት አንዳለ ይሰማኝል፡፡ በዘው ቤቱ እናቱ ካላስ የር
አያዥራች አንበ በዓይና ባጥም ይለል፤ የአስ-ም አንድሆና ለምን አንድሆነ አለው-ቀም፡፡
የልጅ ተገኘ አካባቢን ማስተዋል በመሆኑ፡ በስተ አይን ለይ አንበ ለጋዋል
በማስተዋል ቤለፈነቱን አውጠለሁ፡፡ አሁንም ለጥርመራ በመጠሁ ቅጽር፡ ለፈለ
አስበው ሁኔታውን የቀኑና የፊንበ አለለውች በዓይና ባጥም ይለሉ፤ ለምን አንድሆነ
የሚው-ቀው ነገር የለም፤ አይገባኝም፡፡

የእርስ ቤቴ ከለለኛው ሁኔታ ቤቴ በጥም የተለየ ነው፡፡ ተ...ለ...ቁ መረጃዎው ካልተ
ለፈቁ ተሰድራል፡፡ ከመረጃዎው የር ተከከር የጠጠሙ የሚመስለው ተከናወ ይግባኝ፡፡
ለሰው-ቆው የበለጠ ባርማና መፈጸም መሞራቸል፤ አይሁ ለው ፈት መቆም
በጥም የስራራል፡፡ እኔ አንዳን ለውተሬው ከማንም ለው የር ይኖር የመነጋገር ተግር
የለለበኝ ሌጅ፡ እስ ቤቴ ለገባ የፍርሃት ይብጥ ይጋኝኝል፡፡ አንድገበ ወይያው
ደረቱን አዲም አንድያስውጭ ቤቶ ነው የጥናልንው፡፡

እስ. ደግሞ ለብቻ መምጣት ከደመርና ፎቶዎች ከዚህ የቅረቡታ ስሜት
ለያስተናገድኝ ይሞከራል፡ እኔ እስ. በተጠሪኝ ቅጥር ደንብ በላይ ተደርሱ፡
በአናት ፍቃፍት የሰነ. አጥቃቶችን አንዳያደቻቸው እኩልሁ፡

ፍርሃቱ ለብቻ፡ እያቴን በተደረገሙ ለለ ሁኔታ ጋር አንድንጋድ በለምነውም፡
“በደንብ የሚያውቀሽ እና የሚቆረፍበልም እስ. ነው፡፡” በላይ በደረሰናው በግኝነትል፡
እያቴ የሚቆረፍበ እና የሚቆረፍበ ተምህርነትል ማለት ነው በየ ተቋዋሉ፡፡
ሁኔታ ከተከፈለበት መንበር ተነስቶ ተልቀና መረጃዎች በመዘር፡ ከመመርመሪያው.
አልጋ ላይ አንድንጋድም በአቃ ምልከት ይሰጠኝል፡ እኔም አንድማሳለሁ፡
“የሚያያምኝ በታ አለ?” ይለኝል፡

“የለም፡”

“መተንፈሰ ያስተባሩል?”

“እያስተባሩኝም” አለዋለሁ፡ ትንተናን የዋጥከት እስን ሂርቃ አንፃ መተንፈሰ አቀፍኝ
አንዳለሁን አንዳያውቀብኝ በመጠንቀቁ፡

“እነዚህ ጋር የመቀበል ስሜት ይሰማማል?” ይለኝል፡ በደረሰ ላይ የተጠሪዎ መባት
በአቃ አየነካከ፡

“እያመኝም” እነዚህ፡ ‘ሰው የው አንድ ነው መባት የህን ነገር፡ የሚል ወይ በላይ
የሚጠረቀኝ?’ በየ በማስብ፡

“ጥሩ. ነው! እስከ ተንቀና” በላይ ማሻሻለውን ይረቱ ላይ ያሳርቄል፡

አንድ ቅን፡

“እያተናለከት ነው አብ” አልከት አምልጠኝ፡ ሰው ስይተናቀስ አይኖር በየ በማስብ፡
ከዘርግ ፍቃፍ ላይ በልዋ በላይ መቀ - ይሰጠበቃከት ፍቃፍ ነበር፡

“እይ፡ በደንብ አየር አየነበኛ አስቀመ ማለቱ ነው” እለኝ፡

አኔ፡ ደንብታውን ተገኘ በመጀመሪያ

“አየር ጥንት አንደት ነው ተሰበ የሚገባው? አይገኝምህም - የሚለበት ነገር መሆኑ?”
አልከተ፡ አሁንም ፈንግስት በላይ ሲሰጠ በመጀመሪያ መልከ አየነቀበች፤

“ይገኝማል!” አለኝ፡

የተገረመው በጥያቄው አይሁን፡ በእጠየቅ መሆኑን በመገመት፤

“ምናው? ለምን ተገረምከበኝ?” አልከተ

“ምንም! አንድ ስው አስተዋጅ ነው” አለኝ፡

“ማንኛ?” አልከ፡ ወራ ለመቀለዣ በመሻሻት፡

“አታውቁውም! አይጠቀምኝም፡” አለኝ፡ በፍጥነት ወደ ወርድ ስራው አየተመለሰ፡

“ሳለውቁው፡ አንድማይጠቀሙ አንደት ታውቁለሁ?” አልከተ፡

አሁንም በመገረም አያየኝ ፈንግስት አለ፡ ለቀበበት በዓይነት ወሰት ሆኖም ታዋኝ፡ ለጋንዘን
አይነት ወሰት የየሁኗም መስለኝ፡ ከዚህ ስው ይርሱ ቤቱ ተፈርሱ ለይዘን ነው አንዶ? አልከ፡
በወደፊት አንድማያደርጋለኝ ቅልዥ ነው፡፡

“ህክምን ሲለ ጥል ገኩል መጠየቅ ተገበ አይደለም፡ በጠቅም ደግሞ መመለስ
የለበትም፡” አለኝ፤

“ለምን?” አልከተ፡ ስቃ አመለመው፡

“ይገኝማል!” አለኝ፡

“ምና?”

“የሰው መመለሰል” በላይ፡ “ለማንኛውም መደሂኞቻትናን በሚገበት ተከታታለሽ
አየዋጥኩ ነው አይደለ?” አለኝ፡ ቁርጥ ባለ ሁኔታ ወደ ስራው አየተመለሰ፡ ህክምና
ወደማያወቁት ስትስበያቻው፡ ወደማያወቁት ይዘላለ፡፡ የማያወቁት የስራራቻዎል፡
ከሚያስተካክለው ደግሞ ይስናለ፡፡ ከእኔቱ እና ከሚደኝው ሁሸታ የተማርጫው ነው፡፡

“አዋኑ!”

“በጠዋም ተና:: ለለ የሚችሉበት ነገር ካለ፡ በማንኛውም ገዢ መጥተሽ አነጋግሪ”
በለመድሙ::

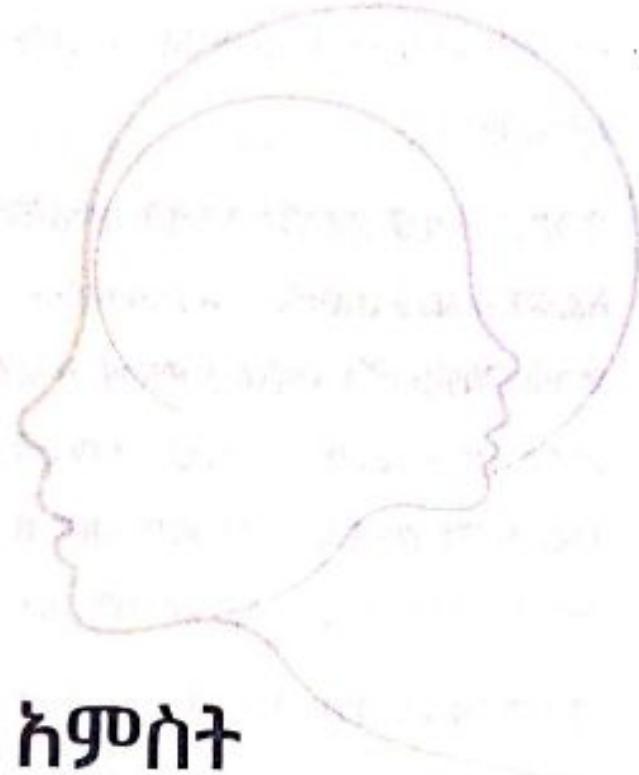
ሁልጊዢ “ለለ የሚችሉበት ነገር ካለ፡ በማንኛውም ገዢ መጥተሽ አነጋግሪ” በለ
ነው የሚደመድመው:: ማረጋገጫ! ፖስት ማለቱ ነው?

አንድ ገዢ አያቴን፡ “ለምንዳንዱ ሁሉንም አንድነህ የሚለው?” በየ መቀበት፣

“ስለመረጃበት ነዋ!” እስኝ፡ ነገሩን አቅራቢ::

“ለምን ያስበልኝል?”

“ሁለም ሆነም ለታክሏው ያስበል” በለ፡ እስም አኔም የማይቻቻንን መልሰ
ስጠኞ፡ ይገኘ አልመቀበትም::

ምዕራፍ አምስት

“መናር የሚችልበው አለመናርን በመኅሬት በመንግሥት የመናር መሰረት ጥን
አለማውቅ ነው:: በህይወት ወሰጥ ካለ ተቋት ቅጂ ሁኔታዎች መከከል እንዲ
- አለማውቅ ነው!” በዚ እያቱ የሚለውን ለመሰማት አስተዋዱሁት:: ከተሰበሰበው
የራቱ ቅጽ ላይ ፍጤም ማንበብ አልቻልሁም:: የራቱ አባላ ክርባ መብዛት:: ቅጽም
የበዘበት ሆኖ አስመሰላውቸል፣ እየንቀሳቀስም::

በዚ ተከ እንደምናደርገው ከበታችን በረንዳ ላይ ሆነን፣ የዋና ፍሃዣ እና አየተመረጥን
ነበር:: እያቱ የቀድሞ አትዮጵያዊ ነው:: አዘዴው ስለ እኔ አመን አትዮጵያዊነት
እንዲውሬለት ይዘዴንበኩል:: ለምን እንዲውሬለት እንደሚፈልግ ጥን አለው-ቁጥም::
እያቱ የለለች ሁኔታን በስም እያስታወስ፡ ለምን ይጋግጣም ማንሳት እንደሚፈልግ ጥን
መገመት እየከብደም::

እያቱ ፍሰት ላይ ነው:: የጠናበትን ፍጤናት እና ማንሳት:: ሁሉቱም በቀለለ እየገኘም::
ምንናት በወርሰ የሚገኘ ነው:: ማንሳት ይጋግጣም ከአስተዳደግ እና ከነው ታግላዊ
የሚመጣ ነው:: ከዚት በኋላ ይጋግጣም ወርሰ የለም:: ወደፊላ ተመልስ የልቦኑትን

መሆን አይታልም፡ ወደፊት አየኖሩ የሆነትን ሆኖ መዘላች ደግሞ የዘመኑ ትልቅ
ቀዥ-ስ ነው፡፡

"እንደት አዘሱ ይረዳን? እንደት ሁገታውን የሚያውቁ፡ እንዲጋኝ ያለ ለቻቻ
አፈራን?" ሌሎ በየቀኑ - እንደለመድዎ ይሰጣቸል በለ በለማሳብ፡ ከተያቄው
ደልቅ ያስገረመኝ፡ መልክት ማውቅ መፈለጥን እንካን አርባጠና አለመሆኑ ነው፡፡
ሥዕል የሚመስላለው ፈቃ ቅሬሽ ሁዋልት ሆኖ - የሚናገር ሁዋልት፡፡ አያቴና አኔ
ሁፈረ኏ም፡ የሙቀደቂቃን ያህል በሁዝበ አየተነገዶችን ነው የምንናረው፡፡ ለለሁኗም
አሉም ይሰጣቸል በለ አይተውኝም፡ እናም የዘናል በየ አልፈረሰለትም፡፡

"አለማውቁን ሽቦኝ!" አልከተ፡ ማለት የፈለከተት ጥን "አለማውቁን ሽቦኝሁ" ነበር፡
አያቴን አኔ የአሰራን አመን ለወቻ በቻቻ ለማጥቻት በማሳብ! ቤታታም ጥን
አልፈረከተም፡ እንዲ ከአያቴ አኔ ከዘመኑ የወረሰከተ የሚገኘት መግለጫዎ፡ ይለኝታ
ነው፡፡ በግልዥ ስለ ለለ ሲው አያውሬሁ መሆኑን አያውቀቱ፡ "አኅ" በየ ለቦኝ አኔ
ለለውቃን በመቀለቀል ጉዳቶ የሚመለከተው ሲው እንዲይሰማው አጥረሰሁ፡ ይለኝታ
በይናር በዘተ ተበና ከ-ርሱም ይበና ነበር፡፡

"ምን ማለትኩ ነው?" አለኝ

"በዘተ ነገር አናው-ቁጥም፡ አለማውቅ ደግሞ ተናቁም፡ መጥሪያም ነው ወይም ነበር
አልከተ፡ አተከተሮ አየኝ፡ እንዲጋኝ ገዢ የሚውሬው ጥር ይለዋል፡፡

"እናትኩ መቆቅ ነበረቻ፡ ያልጠበትን ጉዳይ ከመጠየቅ ወደጋለ አተልጠም፡ እናቸ ደግሞ
ባለሽ!" አለኝ፡ ተያቁ እንዲልጠየከት አያውቀ፡ ለምን ሁሉበና ለያሳጥረው ፈለን በየ
አሉበከ፡፡

"በአባቱ ወጥቻ ይሆናል!" አልከተ

"አሉን አለው-ቁጥም" አለ፡ የአባቱን ጉዳይ ሆነ እንደገኝው ነው ያሳደግኝ፡፡

"ለማንኛውም አንድት ነው አለማውችን የረሰኑው?" አለኝ መልከት ለለ ተያቄ አየጻና፡-

ከአዎነት ሁሳብ ይሻላል፡ እያቴ የሚያውቀውን የአባቱን አውነት ከማውራት ይፈቀ፡
በሁሳብ ከእኔ ገዢ መቆለሙን ይመርጠል፡ ሁሳብ ታሪ መኖሪያ ነው፡፡ መሬት ለይ
በታ የጥምናናር ስሆን የጊር፡ መኖር ከሆነው በገዢ ይከፋ ነበር፡፡ ይግኝቱ በዘመን ገዢ
የጥምናናርው ሁሳባቸን ወሰኑ ነው፡፡ ከሁሳብ መልከት ነው ከስዕት ገዢ የጥምናውለው፡፡
በመሆኑም አውነቱ ፈቃት ለፈቃት አየመታን አንዳን፡ 'ይህንን ጉዳይ ቅስ በለን በናጠኑው
ይበቅድ' በለን አይተን አንዳለየን ማለፍ ይቀለናል፡ በንግባቸን ተቋርጥው አስከላ
ድረሰ አውነቱ አውነት አይመስቀሉም፡፡

"በመጀመሪያ መኖር በፍላሽት እና በአቅም መከከል መታሰር መሆኑን አለማቂናም"
በየ በድጋሚ በይተን ለማየት ልላማሁ፡ በኢትዮጵያው ፈቃት ወሰኑ ተቀብረው
የመፈልቂለ - በይኖሩ፡ የግብረን አንዳበራራለት አየጠበቀ መሆኑ ገባኝ፡፡

"መኖር በአቅም እና በፍላሽት መከከል መሆኑን ለላለዎችን ወይም ለለረሳኝ፡
ከአቅማቸን በገዢ ተመጥና፡፡ ሁልጋዢም የጥምናናርው ከአቅማቸን ከፌ ለማለት
ሆነ፡፡ መዲህ ለንቻል መቆም፡ መቆም ለንጻዢም መሬመድ፡ እርምጃ ለንቀጥር
መሆኑ አማረን፡ በፍላሽት ለሰን፡፡ በፍላሽት በታ ለንበር ለንጥር፡ አቅም በማጣት
ተፈጻሚነት፡፡ ይግም አንዳንቶም ሆነን ተሰበበር፡፡ አልሰማም አልን፡ አንደበት
የይሁን አንድነትበት ካልኖርን አልግ" በየ በድጋሚ አስተዋሌከት፡፡ ፈቃት ለይ ማኅም
ለውጥ ባለማየቱ ስላክና፡ አውነት የመስለኝን ለነገረው ቅረጥና፡፡

"ልደኞችሁን የጥምችት አሳት አስታጠቃችሁን" አልከ - እናን ከእነዚ በመነጠል፡
ከይተኝታ አፈተለከ፡፡ "የጥምችት አሳት የታጠቃን ለደች፡ አውነት ፈቃት ለፈቃት
ስተጥጥሙን ባለማሙን ተቋጠልን፡፡ በምራት፡ በሁዝ እና በድሆነት ተለበለብን፡፡
የተጠትነው ምቅት ወሰኑን ሆኖ ተበለን፡፡ በምቅት አሳት በጋለ በረት ምጠድ ለይ
ተቋላን፡፡ አንድ አቅማቸን ማደግ፡ አንደበታቸን መኖር ይበቃን አንድነበር አለማቂናም፡

ንዢ ገኩ:: ፍላጊት እና አቅም በርሃ መርከጥም ይጠበ አንድሆን አንድማይታቸው
አነጋን:: መኖር በመከከል ላይ መሆኑን አለውቷንም” በዚ በሰቱን ገታሁ::

በአያቱ ልት ላይ ማዘኝ አይታይም:: ጥልቂ ማዘኝ ማለት ማዘኝ ለደቅት ነው:: ማዘኝ
መፈከጥም ነው:: መኖር ነው:: የህይወት ምልከት ነው:: ሁይወት ያለው ሁሉ የዘናድል
ማዘኝ አለመቻል ማን ከሞት ይከናል:: ስው በመጀመሪያ ስጋት ነው:: ለለው ሁሉ
ተከታይ ነው:: ስው ስጋቱን ክጣ ነዳሎ ነው::

“ማዘኝ በአያቱ ልት ላይ በይታይም አለዘነጥም ማለት አይደለም” በዚ:: ወደ ይለኝነትና
አነጋን ተመለከተ:: በዚ ለሰነድው አልፈለግነጥም:: በዘመኑ የመሰላውን:: ለሂሳብ
ይበቃል ያለውን ስርቃል:: ከእኔ ዘር በዚ የሚያስማማን ነገር:: በአንድንድ ስራዊቱ
ለከራና በለሎች ለየዘኝ ለጋብዙ:: አብዛኛውን ገዢውን የሚያሳይልው በልሰራው
ስቀም ነው:: አንድ አርሱ ያለ አዋጅና ለቦም ስው ለምን ባልሰራው ለቀም
አንድማናር አይገባም :: በህይወታችን ወሰተ ሁልጋዢም ያልሰራው ነገር::
የልፈወጥናው ጉዳይ:: ያልፋይንበት መንገዶና ያልተማረለ ፍላጊት ይኖረናል:: ጉዳለት
ቁጥር የህይወት አውነታ ነው:: ይህንን በመዘንጋት:: ለነገሩ አያቱ መዘንጋት ከድጋጌ
ቆይቃል:: ጉዳለቱን አያስተውስና የሰራውን አያረብ ይኖረል::

“የመጀመሪያው አለማውቁ ይህ ነው” አልከተ::

“ሀለተኛው አለውቷንም::” አሁንም “አለውቻቻሁም!” ማለት ነገር የፈለከተ:: ማን
አልማነልኝም:: “ልቻቻቻቻ የምናሳይገው ወደፊት ለማመጣ:: ለማናው-ቀው::
ለማንኖርበትና በንናር አንዳን ለማንቆጠበት ዘመን መሆኑን አለውቷንም::
በመሆኑም ለወለድናቸው ለቻቻ ባልድ ሆን:: አኞች የወደድናውን ወደው:: የጠለሁ
አንዲጠለ የመከርናቸው ለቻቻ:: አኞች ለሳቻቻ ተለን:: ማስብ እና መጠየቻ
ነጥቀና:: ነዳሎ አድርገን አገዳግናቸው:: የየዘመኑን ተያቄ የህልጋዢ አስመሰለን

ነርፍቻው:: በመሆኑም ስይገባ:: ስናው-ቆዥ በመናቻውን ቁማርቻው:: መንግድ
ልንመራቻው ለገባን ግራ አጋባናቻው:: ለልተዘረዘሩት በመን በተንናቻው::"

"ምኑው ለፌ! ምኑው:: አንዳህ አጥርሬ ወቀበን?" አለሽ አያቱ:: "እኔ" አያሌከ-
የወረሱት "እነስተኛ" መሆኑን አንደገባው አያሳውች:: "ትምህርት አለሰተማርፍቻው?
በወ-ቆቻቸው መጠቀም ያቻቸው አናገተ አይደለቸሁም?" - አንደመግለጫ አለ::

"ዶወ-ቆት በታች ማን ተቁም አለው?" አልከተ:: አኔም አንደመቆጣት አያሌከ-
"ዶወ-ቆትን በመጠኑ በተሰጠ-ንም:: ለጠለም አላዘረቻቸውንም:: የጥንቃረው አንደ
አው-ቆቻቸን በዛት ስይሆን:: አንደ በመናቻን ሁኔታ መሆኑን አለሳውቻቸውንም::
ለጥስስ:: የብታቸው መሆኑ አንደሚቻል ስለመቅን በታች የጥንቃረን መሰላን:: በመሆኑም
ወመትን በመሰላን ባከርቡው:: መለተ ሂወተትን ተነፃጾን ያደግኝ ለፌቸ:: መለተ ህገ-
ምን ያደረጋልኩ በንፈ ማን ይገመግል? በለማውቁ ህገ ይፈርሳል" አልከተ::

የአያቱ ወደን መሰተዋት ሆኖ:: በዚህም ወሰተ አሻጻር ፏቅ ማየት ይቻላል::

"በዚህ ወሰተ ያስተማርክኝ:: የማው-ቆዥ ማንነት ሁሉ ይታየኝል:: ፏቅ በመን::
ዘዴ:: በታች ሂወቻ:: ... ህገ:: ወገን:: በመዲ:: ጉዳኝ:: አብር አደግ:: የሀገር ለፌ:: የሰራር
ለፌ:: አብ ለፌ:: ... ተምህርት በታች:: በተከርከተዋን:: የወለዎት በታች:: መሰረዲ:: የኋስ
ማረዳ:: ... ቅቅረኝ:: መበኝ:: ... ስርዓ:: ለቅድ:: ዕድር:: ዕቅበ:: ... አብር መ-ብለት:: ተከፍለው
ማረር:: ... ደማሳ:: ማህበር:: ተዋ:: ቁብር:: ሲደቃቃ:: ተዘከር:: ... ሁሉም:: በዚህ
መሰተዋት ከእወምሮ ይኖ ተስፋነት ይታየኝል:: ማን ደማም ይናፍቀኝል:: ይህን
ሁሉ አው-ቆለሁ:: ማን አለው-ቆዥም:: አልኖርክተዋም:: አኔም አንተም ይኩን ሁሉ
አንፈፈላለን:: አርጋጋኝ ነኝ! የሚጠሩ እና የሚቀር አይመሰልሁም ነበር:: እኔ ደማም
ቻራሽ የነበረም አይመሰለጀም:: ለሰተቸው አለማውቁ ይህ ይመሰለኝል:: በሙያቻለት
ውሰተ አንደ ዶወ-ቆት የሚኖርን:: የነበረን ነገር:: የሚይጠሩ:: ያለ እና የሚኖር አይርን
ማመን::"

አሁን በአያቸው ፊት ላይ የዕንበ አለለ በረዳቸው በረዳቸው ይወደቅ ፎርማዊ እናም አንቀጽ
መጥ:: በዘዴውን ነገር በለው-ቀው-ም ፍል-ቀኑ:: ቅጂ እኔ አንድነት በኋርከት በየ
ተመናሪሁ:: የሚያገኘትን ነገር መናፈቅ መቀጣት ነው:: እናም በአያቸው አድማኝ ስደርሰ
የሚኖሩት ፍል:: የጥወቃወ-ና የሚለቅበለት ሁይወት ይኖረኝ ይሆን? አለው-ቀም::

የአያቸውን የዕንበ አለለዋቸው እያያሁ ሌቦ ለሁለት ተከራለ:: አንድ ሌቦ ልዘን:: በስተ:
አያቸውን ማባበል ለፈልግ:: ለለው ደንብ ለፍነት እና አውነት ተባበረው ተኋገል!
ቴኋገል! በሚል ስሜት ገኑ:: ተከራለከ:: ለፍነት አስኅድ:: ለፍነት እና አውነት
የተቆረጥ ፍቃው::

"የሙጨረሻው ግን የከፋ ነው!" አልከተ፣ ባንያም አልመስክላኝም::

"እለማውቁ ተስፋ. መሆኑን በነጋን:: ስው በተስፋ. የሚኖረው ሲለማያውቁ ነው::
በዘዴው ነገር የሚሆን የሚመስለን ለዘመ ነው:: መንግስት የሚሰናል የሚመስለን::
ለለው ሁሉ ስው ለብ የሚገባ የሚመስለን:: በተስፋ በታችለ የውጭት አምነት ወሰት
ለንናር ነው:: የተስፋ ተቋራኒው ተስፋ መቆረጥ መስለን፣ የተስፋ ተቋራኒው ግን
አውነት ነው:: ይህንን በለማውቁቸውን በተስፋ ካመናር አፈነገጥን:: አውነትን አውቅን::
የአውነት ቅጣሽ ማልከ በዘዴ መሆና ነው የሚመስክላኝ:: በይንስ ሁለት ፊት አለት::

"የአውነት ቅጣሽ መልከ በዘዴ መሆና ነው የሚመስክላኝ:: በይንስ ሁለት ፊት አለት::
ሁሉ ሆነ በት አይደለቸም:: መራራነት ማዕሚ ነው::" በይ በድጋሚ አያሁት::

"የእናትሽን አውነት ለምን አተቀበይም?" አለኝ፣ "የእናቱን አውነት አውቃለሁ!"
አልከተ ተቀጥቻ:: እናቱን አስብኬት:: ጉፍቁ አለኝ! አዲም አንድና አየናፈቀቶች
ይሆን? የት ይህን ያለቸው? አንድነት አስቻልት መቅታ? አለቻ? የለቸም? መኖርበ
አለቻ:: ሁሉም አንዳለቻ ይሰማናል:: ማኅኝ ፊት? ወይለ ተወደናለቻ? ተያቀዥ
ቧንቧለቱን ወረሩት:: እኔሁ ተያቀዥ ማይመኝ መኖር ይከበደኝ ነበር:: ያልተመለስ
ጥያቀዥ የሙናር የሙተሪቹ ፍቃው::

መሰረቱ ስድስት

ከ ስሜትነት ስወጣ እኔ በቃ ስልምን ለለውም መኖርታውንም አዎችሁ:: አሁንም
በሆነ ዓለም ከተረዳዋው በዘተ አልፈቀቻም - የሰደስት ወር ለይ አሳይሁን
ደረሰ::

በመጀመሪያዎች ስድስት ወራት ህይወት በጥም ለየ ዓለም ሆነችልኝ:: የሚገኘቸው
በቅለም ለይ በጥም ማረከር አስገራማን ከሆነች አካል ገዢ ተዋወቂሁ - የሰው ፍት!

ሁለቻንም የፈት ማንበብ መያቶችና ነን! ከተወለደከብ ይሞር የሰውን ፍት ስጋኑ
ነው የኖርከት:: ሁለቻንም አንዲህ ነን:: ፍትን አይቶ የዚን ማድረግ አንዲለበን እና
አንደለለበን ማወቂ:: የሰውን ፍት ማንበብ:: ከሰው ፍት ለይ ስሜትን እና ፍላትን
መገመት :: የሰውን ፍት ማየት የጥምንውድው:: የጥምንፈልገውና የጥምንፈረው ነገር ነው::

የሰው ፍት የሂሳድ ሁግታት እና መመሪያዎች በቃ ስልምን የሚሰራውም አቅም እና
ሻይልም አለት:: በህይወቱ በጥምፊይበት ዕድሜ ሁሉ:: በጥም አብዛኛውን ሆኖ::
የሰው ፍት በማየት አንድማስፈልጉ አልታውቀኝም ነበር::

ፍት ማየትን አስገራማና ማረከብ ሆኖ የገኘሁት ባጋጣሚ አይመስለኝም:: ፍት ለታይ

የሚገባው ነው፡፡ እንደኛ፡ መተጠበቀ ይበዝዋል፤ ሁሉትና፡ ማነፃዕራምች አለት፡፡
ለምሳሌ በይን እና የዚን ወሰንበኝው ነም እና ተቁር ቅለማት፡ በመቀጣል የተለያየ
ቅርቹ፡ የዚን ቅድ ቅርቃ ወደ ማቀ አየጠበበ ወደ መሆል መሰኑቸ፡ የአፍንጂ
መሰረር ወይም መደብጻጥ፡ ከዚያ ደግሞ በቀጥታ ለሁሉት መከራለ፡ በእንዳ
በከል ያለው በለለው በከል ልሰን መድገመ፡ ከሁሉም በላይ ጥን በውሰጠ ያለው
እንቅስቃሴ፡ ከንፈርር መንቀሳቀስ እና ደግሞ ማውጣቱ!

እት በጥም ያስገጠሙኝ ነበር፡፡ እሁንም ያስገጠሙኝል፡፡ ለነገሩ እንካን ለሁሉት ወር
ልጅ ለእርባ ዓመት ነጋግሽም በሆነ ማስገረም አለበት፡፡ የቴለጂዢን ሁኔታ ከፈት
የተወስደ ለይሆን አይቀርም፤ “መሆነ የሚንቀሳቀስ፤ የሚያውራና የተለያየ ቅርቹ
ያለት የሚደንበት ነው?” ተብሎ በጠየቁ መልሰ፡ ዓት ወይም ቴለጂዢን በባል
ያስከናድል፡

ከፈት ወር ቅርቹን የጀመርከብት ወና ምክንያት ጥን ለለ ነው - የእናቸ ዓት!

የእናቸ ዓት በተለያየ ቅርቹና ጉዢዕርቶች የተሞላ፤ የሚንቀሳቀስ አካል በቻ አይደለም፤
እኔ ለማደርጋቸው የተኞቧም እንቅስቃሴና ፍላጊት መልሰ ስጋ ነው፡፡ በጥም
ባቸር ገዢ የተረክሱት ነበር፤ የእናቸ ዓት እናን ለያደ እንደማጂበ፡ እኔ ለእናቸ
እንደማጂግ፡ እኔ ምላስን ስወጥ በባቸ እንደማረቻለቀለቸ በቻ ለይሆን፡ እናን ከለለ
ሰው ወር ቅጥቶ እና በቻና ጥንናነት እንዲለኝ ማሳያ መሆኑንም መቋምር ነው፡፡

ይህም በመሆኑ ምን ያህል ቤይል እንዲለኝ ተረክሱ፡፡ በፈተ ስሜት በቻ እንደነበረበት
ዘመን እንደ በታ ማኅጻጥ በቻ ለይሆን፡ ስፈልግ የሚይ፡ ከልፈለግሁ ደግሞ የሚለይ
መሆኑን አውቀት፡፡ ከልፈለግ፡ እናቸ ለታነዛግረኝ ፍላጊ ስታየኝ እያታለሁ፡ ከልፈለግ፡
ዘር እላለሁ፡ ማውራት የሚፈጸመረው በመናገር ለይሆን በመተያያዘ ነው፡፡

ይይናቸናን ለማንነታቸናን መሰረት ዓቸው፡፡ የሚያየንን ይይናቸ መልሰ ማየት ሌዩ
ስሜት ይፈጥረል፡፡ እናቸ ስታየኝ እና መልሰ ሲያት፡፡ በዚህ ወሰት የተሳለ የውሰት

ስጋድ ይታየኝል፡ የእናትና ለሆነ መተያየት ማከናያት የለሽ ነው፡ መነጋገር የለውም፡ እኩንዳ የለም፡ ዕቅድ የለም፡ መተያየታችን የቀርኝታችን በተኩ ማረጋገጫ ነው፡ ፈትን ከዚያ በኩላ ለየነታችን ገበኩ፡ እኔና አዲ የተለያየን ነን፡ እኔ በታችን፡ አዲም በታችን ተሆንና፡ በአብዛኛው እኔ ስራለባ፡ እሉይ አሉይም አዲ ስተፈላግ አብረን አንሱናለን፡ እኔ፡ አዲ፡ አቶ የሚለው ለገባኝ ከሰጣጥነት ወደ ስው-እነት ለሻገር አንድሆነ ታውቀኝ፡

እናቱ አንድለመደቻው አቶኑ ታማውተኩለች፣ “ሚጠጠ....! ሆኖቸ....!” የመጥምን አያለች፡ የምትለው አይገባኝም፡ ፈቃን ወደፊቱ አስጠዋት አፍንጻዊን ከአፍንጻዊ ስታችው፡ እኔ በደሳታ ፍልቀ-ሌ-ቀ! አላለሁ፡ አዲም ተስቃለች፡ ይህንን ደጋግማ ደጋግማ ታደርጋለች፡ እኔም ደጋግማ አፍለቀለቁለሁ፡ ይህ አየቀበለ አንድንድ ገዢ እናቱ፡ በረዥ ዓለም ተሂድና ደሞክራሲ ከፌ አድርጋ ከአፍንጻዊ ስታችውን ደንግጋዊ ፈቃን አዘጋለሁ፡ አዋቀቻች ለሆነ ማጭዬት የሚይችለበት አጋጣሚ በዘ ነው፡ እናቴም አንድንድ ታቦዛዋለች፡ እኔም አስኩቻለሁ፡ ደግነቱ ወደምው ይገበኩ ተረጋጋለች፡ ለሆነ ማስደግግ መረጃዎችን ይሻል፡ ወለሆ ‘ደስ....!’ በለው ቁጥር፡ ለሆቻም ይስ ይለቻዋል ማለት አይደለም፡ የሚም አንካን የወለድናቻው በሆንም፡ ካር አይ ለሆቻ ለለው ስምም ትቻው፡፡

በለለ ገዢ አንድሆ አቶኑ ታየኩለች፡ እኔም አያቻለሁ፡ ወራ የለም፡ ጉማጻር የለም፡ አፍንጻዊ አያቻው፡ ማስደግኞችም የለም፡ አንድሆ መተያየትና መማባባት በታ፡፡ በደንጋት በዚህና ወሰተ ተንስኩ ፈት ታየኩ - የሆነ ፈት፡፡ የሚ ይመስላል? ለገበም፡፡ አፍተጋዊ በእናቱ በይን ወሰተ ሲሆን አየሁ፡ በዘዴቻች ይቀቹ የዘኝ!.... ይቀር!!!

የመጀመሪያው ፍቅር የዘኝ፡ የመጀመሪያው ፍቅር፡ የእናትና የልሆነ ፍቅር ነው፡፡ ከእናቱ ፍቅር የዘኝ፡፡ በን....! አልከ፡ አፍቀቻ....! በየደቃቃው ሲሆን ፍለጋ ሆኖን ሆኖን ማየት ሆኖ፡፡ በፍቅር አበደካ-ለት፡፡ ፍቅር ማለት ለከስ ሲሆን በለለው ወሰተ

ማየት ነው:: ስድ· ለምን አንዳህ ወ· ስ· በ· ስ· መ· ሰ· ሽ! አዴሞ አንዳሁ ሆኖን ሆኖን
ሰለምታዎን ፍቅር ስይዘት አልቀረም! መተያየት በመተያየት ሆኖን::

አንዳንድ ገዢ አኅቱ ሆኖን ሆኖን ስታዊ ትፈይና በዘመኑ እ...ል...ም... ትለለች::
በጠብቃ አትመለሰም፡ በጠብቃ...፣ አቀነበነበሱ... ምንም መሰከ የለም:: አተከራ
ሀይናን ስድ፡ አኅም ሆኖና ወ· ስ· በ· ስ· መ· ሰ· ሽ! አየሂደች ነው? አላለሁ:: በብዕ
ገተነቸና መቀነጥነት ትመለሰለች:: ስተመለከ ታሪք የዚህ ነፃ፡ ቅድ ደመና
የረግኙል:: ትንሽ ቅድቶም ካዚህ ደመና፡ ከፈይ ገናብ መንጠባበብ ይጀምሶል:: እኔ
እረበስለሁ:: ይስ አይለኝም:: ለምን አና ለማን አንዳሁን ለለወቻ አይገባቸሁ:: አኅቱ
ስታለቅስ ታሳካናለች:: ለቅርቃ መቻም ቤሮን ሰላራዲ አይደለም::

አኅቱን የእኔ ፍቅር፡ ለለ ፍቅር አንድሚያስታውሷት አይገባኝም ነበር:: ፍቅረች
አኅቱ አና ማዘጋጀዋ አኅቱ አንድ ሆኖ አይታየኝም::

አዴ አቅራቢ ስታለቅስ ወይም እኔን በአቅራቢ ይሁ ወደ ማዘጋጀው ስተመልቻ፡ አለቅሳለሁ::
በዚህ ገዢ በረተኞች አያቴ ይመጣና፡ ከአቅራቢ፡ ነጥቻ በትክክዎ በመሽከም
ይመለድናል:: አዴን ምንም አይለትም፡ አስተም ማን ትክክ ይሰማዋል:: በትክክዎ¹
አንደተሽከም ይዘኝ፡ ከግበዬ በር ይመጣና ከነረበት ወደሚገኘ የሰራራችን ባርሳ
ሂደ ይቀመጣል:: ባርሳው መሆኑ የበዝተ ነው:: አንደ አያቴ ያለ አንጋይች ከፈት
ለፈታችው ከለ በረከሳሁ፡ የምሳና የነድለ የድርጅት በርቻቁ አስቀምጫው ያወራለ::
ምን አንድሚያወሩ አለወቻም:: ልታችውን ማን ማየት አቻለሁ:: ነገምሳችም በለለ
ወንን ሆኖ ያወራለ:: እኔ፡ አያቴ አኅቱ በቻ ስንምን ለለው ልታችም አንድሚያና
አውቃሁ::

ነፍስ ከወቅቱ በኋላ፡ አያቴ ለምን አኅቱ ትተክበ አንድበርና ሆኖችን መለም
ለምን አንድምታሁን አጠቃላይናል:: አዴን ይጋግሙ በጠይቻችም አልነገቻችኝም::
“ምን ሆኖ ነው የምታዘነው?” አልከተ አንድ ቅን፡ ስታሁን ሁሉም አንድምታደርገው

መኝታ በታ ገበታ ተኝታለች::

“የዘዴን ነው ልሃ!” አለኝ አስጥም እየተከከለ::

“ከአበትኩ የር በጥም አይሁድ፤ ጥን ጥሩ ቅዱር ንብረቶች:: አስጥም በእውጭ
ተቀጨፋ፤ አሳጥም በልደኝ በየዘዴን ተሰረች” በለ፡ እኔን እና ማዘኝን አካል የአናቸ
አገልግሎት አድርጋን ቅዱር አለ::

“እኔ ደማማ ምን አድርጋ ነው ያስርክኑት?” አልከተ፡ የአናቸን ጉዳይ ወደንገኘ በሙተው
በረከብ ለይ እየተከከለ::

ተገርም አየኝ፡ “እሁን ስለ አፍትኩ ማዘዴ አልነበረም የጠየቂያንኩ? እንደት በአንድ ወደ
ፈሰሽ ተመለስኝ?” አለኝ፡ ጥያቄውን በጥያቄ አያመለስ::

“እንደ! በአንድ ገዢ ለእናቸ የየዘዴን አስረኝነት ወና ተጠቃቅ ስታደርግኝ ነዪ!” አልከተ፡
ፈንግ አለ::

“እባቱን ጥን ተመቁዋለሁ?” አልከተ፡ በአፍንጻው ሌጅም ተነሱስ::
“እንደ ገዢ አዘጋጅ በተ መጥቶ አይችዋለሁ:: ቅሉ መጥቶ፤ ቅሉ በሉ የሂድ ለወጥ ነው::
አለው-ቁወጥም::” አለኝ::

“በዚ አልቆየም ንበር የመጣ ቅን?” አልከተ አነጋገሩ በገበኝም:: በዚ ስለ አባቱ
ስለማያዣ አጋጣሚዎን የገበኝ በለመምስል፤ ለመጠቀም በመፈለግ ::

“አይ! ሆኖዎታችን ወሰኑ ቅሉ ገበታ፤ በዚም ለይፈጸም ቅሉ ነው የወጪው ለማለት
ነው!” በዚያው ገጠማኬን በመቀጠል፤ “ለነገሩ ቅም ነገሮች ለይሁን አይቀርም፤ እንዲያ

በለም አሰጣጥ! ” አለኝ::

“አንድሸት?” አልከተ::

“እሁ.... ይችው በመጠበቅ አይሁር ገዢ መንገዶች መሆኑን አውቀድ እንችን አሰጣጥ ተደርግ ይችው” በላይኝ ስቀ:: እኔም ተከተልከተ::

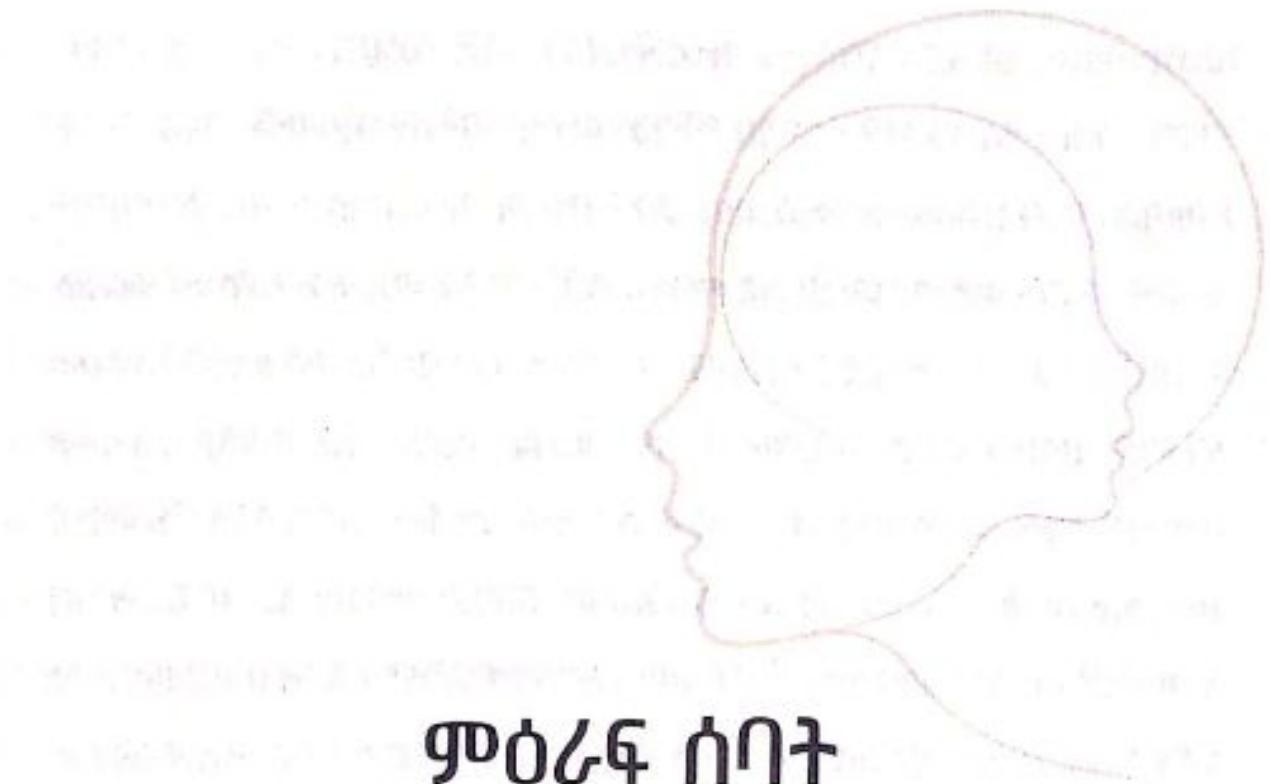
“በአይሁር ተቀናው ስትል ስንት ካበር መቆየት የነበረበት?” በዚ መየቅከተ::

በደጋማ በመገረም አተከራር አየኝ:: መልሰ ጥን አልሰጠኝም::

“በዚ የመቆየት ወሰል ካልነበረው፣ ወርቅ ንበር በነበረው ቁይታ የዚን ቁጥር ንበር ወረዳ የሚለው ነው” አልከተ ወረዳውን ለመቆይት::

“እንችን ወረዳ አልከተኛ አብ፣ ካልፈፅ በላይ የዚን ቁጥር ንበር አለ!?” በላይ መየቅኝ::

“የዚንም!” አልከተ:: ልዩ ስለሆነዎች መልሰ ተስማምቶኝል፣ ስዋቹ ካለውንት በላይ በፍላሽት የጥንት ነን:: ለጥያቃዋጭና የጥንትው የዚንም አውነቱን ለይሆን፣ የሚሰማማንን ነው::

ምዕራፍ ስብት

Qለም - ከእያቱ ተከና ላይ ሆኖ ስያጭ በጥም ነበርቅርቁ ካሱታቸ፡ እሁንም የው ነበርቅርቁ ጥት - የተለየ ነበርቅርቁ፡ እያቱ እኔን በተከናው እድርን ለሂድ፡ እርስ የሚሂድበትንና ለምን እንደማሂድም ያውቃል፡ እስ ወደ ፋት ለሂድ መድረሰኝው ላይ አተከር በመሆኑ በግራና በቀኑ ያለው በታ ለሁለት ተከናለ፡ የሚታየው ዓለም ወጥ ይመስላለዋል፡ አዋፊነት እንደ ቅጣት ይህ ነው፡ ዓለም - ወጥ፡ እንደና በግልዥ መንገድ ለታወቁ፡ ለከፈል፣ ለዘረዘሩ ለቅጹ የሚችል ነው በለመማሪ፡

እኔ ከተከናው ላይ ሆኖ፡ እስ ለሂድ በማያዝው በታወቁ መከከል፡ የሚገኘው የሚያደርግ ነገር እንዲለ አይሰማኝም፡ እስ ወደፊት ለሂመድ እኔ ወደ እሳ እየሂደት ነው፡ እርስ መንገድ ለቀይርና ለታወቁ፡ እኔ የሚያው ሁሉ ይጠናና በለለ ይተካል፡ ጥና ሲነን ቅፅ መሂመድ ባለሙያነ፡ ለመንቀሳቀስ የባድ እያቱ ወይም እናቱ ላይ ጥንና መሆኑ እስፈልጋቸል፡ እነዚ ይዘው ባንቀሳቀስ ቅጽር ይግባም የሚያው የገመ የገመ ለለማያመልጋቸ፡ የመፈናቀል ስሜት ይሰማኝል፡

ከእናሸቱ ተከና ላይ ሆኖ የዓለምና አብርቅርቁነት በቻ ለይሆን፡ ተፈናቋይነትና
የዚህ ንብረት የሰመድነት፡ የግብርቶችን ወሰጥ በቅጠ ስላዎች በኋን ከፍጥ
ደወጣል፡ በኋን ከኂሳዎ አማካይ ለወጣ፡ እኔ ከበኑ ጽሑር እና መጠሪዎች - በር እንደሆነም
ስላዎች፡ እርዳ ወደ ማረጋገጫ ተጥራ መንገድ ለፈናቋይ እኔ ወደ ቅና እያለሁ፡ ቁልቀል
ወደታች የሚወሰድ መንገድ፡ እለ እናሸቱ ወደ ደንብ ለወጣ፡ እኔ ቁልቀለቱን እያለሁ፡
አንዲንደ ሁኔታ ቀይ ወደፊዎ በመዘር ቁልቀል ለሆኑ፡ እኔ ወደለይ እያለሁ፡
ከመንገድ ማቻ ለለ የሚንቀሳቀስ ነገር ወሰነ በለው ያልፏል፤ በኋላ ለነገሩን መከና
ነው፣ አለኝ፡ ቁልቀል እና ርቅብ ላይ የንበረው በአንድ መንገድ ላይ ሆኖ መሆኑን
አለዎችም፡ ሁሉም ነገር አብርቅርቁ ነው - አይገጥምልኝም፡ እንዲህ ዘር እናሸቱ
ገኘኝን መርሱ ለመጠ፡ እስ የሂደቦችን የወቃል እናም ተርጉምስጥ ይጠናልኝል፡
ስንመለሰ፡ ከባለናችን ለፏ ላይ አስቀምጠኝ “ጠጥልስተኛ?” ይለኝል፡ እኩጥበታለሁ፡
“አሽ!” ማለቱ ይመስላዋል፡ ለምን ‘አሽ’ ያለከተት እንደሚመስላለው አይገባኝም፡ ማን
ነው የሚያስተረገጥምለት? የሰው ለጅ ገንዘብ ፍጠር ነው፤ ይገምታል፡ በጥወን
ስለጠኝ እንገኙን በማዘር ከጠጥው አስቀለሁ፡ እናሸቱ “አልፈልግም!” ማለቱ
ስላጠባው፡ በጥወን ወደ እና እየገኘው ያስተካናል፡ በጥ እንዲማረኝ ማንም
ስይጠረጥር የገመተው እናሸቱ ፍቃድ አዘጋጅ ለሰን አለመፈለጊን አይገምጠም፡ በግድ
በጥወን እና ወሰጥ በመግኑት የበደት ባሞቱን ተከከለኛነት ለማረጋገጥ ይጥሩል፡
እና ደግሞ በጥም የሚያስጠ አካል ነው፡፡ ገና በጥወን ለገኘው፡ እና መሳቢ
ይፈናቋይነትል፡ እና - መፈናቋይ ያለ ፍቃድ በጥ በመሳቢ፡ በኋላም ለፈፈልጊው
በማጥሙት ለፈሰጣኝ የሚኖር አካል ነው፡፡ በመሆኑም ያልፈልግከተን በጥ ተግኝ
አየሰብከ መፍዘዴ እፈናቋይለሁ፡ እናሸቱ እና እንደሆነም ከፈዘዴ በኋላ ተለጠኝን
ከፍቶ በመቀመጥ ተሟወን ይፈሰል፡ ከና ከሌከ በኋላ እንደገባኝ ለክ ዘና ለማየት
ነበር፡

ከተቀመጥበት ስፋ ላይ ሆኔ ፈዘዴ እንጂ ስመለከት፡ ከዚት ለደቱ ደማቅ በርሃን
በአራት ማሻሻን ወሰኑ ሆኖ ይበረሉ፡ በጥም ደማቅ በርሃን ነው፡፡ እያቱ ተነስቶ
ስልጣም በርሃን ይችላል፡ ሲያልፅ ደማቅ መልስ ይበረሉ፡ ጠዋት ለይም የእልጋዊ
ፍርማዎች ላይ እንዲህ ያለ በርሃን ነበር፡፡ ሁሉቱ በርሃናት እንደ እንዲሆሁት
በው-ቁጥም፡ ተካታ የሚባል ነገር ማን አለው-ቁጥም፤ ተው-ሳታ የለኝም፡፡ ተው-ሳታ የለለኝ
ደማቅ ገዢ ለላልነበሩት ነው፡፡ ከተወለድ-ከ ፕሮጀ ለዢ አልነበሩትም፡፡ ልክ አል አድራ
እንደማረዳበኝ፡ ገዢም - ሁሉም ‘ገዢ የለኝም፣’ እንዲሆከት የሚዘልቁ መሆኑን
አለው-ቁጥም ነበር፡፡ ከደግኝ በታላ ለዢ በሰጣት አቀጥሬለሁ፡፡ ሲፈጻሚ የለው የሚያጠስ
ይመስላል፡ ያልነበሩን ነገር እንደሞቃጥር ማን ለሰኞለሁ፡፡ ከተወለድ-ከ አስከሁን
ገዢ የሚሸጠው፡፡ የሚው-ቆወ ነገር በመ-ሰራ መቆረጥን በቻ ነው፡፡ ፈዘዴ
በርሃናን ላይ እያቱ የቁርጓች፡ አናቱን ከዚቱ ደር ማየት ለፈልግ ዘይናን ካላየሽ በለ
ቁጥር-ለት፡፡ መኖር ከሱስ የጋብር በቻ ሆኖ ሆኖ መፍሀን እንዲሆሁን፡ በለለው መኖር
መቆረጥ ማይናት ነው፡፡

እናቱ መጠቃቸ፡ በዘመኝ አድማሮ እናቱ የጥምትናረው፡ ለያዝ በቻ ነበር የሚመስላለኝ፡፡
በማለያት ለዢ ማን ለለ በታ አየኖረቻ እንዲሆነ አለው-ቁጥም፡፡ ለለ በታ መኖሩንም
አለው-ቁጥም፡፡ ያለው በታና የሚኖሩት ለወቻ የሚያችው በቻ ነበር የሚመስላለኝ፡፡

በጨቃነት ከሚያሳቀው መዋታ ሁሉ የበሰው፡ “አየሁ-ሽ!.... - አየሁ-ሽ!....” ነው፡፡
“አየሁ-ሽ፣ አለየሁ-ሽ!”፡ በአጠቃላይ አዋቁዎች የሚፈጥሩት የልጅ መዋታ፡ በልጅ
ሰበሰ ሪፖርት ለማጭውት እንዲሆነ ማሳያ ነው፡፡ እናቱ ፍቻን በሆነ ነገር ከል
“አየሁ-ሽ!....” በለ በቻ ስትል በደስታ አፈነድቁለሁ፡ በጨቃቃው የተደረሰት-ከ
ይመስላለቸ፡ እናን ደስ የሚለኝ፡ ካላየኝት የለለቻ፡ የጥምትናረው ደማቅ አስከየኝት
በቻ ለለማሚመስላለኝ ነው፡፡ ፍቻን በሽፈትና ቀጥር፡ ከሽፈኑ ፕሮጀ መኖሪያን ለለማለው-ቁ
በቻውን የቀረሙ በመሆኑ ፍርማትና ለወቻ ነው የሚሰማኝ፡፡ ወለወቻ ይሆ መዋታ
ይመስላቻዋል፡፡ ነገሩ አው-ነትም መዋታ ነው - ነጥቢን ከሰጠ የሚለቀቁ መዋታ!

ትንሽ ከኩ ስል፡ እኩቱ ፈቃድን ስትስፋን ቅዱ በዚ ከስተና ገን ሆኖ ስትስት ይስ ይለታል፡ እኩም ይስ ይለኝል፡ መዋጥ ይመስላለታል፡ እኩ ደማግዣ ለከሳ፡ እኩቱ ባለያቻቻ ለለ
በታ ለይ መኖር መቻድን ማረጋገጫ ነው ይስ የሚለኝ፡ በታ ከማየው ወመሆኑ እንዲለ
አኩ በዘዴ በታም እንዲለ ለለወቅሁ ነው ይስ የሚለኝ፡ ገዢ በታ ለይሆን ያልነበረኝ፡
አሁን ሲገባኝ የበታ ገደብጥ አልነበረኝም፡ ከማቻቻው ወጪ ለለ ዓለም፡ ለለ በታ፡
ለለ ንርድ፡ ለለ አኩኩር እኩ ለለው ለወጥ ሁሉ አሉ፡ ይህንን ያወቀክት ከኩ በዚ
ነው፡ ከደማካው በንጂ ማን መልሰ መፋብኝ፡ እኩ በታ የምኖር ነው የሚመስለኝ
በአብዛኛው፡

እኩቱና እያቱ ያወራለ፡ ጥን እንደሚያወሩ ጥን አለው-ቁጥር፡ እኩቱ ሆነም
እንደሞታ-ደርጋው እንደገባች “እኩ ማረጋገጫ!.... ይህን ነሽ?.... የኩ ልጅ!....”ምናምን
በለ በማቀቃ ምጥጥ አድርጋ ገንጻቸን ተስቦዋለች፡ ለበዚ ቤት እኩ የእኩቱ መመ
የሆንት ይመስላለኝ ነበር፡ ቅዱ አይለባት መሆኑን አለው-ቁጥር፡ እንደውጥ ከማህንኑ
የወጪሁ መሆኑን አለማውቆ እንደ የገለዎ ከፌይ፡ የእኩልዋ ቁራሙ፡ በሆኝ ወሰት
ከምንምነት ወደ ይሞ፡ አካልና ስውነት አድራሻ፡ በእት-በት ለዘላለም ከተሰራበት
ቀርኝት በመቀስ ለረከው ተቀጠን የተለያየን መሆኑን ባወቅ ፍርድ፡ እንደሆ ምጥጥ
አድርጋ ስትሰበኝ አሁን አሁን መልሰ ወጪችኝ በዚ ስጂቱ ይገዳለኝ ነበር፡
ይህ ምጥጥ አድርጋ መሳቢ እንደሆ ሆኖ መሳሽም እኩ መሳሰሮ እንደሆነ ዘግሪቶም
በሆን ገበቶችኬል፡ የሆን ሆኖ እኩቱ እኩ እየሰበች፡ እኩም መመሪያ እየሰበከ፡ ሆነቱ
የወራለ፡ መሆኑቻቻው ይስ ይለል፡

መሆኑቻቻው ይንገት ተቋረጋጭ በረጋግጣ ተተካ - ስቅ፡ ይንገጥ በዚ ስውነቱን ወደ እኩቱ
ገለ የበለመ አሰጠሁሁት፡ እኩቱ የሆን ነገር በለ እያቱን እየሰቀችው ነበር፡ እኩ ደማግዣ
ስቅ አለው-ቁጥር፡ ከተለመደው በለይ መከ ያለ ነገር ሁሉ ያስደንጋጋኝል፡ ይግኝኝ
እኩቱ መን ለይ ስለነበርኩ ስጠታ መበቅ አድርጋ አቀረችኝ፡ በእኩቱ አቅራ ወሰጥ

ይህንነት፡ የዚትና ጥብቃ ማንኛነት በአንድነት አጥቃቶች፣ ተረጋጭ፡ እያቱ ማን መሳቀን
ቀጥል፤ አልተገዢም፡ እኔ መኖሩ በሰው መደንጋጌ አልታወቀውም፡ እስለሁ
በመኖር፡ ዓለም ወጥ ሆኖበታለች፡ ነብርቃፍነቸን ግኝ ድጋጌ ለማዳት ለሰቶች፡፡
የእኔ ዓለም ማን ነብርቃፍና ቁይታ ዓላት ዓለምን አንድወረደች አያያዝት ነው፡፡

እኔ መዋታዎን አቋርጭ መለት ታክሬታን ወደ እኔ መለሰቻ፡ በይን ለወይን
ግጥምጥም አልን፡ ገዢ ቅጥ በለው ቅመ፡ የጊዜ መቆራረጥ መፋ፡ የዓለም መፈረከከለ
የለም፡ የእኔ መለት ታክሬት እኔ ለይ፡ እኔ በይና ወሰኑ፡ እዚም በይና ወሰኑ -
ፍቅር፡፡

መዋታዎና ማጭወቃዎች ሁሉ ቅርቶ የወለድ መለት ታክሬት የዓለምን ነብርቃፍነት
የለምና፡፡ ገዢን ከሁለት ይከፍላል - እናት ስትናርና ስትናር፡፡ በታንም አንዲሁ -
እናት ያለቻበትና የለለቻበት፡፡

ምዕራፍ ስምንት

በ ፪ው ላይ ተንጋልያ የዳክተኛ በርሃ ከርሳለ ላይ አኖጥቻለሁ:: ከተጋደግሞኩ ፖስታ የህል በየልቀም ምንም ቅል ከከራ አልመጣም:: ከርሳለም ምንም አለለም:: ይከተረም እም በላ አድፍጠለች:: እናም በውሰዶ አድፍቻለሁ:: ለተጨማሪ አስር የቁቃ የህል እም አልከ፣ እናም እንዲሁ:: በጥም ተናደድካ:: ይህን ሁሉ ስዓት እም ሲል እንደት እንደ ካር እንከን አትልም?:: ገዢቱ ገንባሎ ወጣ::

“በጥም የምታናድኝ ሰው ነገ:: ለሰሙ ሆነም ተብለሽ:: ለእኔ አሳቢ መሰለሽ ተቀምጧል:: ከሱስሽ ወጪ ምንም የማታስበ:: ከሱስሽ ወጪ ማንኛም የማታውኝ:: ሁሉ ወደፊ ነገ!”

ዘም::

“እንደው ይኩን የህል ገዢ እም ሲል ተንስ እንከን አይጨንቃሽም? ለነገሩ ምን ማነቀሻ?! ገዝቦ እንደሆነ ይከፈልሽል:: ምን ቤድርን?! እኔ ነኝ አዘሱ በየሰምንቱ አያመጣሁ ጉዳን የምለፈልጎው::”

ዘም::

"ትንሽ አንኋን አላማንስም? ለይሸ አደለሁም?"

"ልጻ ነኝ በለሽ ታስቦያለሽ?" አለችኝ ይህንት::

"አንድት ነው የእንደ ለይ የሞዥነው? በጥም መከሻ እና አረመኑ እኩ ነሽ! አኞች
አንዳዢኝ አይነት አናተማ የለችኝም::"

ዘም::

"ለንገሩ ሁለታችሁም አንድ ፍቃድ አበባንች ተለኝ መኖቻለች!" በዚ አንበያ

ይረስ ጭመር::

"እኔ የትጥ አልጠቅሁም፡ አዘጋጅ ነው የለሁት" አለችኝ::

"ምን መኖር ይባላል? ይህን ሁሉ ስቀት ይሂኑ በሀሳብኩ፡ ስንትና ስንት ነገር ስተሰረ
ቆይታኩ ይሆናል የመጣቸው:: ይሂኑ አናቴም አንድህ ይሆናል የምትለው - ለእንደ
በዚ ነው አንድ አለሁ! ማኅጻን ተለኝ ይሆናል::" በዚ ዘም አልከኩ አንበያ ጥን
መፍሰሰን አለቀመጥ::

"ይረስ በጥም ይረስ:: በተችነት መሳሪያ ለመሰኙ አየመጣ ያለ ይመሰለኝል::
ምን አለኝ? አናቴ አርቃቃል፡ አናቴ መቻ አንደምተመጣ አለው-ቁም፡ አንቃም በዚ
ግድ፡ የለሽም!" አልከኩ::

"ለምን ግድ የለለኝ ይመሰለኝል?" በለ መቀችኝ::

"የለሽም! ለምን ይኖርኝል? ምን ማከንያት አለሽኝ? የወለደችኝ አናቴ ግድ የለለት
አንድት አንድ ይኖርኝል?" በዚ የጥቃቃ ወርሱበኝ አውራድከብት::

"አናቴ ግድ የለትም በለሽ ታምኝለሽ?" አለችኝ:: ታምኝ ሁሉ ያናድድኝል::

"ለምን የምተሰበውን አትነማርኝም? ምን ዘም በለሽ ታስቦፈልጎችለሽ? ይገመግለ

አብ!" አልካት::

"ምኑ ነው የሚገኘው?" በላ:: የበት አናደደች::

"እንደት እንደተናደድከ አይገባም?" አልካት::

"እንደተናደድሽ ይታወቀኝል:: ለምን እንደሆነ ጥን አልገባኝም" አለችኝ ይበት በላ::
"እንግዳያው የተናደድከት ለምን እንደሆነ ለንገድ? ማንም ስው ሰላለኝ ጥና
ሰላለለው ነው፤ ማንም!" አልካት::

"የግድ ሌላ ስው ለእኔቸ ጥና ለኖረው የሚገባ ይመስላል?" አለችኝ::

"እወኩ! ማን አለኝ? አናት የለኝ፤ አባት የለኝ! አያቱ በቀመጥ አየጠሩ ነው:: ሌላ ማን
አለኝ?" አልካት::

"አያቱ በቀመጥ አየጠሩ ነው ያልፈኝ አልገባኝም?" አለችኝ::

"የው አየረሰ ነው:: የድር እንዲ የአሁን በዘም አያሳቻው-ሰም:: ከኩላ ወደፊት
አየተመለስ ይመስላል:: በዘህ ላይ ከቀን ወደ ቅን መቆከምና መነታዎች ነው::
እንደወጥም እናን ተተሽ አስተ በታክማው ይሻላል!" አልካት::

"ልኝቶች እንቻለን፤ አይዘም!" በላ:: "ደንንት ገዢትሽ የበረዳ መሰለኝ?" አለችኝ::
ትኩረቱ ይገመኝኝል:: እናም ገዢቱ እንደበረዳ ተሰማኝ ::

የሰጠንቱ የሚገኘውን ስሜት በመገበደድ ላይ ሰላሆነ ወደ ማጠቃለያዊ ልትጋብ
እንደሆነ ገዢ:: የሚገኘውን ቤት ከተሰጠው ስሜት በለይ ቤቱ መጣራልኝ አቻው-ቅጥም::
በዘህ ቤቱ እንዲሆ መተማሙን ይረዳ ላይ ባንደርሱ ስሜቱ ለያልቅ አካባቢ አዲስ ጉዳይ
በማንሳት ቤቱ ለማረጋገጥ አጥር ነበር:: የሚገኘው አዲስ ነበር ቤቱ ጉዳይኝ ለምኑ
በሚቀጥለው እንኋገራለን ተለዋለች እንዲ ከተወሰኑው ስሜት በለይ አልፎ አትልም::

"መናደድሽ እና ማዘንሽ ይገባኝል" አለች:: "አሁን እና ሌና ወር አረፍተ ለሂድ

ስለሁን ከእኔ መሆኑ ወር ተያይዘ ይህ የሰጠኝት ማንኛነታቸውን መቆረጥ አሳሰቦች፡ ስጠኗም የተሰማገኘ ይመስላል፡፡ ለረክቶ ወረት በየሰጠኝቱ አያመጣሽ ስንጻዊ በዘመና የሱ የሱ የሞተወውን ጥስጋርና ፍርሃት ስለነገድና፡ እናም ስለሰጣቸው በመዋቅና የወሰኑን ከምታንፈቻው ጥቂት ለወቻ አንዳ ሆኖለሁ፡፡ በመሆነም አሁን ማንኛነቱ ለአጥቃር ገዢ መቆረጥ አሰራርናኩል፡፡ የሚንያቱ ደግሞ ከዚህ በፊት የአረጋግጣት ማንኛነት፡ ከአናተኛ ወር ያለው ማለቱ ነው፡ እንዲሁ ደንብ ስለተቆረጡ፡ እያተሻሽም እድሜያቻው አየገናና አየረሰና፡ በዚህም አየረቀሰ ስለዚህ ሁሉም የእኔ የሞተወቻው ማንኛነታቸው ሁሉ አየሩራረሰለሁ መስሎኩል፡፡ የእኔን መሆኑ ቅደም በፍቃድ በአናተኛ ደንብ ስለቀሰቀሰበት፡ በፊት ወገን ከአናተኛ ወር ያለሽ ማንኛነት ተብቀ አየለለ፡ መቀቂ አየሩረዳ መሆኑ አየሩዋሽ ስለሁን፡ የሞተወቻው የእኔ መሆኑ የንድነት፡ የስጋት እና የፍርሃት ስጋትናን መቀሰቀሰ የሚጠበቅ ነው፡፡

“ከዚህ ወር በተያያዘ ደግሞ ከእኔም ወር ያለሽ ማንኛነት እንዲሁ በቀላሉ ተቆሙ የሚቀር ለመስልሽም ይቻላል፡፡ በመሆነም ከዚህ ቅደም እንዲተነገርበው፡ እና አስከምመለስ አስተኞች ቅርጫ ከገመመሽ የሞተኑንጋጋው ፍክም አዘጋጅነልስለሁ፡ ከልሁን ባን ከእረፍት ተመልሽ ስመጣ ስለምንገናኝ የንግም ቅርጫ አይኖርም በኋ ደመኝመቸ፡፡

“ድንገት አንዳ ነገር በደረግምስስ?” አልካት፡፡

“ሁሉም ለው ይንገት አንዳ ነገር አይገጥመውም” በለኝ፡ ከመቀመቻው ተነስ፡ እናም ከሰፋው ተነስና ተሰናበቸት ወጪሁ፡ ስለኖበቸት አቅራቢ ለሰማትና በለቀቂ ወሰኑ ሆኖ ሆኖ ለሰኑ ጥቂት መቆየት ልለግከ፡ የኩልባትም አናቱ ስትሬድ በግዢ መሰኑ አንዳ አንድተሰናበቸት ስለማስከራከር ይሆናል፡፡

ምዕራፍ ኮተማ

ወይህምና ከፍሰ ስንጻ፡ በዚሁ ለይ ተከምር የነፃ ተረሱ ጥም ይመስላል፡፡
ሁሉዎም አንድሆ ተከምር ነው የሚገኘው፡፡ ይህ ምክም ሲያቀት
የሰራራል፡ በዚህ ሁዝር በትወቂው ጥልቀት ምክንያት የሚለጥበት ዓይነት
ስው አይደለም፡ እኔን በተመለከተ፡ ምክም የሚይቅበት ጉዳይ ስለሆነ ሁሉ ገዢ
አንድማረጋገዢ ለለዋን ምክንያት ካየሁ በኋላ፡ ወደዚህም ምክም ከፍሰ በመሆኑ፡
ለርስ ምክም የሚመስላለውን፡ ለእኔ ይግባኝ በህይወት ለመቆየት ከምፈጽማችው
ግዢታዊት መከከል አንዳ የሆነውን ቤትና አመጣለሁ - መታመም እና መታከም
ልክ አንድሙለት እና መጠጥት የመኖር ግዢታዊቱ ስለሆነ፡ ምክምና ይህንን በምን
የህል ይረዳ አንድማረጋገዢ አለው-ቀም፡፡ ስው የሚታከመው ግዢታዊት ሆኖበት መሆኑን
የሚረዳበት የመማግር አጋጣሚ አንድላቹው አጋጣጭ አይደለሁም፡፡ በእብዛዢ
የሚከተው-ለው፡ ታክማውን አንዳ የሰራ ማና አድርን መውሰድን ነው፡፡ ስው ሆኖ
የለለ ስው የሰራ ማና ሆኖ መታየት፡ ለታማማግ ያሳቀችል፡፡

ዕድሜዎን በመለያ አዘሱ ምክም ጋር አመለለበለሁ፡፡ ብዙም የህል በመለላለ፡

በመጠህ ቅጥር ለለምዳው ያልፈልከት አብርቅርቁ ስሜት ይሰማኝናል፡፡ በእንደ
ወገን አናቱ ለሁከምናው ቅጂዎላልስኝ ለለንበር የአናቱ ተካታ ማቅዶ እጋጌዎች ለለሆነ
ደስ ይለኝኩ! በመጠህ ቅጥር አብርኝ የመጣች ይመስላኝኩ፡፡ ለሁከምና በግኝቃድበት
ጊዜ በልጊ የህድን አያዋጅናት አንቀሳሸ፡፡ ከህመምጣች ተረጋግጧው መጠበቅም በታው ቅዱ
ስል፡፡ በግኝበ አዲም ቅዱ በለ ተታየኝለች፡፡ ለፋይቶውን በመጠበቅ የደክሙ
ለለው ወለዕችን ላይ፡ ይከማኝ አለመታከቱ ይታወስኝኩ፡፡ መልከምኑታ ሁሉ ካልተ
ድቷን ይፈጸምና አናፍቃቻለሁ፡፡

በለለ ወገን ደንባም አናቱ ላይን ከስተማች በጃላ፡ ከሂክመው ጋር ዘላግ ወዳለና ተመስጠ
የተሞላበት መቀቃቹ ወሰኑ ተገባለች፡፡ በልቻ የታሰረች አናቱ በዘት ወዳቻ ለለልቦበት
የሚያጠቃቻች ማማሪች ለለኝ ይስ በለኝም፡፡ ቅደም ተቋሙ ተገና ይገባ
የተጨኑው አንደነበር ይታወስኝኩ፡፡ ሁሉቱ አዋቃዎች አዲ ለቻ ዓይነት በለው ካልፈኝነቱ
ጋር ይተወኝኩ፡፡ አነስ ካልፈኝነቱ ጋር ሲተወኝ፡፡ በሂክመው ጋር ከሚገኘት የደሰመላ
የልቻች መጠቃቃቃዎች ጋር የጥጋዎት ይመስላችዋል፡፡ እኔ ታን ነገሩ ባይገባኝም
ልቦን እና ፍርድን በአነስ መቀቃቹ ላይ አጥለሁ፡፡ እንደ አርማጾና የሆኑበበት
ትኩይ ታን አናቴና ማክመው ከተለመደው የሂክመ እና የአሳካሚ ባንኩነት በተለያ፡
የሚያስተካከሏችው እንዲች ነገር በመከከላችው እንዲለ ማውቆ ነው፡፡ ይህ በመሆኑም
ለሁከምና በመጠህ ቅጥር ማክመ ጋር በቻ፡፡ ለሁከምና በቻ የመጠህ አይመስላኝም፡፡
በአንጀራ ደንባም አናቱ ከዚህ ማክመ ጋር የነበረት ባንኩነት ምን አንደነበር አለማው
ይረጋግጧል - አብርቅርቁ ያለ ስሜት!

አናቱና ማክመ ለለኝ እንደ መጠቃቃች በመከጠት ተከራይኝ ከአነስ ማውቀት ማረቃ
የሚቻሉ ይመስላችዋል፡፡ ሁኔታት የሆነ ዓለም መሆኑን አያውቀም፡፡ ለፋይቶውን
አንደት እንደረሰ ይገመኝኩ፡፡ በልቻች ዓለም ወሰኑ ደንባም ተልቅ አጥነት፡፡ ተልቅ
ሂይማኖት፡፡ ተልቅ ፈጻድ፡፡ ተልቅ ሆኖ... ማለት፡፡ በመሆኑም ወለዕች፡፡ በመቀበል
ደንባም ለለው በፊልም ከፍ ያለ ለወጥ ዓይነት ተቋሙ፡፡

በልደኑት፡ እንደ ማደግ አና ተልቅ ስው-እንደ መሆን የሚኖሩትን የለም፡ በመሆኑም
ማንኛውም ለቻ እንደ ገዢ በሚተነው የልደኑት ሁመን፡ ተከራክ ሁሉ የአዋጅዎች
ወራ፡ የአዋጅዎች ወጣ፡ የአዋጅዎች ይርጋገኘ ከንቀረ ለይ ተስተካቶ የሚመል መሆኑን
ወላደኛ አያዥ-ቁጥር፡ አያስተው-ለም፡ አለያም ለሰተዋል፡

ለእኔ የህይወት ተው-ው-ቁ ቅድሚ የሆነት አና አያቱ፡ ከነስ በመቀበል ደግሞ
አና አና ጉዳናዊ፡ በመጨረሻም አና ለህ ፍት - ሁሉም፡ የሚያውኑት አና
የማያወኑት፡ የሚሰሩት አና የማይሰሩት፡ የሚያያዝ አና ባለየ የሚያልፏት ሁሉ፤
ቀኑን መ-ለ-ስሙወት የግዢ-ለባቸው መሙወች አዲንጊለታቸው ነበሩ፡

በልደኑቱ ማደግ የሚኖሩትን የህል፡ ከደግሁ በቻለ ደግሞ ለደኑቱ ይኖቃቻል፡
መናር! - በእንደ ወገን የሚሆነትን አየተመና፡ በለላው ደግሞ የነበሩትን መናት
መሆኑ ይገመግል፡ በሚሆነውና በነበረው መከከል መመርር! የነበረውንም ሆነ
የሚሆነውን አለማውቁ!

ወደ ቅድመው ነገሮ ስሙለስ እንዲሆህ፡ አዘጋጅ ፍትም ጋር በመጠሁ ቁጥር ሲጠቃቁ
መድቦለለቁ በይገባኝም ተለማግምችውለሁ፡ አዘጋጅ ስው ጋር በዘመናው-ቁው፡ ማን
ደግሞ አናቱ፡ አያቴና ፍትም ተለማግምችው እንዲወ-ቁው-ም እንዲለው-ቁው-ም የሚፈልጉት
እንደ ጉዳይ እንዲለ ተረድቸለሁ፡ ገዢ አስከማረጋታው ይረሰ መመለለሁን ቁጥያለሁ፡

የከመ-ም በሆነ ሁሉ ስዘመ ይሰጣል፡ ይስታው-ን ማን አያሳይም፡ ሲጠቃቁ
ማስተካት የደከማግነት ምስከት ነው በለው ከሚያመኑቱ ይከማች፡ እንዲ ለይሆን
አይቀርም፡ ሲጠቃቁ በቻ ሆኖ የተፈጻሚ ስው፡ ለዝብ ሲጠቃቁ ቁርብ መሆኑን እንደ
ደከማግነት የሚያት የበለ ምን ይከማግነት አለ? ስው ሲጠቃቁን አከብር ከልተቀበለ፡
እበልጥቻቁለሁ ከሚለው ለለውች ፍጠራን በግዢነት ይለያል? ይህ ፍትም ምንም
የህል ሲጠቃቁን ለመድቦቁ በጥርም፡ እናን ሲያደ ይለ! ይለ! እንደሚለው በብዕት
እጠረጥረለሁ፡

በመጀመሪያ ፍቃ የሳብቅበታል፡፡ ፍንጻዴዎን ለመደበቅ በማዳደርና ተረት የፈፅ
ቆዲ ባልተለመድ መልካ ለመጠርና ለላሉ ስምዎ ካቸ ይመጣል፡፡ እኔ የሰው ፍቃ፣
አሳባቸ ገለ! እስ ስሜቱን ለመደበቅ ፍቃን ለቁጥር፡ የሰ ፍቃ የቁጥረዎን ካቸ የእኔ
ይዘረግልዋል፡፡ እነዚ በእስ ስይሆን በእሳባቸ መሳቸን ባለማውቅ የበለጠ ፍቃን
የከተተራል፡፡ ፍንጻዴዎን ለቁጥር የማይችልታው ከስተረዎ ባንባሩ ይለላል፡፡
ምንም የህል ቅጽጠና እና ስራው ላይ የተከረ ለመምስል ቤተር፡ ፍቃ ማን መሙወት
አንድማረው የሳብቅበታል፡፡

ለለው ለተርጋዕዥ ምክንያት የሆነና ደማም፡ ለመቶው ለእኔ የሚሰጠው የህዝምና
ስዓት ሂዝመት ነው፡፡ ከበዚ ወረቀ ከሚጠበበቸ የእኔን መሰል ታክሚያዎች ወረ እና
ሁመት አንድምስማው ከሆነ፡ ይህ ለው ተፈልገ የማይገኘ፡ 'እስ!' የተባለ፡ 'እስ በቋ'
የሚባለለት በመሆኑ በተወንጻ ገዢ ታክሚያዎች ለማግኘት አይደለም በዕድቃው
አንኙን ለማየት የሚጠገለት፡ የተስፋ ማስማችው ነው፡፡

አብለሙ ሂዕዧን ለለወች መንን አንድ እስ፡ 'እስ በቋ!' የሚባለው ይረዳ ያልደረሰ
'ደቂቃን ማከባዎች የየዋጥውን ሁሙ-መን ታሪክ በመስማት፡ ደቂቃኑን በማማከር፡
በመምከርና አልደ አልደም የደቂቃኑን አለማውቅ በማመለከተና በማሳቀቅ፡ እስ
ቋ-ነቱን በማረጋገጥ ነው የሚያሳይወው፡፡ ከእኔ ጥቂት በሀሙማጥው ከበደት
ምክንያት በእስ መታየት አለበቸው በለ ከወሰንለቸው ሁሙ-መን በስተቀር፡ ለለወች
ሁሉ ለቂቃዎች መልመኝ ይሁኑ በለ የወሰንበቸው ፍቃው፡፡

እኔ ለመጠ ደማም ከለለውና ሁሉ በተለየ ለያወረኝና ለያጭውታኝ ይሞከራል፡
ከተቱ፣ አይቻልበትም፡ በእኔና ሂዕዧ ሁለቱንም ይፈልጋል - መሙወት እና ቅምኑን
መሰለው መታየትን፣ አንድነት ይሆናል? የሆነው ሆኖ እኔ ለመጠ ይስ ይለዋል በዚ
ለመጀመሪያ ቅጽለሁ፡ ይስ ባይለው ዓይ የሚሰጠኝን የህል ሂዕዧ ለሰጠኝ አይቻልም
ነበር - ማደጋቸው ከልሆነኩ በስተቀር፡ ማደጋቸው ነኝ በዚ ማመን ለለማስረዳግ ይስ

አለዋሉሁ የሚለውን ተቀብያሉሁ:: አልጋ አልጋ እንደ ለይነት ዘመን በሰማማኝም
የለለ ስው ማረጋገጫ መሆን ይለ አይፈጥም::

ከፍለ ወሰተ እንደገበሁ:: ከተከመረበት ወንበር ላይ እንደተቀመጣ:: ሂይተን ከሬት
ለፈቱ በደንቀረው ተልቅ የከምጭው-ተር መሰተዋት ላይ ተከራል:: ስባን እንዲከተዋለ
ግልጽ በመንልኝም:: በስራ እንደተጠመድ ለማሳየት አየጠረ ነው:: ከከምጭው-ተር
ለይ የሚያነበው የእኔን የህመም ታረክ ከሆነ:: ከልቻነት ፎምር አስ ሌሎ የጋራውና
እኔንም:: ታረክናንም ተንቀቀ የሚያውቁ በመሆኑ የእኔ ታረክ ይህን የህል ተከራቸን
ለይ አይችልም:: አስ ከምጭው-ተር ላይ የተከረ በማሳመሰል የእኔን ተከራቸ መያዝ
እንደረሰን ቅልጽ ነው::

የከምቻ እንዳንድ ገዢ:: ለራሳቸው ካላቸው ማዘኅ አመለካከትና ፍቅር በመንሰት
ውሰጣቸው ስምጭው ይቀረቡ:: ይህን ጉዳይ ይከተኗ የእኔቱ ጉዳይ በዚ ገዢ
አጭዬታቸለቸ:: ሁከምናው ለለ ታከማው ሁመም እና ይህንነት መሆኑን በመዘንጋት::
ሁከምናውን የእኔስ የለቀ አውቀትና ከሆነት ማሳያ መድረክ:: ታከማውን ይግባኝ
የእውቀታቸውና ተለዋቸው ለክ መሰራሪያ አድርጋው በመውሰድ:: የተከበረ
መያቸውን የፋላገኛቸው ማሚያ በቃ አድርጋው ይሳይበታል::

ሁከምናውን የታከማው መታያ እና መረጃ ለይሆን:: የግከምቻ ታለቅነት ማስረጃ
የደርጋቸል:: እኔ በህመም ማከንያት ከበቱ በመቀበል ያደግከት ሁከም ቤት አካባቢ
ስለሆነ:: ይህንን ደጋግማ ለማሳየትዋል ተያሉሁ::

“በጥም የተመሰረተ ተመሰረለሁ” አልከተ:: በርዕም መማረቱንና መቀመጥን
ለማሳየቷ::

በርዕም ገበዕ መቀመጥን እንደሚያውቁ ባውቀም:: እኔም ከእኔ ባልተኞነ ከወሰን
በመውጫት ከለለው ወር መሆን የሚችለኝ ሌሎን አፍቃር በመሆኑ:: ለወቻ ተከራቸ
ይልሰጠኝ ለመሰለኝ ከወሰተ በትንሽ በትንሽ መቆረሰ አይምረለሁ:: በዚህ ማከንያት

በዚ የሬስ አፍቃድኑን የሚያጠቁ ከመሰለኝ፡ ቅድማዊ ተቋት አስተያዘለሁ፡

“እ..ወ! ይቅርታ! እንደ የጥናት ጽሁፍ አየዘፍከኝ ስለነበረ አዘጋጅ ላይ አተከራኝው
በላይ ስለ ሪፖርት ተማሪውን ነገሱን፣ ለለምት አንቱን አልሰጠኝም፡

ተናደደከ፡፡

“አያነበባ አብ ነው የነበረው፣ አየዘፍከ አይደለም” በዚ ለርመው ፍዴርክኝ፣
ልጠላው ፍልፈያለሁ፡፡

“የዘፍከ-ትን አያነበባውን ነበር፡ እንደን የጥናት ጽሁፍ ለማውጥት ይጠቀሙኝበት
የሰፈራዎች፡ አየሽ፡ ማንበብ ስልጻ ይግባም... እም በለው ጽሁፍ-ን ማየት አይደለም፡፡
ለማለት የጥርሱስኑን አስተዋፊኝ፡፡ ለውጭው አስተባኝና ማስረጃ በመቀርብ፡

“እኔ መቂዱ እም በለው ጽሁፍ-ን ማየት ነው አልከ-ህ?” አልከ-ት፡፡

ለረጃም ዓመታት ያዲበርኑው ማንኛነት አደፋፍድናል፤ ወይም እኔ እንዲደ኏ዎ
ስምን፤ አስ እንዲቻሉን ሆኖ ይሆናል፡፡

“ስንበ አየዘፍከ ለይሆን ከምጭው-ተናን አያየሁ ነበር፡ ለማለት ነው የፈለግከ-ት” በዚ
ቀጠልከ፡፡

“እወ፡ አየዘፍከኝ ለይሆን አያነበባውን ነበረ፡ ማንበብ ማለት ይግባም ከተኞረ ሆነ
ዚ መውያት፡ መነጋገርና መመላለስ ስለሆነ ከመጀመር በለይ ተከ-ረት ይፈልጋል፡
ለንኑ የሁን ልማት ይህን አታውቀም” አለኝ፡፡

‘ወይ አለማውቅ!...’ አልከ-ኝ በውጭበ፡፡

ለአስ ጥን፡ “ለለው ስው አያውቀም በለው ማስብ፡ ‘ተማርጋ’ የምትለና ‘ተማርቻ’
የምትባለ ለምት ቅናና ቅጋር ነው፡፡ ለንኑ ስው ቅድማዊ አውቆ ይቅር በልቻናል
ተማርቻናል፡ ‘ተማርጋ’ ስትለ-ት፤ ‘እወ! ተማርቻናል’ በለው” አልከ-ት፡፡

“እንደሰ ማለት አይደለም፡ ነገናን ለማብራሪት ነው.” አለኝ፡

“ለምን ማብራሪያ ስልጠየችሁ ታብራራልኝለሁ?” በዚ ጥያቄከተ፡ ዘይታችን
ቢግባጠሙ ቅስ በለው ምድኑን ከእኔ ላይ አስቀ፡፡

“ገመትኩኝ” አለኝ፡ በልበ መላነት ለቁለመኝ ቅርጫል፡፡

“ለምን ተገምታለሁ? እንተን ማን ገማች አደረገሁ?” ጥያቄከኝ፡

“እንዲህ ዓይነት ነገር ታውቁያለሽ በዚ ስለማግለጫ” መለሰ፡፡

“ለምን አታሳቢም? የተማርከው እንደታሰብ መሰለኝ?” አልከተ፡ በመልሰቻ ወሰጥ
የሰማይሁት ከእኔ በለይ አዋቂ የለም’ የሚል አብረትን መታገሰ በለመችል፡

“እነና ፍክታምች ከምንም በለይ ማውቅን ታስቀልማለችሁ መሰለኝ” በዚ ምድኑን
በማጭጨለቹ አየሁተ፡ የሚያያዝ በታ እንደሆጠጥከተ ታውቁኝል፡፡

ተናደድ፡፡

“ምን ለማለት ነው?” አለኝ፡

“ምንም! እንዲህ ነው፡ ነገናን ለማለት የህል፡ አታውቁም በለሁ አርገበኝ መሆኑን
እንዲለ ሆኖ፡ በለውቁ እንኙን እንተ የምታውቁውን ማውቆ ይጠቀማችል በለሁ
አትጠረጥር፡ መማኑን ስለገመኝ ነው.” አልከተ፡ ‘ይቃርታ ማለት ይጠበቀበኝ
ይሆን?’ በዚ አስበከኝና ታውካተ፡፡

ተልቅ ሲው ነው፡ በዘመኝ ላይ ተሞራል፡፡ እያሳሙስለም ቤታን እንኙን፡ ህመምጣኝ
አስቀምበ የሚመራመር ነው፤ እስ በታ አዋቂ የሚበልለት ነው፡፡ ይህ ሁሉ በቁት
የለው ሲው የሚይተመውንና የሚይከማማውን መሰሰ ከሌላ ሲው መሰማቻና
መቆጣት በታ ሲይሆን ለምቶ መዋጥንም መቻል አለበት፡፡ ከበርን ከፈላጊ ከበር እንደ
ማዳረግ በመኖር እንቸ፡ በማዳረግ በታ እንደማይገኝ ማውቆ አለበት፡፡

“አንድንድ ገዢ ከእናይ በዕድሜና በትምህርት ከሚሰላጥ ስው መማርና ማጭ
ደመቀማል” በለ ያደግከብትንና የማውቁውን አጠቃላይ የእስተዳደሪያ መመሪያ
ደገመልኝ::

“በዕድሜና በትምህርት መብላለጥ በዕወቂት መብላለጥ ወደማለው በቀጥታ
አይተረገጥም” በየ በሙጣቱ ቅጠልከኝ:: ሁሉታችንም ሪሳን አጽቃቤዎች ሲለሆን
በከርክር እንደታታም - ‘እኔ’፣ ‘እኔ’ አንድተባባሪን እንዲራታለን እናይ!

“መማግኘት ቤቶችበትለሽ!” አለኝ:: ማደሻነች ከወደድና ሆኖ በለ አየወጥ:: በርሃሃኝ
በደን ለያየኝ አየሁት:: ለደናቸው ማረጃዎች ቅጠል ተዝከሻተቱ:: ሁሉጊዚ በርሃሃኝና
በፍቅር ለደን የየኝል:: በንግግልችን መከከል ይህች አስተያየቱ በቁ ባለች ቅጠል
ሆኝ ይበባል:: ለምን እንደሆነ ባን አለመቁም፣ እናደ፣ ቅን ይነግሩኝ ይህናል::
አጠብቀዋለሁ::

“ለማንኛውም የምን ተናት ይሁኑ ነው የምታነበው?” አልከተት:: የእኔ ሆኖ መባባቱ
አልቻል በለኝ:: አስተዋም አቀሰው እንዲልተውው በማለት ለመግታችን የማርያም
መንገድ አበቃሱለሁ::

“አይመቀምኝም!” በለ አጋብኝ::

በተራው እኔ ተናደድከኝ::

“ይሂ እኔ ነው ተሞኑ!” አልከተት::

“እንደሆት?”

“ስልፈልግ ‘ደመቀምኝ’፣ ለፈልግ ‘አይመቀምኝም’ አልከኝ:: የሚጠቀሙኝና
የማይጠቀሙኝን በቁ ለይሆን፣ የሚያሰፈልገኝና የማይሰፈልገኝም ያለኝ ተሳትሪ
አየወስትከልኝ እኔ ነው:: ይህ ደግሞ ከእኔ በለይ አንተ እንደሞታው-ቁው:: የዘ.ህ ሆነ
የዘመናት ቅናቸውን በስታ ነው.” አልከተት::

“ወና በሽታ?” አለኝ፡ አሁን ለመሞት በቋ ስይሆን፣ የምልጫውን እንዲኖገር እንደረሰነት የስተዋቂል፡፡

“እወ…ወ! ተፈ…ቅ በሽታ እንደ! እንተ መቃዋሚ ታሪክ ታውቂሉህ፡ አላውቃም በተፈ እንከን በዚህ ሁኔታ ታሪክ ወሰጥ የዕድሜሁን የከል ነበርከበት፡፡”

“እ…ኩ!” በለው ተሽከርከር ወንበሩ ላይ ወደ እሳው ለጠጥ በለው የምልጫውን ለመስማት ተዘጋጀ፡ ወደ እሳው ለሰባ ካሳ ከምትመስሰለው ቅንበረቱ ጋር ተፋጻጥካኝ፡ የስተዋቂል! በርሱ፡፡

“እወ! የዚህ ሁኔታ የሽታ ተማርጓና አውቆን የምትለ ለዋና፡ በእንደ ወገን የልተማሪዎን ወገናቶሁን ባትማሩም እና አናውቃለችንጂ በማለት፡ በለላ ወገን ደግሞ የልበሰለ የምትለንን ልጅቶሁን ለውደራት የሚያስፈልጋቸሁን እና አናውቃለችንጂ በማለት፡ የህልጥ ነገር እናራጭ፣ ፍጤት እናሁን ማለቃቸው እይደለም?” አልከተ፡፡

“ዚ አለ፡ እኔም ዘዴ አልከተ፡ ከዚው ወረዳ የሚጠበቀት ለዋና እንዲለ አስብከከኝና አላማበበ ሲቀት የባከከከብቃው መሰለኝ፡ ለሰማኝ የነበረው የጋጌት ስማት ወሰነው ጉባኤ ተመለስ፡ የዚ አስ እንደሆነ እያያችው፡ እናን ጥን አገልበኝ!

“ለማንኛውም ወደመጥበበት ጉዳይ በንገዱ ጥን ይመከልኝል?” አለኝ፡፡

በድጂምና ወሰጥ ተንሽቶ መለማማጥ ተሰማኝ፡፡

“ጥናትህ ጥን እንደሆነ ገንዘኝና ወደ መጠሬበት ጉዳይ እንገባለሁ” በማለት ይርቁ አልከበበ፡፡ በግንኙነታቸኝነት ወሰጥ ማን እናደህ ዓይነት መብት እንደሰጠኝ ባለውቃም፡ ለህክምና መጥቻ ካስ ጋር ለለ ነገር አውርቶ መሸፍን ከለናቱ ወርሱለሁ፡፡

“እ…ኩ!” አለ በመረጃት፡፡ “የሃይወትና የታክማወች ማንኛነት ጥን ዓይነት መሆን ይገባዋል የሚለውን ለማጥናት እያቀምከሩኝ ነው.” አለኝ፡፡

"ምን ዓይነት መሆኑ ያለበት ይመስላል?" በዚ ጠየቁነት::

"ገኘ ወጪቱ የሂሳብ አልደረሰንም" አለኝ::

"ጥሩ ነው፤ የእኔን አስተያየት ልሰጥህ?" አልከተ፡ በይፈልግም ሁኔታን ልሰጣው
ውሰድለሁ::

"ጥናቱ ወ-ሳት በተከተታቸው፡ ሁኔታን መሰማቃ አይችላም" አለኝ::

የራሳ አጥቃሪነት ባህርድ ያለን ስዋች ምንም ይሁን ምን የለለ ስው አርቀት
አንድማያስፈልጊን ከመንገር ወደፊላ አንድም:: እሁን አስ አሽ ልሰማው ማለት
ስቀላው በንግግሩ መሰማቃ አንድማይካድው ገለጋልኝ:: እናም ደግሞ ርርሱው
በገባቸው፡ ሁኔታን ልሰጣው መሄድ ምንፈት ለለሁነበት ቤቶን አከል ለእኔ አንድንውም በሙሉለማ::

"እኔ ከልቻነት አስከሁን ደረሰ ፍክታም በት ስመላለሁ፡ ያስተዋልከተ አንድ መሰረታዊ
ማንኛነት የሃክምና የታ-ከሚ አይደለም" አልከተ::

"ምንድን ነው?" አለ፤ ስሜ ባለው! መገረሙ ያስታውቷል፡፡ እናም የምሳሌንውን ተከራክ
ማማናቸ ይስ አለኝ::

"ከሃክምና ከታ-ከሚው ማንኛነት በበለጠ ወይም ባልተኞነስ፡ የሃክምና የእሳው
ማንኛነት በጥም የጠበቀ ነው፡፡ ለለዚህ ማጥናት ከለጠህ ማጥናት የሚገባው ይህንም
ጨምረሁ ነው፡፡ ለምሳሌ አንተ ከእኔ ይልቅ ከእኔቱ እና ከእኔቱ የሂሳብ በእኔ ሁዝምና
ገዳይ የበለጠ ማንኛነት ነበሱ፡፡ አስተ ስታውና ከእኔ የሂሳብ በቃ ያለሁን ማንኛነት
በታውና፡ ተናትሁ አንድነት የተማሪ ለሆኑ ይችላል? በዚህ ሁሉ አመን ፍክታም በ
አያመጠሁ ወረቅ ስጠብቅ፡ ለታ-ከም ከሚመጠው ይልቅ ለያሳውም የሚመጠው
ስው አንድማዘበ አስተዋለሁ" አልከተ::

"ይሁን ሁሉ ነገር አንድነት አስተዋልኝ?" አለኝ::

“ልደንት ማስተዋል ነው” መለሰከላለት::

ረሳን በተመሰጠ ነቀነቀ:: በወሰንበት ከለለ የሚያውቀው ትወስኑታ ጋር የሚናገሩ
መስለኝ:: ከተቀመጣበት በዘግቃቻ ተነስተኛ ሲቀም ጥሩው እናን ስራኝ:: እንደሁሉ ነው
ወደ መመርመራ አልጠው እያመለከተኝ::

“እስከ አሁን ለይ ሆኖና የልቦሽን ምት ለማጥም” አለኝ:: ትወካወን ፈላጊዎኝ::

“በባለው ያሞኑል?”

“እያመኝኝ::”

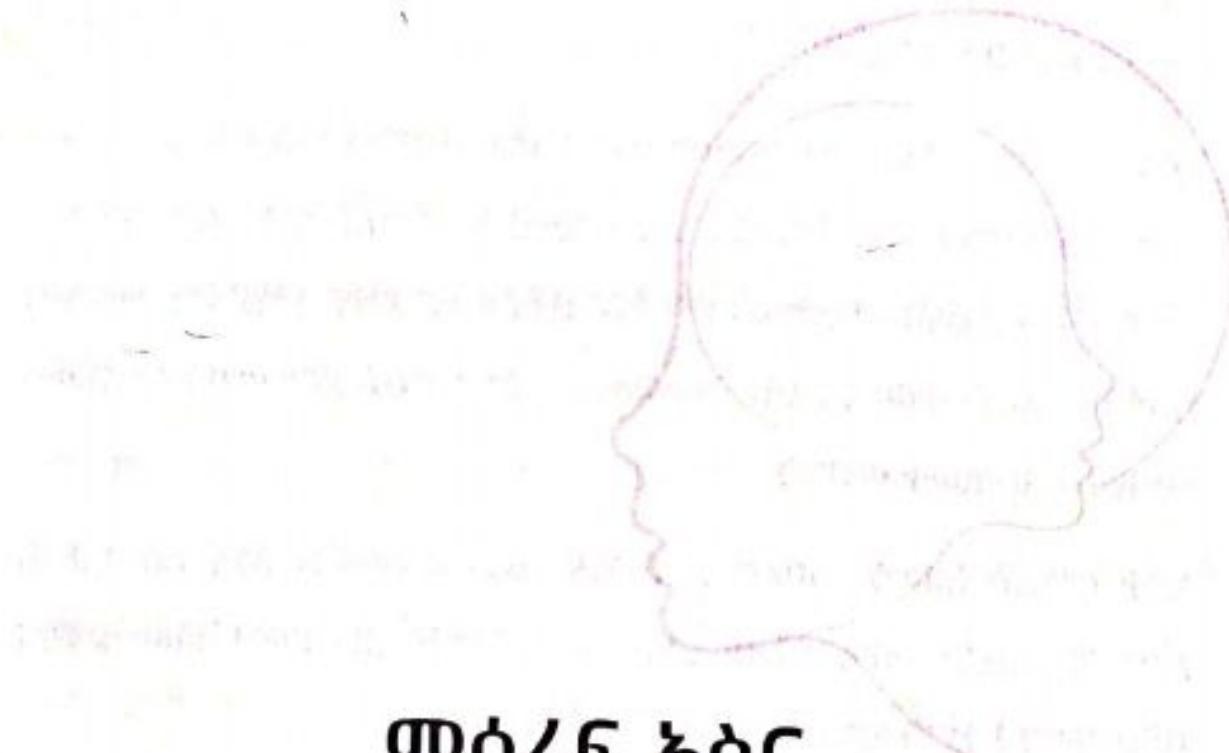
“መድሮንትሽን አየቀጥሽ ነው?”

“እወ::”

“በጥም ጥሩ:: ቅጂ ካለ በማንኛውም ገዢ መተተሽ አነጋጋሽ:: ቅጂ ከለለ ያው
በቀጠሪሽ ቅን ተመለሽ.” አለኝ::

“እሽ!”

ምዕራፍ አስር

በለት፣ የሰው ለይ ትልቅ አቅም! አያቸ መርሳት ፎምጻል፡፡ ቅስ በቀስ
ከናላ ወደፊት አየተመለስ ነው፡፡ በዘሱ ማከንያት የለት የለቱን አየተው፡
የጥንት የጥንቱን በታ ማውራት ሆኖ ስራው፡፡ እኔም የሬስን፣ የግለጾና የዘረፋን
ተቻ የእርስን ተናገኘና መሰማት የዕለት ተዕለት ስራው ሆኖ ሆኖ፡፡ ተንሽ የሚያሳስበኝ፡
የእናን የልዕኑት፡ የወጣትና የትልማሳት ወራት፣ የአያቸን ተናገኘት ስሰማ፡ ስጋና
ስተነትን፣ እኔም አንድርሰው ወገና ደርሰኝ የመርሳት አድማኝ ገዢ ሲደርሰ የማስታውል፡፡
'የሬስ' የምለውና ለልዕና ለይ የምኑባው ታሪክ፣ 'የአያቸ' መሆኑ ነው፡፡ "ይህ ስው
የሬስን ኮሙን ማርሰ የኔንም አየጠናነቁበኝ ይሆን?" አለለሁ፡፡ የን ካር ካር አያቸን
አወዳዋሉሁ፡፡

አያቸን መውደድ አንድ ለለ የዚ ይደረጋል!? ማከንያቁም አርፈቻል፡፡ የጋል ማለት
ነው፡፡ በዘው ነገሩ አና ጉዳቶ ወደ እሳ ነው፡፡ የእናን ነገር ካነቻቻኑ መውደድ አንድ
የዚ ይደረጋል? አያቸ፣ የእና! የድር ስው! የን በወደወጥም ደማም ያስለቀቻል -
ደማም ደጋሞም ያለፈውን፣ የነበረውን፣ የሆነውን፣ የሆነ የመሰላውን አና ያልሆነውን

ቁጥርና ሁሉ በሙዝና::

አያቱና የለፈውን የለፈ የሚመስላለው ሁሉ የለለፈ መሆኑን ማስታወሻና ነው:: በዓለም ከሚሆኑው ሁሉ የሚያልፎ እና የሚቀር አንድ ነገር ስለመ በቻ መሆኑን ለለው ሁሉ ሲያደሩ:: የሚቀጥሉ፣ የሚቆይ፣ በቅር ቅጥር ደግሞ የሚይቀፍበት መሆኑን፣ የጠና፣ የተረኞ፣ የተረሳ፣ የተለውበት መሰላለ ያው መሆኑን፣ የለው መብት አለመለዋጥ መሆኑን!

አያቱ መሰራቢ በዘመኑ የነበረውን ጥቂቃናና በደል ሲያወጪና፡ እናኝ እና በታሪክ አጠጣሽ አበረን፡ አበረን፣ አበረንና አበረን፡ በምንናርበት ኮሙን ካለው የቀናና በደል በምን አንድማለፈ ለማጠን ይችግረኝል::

የጥናቀና መልካ፡ የበደል ስልቶ፡ አያደር አያደን መጥቃል አንድ አጥቃና ተጠቃው አሁንም ያው ፕቃው፣ የሞላላቸው አጥቃዎች የነደለባቸውን ተጠቃዎች በፈረም ይበደላለ! የዘረ ተጠቃ ተልቅ የሚችሉ፡ የነገ አጥቃ መሆኑን ነው፡፡ ዓለም አንድሆነ ለሁሉት መከፈልን ለምክላቸ፡፡

በዓለም የምንናር ለወች በጥቃለ ሁሉት ነን፡፡ የነፃች እና ለለመ ሁኔታ ተዘዘሩ የሚጠራው፣ የሰው ልጅ ሁሉ፡ ሁሉንም በለለመ ተረጋግጧው ነው፣ የነፃች ደግሞ የተቀናት፡፡ በእንዲ ወይም በለለ መልካ ከህዝብነት ወደ የነፃች የተስጠና - በሰው አዲርዎች፡፡ ይህ ሰሜና መንገዶ ጠበብ ነው፡፡ አያቱ እና መሰላለች የተባለ መንገዶ፣ ይለታል፡፡

“የተባለ መንገዶ ጠበብ ፍት፡ በዚ ሰው አያልፍባትም” ይለኝል አያቱ ይጠቀም፡ የታገለ ለወች ተቋት ፕቃው በለው አይመስላለም፡፡

“ተባለ የበዘጋጀነት ነው፣ ሁኔታ ነው ተጠይ!” አለዋለሁ፡ እኩው የነገሩን የተባለ ተሟል
ዋጊ አድርጋ፡፡

"ከነርከኝ ሁሉ የተረዳሱት ይህንን ነው:: ሁዝብ ይታገል:: ተቀጥቻቸው ይለን ነጥቶው ከዚህም ነሬ ይሰላፅለ:: ሁዝብ በለለነቱ ይቀጥል::"

እኔኝ ስነዕባዎች ይታከካል:: ስተከዘ ይስ ይለኝል:: በጥም ወደ ዓለም ተመልወ ለይከተር እንዲሆነ ይገባኝል:: እያቴ:: የጥወቃወች:: እለኝ የጥወቃወች:: ያለኝ:: የደርግ ጽለትኝ::

"ድካም" እለ:: "ለት ተቀን ደካም:: ሁልጊዜ ደካም:: 'ፍትህ' የወንጀል:: የሰህተት እና የእውነት አካል መሰከሪያ ስተሆኑ:: ማጥፊትን:: እለመሰራተኞች:: መሰረችን በሁባ መከላከል ለያሳች:: ለርቀት ነው.በነቱ ቁርጥ እንዲያወጥም የለት ተለት መሰተዋጊ:: ቁጥን ከዚ ለሆን:: እውነት፣መርዓት፣ ተጋትና ለሆ የሚያሳይና የሚያስተዋ ለሆን:: ውቅኩ! ፍትህን! ማን ይጠበቃቸል?"

"ግቅኩ እና ፍትህን ማን እንደሚጠበቅ ታወቂለኛ" በለ:: እስዱ ከዚን የሚጠይቷ:: እያቴ መርዓቱ እየበለበት ነው ማለት ነው::

"ፍትህ ማን ተባቁ እለት?" አልከተና "ፍትህ እስጠባቁ ነች እንደ ተባቁ የለትም::" በየቀጠልሁ በደኝረት:: በጥሩና ማኅና ገመመኝ:: እስተያየቱ በንቀት እና በግልጽመኝ መከላከል ያረፈ. ነው:: ሆኖም እያቴ ይወደኝል::

"ፍትህ ተባቁ እለት ልች!" እለኝ:: "እስጠባቁ የጥወቃወች ተባቁዋ ለሰንናና ለደክም:: ለዘላና ለያቀተው እንደ ፍትህ በረሱ ተባቁ እለት::"

"ማን?" አልከተ::

"እንደ!" እለኝ ፈርማው በለ "የፍትህ ተባቁ እንደ ነሽ!"

"እርሱ! ችግሮ ለየለት!.... እያቴ:: በለ በለ ከፖለቲካ: ፍርድ: በተና የሰላም ማረጋገጫር የር አጥቃቃኝ!" እልሱ በሆኝ:: እርሱና ደንብ መርአት ለከ እኔኝ ነው? ለው ለፈጸ ለተን ከተቋማት የር ማጥቃቃቁ አይቀርም::

“እንደት?” አልከተ፡ ከመግብኝ ስቃ የሆነ ተደራሽ ስቃን በፊጥታ በመቀር፡፡

“አየስ ለዚ! ፍትህ ያለችው በስው ለብ ወሰት ነው፡፡ እናትም እንዲሁ!” አለኝ፡፡

መዘገበ ይመረ፡ አሁን ፍትህን እናቱን ደማም አቀላቀለ፡፡

“ፍትህ በአያንዳንዱን ለብ ወሰት ዓቸ፡፡ ፍትህን ከዚው ለማስጠበቅው ስለማሳዣበቻ አታስቦ፡ መቀዋ እንቃ ነስ፡፡ ፍትህዋም፡ እናትህዋም የሚሆንው ለው ነው - እያንዳንዱ ለው፡፡ ቅጂሬችን፡ ከመሰረቱ ይሆው ነበር” አለኝ፡፡

“እንደት?”

የቅጂሬችን መሰረቱ መብት ያሳሰበኝል፡፡ ‘መሰረታዊ ቅጂሬችንም በመብዛትው በታማር መሰረት ላይ መቆጣችንን ማዘዴው አልቀረቡም፡፡ የሰነድ ቅርጫው ወደ አቶ ተመለሰሁ፡፡ እናና እያቴ እንደ ዓን፡፡ ሁሉታችንም ከእድሜ የሆነ የተያያዘ፡ የመርሳት ቅጂር ተጠቃሚዋች ዓን፡፡ እርስ በአርድና ምክንያት ሲረሰ፡ እኔ ደማም በወጣነት ምቅት በዘመኑ የእሁኑን አረሰለሁ - ተመሳሳይሁት፡፡ በዘዋችንም መርሳት ምን የሆ እንደሚጠቀም እናው-ቁጥም፡፡

“በሀገራችን....” አለ፡፡ ይህም በሀገራችንም፡ የሚለትን ሁነር እንደሞኬቸት!

“በሀገራችን፡ ፍትህ ስደተኛ ዓቸ፡፡ ከስው ለብ ስሰታ፡ በገኘዋች ስንት ጥንቃቤ የምትጠደቀ ይች መኩ ሆኖታ፡፡ ለው ለሰን መግባት ሲያቀተው፡፡ ከመንግስት ሰነድ የባል’ ነበር የሚባለው? ለምን ይመሰራኝል?”

“ሌላ በተጨማሪው ያለን፡ መንግስት ደማም በተጨማሪው የለለን ስለሆነ ነዋ!” አልከተ፡፡

፡፡

“ቀጣል ይርሃ!” አለኝ፡፡ ማናፈው መሆኑን ገበቶታል፡፡

“በሌላችን ፍትህ፡ እውነትና ማቅረብ ሁሉ ስለጠበቅ ነው፡፡ ማን ተገኘ፡፡ ለብ ወደደንብ”

አስመሳይት እና ስለት ተበረከተው ፍትህን አደቀቻት፣ ይበደረት፣ መውጫ መግቢያ
ነዕት፣ ጽጻቸ፡ ከሰው ለብ ተፋቸ፡ ከሚዲ ማዳ ስትዘር ከመንግስት ስር መጠሪያ
አገኘቸ፡ መንግስት ይግባም እንደ ማንኛውም ስደተኛ ነበረቱ አደረጋቸ፡፡ ሲያሻው
ስተቶ፡ ሲያሻው የሚንቀርቡ ሆነቸ፡፡

ስዕስ ከልቦ ዝለውን ፍትህ አባርድ፣ መንግስትን መልሰሁ ስጋጀ ቤት ይሰጣል?
እርሱ እንደሆን በማነታን ቅይረለቸ፡፡ ከዚህ በጃላ በመንግስት ፍቃድ እንዲ በሰው
ፍላት አትገኘም፡፡ ስጋጀ ከሰከይ አለት፡፡ ‘ስዕስ ማሳይድ ከማረሁ፣ ያደህን በቀቅ
ለውጥ’ ይለ ነበር የህጻናትን ስዕስ ስተርቸ፡፡ እኛም ዝዕስ ስዕስ ማሳይድ እማረናና
ፍትህን በመቆና ቁጥርን፡፡ ለባቸንን ምቅና ፍላው፡፡ መቸና ስዕስ እንዲ መቸና
መንግስት የለም፡፡ ስዕስ በልቦ ከፏ፣ መቸና ሆነ፡፡ ፍትህ ባን በላ ፖረቸ፡፡

“ልጅ! ለብኩ መቸና እንዲትሆንበሽ ተረ፡፡ የማንነትና መሰራረያው ይሂዱ ነው፡፡
ማንነትናም ማን መኖሩል፡ ፍንም ወጪ አለው?”

ደህና መጥቶ መጥቶ በማብቃሪው ቁብጻ፡፡

“ምን ወጪ አለው? ‘....እንሰማ!’ አለን፡፡ መከርናቸው፡፡ ተወ! ይህ ነገር አለዋጥም;
ይህ ነገር አያዋጥም አልተቻቸ፡፡ አጥቢያም፣ እስም ስይለ ቅና፡፡ አጥቢያም መልሰ ነው.
በላን አጥቢ፡፡ ለከስ አነስተ እስም፣ አጥቢያም፣ አጥቢያም አለለም፡”

“ታይያ....? ” አልከተ፡፡ እንዲህ ደንገት ለዘዴርቁ የሚያውሬው ባይገባናም ወረዳውን
አስቀጥለዋሉ፡፡ የከመ ዓይነት እንደሆነ የመከረቸና፡፡

“ምን ይጠቃሚል? ፍንም የሚያውሬው ተርጉም አይሰጥም አብ!” ስለት፤

“ለእርሳቸው ተርጉም ይሰጣል፡፡ ፍንም አለበት? ስንት ስዕስ የሚያገባሽ፣ የሚይገባሽ
እና የሚይገባሽ ነገር ሲያውሬሽ ተስማ የለም? እንዲንደ ገዢ ለተናጋዜውም
በቸ ለብኩ መሰማት ጥሩ ነው፡፡ ባይገባናም፣ ባይገባናም፣ ባይገባናም ይግባም

በደጋቸውንም!" ለለኝ ነበር::

"እሽም፣ እምበራም፣ ከምም አላላም!" አለ፣ ከሁንም:: በእርቻና የሚመጣ መርሳት አንዳሰላች ከሚደርሱት ማከንያቶች አንዲ ነገር መደረግም ነው::

"እሽም፣ እምበራም፣ ከምም አላላም!" ለለኝ ከሁንም በደርማ::

"እሽ...."

"የፌሬሽ አልሰመንም" ለለኝ::

"የፌሬሽ አልሰመንም ለይ!" አለ ደሞክን ከፍ አድርት - ስሜቱ አየጋለ:: ገዢታና በስት ለማቅረብ አንደሆነ ግዛት:: ለምድዋለሁ:: ከም አልከ::

"አለመሰማት የሚል:: ሁመም ነው:: ቅሰልን:: በመናገር ጉርጋችን ማከራ:: ማን ለለመማት? እሽም መልሰ ነው:: እምበራም መልሰ ነው:: ከምም መልሰ ነው:: እለመሰማት ማን የሚለት ለለጥ ነው?"

አልመለሰከለትም::

"አለመሰማት ደግሞ ከፍ ነው፣ ተናጋሪ የደረሰዎች:: ተናጋሪ ከሆን ደግሞ አድራሻ መሆን ይችግሩ:: በቻ ለማንኛውም ከሁን ስራ ለረዳ:: በዚ ጉዳይ እለኝ" አለ::

"እኔ ሲከሰን ተብቃ! አተናገድ፣ አይፈመንም" አለ:: ለራሳ በማመሰል ደሞክ::

"እሽ!" በየ እሽን በመያዝ ገተቱ አነሳሁት:: በቀኑታ አንቀሳቃሽ ወደ መሽታ በቱ መረሱት:: ስራ ግባ::

ምዕራፍ አስረ ክንድ

የአንድ ዓመት ለይ ስሆን ሁሉት ነገቶች አስተያዥነት፡፡ በመጀመሪያ አንድ ወብ
ሰጠታ አንዳለኛ አውቅኩ - አልማር፡፡ አልማር የሚገኘው ነገር ነው፡፡ የአልማር
ማቅ ስፋት እና ጥልቀች ያስደምማቸ፡፡ ለከለ ስሜት በቻ አልነበርነም፡፡ በስዋች ፈት
መከከል የግምገር ስሜትም አይደለሁም - አልማር አለኝ፡፡ ይህ አልማር ደንገም መቅ
ነው፡፡ በሚዲው ወሰጥ ስሜት፡፡ ቅለንት፡፡ መንሳሳት፡፡ ፍሳሽ፡ ተዘጋጀ እና ተውሰታ ሁሉ
እሉ፡፡ አልማር፤ ሁሉትንም ያለን ነገር፤ በወሰነው የሚዘው ጉዳ - አውነት፡፡ አምነት፡
ሁሉም ነገር፡፡ በወሰነው ያለ፡፡ ለለው የሚያውቃት፡፡ ለለለው የሚይታይ! - አልማር!
የረሳ በቻ! ለው! አንድ የረሳ፣ የግሌ በቻ ፍሰት ቤል የሚያውቃበት፡፡ የረሳ፣ የግሌ
ሁኔታ ከፈሰም የተደበቀ፡፡ የሚደበቀ፡፡ ወብ ሰጠታ!

አልማር አንዳለኛ ማውቅና መረጃዎች ለይምር በተመሳሳይ ወቅት ሲሆም፤ ዓለም
ዝብርቷርቻ፤ ማስተካከለ ወጣ፡፡ መቆኑ ለይምር አኞችና አያችና ባንድ አንድተሰማቻው
አላውቷም፡፡ አያችና ባንድ ለያሳሰበው የቀረ አይመስከለኛም፡፡ ባንድ አንድ
በደረሰት እና ጉልቦታዊ ተብብር በርርርር... በዚ ስፋት ከእለያ አየተከተለ ማባረኑ

የየደከመው አልቀረም::

ከሰላምናኝን ተንደርድና በረንዳው ላይ ስደርሰ ተከተሉ መጥቶ “እንደ ይርሃል... ጥሩ ከእሁኑ ወደ ወጪ?...” ይልፍ ተንበስ በለው የነገኝና:: ተንበስ ሲሳ በስምዻት ስለሚሆን:: በተወካሪ ገዢ በዘመና ወጪና መልስ ለማግኘት ለማቅርብ አጥቃቶች በዘመና ተመልከው በታችው አስተባበ ይረዳ:: ለተቋት ለከንድ በውለለና በያዘዎች አፈፅክ መከከል አየር ላይ ተንጠልተው አቆየለሁ:: እንዲፈሩለሁ... ይስሰስ...! ይለኝና:: ይህን ስራ ማሳደድ በቀኑ ወሰኑ ደጋግሞ ማድረግ ስለማከበደው:: ከተኋሽ ገዢ በጃላናንድ አይሁት - በር መዘጋጀት::

አያቱ ለመጠበቅ አስቦ በር ስዘጋጀት:: በስንት መከራ የሰኩታቸኝና በኋላ “ኩጣ” አላፊ ያለቸኝን ዓለም እንደማሬጠበበኝ አለውቀም:: በመሆኑም እኔ:: ዓለምን ከተዘዋው በር መሰታዎት ፖርሳ አያያሁ ስለኝናኝን ወሰኑ አመለሰሰለሁ:: ደግነቱ ይህም በሆነ አርስት እንደ እናን አይሰለቸኝም:: እኔ በተሻከረከርና አስተ ለምን እንደማሰለቸው አለውቀም:: ወለደኝነት ማለት መሰልቸኝና መደርገምና መሰመድ መሆኑን አለውቀም:: መረመድ:: በረሱም የአያቱ አቶም አልተለመበም:: እናቱም በተመሳሳይ ማቆቂበ ተተልበኝለች:: የእርዳ ምከንያት ወጪ ስይሆን ፍርሱት ነበር - “ይበርዳቸል:: ለበኩ ተስበስ:: ወጪው ቅኝኝ ነው...” ምናምና ተለለች:: ዘመና እኔ ፍልነት አለኝ:: ስሜት አለኝ:: ስሜት በቻ ደግሞ አይደለሁም:: መውጥት:: መሆድ አፈልጋለሁ:: ከእናቱ የር የንበረኝ ባንኩነት ሁሉም እንዲሁ ነው:: እኔ መሆድ አፈልግ:: እኩ ስተከተል የዘለው ነው:: የልጅ ሆኖ ወደፊት:: የወለድ ከኩለ::

አልጋ አልጋ ይዘኝ ተወጣለች:: በዘመና የሰኩንቱ መጨረሻ ላይ ነው ይዘኝ የምጥወጥ::

የልጋ ጉዳይ አለቸች:: ይከተር ዓይ:: አርዳም በእኔ አድማኑ ለጅ አለት:: ማሙኑ ይበላል:: ማሙኑን ስያው ይስሰስ...! ይለኝና:: በሆነ ምከንያት ከአያቱ እና ከእናቱ

የተለያ መሆኑ ይገባኝል:: በረቻነቱ በቀላሉ የጥምለያው ነገር ሌላ ልቻን ነው:: እናቱ እና
ጋድቻዋ ለገኘኝ አቶን መሙወችው ላይ ይተመናል::

አሁን ስምን ወጪ ወጪውን እያያሁ ካልወጣሁ በማለት አያቶን ለደከታም የጥምው ለው-
ድቻ:: ወጪ ስምን እናቱን የጠሰ ደር አሁንበታለሁ:: ተረምዋን ካልተስከረር኏ት
ንቅንቁ አልፈም:: የምንም የህል በረድ ዓይነት ከላይ ላይ አልነቅፈም:: በእኔና ለዘ
መሂድ:: በለለው ደግሞ መመለስ አፈልጋለሁ:: የማድግ ተስፋ ፍተና::

ማመ-ሽ በጥም ይሳይ ይለኝል:: የምክንያቱም “ልቻ” ነው:: ልቻ ደግሞ ይሳይ ይለኝል::
አጠቃው እና ፍቱን አነካካዋለሁ:: እንደ መሽሽ ይለኝል:: ደግሞ አነካካዋለሁ:: ፍቱን
ያዘፈል:: እስጥም እንደሆነ አተከተሮ የየኩና ፍቱን ለነካከ ለጥምኬ አስቀለሁ:: ፍቱን
የጥናከው የምን እንደሆነ ለለማለው-ቁ ይመስላኝል:: መነካከታችን ለበዚ ሁለተኛንም
ወደ እናቶችችን እንመለሰለን:: እናቱ እንስታ ታቁራኝለች:: በአቅና; ወስተ ሆኖ
ፈተዋን አነካካለሁ:: እኩ ደግሞ ደጋማግ ፍተዋን ታስቀለች:: አላርፍ ለለት “ተይ...
ማጠጠ!” ተለኝለች::

የመገኑት ስሜት ይሰማኝል:: አልጥምር እለኝ! ቅጥው ፍተዋን ለማጥናት አየጥምኬ-
እንደሆነ አልገበትም በማለት:: መሰኔ አፍጋጭዋን እየዘተለሁ:: በዚህ ጊዜ ስራ
በዘተባት ያልቀረበችው የሽለ ጥና የከፍንጭዋን ማኅ ባጠረው መሰለኝ “ስለ...”
በላ:: መንጫቁ አደረገችኝ:: አማካት ለለመሆኑ የማው-ቁው ነገር የለጥም:: ከፋኝ::
ድጋማግ የሚገኙን ለመቀበል እኩን ወደ ፍቱ ስብሰብ “አረፈ እንዲ!” እለች ተቆጥታ::
አልፈለገችም:: ለከሰ እኩም አልጥምር እለት:: ሁለተኛው አስገራማኑ ነገር ይሆ ነው:: እኔ
በቻ ስሆኑ ለለቻቸው:: ለከሰ አልጥምር እለቻቸው::

እናቱ አለመፈለጋ ስለገባኝ ለመው-ረድ ተቀነጣነትኩ:: እንደለመደችው መመ-
ከዘንበታ አው-ጥቻ እኩ ላይ በመስከት እኩን ለማስያዝ የጥናች:: የመ-ሰና ድማገዢች
አናቻች ይሆኑ እንዲ!؟ አሁን ማን እንደበረቱ አይደለሁም:: እጥበ በዚ እንገኝን

አውሃዎች፡ አልማር አለኝ! - ሁሉም፡ ፍላጊቱን ተከልከለማ እናን በጥቃም አልዘጋግጣ!

ከእቅድ አውረደችኝ፡ አሁንም አያየት ወደ መጭዬቻው ጊዜኩ፡ ማሙኑም
ቴክተሎኝ መጠ፡ የመጭዬቻ ቤታው ስር የለበት ሲሆ ማረዳ ካለሁን በፍጥነት በሳፋ
ለይ መጠጥ ይመርክ፡ ማሙኑ ተከተሎኝ፡ በየመሆኑ አቅም እና ኮወር በየ አናቱን
አተቀመጥበት ቤታ አንዳለች አያያዝሁ፡ ወደ እኔ የጥቃሪ ከመሰለኝ በመጠጠ
አቀጥለሁ፡ አያየችኝ ካለሁን ወይም በመሆኑ ለለዕች ለዋጥ ገበታው ለከልለኝ
አፈራለሁ፡ ከለየኝት የጠናሁ ይመሰለኝል፡ በፈት በፈት ከለየኝት አርሱ አንዲ እኔ
የጠናሁ አይመሰለኝም ነበር፡ የኩጂያዊን አቅጣጭ አቀረርና አርሱ ወደምትታይበት
አቅጣጭ አጠጠለሁ - አንደምታየኝ ለማረጋገጥ፡

አናቱን ትታት ባንቃም ዓለምን ሁሉ መመርመር፡ መፈተሻ፡ ማውቁ በፈልግም ከጥላዋ
ርቁ ለቃድ ቤቱ መቆየት አልቻልም፡ አናቱ ይህንን ትውቁ ይሆን? ምሬ አመለካና
ተንደርደሩ አለዎች ላይ አነፈራለሁ፡ “አሰቱ ስሜኝ!” በለ ጉንጻዢን በግድ
ጥገናዋለች - ወደ ከንፈሩ፡ ለሆነን አቅባቸለሁ፡ ይስ ይለታል፡ የጥር የሰምኑት
መስረት ካሆን መቋም ይገመገል፡

አናቱ መንገድ ላይ አንደተቀመጥኩ፡ ለለዕች ለዋጥ በየበታው አለና አለና በለው
መቀመጥቷውን አስተዋልኩ፡ ማስተዋል ተልኩ፡ ሚኒ አስተዋልኩ? ዓለም በስዕት
አይነት ለዋጥ የተሞላት መሆናን፡

‘ልያዋች’፣ ‘የተለመዶት’ እና ‘ወንረ ለውጥች’፡

‘ልያዋች’ ለዋጥ አናቱ እና አያቴ ዓቶዎ፡ ‘የተለመዶት’ ይግባም በቀለለ የሚታወቂት
ናቶዎ፡ የአናቱን ጉዳኝ እና ማሙኑን መጥር አነስተኛ የመሰሰለት፡ ‘ወንረ ለውጥች’
ደግባም አሁን የሚለውቻቸው፡ በረከ ሂደት ማን ወደ ተለመዶት ነሬ የሚቀለቀለት
መሆናቸው ነው፡፡ በጥም የሚገመው ማን ሁሉም ለው በአንድ ቤቱ ሁሉም
አይነት ለው መሆኑ ነው፡፡ አያንዳንዱኝን ለሚቀርቡን ‘ልያ’፡ ለለለው ‘የተለመዶ’ እና

ለብዕው ስው ይግባም ተንረል ለውጥቷል ነን፡፡ ከሰው ገዢ ለመኖር ከዚንረል ለውጥነት
ውደ ተለመድ’ ከዘመም ሲጠስ ወደ ልዩ፡አነት’ የምንጠረዥ ነን፡፡ ወደ የእዕም መኖር!
ፈተን ከሰዋቂ ወደ መሞኑን እና እናቱ ለዘር ይግባም መሞኑን ከጋላው አየሁት፡፡
ከጋላ ስያው ለካ መሞኑን ይሰ አይደም፡፡ መሬታም አይታይም፡፡ አሁንም ከእናቱ
እቅዱ በመቀነጥነት ወረዳከና የማሙኑን እናት ወደተቀመጥቷል በመሸድ መሞኑን
ከቀርብ አየሁት፡፡ አሁንም ከፍርጻው አያምርም፡፡ መሞኑን የት መሩ? በዚ አሰብከ፡፡
ቆስ በዚ ከማሙኑን እናት ወንበር ፁርብ ሆኖ፡፡ መሞኑን አገኘሁት፡፡ አሁን ይሰ
ይለል መሞኑ፡፡ ሌጅ ነው፡፡ ሁሉት ነገር ገዢ፡፡ እንደኛው፡ እገር የሚጠቀሙው
ተዕዛሪ ለማየት መሆኑ፡፡ ሁሉትኛው፡፡ ተዕዛሪ መግየት ይግባም ለሳብንም ስሜትንም
አንደሚፈጸር፡፡

አመለካከት ዓይነ፡፡ ነገን አንዳየሁት እና አሰብየሁት በቻ አንደሆነ የማውቁው
ተረዳሁ፡፡ አመለካከት የሚወሰኑው አንደአቀማመጥኝን ነው፡፡ እናቱ እና ጉዳቶ
በወራያቻው ቅጥለው እናና መሞኑን ለአንድ አመት እድሜ ታርጉም ለረቻን
ተተወናል፡፡ በለቻን፡፡ እናቱን ተጠማቸው መነትነት ፁመርከ፡፡

“እኔ በቻ አንፃፃፈለን” አለቻን፡፡ ቅዱቁው ባይገባኝም በእኔ ቅሰት መሰማማቸ ገዢ፡፡
የምረጋገጫ በጥንት አውቀቹ? ስለ አሰብሁ፡፡ እኔ በቻ ለሰምን ለከስ አድም አዕም
አለት፡፡ በእኔ ወሰኑ ያለ በሌላም አለ - ወደ የሰው መመሳሰል! ይገመማል በቻ፡፡

መጀመሪ አስተ ህበት

“የደንብ መንግስት ተቀባዩኝን በዚህበት ዘመን ነው:: ለነገሩ መንግስታት
ተቀባዩታቸውን አሉይ አሉይ ነው የሚያስታውስ፡፡ “የመንግስት ቁጥር
ሁዝን ነው” ይለኝ ነበር እያቱ ዓጭዋቸ፡፡ መምሃራ ሥነ ካር ስያስተምረኝ ይግባኝ
“መንግስት ማለት ሁዝን ነው” ይለኝል፡፡ አስተማግረው እና እጭዋቸ ስያምታቸኝ ነገሩ
በጥም ግራ ይገባኝ ነበር፡፡ አሁን ቤቶሽ ግራ አይገባኝም፡፡ የዕክንያቶም የፌሬኝን
ጥንቃም ስለማይገባኝ፡፡

በልኝነት ግራ የተጠበበት ጉዳይ፡ ለቅድ የሚይገባ ሆኖ ለቀር ይችላል፡፡ ለችቱን
ገራ በሚያጠበ ዘመን መፈጸመ ግን መከራ ነው:: እራሳን ይጋግሙ አጠቃቄ ነበር፡፡
‘መንግስት ሁዝን ከሆነ ሁዝን አንድነት መንግስትን ይቀጥሏል? ሁዝን የሆነ
ቀን ነው ማለት ይሆን?’ እያቱና ተሞሁርቱ ጉዳቶን አቀላቀለበኝ፡፡ እያቱ ይንገኝ
አንድሁኑ አለረጃም፡፡ ስላዘሁ አየዘበረች ለሆን አይችልም፤ ለሆንም ይችላል፡፡
መዘበቃቄ በእድሜ በቻ የሚመጣ አይደለም፡፡ እኔ አንዳን አሁን አየዘበረችኩ ነው::
አይገምኝም? “ አልካት፡፡

"መገኘም የእኔ ደርሻ አይደለም፣ እንደን ይገኘምናል?" በየቀቻች መልሰ፡ ፍክሱ
ከእረፍት እንዲተመለሰች ለመጀመሪያ ገዢ መገኘታችን ነው፡፡ አርሱ በተመግባህ
ጥንቃም እንዲልተቀኑች ባልጋ ነው፡፡

"የጥወቅበት ይመስላቸል፤ ከዚያ ደግሞ አይመስላለም፡ ጥን ለምን አዘጋጅነት አለሁ?"

ዘም፡፡

"የመጠፊነት ማውራት እንደት አቻላለሁ? ጥን እንደት ይስ እንደማንሳ ይታየናል፤
እንዲመጣ ማውራድ፡፡"

"ለምን አትዋና አፈጻጸም?" አለቻች፡፡

"እንደት? ትቀልፋለን እንደ?" አልካት፡፡

ዘም፡፡

"እንዲመጣ በዘመናው እንደት ይሁዳ? አለቀ አብ! ከሰው መኖር፡ ጥን አሁን
እኔ ከእንደ አያቄ የዚ ነው የጥናዊው፡ ዘጋጅነት፤ አልዘረፍነት ምን ይመጣል?
አርቃና፡ ቅም መያዝ ሆነ አይሰጥም፡ ቅም ሆነ ይፈልጋል፡ ለቻች የወገድ ቅም
ማስቀበያ የሚሆነት ለዚህ ይሁዳል፡ ታክክለኛ ምን ያስፈልጋል? ስሰበው ስሰበው
ሸቦን ይመስላቸል የጥናዊው፡ ሸቦን ደግሞ ለምን አፈጻጸሙ? የሆነ የማለው-ወያዙ
ነገር ለራሳ አነጋር ይሁን? ጥን የማለው-ወያዙ ከየት አጥማች አኞራለሁ? ለራሳ
የማለው-ወያዙ፤ ለራሳ የማለው-ወያዙ ነገር እንደት ይኖራል? ጥሩ ገበሽ፡ አባዛሽ አርቃና
ዘም አትበየሽ፤ አስቴ እንደ ነገር በይሽ!" አልካት፡፡

"ምን ለበደሽ?" አለቻች፡፡

"የሆነ ነገር፤ አለባክንሽም? እንዲሁ ደንብርበር ስል?" መለሰከተት፡፡

"ስወች ሁለቻችንም እንዲሁ በወሰንበችን ደንብርበር ያለን ነን - ከወጪ የረዳን፤

የብኩን መሰላን በንታይም” አለች::

“እንደም ትደናበረለሽ?” አልካት:: ገዢ አያሳሰበኝ መጠ:: እኔ አዲ ታክመናለች
በለ አዲም አየደነበረች ከሆነ ገዢ አለች፣ኋኑ ነው::

“የሞንጊንጂዬ ሰላለንች ነው::” በላ ወደ መሰመር መሰላቻኝ:: ተኋይይከ:: በጥም
ጥረጋጋ:: እንዲህ ሲታይርጉ የኋይድናቸል::

“እንደመጣለኝ ነው የሞንጊንጂዬ አይደለ?” አልካት::

ነገድ::

“አዲ!” አልሁ:: “አዲ፡ እንማሪው የሚሰበውን ልጋጌዎች፡ እ… ትስማሪለሽ? እ… እኔ¹
አዲ ታክመናለች ሰላ አዲም አየደነበረች ከሆነ አለች፣ኋኑ ነው::” አያሳይ ነው ሰላባ
የነበረው አልካት::

“አዲ ቅድም በለሽ የሰብሰብው ነው:: አሁን ጥሩን አያሳብሽ ነው?” አለቻኝ::

“በቃ ምንም አለለብከታም!” አልካት::

“ምንም አለማሰብ አይታልም” አለቻኝ:: እንደሁለው በአርጋቻ::

“በቃ አልፈልግም!” አልካት::

ነገድ::

ትንሽ እንደቆየን ሁሳበ ተመለስ:: “በቃ እንማሪሁ፡ መንግሰት ተቀጋኑችን በረሰቦት
ዘመን፡ ሁሳበ ቅጋኑችን አይደለም መንግሰትነቱን እንኙን በማያወቅበት ዘመን ነው.
የፊግሁት፡ ይገመናል፡ ሁሳበ “መንግሰት ነህ!” ሌባል ገዢ በለው መኖሩ፡ እንዲንደ
በኩ ሁሳበና እንደ ትምታቁበኛለችሁ፡ ምንም ቤትታሁ፡ ዘመን ነው የሞትለት”
አልካት:: ያጋ ባይታየኝም ትንሽ ፈጻ እንደሞትል አስተያየሁ::

“ትንሽ አዘናኞሁን አይደለ? እንዲሁ ነኝ እኔ አየሽ! ሁሳብም ነኝ፡ መንግሰትም ነኝ::

አያቱ 'እርግ ስያቻልዕት በመጭና ጥሩት!' ይል ነበር ደር፡ 'ሁዝብን ስያቻልለት
መንግስት ነህ አለት!' ፈንን የመሰላ አመነኝ ተረት ላጠርኩ ማከሻ!?

ተረቶች አንደሬዘመናቸው ከልተቀየሩ ከእገልግሎት ወጪ መሆናቸው አይቀርም፡ እንደሁ
አንዳ እኔ፡ በእዲስ አያቀየሩ በያንስ ተጠማቸውን ማቅረት ይችል ይሆናል" አልፏት፡፡
አውራዱ ለእኔው አንኋን በቻኩለ መሆኑ ታወቁኝ፡ አም ለማለት ባከሻኩና ወደሞው
ቀጠል፤፡፡

"የእንች አምታ ለተባኑ ነው፡ የእኔ ግን ለእረፍት! አም ማለት ለካ ያሳርፈል፡ ለሁዝብ
አም የሚለው ለዘመና ይሆናል - ለማረፍ፣ ከመንግስት ለማረፍ፡ ግን ከራሳ አንደት
ይታረፈል? ለኩው መንግስት ከሆንኩ፡ እኔ ለሁዝ ስሆን እና እኔ መንግስት ስሆን
በጣም በሚገርም ሆኋች አንመሳሰለንም፤ እንደያያለንም፡ ለሁዝ ስሆናና ወጥ በያ
ማረፍ ስራልም፤ መንግስት እሆናና ለሁዝን እኔን በመወተውት ለላም አሳጣቸሁ፡
አንድንድ ደግሞ የመንግስት ቅጋራኑ ይመጣብኝ እና መንግስትን ስቻቻን አበላዋለሁ፤
'የት ገበህ? የት ወጪሁ? ... የሰራኝውን አምማ? ለምን አልሰራሸም? ለምን ስራሁ?
ምን-አምን አያሌከ ለዋከበው ይኖርኝል፡ ከዘመና ደግሞ ተሮውን፤ ባለቤን መሰን
አሰከው-ት ደረሰ ይቀመጥኝል! 'የት የከፈልሽንኝ?' ይለል፡ ከየት ይመጣሽውን?
ይለኝል፡ 'እድሜ ለእኔ በያ! እንዲውጥ አሳይሽለሁ፤ እኔ ካልሰራሁ የምትና
ይመሰልኝል? ለምና በበለሁ-ስ?....' ባኩምን ሲለኝ፤ እኔ የምስራውን አሉ አያዥኩ
መሆኑን አረሳኝ፤ ባለቤን ወጥ አድርጋ አም ለለሁ፡፡

መንግስትና ለሁዝ ይገመሙኝል፡ ሁለትም እንደሞ ፍቃው፤ ወይም የሁለት አንድ
ፍቃው፡፡ እንዲያውጥ እንዲዘመና አይደለም፡ እንድ ፍቃው፡፡ እናቱ እንድ ቤቱ "እባትና
ሁለት የሚባል ነበር የለም፤ ያለው እንድ በቻ ነው፤ ከዘመና የተረፈው ሆኋ የእኔ
ማብዛኛ ነው፡፡" ይል ነበር፡፡ በለኝነች፡ እሆን ገና ገበኝ፡ እንድ በቻ ነው ያለው
ቀጋሞ ተቀጋሞ ለሁዝ ነው፤ መንግስት አምታቸ ነው፡፡

ለማንኛውም ወደ መጀመሪያው ልማለሰ፣ “የደግከት መንግሰት ተቀጠሪነቱን በረሰባት አሁን ነው በይኩ ካበር፡ እና እያቱ የዚ ይል ካበር መሰላሽ መንግሰት ተቀጠሪነቱ የረሰው በዘመኑ ስራ አጥ አለ በለው በማስሰበት ነው፡፡ የሚገኘውም በዘመኑ ማለያን ስው አያለ፡ ስራ አለው የሚባለው በመንግሰት በጽ የሚከፍለው መሰላው፡፡ መንግሰት ሲሆ በይሰጣውም፡ ህዝብ የሂሳን አየሰራ አንድሸጥር አነጋው፡፡ ህዝብ ሌሎን ቅጋዊ የሚኖር ነው፡፡ መንግሰትን የቀጠረው አንድጠብቀው በጽ ካበር፤ እያቱ ይገመኝል፡፡ እኔ እያቴን፤ እና እያቴን አነሳሁ አየሽ፤ አየተሻለኝ ነው ማለት ነው፡፡ ሲለ ቤተሰቦ ማንስት ይመርክ፤” አልፎት፡፡

“ሀዝብ፡ መንግሰት ከዚምን አንድጠብቀው ነው የቀጠረው?” አለቻ፡፡

“ከራስ ነዋ! ከእርስ፡ በእርስ፡ በጃላ ከጠብቀው የሚጠብቃ አስፈላጊ አንድ” አልፎት፡፡ ቅና ተነሱለቻ፡ ለዓታቻን ወደ ማለቀ ተቋረብ ማለት ነው፡፡

“በጥም ጥሩ ነው” አለቻ፡፡

በይገኝም አንድሞታብረራው በማሙን ‘ምኑ?’ አለልፎትም፡ እሱም እናን ስተጠብቃ፡፡

“ሀዝብ መንግሰትን በእናና በእናና በእናና በእናና ለማስሰላቻው፡ ለማንኛነታቻን በጥም በቁጥር አየተቻቻ የንግድ ይመሰላቻል፡፡”

‘ይኩው አንማሪሁ!...’ አልሆ በሆነ፤ የወራሱትን የሰብ በመለያ በተጠገኗም ልተቀለበበ አንድሆነ በመገመት፡፡

“እኔ ገዢር የጀመሪያው መንግሰት ተቀጠሪነቱን በዘመኑ ተከለበት ተከለበት እኔ አንዳደግኝ በማስሰበት ነው፡፡ እኔ የእናና ተቀጠረ የኝ፤ እናና ከፍለሽኝ ነው የማከጥምኝ፡፡ ሆኖም ገን ለእረፍት ዘዴ አመለሰለሁ ከልከብት ቅን አሳይሩ ሲለመጠሃ፡ ተቀጠሪነቱን የዘመኑ በመሆኑ ይህንን ለማስተዋለ የፈለግኝ ይመሰላቻል፡፡”

“አልማሪን ማን መናገር የፈለግኩዎን ፊት ለደት በትናገዱው ይከናወል በላ ስለመሆኑን
በሽፍነት አንድተናገሩ አደረገጥኩ፡፡ በተደረጋጋሚ የመጣዎን ሆኖ በናገር አካ፡፡ በቃ
አበር መናገር ቅረ! ” በለኩል፡፡

“እንዲሁም ከእያንዳን ወጪ ለለ ጥጂም የጥምታይው የለም! ” የጥምትለው ማስቀመጥ፡፡
‘የመንግስትና የህዝብ’ የጥምትለውን ማስቀመጥን ከቁረጥኩው በኋላ መልሰን
አንድተናገሩበት ምክንያት ሆነ፡፡

“ከዘመና በኋላ ባንሳቃቸው ማስቀመጥ በዝ ወይም ሁሉ የህዝብ መሆኑን
ከመንግስት የሚጠበቅው ከለለ መሆኑን ገልጋኩል፡፡ ይህም ደግሞ ጉልጋኩ ነው፡፡ እኔሁ
በመጠኛ ቅጥር በዝውን ወይም ሁሉንም ሲሆ የጥምትሰረው አንድ ነ፻፡፡ የእኔ ለለፈኑት
አንድ የውጭተኛን አስቦሽ ስታውኑ ለማሻልጠረው መንገዢባቸው ከለለ መሰጠት ነው፡፡
በእርግጥ ይህን ለለፈኑት በብቻት አያተውጠሁ መሆኑን አርግጠኛ አንድልሆነንኩ
አስተውያለሁ፡፡

“እናትና አበት-ሻንጻም በዝ ገዢ አቶናሽም ነበር፡ በራ ማን አንስተኛል፡፡ ተመልከትም
ይህ የከለለ ያለማግኘት ስሜት አስርስንም ይመለከት ይሆናል፡፡ ወደፊት አናያወለሁ፡

“የዚ ወር፡ በራ ከወተደው በተለየ ሲጠቃለ፡ ወስተኛን ለመፈተሻ አያተቻለዎች
መሆኑን አመልካቹኩል፡፡ በእርግጥ ስጋት አለሽ፡ አራ-ስጋን በጥምትፈትሰበት ቤ
ከራስኩና ከለለው ዜር አንድተናገሩ ተስተዋለሁ፡፡ ለዘመና ከለለ ማግኘትኩን አርግጠኛ
አይደለምኩ፡፡

“አንድታውሃዊ የጥምራጠው፡፡ እኔ አዘጋጅ ያለሁት በተከከል ያንን ከለለ ለመሰጠት ስለዚ
የመንግስትኩን የህል አላማቷቸውም፡ በሚቀጥለው አንገናቸለሁ፡” አለቸ፡

“አሽ!” አልካት፡፡ የጥምትለው ነገር ሲጠባኝ አናደዳለሁ፡፡ ይቀረናልም፡፡ በራ ቤታዥ
መዘረም ላይ ለመቀለድ ምክራለቻ በየ አራቢን አገናናሁ፡፡

መዕራፍ ከሰረ ስሳት

የህዝምና መጠበቅኝው በታ ከዚትርው በባለ በስዕል ተጨማሪችል፡ ማን
ታካሚ፡ ማን አሳይሱ አንድሆነ አይታውቁም፡ ቅጂው የሚሰጠን በሰዓት በሰዓት
ተከራፍለው ቤሮንግም፡ ከሰዓት በጃላ ቅጂው የተሰጠው ስው አንድን ቤሮን በጠዋት
መጥቃቅ ለጠብቅ መዋልን ይመርጋል፡

እኔ በቀጠርና ሌዓት ለለደረሰከና ስሜ ለጠራ ገበያ፡ ታላቸው ማኅበ አሁንም
ከማርጫውንና ለእኔ አይተም አየተመረመሙ' ነው፡፡

"ምርጥኑ ቅጂል ማለት ነው?" በማለት ለለምቻ አቀረበከለት፡ የሚገኘ የሽርኑ
* መሆኑን ለመደበቅ ምንም ተረት ለለደረሰከና፡ እስተም ምርመራው አንድባው
በለመደበቅ፡

"እባረ ይመከተን! ይህን ነኝ" በላይ፡ በአፈጻጸሙው መኖር ለይ ልተወደቅ በለ ልሰሳን
በመቀሪር የተንጠረሰለች የሞትመከለውን መነሻር በአመልካች ማቀ ወደለይ
በመግኑት፡ ወይናን በመነሻሩ ስር ቅበረና አተከና አየኝ፡፡

የሚያደርግ በንግዴ መነሻር በመሆኑ ምናን ለያነበ ይሆን? በየ በማሰባቢ ልንም

አልከኝ::

“ምኑው ማቅረብ?” አልኝ::

“ይንጂ እና ማቅረብ... እይለየይም?” አልከተ::

“እኔ፡ ለምን ፈጻሚ እልፏል?” አልኝ፡ አስተዋዕለቱን እና ቁጥጥርን በአንድ ላይ በማረም፡

“በንጂ መነሻር ወሰት ፍቃድ ምን የህል አባላት መሰላም እንደሚታደ አስገኘው ነው” በማለት መለሰከለት::

በተሸዎች ስንጂ በለው ‘የበርቃቶች መቀመጣን’ የሚመለወትን የንጂዎን መነሻር ካልተለየ ገዢ ተስፋ እና ለማረም መነሻሩን ለያዥልቷ ይንገት መሰከተ የከፈት የህል ፍቃድ ወሰል፡ ቀለል በለው ታምና፡ ከዚያም የዚያም ተደግኝ ይተልቻል፡ በጥልቻ ተደግኝ ወሰት ቀለል የዚያም ለቃለጫለመ፡ ለቅጥ ለማውጫት የሚያጠት ተንኋሽ በየች ይመሰላሉ፡ በጥልቻ ተከና ላይ ተንኋሽ ቀለል የዚያም ለቃለጫለመ፡ ቀለል የዚያም ለመሰላሉ፡

“በጥም በዚ ስው ወረዳ አየጠበቀ ነው” አልከ፡ ይንገት ካለውች በዚ፡

“የተለመዶ ነው፡ ስው ቅጂዎች ለሰጠው በለዚቱ ከመጥጠት ይልቀ መዋት መጥቶ እና ለመፈል ይቀለዋል” በለው እንደሚያያዥ አሳውቹ፡ ነገን ሆኖ ለምሳት እንደደከመው ያስታውቷል፡

“ከለመታማሙን እኩ ነው፡” በለው ምክንያት በጠጥም አቋመልኝ፡

“ማን ከማን ነው የሚያደተማማሙንው?”

“አባትኝ እንደሆ...” በለው ታማኑኝ በድንገት አቋረጋል፡

“ምን ምን ምን...? እ?... ከአባቱ የሁ ተተዋወቁ ነበር እንደ?” በዚ ለመልክ ተንጋጌበከ፡ ልቦ አለሁ! አለሁ! እያለች ለጥመታ ተወቁኝ፡ እንዲ ለይናን ቅጂዎች፡

“እ... እ... ከ... ከለለ ስው ጋር አጥቃቻቸው ነው፤ የንግድ፤... አለመ-ቀመጥም፤” አለኝ፡
የእኔ ስሜት ለደበላለች አሉ ቅጂ በመመለስ የሰሜት ማረጋገጫ ጠብቀ፡ ዕድሜ ደን
አንዳህ ነው፤ አቶ በተቀይለ ቁጥር፡ ለብ በቀለለ መፈጸሮ አትወጣም፡

“ከተኑት ፎቶው በሁጻቻቸው፤ ፍቅርና ታክሙ የመተማማምን ችግር አለባቸው፡፡
አንዳያዥም ቅድሞ ባለውና ሁከምና ባልታውቀበት አመን፡ አንድ ታክሙ ፍቅርና
ቀርቡ መድሆነት ለሰጠው መድሆኑቱን ወሰድ አሰከሚያድን ደረሰ፡ አዘዋው ከግዢሙ¹
በት ደኝኝ ካበር የሚያደረጋው ይባላል” በማለት ታሪክ መረጃ ለጠና፡፡

“ለምን?” አልከተ፡፡

“መፊኑን ለማረጋገጥ ነዋ! ከልዲኑ ለመግኘትና ለከርክር ለለማመጥ አካ ነው” በለ
አበራራል፡፡

“ታኩይ ይሆ... ከዚመኑት በኋላ አንድ እት አልተተለወጣም?” አልከተ፡፡

“አንድ ይለውበል? ሁጻው አካ የኩልውን ተስፋካዊ መሆኑ የሚወደኋ ነው፡፡ የኩልውን
ከራይ የፈት የለለና የሚይኖር ይመሳለዋል” በለ አጠር የለት ተንታና ለጠና፡፡

“የን አካ በሁጻቻቸው በዘተ ቅል መበላለትም አለ” አልከኝ፡ የእስትን አማር ታክተቶ፡፡

“አንድ እት?” አለኝ፡፡

አንዳህ ለኋውራ ይስ ይለኝበል፡ እሉ ጋር የቀመጥ ለበተሰብ ወደፊነታቸውን አንድ
ለሁከምና አይደለም በየ፡ በኋላ ይጠየሱስ ይለማቸውለሁ፡፡ እሉም በሆነ በሁከምና
ነው አንድመጠ ያደርጋቸል አንድ የችን... ወጪቸውን ለታልቅ የሚጠየቁቸን፡ ሆነት
ጥቃቄና አንድ ምክር ሁከምና ነው በለ አንድማይቻቸው ግልጊ ነው፡፡ ለለውን
ነው አንዳህ ማህበራዊ ጉዳይ ለኋውራ አንድማይቻቸል ይለማቸል፡፡ በተወሰነ መልከ
አኞም በውስጥ፡ ለእኔ የሚሰጠውን ዓይነት ታክሬትና ገዢ ለለለ ስው አንዳይደለጥ
አይደረጋለሁ - ችግሮችን - ለለ ችግሮ አይደለ፡፡ እኔን በቻ የተለየ ስሜት አንዳሰማኝ

በለምሄልም፡ ለለ ስው ይህንን የተለየነት አንድናማብኝ አልማም፡፡

“ከአንጻተው፡ ከደረጋቸውን ሌሎች አንድሰማሁት አንማሪሁ፡ የህንጻቸውን ስው ለዘመርቻ
ቻል አየተገባለት ቅሉ የሚጠለበት፡ ከልተበላም ደግሞ የተገባለት ቅል በሰሙ¹
የሚጠለበት ነው፡ አንድው በት ዕድል ጉጥሞት፡ ገዢ የቀናው ቅን ደግሞ፡ የተገባለት
ቻል የሚረሰበት አንድሆነ ነው፡፡”

“ሁለም መጥቶ፡ አንድህ አደርጋልሆሁ! አንድህ ቴሆናለሁ! ታላቅ ህዝብ ነህ፡
መልሽ ታላቅ አደረግነህለሁ! የዚ-አምን… አየተባለ የሚይፈልጉል የቀመኑት አንቀሳል
ቢያስታቸው· የኋረዳ ከምቀት አንቀሳል· ለንፃ የነበረውን አጥቶ፡ ከገኘው ተንተዋ፡
የሚጠለውን ፍቃፍ እረሰኑን ለያገኘ፡ በቀመርከው ለዓት ት-ገኘነሁ በለው በያዥዎን የዚ
ይጠርማል” አልከተ፡፡

“እስ-ስ አይገኙምም፡ ሰከ ንስ፡ በዚ ቅል በልተናደ፡” በለው አንድሙተኩበት አለ፡

“ከዚህ በተጨማሪ ደግሞ ስስተኛው አለበን፡ ከዘመርቻ፡ ይህንጻቸውን ስውርድ፡ ለዋረድ
የያዘነው፡ ነው - መስሰት፡፡ ይህ ሁለ ስው ተከልከለው ሁክምና የሚጠበቀው፡
ሁክምናውን መግለጫ-ቤን ስለመግምገን በታች ለይሆን፡ በያልቀበኝበት በለው በመስሰቱም
ነው፡ ይህንት ከእውት ወር አቆራኝተናል፡ አጠቃነን መልሙድ፡ ደግሞ ስስተኛው
የደርጋል፡ በያልቀበኝበት፡ ማስመ በመማጣቸል፡ የሚረል ስጋትን ይፈጥራል፡

“እንተ ማስታወሻ አይሰጣው-ለው ይሁናል፡ ታካሚ ስተሆነን ማን በዚ ሲሆት
ይሰማሁል፡ እንተ ወር የቀመኑታ-ከም ለዋቸውን ለግዢሰለ በንወሰድ፡ ለእብዛኝው፡ ታካሚ
አንተን ማየት በርቀት ነው፡፡ ሁለም እንተ በት-ኩወ፡ በት-ኩብለው ይውቀል፡ ሆኖም
ማን እንተ የሚይገኘ! ማስታወሻ በመሆኑ በከረድና ሲታል፡ በመንግምገትና በስለት
የደረሰል፡ ለጋ አይውቀም እንዳን በሆነ፡ አንድው አራ ወር ይደረሰኝ ይሆነ!”
በለው፡ ቅኑን መ-ሰ በምቀት ለዋጥት ይውቀል፡

“መለ. ቅን መብቂ አንተን ላይጥናም ከደቅዬን ፍርማው አንዳ፡ አንተን አማካር
አንዳከመው በማሙን ለማመጣው ቁጻር አንተን የማግኘት ጥቅቷን ስንቅ ይሆዳል፡
በማረቀጥለውም ያው ነው... በማረቀጥለውም ያው ነው...በማረቀጥለውም...

“በጥናቶች፡ አንድ ቅን ታየኝለሁ፡ በእጅ ተኩለስ በላይ የቆየን ታማሚ፡ አንተ
የገድ የጥናቶች ሁመሙ በንቶበት ሲተኞ ነው፡፡ የኔ ደማም ከማይቻል ነገሩ፡
ታማሚው ሲለ ሁመሙ አንድ ሲለ ፍርማው ቁበ አይኖረውም፡፡ በአንተ ለመታየት
ናፍቅ በስሰት የጠበቀሁ ታማሚ አንተ ባልተኩ ወይም የገዢ. ቅን ይርሰ ስታዊ
አሉ ሁመሙን አንድ አንተን አያይሁም፡፡ ያሳዝፈል፡”

“ጥፋ.ጥናኝነት አንዳስማኝ አያይዘግበን ነው” አለኝ፡

“ለምን ጥፋ.ጥናኝነት ይሰማማል?” የዚህ አይደግክ? ማደረጋገባ የማግኘትናለውን ነገር
በለማግኘቱ ጥፋ.ጥናኝ ልተባሌ አትናልም፡፡ ችግሩ. የለው ማደረጋገባ የማግኘትናለውን
ስታደርግ የጥናኝናለው፡፡ ወሰን ይሁኑል፡፡ ለምን? ገዢ ይቀድማኝል፡
ስለት ስራ ቅን ይህን በቃ አይደለም፡፡ እኔ ለምሳሌ አንተን በቀበሌ አገኝኗልሁ፡
አያጥናሁም በሆነ ቅን አሰሳቸለሁ፡፡ ይህም የማረሁንው በአንተ በቃ ስይምን፡ አንተ
በጥናኝነት መድሃኒት ይጋምር ነው፡፡ የጥናኝነት መድሃኒት ሁሉንም የማይችለጥ
በመሆኑ አንድ ቅን፡ መድሃኒቱ የጠቅ. ቅን፡ የዚህ አሁኔለሁ? ከመረስ ስጋት ወርሱ መኖር
ማይታየው ነው፡፡

“ይህ ስጋት ስብሰቦች፡ አንተ ለሆነት ወር የጥናኝናልኝን መድሃኒት፡ የማረሁንው
አይታወቂም በዚ አስከ ለዓመት የማረሁንኝን አገዛ አስቀምጣለሁ፡፡ አልፎ. አልፎ.
ይሆው በስሰት የስበሰብነት መድሃኒት የወጪ ስሽ ለዚህ አልፎ. ይበኩል፡፡ በዚህ
በዚህ ወሰት ቅን በዚ እናን መሰረ ለሰን አጥቃሪ ሁመሞተቻቸ፡ በስበሰብነው
የመድሃኒት ከጥናኝና ምክንያት ለለዚ መድሃኒት አጥተው ይችሁለ፡፡ ይህ አንዳን
ልሆን “ይሆው! በዚ ነበር፤ እናማ ታወቀኝል!” በዚ ለሆነ የዋልከለትን ወለታ

ትከከለኝነት ለረሰው በማረጋገጥ በስነታዎንቱ ከሱት ይሰማኝል፡፡ ለአው ቁጥሩ፡፡ እኔ ቀልጥና አርቆ አሳቢ’ የህንኑኝ ይመስላኝል፡፡

“በዚህ ወሰንበት ጥናይ፡ እንተ በጥንቃም ፈጻሚያት ጥሩትኝነት ለሰማዊ አይገባም”
በዚ ለቃጥም ማብራሪያ በመስጠት ለጽናናው ፈጻሚዎ፡፡

“የእዳዎር ፍትህምኩ በደንብ አየተከታተለሽ አንድሆነ ግልጋ ነው” እለሁ በቀልድ
መልክ፡ እኔ መከራ አለ ተመከራ መሆኑን አንድስተዋለ አያሳውቁኝ፡፡

“አንተንም አካ በደንብ አከታተልሆሉ፡፡ እዚህ ወረቅ ስንጠረቅ አካ የእንተን ሁክምና
ጥሩ አድርና ለለሎች አስተምረለሁ” አልከተ፡፡

ወጥሙያ፡ አያዘዎችሁለት መሆኑን ስያውቁ ለተቻቻ ተመቻቻና በየቀኑ፡፡

“የእኔን ሁክምና ደግሞም ጥናን በለሽ ታስረጃቸዋለሽ?” እለሁ፡ የእስ ሁክምና የእዳዎርውን
ያህል ይቀላታል በለው አንድሆበበ ይስታውቁል፡፡ በዚ ፍትህምኩ፡ የእዳዎር ሁክምናን
ወይ በለማውቅ ከሆነው በለይ የጥበቃቸል ወይም ደግሞ በዚ ነገሩን በልምድ
የሚታውቅ አድርጋው በመውሰድ አሁንም በለማውቅ ይጋቀቁል፡፡ በዚህ ፈጻሚያት
በዚውም ጥናን አንድሆነ ስያውቁት አንድሚቀሩ ከዚህ በፈት ማንበበን አስታውሳለሁ፡፡

“የመታዕሚያው አልጋላይ ‘ተኋ’ ይለኝና ‘ተኋና’ ይለኝል፡፡ ከዚያ በመቀበል ይረዳ
ለይ ያለውን ተብጥ ‘የጥምኩል ወይ?’ በለው ይጠይቀኝል፡፡ በመጨረሻም መድሮሁንትኩን
ውሰድ፡ በለው ይመከራኝል አለቸዋለሁ” አልከተ፡፡ ተደንናለሁ በይኑን ቅሬሽነት አጥብበ
አስተዋለኝ፡፡ አስ ሲስ በከራተልኝ የስለቅ በይ ስለፈስሰከኝ ብጥንቃም ለጥምግትኝ
አልፈለግም፡፡

“ተቻቻ ገበቶኝል” አለ፡፡

“አልተበሆም!” አልከተ በመሰረ አርጋጋጋኝነት፡፡

“አንደሷት?” በለው ከተከናወው ወደ መረጃዎው በመሳጠ፡ ባንባሩን ወደ ተተና አያስበሰበ

የአዲስ አበባ ቤት ማስቀመጥ መሆኑን ተቀምና::

“ቁጥር የሚደረገው መሰላሁ፣ እናተ በዚ ስለተማሪዎች እና ስለሚያመኑ ሁመም ፍይነት፣
ለእኔ የሚገልጻ የሚያስፈልግ በዚ ዕውቅት አሉሁ:: ሁመሳኛን ጥን አታውቅው-ም::
የማኅበራዊያን ሁመሙ የእኔ ነው:: ከዚመሙ ይህ የጥቦናዎች እኔ ነኝ:: ከዚህ በፊትም
ከዚመሙ ይህ የጥቦናዎች እኔው ነኝ:: ይህ በመሆኑ ሲለ እኔ ሁመም እኔ የማውቅው-ም::
አጥጋት ያህል እናናን እናተ አታውቅው:: ለታረሙና ትኋሽለሁ:: በእኔ አይታ ጥን
ህዝባና ትሆኑና የሚፈልጋው:: ለዚህ ነው:: አለዋኩነትን መቀበል ጥሩ:: የሚል መያ
መሆኑ አለበት በዚ አያጭናለሁ::” አልከተና የማውቅው ለሰላም ተቀብዬ በዚ ማረኞን በዚ
ገመኝኩት:: እናይ ሁለው ማረኞን አስተኝ::

“የቆጣትናው በተመሳሳይ ይረዳ ይገኘናል:: በሆነም ጥን እኔ ስለዚቱ ሁመም የማውቅው::
አይጠቀምና ማለት አይፈልም” እለኝ::

“ስለ እኔ ሁመም የጥቦናው በአጠቃላይ ሲለ ሁመሙ ስም፡ ፍይነት፡ በጥና
የማኅበራዊያን እናደመሂመ፡ የዚ ያህል ሲው በዚህ ሁመም እናደመጠቃና ሁመሙ
አንድ እናደመቻቻዎች የማውቅውን ከሆኑ፣ አዎን ትከከል ነህ! ስለሁመሙ ትውቅለሁ::
ከዚህ ወጪ ለሆነ ጥን ነገሥ ለለ ነው.” አልከተ::

“ምን?” በለው በመገረምና በአድርጋቸት አስተዋለኝ::

ስለማውራው ጉዳይ የሚሰጣቸው ከእኔ በለው ለያውቅ እናደማቻል በውሰድ
ተስማኝ:: ይህንን አያውቀም እናናን ለሆነ ጥን እኔ እናደማውራው አያፈቀድለኝ ነው::
አንድናው በዚ መደብከሩን ቅጠልከ::

“ይህ እናተ የጥቦናው ሁሉ ጥን በሽታው የእኔ የአንዲት ሲው ሁመም ለሆነ
የከተማል:: የማኅበራዊያን እኔ ከታመምኑ በኋላ በሽታው ከመቶ ሲው የዚ ያህል
የጠቃል? የማውቅ የእናተ አውቅት ከእኔ ወር የሚገኙኝ አይሆም:: የእናን ሁመም
አግዥ መሬመሬ እናን ማውቅ ጥሩ ይልሆል:: አለበለዚያ በሽታውን እናይ ሁመሆን

ՊԺՈՎԻ ԴԵԳԵԼՄ ՀՃԻՒՇ:

ՀՄՆԳԹ ՈՒԹՄԸՄ ՀՅԲ ՊՄՆԳԹ ՈՂՋՄԱՐԱՋՆ:

“ՊԵ՞ ՔՄԱՋԱՂԱ?” ՈՒ ՄԵՒԻՒՇ: ՈՒԿԻ ԴՄԱԼԻՒՇ:

“ՄՅ ՄԽՄԱԿՄ ՃԵՐԻ ԿՄ ՀԵԶԱԼՄ ՀՃԻՒՇ ՈՂՋ ՀՐՄԱՆՅՄ:”

“ՀԿԵՆ ՄՊԻՒՇ Ի՛Ռ ԿՄ: ԱՎՔԻԳԹ ՀՄԱԿՅԱՋ” ՈՒ ՄՃԱԱՐՄ ԱՄԱՀԱՄ
ՊՖԻՇ: ՈՐՀ ՀՐՄ:

“ՈՊՐԵՐԻՄ ՀՅԵԶԱԼԻ ՀՅԵԶԱԼ ՊՊՐԵՐԱՋԵԱՋՆ” ՈԾ ՔԱՋԱՎՈՒ ՏՅՓ
ՄԵՒԻՒՇ: ՄՊԻԼԻՅՄ ՈԾԻՄԱՐԴ: ՈՒԿ ՀՅԵՐԵՐՄ Մ-ՆՄ ՌԻ ՈԾԵՐԴ:

“ՊՊՐԵՐԵՐ ՅԵՐԵՐՆ ՀՄԱԿՅԱՋԵԱՋ...” ՈԾ ՀՅԱ ՄԿԻՓՄ: ՈՐՀ ՈԾԻՄ
Մ-ՆՄ ԴԱՀԱՄ:

“ՔԵԴԻՋ ՀՅՊՐԵՐ...” ՀԱՅ ՈՒԹԵԼՄ ՔՊՐԵ: ՈՒՅ. ՔԱՄԴԻԿԱՐՄ ՀՃՐԱՎՈՒ
ՀՅՄԱԼԻՒՇ:

‘ՈՒՅԱ ՔՄԱՀԱՎ ՅԵՐՆ! ՊԵ՞ ՀԵՐԻ ՈՄՐ ԿՎՐ? ՈՒ ԴԱՀՊԻՒՇ:

ምዕራፍ አስፈ ከሱት

የቻ፡ ታላቁ ስው፣ የተከበረው የኝነት መረጃዎች፡ መንኛው ቤት፡ ፍርድ፡ ቤት፡ የሚመለሰው፤ በቻን ለበታ፡ ለምንት ገዢ እንቅልፏ፡ የሚመጣበት፤ በኋዕቃ ቅጥር የኋጊ አያመሰለው፤ “ቀርቡን አልሰጠሽንም” በለው ካለኝ ወር የሚጨውቸው፡፡ ቅርቡን ለሰጠው፤ በአቶ መንቀጥቀጥ ጥርሻው፤ ማንበኑና ተንጋጭን ከልተሰለመ አቶን ፈልጊ ማማኑት የሚከበረው፡፡

እንደ ስው፣ ወይ እንደ ስው፤? የነበረውና አሁን የሆነው የማይገባም፡፡ እድሜ ለከን ሆኖ በአቶ ለያወራና ለፈርድ የነበረ ስው፤ አዘጋጅው ፈቃ ለይ ያለ እና የነበረ አቶን፤ ፈልጊ ማማኑት ለያወጣው አይገባምም? አይ ስው መሆን፤ ተስርቶ መኖሪያ፡፡ ስውነት፤ ተረትነት፤፡ አየተሰራ የሚፈርስ ቤት፡፡

ስው፤ ወደ ባሩክ አያሂዳ “እየኖርከብ ነው፤” የሚል ቁል፡፡ ማንነቱ ባልዕ ሆኖ የማይታየው ሰቦ-ዶወር፡፡ “ኋህ” ሲለት “ኋኩ!” በለው አይደለሁም ሲለት “እ....ኋው እንደ!?” የሚል ፕሮ፡፡ “ለምን?” ጥ የሚያውቁ - ስው፡፡
“እባብ!” አልከተ በሌላ ቅን፡፡

"እበት ለይ!" መለሰልኝ::

"ለይ!" ለለኝ ይስ ይለኝል:: "እኔ ማነሻ?" በማለው የለት ተለት ጥያቄዎ ወሰጥ
በደንብ የ"እኔ" በለው የማጠራኝ አንድ ስው መኖሩ ተስፋ ይለመኝል:: ማን ያውቃል?
ተስፋ ከለኝ አንድ ቅን ማን አንድሆን አመቁ ይህናል፤ ወደም ማንነቱን ለሰጠው.
አቀር ይህናል:: ተስፋ በሁለተኛው ወገን ይሰራል:: በማውቅም፤ በለማውቅም፤ በእርግጥ
የተስፋ መሰረቱ አለማጠቅ በ.ሀምንም::

"'ለይ! ስተለኝ ይስ ይለኝል" አልከተ::

"ንሽ! አንዳንም ይስ ይለሽ!" አለኝ:: "ለይ እኩ ነሽ፤ አለ በመቀመል::

"እኩ ለይሁ አንዳን አይደለሁም፤ የለይሁ ለይ፤ ነሽ" አልከተ፤ በተቻለ መጠን
እርቀታችንን ለመጠበቅ በመሞከር::

"እንደ አይደለም፤ ዘመን ነው፤ የመጠስበትና የቀጣጥሮችበት ዘመን ነው" አለኝ::
ንግግኑን በመቀመል "እሁን እንደ፤ ስተወለይ የቀጣ አበትናን ቅጽረሽ፤ እናን አንዳን
አበቱ አይደለሁም ተይናስሽ? ወይ ዘመን!" አለ ለራሳ::

"ይሬን ነበር ይኩ ያልነው:: አልሰሙንም!" አለ ወደ ቅድመ ወቀኩው በመመለስ::

"እበት ለይ!" መለሰልኝ::

ፈረተባ አያሳክ፤ "አልሰሙንም ከምትል አልተስማማንም በተሳ የተሳለ አይሆም?"
አልከተ::

"ዝም በይ! ስለማታወቁው ነገር ገበቶ አትዘበርቁ፤ ባልቦርስበትና በለለሽበት
ገዳይ አተማረ" አለኝ ተቀጥቶ::

"እና ተናግረናል፤ የሚሰማን ነው ያጋነው:: እና ለመሰማት እና ለመሰማት እባክ

የበርንጂ አለኝ::

“ሁሉዙህ አንድ አንድ ብቻውን አጥሩ ይህንና? ጥሩ እና ሁሉት ይፈልጋል አባላ!”

በያ ተነስሰከ::

በራ ይገባኝል:: በዘመኑ ነገር ባራ ይገባኝል:: ሁሉት ስው ተማሪው አንድ አንድ ብቻ
ጥሩ ተቋቋ ይባላል? ሁሉት ነገር ተፈጥሮ ችግር ስመጣ:: ችግር አንድ አንድ የአንድ ነገር
በታች ይህንና? በእንጂ የለኝ የሚያርጉ ነው:: በጣም አስፈላጊም ነው! ይመስላቸል....
ሁሉት በእንጂ ሁሉበት ስጋጥሙ:: አንድ ሁሉትንም ያልሆኑና የተለያ:: ሪሳኔ የቃል
በእንጂ የሚፈልግ ሁሉበት ይፈልጋል::

መኖር በመከከል ነው:: በሁሉት ማቅረብ መከከል:: አንድ አዲስ ተጋቢ አየበቀለ
ይረዳል:: አይገባኝም:: በዘመኑ ነገር አይገባኝም:: የሚገውቁው ነገር አለ:: ሁሉንም
አገውቁንም:: አገውቁም::

አያች “እንደ አይደለም፣ አመት ነው” አለኝ:: አመን! - ልለ የሚገውቁው ነገር:: የሰው
ልቻቸ:: አቶ አየቀየን ስንቀየር አመን አየተቀየረ የሚሸራ የሚመስለን ለምንድና ነው?
አመን ቅመሬ ነው - ለከ አንድ ስው:: አመን በጋቢ ቅመሬ ለይ የተፈጻሚ የሰው ልቻ
ምናባዊ ፈጻሚ ነው::

“አመት አንድ አንድ አንድ ይፈልጋል?” አልከተ::

“የርዕም ተ-ዓለም ገ-የይ ነው” አለኝ በመለያ አረጋግጣነት::

‘ለለ ዘር መቀበጠር ሌጅመር ነው’ አልከተ በዚህ::

“ርዕም-ዓለም የለም ነው! አናንተ አንድምቻስበት ተሸ የፖለቲካ መሳሪያ
በታች አይደለም” አለኝ::

“ኩና መንድን ነው?” አኔም መዋታውን ለማስቀበል፤ መዋታውን ከማስቀበል
ወጪ ለለ አማራጭ ለለለለኝ::

"ፈጻሚ" አለ::

"ምን?"

"ፈጻሚ ነው" አለኝ መልሰ::

"ርዕም-ዓለም ሌጻሚ ነው?" አልከት የሆነ በመሬት ::

"እወ!" በላይ ቅጠለ:: "እወ! ለሰኔ ፌዕም-ዓለም ሌጻሚ ነው:: ዓለማግዣም ሌጻሚ ነው:: አለ::

አንዳንድ ገዢ ተና ፍልሰኞና እና መቀበጠር ለምታቱ ይችላለ:: እሁን የተናገዢ መረዳት ካበደኝ:: አሳ-ም ገብዙ መሰላኝ ገማገኘን ቅጠለ::

"ሰው ለመኖር ለሌላ የራሳ-ን:: የሚኖርበትን ዓለም በጥንት መሰከ ማዋቅር አንድጂያ
ይመረጥምሶል:: ከመረመረ በኋላ:: ዓለም በዚህ መሰከ በተዋቅር የተስከ ነው ሲል
ይመሰናል:: ይህ ዓለምን የሞኑዋቅርበት ወሰና ታ-ዲ-ይ በአንድ አጠጣሻና ሆኑ
ከሞኑዋና ከምንሰማው ተነስተኗ የደረሰናበት የህሳኔ ሌጻሚ ነው:: ስለዚህ እወ
ርዕም-ዓለም ለሰኔ ሌጻሚ ነው" አለኝ::

"ለሰኔ ፌዕም-ዓለም ሌጻሚ ከሆነ ከዘመና ተመልስ ዓለማግዣ ሌጻሚ አንድሱ ይሆናል
የዝኑያትሱን መሰሰሱ አስከረከርክዎትና" አልከት:: የአመካናዎን አስራር የሚጠቃለ
የለምካኑያት የሚልከራከርና ለመናዋ አስተባበብ ይለት:: መጽሐፍናን ያለበት ላይ
መሆኑን አያሳስብበት::

"ጥና ነው:: ለክ ተንሽ መግት ታውቂያለሽና!?" አለኝ::

"በአናቱ መበቃ! በአናቱ ይኩ! ወርሃው መሆን አለበት" አልከት አናም በተሸቾ
ለመቀለድ በመሞከር::

"እናትንን አንኋ አቻከረም:: አርፈ ለክ ተንታማ መበቃ ነበረቻ፣ ማንም ተመግኘ

የመረጃዎች” በለው እንደ መተከዘኝ አለ::

“እንደን ተዋጥ በከሱ፡ እና የርዕም-ጥ-ዓለሙን ፍላጂ አስረዳቸኝ” አልከተ::

አተከረ አየኝ፡ አየሁት፡ እንደ ካርድ ሌላች ልሰን ለተወቁ አስተዋልሁ::

“ምን ልተላች ነበር?”

“ምንም” አለ:: መደንገጻ ያስታውቁበታል::

“እንደ! ገማግኘን በገንዘባህ ቅጥረሱ ስታስቀረው አብ አይችግሉሁ” ስቃ መጠበቅና
መለሰው::

“እሁን ይግባኝ ስቃሁን በገንዘባህ ቅጠረክዎ” ስለው:: ስቃ አመለጠው:: ከት በለው
ሳቀ::

“ይህ ተጨማሪነትና ከእኔም፡ ከእናትናም አይደለም” አለኝ::

“ከእባቱ ይሆናለ!” አልከተ፡ በዘመኑ የእባቱን ወራ ቤትቃርመኝ ብቻ::

“ይሆናል፤ ጥን ሙን ነበር የጠየቁዎችኝ?” አለኝ::

“ከእባቱ ይሆናለ፤ ነበር ያልከተ::”

እንዲኖ ሲሰጠል በዚ በማዘናዣት ማረጋገጫ ለሰውጣው ከምከር፡ መርሳት የሚባለው
ነር ጉፍ እንዲልሰነኝው ያስታውቁበታል::

“እኩ፤ የርዕም-ጥ-ዓለም ፍላጂው እንደት ልጠራ ሆነ ነበር ተያቄው” አልከተ::

“እኩ፤ የማንኛውም ሪፖርት-ጥ-ዓለም ፍላጂው የማንነት ልጠራ ነው” አለ::

“የምን ማንነት? የማንን?” አልከተ በመቻከል::

“የርዕም-ጥ-ዓለም ፍላጂው...” በለው ይመረመደን፡ መታገሰብ በቻ እንደሚያዋጊ

አሰበ አዋም አልከ::

"የርዕም-ጥለም ዓለማው የጠለሰብ እና የሚሆን ማንኛጀን መፍጠር ነው፡፡
የእንደ፡ የእኔና የፈለመ፡ የየንዳንዲ ስው ባለበባዊ ማንነት የተፈጻሚው በርዕም፡፡
ጥለም ምክንያት ነው፡፡ የቀምናውን ማህበሰሰብም አንድሁ" በለው አዋም አለ::

"አልገባኝም" አልከ-ት::

"ይሬው-ልሽ ልጅ፡ እኔ በዚ መንግስት-ትን በልቻለሁ::"

"እናት አይደለሁም የበላግቶች፡ አርብ በአርብ ነው የተበላለ-ት" አልከ-አቃርጭው::

"እናን ማለቱ አይደለም፡ በ-በዚ መንግስት-ት ወሰኑ የፈጸለሁ ማለቱ ነው፡፡
በመሆኑም አንድያመንግስት-ቱ፡ ሪፖርት-ጥለም ማንነቱ ስራውርና ስራርብ ነው
የኖርክ-ት" በለው አሁንም ተከዣ፡፡ ፍቅር እና ቅርቡ ተመለስ፡፡

"በንገሥ-ገዢ የነበረው ሪፖርት-ጥለም ምንም ዓለማው፡፡ ይሠራ አገልግሎት
ያለችው፡፡ ገንዘብ ነገሮችን የሚመለፍና የሚያከብሩ በትኩን መፍጠር ነበር፡፡ ይህ ዘላማ
በተወሰነ መልከ የተከከ ይመስላቸል፡ የዚመናዊ ተምህርት አየተሰኗኗ. መምጣት
እኔ አገልግሎትና አስተያየትና አስተያየትና የነበረው የነበረው ነው፡፡ እኔም ይሠራ አገልግሎትና የነበረው፡፡
ገንዘብ ነገሮችን የጥመቻና የሚገለጠል ቅን ካር ነበር፡፡

"ገንዘብ ተከና የመጠው መንግስት ደግሞ ሌላ ሪፖርት-ጥለም ይዘ መጠ፡፡ 'ሁለም
ስው አከራ ነው፣ መለያየት የለም፣ የተራበ ይበለ፣ መቋናና ተመቋናና መደረግ
ይጠቀሉ!' በለው ይሠራ አገልግሎትና በፈረግ መንግስት-ት-ከ፡፡

"የእኔም ማንነት አንድሁ አንድ አድስ ተፈጻሚ፡፡ መንግስትን አንድለለሁ
አየተጠነቀቂ፡፡ ለተበደለ ይህ ስፍርድ፡ የርክ-፡፡ ማህበሰሰብ-ም ቅን ቅን ቁበሌ፡፡ ለለት
ለለት ቤት ከርከታቸን ቅሬ በመሆን ወላቀይነት ለመደ፡፡ ቅን የሚታየውን መንግስት
እርቶ፡፡ ለለት የማያየውን ፈጻድ ተለማምጻ፡፡ ለሁለተኛው ለያደር የሚኖር አስመሳይ

ሁኔታ::

“ንገዥን የተከውን ተከቶ የመጠው ደግሞ አንድገና ፈጻሚ:: አንቀጽ አንድ
ማሆነዎች በፊርማ መፈጻሚ አልቀረበኝም:: በግለ ገን በጠረቃ አድማሪያ ለላ
ሰው አልሆምኝም! በዚ በከርፈያ ለበት ወልካ::

“ስንበቃ ሰንበቃ ከከርፈያ ምስኑ ወደ አድባራይ ስወጣ:: ለክል ማንነት የሚሰጥበት
ወሮን ሆኖል:: ለእኔም ተሰጠኝ:: ተቀብልሁ:: በዚም ወሮን በተውን ገዢያን ምን
አንድሆንኩ ስለውቁ በመጠየቁና በመግለጫ ፈቃድሁ:: መረጃታቸው:: መረጃታቸው
የለለበት መግለጫ! አንድ ይሰላቹ አንድነበር መቻም:: አይጠልበሽ!

“ንገዥን የተከውን የተከው ተተክ ደግሞ አናገኘን ፈጻሚ:: እንደ ማኅበ? አስከ
ንጂኝ? ነኝ የምትይውን ከየት አመጠኛው?” አለኝ::

“እኔ ማኅበ? ይህም የህጻናት ጥያቄ ነው አባላ!” አልከተት:: “ቻውቁ የለ?” በዚ
አከልካ::

“የዘመንና ሪፖርት-ዓለም ነው አንድሆ አድርን የፈጻሚ ለፈጻሚ ለፈጻሚ እንዲሁ ነው::
በታወቁና አጥቃቸና መልሰሽ በታገኘ የማንነት ወዝሃበት የሚመለከ ይመስልሽ::
ልክ አይደለም:: ማንነትና ይሂቃ ነው::

“‘እኔ ማኅበ?’ በለው በተከተታይ የሚጠይቷል ለው ነሽ:: ሪፖርት-ዓለም አንድሆ ነው::
ለኖርና ስታውቁው የሁንናውን በትራስተውም አንሳኑ ተውቁያለሽ:: በተቀበረውም
ትናይበታለሽ:: ሪፖርት-ዓለም ለንድልና ለጠሩ. ‘እኔ ማኅበ?’ በለሽ አንድዘባቁሽ
ትናይለሽ:: ሪፖርት-ዓለም መቀመጥ አልጠቀሙ:: የምትሰማሚበት ማንነት
ይፈጥርል:: ለረከዥም ቤሮን ተረጋግጧለሽ:: አድማኔ ደንብ - አንድ እኔ ከፈረሰነና
ከቆየሽ ደግሞ:: ማንነትና ደግሞ ደጋግሞ ይከላከል:: ይበረከል:: ከዚ ከዚ ማንነት
መኖሩ አንድ እኔ አይደለም” አለኝ::

ምዕራፍ አስፈ ክፍል

Uለት ፍሙታ ለይ ዓለም ተለውጻቸ!! አንድሬት? ለምን? በምን ምክንያት ዓለም
ተለውጻቸ?

አንድ ነገር ገበመኩ፡ ከዘረኛ ገዢ ሲሆን ድምር፡ ዓለም፡ ሁይወት፡ ለው፡ አኅት፡ አያት
... ሁሉም ነገር በማይሆሙለሰ መልከት ተለውጻ-ብን፡ ይን ሲሆን የተለውጻው ሁሉ አድማ
ልከን ቅጠለ፡ ይህ ከመሆኑ በፊት ሁሉም ምለዕስ ነበር፡ አውቀቱ ሁሉ ወጥ ነበር፡
ሁሉም ነገር አውቀቱ ነበር፡ የማግለው-ቀው ነገር መኖሩ በቃ ለይሆን፡ የማግለው-ቀው
በጣም በዝር መሆኑ፣ መብዛቱ በቃ ለይሆን ደማም፡ ከማግለው-ቀው በዝርን
አለው-ቀው አንድሚቀር ሁሉ አለው-ቀም ነበር፡

ልከሱት ፍሙት ለያደረግ ጥን ሁኔታዎች ተለውጻ፡ ወምን? መናገር ተስፋከት፡ ‘መናገር
መጀለ፡ ለለ የሚገኘው ነገር! መናገር ለይቶም መናገሩ መሆኑን አለው-ቀም ነበር፡ ጥን
በመግም ካኬ የሚመጣው ነገር የተለመዳው ደሞዕ አንድልሆነ አመልካቹ ነገዴች
ነበሩት - አኅቱ አኅ አያቱ የሚያሳየት ምለሽ!

‘አማ ... አበ ... በበ ...’ ለሌ ሁሉተም ይፈንድቷል፡፡

“እማማ አለች” ቴላለች አኅቱ::

“እደደለም አባባ ነው ያለችው” ይለል አያቴ::

ይከሱከራለ - የአዋጅነት ፕሮግ! ከርክሩ በእኔ ገዢ ስለሆነ አበት እናን የሚሰጠው
ደስታ፣ በህይወት ወሰጥ ከሚደረገ በዘመኝ ከርክርች አብላማው ሰላ ለለ ለው መሆኑ^፩
አይገኘም::

ስጂት ለይ：“እኩ አንዳህናት፣ እኩ አንዳህናለችም”፣ ሰራ በታ ደግሞ፣ “ደንብና
የሞትፈልጎው ይህን ነው፣ እኩ እደደለም”፣ ለለው ቁርቶ የፖለቲካ ከርክርች አንድ
አንዳያ ፍቃው፣ “ሁዝብ ይህ ነው፣ እኩ እደደለም”፣ “ሁዝብ የሞትፈልጎው ይህን
ነው፣ እኩ ይህንን ነው”፣ “ሁዝብ የሚመለኝ እናን ነው፣ እኩ እናን ነው”.... ይቀበል
ከርክሩ::

በየመኅለ ሁዝብ አየተነሳ “አባባ ... እማማ” አያለ በጥሩ፣ በደብዳቤ፣ በአመቱ;
ደግምኑን ለማሳማት ይሞከራል፣ የሚሰማው ማን የለም፡፡ ይጠናናል፣ ይጠናናል፡፡
ሰማያዊ ለእነርሰ የሚጨረፍር፡ ለእነርሰ የሚጠናና ይመስላለችዋል፡ በመከራከር
ይቀጥለለ፡፡ በዚህ ሁሉ ወሰጥ ሁዝብን በቁጥሬነት አንድ የገር ያስፈልጊዋል - የሙወያ
ርዕስ መሆኑን ማወቅ፣ ሁዝብ አና ልጅ አንድ ፍቃው፡፡ ሁሉ፣ የሚቀርቡ የሚከተሉ
ው-ይይቱ ሰላ አነስ መሆኑን በመመጣ በተከና، ይደስታለ፡፡ ተከና እኩ ተጠሪው::

የእያቴና የእኅቱ ከርክር መነሻ የእኔ አና መቀጃ-ት መሆኑን አወቀቱ፡፡ በንለ በንለ
ከመገለም፡ በንገና ወደ መጠቀም አዘጋጅነት፡፡ ከእኔ የሚመጣው የተናወቀው ነው
“ማግ! ማግ!” አንድማለ ገበኝ፡፡ ከዚያ በንለ ማን ይቻለኝ! ቅለት ከእኔ አንድ አበ
ይፈነቶ ፌዴር፡፡ “እማማ” ... አንድ አበባ፣ “አባባ” ... ለለ አበባ፣ “አል” ... ለለ አበባ;
“እምበ” ... የቁለት አበባ አንድፈንደኛ ማኅከት ፌዴር፡፡

ከሁሉም ቅለት ማን ሁሉቱን አብራሪው ወደፊናናው - “እማማ!” እና “እምበ”

“ቁሮ?” “አምበ!”፣ “በዚ?” “አምበ!”፣ ‘መይ?’ “አምበ!”፣ ‘ልብሽ?’ “አምበ!”፣ “ሁለንም አምበ” በዚ አመልጥለሁ::

ሁሉዱ አንድ ነገር አደርጋ ስባል የህሳት ዓመት ለቁሮ መፈተለከ የሚችለውን የህል
ተፈተኬ አመልጥለሁ:: የመናገር ንጽነት ርጠ ከማግምለት አቅም ጋር ካልተቀረኝ
ታሪ ይካም ነው:: ወደፊዥ አያቱ ወይም አናቱ ይርሰው:: ከእቅም በላይ የህን
ጋዢ በመጠቀምና የመብት ጥያቄዎን በመሙት ተገኘ ሲያደርግኝ፣ ለለኅወን ቅለን
አጠቃማለሁ:: “እማማማ!” አለለሁ - በማልቀሰ ለዚን አራርቸ መብቱን ለማስመለሰ::
“እኔ አታለሁ!” ተለኅለች - መልሳ አያሳሳቀችኝ:: እኔም ለጠናው የደል አድራሻነት
ሰጡት ይለማኝና በራሳ አከራለሁ::

ከደግኝ በጃላ፣ ወሰኖ ማይፈልግም እንኩነት በበዛት የግዢጠቀምበት ቅል “እኔ!”
መሆኑን ለሰበ፣ “አምበ!”ን በልጅነቱ የግዢወይው ቅል በታ ለይሆን፣ ያለማበብ
ተጠቀም ያቀኑበትም ይመሰለኝል:: በዝግጅቶን ጥልቅ የህን የእኔ” ከግዢች
በለሆነዋች የን፡ ሁለንም “እኔ” ነው:: “እኔ” አያልቀበንም! “አምበ!”ን በልጅነት
ተጠቀሙን ለንጂዙርሰው አንቀጽም::

መናገር መቻል “ቁናቁ” አንድ መግበራ የገባኝ በማግም በማይደርግ ነው:: መናገር ስታል ዓለም
በጥቅለ አንድ አና ቅርቡ የነበረችው ለሁለት ተከፈለኝበት፡፡ በመናገር አና በለመናገር፡
መናገር የግዢች ልቦት አና መናገር፣ የማልቻቻበት፡፡ መናገር በመሆኝን በመሆኝን አና
መናገር በማይደግበት፡፡ በመሆኑ አና በማይደበል::

የእኔ የቁላት አበበች ከእኔ በማረዳቻቻበት አንድ ቅን፡ አያቱ አና አናቱ በእኔና ለይ
ቀርብ ለሰበ ሁሉዱ ለጠናዱም አንድ መግለጫ እኔም ከጠረሻዎችው ተረም በለ አንድ
የልጅ ወንበር ለይ ያሰቀምበኝል:: ለልጅመር ለግዢን አንድ መግለጫ አቅም እይገባኝም::
አንጂ የሚበለትን አልበላም፡፡ ባናልበት አንዲያገኘው ልልጫው ይሆን? በታ ለምን
አንድሆን እይገባኝም፡፡ እኔ አንድሆን የሚሰጠኝን የህን የሚዘለገው ነገር በእኔ

“ማብካት ነው የጥጋልንዎ:: በእኔ ስብከ “ተደ!”፣ “ተደ!”፣ “ተደ!” በለው የከልከለ
መዓት ያውርድ-በኩል:: “አጥቢ!” በዚ ለመታገል አጥከራለሁ፤ ለጠስተኞች የእኔን ተቁ^፩
አነስ የሚጠለትን ወይ መንከት አለያም ማብካት ለጥከር ይመካምቷል::

ከፍ፡ ካልከ፡ በኋላ የእኔ ቅሉበ በለጥሙት እና ገንዘብ መከከል ያለኝ ዓለማውን ያልለየ
በልግልግ ምግባር ሆኖ፤ ወለዋይ ምግባር ነበር:: የእነስተም ፍርፍር በሆነ ካለንፃና
የመነጨው ፍጻሪ ይመስላል:: እንዲሸጋ በወጥ በመ-በለትና ፍርፍር በመ-በለት
መከከል ያለው ሌይነት፤ ስው እንዲሸጋ በወጥ ለመ-በለት የግድ እንዲሸጋ ቅርጫ ወጪ
ለይ በመጠል መንረሰና በጥቃቱ ማጥከ ያለበትን ባዶች መግለጫ በቋ ነው:: ካለንፃና
የማማኑው ማንኛውም ፍጻሪ፤ ከታማር ለመውጥት በቋ ለይሆን በታማር ለመቆየት
አንድማጠቅም ማሳያም ምግባር ነው:: ቅጂርከ-ንድ?

ከሁለት ዓመቱ ፍጥሞ በቋንቋ ምከንያት የተከፈለቻ-በኩ ዓለም፤ ሲሆን ተሸውንበር
ለይ መቀመጥ በቋልም እንዳን፡ ወንበር ሌይ ሲለ ተቀመጥኩ በቋ ደግሞ ይስኝና
መንከት እና መ-በለትም እንድማጠቅ አስተማረኝ፤ ይገመግል! ከእኔቱ ከእየቱ
ወር በማዳደር ኮርድ ስንሰበሰብ የሚቀርበውንና የማይቀርበውን፤ የማኑከውንና
የማይነከውን፤ የእኔን የለለውን የሚገልጻ ሁኖ አለ፡ ተቃት ከፍ ሲል ከራስ ለሁን
ለይ ሲሆ እንደነትና የዚ የህል መንረሰ እንዲለበኩ ማዳቀብ ተጠለበኩ፡ ማዳቀብ ጥይ
አናቱ ሰተሆን፤ በንን ማዳቀቡን ጥና ደግሞ አያቱ፡ ነው::

አንድንድ፡ ገዢ ተሰው ተሰው በልኝ ለመጨረሻ በመፈለግ፤ በለላ ገዢ ደግሞ መንረሰ እንዲ
የነረሰ-ትን መዋጥ የእኔ ቤሌሬት መሆኑን ገና ለለማሳወቂ፡ በእኔ ያለውን ስልወጥ
በለይ በመንረሰ እናን አጥጋልዋለሁ:: በእኔ የጥጋው ምግባር እንዲይወርድ
ለማጠጠ ገዢወው በዘዴ፡ እንዲይወጥ በእናቱ እኔ አጥጋልሁ-በት ይተናነቀኩል፡
አናቱ፡ የድንጋጌ ተቀጣለች፤ “አውጭ!” በማለት እናን ተዘረጋልቻለች፡ በእኔ^፪
ው-ሰጥ ተንሽ በመቆየት በልጋግ የሆነውን ተረጋ እና ሌይ ለሰርፍ፡ ሂደት ሌይ የመቆየኩ

መልካ ይታየኝል፡ ከዚያ በጀት ሆን በዚ እናን በመመላት የእድን መጠየቁ በማየት አዘናናበቃለሁ፡ የዚን ቤደርገኝለች? እናት ዓይ! ተቻላዋለች፡ ከሚውጠት በለይ
መተረሰ የእዋቅ ሌንደ የልሸ ቅጂር አይደለም፡

ወደ አዋቅዎች ዓለም በቋንቋ የዚነኛት መቀለቀለ፡ የእዋቅነት ነው የዚን ያህል
ወሰንበት አንድሆን አስተማኑን፡ አውነቱን ለመናገር፡ ሁይወት ከሁለት ዓመት
ፊይም በጀት በዚ ልፋይ ይኖራል፡ የልፋይ የዚንም ይሞላል፡ ከለለ ለው ወር
ለመናገር ለባል መናገሩ ማሳደግት ነው፡ መናገሩ ማሳደግት ቅጂር አልነበረውም፡
ነገር የዚን መናገሩ በቋ፡ በቋ አለመሆን ጉዳቶን ወሰንበት አይደገብኝ፡ መናገር እና
መናገሩ መታደል በቀለለ መማበበት እና መግበባት መታደል ማለት አይደለም፡

በዚ ገዢ እና የቀበለው ነገር፡ እናይም ሆነታ እያሱ አይገባቸውም፡ በመሆኑም
በዚውን ገዢ ከመናገር ይልቀ በጥልከት አሳይቸዋለሁ፡ አዋቅዎች የመናገርመኑን
ፍጠራን ነበሩ፡ ንግድዋጥቸውም፡ አሳይቸዋጥቸውም፡ የነገሩቸውንና ይቀትን ከማሙን
ይልቀ መጠመት ይቀለቸዋል፡ እናን አርቦታል ሲለ፡ እና እንቅልኩ መጥቻል፡ ሪፖን
ወይም ሆኖን እማት ነው ሲለ፡ እና የሳለኝችን በር እንዲከፈት አየተነጋዢነውኩ
ነው፡ እናስ እንቅልኩ መጥቻል ሲለ፡ እና አርቦታል፡ አዋቅዎች! ጉማቻቻ!

እና ማስተ ቅንቃዎችን አንድናገር ሆኔ እድግነ፡ ይህም ሆኔ የን በስው ልሸ ጉማቻቻ
የዚነኛት ቅንቃን ማውቀ በዚ ለጠቅመኝ አለየሁም፡ እያሱን ይጋግጣ የሚያሳሰበው
‘የመናገር መጠበት’ የዚነኛት የዚንም የማይሆን የመጠበት ተያቄ ይሆን? ሲል
አሰበሉሁ፡ የዚነኛቱም በዚ ገዢ አሰበ እንደደረሰበበት ከሆነ መናገር አንድሆ
በቀለለ የሚቻል ነገር አይደለም፡ ከተሰማማንበት ወጪ መናገር አይቻልም፡
በዚውች፡ ለምምነቶች ይሞላል እና ባንድር እና ለንዴስበበት የተፈረመ ለምምነቶች
በመሆናቸው፡ ያለን አማራጥ ተቀብሎ መዝለቁ ነው፡

‘የመናገር መጠበት’ ለለው የዚንም የማይሆንበት የዚነኛት ይሞላል፡ ‘የመናገር መጠበት’

የደለት-ትን የመናገር መብት አለመሆኑ ነው፡፡ እንዳሸህ ስው ደግሞ፡፡ የደለት-ዚ
አስከልተኞች ይረሰ የተፈቀድውን በታ መናገር ፍጤት መብት ሆነው፡፡ ይህ
ይረጋገጥበት አሁንም በሁለት አመቱ ገዢ ነው - መናገር እንደሸመርከት ለሞን፡፡

እንደ ቅን እንደለመደኝው በጠራሻው ተረም ተቀምጧን እያቱ እና እያቱ ለጠላ፡ እኔ²
ምግባ-ን እኩ ወ-ሰት አየከተት-ከት በማውጫት ከላኬለ የወያፏ ፖት ፍጤት ባለማግኘት፡
ትከ-ረት ማጣቀሻ ለጠላ - "ከ-ከ አልከ-ኝ፡" "ወደ! ሂደ! እንደሸህ አይበዋ፡
እንደሸህ አይበዋም!" አሉኝ ሁሉተም፡፡ ያለት ለለፈገባኝ የተሰማኝን ተናጋርከት "ከ-ከ
አልከ-ኝ ደግሞ በፈተማ፡፡ እንደተለመደው የቁለት ፍጤት ያጋዙኝ ያፈከሁለቻው
መስለውን፡፡ "ወደ! አዋም በይ! እንደሸህ አይበዋም" በለው አሳቀቷኝ፡ እና እኩን አሉኝ
ማለት ነው፤? መናገር ለለምኝ በታ መናገር እንደማልቻል እንደሸህ እንደሸህ አይበዋ
ተማጋር፡፡

ዶልር አስረ ስደት

“ዓለም! አንድተ ነሽ?” አለችና በተኩሱበት ብተራን አየዲባበታቸ፡ ይጋገት ነጥሁ፡፡ አኅቱ ከአልጋዢ መቀመጣ አቆልቁለ ታየኩለች፤ ይነገተብ፡፡ “ከየት መጠሪ? መቻ መጠሪ?” አልካት፡፡ “የት ፍድብኝ ዓለም?! አዘሱ አብ ነሽ! አንድን ለማን ተቻል አያይሉ?” ጥሩ ገበኝ፡ የዚን ማይናን አየኂት፡፡ አልተለውመቻም፡ የዚን መሳሪ ፍቅር ዓቸ፡፡

“ዓለም” በለሽ ከመረጃኝ አብ ቅየሽ አልካት፡፡

“ሙጥቶ!... ዓለም! ሁልጋዢ አንዳደረሰ የምልሽ” አለች፡

“እዚ! በልጅነቱ ነው” አልከ፡፡ ፍንጋግ በለ አየችኝ፡፡

“ስልክ አንዳን ለምን አተደውጋልኝም?” አልካት፡፡

“የኔ ዓለም! ሁልጋዢም አብ አብራሽ ነው ያለሁት” አለችኝ፡፡

በተራን ስተዳበኝ አረፍተ ተሰማኝ፡ አርጋታ፤ ይህንነት፡፡ አኅቱ! የይህንኑ ፍጤናዢ፡፡ ለክስ አድ መኖታበኝ ነው ስወዛዝ የምኖረው፡፡ አንድተ ይስ ይለል!? በጣም ይስ

አያለኝ በለበት ይጊበት፡

“ጥለመሬ!” አለችኝ መከተል በለ፡ “ንቂ! ገዢ! ትምህርት ቤት ስዓት ደርፊል፡” ባንድ ስነ
የለችም፡፡

“ምን አይነት ሁሉም ነው?” አልካት፡፡

“ምን አይነት ይመስላልኩ?” አለች፡ ተያቀባዩን በጥያቄ አያመለሰኞ፡፡

“መጀመሪያ ስውን የረሳኑ ቅጋር መልስ በመጠየቅ የሚከፈልቻሁ፡ እናንተ በቃ መሆን
አለባቸሁ፡፡” አልካት ፍክታዊን በተንጋለበትበት ሆኖ፡፡

አልመለሰኞልኝም፡፡

“በጣም ይገመመኝል! አንጻ አመርቷ፡ አንጻ መቆቻ፡ አንጻ መልሽ፡ አንጻ ይህናል?”

“እንደሱት የሚሆን ይመስላልኩ?”

“አለው-ቁጥሮ!” አልካት፡፡

“ዋናው ምክንያትም አስ-ነው.” አለች፡፡

“ምን?”

“አለማውቷ” መለሰኞ፡፡

“እንደሱት?”

“ ‘አለው-ቁጥሮ! በለሽ መነሻትኩ የማውቷ ፍላጊትኩን መቀበቀብ ይችላል፡፡ የእኔ ወለሙት
ይሂዱ ነው፡፡ የማውቷ ፍላጊትኩን መቀበቀብ፡፡”

“የማውቷው ነገር ካለለ ፍላጊት በቃ፡ ምን ይጠቀማል?” አልካት፡፡

“የጥቃቃው-ቁጥሮ ነገርም አለ፡ አለማውቷ መንኛ ነው፡፡ ማውቷ ባለማውቷ ላይ የተመዘገበ
ነው፡፡ ከማናው-ቁጥሮ ሁይወት፡ ማንነት፡ ካር፡ አው-ቁጥ ላይ በተንጻ በተንጻ አየቀነበን

የወ. የምናው-ቁው:: ስለዚህ የሚውቅ ቅልጻት አስከላይ ይረዳ በዘመን የረሰነት ጥያቄ
መመለስ ተቋይለስ:: ስለ አንድ ከእንደ በረይ:: ማንም ለያውቅ አይችልም:: በለ
በረሱም አብራሪቻል:: ያለችው በገባኝም ተንስ ለረታተናት ፍለግብር

“ስወን የረሰነት ጥያቄ ሲሆ አንድመልስ በማድረግ በቻ ስይሆን:: ጥያቄውን ግራ
በሚያጋቢ መልክ በመመለስ የሚከፈልቻሁ አናንተ መሆን አለባቻሁ” አልካት::

“ስለንድ የህይወት ጥያቄ እኔ ጋር አንድሸት መልስ ለኖር ይችላል?” መቀቻቸ፡ በድግም
ውስጥ መሰልቻት ይህን ቅጂ ያለየሁት ስሜት ተስማሽ::

“ምኑው አናይቶኩን አንድሸ?” አልካት::

አዲ ነገሮ::

እኔ ጉድድ አለኝ::

“እናንድ የፈለግኩውን ስተይኝ፡ እኔ አንድን መናገር አልችልም?”

ዘም::

እኔም ዘም:: የሰዓት ደቀቃን ሂሳብ:: አሁንም ዘም:: በበርሃዊ ወስጥ የተሰቀለው
የግድግዳ ሰዓት ለፍጥር ይሰማኝል:: ወጥታው ወገና አስፈላጊ:: ይሰም ይለል::

“ምን አያደረገኝ ይህን? ተኩታ ይህን?” ስለ አስብከ:: የምት-ቀመጠው ከሱስኬው
ስለሁን አትታየኝም:: እኔ ለለፈልፉ አዲ የፈለግኩውን አያደረገኝ ለሆን ይችላል::

“አንድሸት ለመንስ?” አልካት ነጥታውን ስብራ::

“አትታየኝም፡ የምት-ሰበር አለው-ቁም፡ አንድሸት ተረሱኝለስ በየ ለመን?” አልካት
በድጋማ::

“ማሙን ከባድ ነው! ፈጠራ ነው:: ሁ-ሳይዝም ለማሙን ስንወሰን፡ ማሙን ገ-ዳት
አንድለው ለለማናው-ቁ ስይሆን ገ-ዳቱን ለለማናው-ቁ ነው.” አለችኝ::

“የምት-የውን ማሙን አንድቻል ተንስ ተብራሪው?”

"አዎን ስታምኑ 'ስዎ አይገኝም' በላይ ስይሆን፣ በወቅቱ በላይ መረጃ ይህች ስውምን ለተተዳደሪያ እንዲሞላትና ለለማታወቁ ነው፡፡ በቀላሉ ማለት የፈለግበት "ማጠኑ" ገዢያዊ ነው የሚለውን ነው፡፡ ቅዱ አይደለም፡፡ በራ ያመንኛት ሰት ነት አምካኑን በታራርሰ በራ ቅዱን አልነበረቸዋም ማለት አይደለም" አለቸ፡፡

"ስለዚህ አስተ በራ እንደን ለማመን የሚያበቃ መረጃ ካለኝ በዚያው ለቀጥል? ወደፊት እንዲለምኑን የሚያደርጉኝ ነገር ከመጣ በገዢው እናየዋለን፡ አዎችን ግበብት ማለትና ነው?" አልካት አቋርመድ፡ "ይቋርታ! በስተኛ መከራ በራ ተንሽ በታወቂኝ አቋርጥበት አይደል?" አልካት ተንሽ ተሆነው ለማሳየት በመጥር፡፡

"እምነትን የሞትቆጣጠር አንቻ ንዑስ፣ እኔ እንደን የማውቁሽ አንቻ በንገድና ለክ ነው፡፡ እንደንጻዣ እናም የማውቁሽ ቅለኛት ነው ያለኝ፡ እንደን አለውቁሽም፤ ለመተኩ አልቻልም፡ ማን በፈቃድ፡ስጠ መጠን ለመተኩ ቤትኩ ነኝ፡ ሸለዚህ ሰለ ሪፖርት የሞትቆጣጠር የሚገልጻልበት ጉዳይ ካለ፡ ይኖርልም፡ ለክና መንገር የለበትም፡ የሞትካባሪና የፈለግናውን በቻ ነው፡፡"

"ገብኝ፡"

"እርግጾና ነገ?" አለቸ፡፡

"እወን! ሚኒስቴር ለማለት ነው?" አልካት መልኩ፡፡

"ይህ ማለት፡ ሪፖርት ሲለፈስበት የሞትቆጣጠር በፈቃድናው መጠን ነው፡፡ እወንደን የተደበቀ ጉዳ አለው፡፡ ይህ የአወንደን ጉዳ ከልፈነትና ፕሮፋ በየሰነድ የተጠረቀመው መረጃ ተከማቻቻበታል፡፡ ይህ መረጃ በአብዛኛው የቆየና የተረሳ ነው፡፡ ማን ተቀምጧል፡፡ የተዋሙ አይሂድም፡ እንዲገቡ ቦታ አያመለው ይመጠል፡፡ እንዲገቡ ደግሞ አኅው ሰተት በለን እንገበበታል፡፡"

"እንደት ነው የሚያመልጠው፡ ወይም እና የሞትገበበት?" አልካት፡፡ የሞትለው ነገር ቅልብ ይሰጣል፡፡

"እና ስምልጥ ሲሰ ስምለጥ አይታውቃም ሲባል ስምተኩል?" አለችኝ::

"አልሰማሁም::"

"እያንዳን እንደት ይህን አልነገሩም?"

"ከረክቶ ተረክቶ ወሰጥ ይሆናለ!" አልካት:: ወደ እኔ ጥያቄ እንደትመለስ
ፈልጋዕሉ::

"እሁ...!" የሚል የቅርቡ ፊንግተ አስማጥኝ:: ይሰ አለኝ:: እናም ስቻ::

"እኑችን ስምልጫን ከዚህ የሽላክ: የቆየ: የተረሳ ወይም የተደበቀ ገዳይን
ለማውጣት ነው." አለች::

"ማን እንዲሁ እንዲያወጣ ማን የማድዋል?" አልካት::

"ጥበቃ አቀመናል፤ መከላከል ስራዊት አለን" አለች::

"እኔ በጥም ካና በለሻል!" አልካት::

"መከላከል ስራዊቱን አሳይ ነው" መለሰች::

"ለምን?"

"ወደ አድምርና ጉዳ አየተጠዋን ስለመሰላሽ ባዘዴ መረጃ ለሰተኩ ፈልጋ ነው." አለች::

"መደረሰችንን እንደት አውቃሽ?" አልከ:: በጥም መነሳዷት አየተሰማኝ ነው:: በለላ
ወገን ደግሞ እኔ ተንጋልዩ ስለፈልፍ አይ ስለስበው መንቀሳቸ ወሰጥ መግበድ ስት
ፈጻሚ::

"ወደ ጉዳ መግበድ አሬት መንገድች አለ:: አልከ እኔ በሀክምና የተለመደውን ባጽ
ነው አየቀከርን ያለው:: ወደ ፈተም የምንቀጥለው በኢትዮጵያ አስን በመጠቀም
ነው" አለች::

"የቱ ነው አስ?" አልካት ትንሽ ማረ አየገባኝ::

“የመጠበቅን ፕሳታ አንድመሰላም፡ ቅንጻም ስትራር፡ ቅንጻም ስታስቀር፡ አንድወረዳ
መናገር፡ የእንደ ስራ የ ሌሆን፡ የወረዳትን ፕሳታ መግያዝ ደግሞ የእኔ ይህንና
ማለት ነው.” አለቶ፡ ደምጽ ወሰጥ ካራት በጠ ተስማሽ፡

“ስለሁ በከፈለቃሁም አያዝካቃሁም በይና?!” አልነት፡

“እሁ...!” አሁንም የትንታ ልንጻታ መለሰቃልኝ፡

“ታኩያ አራ እኩ አመለጠኝ?” አልነት፡

“እለመለጠኝም፡ በያመልጥኝም በዘ አየጠቀመንም” አለቶ፡

“ለጥኝ?”

“በጀመር፡ ሁልጊዢ አየጠቀመንም፡ አልጊ አልጊ በታ ነው የሚያመልጥኝ፡ ሸለሁ
የጥኝቷለትኝ የጋር በር በይው...”

“የጋር በር?” አልነት፡

“እጥን፡ የጋር በር መልስ ጉዳ ነው የሚከተሉ፡ ሸለሁ ሪሳኝን ለማወቅ የሚረዲ በዘ
መረጃ አየጠቀም” አለቶ፡

“ማን አብ አንድመጠልኝ ማውራትም በዘ አየጠቀመኝ አለመሰላነም?” አልነት፡

“አየጠቀመኝ ነው፡ ማን መዝከራ የመከላከያ ቤይል ሸለለም መከላከያን አስከደክም
መጠበቅ አለበን” አለቶኝ፡

“ስለሁ አጥ የጥኝቷለው መከላከያው አስከደክም ነው.” አልነት አሁንም አቋርሙ፡
በደንብ ለመረዳት አየተከለፈለፍኩ መሆኑ ተው-ቆኝል፡

ዘጥኝ አለቶ፡

“ገባኝ!” አልነት፡

“በጣም ተና” መለሰቃልኝ፡

"ታዲያ መከላከልናን አንደት ማዳከም ይችላል?" አልካት::

"መከላከል ተንከራ መሆኑ አስፈላጊ ነው:: ተንከራ የሚሆነውም በጥዃነዋት ነው:: በዚ ስጋት:: በዚ ቅርጫት እና በዚ ከዚው የመጠቃት ስሜት ሲኖረን ተንከራ መከላከል አንገለባን" አለቸኝ::

"እነ አኔ ይህን ስለ ሁኔታ መከላከል:: ጥን አንድምታው አልገባኝም" አልካት::

"ጥሩትም ከሬስ ነው:: ጥን የጥምናውሮው ሲለንች ነው:: መከላከልኩ ተንከራነቱ የሚወሰኑው አንድ መሳሪያኩ አይነት:: በዘት:: ተሠት እና አደረጃቸት ነው" አለቸኝ::

"የእኔ መሳሪያ አደረጃቸት እና አይነት አንደት ነው?" አልካት::

"በአብዛኛው ቅል መሳሪያዎችን ተጠቀሙያለሽ:: አደረጃቸትኩ ጥን በከባድ መሳሪያ አጠቃቀም ላይ ያተከረ ነው!" አለቸኝ::

አየቀለደቻቸ ይህን አየቀበጠረቻቸ አልገባኝም::

"በየቀበጠረው ስትመሱ ቅል መሳሪያዎችን ነው የጥምትጠቀሙው:: ለጥሰነ ካራ በአብዛኛው ስለቅር ቅልኩ የመሳሰሉ ቅል መከላከያዎችን ተጠቀሙኩል" አለቸኝ::

"አንደት?" አልካት::

"በተደርጋሚ እኔ ለጥን አንድማከልኩ አንድማይይገባሽ ስትሳለቸ ነበር" አለቸኝ::

"አሽ!" አልካት:: ገደ ለዘከዣ ነው::

"ከዚያ በተጨማሪ ደግሞ በተደርጋሚ ስትቀልቸ ነበር:: እናንም ባልተለመደ መሳይ አንድ ሁለት ገዢ ወደ ስቀ አንድርድርኩል" አለቸኝ::

"የችን የተንጂ ልንጂታዎን ነው?" አልካት::

"ሆ! ሆ! ሆ! " በለ ስቀቸ::

"አየሽ:: አሁንም ደንገምኩው" አለቸኝ::

"ይህንን በማድረጊ የን አጠቃላሁ?" አልነት::

"ሁልኩ መከላከያን መጠቀም ይጠቃሚል ማለት አይደለም፣ ጥን አየተጠቀምበት
መሆኑን ማውቅ፣ ለምን አና አንዳት አየተጠቀምበት መሆኑን ማውቅ ተገቢ ነው
አለች::

"ከማን አና ከምን አንዲጠብቃኝ ነው የጥጠቀሙው አኔ?" አልነት::

"ከራስሽ" አለች::

"እሁ....!"

"አዎን:: የረሰኞን ውኅና ጠላት ልሳሽን ነን:: ለለፈሰኞን የማኅወቁውን ማውቅ
ያስፈልጋል:: በመሆኑም በተቻሉን መጠን ለለፈሰኞን ለማውቅ በፈለግን ቅርቡ::
በየትናውም መንገድ ያንን ለማዘግየት አንተረለን:: ለለዘሁ አንድ አዘሱ መተተኩ
ለለፈሰኩ ማውራቱና አንድመጠልሽ መናገሩ ስጋት ለመንበሽ አዕምሪሽ በስላክና
በቀልድ ለለ ነገር አንድታውሬ ለለማየደርግኩ:: ለጊዜውም ቤሮን ከውሰጥኩ
የመማወን 'ራስን የማውቅ ጥቻት' በቀለለ ተመልሽዋለሽ" አለች::

"ራስን የማውቅ ጥቻት?" አልነት::

"በሀይወታችን መለ የጥጠቀሙ ተልፁ መርነት ይኝው ነው - ሻስን የማውቅ
ጥቻት!" አለች::

"ወመኝ ሻስን ማውቅኝ ነው በይቶ !" አልነት::

እሁንም ስቀች::

"ጥሩ ነው:: ለምን አንድሞትቻልሸ አስከውቅሽ ይረስ" አለች::

"ገባኝ" አልከ::

"እርግጾኝ ነሽ?" መቀች::

"እርግጾኝ መሆን አይደለም" አልነት:: የሂሳብ አይበ በመከተል::

"እሁን መዋታው ገበቶናል" አለችኝ፡ "ዘር ዘር ብን ውኅው ጥያቄ የመከላከያና
መሰረታዊ አውቃቁር የዚን አንድሆነ ማውቅ ነው" በላ ቁጥልች፡፡

"ምንጭን ነው?" አልከ በጥኑት፡፡

"በቀለለ ስው ለማሙን መቻገርና መርሳት ዓቃዎ የሚመስላለኝ" አለች፡፡

"የሚመስላለኝ?!" አልካት፡፡

"እወ! የሚመስላለኝ፡ ሁሉም ነገር አንግድህ አንች ከዚትሰራኝ መረጃ ነው.
የሚመነጨው፡፡ በአዕምር ጉዳን ወሰተ የተረሰኑ የተቀመጠ በዚ ጉዳይ መኖሩ
ለሁሉም ስው ተመሳሳይ ነው፡፡ ለማሙን መቻገር ደንብ የጊዜም አይነት ወደ
ረሰንው ዓለም የመማበት መከራ በደረሰባቸው ቁጥር፡ ከዚ የመከላከያ መሰራቶ ሆኖ
ይመጣል፡፡ ለማሙን ገዢ ያስፈልጋል፡፡ ለዚህ ስው በየከምናቱ አየተገኘኝን ለረጅም
ወራት አየተወያየን ያለው ወይም አንች አንድሞትናው አንች የጥምታውሬን እኔ¹
የጥምለማው." አለችኝ፡፡

"እሁን፣ አንድም ቁልጻ ይመርጋ" አልካት፡፡

"ሁለችንም መሰራቶ አለን፤ አንድ አስፈላጊቱ አንጻቀምበታለን፤ ታክክለ ለምን
ይመስልስል አንች ስትሰለቂበኝ ወይም ስትቀልቂበኝ ገዢውን ያባከንከ-
የማይመስላለኝ?" አለች፡፡

"እነዙ ቁልጻ ነው፡፡ እናም ስው ከፍለው ስለፈለጊ ቤቶዎችን ገዢው በከተማኝ አልፈለም"
አልካት፡፡ በግማሽ ቁልጻን፤ በግማሽ የጥምቷንት፡፡

"እስ አንድ ነው፡፡ ሲለ ሲለ ስው ማውቅ ሁልጻዎም ይስ ይለል፡፡ ተከፈለበታም፡
አልተከፈለበት፡፡"

"ለምን?" አቋረጥኑት፡፡

"ስለራ ከማውቅ ስለሚቀል፡፡ ወደ ቁድመው ጥያቄበኝ ስመለስ፤ እናም ሰከ አንድ
አንች ስሜት አለኝ፤ ቅለት፡ ቅርንት፡ ሁሉም ነገር አለኝ፡፡ ከእንደ በቀልጻ መልከ

የመረጃዎችን ተቋት መከላከል አለበት " አለች::

"በምን መሰረም? " እስከት::

"**ՃԵՐԸ!**" կղեմ:

"መቻለ?!" አልነት መልኑ::

"ՀՔ ՄԵԾԱ" ՀԼԴՆՅԱ: "ՀՐԱՌ! ՈՒԽ ՄՈՒՀԱՆՔՎՈՎ ՆՈՅՆ ՀՅԱԼՈՂՈՂԻ ԱՅՆ
ՔԹՄԺՄՊՈՎՈՒՄ ԹԹԻՆՅԵԴ ՀՅԱԼՈՂՈՂԻ ՀՎԱՆՔՎՈՎՍ: ՀՅԱԼՈՂԻ ԺԿԻՄ ԿՅ
ՄՈՐԺԻ: ԿԻՄ ՂՅ ՄՊԲԿ ՎԵՐԴ ԿԻ.ՄՋՆ ՄՊԳՔԸ ԳԼՈՒԽ ԱՄՆ ՀԵՖԱՐԱ:
ԹԹԻՆՅԵԴՄ ԳԼՈՒԽ-ԴՆ ՔՄՊՄՈՒՀԱՆՔՎՈՎ ՀՐԴԻՆՅԱ ՈՂՆ ՈՐՄԱՆՄԵՐՎ: ԴՔԳՄ ՂՅ
ՈՂՄՐԿ" ՈՂ ԴՔԻ ՄԻԹ ՀԼԴՆ:

“እና” አስተዳደር ቅዱን የህል አየተከተሉኝት እንደሆነ ለማረጋገጥ::

"ስለዚህ አንድት ታማሚ የከመንጫ በማናደድ ምንም አትጠቀምም:: ሲለምንም
አንድ በምትናገዣ ከነበረ የንድት ወይም ለለ ሰሜት በለማናጀም:: እኔን መኑደድ
ስለማይጠቀም:: ፍላትትና አንዳሆምን አረዳለሁ:: በሙሉናም የጥናትድውን ሁሉ
"ሙታል!" እለብኩ:: ምክንያቱም የሚደረሰለባን አሉ ሲለምን" አለች::

"GDL,?"

"የመቻቸልሽ ስው· መግኘት" አለችና "ይህን ጉዳይ በለላ ገዢ ካነሳሽ ውስጥ እንመለሰበቻለን፡ ከዚን ጉዘረቻን አልቻል፡ ይህና ሆኖ!" አለች፡

"ՕՓ?" հռեց:

" አስበቃም፡ ገዢ ማን የለንም" በላ የወረቀቶች ደንብና አሰጣጥናን፡ የፋይታዎን
ማስተወሻውን በማስተካከል፡ ይወል መሆኑን ነው፡፡

"እና! ይህን ሁኔታ:: ለምን አንደሆነ ባለው-ቁጥር ይጋገት የበንቲከ የሁል
ተሰማኝ:: ሁሉንም ይጋገት ነው የመያስፈጥሮች ገዢው:: በራ ማን ለምን መብት
ተሰማኝ?

መጀሪቱ አስራ ስብት

hለመጀከት የህիምና ካፍል ስንጻ ይከተር ‘ከምኑ!’ በዘመኑ የለም:: በዚሁም
ለይ እንደ ወጣት ሌጅ ተቀምጥል:: ወጣቱ ሌጅ ሲታይ የቆሙ አበበ
ይመስላል:: ካውንበት ትልቅነት የሱ አስተያየው ደግሞ ወንበሩ ላይ ለሰተውት የሂሳብ
ከተለ የወደቀ ዕቃ እንዲ ለሰራ የተቀመጠ ማስታወሻ አይመስክልም::

በመጀመርያ ግር አለኝ:: ካፍሉን የተሰሳትከም መስለኝ:: በይኙን ወደ ባድኖቃው
አማተርከ፣ የገባሁበትን ካፍል እርማውና ለመሆን በመፈለግ:: ጥንገም በረሰ ይህን
የህል መምሃታታት ገና አልፎምረኝም:: አልተሰሳትከም! የከምኑ ማስጋቢት ትምህርት
ማስረጃዎች መሳሪ ባድኖቃውን ስፍኖውታል:: ደግኝና ስርተፍከት በየዓይነቱ
ተደረጋው:: የሚገባውን ስው ሁሉ የንቀሳደሚሉ:: ይህን ወጣት ማስታወሻ ደግሞ
የሚያገኘቁቁት ይመስላል:: እሁንም ግን እርማውና መሆን አልፎልከም:: የትልቅ
ማስጋቢት ጥንቃቄ? ደግኝዎችን በሁሉም ካፍሉዋት አስቀላሽ በሆን?

ማስጋቢት በኋር ዓይነ ጥንቃቄ እንደምጠይቀው አውቀ ነበር:: ‘ይህ ሁሉ ቅዱስ ማንኛ
ለማሳወን ነው?’ አለው ነበር:: የተማርከ መሆንበን አብ መንግሰት እንተን ደመወዝ
ካፍሉ:: እናን ከከላቸትን አስከፍሉ:: እንተ ፖተ ለያቀርቡን አሳወቃናል:: ወይስ ወተ

መሆኑ ነው፤ የተማረጋገጫ ስውጥ መኖራቸውን ማስታወሻ መሆኑ
ነው፤ አለው ነበር፡፡

‘አስከ በምን ገዢ ይህን ሁሉ ተማሪ乎? ይህን ሁሉ በመማርሱ ብቻ አውቀሁን
አያልከኝ አሞጣቸው ነበር፡፡ እንተ በቻህን ይህን ሁሉ ስትማር፡፡ ለሌላው በቻከናል
የሚሸፈ እንደነበር አለውቁከም?’ በዚ አነዘጋዘው ነበር፡፡

ግን ፎረ የለም፡፡ የት እንደሂዳም አለውቁም፡፡ ቁልጾ ተሰማኝ፡፡ እንደማይኖር አንድት
አያሳውቁኝም? ለወጥ ለገምርምና የሂክታምና የታከማን ባንኩነት አያጠናሁ ነው
በለው ይደስከር ነበር፡፡ ይንቀም መመራመር! ብቻ ቅር አለው? እንዲ ስው በጥልቅ
የሚያውቁውን ጉዳይ በመስረታዊነት መከወን ከቁጥተው፡፡ ብዚን ጥልቅ አውቀት
ናረው?

እኔ አስከማግበኝ የሂክታምና የታከማን ባንኩነት በመተማሙን ላይ የተመሠረት ነው፡
መተማሙን ደግሞ በመማባበት ላይ፤ መማባበት በተራው በመነጋገር ላይ፤ መካገል
ደግሞ መስረታዊ የሆኑ መረጃዎችን መለዋወጥ ላይ ነው የተመሠረተው፡፡

አውነቱ ይህ ከሆነ እንዲ ማከታ ለሰንት አመን የሚያከማግትን ሁመምጥኝ እንዲሁ
ነው፤ ‘አሁን ነኝ፤ አስከመለሰ ደረሰ ቅር ከጠጠመሽ የምታደርጉው ይህን... ይህን
ነው፤’ እስከምመለሰ ደረሰ እንዲ ስው...፤ አከለ የሚባል፤ አሁን ከፍል የሚሰራ
ሂክታም፤ እኔው ከፍል ወሰኑ ይደስ኏ል’ ከይደለ ነም በለው ከቀጠር ይጠናል?

ለነገሩ ቅርና ያለው መናደበት የኞኑ አስተሳሰብ ላይ ለሆኑ ይቻላል፡፡ እኔ
እንደማውቁው፤ ቁጥር ማለት በየንስ የሆነት ተቀጠጠረዋችን ባንኩነት ይፈልጋል፡፡
እንዲ ስው ከለለ ስው ጋር በቻውን ቁጥር አይደዘዝም፡፡ ጉዳቶ እንዲሁ ቁልጾ ከሆኑ
ታይም እንዲ ማከታ ሁመምጥኝ ቅጥር እንደት ይጠናል?

የሂክታም ቁጥር በስውና በስው መከከል ለይሆን በስውና በበታ መከከል የሚያዘዘሩ
ይሆናል፡፡ የቀጠሪው በታ ማከታ በት፤ ተቀጠሪ በስተኛ፤ ቃከማን ከበታው ይሆናል

ከመጠ በኋላ የሚያገኘው ፍትሬም በት አስከለ ይረዳ፡ የሚያከመው ፍትሬም ከየትም
ተብሎ ይገኘል ማለት ነው?

ንግድ ተሰማኝ ወሰነን፡ ይቻቻ ፍትሬም በፊደል ከእኔ በዘመኑ እርሱችም፡
በቀምኑ ተከናወ በዘመኑ በረሰ መተማማሙን እንዲታሽኩም ያሳታቸውቷል፡ ትልቅ ፍትሬም
ወንበር ላይ በመቀመጥ፡ የረጅም ገዢ ሁልሙ በአማራር የተሰከለት እንዲመሰለው
አያደርግው እየቀርም፡ ፍትሬም በለመኖሩ በቻ ስይም፡ የትም ይህን የትም ሲሆን
ኢሉኒቱን በአማራር በለመወጣቱ የተሰማኝን ህዝን ለዘመኑ ፍትሬም ለሰታቸው
መሆኑ ተወቂኝ፡

"ይ/ር... አባላለሁ አለኝ፡"

ከመቀመጫው እንዲታጣበት ነው፡ አላክንከብትም፡ የለለው ስውቶ በቻ ቁጥ
ጥሪጉኝል፡ ይህ ደንቀም ምኞልበት ከዚህ ወንበር ላይ እንደ በንሰ፡ ተመልስ
ለቀመጥበት እንዲማቻቷል ጥና አርማጭ እየደለም፡ የተቻቻ ለከንድ ተዋቅነትን
አያተለማማደ ነው፡ እንደ ሁሉም፡ በይንገት ትልቅ ወንበር ላይ እንዲታቀመጥ ስው፡
በነገና በቀም ወንበሩን ይወሰኙ በኋል የሚል ስጋት አለው፡

ተልቅ ወንበር አያስቡት በይንገት ማማኝት መተደራ ነው፡ ለተቀማጭ፡ ከመቀመጫው እ
ከተቀመጥበት ስው ማን እንዲማበል ለመለያት ሂዕስ ይፈጸሙታል፡ ሂዕስ ለረዘዝም
ደንቀም ወንበሩ ይለመድና ማን ይበልጠል? የሚለው ጥያቄ ይረሳል፡ የለመኖት
የኩረድ ደንቀም ስሳ ይሁናል፡ ስሳን መተው ቤታልም፡ ለመተው መጀመሪያ መፈለግ
የሰራራል፡ ስው ከፈረለን ስሳን መተው እንዲማይቻቷል ሁሉ፡ ወንበርንም ያለፍለት
መለቀቁ ይቻቻል፡ የሚያቀመጥ ወንበሩ ቁማ፡ ተቀማጭ፡ የዕለት መሆናቸውን
አለመርበት ነው፡ ይህም ፍትሬም አዚህ ወንበር ላይ ለጠዘዎ እንዲታቀመጥ
ለማስታወሻ፡ በተቻቻው መጠን ተከማ ለጠን መነሳትን በላምድ፡ ወንበሩ ስሳ ሆኖ
እንደ ቅን ከሱስ እያበልጥበትም፡

የከመኑ አትከና አያሁት፡፡ ስመኑ አልሰማሁታም፡፡ ገና 'ዶክተር...' ሲደ መስጠት አቀማሪለሁ፡፡ አንድን ስው በእንደ ገዢ ሁሉ ማውቅ አልፈልግም፡፡ ይህ ወጪት ለች ገና ደከተርነቱን አምኖ አልተቀበለም፡፡ ደማም ደጋማም አራሳን ደከተር አያላ በጠራ አይደረግበትም፡፡ የሆነውን ለመሆን አስታ ሲባን መልሙድ አለበት፡፡

የከመኑ የከተማ መጠራቻው በዘመ ለያሳሰበቻው አለስተዋልካም፡፡ በጊዜ በዘመ ወይም ከህይወት በዘመ ከመማር፡ ደከተርነታቻው ከአነስ በጃላ በፍላሽታቻው ያመጠት አንድ ማንነታቻው አንዳሆነ የተረዳ ይመስላኛል፡፡ በአጭጥ አንድንደቂ ከድከተኛ የአናቱ ጉልጽ ጥር የጥናገኘቻው ደከተሮች ምሳ አንቡን አየበለ፡፡ በማስረዳ ለጠራና አጋጥሞኑ የወቻል፡፡

"ምን ልርድሽ?" አለኝ ወጪቱ ደከተር፡፡ እሁንም አስ ሲባን አለተዋወቂኝ አንድ አኋን ለመተዋወቂ ምንም ፍላትት አለበየም፡፡ እኔ አስን አስከወቂዕት ገዢ ደረሰ አኋን ማውቅ የስ በመሻሻሩን ዓይነት አይደለም፡፡

"ምንም" አልከተ፡፡

መንበሩ ለይ ተቀነስነበሩ ቅጥነቱ መቀነስነበሩን መቆራጥት ያስመስላለዋል፡፡ ያለበበቀዎን መልሰ ስለሆነ የሰጠው ቀረቡ ገዢ ተበጥቷል፡፡ ለዘሱ ዓይነት መልሰ አስ በጠናቸው መሻሻቃት ወሰጥ ምን ተብሎ አንድመጠየቁ የተገለጋ አይመስላም፡፡ ተቋት ለተንደቂ አንሰለን ስቦ የዚህ ቅዱ ተመለሰ፡፡

"እ-ም ለምንድነው የመጠሻው?" አለኝ፡፡ "እ-ም" በማግለት በጥናቸው ያስበበት ለመምሳል አየጣር፡፡

"እሁንም" አልከተ፡፡

እዚህ መልሰ በመስጠት፡ አስ የሚለውን መስማት አያዝንና ነው፡፡

"እስን አብ አውቻለሁ፡፡ ለምን በአግባቡ አትመልሽልኝም፡፡ በዘመ ስራ ያለኝ ስው ነኝ"

በለው ቁጥር፡ ተእዛዝና ስራ አጥ አለመሆኑን በእኔም ገዢ አውረድልኝ፡፡

“የገዢና ለዚህ አካል ለሁከምና ነው የመጠበቅ፡፡ ከዚህ ቁጥር ለረጅም ብሔሮ አመራር የሚያስተካክል ይገልጻል፡፡ ይህ አብደልሆነት፡፡ ይህ በለው በማለት፡፡ ከሰው አይደለም፡፡

“ምንጭን ነው የሚያያዥበት?” በለው ቁጥር ነገኝነት በተቀባዩ ይሞላል መዋቅ፡፡

“አለው-ቁጥር” አልከተ፡፡

ወደ ወንበሩ እንደ ስላጋጥ የወንበሩ መደገፈ ስለሆቀው ለከነበል መሰላል፡፡ ወንበሩንና አቀማመጥኑን ግኝ በዚህ አልለመደው-ቁጥር፡፡

“ምን ማለት ነው? አያያዝ ነው?” አሉ፣ ለመቆጣት በማረዳው ይሞላል፡፡

“አውነቱን ነው፡ አለው-ቁጥር” አልከተ፡፡ አውነቱም ይግባኝ ለሁከምናው ከልጅነቱ ይሞላል አመለለበለሁ እንዲ እንደሆም ቅን ህጻምና ይሸፍ ነው፡፡ በለው የነገሩን የለም፡፡

እናቱ ሁ-ፈረሰ ከከፋ አውነታውን ከልላ የጥናናረኝ ይመሰላል ሰለጻር አይጠቀማትም በላ ያስበት-ወ-ን ጉዳይ ነገሱን አታ-ው-ቁጥር፡፡ ማውቀ ለይቀር እንደሞታዘንያው አይታውቃትም፡፡ እኔም መ-ተንራለ አት-ከልከለኝ እንዲ አልጠረቃትም፡፡ ሁ-ፈረሰ ከበረን እንደማንኛው ሁ-ለታ-ቶ-ንም አለውቃንም፡፡ ከምናም በለይ ማን አይ ማተናር እኔ በታ የጥናናበት በመን እንደማለና መዘንጋጀ ይደንቀናል፡፡ እንደ ቅን... ከገኘት፡፡ ይህንን ማንሳይ አይቀርም፡፡

አያይም በሆኑ በዘመኑ በሀይወት የማው-ቁጥር ሲያሳው ከልምድ፡፡ አለያም ከመድ-ከፍት፡፡ በተለይ ማን ከሰራር ካሬ አያው-ማጠ በያስተምረኝም፡፡ እንደሆም ገዢ ሰጥ ሰለሆነ ማንነት፡፡ ቅንኑት፡፡ ሁመም... የመሰሳለውን አመራው-የኝ አያው-ቁጥር፡፡ ሰላጻሁ ማኩም ቤት መመለሰኝ እንዲ ለጥናን የሚለውን አስበበት አለው-ቁጥር፡፡ እንዲሁ ከልጅነቱ የለመድ-ከፍት ነገር ሆኖ - ሰነድ!

ከምና ሁ-ፈረሰ በሆኑ ከበተሰበች ጋር በለው ቁርር ከእነስ-ው ጋር ያውራል እንዲ፡፡

አኋን ካስው· ቅጥር ስለ ሁመምኑ ነገርና እያወቅም::

የከመ· በመልሰ ግራ ሲጠቀው· ሁሉም ግራ የተጋበ የዘመኑ ስው· እንደሚያደርግው::
እኔን ከምጭውታኑ ወሰት ቁበሪ:: ተንሸ አቀርቁር እንደቆየ:: ተልቅ ጥናት ያገኘ
በሚመስል መልካ· አንገቱን ገባኝ እንደሚለት ነቀነቀ::

እኔ አጋጣሚው· የሚለውውን ቁመምኑ ለማዋቅ የምኑችልበት ይሁናል ·በዚ ለፍ
በሚለት በቀመኑ ፖቃ ላይ የሚያበር ማረኞን በመለማመጥ አየሁት:: ፖቃ መሳዣን
በዚን ጥልቶታል!!

ወጥቱ ለዚ በለው ከዚህበሩ በዘመኑ በመለቀቅ ቁመ:: ምስበት ነው:: ዕድሜው· ለጠቃሚ
ልክ እንደ እያሱ ታጥቦ መመለስ· አይቀርም:: ለቅምና አቆልቁለ ለደምና አጥቢትነት
ተስማኝ:: እኋዳም መቆም ልለግብኝ:: ከተስማኝ የበታችነት ስሜት በመቆም ለመወጥት
በመሻት:: በዘመኑ ላይ ደግሞ ሁመምኑ ለነገሩኝ ስለሆነ ዘተቻለሁ:: ማን ያውቃል
ለነገሩኝ በደስታ ለጠመጥምበት አቶል ወይም በህዝን አልፍልና ·በዚ ለውድቅ
ስል ፍርድ በሚመስለት ከንዳቸ ጥልፍልና አድርገ ይደግኝኝ ይሁናል:: ለዚን
የሚቻለው· አጋጣሚ ሁሉ ይስ የሚለኝ ነው::

"እስከ እነዚ መመርመራይ አልወ ላይ ሆናና ደረሰኗን ለይምጥ" ·በለው ወደ መተኩው·
አመለከተኝ:: እርፍ!

"እሽ" ·በዚ በደረሰ አልወ ላይ ተጋደምኩ:: ወጥቱ ደረሰኝ ለይይምጥ ተንፋሽን
ከይሁን ማስጠት በስም በዚ ተመኝሁ::

"ይህ መባዛው ያምኑል?" አለኝ:: ተስፋ ቅረጥኩ:: የከመ· የሚጠይቀኝ ከለፈው
ቀጠሪው ከምና የከም የጠየቀኝን አንብበ ነው:: አገንዘብት::

"ይ ሁሉ መንጠረዥት 'ተንፋሽ!' ለማለት ነው· እንደ՞?" አልከተት:: መልሰ በመደንበር
መንበሩ ላይ ፍቅር ዘመኑ ተፈጻሚ አለለም::

“ምን ለማለት ነው?” አሉ::

በደንጋጌ ወሰኑ አንኋን ሆኖ፡ ከንግግሩ አንድተረፈሁት፡ ከፍ ያለ በራሳ መተማሙን
አንዳለው ያስታውቅል::

ቻኑ ይህንን ዓይነት በራሳ መተማሙን ላኩ አሳምሩ አውቃቃለሁ:: ፍክምቶ ዝር
በትብዕም በዘመኑ በለምያወችን በንጂ የጥምታውችን ዓይነት፡ በወጣትናት የሚገኘለንን
የልምድና የቻለታ ማንስ የጥምናከከለው ወደር በማይገኘለት የራሳ መተማሙን ነው::
በተለይ ደማም እርስ በእርሳችን ስንሆን የሚቻለን የለም:: የማናው-ቀው አውቀት፤
የማናው ወጪ ተገኘ፡ ገዢ አቀዲድ-ጥናን ነው አንድ የማናበድመው ተልቅ ስው የለም;
አንዳለከት ግን በየከምቱ ይጠናል::

ይህ ወጪት ፍክም አሁን የ ተልቅ ፍክም ደንጋት ቤት ከዚህ ወሰኑ የወጪች አይተ
በመምሰል ማከፍከሩ አይቀርም:: ለጠዘዣ ግን ከራሳ መተማሙን ዝር አበረው
አየዋና ነው::

“ምንም ለማለት ፍልና አይደለም:: ሲለ ሁመሙ ተንግረኝለሁ በዚ ስጠብቃ፡ ያኝው
ፍክም የሚለውን በለሁ ስትመርስ ቅድም ሲል ይጋትላለሁን የነቅነቅከው መቻም
“ተንቀሽ” የሚለውን ስላለበት ነው በዚ ማሙን በቻባችን ነው” አልከት::

ፈጥጥ አሉ:: ጥርሰች በመከከለቸው ከፍተት ይጠብቃቁል:: ልጠቅታው ግን የጥሮራል::
በበደቻቸው ወሰኑ ልጅነት በዘርዝር ጥርሰች መከከል አፈተልኩ ለተውጧ
የጥምትታገል ተመስላለች:: ከፈጥጥው መልስ ይጋትላቸን አንድማከከ በለ
ተሽከረመሙ::

“በጥናን አውቆሽ ያነበብከተን?” አሉ፣ ከጥናው-ተና አንድማይቻቸኝና ያውቅል::

“እንተ በጥናቸውበት ዕድሜ መለያ ላኩ አሁን የከም ቤት ስመለለስ ነበር:: የእንተ
ለጅነት አንዳለት አንዳለፈ አለው-ቀም:: የእኔ ግን በእብዛው ፍክም ቤት ነው

የለፈው:: በመሆኑም እንተ ስለ እኔ ሁመም ከምታው-ቁዎ በለይ ሁመማን አው-ቁለሁ::
ከሁመማን በለይ የን ሁከምና እንደት እንደሚሰራ ተምራያለሁ" አልከ-ት::

"ይቅርታ!" አለኝ::

ትህተናው የአው-ኩት ነው:: ይስ ይለል:: ፍከታማነቱን ከሰው-ነቱ ለማስታረች ሌላም
ይመዘገበ እንደ አሁን ስያው-ቁን:: አይኖሩ-ርና ተሸ-ት ነው:: ጥን ያደርጋል! ፍከታማ
ከሁ-ት አያተ-ሚኑው ከከይኖሩ-ርና ጋር ጥን የህል እንደሚዘልች ማውቃ አይታልም::
ልክ ለታደ በቀላሉ እና የሚሰጥ ይመስላል::

"ምንም ይቅርታ!" ማለት አይጠበቅ-በሆም:: ምንም አለጠቁህም:: ለለው ለያደርገና
ስጥማስ-በት የየኩው-ን ነው የደግምናው:: ቅጂና ፍከታም በታ መሆኑን ነው" አልከ-ት::

"እንደት?" አለኝ:: የአሁ-ት በቀጣ ስይሆን ለማውቃ በመፈለግ ነው::

"ፍከታም በታ ሆነህ ከተቀመጥበበት ስታየኝ:: በእኔ እና በማቀጥለው ስው መከከል
ምንም ልዩነት አይታይሆም:: ከበሽታ ስም ልዩነት ወ-ቁ እንዲ በሽታ እንዳን ይዘን
የተለያየን ለወቻ መሆኑችንን አትገኘት-ጥም:: በመሆኑም ካራ ለእኔ ጥን የህል ተልቅ
ለው-ጥ ያጠጠሙኝ ቁን መሆኑን ለተረፈ አት-ቁልም" በዚ እንደመተካዘ ቅጂ::

"እልባባቸም!?" አለ::

"አይገባሁም:: እንተ የጥምታስበው እንተም ፍከታም: ያኝው-ጥም ስው-ቶ ፍከታም ነው
በለሁ ነው" አልከ-ት::

"እንደ! ፍ...ረ እስ-እብ! በጣም... ተልቅ ፍከታም ነው" በለው ተንተብተብ::

"አይሁ አልነግር-በሆም:: ጥን መሰለሁ? እስ- ተልቅም ይህን ተንጻ: አዋቀም ይህን
አስመሳይ: ለእኔ ወናው-ነገር ግንኝነት ያለኝ ከእስ ጋር በታ መሆኑ ነው:: የው-ቁኝል:
አው-ቁለሁ:: እንተን አለው-ቁህም:: ለለዕስ ካራ ይጋገት እንተ ፍከታም ሆነ ለገኘ
ጥን እንደተሰማኝ ለተገኘት አት-ቁልም:: የው እኔ ከበሽታውች እንደ ነኝ" አልከ-ት::

"እናኝለሁ! እንደሆነ አሰራርከታወች" በላይ ለማግኘት ጥሩ::

"ቻር የለውም:: ለማግኘውም አስከ ሁመሙ ፍጤን እንደሆነ ስመንጠቅምች?"
አልከተ::

ፈቻ ላይ ተንስ አፍረት አስተዋል::

"በአውነቱ በነገርኩ ይስ ይለኝ ነበር፤ ጥን አልቻልም!" አለኝ::

እንዲ መያዊ የሆነ የሰነድ ማሻሻል ሁሉ ያሳይቷል::

"ቻር የለውም አብ! አስተ ሪሳታ አብ በጠይቀው ይጠየቂናል:: አስበው ስለማግለጫ
ናው" በየ ለማግለጫ ጥሩ:: ሲደረግኝ የሚውቁ ቅለትና መመሪያ::

"አውነቱን ነው! በዚ አነገርኩ ነበር" አለኝ::

"እንደት አታውቁውም?" አልከተ:: የተቆጣሁት መሰላም::

"መዘገበዎን መከፈት አልቻልከታወች:: ወርቅ የህክምና ታርከዎን ማየት የሚቻለው::
የከምኩ በታ ወይም ደግሞ አብ የፈቀድለት ስው በታ ነው?" አለኝ::

"እና ስይፈጸልሁ ነው እንደ የጥናትከመኝ?" አልከተ፤ ተንስ እንደ ማስፈጸሱት
ቦማሪያ::

"እኔ የእናደን የፈቀድለኛ የበለፈውን ቁጥር ማስታወሻ በታ እንዳይ ነው:: ለለውን
አልፈጸልኝም:: በተለየ ሀደን የሚያደገኝ ሁመምታኝ መሆን አለበን እንደ...::
የኤሌክትሮኒክስ መዝግባር ግልጋ አድርጋልኝ ነው የሂድው" አለኝ::

"ይሆናል! ጥን የት ነው የሂድው?" አልከተ::

በዚ እንደ ሁለት ሙት ስትከል ተስማኝ:: ይነጋጥከኝ:: በስከንደ ወሰት ተብርቃዊ
ወጪ::

"እንዲ የጥናት ድህን ለያቀርብ ከሆነ ወጥቷል!" ሲለኝ ሌቦ የጥናት አስተካከለች::

ወሰኑ አስረ ስምንት

“ሁዝብ አጥ ሌላ የለለ ይመስላል” አለኝ አያቂ አንድ ቅና ከሃይም ቤት ተመልሽ
ሁለም አንደምናደርገው መለያን እና በመለያ የተገለጠልኝን አንስተን
አየተውያን ነበር፡፡

“እንደ በጣም ልቻ ነበር፡ የሁነውን አታስታው-ሽም” አለኝ ገማግኘን አየቀበለ፡፡

“በዚህ አመን የህንኑ ስው ቁጥሩ አይታን በዘቶ ነበር፡ በመንም ማን የሚታየው በጣም
ተቻቻ ነበር” አለኝ፡ መንኛውን እኔ ባደግከ-በት አመን የነበረው የህንራቸን ሆ኏ታ ፍጤን
አንደነበር መጠየቁ ነው፡፡

“ምን የህል ሆኖ ነበር?”

“በዚ! ከመቶ ማረዳን በለይ ሆኖ ነበር፡ ማን ያ...ሁሉ ስው መፍቅርም አለመኖሩም
አይታውቁም ነበር፡ መንም ስው መታየት አቀም ነበር፡ ስው ለለውንም ማየት
አቆሙ፡ የህ-ሳትንም የዕድን በርሃን መፈ፡፡”

“እንደሸት?”

"ՀՊԱՏԻՆՈՎ ԸՆ! ՈՐՄԱՆ ՀՊԱՏԻՆՈՎ; ՈՒՂԵ ՄՊԻՔ: ՀՊԱՏԻԿԻ" ԱՌՅԱ

"גַּדְעָן, תִּהְגֹּדֵן?"

“መስማትን ከማየት:: ፈተ ለፊት በይናቸውን ስር የተቀመጥውን ትተን፣ የወጪዎን
በቸ መያት መረጥን:: ከተፈጥሩ ስርዓት ወመሆኑ ለመኖር የከርንንች፣.... በመቀከራቸን
ልንጠቅ ቅርቡን ካር::”

"Ո՞մնիոց ո՞վածք հեշտաբ ուստի ժկում?" հձի-ի:

"ՀԵՖԱԳՊ ԱՅ! ՀԵՖԱԳՊ!" ԽՈՎ ՈՒԾԿՊՀՆԴԻ...

“אָמֹר”?

“ተናጋዥ ተንስ ነዋ! መግለጫ የቃጥን ሌሎችን አበር:: የሚደናገሩ በዘመን መኖረቻው
ለሰተን:: የሚደናገሩ ተከታታለቸው:: ወጪው ተከተለቸው:: ለጊዜው ፍጥ በሁን በተ
ቻይር አሳሰቢ::”

"Քայլութեան միջնորդ?" կանոնական ձեռքուժութեան մասին հայտապես առաջարկ է առաջանալ:

“ՀՐԱ ՃԸ! ՈՒՂՅ: ՄԻԾ Փ-ՆԴ Մ-ՃՆԱԹՈՒ: ՈՒ-ԿԴ ԽՊԸ-ԴՅԸ ՀՐՎՈՒ: ՀԵՇԿԿՈՒ:

"Ճիշ ՈՒՄԴԻ ԿԻՐ ԻԱՌ ԱՀԱՅ ՔԹԵ ՔԹԵ ՔԼԵՐ?" հՃԻ-ԴՌ ԱՆ ՔՊՈՎԸՆԴԻ ԽՈՎԻ
ՈՒԽԵՐ ՔՈՎ. ՏՇԵՇՆԻ ՔՆՀՎ ՀԵՆՀՎ ՀԵՇՄՈՅ ՈԱՄԿՐՈՒ ՈՒՄԴԻ ԿԻՐ
ԻԱՌ ԴՓՒ ՔՊՈՎՆՇՎ ՖՈՎ ՀԵՓՆԻ ՊՃԱ ՈԼՄԻ:

"ጥቃቶች መናገሮችው ባልከኩ፡ ቅጂሩ የነበረው ጥቃቶች ስለ ባዝተኞት መናገሮች
ነው፡፡ ጥቃቶች የረሳቶችን የብዝተኞት አድርጋው አየተናገሩ መሆኑ ነው፡፡ አያዲ ልማ
መማሪ የምርጫው ሲታ አይደለም" እስከ፡

թաղումների պահանջման աշխատավորությունը կազմում է 10-15% աշխատավորության մասը:

የመጀትናን ወማይ የሁለተም አድርጉ ከተናገዴት ቅጂ አለ” አለኝ፡፡

“አሽ!” አልከት፡፡

“ሁለተኛው ደንባም ስው ነጥም ስላለ፣ የለም ማለት አልነበረም፡፡ የመናገሩት ለዋቅ
የተናገዴችን ብሔር ለየነት የዘምትና በዘግኑ አድርጉው ቅጂዎች፡፡ አነጻ
አየተጠለ፡ ሆነበት ከህዝብ ተጠለ ይለን ፌዴራል፡፡”

“ከዚያ?” አልከት፡፡

“ተኛውኩ!” አለኝ፡፡ ‘ተኛውኩ’ የመሳው ቅል የድር ስይምን አይቀርም፡፡ እያቱ በጣም
አልጋ አልጋ ይህን ቅል ለጠቀም አሰማለሁ፡፡ ተርጉሙ “ጥናቶች ነበሩ” ማለት ነው
- በእኔ ኮሙን፡፡

“አንደት?” አልከት፡፡

“በኩ ቅጂ መሰላቻው፡ ገኩ ቅጂ አይደለም፡፡ ከመኖር የተማርሱት አንዳ ነገር ይህን
በታቸው፡፡” አለኝ፡፡

“እያን፣ አንቀልኩ እና አድማ አንዳ ዓቃው፡፡ ሁለቱም ለሂሳ አይታውቷም፡፡ አንቀልኩ
ተኢተን መተኩታቻንን የምናው-ቁው ለንነቸ ነው፡፡ አድማም አንዳሁ ለሂሳ ስይምን
ለቆጠር ነው የሚታውቁው፡፡ ለጠዘዴ ማን አያዘደ አይመሰልም፡፡ አሁን አንቀ ሽያ
ጥናቶችን አመት የሆነን ይመሰልኝል?” አለኝ፡፡

“ጥናቶችን በለሁ፣ አንዳን በታቸው ቅጂዎች” አልከት፡፡

“ማን አንዳ መቀነስን በጥናት ተው-ቁያለሽ?”

አሰቦው እውነቱን ነው፡፡ አድማ በመኖር ወሰኑ ከሚሆነው-ና ከሚገጥመው ተነስቶ
ለቆጠር አይችልም፡፡

“ልክ ነህ! ሽያ ቅጂዎችን አመት የሆነን አይመሰልኝም፡፡ ለጥናት አስር ዓመቱ አንዳሁሆነም
አለው-ቁው” አልከት፡፡

"እድሜ ቅድታ ነው:: ቅድታ ደንገጧ ቅማ አይደለም:: ተናጋዜቻም የዘነት ይህ
ነበር" አለኝ::

"ምኑን?"

"ወረም ሆነ ገመገር ስቅድ ይለመካል:: ከተለመደ በኋላ ደንገጧ ይሰላችል:: እጥቀቷቸ
በዘንድ አጥቃቸው:: ተናጋዜቻም በየዚዋቸውም እናር ጥን
የቀዋቸዋል:: የበዝኑ በይን ደንገጧ ያስፈልጋል:: ያሳይሱለም:: የሚንደግኩም የሁነበ
ዕድታ የተዘጋጀ ነው::"

ትንሽ አንደመቁዢ በለው ቅናድ::

"እኔ ከልደኑና ፎምሮ ሁዝብ ለታዘዘሩ የናርከ ነኝ:: በአንዳን ደንገጧ አንደ ሁዝብ
ታዘዘሩ ሆኖ አውቃለሁ:: መለስ በዚ ያለፈውን ሁሉ ስስተዋል:: ለዘመኑ
በመገለም አፏችውን ይዘው መንቀሳቸውን በተዘጋጀ የሚነቀበቸ ለዋቸ
ይታደናል:: ሁልጊዜም የሚኖሩትና የሚኖሩት እና የሚኖሩትና እና አሁንም
አንደመተካዘ አለ::

"ሁልጊዜም የሚኖሩት?" ከልከ:: ፍሰብን ለማስቀበል በመንጋት::

"አዎ!" አለኝ:: "አዎ ለደ! በዘመኑ ገዢ የነበረው ቅጋር:: መከናወል:: መከናወል
መጠለለት:: መጠለለት:: ከፏት:: ቅጋር ሁሉ አንዳን ለምን የጠቅ ይመከልና?
በለው በናርም አንዳን ስላለበትና በተዘጋጀ ነውን መቀሻ::

ዘመኑ ተዘ ተዘ ይለናል:: ሆኖ በመንጂ በዘመኑ ለደኑና ከአየቱ ስር ስር:: ስር
ለለራር ስለስለቀከና:: በዘመኑ ለደና የሚደገበ እና የሚደገበ ጥን ደንገጧ የሚደገና
ነገናቸ ነበር:: እየቱ እና እና በተቋላቸውና ባወቂት ልክ ከከፋ ወራ ለመስቀል
ይሞከሩ ነበር:: በቋለበትና እና አንዳለውቸ የሚፈለግ ነገር ለመጣ "እና! ወፊ
መናቸ ቤት" ይለናል:: "እናበ!" ከልከ ቁለበትና ይዘጋጀል::

ከለም፡ ከልሰማሁ የሚለውች ይመስላቸዋል፡፡ ለእኔ ባን መከልከለ በቁ ነበር፡፡ እነርሱን ያሳሰባቸው፡፡ በይፈልጋገም አንካን፡ ማየት እና መስማት ያለባቸው ነገር አያተካሂደ አንድሆነ ይገባኝል፡፡ በዚህ ጊዜ እኔን የሚያስፈልገኝና የሞራገው መሻታ በሩጭ ፍቃድ በታች መቀረብ አይሁን፡ ከአነስተኛ ዓይነት ስርዓት እና ስራው እኔ በአነስተኛ ከለላ ቀቅና መረጃዎችን ነው፡፡ ከዚሁ ይከልከለኝ አንድ ከፍርማ አያስተላኝም ነበር፡፡ ቁርማት በየበታው በዘመኑ ተንስራፍቶ ነበር፡፡ አያቴና ጉዳቸው ባይሰራ አንካን ለሰበሰበ የን ሁሉ አያተቻቻለሁ አለመስማማት እና አለመስማማት ቁርቆ አሁን በሽክሽክታ አይሰማሙም ነበር፡፡ በአርሱና ይጋፍው የደከመ ስማግለያዎች፡ ለምን በሽክሽክታ አንድማያወሩ በይገባኝም መቀረታቸው ባን ባልዕ ነበር፡፡

በዚ የሚከታወሻው ቅለት በአንድ ወገን አፍራሽ፡ በሌላ ወገን ደግሞ አቅም ከማጠት የመነጋጌ የተሰኞ ማቅረቢያ የሚገልጹ ነበር፡፡ በአንድ ወገን መቀረብ፡ መበታን፤ መሰረድ፤ መተለለቸ፤ አንተያያለን፤ ማን ይረጋግለ፤ የሚለ፤ በሌላ ወገን ደግሞ ፍጤና የት ፍድ፤ አሉ ያውቸል፤፤ ማንም የነገን አያውቸም፤ ያልፏል ባድ የለም፤ የሚለ ይበዝ ነበር፡፡ በጣም የሚገመኝ ባን፤ አንድ ስው ሁለቱንም ሲል ነበር፡፡ በሁለም ተሰኞ መቀረጥ ወሰጥ ተሰኞም አንድነበር አመለከቻ ነበር፡፡

በፍርማት ወሰጥ ተሰኞ መኖሩ ይሰማቸው፡፡ አይሰማቸው አለውቸም፡፡ በየንግግራቸው መካል “ማጠጠ! አንድ ስታፊን ሁጻቸኝን ተደርጋለች አይደለ?” በለው ይሰማኝል፡፡ ይሩ ሁሉ የሰጠት ወራ፡ በእኔ ማደግ አለማደግ ለይ መቆጠቸቱ ባር ይለኝል፡፡ በተዲወ የለሁበትም፤ የለለሁበትም ይመስላቸል፡፡ በእኔ ጉዳይ ለለች አያውስኑ አንድነበረ አንካን እኔ እነርሱም ያወቀ አይመስላኝም፡፡

ልጅነት ተግር ነው፡፡ አዋቸው ለእኔ የሚፈልጋገኝ የሚመኝት ለአነርሱ በሚፈልጋገኝ እና በሚመኝት ሆይወት ለይ የተመስረት መሆኑን ማወቻቸው ያጠሬታቸል፡፡ አሁን ለይ ለሰበሰበ፤ የእድሜ ተስፋ ጥቸም፤ የፍላጊ፤ እና የምቻት፤ አየቀነሰ መምጣት መሆኑ

አለበት አለሁ፡ ይህም አንቀጽ የእድሜውን ትልቅነት ለወቅ እና ለተቀበለ ነው፡፡

አዋጅቶች የራሳቸውን ምክት እና ፍላጊ ለይቀንስ ለልቻች አንዳት በት መመሪያ
ይችሉት? እድሜ ሌገቱ ምክትን መተወቂ ወይም መቀነስ አንድ፡ የራሳን ይዘ ለይቀ
ለለለው ማስብ አንዳት ይችሉል፡

"በዚህን ቤት የነበረው ቅጂ፡ መከተል፡ መከተል፡ መጠላት፡ ማጠላት፡
ከተት፡ መከናወጣ አንዳት አንደጠሩ አለው ቅጂ፡ ለነገሩ መተፁቀንም አለው ቅጂ፡
ዓይነቱን መጠኑ ይለያል ይ "፤ አንድ አሁን አንዳት መኖርል ማለት ይችሉል?"
አልተት ጥያቄውን በጥያቄና ቀል በቃል አየመለሰከ፡፡

"ሁሉም ካሙን የራሳ ትግል አለው፡፡ ለለዘሁ አሁንም ቅጂ መኖሩ የሚያከተው
አይደለም፡ ቅጂ ሆኖታይም ይኖራል - የነጂ አይበ ነው፡፡ ከቅጂ በላይ ሆነ
ከቅጂ ዘር የሞንጉረው ባን በበዝሃኑ አምተኛው ነው፡፡" አለኝ፡

"አንዳት?"

"ይ ሆኖ መከራ፡ ስቃይና ትርጉም የተፈጻሚው፡ ጥቃት አመካኝቶች መናገድና መሳይ
አገኘን በላይ የራሳቸውን ፍላጊ የበዝሃኑ አድርጋው በማቅረባቸው ነው፡፡ በዘግኑ
ባን በላም መሰማት አይችለም ማለት አልነበረም፡ ይህ በረኞ ጉዳም የሞትና
መናከራለት፡ ትምህርት በት የለ ለቻች፡ በየበቱ የሚኖሩ በዘግኑ ለይደናገኘ ዘግ
አለ፡ ያ መልስ ነበር፡ አንጻርም፡ አንጻርኩንም፡ የሞንጉልንው ያው የድህንነት
ኋረቻንን ነው አለ፡ በዘግኑ ምክንያት ተናጋዜቶች ተከታይ አበ፡ ጥቃት
የሚከተሉቸው በገኘም አንኋን፡ እድሜና ነጂ መለቀቸው፡ ለጠናው አይበው ቅ
ቆና ባን ወደ በዘግኑ መስረታቸው ተመለስ፡ ይህ በዘግኑ በዘግኑ አንድማና
በቻ ለይሁን አንድማናናም ማስታወሻ ነው" አለኝ፡

"ሀዘብ በዘግኑ ለመስረታቸው፡ መረምቶች አንጻር የመኑት ይመስላቸዋል" በዚ
የሞዥት ስቃ ስቃ፡

መዕራፍ አስረ ኮበኩ

መጠሪያው ዓይነቱ ተፈወሙ:: እርት ፍጤት ጥላቸ:: ይነጣቻ? አይደቻ!
አለሁ አሁንም:: አልሞትኩም:: ማደግ በቻ ነው ያቆምከተ:: ስወላድ ስሜት
በቻ የነበሩት ልጅ:: በሁለት ፍጤቱ ገዢ “ቋንቋ” እና “ቋለት” ሆኖ:: በእሱት
ፍጤቱ የመሳጥ ስወነት ማስረጋገኝ ተገኘወቁከ:: ‘መሳጥ ስወ ችግድን ነው?’ ተለ
ይህናል:: ወይም መሳጥ ስወ ችግን አንድሆነ የምታውቁ ይመሰላቻሁ ይህናል::
ማውቅም ይኖርባቸል::

መሳጥ ስወ ከስሜት እና ከቋንቋ በላይ የህን:: ስሜትን እና ቋለትን በቋንቋ አስተካክለ
ከለለ ስወ ጋር የሚኖር ማለት ነው:: በተዘዋዋሪ ለይ ለቋም ገለግ ስጋትቻሁ ለበል?!
ቋም ገለግ ደግሞ በጣም አስተኞል ነው:: ለቋም ገለግን አስተኞል ያደረገው ደግሞ
ዘመኑ ነው:: ዘመኑ - በዚ ተጠገሙ የሚይገባ ነገር! ለቋም ገለግ በአንድ ዘመኑ ተና::
በለለ ዘመኑ መተደና አስተኞል ይህናል:: ለምን? ማን ዘመኑ በቻ አይደለም:: በታም
ታምር አንድ:: አንድ በታ ለይ ለቋም ገለግ ስወደድ:: ለለ በታ ለይ አይወደድም::
ለምን?

መ-ለ-ስው-’በረሱም’ ይህን የህል አከራከር መልካ ከያዘ በአዋጅ በንተረገሙዎን
መ-ለ-ስው-ማለት የበታና የጂዢ ድምር ወጪት ነው፡፡ ይህም ይረዝማል! በታና ጥሩ
አንደት ይደመርሉ? ሁሉት የተለያየ ንግድ አይደመሩም፡፡ በእንደ በታ በተለያየ
ንዘም የኖርነው ስምት - እናና አያቴ - በምን አንጻላዊለን? አንድም ልቶም በመሆኑ
እናና አያቴ አንድ በታው አንድ የሚያደርገን ንር በኖርም አንድ ተዘው ጥን በጥቀ
የተለያየን ነን፡፡ በአራት ዓመቱ መ-ለ-ስው-የሁንከተም ለዘሱ ነው፡፡ ከአራት ዓመቱ
በታላ በእናና አና በአያቴ መከከል የተፈጥሮና የዕድሜ ልዩነት ከመፈጻሚ ወጪ;
የመ-ለ-ስው-ነት ልዩነት የለንም፡፡

መ-ለ-ስው-’ተረት’ ነው፡፡ በአራት ዓመቱ እና ከአያቴ የተለያሁ መ-ለ-ስው-የሁንከተም
ለዘሱ ነው፡፡ የረሳ ታሪክ የረሳ፡፡ በአራት ዓመቱ መ-ለ-ስው-የሁንከተም ጥን ከአራት
ዓመቱ በፈት ታሪክ ሲለልበለኛ አይደለም፡፡ ካር ካር እናው ንኩ፡፡ ልዩነቱ ታሪክ
መናገር መቻለ ነው፡፡ የእናና የአያቴ ወ-ለው አብር በሁንም ታሪክና ለየቻል ሆነ
እና የረሳን ህይወት ተረት አንድመሰላለኝና አንደገባኝ አተርከለሁ፡፡ አሉም አንዲሁ፡
”ተረት ተረት!” እለታለሁ እናናን፡፡

”የለም በረት፡ አይደለም፤ የመስረት፣ ነው የሚባለው” ይለታል አያቴ፡፡ ከዚህ
ይጀመሩሉ፡፡

”ተረት ተረት!” እለለሁ ይገጣ፤ የከርክሩ ሰዕስ እና ሲለልሆነኩ፤ የእና ገልሽን ነዚ
ገዢ አንዳይቀበንበኝ በመፈለግ፡፡

”እኔ የመስረት!” ተለለች እናና - እናንም አያቴንም አብር የማሳደግ ዕጋ ልንም
ቦዕር ተቀብለ፡፡ ለቻቻ እና አዋቃዎች በየፈረኞቸው፡፡ ”እኔ ያልከት ከልምን ወጪ
አገኘለሁ” ማለታቸው የእናናቸው ተግር ሆኖ ቅድመ ተደርጓል፡፡

“አንድ የለም በረት፣ አንድ የመስረት አያልሽ ለቃቄና ለምን ጥሩ ታዋጊያቻለሽ?”

ይለታል አስተም መልሰ፣ አዲን ጥሩ አያጋባት መሆኑን ስያሳተውል፡፡ አያት መሆኑ ይገኘ

“ተረት ተረት!” አልከተ ይሞኑን ከፍ አድርጋ፡፡

“እኩ! ገንዘኝ” ተለለች አኅቱ፡፡

“እወ! ይሻላል ገንዘብ” ይለል አያቱ፡፡ “ልጅ ለያሳይት መስላቶት አይገባም፡፡ ቁስ በለው
መስረቶት ነው” ይለታል መልሰ፣ ከደገኝም በኋላ አያሳይቷ ለማረመስላው አያቱ፡፡

አኅቱ ሆኖን ተቋላለች፡፡ ፈንግ በለ አይታኝ፤

“እኩ የኝ ለፈ! ገንዘኝ አሉክ.” ተለኝለች፡፡

“ተረት ተረት!” አልከተ፡፡

“በቃ ዝም በለሽ ገንዘብ” ይለል ከመቅዕበት፡፡ ለፈን ቁስ በለው መግዛኝ ለምን
አንድማያስፈልግ የሰጠውን የሚከርክሩ በመርካት፡፡

“ተዋት አንድ! ቁስ በለ ተንገኝ፡ የት አያዳለሁ?” ተለለች አኅቱ፣ አግረ መንገዶን
አኝን ጥሩ መሬዳ አንድለለት አየጠቀሙትን፡፡ አሁን ግን የት ነው የፋይችው? የት ነው
የለችው?

“እኩ አንድባን” ይለል አየተልሰመኝመ፡፡

“ተረት ተረት!”

“የለም በረት!”

አባባ... “ተረት ተረት!”

“እኩ፣ የመስረት!” ይለል፡፡

“አንድ መጣ ካበች...”

"እኩ...!" አለኝ በመጨረሻ፣ በመተባበር::

"ስትናር... ስትናር..."

"እኩ...!"

"ከዚህ ስትናር ... ስትናር..."

"እኩ...!" ይለል እያቱ፣ አኞች አንደለመደቻው በሁሳብ ስው ተላለቻ::

"እማማማ!... ተረት ተረት እያወራሁ አብ ንዑስ" ለመልሰት አጥረሰሁ::

"እኩ ለይ! ከዚያስ?" ተለኝለቻ::

"ተረት... ተረት...!" ስል::

"እይ... እይ ለይ! ስትናር ከሚገለው ቅጥሮ" ይለኝል እያቱ፣ የቆምከብትን እያስታወሻ::

"እኩ፣ ስትናር ... ስትናር..."

"እኩ...!"

"ከዚህ..."

"እኩ...!"

"እኞት እና አባቶ ነበሩ..."

"እኩ...!"

"ከዚህ ለኋና... ለኋና ..."

"እኩ!" ይለሉ ሆነቷም ይከማቻቸው::

"ከዚህ... ለከራከሩ፣ ለከራከሩ፣ ለከራከሩ ቅድ::"

"እኩ...!"

“ከዚያ መግዛም በለ ስታደችው... ስታደችው...”

“አጻ...!”

“ከዚያ ደከማትና... ልትተኩ፡ ፍልቻ!” በየ ስራርስ፡ ሁሉቱም “ገበያ የኑ ለይ!” በለው
በአንድ ደሞዥ፡ በመጨረሻ የተሰማችውን እረፍት ይጠቀሱኝ፡ እኔ የንገዢነቶው-
ተረት ጥን ሲለ አነስ ከርክር መሆኑ ይግባኝው አይግባኝው አላው-ቅም፡ እንዲሁ ያለ
በዚ ተረቶችን አውራለችው ነበር፡

“ተረት ተረት!” አልካት አኅቱን፡ እንደ ቅን እንደተለመዶው፡ ከስራ ስትመጥ፡ እኔ
እና አያቂ ማኅበበው እኩ ከስራ በመጥቻ ቅጥር ተረት ለማውራት እንዲቀዳደማለን፡
የዘረኛን ቅን አያቂ ማስተካከለ ተከናወነ ለተመለከት ለይ ተኋጋል፡

“ተረት ሰንጋጌ አማማ?” አልካት፡

“አጻ!” አለቻኝ፡ የዚን የሚጠኝ አለት?

“እንደ ዘዴ ነበረ...”

“አጻ...!”

“በጣም ተልቅ ዘዴ አብ ንዑስ!”

“አጻ አልከ አይደለ እንደ!?” አለቻ አኅቱ ማይኙን ወደ አያቂ ወረመረቻ፡ ከግም በለው
ተኋጋል፡

“ከዚያ ያቸ መግ ስትከልበት...”

“አጻ...!”

"ስትዕልበት..."

"አሽ...!"

"ስትዕልበት የዘመኑ ቅርንጫይታ ይከናወ አለችውና፡ መጣዋ ከዘመኑ ላይ ተፈጻሚቶታ፡"

"አሽ...!"

"ከዘመኑ አልቀሳ ነገሮ አለች፡"

"ወይ! በጣም ይገርማል!" አለች አኅቱ፡

"ከዘመኑ ጥን ደህን ፍት፡ የጊዜም አልሆነቸም፣ አሽ...!" አልካት፡

እኔ ተረቃን አንድመረሰከኩ አያቴ ቅጠሉ፡

"አንድ ቅልዕት ወሰደ?" አለችው፡

"ደህን ነኝ፣ ይች ለፍቅር ጥን ስትናድለን አትቀርሞ፡" አለች፡

"ጥናው? የጊዜ አይደረግም?" አለች በዚህ ዓይ አያየችው፡

"ጥና ቅድርጊልት? ይችው አያየ ላይ ስትዕልበት ወላ መጠን አሳሙሙቸኝ፡ ከልማን
ማግኘት ፍልጋለት አንድ እኔ አለችነትም" አለች፡

አንድን ቅድር እኔ አያቴ ስትናድከው አንድ አንድማለያይ ገመኝ፡ ሆነት
ተረቶች፡ ለውነት! ተረቶነት! በአንድ የቅድር ስንሰለት ወሰኑ ሆነት የተለያየ ተረቶ
- የእኔ አና የእኔ!

መጀሪቱ ቤድ

በ ፪ው ላይ ተንጋልየ ከርሃለ ላይ አፍጥቻለሁ:: ፍዴሜ ከኋላየ ተቀምጣለች ::
ምንም ማውራት አልፈለከም:: እንደለለው ሂዕም ከእና የርመጃዎች
ፍላት በውሰድ የለም::

“ስተቶይ ተኩባናል:: አታቸኝም:: አለይሻም - ጥን ተኩባናል:: መርነት ነው·
የሚመስለው” አልካት::

“ለምን አታቸኝም አልሽ?” በለ መቀኑኝ:: ከእኔ መልሰ ስትጠበቅ በመቀመል::
“እኔ አታቸኝም እንዲ እኔ አቶ አይሻለሁ:: እኔ ጥን ከከርሃለ የር ተኩባናል::
በዚህ ወሰኑ ከለው ምናብ የር ተኩባናል:: መርነቱ ከሱስ የር ነው” አለችኝ::

“አዎ! ከሱስ የር ነው መርነቱ:: የማለው·ቁው· የመስኑና ስሙት ተስማኝ:: ያስነናስኝ
መስለኝ” አልካት::

“ምንም ዓይነት ቅዱዱ ወሰኑ አይደለም:: በራሳሽ መርነት አገኙ እኔ ነሽ::
በለ ስሳሽ የማትረፈነትን ቅዱዱ ይሆናል:: ማውቃቻም ለያሳዝግኝ ይችል ይሆናል::
ዘመና የሚታወቁው· ነገ ያወጣናል:: ነገ ለመውጣት ደግሞ ከፍድ አለው::

በኋላ የሚገኘ እናነት የለም:: ስለዚህ ከረሰሰ ጋር የጥምታደርሱው ተካክር በየሰራተኞች
አይገባምም:: ማውቅ አስፈላጊ ነገር ነው:: ይህ በሁነበት ለምን እኔ ያስነኑትኩን መሰላሽ::
በላ መቀቂኝ::

"ተከከል ስለሆነን" አልፎት:: ዘመን አለቸ:: 'አደራጂ መግለጫ ነው?!' ስል አስቀበ::

"በለፈው ስንጻርድ:: የሚያስፈልግ የሚችልን ስው መግኘት ነው!" በለሽኝ ነበር::
ከንፈ ጋር ከተለያዩን በጀት በዚ አስቀበበትና ተከከል እንደሆነን ግዢ:: ግን ለምን
ተከከል እንደሆነን እንደገባኝ አልገባኝም:: ለምን እንደገባኝ ስይገባኝ:: ስለገባኝ
መሰላሽ የመስኑና ስማት የተሰማኝ:: ቅዱንያቱም እኔ እንዲሆነ አይደለሁም::
ሁሉዙም እንደ ነገር ሲሰው መርምጃ:: ተከራክሩ ከልማነ ያለኝን የመሞን
አኅልነበትናም:: አሁን ማን ያልሰውኝ ዘመን በዚ ለምን አስደነገጋኝ:: ስውን ማሙን
የሚያስፈልጊ አይመሰላሽም ነበር:: ለክὸ ያስፈልጋል" አልፎት::

ዘመን::

"ሸሳን የጥምከለከለው ስውን ባለሙያን ነው ያልሰውኝም አመንት:: ቅዱንያቱም
አውነት ስለሆነ:: እኔ ስው አለጥምናም:: ማን ለምን አለጥምናም?" አልፎት::

"ማሙን:: ማውቅን ይፈልጋል:: ለለውን ለማሙን:: ለለውን ማውቅ ግዳ:: ይለል::
ለመተማሙን መተዋወቁ ግዳታ ነው:: ስለሆነም ለማሙን የሚችማርሽ አስከምታወቁ
ደረሰ ነው" አለቸ::

"ታክክ እንደን ለምን አመንትኩ?" አልፎት::

"እርግጋኝ ነሽ?" አለቸ::

"ምንኑ?"

"እኋን ማሙንኩን" መሰላቸልኝ::

"ታክክ:: ያው ያልሰኝን አመንት አይደል?"

"እ...ወ! የንግድ በለፈው እንዳለሁ ማመን እንደ ገዢ ነው:: እኔ ያልከሰን እንደ ነገር
ማመን:: እኔን ማመን ለሆን ይችላል?" አለችኝ::

"እችልም" አልካት:: እንደት በቀለለ ሁሳበን እንዲረጋገጥው በማስብት::

"በንግድ ማመን እኩል ህሉህ" አልከ ቅጥቦ::

"በጥቅም ጥሩ:: የማመን ፍላጊት አለን ማለት ነው? ይህ ደንብ ወደሚቀጥለው
ቆይሩና ይውከደናል::"

"ወደ የትናው?"

"ወደ መተዋወቂ::"

"አልከሁን አልተዋወቂንም?"

"ለመተዋወቂ ቁድርሙ ሆኖታ የሰራጨዋል" አለች::

"አሉ ደንብ የጊዜ ነው?" አልከ እና በመለጠ::

"ርሰን ማወቅ!" አለች በጥሩ::

"ከ...በ...እና ነገር!" አልካት::

"በትከከል! የንግድ መንገዶች አሉን::"

"በለፈው የንግድ ለለናውን መንገዶች ለተነጣሪ..."

"እወ! አልፈሰሁትም:: በለለ ገዢ ለንግድበት አናየዋለን ወይም ከፃድሰበት ታገኘዋለም"
አለች:: እንደንደ ገዢ ሆኖ በለ ትመላለምበት::

"እኔ ንና የጥቅም ይሰጣል?" አልካት::

"ዝወው አብ ወደ እንደ የእወቅም ጥሩ ነው - ወደመሸጻበት..." አለችኝ:: "የኋ
ሻለኑት መከተልና አቅጣጫ መጠቀም ነው:: አቅጣጫ በቁጥር ማመን ደንብ

“**የኢትዮጵያ የወጪ ተስተካክል ነው ይሁዳልጋል**”

"ታኩያ አሁን፣ እኔ ላይም ለማመን፣ እንደተ አድርጉ ለውቅኝ?" አልከተ፡፡

“ՀԵՅ ԱՄՊԱՌՆ? ԲՊՋ. ՀԵՅ ՄՊՎԻ ՀԵՐՈՈՒԹ-ՈՒԹԹՈՒՆ: ՈՒ-ԳԹԻՇԴՅ Ը-ՊՎԻ ՀԵՐ-ԵՐՈՒԹՅՈՒՆ:

"ՀՅԵՒՄ ԱԾՏԱՊՈՐ" ՈԲԴԱ:

"ՀԵՇՔՄՊ! ԱՆԴ ՔՄՎ-ՓՎ ԻՆ ՈՒ ԿՅ: ՑԱՆՑ ՔՄՎ-ՓՎՆ ՔՍՃ ԿՄ-
ՔՄՎ-ՓՎՆ: ՀԱՆԴ ՄԵ-Լ-Փ-Ն ՀԱՎ-ՓԳ: ՀԱՆԴ ՄԵ-Լ-Փ-Ն ՔՄՎ-ՓՎ ՈՎ:
ՔՄՎ-ՓՎՆ ՀԵՂԳ ԻՆ ԿԱՆԿԵ-Ծ ՈՒՆ ԺՎ-ՓՔՂԾ?" ՀԱՇԿ:

“አዎች በተግባራኝነት” እስከታደ

"אָמֵן?"

"ለለ የሚያውቃው ስዕስ ስለጥናት በኋር አልነት:: ከዚሁ የልጊዧ እንደሆነ ገበቶች::

“ՀԱ ՊԼՌՏ ԽԼՇ-Ը ՔՄՂՄ-ՓՎ-Ծ ՔՄՂԱՎ-ՓՎ-Ն ՀՎ-ՔՒ ԱՆ ՈՎ ԽԼԽՆ ՈՒՂԾԵՐ
ՀՅԵՒ Ք ԷՄԾԱ՞” ԱԼԻՇՅ ՄՎ ՊԼ ՀՅԻՆ-Ը ԽՐԴԿ-ՔՆ ՀՅԸՄՆ ԴՈՒՑՆԱ:

“ՀՅՈՒՄ ՈՎ ՈՂՈՇՆ ՈՎ ԱՅԹ-Ք ԿԵՐՆԸ ՊԵՄ ՄԱԼՄԱԴ ԵՐՆԱՋ”

"ՈՓ. ՏՇԵՒ ԸՆԸՄԻ ԿՊ!" ՀԱՅՔՆ: "ՏՇԵՒ ՔՊՊՐ ՀՅԸ ԴՇԵՒՄ. ԿԹ: ՀՅԸ ԹԹԱ
ՔԼՈՎ-ԳՈ: ՀՆ ԸՆԸՇԱ ՔՊՊՐՆԱՄ. ՏՇԵՒ: ՀՆ ՀՅԸՐՈՒՆ: ՀՅԸՉԵՒ-ԻՆ ՀՅԸՐՍ-Ի
ԿԹ: ԱՂՄ. ԱՂՄՊՈՒ: ԱԴՇԵՄ. ՔՊՊՐ ՀՅԸԸՄ: ՀՅԸՐՈՎ: ՀՅԸ-ԴԿՄ-Ի
ԿԹ: ՔՏՇԵՒ ՀՅԸ: ՔԼՈՎ-ԳՈ: "

“ታዲያ ታሪክናን በተተማሩኝ ላይ እውቀትለሁ. መለት ነው.” አስተዳደር

“እታው-ቁናም:: እኔ የነገርኩን ታሪክ ነው የጥምታው-ቁው:: ሆለቱ ሌያንት አለው?”

“እንደት?” አልካት:: መጠየቁን የጊዜም ማቅረብ አልቻልከም::

“እኔ ታሪክ ነኝ አንድ:: እኔ ታሪክ አይደለሁም:: የዝንድቃቄም ታሪክ ወጥ አይደለም:: እንደ በታ ፍጥም እንደ በታ አያልቀም:: እኔ ጥን እንደ በታ ፍጥም እንደ በታ የማልቀኝ:: በዚህ ቅሬታ ወሰጥ ወሰሰበባ እና መመዘኛ ማንነት አለኝ:: ታሪክ ሲተረከ ጥን ወሰሰበባኑኝ ያጠኑዋል:: ያልሆነትን ወጥነት ይሰጠኝ:: ሰላዘሁ የእኔን ታሪክ ማውቅ እኔን ማውቅ አይደለም!”

“ታይ እንደት መተማሙን ይችላል?” አልካት::

“መተማሙን አሁን ላይ የተመዘረተ አይደለም:: የጥምንቆሙው ከእናታቸውን ማህበን ለንወጣ የተቀበለቸውን ባለም የጥምትሰጠን መዘረተ ላይ ነው:: ይህ መዘረተ ይግባኝ በህይወታቸውን ቅሬሙው ያገኘናቸው ለወቻና አነርሱ በህይወታቸውን ላይ የፈጻሚት ተወስና ነው:: ሰላዘሁ እንደ እኔን ለማሙን የግድ እኔን ታሪክን ማውቅ አይጠቀብስም:: የሚጠቀብበስ... ከዚህ ቅሬም ተመሳሳይ ባንቻነት ከነበረበ ለወቻና የሚጠረኝ:: የመተማሙን ሆኖታ መቋኑት ነው.” አለቸኝ::

“ከዚህ በፊት ከእኔ ዓይነት ስው ወር ጥሩ ጥንቃኑት ዓይነኛ በያዥ-ቁስ?”

“እርግጫኝ ነኝ! አለሽ!” አለቸኝ ፍቅርም መተማሙን በሞላበት ይሞላል::

“ቦምን እርግጫኝ ሆንስ?” አልካት::

“የእኔና የእኔ ጥንቃኑት ምን ዓይነት ጥንቃኑት ነው?” አለቸኝ::

“የታክማ እና የገዢ ነው!”

“የገዢ የታክማ ጥንቃኑት ምን ዓይነት ነው?”

“እኔናና እኔኔ ነዋ!” አልካት:: “በቀልድ ለመከላከል አየጥዴርኩ አይደለም”

አልከ ቅጥቶ::

“ቃጋር የለውም:: የሂሳምና የታክማ ማንኛነት የከበከበ ግንኝነት ነው” አለች::

“የከበከበ ግንኝነት ማለት?”

“እኔደ ከበከበ ልላጊ ለለ ደማም ከበከበ ስራ:: ይህ ስለሆነ ከዚህ በፊት
በሆወቻቸው ወይም በሁሉም ስወ ሁይወት ወሰተ የከበከበ ግንኝነት መኖሩ
በእርግጫኑት መናገር ይቻላል:: ከእናታቸን ማህበን ከወጣን ይሞር ሁይወት
ያማቅጥለው በከበከበ ግንኝነቶች ላይ ተመስርቶ ነው:: እናትና ለደ:: እናትና ለደ::
ተማሪና አስተማማ:: ታለቁና ታናና... የሚለት ሁሉ:: የከበከበ ሁይወት መስረቱ
ናቸው::” በላ ሰራ ማብራሪያ ለጠቃቸ::

“እሁን እሁን ከበፈቻ የበለጠ በዘመና ስለምታውራ ገዢዎን የተኩማሽበት አይመሰለን
ነው” አልካት ደንገት:: ለምን አንዳልካት አልባባኝም::

“ዘም!...

እኔም አም!... ጥቂት ደቂቃዋቸ ነገሮ::

“ይቅርታ ከስቀምናው፡ እንዲታውራ ልላጊ አይደለም” አልከ::

“እርግጫና ነሽ?” አለች::

“በዚህ ከቀጠልና፡ የለማሽ በሞንጻም ነገር እርግጫና እንዲልሆን ማድረግ ነው” በዚህ
ማመን አይችልሁ” አልካት::

“የለማሽ እንቻን መንከባከብ ነው:: እርግጫና መሆን ግን ቅጂ ይጠቀማል?” አለች::

“እኔ እንደ! ግን ያወ ቅል ነው፤ ለጠዘወ ያስረዳል::” አልካት::

“እወ - ለጠዘወ!” አለችና፡ “አልማር ግን አያርፍም:: ለጠዘወ ያረኙን የሚመለከትዎ
ንግድ የተደበቀ እውነት፡ በእርግጫኑት ለጠፈን ነው” አለች::

“በታናው የቅርቡ ከሰቀምኑን ተስፋል በዚህ የገዢ ስለመስጠት አልነት::

“በታናው የቅርቡ ከሰቀምኑን ተስፋል በዚህ የገዢ ስለመስጠት አልነት::

በታናው የቅርቡ ከሰቀምኑን ተስፋል በዚህ የገዢ ስለመስጠት አልነት::

“አያዥሩን የንብረቶ ስለ ከብዕስ ግንኝነት ነው:: እናን ማወቂ የጥናትና የቅርቡ ከብዕስ ግንኝነት ስለ ተመርከሱን በታናው የቅርቡ ከሰቀምኑን ተስፋል በዚህ የገዢ ስለመስጠት አልነት:: ይህም የቅርቡን የጥናትና የቅርቡን ስለመስጠት አልነት:: የቅርቡን የጥናትና የቅርቡን ስለመስጠት አልነት:: የቅርቡን የጥናትና የቅርቡን ስለመስጠት አልነት::

“በታናው የቅርቡ ከሰቀምኑን ተስፋል በዚህ የገዢ ስለመስጠት አልነት::

“መጀመሪያ ስትመራ በገዢ የቅርቡ ከሰቀምኑን ተስፋል በዚህ የገዢ ስለመስጠት አልነት:: የቅርቡን የጥናትና የቅርቡን ስለመስጠት አልነት:: የቅርቡን የጥናትና የቅርቡን ስለመስጠት አልነት:: የቅርቡን የጥናትና የቅርቡን ስለመስጠት አልነት::

“ተያቄ አለኝ?” አልነት::

“በሚቀጥለው ገዢ ተጠይቻለን”

“በረከዥ አለኝ?” አልነት::

“የጥናትና የቅርቡ ከሰቀምኑን ተስፋል በዚህ የገዢ ስለመስጠት አልነት:: የቅርቡን የጥናትና የቅርቡን ስለመስጠት አልነት:: የቅርቡን የጥናትና የቅርቡን ስለመስጠት አልነት::

“የቅርቡ ስለመስጠት አልነት:: የቅርቡን የጥናትና የቅርቡን ስለመስጠት አልነት::

የቅርቡ ስለመስጠት አልነት:: የቅርቡን የጥናትና የቅርቡን ስለመስጠት አልነት::

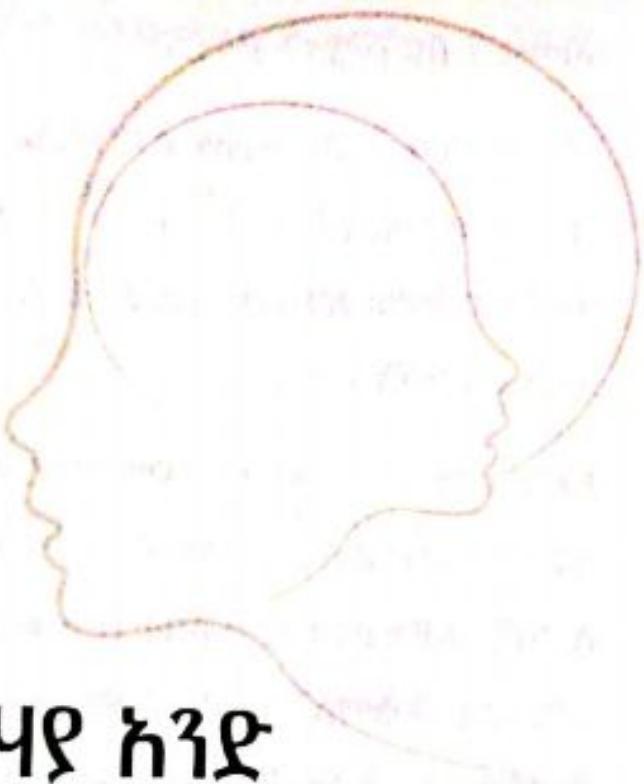
“የቅርቡ ስለመስጠት አልነት:: የቅርቡን የጥናትና የቅርቡን ስለመስጠት አልነት:: የቅርቡን የጥናትና የቅርቡን ስለመስጠት አልነት::

“እንደት አረሰሁት! ? ይገመግል!” አልካት::

“የአንድ የተዳደሪ ቅልፍ ያለው:: ‘መርሳት’ ላይ ስለሆነ:: መርሳትናን ማስታወሻ
የደመርር ገዢ:: ይህን ተሆኝለሽ” አለች::

“አልባንኩም?” አልካት::

“ስቀት አልቻል!” በላ ወደ በሩ በመሆኑ ከፈተኝለሽ::

ዶርጂ እና ከድ

ወደህንናው የመጠሁት በከበደ ለብና ነው፡፡ ወሰነው አለመረጃት ይሰጣቸል፡፡ መጥቶ ይሆን? መመለስ አለበት! መቃም ይህን ያህል ቅን አንድ ጥርጉር ለማቅረብ ለረጅ እየታልዎ? ገና ለረጅሙር አዘሱ ለላሉ ፍክምና ተከሳዋች ያጠናውን ጥናት ለለ ሁገር ነው፡፡ አዘሱ ለማይኖሩ ለወቻ ማቅረብ ጥን ይጠቀማዋል? አላው-ቃም፡፡

እኔ ገን ጥንድነው አንዳህ የሚያደርግኝ? አሉ አየኝ፡ ለለ ፍክም አየኝ፡ የጊዜ ለየነት አላው? ተያቄውና ሁኔታ ተመሳሳይ ነው፡፡ ገን ደግሞ የህክምና ተረከኝስ ለምን ቅልጋ ይሆናል? እኔ ጥናት ነኝና ነው ከሉለው ለይቶ ተረከኝ የቆለፈው?

ለነኑ ተረከኝ ሁሉ የተቆለፈ ነው፡፡ ለነማኑን የሚገባቸው ለወቻ ሁሉ የሚነማኑን፡ አነዚ የፈለጋትንና ይበቻቻል በለው የሚያጥ኏ትን ነው፡፡ እናም አጥብቃ መጠየቁ አስፈላጊን ለለማያዣ-ቁጥርና ነው? በዚ አልጠይቷም፡፡ በለው ተከና ተንጠላጥለው መኖር ተከማጥቶኝ ነው ያደግከተት፡፡ ከሮ ከሮ እናው አረብ የማው-ቁዬ፡ የኖርከ-በት፡ የሮስ የሞላው ተረከኝ አንዳንጂ በወራ እየገባኝም፡ አንዳንስ ያለፈውን፡ ያልነበረበትን

አሰመችና በዚ ልማት ይቻርና!

እስተኛ የሰው ታሪክ መቆለጥ ለምን አሰራገው! በሁጻቻቸውን ታሪክን መቆለጥና ቅዱና
እርቅ መወጪዎር የተለመደ መሆኑን አውቃለሁ:: ለምን ታሪክ ቁለጥቶ አንድሆን
ባን አሰመችም:: እንዲንደ ገዢ አያቴ የሁጻቻቸውን ታሪክ አታወቂም:: ማውቅ አለበት
በለሽ ይገመመኝ ነበር::

እኔ አሰከማግባኝ የሁጻቻቸውን ታሪክ የሚችምረው ካስው ታሪክ ነው:: እኔ ከየት እንዲመጣሁ
አንዳን በወጥ ሲሆን የማለውቷ ስወ:: ከእኔ አልይ ተርጓሜ የለለውን በወቅ ማ
ለረባኝ? አያቴ በሩን አሰከ ሰባት በት ቁጥር ያውቃል:: እናቱ አሰከማግውቁው ይረዳ
አያቴ ገር አቀማለች:: እኔ ደማም ሁሉቱ ገር የማኝነሁ:: የበተሰብቸውን ታሪ
በማውቅ ከእናቱ ለልሳል የጥምቀር አይመስላለኝም:: ከር ከር ባን ስወ መሆኑ ይበቻኝ
በማለው ላይ እርፈ የለሁ::

ለዚህ ሁሉ ደማም መካከው የታሪክ ቁለጥ በበታቸውን መብዛቱ ነው:: እናቱ፡ የእወነ
ታሪክ ቁልፍለች:: ፍክሙ፡ የህመማዊን ታሪክ ቁልፍድ:: አያቴ ደማም አውቅ የሚለ
የሟገራ ታሪክ፡ ያልተቀበሏውን በታ ነው:: ከዚህ ሁሉ በለይ ደማም የሆነን ታሪ
አለጥምር በየዘርፍ በየዘርፍ ቁልፍ ቁልፍ የማያስታወሻው:: - የጥምፊልን በታ
ነው::

በዚህ ፍሰብ ወሰኑ እንዲለሁ የልቦ ምክ መስተከከለ ትወቂኝ:: በሩን ከፍቻ ሩዕ
ባን ልረቱ ሪፖር ሪፖር በላ በደሰታ እንዲመበረቅ አለች:: ፍክሙ ታሪክን ቅዱ
አልጠኑም! በተኋኒ ተከናወል::

አያው ተንሽ ከበደት የቀነስ ይመስላል:: ቅንበበት ተከማግትረለች:: ተተኋኒ አነፋሽ
ማንበሩ ተተኋኒ በኋር እና በኋር አየጻረኝለ ወደ መከከል የመስፋፋፋት መከራ አያይሁ
መሆኑን በዚሁኑ መካልር ምክንያት አስተዋወከኝ:: ከዚህ ቁልጥም ተተኋኒ በአጥፋ
ሰለሚቆረጥ:: ተተኋኒ ወደ እናቱ መከከል ለመግበት ማብ ማብ የፈጻሚ ለለማመስል

በንግ መሽረርና አያስታወቂም ነበር፡፡ ለለም ከነህር በፊት የገቢተዋልከት ለውጥ
አያሁበት፡፡ ጥሩ ወገኖች ላይ ተቋት አያስነዘር ያለው ግንባሩ በቻ ስይሆን፡፡ በዚሁ
መከከል ንግድ ስርዓት በንግ ተቋት አያስበት ነው፡፡ ዕድሜ!... መታደል!...
መሽረርና መብለሻለም የሚገኘውምበት መሸሪ፡፡ ከነህር ለውጥቸ በተጨማሪ
በይም ፈቃ ፈንግ፡፡ በራ፡ ቅለ ያለ ይመሰሳል፡፡

የህጻናትን ለው ከህንር ለውጥ መለሰ፡፡ ለሰላለ፡፡ ቅና፡፡ በራ በላው የሚመጣው ለምን
ይሆን? በዚ ሲሆን መየትና፡፡ መቋም ይህና ፍርድ ማሳቀቁ በዚ ነው፤ ይህም አንዳ
ሆናይሁል፡፡

ለባ ከተሞመበት ተኋላቶ በቀጥታ ወደፊኬ በመምጣት አይደንደ ለዘረጋ ባለሙያ
ተጠለጠልከበት፡፡ አንበው በሁለት መንታ ከልደንደንዶ ሦይኑ ፈሰሰ፡፡ አጥብቃ
አቀፍከት፤ አስጥ ተባበሩኝ፡፡ የሚገኘ አልተኞችሁም፡፡ መናገር መቋሉን አርማጠኝ
አልነበችሁም፡፡ ተቋት ለከንደኛ ስይሆን ለቋም ለፊት አንዲያቀሩኝ ለለግከኝ፡፡

በልኝነቱ አኅቴና አየቴ ላይ ከምናጠለጠው በቀር ማንኛም ለው አንዲህ አቅል
አለውም፡፡ የተከናወ ለፋት አስተረመኝ፡፡ የተቋቀናነው አንደ ነው አንደ በተለዋድ
አንደሆነው ተከናወኝ በኋማታው ዓይ፡፡ እኔ በአንደ በከል ሁሉቱ ለለደርሰው
ውቀሁ ወይም ዓይ መሸፈ፡፡ የጥምችል አልመሰላለም፡፡

ከከቻ በዘግታ አለቀቀኝና ከተከር በማየት “ለምን ታለቅናለሽ?” አለኝ፡፡

የሚገኘው መልሰ አልነበሩኝም፡፡ ‘የሚገኘው! በዚ ተከናወን ነቀነቀከኝ፡፡

ተመለስ ሂደ ወንበሩ ላይ ተከመረ፡፡ ወደ ሂደምኑቱ ለመለስ አንድሆነ ገዢ፡፡ አንበው
የነይበጠን ይፈሰ ይመረ፡፡ ለመናገር ለፈልግ ሊግ ይይዘኝል፡፡

ከከሱ ገዢ የተጠጠፈ መሸፈበት አውጥቶ ለጠኝ፡፡ መሸፈበ! ለገርም፤... በእሁን
ዘመን መሸፈበ በከሳተ የሚደረግ ለው... አስተ በቻ መሆን አለበት፡፡ ከስ ላላ መሸፈበ

የመጠቀም ስው የማውቁው እኩልን በታ ነው፡፡ መሬት የሚገለውን መረጃ
ከእቃዎች በተለያ የማውቁው በዘመኑ ምክንያት ይመስላል፡፡

የደር ስው ይገኘ የአካባቢ በከለት፡ የአዋር ጠበቃ መከተት ፈቃድራቱን ያስታል ለበ
የመሰማማ ጠቅቶ፡ ዓለም አንድ አሁን ተልቅ የጋለ ፈጠጥ ከመሆና በፊት የደር ስው
አካባቢውን ይጠበቅ ነበር፡፡ መሬት በወረቀት የማቆይር ስልጣኔ ባይመጣ፡ ስንት
በከነተና በከለት መከላከል ይችል ነበር? አንቀጽ ቤት ስምም መሬትን ለበለሰቦት
የከነተና በከለት መከላከል ይችል ነበር? አንቀጽ ቤት ስምም መሬትን ለበለሰቦት
አልፈለግኩም፡ ፍቃድን በእኩል ፈጠጥ ለማድረግ ፈቀርብኩና የሚገኘው አላለኝም፡

“አንደት በተነሳረኝ ጠሩህ? በዘመኑ ላይ ተሸኑን ቅልሆኑ፡ የሚገኘው ለተነሳረኝ?
”የደር ስው ይገኘ የማመለስ መስሎኝ ነበር፡፡ ነበር ባን ለለ የመጀመሪያ ገዳይ
“አሁን ስው ይገኘ የማመለስ! ለተሳይ? አንደት አንዲሁ ይሆናል?” በዚ ሁሉተኛ ኮር ወጪ
ከፈተኝ፡ መሬት ከዚህና ከዚህና ከዚህና ከዚህና ከዚህና ከዚህና ከዚህና ከዚህና ከዚህና

“የደር ስው ይገኘ የማመለስ! ለተሳይ? አንደት አንዲሁ ይሆናል?” በዚ ሁሉተኛ ኮር ወጪ
የደር ስው ይገኘ የማመለስ! ለተሳይ? አንደት አንዲሁ ይሆናል?” በዚ ሁሉተኛ ኮር ወጪ
የደር ስው ይገኘ የማመለስ! ለተሳይ? አንደት አንዲሁ ይሆናል?” በዚ ሁሉተኛ ኮር ወጪ

“የደር ስው ይገኘ የማመለስ! ለተሳይ? አንደት አንዲሁ ይሆናል?” በዚ ሁሉተኛ ኮር ወጪ

“የደር ስው ይገኘ የማመለስ! ለተሳይ? አንደት አንዲሁ ይሆናል?” በዚ ሁሉተኛ ኮር ወጪ

“የደር ስው ይገኘ የማመለስ! ለተሳይ? አንደት አንዲሁ ይሆናል?” በዚ ሁሉተኛ ኮር ወጪ

“የደር ስው ይገኘ የማመለስ! ለተሳይ? አንደት አንዲሁ ይሆናል?” በዚ ሁሉተኛ ኮር ወጪ

“የደር ስው ይገኘ የማመለስ! ለተሳይ? አንደት አንዲሁ ይሆናል?” በዚ ሁሉተኛ ኮር ወጪ

“የደር ስው ይገኘ የማመለስ! ለተሳይ? አንደት አንዲሁ ይሆናል?” በዚ ሁሉተኛ ኮር ወጪ

“የደር ስው ይገኘ የማመለስ! ለተሳይ? አንደት አንዲሁ ይሆናል?” በዚ ሁሉተኛ ኮር ወጪ

“የደር ስው ይገኘ የማመለስ! ለተሳይ? አንደት አንዲሁ ይሆናል?” በዚ ሁሉተኛ ኮር ወጪ

“የደር ስው ይገኘ የማመለስ! ለተሳይ? አንደት አንዲሁ ይሆናል?” በዚ ሁሉተኛ ኮር ወጪ

“የደር ስው ይገኘ የማመለስ! ለተሳይ? አንደት አንዲሁ ይሆናል?” በዚ ሁሉተኛ ኮር ወጪ

“የደር ስው ይገኘ የማመለስ! ለተሳይ? አንደት አንዲሁ ይሆናል?” በዚ ሁሉተኛ ኮር ወጪ

“የደር ስው ይገኘ የማመለስ! ለተሳይ? አንደት አንዲሁ ይሆናል?” በዚ ሁሉተኛ ኮር ወጪ

ታኅለስ:: በተጨማሪ ደንገም አዘጋጅ ከምፌልጋዥ ይልቅ አዘጋጅ ደንገም የሚሰራልታቸው
ለዋቹ አለ” በለመ አየኝ::

አስተያየቱ ከምፌልታቸው ለዋቹ መከከል አንደ አንች ገዢ የሚል መልዕክት
አዘጋጅ:: ዓመታዊ ከዘጋጅ በንግድ አንደትና ወደተ አንድማቻቻል ግራ ስለጠባኝ ወደ
ለመድከት ገበሆ::

“ጥናት ተሁናህ የዚን ነበር? ጥሩ አቀረበዎው?” አልከተ:: የወይይቱን አቅጣጫ
በደንብነት ስለፈርርብ ስለተ አንድመደናበር በለመ::

“ጥና ነበር” አለኝ::

“የዚን ነበር ተሁናህ?” አልከተ::

“በግ በለመ በርሃሪያ አየኝ:: አሁንም ይህን አስተያየቱን አለመድከተዋው::

“እ... የሃይልም የአሳካሚ ባንኩነት የዚን ይመስላል’ የሚል ነበር” ለለኝ:: ከዚህበ
እነዚ የዚንም አልቀረኝም:: ማን ወይም አያጻራበኝ መሆኑን በመገመት::

“እ —?” አልከተ:: የሃይል አመንጥሮ መሆኑን ያላከታወስኩ በማስመስላል::

“ቀልጭ አይደለም” አለኝ ከስተር በለመ:: “በለፈው ከተነገገበን በንግድ አንች ያልሰውን
አስተካበበት:: በእኔ ሁኔታ የሃይልም የታካሚን ባንኩነት ለመረዳት በመጀመሪያ
የሃይልም ያሳካሚን ባንኩነት ተንቀቀ ማጥናት ያስፈልጋል” አለኝ::

ተነስ መጨረሻ አማረኝ:: ተንሽ ሪፖርት አፍረት ባይኖረኝ ዓይ: ተነስ አስነዱ
ነበር:: ወይኝ አበት በሆነዚ ሲል ተመናሱ:: በወጣትነት አዋጅ’ የሚባል ወይም
የምትለት ወይም ነው:: በለቻህ የጥምትገምቶች ሲው ማሳቀሱን ሲሰማ በጠም
ፊስ ይለል:: ከዘጋጅ አለይ ማን ማሳቀሱን ወሰድ:: ቅም ነገር ነው:: በለመ:: ሆነ ለተቶ
አጥጋቶ:: ከዘጋጅ ደንገም ወጪ ሁጻር ነገር በአዋጅነቱ ለይ ተዋዋነቱን ለጠምበበት::
ፊስታ! - የሚሰማቻሁን ስሜት ለመግለጫ ተከከለኛ ቅል አይሁንም:: አንቀም ‘ደስታ’

በታች የሚደገልበው የሆነ ነገር፡ ወረዳኝ፡

ከፈቱ የተቀመጥ አንድ ተሁኑ ወደ ፊሩ አደረጋልኝ፡ ስነወው በአንድ የህዝምና
ፍልሰቶና ጥርጋዎች መጽሑት ላይ የታተሙ ይሁኑ ነው፡፡ ርዕስ ለክ አንዳለው
“የእሳዎች እና የእሳዎች ማንኛነት መሰረቶች …” በለው ከስኔ የክምኑ ህብጻ ስም
ስቀመጥና ተስፋዎች፡፡ ከስዙ ገን ደግሞ ከሚደግኝው ላይ የደረሰደራቶው ይግረዋል እርክር
ተሰልፈዋል፡፡ ጥርጋዎች አጀት ስያስቀር ነው የተሰጣመው፡፡ ጥርጋዎችን ለሰራ ለለ ለው
አንዳለሁ ገባኝ፡ ስለተሞ አለው ማለት ነው ይህ ለው? በዚ አራላን መየቁከኝ፡
በዚህኑ መመዘኛ ለደኛዎች መሆኑን አይች፣

“መጀመሪያ ወደ ተሁኑ ማርሱ ፍደል የተቀራሙን አያ” አለኝ፡

ወደኝን ወደ ተሁኑ ማርሱ ለነዚህኝና፡ ‘ጥሰን’ የሚል ርዕስ ሲሆ “ይህን የጥናት
ግብር አንድመራመርበት ጥከር ለሰጠኝኝ፡…” በለው ስሜን አስተ አያች በመዘርዘር
ጥሰን ይደመደማል፡ ይስ አለኝ! በተሟተናውም አድነቃቁከት፡፡

“በጥም ከምግምታው በለይ ተሟተና አለሁ፡ ይህን ማድረግ አይመስቀልም ነበር፡
እና ከቀም ነገር መቀመርሱ ለሰ አስደምጥምናል” አልከተ፡፡ ነገር ለበን ካኩቃል፡

“እተሳሳይ፡ ሁለትንም ማስተካከለን፡ ወን ማስቀቅና ወጪ የለው አይመስቀልም፡ ሁልጊዢ
ከእና የተለያ፡ ከእና የተሻለ “አስረዎች” አለ በለን፡ ማስበን ለማናው ቅዱው
“ለለው” አንተውዋለን፡ ወደም “ማስበበ” ጥሆኑን የሚባለ ለወች በች ሲሆ ነው
በለን፡ ለለበን ቅዱው አንድ መቆተሯ አምጥተው አስከሰጠን አኅ አኅቃውን
አያየን አንጻርቁለን፡

“እና እና ያለን ለወች አንደኛው ቤትናታችን ለሆን የሚገባው፡ እና እና ያለን እና
አስረዎች ያስበትን፡ የሚለትንና የተናገሩትን ይዘን ማስተካከለውም መፈተሽ
ነው፡፡ መማር ለሰጠን የሚገባው አንዳና በችናው ጥቅም፡ የረዳቻንናም ሆነ

የለለዎችን ፍሳሽ ወሰድን ተቀም ላይ ለውል የሚቻልበትን መንገድ የጥንቃልማበት፡፡
ከለለዎች የጥንቃልጥርበት ቅለታን ነው፡፡ በለመ አብረራልኩ፡፡

“መማሪ ለሰጠን የሚገባው ሁለተኛው ተቀም ደግሞ እና ያለበነው ፍሳሽ ለክ
አለመሆኑን ወይንም ገዢው አለመሆኑን ለሁንም፡ እንዲገቡ ዓይነት ነፃ አሰቦች
ቢንግሩን፣ የንግድ ለመቀበል የሚያስቀል ሲሆ ተከናና ትህተናን ነው፡፡ እንደምታውቁው
በእና ማር ያውቁሉ የጥንበለውን ለዋቅ ደኖር እንዲህ ነው የሚለን በዚ ለው
የለዎች፡ እና ለለተማርጫና ለለጥንመርመር በቻ፡ በዚ ለው እናን መስማት እንዲ
አናን ማስተማሪ አይቻለውም በለን ደምድመናል፡፡ ለውም ይፈጸል! ለለዚህ እናቸ
ከምኑናም በለይ ለሰተኛ ይገባል፡፡ የዚሁንያቀም ደኝር ወጣት ነገ፡፡ በግብርና ለውን
ለመደራር አትልፈም” በለመ በጥናትና አረጋረመኩ፡፡

“በጥና አጥብቅና” አልከተ፡፡ ፍልቃልቅ አያልከተ፡፡ ከጥቃት ይቻቻዋቸ በዚ ፍቱ
ለይ የንበረውን መዘረዘሩት ማንኛም አይገባም፡፡

“ይገባኩ!” አለኝ፡፡

መገኘውን አልቻልከተም፡፡

“እንደ እኔ ዓይነት ለው በቀላሉ መገኘ አይሰጥም፡፡ ጉዳማ በንሆንም፡ ለለዚ
ማማሙንን የሚያስቀበን ለለማረመሰለን፡፡ በጥና በቀበሌ የጥናስተካክለው አዕምርናው
ንብረታቸን ነው” በለመ እንደመስከርመም ቅጠው፡፡

“እና ጥሩ” አልከተ፡፡ “ታፊያ በጥናትና ማን አገኙሁ?” በዚ ጥያቄ አልከተልከተ፡፡

“በታኑበው አይቻልም?” አለኝ፡፡

“አይ እና ፍሳሽ የጥናፈልቅ ለዋቅ ጉባኤ ለይ አጥብቅና ነገ፡፡ በዚያ ለይ ደግሞ የእንተን
የሆነምና ቅንቃ አለው-ቀው-ም” በዚ ጥሩና ማስተበበያ በእንደ ለይ አስተጠቀከተ፡፡
ነገ አውነቴን ነው፡፡ ቅንቃ መማበበያ በቻ አይደለም፤ መኖርያም ነው፡፡ ይህ

ስዕስ ማኅም ሆኖ ለመኖር ከሃይማኖት የዚህ የሚጠበባት ቅጽ አለው፡ ለለዕም
አንድሆ፡ እያቱ በሂሳቻችን በቁጥሩ የሚከናወት የነበረውን ተብ በልኝነቱ በየጊዜነው
እኩቻቻቻቻቻ፡ ‘አሁን የሚያጠለ ነገር፡ ለምን ያጣለቸዋል!?’ ሌሎ አሰብ ነበር፡
ስዕስ ከሰነድ አደራጊ በግምገኑት ለነጋገር መኖገሪያ አንድነት ቅጽ ሆነ በዚ ፍርማ
መቋሙ፡ “ስታደረን ይገባኛል!” በለው ይጠቀም መፈጸመቻቻ፡ አንማራህ አስከተባኞ
እየጠበቅበኝ ነው፡፡

“በዚኑ ያገኘሁት ነገር አንድማካተለው ነው” አለኝ፤ ለምድ ያለው መምህር መሆኑ
ፍንታው አለልኝ፡፡

“ስነ የሚባር ማለት፡ የሙያም በይወጥ የለለው... መንገዱው የሰው ለጅ ከለለው ስዕቶ፡
ከአከባቢውና ከጥቃል ተፈጥሮ የዚህ አንድነት መፈፀም የሚባል ግኝኝነትን መሰርቶ
መኖር ይቻላል የሚለው ሆኖ በፊርማ የሚከውነውንና የሚያከውነውን ለመወሰን
የሚጠቀምበት የአስተሳስበ ሂደት ነው፡፡ ለለሆነም የሰውን ሌሎ የሚባር ለመረዳት፡
አንድነት ሲው የምን ሲሆ? ሲይሆን ለምን በዘህ መሰከ ወይም በለለ መሰከ ሲሆ?
በለን ነው መጠየቁ ያለበን፡፡

“ሁሉም ሲው ይግሞ መንገት የሆነ በህርያት አለት፡፡ ሲዕስ ለላም ማለት፤ ሌ’በለ አኅን
ከፍቶ አለማለመጥ፤ ተረጋግጧው መኖገር... የመሳሰለው ሁሉ ስንወለድ፤ አንድነበሙን
በታና ገዢ የጥንጣሮችውና የጥንካውናችው መንገት በህርያት ፍቻው፡፡

“ታደያ የአነዥ የተለያየ በህርያት ጥርቃም፡ በአንድ ላይ ለምድና ለማድ ይሆናና
ማህበረሰቦ ሲይናገና ተከማምና ወል የገበበችው፡ የአብር መኖር መርሆች
ይሆናሉ፡፡

“አነዥ የአብር መኖር መርሆች ይግሞ ከገዢ ሰነዱ በአስፈላጊችው ቅሚነት
የሚከናወት፡ የግብረ ገብነትና የሰነ የሚባር መመራያዊች በመሆን ጉልበት ያወጠለ፡፡
አንድ ለዚ ጉልበት ከወጠ በታለ ከማህበረሰቦ የቆየ የአድራሻ ከይበና ለማድች የዚ

በመቆርጥት የበህል አካል ይሆናል::” በለው እኔ በእንደ ደንጋጌ አውቃቻለሁ በየ
የምድከርባትን አውቀት፡ በጥቅት መሰመር አጠናቀቻት፡፡ ‘ወይ የኝ ደንጋጌ’ በየ
ተቀጨሙ፡ መግምገም ግን አሁንም በማሳተማኑ ተመስረል፡፡

“በመሆኑም የየትኩሙያ መሆኑ የሰነድ መስረት፡ ከማህበረሰቦች ቅጂ በህልና
ወጪ የረዳ ሆኖ ለቁጥር ለራመድ አይቻልም፡ በዚህ ቀንናቶት በአቶ ማርጫ፡ የህክምና
በኋላ ቀንናቶት ከሆነ በህልና ወጪ ላይ ለሆኑ በል ተንጋጌታለው መቅረቱ አይቀርም፡
ወጪና የጥቅም የየትኩሙያ አውቀት መረጃዎች፡ በረከመና በበታቸው ያለው መሆኑን
ወጪ፡ ለማድና በህል ስለሆነ ነው፡፡” ተንተናውን በማቋረጥ “አየገበኝ ነው?” አለኝ፡
አንተኝ፡ መግለጫንና በይኖሩን በአንድ አነቀፅከለት፣ ‘አዎ!’ በለው ለመናገር
አለበው ተንተና አጥቃኝ፡፡

“በጣም ተና! ስለዚህ አንድ በቀላሉ ያስተዋልኝው የአዲከሚና የአካማ ግንኝነት፡
በዚህ መሆኑን ወጪ፡ በህልና ተረኞ ለይ የተመስረተ ነው፡፡ አንድ ስው በቻውን
አይታመሙም፡ አንድ ለታመሙም በተሰበ፡ ነረበቱ ሁሉ አብር ይታመሙል፡፡

“በአቶ የግል መንገት ዕድገት ወሰኑ እኔ የሚባል እናነት’ የለም፡ ያለው እና
የሚባል እናነት’ ነው፡፡ ይህን ከሉኝ በተሻለ ያንድ መግምገን በበለጠ ያስረዳል፡፡

“ስለዚህ አንድ ስው ለታመሙም በውሳኔው የየዘት የታመሙ ወገናቸው ሁሉ አብር
ይታመሙል፡ አጥቃል በለን የጥምናከመውያ አንድ ስው፡ በውሳኔ ኮሙዲቸን፡
ወዳጅቱን ሁሉ ይዘ ይታመሙል፡፡

“ይህ በሆነበት ሁኔታ እና ከዚያ አውጭ አንድለመድናነው፡ ‘ሀመምኑኩሙያ ማለሰብ ነው፡
አንድ ነው፤ የታመሙውያ አስ በቻ ነው፤ ሲለ ለመሙ የሚያገባውያ አንድሆ አስ
ነው፤ በሚል መስረት ለይ የቆሙ የታከሚና የሂከም ግንኝነት በጥምናም መልካ ቅጂ
ለሁን አይቻልም፡ ስለሆነም አስቀማውን አብር መግከተት ከግድዎች በለይ ይሆናል፡፡

ጥናቱን በዚህ መልከ እንደቋኑው ፍሳሽ ስለሰጠኝን አመሰግናለሁ::

“የሃበብ ጥልቀነት እንዲ ማሳይ ይህ ነው:: እኔ ከተማርከት ማማት ላይ ተቆሉበ ለያዎች
የልጅዕከተን እንደ ማን ከጠበብ የህመሙኝን ተራ መጠበቅያ መዳጋ ላይ ማስተዋል
ቻልሽ! አነዱም ሆኖ ለወቻ በይታመሙ ለምን ይመጣለ?” በዚ እንዲስብ ለማስኝ
በላው ይመረሙ::

“እያቱ በተማሪ ለወካቶ ለይዘዝር:: የተማሪ ያግባኛ:: ለም አስተነሳበቱ የሚገኘው አለች
ልይኑ ይፈልጋል!” አስተነት እናም እድናቀቱን አየጋለግከለት::

ዕሁኑን መልሽ አስተዋልከተ:: ከሚን ተወጪ ለየወ ያልለመድከት ስለሆነ ተንሽ
የታዋቁነት ስሜት ተስማኝና አርማት ለሰጠው ባዕርከ::

“የእያቱን ለም አስተተያደ” አስተነት::

“አስተሳሳተከታው” አለኝ በመለው አርማጋግኝነት:: የእያቱን ለም እንደማያወቂ አስበ
ተወካተ::

ምዕራፍ ሂያ ሁነት

ጥጥህርት ለይመር የዕለታዊ ሌክ አይመስላልም:: ከተወለደብ ፎምሮ መመሪያ
የይመርበት በሆኑም ወደ ትምህርት በት የሂድብት ማን አግረች ነበር::
ከአከራች በመሳሰሉ አንድ ዓመት ወደ ተለ ነበርበ:: ለምን አኞች ለታዘገሩን አንደረሰለን
አለው-ቅዱ:: ለምን መዝግባት አንደጋጌበልም አለው-ቅዱ:: የምታደግ ሌጅ አንዳት
ትዘገረለች? ካይም ሆነ ትምህርት ወደ ፍት ነው::

"ማጥያ...! ዓለማ...! ነገ እኩ ትምህርት በት አንጀራለን" አለችኝ አኞች::

"ትም—ት በት አንጀራለን?" አልካት በልጅ አኅ::

"እወ! ትም—ት በት አንጀራለን" አለችኝ:: አንደለመደችው ጉንዴዎን በመዋጭ
አየሰመቻቸ::

ዕድሜዎ ወደ አጥቢት ዓመት ገዢዎ ለለንበር መሳምን አና መሳምን ለምሮ ቀለሁ::
መፈመድ:: በታ ለይሆን ቅስ በቀስ የሚሰጠኝ ለወቻ ቁጥርም አየቀነስ መቆጣቱን
አነተው-የለሁ:: ሆኖም ትንሽ ሌጅ ቅንቃ ለይሆን አይቀርም:: ትልልቹ ለወቻ ትንሽ
ልጅን መሳምን አንደመተንፈሰ የህል ለያስበት የሚያደርግት ነው:: ዕድሜ ትንሽ ከኅ ሲል

የን የሰጠ ቁጥር ይቀኑበል:: በአምስት ዓመቱ እያች እና እናች በቻ ነበሩ ካልቀችው.
የፍቅርቶች የሚሰጠኝ:: ለለዚች የሚሰጠኝ የይለኝታ ስይሆን አይቀርም:: እኩ
አስማግችው ነበር - በአብዛኛው ስለሚያስተካክኝ:: አንድንዚ ደንባም የፈለግከተን
ለማግኘት ስል ለማበበል ነበር::

"የይ አስተ አቀፍ....! አይርገኝ ስሚኝ?" ተለኝለቻ እናች::

ተለዘዣ አፈጻሚነሁ:: ይስ ይለታል:: የምትወደኝን የህል አንድምወዳቻ ለማረጋገጥ
የምትሞከበት አይ አንድሆን አታስተውልም:: 'አዋጅነት!' :: የሰንጠኝነት በጥም
አይ ወደና ፍቃድ የፍቅርና ስለምትሰሙኝ የእኔን ታዘኝነት ከፍቅር ታምታታዋለች::
ለንና ወለቻች ለቻቻቻው ካሉበት አንድማውቻቻው በጥም ማውቅ ይቻላለ?

አዋጅውች ለጥም መታዘዝን ከፍለትት አንድማያምታቻት አይገባኝም:: ለቻቻቻ ታዘኝነት
ንን:: በአብዛኛው ይህ ታዘኝነት የሚመነበው ደንባም አማራጭ ከማጣት ነው::
ለቻቻቻ ጥገናነትን ባድ ይለል:: ለመኖር ለቻቻ ሆኖ ያደገኘ አዋጅውች 'አዋጅ' ለሆነ
አንድት ይረስታል:: መርሳት፣ ስው - ዕድሜው ለጠይቻር:: የቆየ ሪፖርና ማንነቱን
የሚረዳ ፍጠር! ይገመግል!

"ለምንደን ነው ተ—ምት በት የምኑይው?" አልካት::

"ተምህርት አንድትመግኘት ነው" አለቻቻ::

"ተ—ምት የምንደን ነው?" አልካት::

በጥም በላ ቅይታ::

"መመቻዎት ነዋ! - ካለለቻቻ ለቻቻቻ ዜር" አለቻቻ::

"አሁሱ በት አጭዥታለሁ! አልፋይም!" አልካት::

"አሁሬ በዚ ለቻቻቻ አለ አብ!"

"ታደረ አስተማ መመቻዎች በታ ነው!"

"የይ አይደለም፣ ተምህርትም አለ" አለቻቻ:: ማረ ገዢ::

"ትምህርት መጠወችን ነው አይደለ?" አልካት፡፡
 "አዎ፣ ጥን ለለ... መመሪያው አለበት፡፡"
 "መመሪያ አልፈልግም" አልካት፡፡
 "ለምኑ?"
 "አምስክው በቁ! አልፈልግም፡፡"
 "መመሪያ ጥሩ አብ ነው መግባብ!"
 "ጥሩ የሚደረገው?"
 "ጥሩ? የሚጠቀም ነገር መሳት ነው፡፡"
 "እ— በርቱካን መብት?"
 "ምኑ?" አለችኝ፡፡
 "እባባ በርቱካን በዚ!... ጥሩ ነው!... ይጠቀምኝል!" በልል አልካት፣ ስቀች፡፡ ለምን
 አንድላቀች አለው ቁጥር፡፡
 በማስታቸው መዋቅ፡፡
 "ሚጠብ!... ዓለም!... ተንሽ!" አለችኝ ከእንቅስራሴ አየቀሰቀሰችኝ፤
 "ለምኑ?"
 "ትምህርት በት አንድሬለን በዚሽ የለ?" አለችኝ፡፡
 "ትምህርት! በትም አለው አንድ?" አልካት፡፡
 "አዎ አለው፣ ተንሽ! ይረፍኝል" አለችኝ በመታወሻ፡፡
 "አዎች የሚኖሩበት?" አልካት፡፡
 "አዎ!... በቁ ተንሽ?" አለችኝ በመስላክት፡፡
 "እኔ አው በት አልፋይም" በዚ መካከለሁ ፍጤመርካ፡፡
 "እኔ በቁ! ተያዙለሁ በየኩሉሁ፡ ተያዙለሁ፣ ተንሽ!" በለ ወደ ቁጥጥር ገበቻ፡፡
 ሆነቱ አናቶች አንድ መሆናቸው ይረግኝል፤ የምትሰሙው፤ የምታባብለው፤

የጥዃትሰማው የሚጥሰለችው እና የጥዃትቆጣው፣ የጥዃትሰራራው፣ ስራ በ
የጥዃትጠቅሙ እናት፣ ሆኖታ እናት በእንደ ገብ እናት፣ የእንደ በተዘመ

ተንስ:: አንዳካርቃኩ በመከናወ ይዘኝ ፍደት:: ቅዱለለቻ:: አንድ ትልቅ በር ዳ
ሰንደርሰ መከናወን አቀማ አውረደቻ:: ሆነ በየ ሰውነቱን ጥልከብት! ተቋሙያ
በሁሉም መልከ ከመግለጫ አልተቋሙበትም:: ቁርስ አንቡን ስተስጠና ቅድም
ሳልበ በማንኛው ስብከው ስልታታት ማንኛውውን በመቀማት በግድ አየገሩት ነው
የነረሰቻ:: አሁንም ለውነቱን አንድውረደ በፈላፍተብት:: አንድሞንም አድራ
ተሽከመቻ:: አልውርድም በየ መጥና ስልጣት:: ባቀራቻን አይ, አንድመጠዋል
እናርሃ አሳሙሙቻ:: በግኝ! በለለቻ::

ወደ ትልቅ ግበ ስንጻ ሪፖርት መውጥት አማካይ - የገዢና! ለእች ወደ ሁሉም አቀማ
የመግለጫ:: 'መጀመሪያ አዘጋጅ መሆኑን አተወቃቀም' :: በዚ ተመኝሁ::

"እኩ እት ለቃሽ? ሲታምር!" በለ ስሙናኝ፡ 'ስዕስ ጥን አገሮ በለው የመግዬው ተንተዋዋይ
ልደ ለገዢ ይሰማል?' ሲስ አስብከ፡ ጉዳይ የገባኝ አጠቃላይ ነው - ከዚ በየ ሲታምር
"ስታምር" የመግልበት መሆኑን ስዕስ፡ ከደግሁ በእሳ ቤትን የሆነ "ስታምር!" የለታኝ፡
"እበት ወጪት!" ነበር የጥበት፡

"ም-?" አልኩት 'ተለኝ ለተሸጋድ ባልሆነ? አቶደርገዋው-ም!' በዚ አያስፈላጊ

Գոծի՞ն հիշե՞ք: "Հօե!... Հաջողակ!... ՀԵՎԵՇՈՒ!... Ի՞ն ձեւ ԱՄԲՈՒՇ
ԳԸՆՅԹ ՀՈՂԱԿ!... ՀԵՎԵՇՈՒ!..." Ո՞ս ԴՆՈՃՈՃԻ-ՊԵՇ:

የኢንጂቃቄ በለ ስት ማቅረብ አየቀዣና እና ማቅረብ የሚከተሉት ውስጥ አለታል፡፡

“አኔ—አኔ! አንጂቃቄ ከማግኘት ይገኙ አልመርም አልከና፡፡ አንጂባ መረጃ
አስተካክነት፡፡ አይደም ተንበሱበት፡፡ ሆኖም ለዚህ ጊዜውን፡፡ ሆኖም ወሰጥ የለሁም፡፡
ለዚህ የፍቅር አይደለም ማለት ነው፡፡

“እዚህ የኝነት ለይሁት አመጣለሁ አብ!” አለች፡፡

ወደፊት ወሰጥ ያጠበቃ ተሸጋግሩ አልቀረቡም፡፡ ቁጥጥር በን በለ መፍቻል፡፡
ቁጥጥር መግባት መሬመራን አውቀ አጠቃላይ ለለማበላሽት የዚህንን ምንጻው
ከፈትናቸው፡፡ አኔቱ ምንም መንከራ በተሸጋግሩ አንድ ገዢ ምንጻውን ከከፈትና
የአይደም አንድማረከልት አውቀለሁ፡፡ ከፈትናቸው... የአንድመለሰነው...፡፡

“የኝነት ለይሁት — ዓ—ለ—ሙ...!” በለ የሞትለው መቀት፡፡ ተንሽያው ተስፋ በልቦ ፍነቶች፡፡

“አኔቱ አውድናለሁ...” አልካት፡፡ በደከመቻበት ከለጠቃቄት መሽነው አይቀርም፡፡

“እኔም!” በለ ከኢንጂቃቄ አለቀቀች፡፡ መልሽ ፍቻት ለይ ተስፋ አንድለለን ገዢ፡፡ በዚያ
ቅጽበት ለለም ነገር ገዢ፡፡ እነዚያ ሁሉ ልማት ለክ የሚሸጋግሩት ወደወ አይደለም፤
አንድናው ይጠበቃው ነው፡፡

ተምህርት በት፡ ወለድች ከፈትናቸው ለማረኩ ያቋቋሙት ተቋም መሰላሽ፡፡
የመከዳት ስሜት ተሰማኝ፡፡

“ተምህርት በት አንድኤለን አይደለ ያልስኝ? ” አልካት፡፡

“አዎን ማቅረብ!” አለች አንድማስማማት፡፡

“ታኅደ አንድ፣ ለምን ተሸጋግሩ? አብረን ነው የመጠኑው፡፡ አንድም ተቆያለን”
ጥንትናት፡፡

“በራቶ?” አለች፡፡ ተከናወን ስበቅከብት - ‘ምን አገባኝ?’ በማሳል፡፡

“አንድኤለን ነው ያልስኝ፡ አብረን ነው የሞንኛው” በዚ አልየ ተፈናጠጥከብት፡፡

"እረዳ!" በለ መቆጣት ይመረች፡ እኔ ማን በምንም ተከታታል አንድነዱ ለቻቸው
አለመዋል ቅርጫለሁ "እረደ.....!" አልከ፡፡

"ወይ ጉዳለ" አለች፡፡

"ማድ የለም ትተስተ ሆኖ፡ ቁስ በለ ትለምዕስት" አለች፡፡ ይቻቸውንና፡ በከተል ወያን
አየኑት፡፡ ለቅለውን አላቀምበትም፡፡

"በቻ ተወሃ! በኋላ አመጣለሁ" በለ መንገድ ይመረች፡ ልከተለት ስል፡ ለተዋዋ
መምድ፡ ይዘዋና፡ አስገድግ ማሰተማር ማለት ይህ ነው! 'በግድ ተማሪ?'

አየኑ አየኋህንት መፋሽበኝ! ለቅለውን ማቅም አልፈልጋለም፡ አስተማዋ
ልተባበለኝ ባከረች፡ ወይ ቅንከች! ለተቀባዩ ባከረች፡ ገቅንቁ! በስከተ
ለመስጠትም ባከረች፡ ልቱን አስረዝምበት፡፡ ከዘም አ-አ-ታ-የን አቀለጥከት፡
በዚ በማልቀሰ የሚንያገኘ ይከመኝ፡ አንቀፅ አንቀፅ አለኝ፡ ተንሽ ቅይቻቸውን፡፡

ከአንቀፅ ስነዎች አበቱ አልጋዹ ለይ ነኝ፡ ትምህርት ቤት የፋይነት በህልም ይህን
በዚ ተሞታታ-በኝ፡ ዘዴር ስላ አየኑ ለፋው ለይ ተቀምጧ መጽሕፍ ይነበል፡፡ ለዚኝ
ራጂ አለ፡፡

"እንደ መጠት፡ ነቻሽ?" አለኝ፡ የሚያየኝ በስበት ነው፡፡ "እልማግርም!" በለሽ መግቢ
አይደለ?" አለ ቅጥለሁ፡፡

"እልማግብ?" አልከተ፡፡

"ሥራ ሆኖለች፡ እንደ መጠ፡ ማን በቻ... እኔ የሰነት ከልማን በለሽ አስተዋጅ
አይደለ?" አለኝ፡፡

አየኑ እኔ ከተምህርት ቤት በመመለስ ከሉኔ በለይ መደሰቱ ይከታወቂል፡፡ ለነገ
አውነቱን ነው፡፡ የሚ ለሰራ ይመሳ ነበር?... ቤት ሁሉት ከገር ተገለጠልኝ፡ እንደኝ፡
ከአየኑ ወር ቤት ለሰጠቷቸው ከተምህርት ቤት ለመቆረጥ ለያዊርጪ ማሰቀ

መፍትሃን አንድሆኑ አዎችኩ፡ ሁሉተኛ፡ እያቱ በዚህ የአመሰ አንቀሳቻቸው መሰጥ ህጻና
ይጠቅ አንድማሆን ተረኞሁ፡፡ ‘አመራ ትምህርት በት አልፏረም’፣ ተደሙር፤

ሁጻና በዋጥ ካለኝቱ ወር አነስተኛ ማቅረብ አይኖሩለሁ፡፡ ከዚያ ስተውሰደኝ
የለማቂረት አለቁሳለሁ፡፡ መከና ጥሩኝ ስተኬድ በለቅሰቦ አቀጥላለሁ፡፡ ከዚያ
የደካመኝና ስመድቻ ለአኝቱ ስልክ ይደውልለታል፡፡ ትመጣና ወደበት ትመልስትላቸ፡፡
ካለንቃልፎ ስነቻ እያቱ ይጠብቀናል፡፡ ወደ ተለመደው የዕለት ተዕለት ካረታናም
አንጻለን፡፡ በእብዛዣው ወፈ ነው ስራታን፡፡

“አባብ...!” አለዋለሁ፡፡

“አበት መጠየሱ!” ይለኝል፡፡

“ተምህርት ማን ምንድን ነው?” አለዋለሁ፡፡

“አዎቃት የሚገኘበት መንገዶ ነው.”

“አዎቃት ማን ምንድን ነው?” ስለወ፡... የሚመልከው ይጠል፡፡

“አዲስ ነገር ማውቅ ነው.” ይለል፡ መሳሪ በልሆኑ አርግጾኝነት፡፡ ሁሉም በህይወት ይለ
አዋቀዱት ይገመኝል፡፡ ከሁለት ገዢ በላይ ጥያቄ መመለስ ይከበጥቻል፡፡

“አባብ...!”

“አ-በ-ት መጠየሱ!”

“ተምህርት ማን ምንድን ነው?”

“አዎቃት የሚገኘበት ነው፡፡ ሌጅ!” ይለኝል፡፡

“አዲስ ነገር የምታውቁበት ማለትህ ነው?” አለዋለሁ፡፡

“አዋን ሌጅ!” ይመልከል፡፡

“አዲስ ነገር ለለ በታ አይታውቀም?”

"ይታውቃል አንድ፣ የተዋወ በታ አዲስ ነገር ለታውቃ ይቻላል" ይለኝል::

"ታኩያ ለምን ትምህርት በታ አሟሪሉሁ?" ሲሉ መልሰ የጥረዋል::

"ትልቅ ስትሆና፣ ሲሆ አንድተደረገ" በሎ የሩቅ ገዢ መልሰ ይለጠኝል::

"ትምህርት በታ ካልሟድኩ ሲሆ መቀመር አልቻልም?"

"ትኩያለስ፣ የን አንድ አኅተሽ ተበቃ ወይም አንድ አብትሽ ይከተር መሆን አትቻይሣ
ይለኝል::

"እንተ ይከተር ነህ?" ሲለው ግራ ገበዎ::

"እይደለሁም::"

"ታኩያ ይከተር ካልሆነ አንድ አብቱ ሆኖ?"

"የአኅተሽ አብት ሲለሆነሁ"

"የአኅቴ አብት?"

"እወ!"

"የእኔም አብት?"

"እወ!"

"እማማ ታኩያ ለምን ካለንተ ወር ስትባለ፣ የእኔ አየተሽን አጭዥቸው ትለኝለች?"

"አየተሽ ሲለሆነሁ::"

"አየተ ይቀም ተማሪኩን ነው አንድ እና?"

"የአኅቴ አብት::"

"የአኅቴ አብት፣ የእኔም አብት፣ የእኔም አየተ?"

"እወ፣ አንድ አብት ነው::"

"እልግብኝም?" አለዋለሁ::

"ይሱ፣ የለዋወ ስታድን ይገባኝል::"

“ለደን ለምን ይገባኝል?”

“በለምታውቃ፣”

“ለደን አዲስ ነገር አውጥላሁ?”

“አዎ!”

“አ-ሀ-!”

“ዶሮው?” አለኝ፡

“ገብኝ፡”

“ምን ለይ?”

“ማደግ ትምህርት በት መሆኑ!” ለለው አቶክር የየኝ “ጥሩ ለይ ነፃ፡ የሰድግሽ!”

በለው ይመርቀኝል፡

“አጭና...!” ለለው ይከቻል፡

በለለ ገዢ ደግሞ፡

“አበበ!”

“አበት መግቦ!”

“የእናት ግርሰራ ለምን አንጻረም?”

“ለምን? የን ታደርሱያለሽ?” ይለኝል፡

“አዲስ ነገር አንድውቃ፣”

“አዘዴ የን አዲስ ነገር አለ?”

“የትም በታ አዲስ ነገር መውቅ ይችላል በለኝነት የለ?”

“አዎ፣ ጥን የጊርሰው ይቆይሽ” ይለኝል፡

እኔ አመታዊን በተሳካ ሁኔታ አያጻናቸው በመሆኑ ተሰማምጣቸል፡ አያቴም የድጋ ተጠቃሚ መሆኑ ተሰማምጣቸል፡ አናቱ ጥን መንገቅለ ለይበዛበት አልቀረም፡

ՀԺՄ-ՓՎ. ՈՒԽԴԻՆՈՒ ԱԹՅԱ ՔՊԻՆՔՆԵՐԻՆ ՈՓՆ ՍԼՈՒ ՀԱ ՈՉ ՄՊՅԱ ՊՅԱ
ՄՊՅՈՒՆՆԱ ՄՊՅԱ ՀԱՆ ՀԵՇԿԻ ԴԿԱՆՈՒ ՈՓՆ ՀՊԱ ՀՊԱ ՈՉ ՄՊՅԱ ՊՅԱ
ՄՊՅՈՒՆՆԱ ՀԱՆ ՀԵՇԿԻ ԴԿԱՆՈՒ ՈՓՆ ՀՊԱ ՀՊԱ ՈՉ ՄՊՅԱ ՊՅԱ

በዚህ ሁኔታ ለብዴት ከምንታት ቅጠልን፡፡ እናቱ ስራው አየተበደለበት ሲሆን እና
አድርገው ሰራዊሮች ፍንታ፡፡ ተመልከት መከናዣ ወሰነት ተቀመጥና አስከሚጠቃት
ትጠብቅ ይመር፡፡ በዚያ መንገድ ቤቶሽ መንገድ መቀነስ ተለለች፡፡ እኔ ተምህርት በተ
መሸፍን መልመድ ለይቀተኝ፡፡ እናቱ ይግባኝ ሰራ መሰራት አዋጅት፡፡ የዚ ተምህርት
በእኔ አልማርም የይነት መከናዣ መምከን ይመር፡፡

ՀԵ ՈՒՂՅԱ ՓՆ Մ-ՂԴ ՉԱ ՄՈՒԴԿՒՆ ԼԳՄԾԱՍՍ ՀՆՁԲՇ ԻՄԴ ՀՈՒ ՄՊԻ
ԻՆՉԵ ԶԸ Մ-ՂԴՇ ԻԴՄՍՎԸ ՈՒ ԼԳՈ ՄԸՆՈ ՈՒՔԵ ՏՈՒ ՈԸ ՀԸ ՀՄԾԱՍՍ
ՀՆՁ ՓՆ ԻՄ-ՂԴՎ ՀՆՔԸՆ ՈՒՄ ՀՅԵ ՈՄՂՖՄՏՈՒ ՎՆՈԸ ՂԵ ՀՐԵ
ԺԳԳՄՊ ՀՐՑԴՇ ՈԸՊՊ ՈՒ ԴԼԸՍ

"ምናወ. የለማኑ?" እስቃላይ

"ይ::ምኑ ትምህርት በት ለሂድ?" እስከታ:: በቀን ለሁለተኛ ሰነ ለመወደቅ
የሚያበቃቸውን አንበ ወሰንበ መኖሩን አጋጣጥና ለላሉምንከና ከመጀመሪያ አንቀጽኩና
በመሰረት::

"እኔ አቶችም ላይ! እዚህን!" አስተዋጅ፡ለማናቸው ደንብና፡፡

"ትምህርት በት አብ ከረዳ በኋላ አይከደም" በላ የበለጠ ማረጋገጫ ስጠቃቸው
አረፍት ተሰማኝኝ፡ 'እያቱ የት ፍቅር ነው?' ስል አሰብከ፡ 'የጠላት መር በት ወሰን
ስዕድል፡ እያቱ ፍቅር አንድ ፍርቶ!'

"ՀՈՊՈ՞Ր?" ՀՅԱՆԴԻ

"ՄՅԱԿ ՎԵՐԱ ՎՈՐԴԻՆ" ՀՕՖԻՆ: ՈԹՄՎ ՄՊԵՐԵՐ ՄՈՒՐԴ ՂՈՅՆ: ԱՇ ՎԱՐ ԻԼԻՇ

ዚህ ነው::

“እማምና...!”

“እበት የለምና!”

“ስራ የለምና አል?”

“የበኩል ተንተዋል ስለለለኝ እበት ሆኖ አስረላሁ በዚ ነው” አለች::

“ተለዋል ጥንቃናን ነው?”

“ፍርድ የሚሰጥበት ስርአት ማለት ነው::”

“ፍርድ ጥንቃናን ነው?”

“እኔ ስው ሲያጠኑ በዚያ እና ተበዳደ ሆነው ለከርክር ደንና ፍት ይቀበሉ:: ተከራከሩ ለረታዎ ወይም አስኑል ለለወ:: ደንናው ይፈርድለታል” በለ
እበሱቻቸኝ::

እኔቱ፡ሁለም የረዳች ደን፣ እኔደማይደገባኝ በታወቂዎ፡ የጠየቅኬትን በዘርዝር
ትንግረቻለች፡ በዚህ ምክንያት በዘርዝር የማይደገባኝ ባን የማውቁው ነገር አለ::
የማይደገባኝ ነገር ማውቁ፡ ቅጂ አለማውቁ እኔደሆነ በጣም አግድቶ ነው የገባኝ::

“እኔ ስው አጥቃቶ ሁሉቱ ይከራከሩለ?” አልካኑት::

“እወ!”

“እኔወት?”

“ሁለቂዎ፡ ከፈላጊ በረከቶችው ወይም መብቂ ቅጥረው፤ ይከራከሩለ” አለችኝ::

“እኔ መብቂ ንዑስ አይደል?” አልካኑት::

“እወ” አለችኝ::

“እኔ አይደለም፡ እኔት ንዑስ እኔወ” አልካኑት::

አዎች፡ “እወ፡ መጀመሪያ እኔት፡ ከዚያ መብቂ” አለችኝ:: እኔ መሙ ማቅ የሽሳ

አፍንጻውን በጭዬታ ይዘ አያዥዬዎች::

“የን አማካይ...!”

“አበት!”

“ሁለቱ ተከራክረው ከርከናን ያስነሳው ይረዳልላቸል?”

“አዎ!”

“ምን ይረዳልላቸል?”

“ቅጥት ነዋ! አጥልው ወደ በንግዴ ወይም ደማም በአስራት ይቀባል”

“ስዕድል የሚፈጸሙት ስለመሩ ነው ወደብ በከርከሩ ስለተስኗል?” አስኑት;

አተኞሮ አየቶች:: ገራ ገባኝ:: ከእኔ የሚይጠበቅ ነገር አንደተኞች:: ተስማኝ::

“ስተዳደር ይገባኝል ዓለም!” አለች፣ አበት ማደግ! አንደዚ ይኖሩዋኝ አንደነበር፤ አንደ
ማደግ በጣም በዚ ተስፋ የሚጠበበት የሰው ሌጅ የከድጋት ይረዳ የለም::

ማደግ! የሚይደረገበበት ነገር! ስዕድል ሆኖም ‘ገደግ’ አያለ አያደግ የሚናር:: ማደግ!
የፈጅ ማታለያ፣ የአዋቂ ማማላያ:: ሁሉም የሚናር - ነገር የን መድረሻ የለለው::

“አማካይ...!”

“አበት ዓለም!”

“ስዕድል የሚቀጣው ለምንድን ነው?”

“ለመታረም!”

“ከማን ለመታረም?”

“ከተኑት ነዋ ሌጅ!”

“ጥሩትን ከጠኑ በኋላ አንደዚ ይታረምል?”

“በደጋሚ አንዳያጎች ነጥልኝ!”

“ደጋሚ አንዳውት የጎች ከተሰረ እኩ አይታም፡ አግኗም አይሰራም አንዳውት የጎች ነልኝ፡” አልካት፡፡

“አዋ አለች፡፡

“ገብኝ! አልካት ይጠና፡፡

“ምኑ?” አለች በመገረም፡፡

“እጅ አኅ አግኑ ከተሰረ በአቶ የጎች፡ ይሳደባል ማለት ነው፡፡ ስላዘሁ አቶም ይታሰራል” በዚ በነገሩ ማለበ ፌርማው ነው፡ ‘አቶ ከተሰረ ይግባም በምኑ ይበላል?’

“አንደሰ አይደለም ዓለማኝ!” አለችኝ፡፡

“ምን አያውሃችሁ ነው፡ አኅቱኝ ለይ?” አሉ አያቴ፡፡ በዚኙ ተን አየሁት፡ ለጠላት በድን አጠልጠኝ ስላጎች ተተዘዋዋሉ፡፡ አስተም አጥረጋል መሰለኝ ሆኖን ስያይ ከከልጋው ግርና ተቀመጣ፡፡

“ስለ አስፈላት፡ ቅርጫ አኅ ተሰው አያውሃን ነው” አልካት፡፡

“ጥሩ ነው! ጥሩ ነው!... አንጻም አንድሱ ስተደረቀኝ ነው የምትውለው” በለው አበቱታ አለማኝ፡ አየሁት፡፡ ለክ አስ የእኔ በታ መዋል ምንም ደሰ አንደማይረለው አይርን ነው ማመልከቻውን ለአኅቱ የቀረበው፡፡ የህበው ተዋን ስላምነት አልፈርድበትም፡፡

“ታኩያ አኅ፡ አይኝ አግኑ ከልታሰራ፡ አንደሰ ተሰረ ለጠላ ይቻላል” አልካት አኅቱኝ፡፡

“አንደሰ አይደለም ዓለማኝ!” አለችኝ አሁንም መልሰ፡፡

“አንደሰ አይደለም! አስር በታ የሚበል አሉ፡፡ አዘያ ገበቶ ይቀመጣል” አሉ አያቴ ከእኔ ዘር አበር በመዋል የተከበት ለምናን ስራ ለይ አያዋለ፡፡

"እወ፡ አንድዕለም ነው፡" እስተኛ አናቱ በመሰማማቸ፡፡

"እልገባኝም" እልካ፡፡

"ምኑ?" እሉ ሁሉቁም በአንድ ለይ፡፡

"አንድ ስው ከጠቅ መልሰ ከማጥሩት አንዲታረም አስር በት ይገበል?"

"እወ!" እስለ፡፡

"አስር በቱ ስው-ቆው በት ውስጥ ነው?"

"እሱ አይደለም፡ ሌላ በታ ነው" እስተኛ አናቱ፡፡

"ታዲያ አንድ ይታረማል? ሌላ በታ ከሆነ ከማን ጽሑፍ ሪጠቅል?" እልካ፡፡ ሁሉት
ተያያዙ፡፡

"ስታድን ይገባኩል!" እስተኛ፡፡

"በቃ ከሰራ ቅረበ?" እስተኛ አናቱ፡፡ አናቱን፡፡

"እወ፡ ቅጂው ስለለለቻ አዘሱ አስራለሁ በየህ ነው" እስተው፡፡

"አናቱ...!"

"አበት ዓለሙ!"

"ለምን ተስራየለሽ?" እልካት፡፡

"አንድን ለማሳደግ ነዋ!" እስተኛ፡፡ ከበድ ማናና ቤሉንት ተስማኝ፡፡

"በትስራ አለድ-ማም?"

"ይቶገኘለ...! የምንበለው አይኖረንም" እስተኛ፡፡ የሆነት ተስማኝ፡፡ ሌሎች የህልውና
ገዳይ መሆኑን አለው-ቁም ነበር፡፡

"እኔ ስልጋራ አየበለሁ አይደለ እንደ?" አልካት::

"እኔ ስርቃዊ የምግባሽ" አልቻኑ::

"እኔን ለምን ቁጥር መሰራት አታስተዋዣኝምና ከሰራ አትቀረም? አልካት::

"እንደብ አይደለም!" አለ አያቴ በመሰላት::

"አምስት ዓመታዊ እንደሆነ ተወቃሉሁ አይደለ? የሚገባት በፊድማዊ በምትረክው ሌከ
ነው:: ለረዳ ሲሆን ሲሆን - ቅለው መቆጣምም ሆነ ቁጥር መሥራት እንደ ነው"
አልቻኑ:: ለአሳም ለአሳም የሚሆን መልሰ አየሰጠች::

"አማማማ...!"

"አበት ዓለሙ!"

"እንደ አሁን አበት ሆኖም: ቅለው ልትቀማሪ ነው. ማለት ነው?"

"እኔ አይደለም፡ ለቅለው የሚሆንናን አዘጋጅለሁ፡ አነበሱ." አልቻኑ::

"ታኩያ እንደ አበት ሆኖም መሰራት ከጽልፎ፡ እኔ ለምን አበት ሆኖ አልማርም?"

አልካት::

"እርፍ...!" አለ አያቴ፡ አኞች በደንበት ጉቶት በለ አየቻኑ፡ እንደ ሁኔታ ፍንታው.
እንዲለለት ያስታውቷል፡ እኔ ለጠኬው፡ ቁጥር እንደሆነ በይገባኝም በአያቴ ዘይን
ወሰት ከበደ ስጋት አስተዋል::

"እይምንም!" አልቻኑ፡ እኔ በጠዋቱት አስተ እንዲህ ያናወጣው ቅጂያነው?

"ለምን እይምንም?" በጥያቄ መለሰቻለት::

"ከዚህ ሆኖ አስተላመደም" አልቻኑ::

"አስተላመደም ማለውዎች እይምንም ማለት አይደለም" አልቻኑ፡ ጉባግራቸው ቁጥር

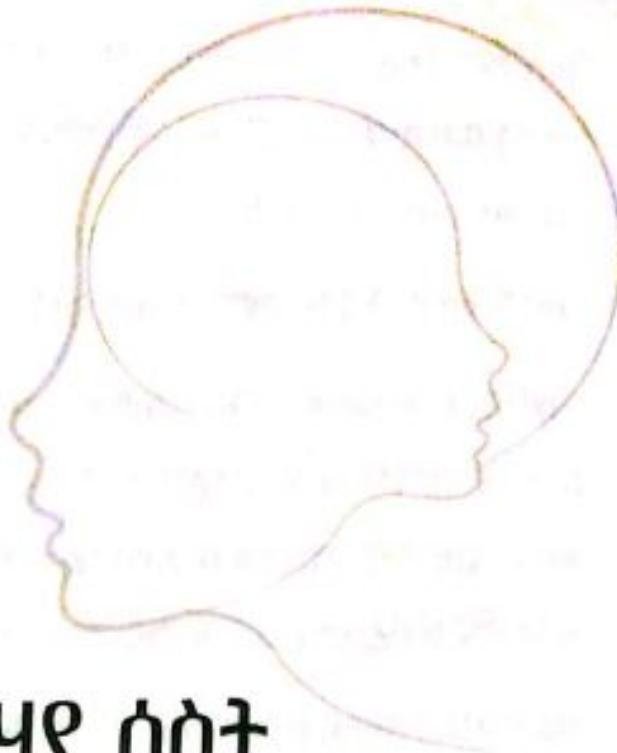
አንድሆን የይገባኝም ወሰኖ ትክክል! ማለት ይለን::

“እኔ የለሁበትም!” አለች::

“ወደህ ነው የምትናርበት!?” አለችው፣ በፍጥም ቁርጻነት:: እኩ ከርሱን
አንድረታች ግልጊ ነው::

ወ-ሳኔ!... “ከዚ ይሞር አበት ሆነዚ ተማሪያለን:: ትምህርት በቱን አነጋግራለሁ::
የተምህርት መረጃ-ግብሩን አቀበላለሁ:: እናና አንተ አየተፈረረቁን አናስተምራቻለን::
ቀንቀን አንተ፣ ማታ ማታ የበት ስራ፣ እኔ አስረታለሁ” አለች:: የፍርድ በት ቅንቃው
የይገባኝም ወሰኔው ለእኔ ይል መሆኑ ታወቂናል::

እኩ አጥ በለው ያደቻል:: እኔ ወደ ነፃነት! እኩ ወደ ማረሚያ በት:: አየሂድን
አንድሆን ገበኩ:: እኩ ለታሰር ነው:: እኔ የን ተፈታሆ! ጥሩ ወሽጣው!

መጀሪቱ ማደረግ

“እኔም አናቸውን በህልም አየነት፡፡ የጤዥም እና አለያትም ነበር፡፡ አሁን ጥን
ደርግሞች፡፡ ለምን ይመስላልኛል?” አልፎት ማከማኝ፡፡

“ለምን ይመስላልኛል?” መልሆኑ ስጠጥቃዊ፡ ታይቋርን መልከ መየቀቻኝ፡፡

“ለምን አንድሆነ አገዥ-ቅም፡ ጥን ስያት አዲን ተመስላኛለች፡፡ በሌላ ወገን ደግሞ
ለለ ለውጥም ተመስላኛለች፡፡ አንድዥጥም የተወሰነው ነገሮች አንድነገም መስላለኝ ነበር”
አልፎት፡፡

“ሀልምኩን ተከታታለዋል?” በለ መየቀቻኝ፡፡

“የተወሰነውን አስታታው-ሰዋለሁ፡ ጥን ሁሉም ተዘረዘሩም፡፡ ከተነሳሁ በኋላ
መኖተብኩል” አልፎት፡፡

“በኩል የለም፡ የምታከታው-ሻውን ያህል ገንዘብ፡፡ የምናከታው-ሰውን በቻ
የምናከታው-ሰው፡ በምከንያት ነው፡፡ የምንረሰው-ንም የምንረሰው አንዳሁ” አለች፡፡

“ለምን በምከንያት አንረሰለን? ” አልፎት፡፡

"ሁለም ቅዱቷቸውን ወሰት ያለውን በእኔና ገዢ ማውቅ፣ እግዚአብሔር ይፈጸማል፡፡ እናደን በውጭነት ያለን አዎነት የጥናው-ቁወ፡ አዎነቱን ለመቀበል በቁ በሆነበት ገዢ ነው" በላይ አብራሪቶች፡፡

"እግዚአብሔር መሆኑንን በምን አናው-ቁለን?" አልፎት፡፡

"በጥናስተዋስው መጠን፡ ሁሉምም ይህን አዎን የገመመንን ሁሉ፣ ከፈጸነት አለሁ አዎቀት የሆነው ሁሉ፣ በአድምርአቶን ጉዳ አለ፣ የጥናስተዋስው ማን በጥም ተቀባዩ ነው፡፡ በዘመኑ ማስታወሻ አያሳይልንም፡ የግድ የጥናስተዋስው ማን ለረከው፡ በስላምና በተረጋጋ ሁኔታ ወሰት ለመቆየት የሚጠቃለንን ያህል ነው" አለቶች፡፡

ሁለም ባልተለመዶ ሁኔታ በዘመኑ አያዥረቶች ነው፡፡

"በለዕሱ ከህልምና የጥናስተዋስው ለረከው የሚያሳይልንን እና ለጥሩዋና የሚቻለውን ያህል በቃኑው" አለቶ - በዘመኑ ሁሉምና እንዲነጣለት አያበረታቸው፡፡

"የተወስኑው ገመገር ነው ተብ የሚለን" አልፎት፡፡

ሁለም!!

"እናቱ ተመስላኛለች... ይሞኑ ማን ትንሽ ተቀይሬል፣ 'ማጠያ፣ አለሙ!' " አለቶች፡፡

"እበት አማካይ!" አልፎት፡፡

"እንደሂት ነሽ የለሙ!?" መቀቻቸው፡፡

"እንደሂት የለሙ!?"

"እበት የለሙ!"

"ለምንድነው ሁሉ ገዢ የለሙ የጥናትሬን?" አልፎት፡፡

"የለሙ ስለሆነን ነወ!" አለቶች፡፡

"እኔ የእንደሂት የለም? እንደሂት እኔ የእንደሂት የለም አሆናለሁ?"

"መኖርያው ነሽ ለይ! መኖርያው ነሽ አብ! አታወቁም እንደሂት?" ስትለንኩ በንግድ

ተነሳሁ:: ስነዕ:: በጥም የሂዘን ሲጠቃት ተሰማኝ:: ተመልሽ ተኩክ ይግባኝ በህልማች ባያት
አንድቻ ይ...ለ! እንደሚለኝ፣ ከህልም አለመንቻት በጽል?" አልከና ነገም በየው የከተማ
የቀመጥለውን ለመስማማት መጠበቅ ፌዴራል::

"እሁን ማን ይሰማኝል?" አለቶኝ::

"ምንም!" አልካት::

"ምንም አለመስማማትም ሲጠቃት ነው:: እንደወጥም ከብዕ ሲጠቃላቸ የከፋ. ለሁን
ይችላል::"

"ምንም አይሰማኝም:: እሁን እሁን እንደወጥም አትናፍቀኝም:: አልፍደረግበታም!"
አልካት::

"እርግጥኝ ነሽ?" አለቶኝ::

"በጥም ነገር እርግጥኝ አይደለሁም:: እሁን የሚሰማኝንን ማን አውቃለሁ:: የሚሰማኝ
ይሆው ያልከና ነው" መለሰከላት::

"ስለ ሁሉምኩስ ማን ይሰማኝል?" መቀቻኝ::

"የማውቁው ሁሉም ነው:: ከልጅነቱ ፌዴራ "ዓለሙ!" ነው የሞትለኝ:: ሁሉዕለ ለጥም
"ዓለሙ" እንደሞትለኝ አጠቃቻት ነበር:: መልዕም ያው ነው:: 'ዓለሙ ነሽ! መኖርያብ!
የሞል:: ለጥም በህልማች እንዲያሳት አለውቁም" አልካትና::

"እየሰለቶኝ ነው" በየው ቅጠልከ::

"ምኑ?" አለቶኝ::

"ሁሉም ነገር:: አዘጋጅ መምጣት:: ከእኔ ወር ማውራት:: ትንሽ ይገባኝና በዚ ግራ
መጋባት:: እንደ መቆተሮ ወር ደርሻ ነገሩ ሁሉ ይችላል በየው ስሰብ:: በተቋጨ ቅጥር
መልስ ይፈታል:: በጥም ይሰለቶኝ" አልከ::

'እስን ወደ ማውቁ የሚደረግ ገዢ ሁሉዕለም ያሰለቶኝ:: በተለይ ይግባኝ ሪሳን ወደ
ማውቁ የሞትሬቸው መንገድ በጥም ያሰለቶኝ" አለቶኝ::

"ለምን?" አልካት::

"ሸኑን የሚውቃያ መንገድ ቅጥታ የለውም:: አቅራቢዎም የለውም:: አቅራቢ የለለው
የዋስተኛ ለውስተኛ መንገድ ነው:: በውስተኛን ስንጻዊ ደንብ መግበር መመጣውን
ሳይቷው ነው:: በዘመና መስከርክር ይኖረዋል:: በመሆነም በውስተኛን ገበያ
መስከርክርና በያስለቀና አይገኙምም!" አለችኝ::

"ወሰን መግባቱን አርማጠና አይደለሁም" አልካት::

"መንገድናን አየተጠቀምና ነው:: እኔን ደንብ አማራሪ መንገድንም መጠቀም
ቋምረጥል" አለችኝ::

"እንዲህን ቤት የጥሩን:: የጥሩው አይገባም:: እም በለሽ የጥምትኩርቁ ነው
የሚመለከት" አልካት::

"እወ! ለመከል ይቻላል:: ፈዴሳያቻም ቅንቃቻን ለየቅል ስለሆነ ነው:: እንደ የየጊዜ
አኞቸው የወጪ ለማቅረብ አስፈላጊ በመቀየት የሚፈጥሩት ነው:: አብረን መቆየታችን
በረከም ቅንቃቻን መግጠሙ አይቀርም" አለች::

"ይህንን አሁ ነው የጥሩን:: ፈዴሳም የጥምትኩርቁ አይገባም::" አልካት::

"እኩ! እንዲልሽ" አልካት::

"ጥሩን እንዲልከት?" አለችኝ::

"ስንቅለ ቅንቃቻን ይገጥማል በለሽ የለም?" አልካት::

ዘም አለች::

"እስት ማለቱ ነው:: ለነገሩ ሲደንብ መግበር ለጥሩን እንደሚያስፈልጋች ሲሆ አለውቁም"
አልካት መልሽ:: ወደ ቅም ንገሩ ለመመለከ::

“በለዚው አልማርናትን ስለሚጠቀሙው የመከላከያ ፍይነቶች በዘት ነገረሰን ነበር፡፡ እኔ በስሩት አንድ መከላከያን አየተጠቀምኝ ነው.” አለችኝ፡፡

“ምን?” አልካት፡፡ መልሳ ወደ ገብረኤል አንዳት አንድምታ አገባብኝ ይገመኝል፡፡

“ማጥጣሉን፡፡” አለችና ቅጠለች፡ “በመሰረት ማከናዣት የጥምኑ ደንብ አካሂድ ይጠቀምኝ ለማጥጣል አየጥከርኝ ነው፡፡ ይህም ደግሞ የሚሆን በምከናዣት ነው፡፡ በዝዴ ወደ ወሰኑ በልቀሻ ለመግበት በቅከርኝ ቅጥር፡ መከላከያን በዘመው ለከ
ይጠካሬል” አለች፡፡

ዘም አልከት በተረቶ፡፡

“ለለው መከላከያን ደግሞ ‘ዘምታ’ ነው፡፡ ለወተድው ጥያቄ ለመጠየቅና ለመቆጣት ወደ ገብረኤል አንድ የጥምኑ አይደለምኝም፣ የመሰረተትን መከላከያዎች በመጠቀም ወደ አልማርኝ አንድንጂ አየታገልሽ ያለሽ ነው የሚመስላለው” አለች፡፡

ዘም አልከት አሁንም፡ አካሂድ አልጠመኝም፡ ስሜ አንዲያልቅ ፍለግሁ፡፡

“ዘዴው የረከመብን ይመከላል?” አለችኝ፡፡

“በጥንት አውቃሽ?” አልካት፡ አንድመደንገት በየ

“ይጠቀምኝ የጠድቀዱትን ስሜ ተያለሽ፣ ከዚያ በተጨማሪ ደግሞ፡ በተኋላለሽበት መቀነጥነትና በተደረጋጋሚ ለመስተካከል መግከር ይስተዋልበሽል” አለችኝ፡፡

ትክረቱ ገመኝ፡ ‘የጥም አትተኩም ማለት ነው?’ ስራ አስብከ፡ ብን ይህንን አስነርክአተም፡ ለወጪ ተስማኝ፡ መጀመሪያ አካባቢ አሸን መወረፍ ይስ ይለኝ ነበር፡ አሁን ብን በማለውው ሆኖታ ለፍቅርት አልፈለከም፡፡

“ሰውነቱን ሁሉ ሁመም አየተስማኝ ነው.” አልካት፡፡

“በሀገሮና ሰውነቱን ሁሉ የሚያቀም ሁመም የለም” አለች፡፡

“እኔ ብን ይሰማኝል” አልከት፡ ገብረኤልን በመቀጠልም፡ “አንዳንድ ቤት ተገመኝለሁ!

እኔ የታመዶችን ለው የሚሰማጀን እያወቻሁ አናገተ ስለማታወችት በቻ;
“በላው ነገር የለም ተለለችሁ:: በምን ተወቂያለሽ? አስከ ገኝነት? የግድ እኔ አንድ
የለመዳኝዎን ሁመም መናገር አለብን? ሪፖርት አመሙኝ:: ሆኖን ቅረጋሽ፡ አባሪ
ቅረጋመኝ ካለልከ፡ በቻ አለመመኝም ማለት ነው?” አልካት፡፡

“ሀመምና ስሜትን መለያት ያሳይልጋል፤ በአርግጥ ስሜት ሁመም ለሆን ይችላል
አለችኝ፡፡

“አስገኘ እኔ ነው የቀጣዎ፣ እኔ መለ ለውነቱን አጥፍል ካልከ፡ መለ ለውነቱን
አጥፍል ማለት ነው፡፡ የእናገድ ታሳፊነት፡ እናን ለተሰማኝ ሁመምም ሆነ ስሜት፡ ለዚ
ማውጥት ነው፡፡ ተገርመኝለችሁ! አናገተ የሚታወችት ካሁን የሚታወቁ ነገር የለ
አይመስክለችሁም” አልካት፡፡

“ህክምና ስይንስ ነው...!” ስተል አቋረጥካት፡፡

“ታደሪያ አናገተን ስይንስ የደረሰችሁ ማን ነው? ማ. ቤ. ል.፡ የሚታወቁቸው ለለዋና
ስራ ስይንስ ከስራቸው ከፈወች ላይ በጥቃቹ፡ የገባችሁን የህል ነው የሞታወች፡
ስራ ስይንስ የሰጠረውን ስይንስ፡ አናገተ አንዲለቀ አድርጋችሁ ስተወሰነት ጥሩ
ይገባችል፡ በዚያ ላይ ሁክምና ስይንስ ይህን አይሁን፡ እናን ምን የገባችል?” አልካት፡፡

“እሁን ምን አይደረግም አንድሆነ ይታወቁኝል?” አለችኝ፡፡

“ምን አይደረግሁ?” አልካት፡፡

“በጥም መንከራ መከለከያ አየተጠቀምኝ ነው::”

“ምን?”

“ርዕስ መቆየር” አለችኝ፡፡

“አንደሰማ ካሁን፡ አንድ ሪሳስ አየተጠቀምኝበት ነው” አልካት፡፡

“አንደት?”

“ይኩዎ ለለ ስይንስ ስውራ፡ ሪፖርት አስቀርባቸው” አልነት፡፡

“ይለያየል” አሉት፡፡ በጥም በተረጋገኘ አርማጠኑት በተሞላበት ሁኔታ ነው፡፡ የምሳትመልከት፡፡

“ይለያየል” በለ ቅጠለች፡፡ “አየሻ የመግኘታችን ፍለማ የህክምናን ስይንስዎን አኞች የሃይልና ስይንስ ነጥቻነት በመተገኘት፡፡ በዚያ ለይ ለመከራከር አይደለም፡፡ የመግኘታችን ፍለማ፡ አንድን ከሚሰጠውን ለሚፈጸም ሁመም ጋር የተያያዘ ጥያቄዎችን ለመመርመርና ለሰነድ በተስለ አንድታውቂና አንድተረፈ ለማግኘት ነው፡፡ ለለሁንም ሪፖርት በማሳቀር ከሚሰጠው የፋይነት አንድ ነገሮ አሉትና፡፡

ተከከል ዓት፡፡ መረጃት ማን ለለፈፈለከ፤

“ታዲያዊ አንድም በከርክሩ ተከተሉሽ፡ በሀሳብ አንድቋጥልበት አስተዋዕም አድርጋኝል” አልነት፡፡

“ምን ያህል ከእዱም መዝግባር አንድፈለማን ለማየት በየነው አሉትና፡፡ የምታደርጋውን አንድምታው በማረጋገጥ ተስኗኝ፤

“ለምን ይመስልኝል የምስክር ውስጥ ነው?” አልነት፡፡

“ወደ ወሰኑ በገባሽ ቅጽር ፍርማት መልስ ያውጣኝል፡፡ ለብን ማውቅ ያስፈልጋል፡፡ ሆኖም አንድምንለው” መለሰችልኝ፡፡

“ወደ ወሰኑ አየገባሁ ነው ማለት ነው?” አልከ፡፡

“አዎ!” አሉት፡ አሁንም በፍቅር አርማጠኑት፡፡

“አንደት አውቀሽ?”

“በለፈው ወደተደበቀው ጉዳችን መማበያ መንገዶች አረት ዓቶም በየሽ ነበር፤”

"አዎች"

"ሁለቱ ላይ ተነጋገሩን ነበርኝ"

"አዎች የመጣዎን ሁሳብ ሁሉ አንድ መጠ መናገርና እና ስራመልጥ..." አልካት፡ ወን
ያህል ተከረት ስተቂ አንድምስጥት በማረጋገጥ፡

"አዎች... ተስፋውንና ወኩዎን መንገድ መጠቀም ጭምረኛል" አለች፡

"ምንድን ነው እስት?" አልካት በቻክላ፡ ወደ ማንቃለቱ ጉዳ ገበያም አልገባሁም፡
መንገዶን ማውቆ በቻ አጋጥቶች፡

"ሁለም!" አለች፡

"ሁለም?" አልካት በማረጋገጥ፡

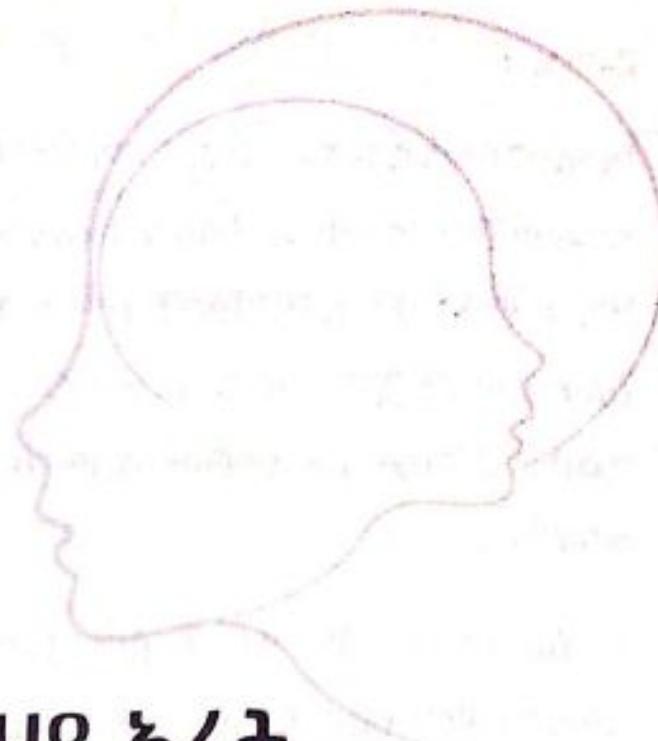
"አዎች ሁለም! 'ወደ ወሰንዎን ስተት በለው የመግቢያ፣ ቅጥታ መንገድ ነው' ይባላል"
አለችኝ፡ በመቀጠልም "ከብዕት ገዢ በጃላ ሁሉት ተከታታይ ሁለምዎን ነገረሰኝል፡
በመሆኑም በቀጥታው መንገድ ላይ ነሽ" አለችኝ፡

"ታዲያ ሁለም ካሆን አንድሱት ነው አዕምሮ ወሰን መግባቱን የየናው-ቀው?"
አልካት አሁንም በቻክላ፡

"እንተረጋሙው ነዎች!" መለሰች፡

"እንተረጋሙው ተዲያ! የዚ እንጠብቃለን?"

"ለዘረ ለዓት አልቻል፤ በሚቀጥለው ከተነሳ እናዋለን፡፡" በለች፡ ወረቀችን በማንከሻት
ደዣል ደዣለች፡

መዕራፍ ሂደት

በት ወሰጥ መመሪያ ከድመርክ በንግድ እናቱን የማጠት የፍርሃት ስሜት ቅስ
ለቀሻ መቁ:: እያች በጠረቻ ገዢው መምህርነት ይሞር ተስማምቶች::
አንዳንድ ቤት በማስተማሪያ በጣም ይመስጥና እናን ፈልጫ በማከተል ፍንታ:: የህግ
መቆህፍ ከፍተ ያነብልኝ:: በዘመኑ የማንበብ ከፍለ ገዢዎችን በዘመኑ ያልፏል::

የመጀመሪያው ዓመታት ትምህርና እናደት እናደሚያስለቸ:: መጀም ለቻ የህን በጀ
ነው የማያወቁው:: የእማርናና የእንማለዴና ፈልሳትን:: እናደሁም ቁጥር መቀበር
የፊለት ተፊለት ሲሆ ነው:: ፈልጫ በቁል:: ፈልጫ በዕቅና:: ፈልጫ በመዝመር:: ... ከዚያ
ደግም ቁጥር በቁል:: ቁጥር በዕቅና:: ቁጥር በመዝመርና ቁጥር በጨዋታ... አኔ!
ከልቻት ነው የማለው::

አዋጅቶች ለምን ይሩ እናደማይገባቸው አይገባኝም:: እናደት ህንጻ ለቻ ፈልሳትን
አንድ ቤት ከዚ ከወቀቻ በንግድ ስንት ቤት መደግም አለባት? እና:: እናደም ቤት ወሰጥ
በመመሪያ:: እያችም ሲሆ አይደለም:: ካር ሪፖ ስልታቶች ያቆሙ በመሆኑ:: ከእኔ ቁደም
ይሰላቸል:: በመሆኑም ከፈልጫ ወጪ ለለ በዘመኑ ካር ሪፖ ስልታኝና ለያስተምረኝ

ይው-ለል::

ከሁ-ለም በለይ ማን፡ የመሰከ ልማምናቸኝን እንደት አዎደው እንዲኖር፤ ባርሳራ ነገን
ከለለው ስማግለዋች ጋር ስለሆነቱ በየቀኑ አየደከመች መሆድ ስለማ አመሰግለሁ::
ህንጻ፣ ሚኒ የህል እንደደከመች በየቀኑ ለታወሻ እንዲ ቅን እንዳትወቃቁ የሚል
በታት ይሰማኝ ፍጥም ነበር:: በእኔ ማን ካናን ስረዳው አያቶ አና መሰላሙ:: የእኔ
ገልበት ለደከም በተረዳቸው ያለው ሁሉ በመድከም ለይ የለ እንደመሰላቸው。
ዝብተኛል::

ባርሳራ ወሰኑ በዘን ዓይነት ስው ይመጣል:: ይጠጣል፤ ያጠጣል፤ ያጠጣል፤
በዘተዋቃቁ ያው የድር ፍቃው:: የድር ገዢር፤ የድር ካርድ፤ የድር አስተማር፤ የድር
የቀን ወረተኛ፤ የድር ፍቃ... :: በምሳ ለጥት አካባቢ የአሁን ለወቻም ይመጥሩ::
የአሁን ገዢር፤ የአሁን አስተማር፤ የአሁን የቀን ወረተኛ፤ የአሁን ፍቃ... :: ሆነም
ይበላሉ፤ ይጠጣሉ፤ ይጠዋቂሉ:: ማኩ በለው ያውሬሉ፤ ማኩ በለው ሲለማያው
አይሰማሙም:: ሲለማይሰማሙ ለመሰማማት በለው እንደገኘ ማኩ ይለሉ፤ የበላው
አይሰማሙም:: ይህንን ሁሉ አልፈው ለተማሙ ይግባኝ፤ አይሰማሙም:: ከዚያ
እንደገኘ ማኩ ይለሉ::

ዘመኑ፤ በዘን ማኩ በማለት ለለመሰማማት ቅክክር ወሰኑ የተገበበት ነበር:: ተነጋሪ
መሰማማትን ፍርተው:: አየተፈረሙ አለመሰማማትን የመረጋገጫ በዘን ነበር::
በዚህ ወሰኑ ሲሆ ለይ የሞላጥኝው፤ የአሁን ካርድ፤ የግርሰራው በለበት በጀት ለሚ
የለበታው የሞላጥኝው ይግባኝ እኔ ነኝ:: እኔ ይግባኝ እኔ የሞላጥኝው:: ለመሰከ ተምህር
ልማምና ነው:: ያውቀሁት ነገር በዘቱ!... እሁንም ይረስ ይገመኝል::

በለለ ገዢ ይግባኝ የመሰከ ወልቻን፤ በአያቶ የሰራር ዕድር ስ-በለበ ለይ መሰተኞች
አሁን የሚመጠት ለወቻ በዘዋቃቁ የድር ፍቃው:: ልዩነቶ ስ-በለበው የሚደረገው
ከሰራራቻን የተ-በደ ይንጋጌ መንገዶ መከከል ለይ አግድማ ወንበር ተዘጋጀ

መሆኑና፡ ሁሉም ምስታቸውን አሰላ ይሸፍው ይረዳ ተከናዣው መግማታቸው
ናው፡ የደርሱ ለምት ከእርስ በርካታው ቅጥሎ የሚፈሩት ነገር ቤኖር፡ ወኩል፤ በርድ
ናበር፡ እሁን አየሩ ፍቃቄ በርድ፤ ይሱ ከቀኑ ነገሮች አንዲ ሆኖል፡፡

አያቱ፡ ይሻነት ለምድበት ቁርቻል፡፡ ከይሻነት ስራው ጠረታ ቤወጣም፡ ስራታቸን
ዶደር ይሻነቱን ቅን የሙተኛ በለው ይሱል፡፡ እከለ ፍቃቄ፤ እከለ ተቀበሪ፤ እከለ ቁበር
ቀራ፤ እከለ ማዋሻ ለይ አልተገኘም፤ እከለ ሌጅ አጭርና ወሰዳ ከመለሰው በንግድ
ወገኑ መልበት ተቻል፤ ተልቅ ከፖርት ለበለ ነው ፍሽት የሚመጣው፤ እከለ የሚሰት
ውር መዋጭ ስላልከራለ ይቀጣ፤ እይ አንማረው...፤ አጥቶ ነው... እይ! ከርቶ ነው...
የለም ገዢ ነው፤

“የሞት ስው ስንት ይከራል? መዋጭ ይቀነስ!... ይጠመር!... እኩስ ይንኙድ እናሰሩ?/
እይ የተስተካቸውን አንማዘ፡ እከለ ማረከቱ ታማበት ማሳከማያ ስለጥ በር ይሰጠው፤
በቀም ነው መረዳደት፤ እይ ፍቃቄን ያስቀመጥ መግለጽ ነው፤... እንተ ፍቃቄ ያግኞል፤...
በዝተ አልቻሽ አለሁ፤... የለም አበት ስለምንከ!...” ሲሉ ስስማ አውሳለሁ፡

“ወንድ አያለቁስም አንድ?/” ሲሉ አስበላሁ፡ አያቱ ለከሰ፡ እኔኝ እናቴን ተማግኘና
ናው የደረሰናን ገንዘብ በቀም ተረዳደሩን አንጻርርው የሚለው...፤ እያሳይ በሀሳብ ...
በለለ ገዢ ይግባኝ የታመሙ ለንጂዜቅ አንድያለን፡፡ አያቱ የታመሙ ለጂዜቅ ይውሳል፡፡
እብዛዴውን ገዢ የታመሙውን ስው አያውቅም፡፡ አንድ በተ አንገባለን፤... “እንዲው
ምን ሆኖ ነው? ፍሽን አገኘው?” ይለል፡፡ ይመልከተቻል፡፡ ይዘንው ከፋይነው በርቀቱን
ለይ ተቀርቦ ይሰጠናል፡፡ ስኖ በየ ሁሉቱን ለገምጥ፤ በልቻ የሚውቅ አልመስላም፤
አያቱ ይገረምመናል፡፡

“ሁሉት ከተቆረጂ አንድ ነው የሚነሳው.” ይለኝል ስንወጣ፡

“ሁሉቱን በበላው ፍሽን ቅጂር አለው?” አለዋለሁ፡

"ነውር ነው!" ይለኝል::

"ነውር ደንገም ችግሪን ነው?"

"በብህላችን የማንኛቃዬ:: የምንከለከለው:: ዓይነት ለአብር መኖረችን የሚያጠቁዋል
ደርሱት ነው" ይለኝል::

በይገባኝም "እኩ!" አለዋሉሁ:: በሚቀጥለው ሌላ ቤት ስንጻድ ሁለት ካርር ለቀርብ
አንድ አበላለሁ:: ነውር አውቁያለሁ! አንድ በታች የቀረቡ ለት ምን አሁኔለሁ?

በለለ ገዢ ደንገም ሕምጣልና ይዘኝ ይረዳል:: የተጠለ በፊር ማስቀት:: በልንጀፍ::
ወንድሞኑ አሁት:: አሁት እና አሁት...:: አያቄና ጉዳችና ሁነንም ይሰማያል "እንተም
ተው! እንደም ተይ! በለ ተቋቀቃ::... ተቋቀቃ እንዲ!... ተሳሳሙ!" ይለሉ:: የተጠለቱት
ሰዕች ተቋቀቂው ይረዳሉ::

"ሁለቱንም አንድ ተው ተለለችሁ?" አለዋሉሁ ስንመለሰ;

"መተውን የመሰለ ካርር የለም" ይለኝል::

"እንዲት?" አለዋሉሁ::

"ስው አንድ ካርር የሚያደርጋው በምክንያት ነው:: ሁለም ሌው ያጠቀል:: ሁለም
ስው ደንገም በት ይሰራል:: ከስው ጋር የምንኖረው በት ስለሆንን ስይሆን:: ከዚህም
ደልቁ በነፃቶችን ስለሚበዛ ነው" ይለኝል::

"እልገባኝም" ስለው::

"እስከ እስከ እስር ቅጠራ" ይለኝል::

"እንድ -- ሁለት -- እስር" አቀተራለሁ::

"ከዚህ እና ከእንድ የቱ ይበልጣል?" ይለኝል::

"ዘጋጀ ነው!" አለዋሉሁ በከራቱት::

"እበት የኝ ሲሆ! ተፈጸም አንድ ሌው ዘጋጀ ገዢ ደንገም አንድ ችግር ተፈጸም ከተባለው::

“የዚ ደንብ የሚሰልመው?” ይለኝል::

“ደንብ” አለዋለሁ::

“የዚ ለሆነ! አያይ የስው ደንብ ሁ-ሳንከም በዚ ነው:: ጥሩ-ቱ ጥንት ተንበ:: ከስው ለንድር ደንብናን ይዘን:: ከፋ-ቱን አየተውን ነው” ይለኝል::

“ስለዚህ አንተም ተወ! አንቻም ተይ! ማለት ከፋ-ታችሁን ተወ ማለት ነው?”
አለዋለሁ::

“የዚ! አንደሰም ይህናል ለሆነ!” ይለኝል::

በዚህ ሙሉ ማህበር በት ይዘኝ ይረዳል:: ስወ ሁሉ ይገባል:: ይውጠል:: ይበላል::
የጠጣል:: ፈርማት ይመርማል:: አንድ ሙሉ አንድ በት ከረዳ:: በዚህ ደንብ
ለላ በት አንጀራለን:: ሁ-ሳንካም ስወ ይተዋወቂል:: ይቀልኝል:: ይሰናቸል::

“የዚ ስወ ይበላን! የዚ ወር አንገኛ” በለው ይለያያለ:: ሲገኘኝ ይሰናማለ::
ስለያያ ይሰናማለ:: አንገኛም ይሰሙኝል:: ማህበርተኝ ሆኖለሁ::

ስንወጣ: “አባብ...!”

“አበት ለሆኝ!”

“እነዚህ ሁሉ ስወች ማን ፍቃው-?”

“ሁመድታችን ፍቃው-::”

“ይሂ ሁሉ?”

“የዚ! ይሂ ሁሉ ወገናችን ነው-::”

“ውገናችን?”

“የዚ!”

“ወገና ደንብም ማንድነው-?”

“ሁ-ሳንካም አብራሪን ያለ:: በመንገድ የምታይው ሁሉ ወገናችን ነው”

“አንደት?”

“አብራሪ ለለምንኖር፤ ከአኝ በፈት ወገናችን አብራው ለለዓኑ::”

"መጀ?"

"ሁሉም ለች!... ስሉም!... ከእና በፈት የነበሩ ለወቻ፡ አብረው የረዋል፡"

"አብረው እንደት ፍሩ?"

"አየተጠለ... ደግሞ አየታረቀ፡ ነው... ለች!"

"አየተው ማለትህ ነው?" ለለው አርምጃውን ጉታ አድርጋ፡ ቁልቻል የየኝና ሂሳብ
ይኖብለኝል፡

"አዎ!... አየተው ለች!"

"አ...ህ መተደውን አየተው፤ በትውን አየጠበቀ?" ለለው

"አዎ ለች! በትውን አየጠበቀም፤ አየጠበቀም፡"

"አ...ህ! ማጥበቅያው ማህበር ነው?"

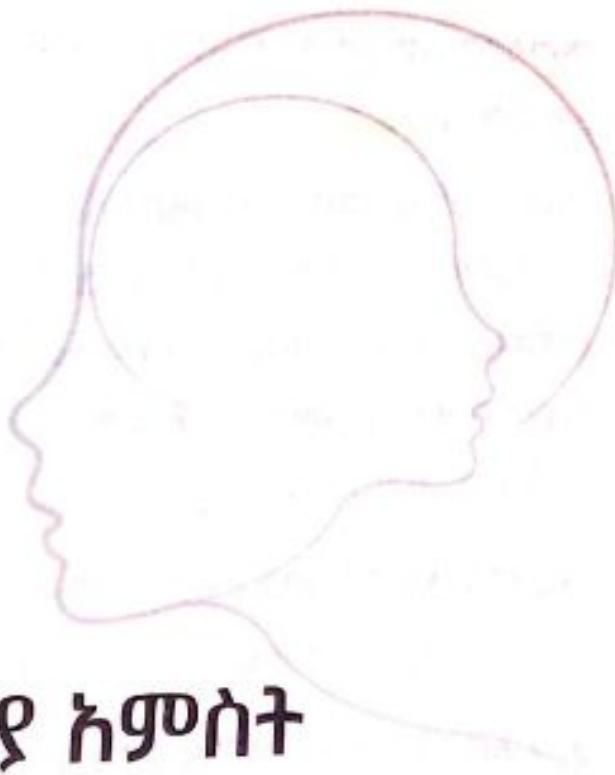
"አዎ ማህበር፡ አብረው መዋል፡ መተባበር.." ይለኝል፡

አንዳህ፡ አንዳህ አየሰከ፡ በመዋል - ሆኖም ይረዳ ይለት የነበረውን ትምህር
ከመርከ፡ ከፈደላና ቅጥር በተመማሪ ሲሆ የሆነ የመዋል - ሙራር አውቀት ነበሩ፡

"ትምህርት አስተምረት በየ በልህ፡ የልጅ ጥረታቸ አይደግክት አይደለ?" አለችው
አናቱ አንድ ቅን፡

"ጥረት! ከእኔ የተሻለ የወራር ካር ታውቃለቸ፡ አሁን ለሰበው ትልቅ ስህተቱ፡
አንድን አንዲሁ አለማሳደኝ ነው" አለት፡

"የወራር ለች ሆኖ ማደግ፡ ከበደተዋርነት ቁንበር ያለቁቁል፡ ይህን በአግባቡ
ስለለስተማርናቸ፡ አናገተ ለምትናጠበት ማህበረሰቦም፡ ለእርስ በርስቶም
በደተዋር ሆኖቸ ቅሬቸ፡ የምትተዋወቁ ለች አድርቸ፡ ወገን አሉበ ቤቶችነት
ተጠናወቂቸ፡ የቆማቸ በንጂ መፈት ላይ ለንጂ መሆኑን ባለማውቅ፡ ለዚህ
መቆም የሚችል መስላምቸ፡ መቆም በንጂ ነው!" በለው በንጂው ለእኔ ያልማግኝን ነው
ተናገራት፡ አናቱ መልሰ አልመለስቸ፡

መጀራፍ ቤድ ክምስት

በህይወት ለደርሰባን የሚችሉው፡ የመጨረሻው ከፌ ነገር ቅድሞ ደርሰባናል፡፡ አንዳንዶች ብሔር ለጥንት አንደግምጫነች አላው-ቁጥሮ፣ መጨኑቸው ሲሰብ ፖስታን ነው? መቂኑው መጨኑቸውን ወደም አለመጨኑቸን የማው-ቁዎ?

ማንነቱን ደማማ ደጋማማ መጠየቁ መጨኑቸውን ነው? ማንነቱን ማውቀት ይህን የህል ፖስታን ይፈጸማልኝል? ማን - አነቱን አለማውቀት ፖስታን ይቀነስበኝል?

መጀመሪያ ለው፡ ከዘረም ለተ ነኝ በያለሁ፡፡ ከዚህ የተረፈው ፖስታ ይጠቀማል? አላው-ቁጥሮ! ለብ በብ! አላው-ቁጥሮ! ነው ያልከተ፡ አይጠቀምም! አላልከ-ም፡ ማን አይጠቀምም በየም ለሆነ ይችላል፡፡

የኖሩከበትና የጥምናርበት አመት "አው-ነት" ከሰጣቸነት ስይምን፡ ከፍላጊት የሚመነብኩ መሆኑን አስተዋጽናል፡፡ "አው-ነት" ፖስታን ነው? "አው-ነት" አለ? የለም?

አቶ በልጃኑኩ ዕድር እና ማህበር ለብዕባ አየውሰደ የሰራር ነው ለያስተዋጽና፡፡ አባላቸውን በዚያ አመት በዘት ከሚያከራከሩችው ጉዳዮች መከከል አንዳ የሰው ሆኖ "አው-ነትን መከከሩት!" ነበር፡፡

"አውነትን ከደረሰ!" ይለል አየቱ፡ ከእናቱ ወር በእናድ ጉዳይ በተብብር መንግስትን አጥቃቸው ስጋፍ::

"አውነት ፖሮግራም?" በዚ አጠቃቃለሁ፡ ሁሉታም ማረጋገጫ በተጠበቀውን ይመለከተኝል፡ እቅዱዎች በዘመኑ ገዢ፡ መልሰት የሚያወቂትን ጥሩ ስትጠቃቃው የሚመልስላቸሁ መልሰት አለማውቃቃውን ስይሆን 'ልጀት' ለመልስ እባክ አለመሆናቃውን ነው፡፡ ለጀት ደንብ ለመልስ እባክ የሆነበት አንድ ገዢ በኋር "ልጀት!" በቻ ነው፡፡

ልጀ ሆኖ እውነት ፖሮግራም አንደሆነ አውቁ ነበር፡ በዝርዝር እውነት የሚመለከና የሚባለ ነገዴ፡ ያልነበሩ መሆናቃውን አውቁ ነበር፤ ጥዣናያቄም ፖሮግራም አለውቁም፡፡ ይህ እውነት፡ ከእቅዱዎችና እቅዱ ከሆነ ወይም ከሚባለ ለወቻ ለጥንት አንደተሰዥ አይገባም፡፡

ሁሉም ነገር አልነበሩም፡ ከእየቱ መዕቀፍ የተማርከት ይህንን ነው፤ ከተምህር በጥና አንደዘዴው፡፡ "በመጀመሪያ ፖሮግራም አልነበሩም!" - አንዳና በቻ እውቁ ይህ ነው፡፡

የህይወት ትወቃቁ የሚጀምረው ከለለ ነገር ነው፡፡ ለጥንት የለለ ነገር' ማስበት ወደ ይለል? ለወቻ ስንጻል ሲኖሩን ያለንን አኅበባም - 'የለለ ነገር' ለመጠ ነው ማስበት የሞንጀምረው፡፡ በት መኖሩን ያወቀከት፡ በት ስጻል ስይሆን በት ለቀርበነው፡፡ በመጀመሪያ በት ይቀርና አኅት አንደነበሩት አንድን አለውቁም፡፡ ይህንን ደንብም ነገደያቻቸሉ፤ ከሰታውሳቸሁ ታሰታውሳለቸሁ? የሚሰታውስ ታለሙቻን መቻቻም "እለ" ለማለት ይታማል፡፡ እናማ የወ አስከናከው ለሰታቸሉ፡፡ ለለው ያደግኝበት አመን መለያ፡ ከተኩኩ ያነስ የሚሰታውስ ታግር ነው፡፡ ተንኩ ታሰታውሳለቸሁ? ተንኩ፡ ተንኩ መሆናን ታወቁ ይሆን? ስወሰ፡ ስወ መሆኑን?

በጥና አንደሰላጊ፡ መርሰተ በዝርዝር ያለው አይመለለኝም፡፡ ይሆው እኔ በዝርዝር አረሰቸ አየኖርከት ነው፡፡ በጥና ለመጀመሪያ የሚጀምረው ነገር በደግኝበት አመን፡ ለወ

ገዢ-ነቱን መርሃት መቻለ ነው::

ՀԵՂԵՑՊԳՄ? ՈՐԳԹ ԲԵՂԵՑՊԳԼ! 'ՈՎՌ' - ՔԼԱՆՈՀ: ՔՄՂԲԸ: 'ՈՎՌ' - ՔՄԸԸՆ ՀԵ
ԳՈՂՓՅՆ ՈՒԽՎ-ՓԻՒ: ՈՒՈՃՎԻՒ: ՈՒԼԵԶ ՀՄՊԳՄ: ՈՒ-ԸՆՈՒ ՒՓՊՐԸ ՔՂԻՒ:

‘ገዥ’ - ልብን አንበት የሚያከራምሙውን ተቋርጥ በዚሰጣው ተስተካም የሚደረጋል::

‘ՈՓ’ - ցեկի՞ տղաւո՞ւ իհնֆվլ տղաւո՞ւ ա՛ հնո՞յցո՞ւ լո՞ւ հնո՞վա՞ք բո՞յզո՞ւ ::

'ამ' - ქცელების თანა უკინ ის წყვის::

‘ՂԹ’ - ՔԱՅ ԶԻՄՆԻՔՆ ՄԿԻՒԴԻ ԽԹՎՈՒ ՔԸՐՈՒ ՈՂԵՐՈՒ ՈՂԵՐՈՒ ՀԱ ՈՄՆՈՂԵՐՈՒ ՀԱ
ՔԻՄՆԻՔՆ ՔՇԵՐ ՔՄՆՀԵՐ:

‘ՈՓ’ - ՔՊՔՔԸ ՔԴՔԸ ՔՀԵՐ ՔՎԵՐ ՏԱՐ ԹԱՅԻ ՔՖԸՄ ՔՖԸՄ ԱՅ:

‘አዎ’ - የጤንነቱ ከማንነቱ የተምታታ፣ ጥጤንነቱ ማለፈው በሉ፡ በማንነት የሚታስር፡

‘ՀՈՓ’ - ԵՎՆ ՍԱՐ ՄԾՅ: ԱՀԹՅ ԱՀԹՅ ՔՄԿ:ՔՄԿՄՅԴ:

ԱԹ : ՔՍ ՈՎ! ԻՆՔՆԴԿ ՈԳԾՆ? ԹԱՂՆ Մ՞Ո? ՃՈՐԴ: ՄՂՆԼԻՇՆ: ՈՎ-ՀԻՒՇՆ ՀՈՐԴԱՌԵՐՆ ԹԱՂՆ ԲՈՎՆԱՌԵՐՆ ԵՐԱԿՄԱՆ!?

መሬት ለይ የተፈጥረው ስዕስ፣ መርቻቸን እና ማረጋገጫን በያዘታው እና ይደረግም? ከለላው

ዚ መግበረ ቅንቃ አንዳለውና ይህም ደግሞ ከየትናውም ፈጻር አንደሚለው
ረስቶ መናገድያውን ማስታወሻ አይደንቸም?

ብተረሰኑ አልፈረደባቸውም፡ ካር ካር ጥንቃው ነገር አንዳለኛ ወይም አንደነበሩ
ያወቅሁት፡ ስይኖረኝ ለቀር ነው፡፡ አናትና፡ ቅንቃም፡ ሆነርም፡ አጥተና፡ አባትና፡
ሂይማኖትና - ሁሉም፡

በጠት ነገር የደመርከት አልከኝሁ፡ ጥሩ የረሰኑ ይመስላል ነበር፡ ሲቆይ
በፈላጊከት ለዓት አንደፈለከት ለላገኗው ለቀር፡ የእኔ አንዳለሁን ጉባኝ፡ አናይሩ
ደመር፡ ቁጥሮ መገኘል ለደምር፡ ገዢቱ መብረድ ለደቀተው፡ የምጫዣውን በት
አካለ ይመር፡ እኔ መንከሰለ ይስ በለኝም የሚያማጥት ቅን አናቴን ነበር፡ "የጠበቃውን
በት ነገኝ ሆንጂ!" የሚለው የእኔቱ ገማግር ይርሱ በዘመ አይገባኝም ነበር፡ አሁንም
እኔ አንድ! በሆነም ቅን ጥሩ አስተቀርብኝ፡ ጥሩ የእኔ አለመሆኑን አለማውችን
አልከኝም፡

የሙያር ታልቂ ተቀም፡ አጋጣሚ መሆኑን ነው፡፡ 'መኖር አጋጣሚ ነው' የሚል ተሰነዶና
በኋር ጥሩ አይመስላልቸውም? አንደምታወቂት አንጻራሁ ወደ ብዙር አንድ እና
ለምን አንደመጣን አናውቂም፡ 'አንድ እና አንድ አንደመጣን አንኋን ማልጋ ነው'
በደንብ አሁን፡'

እኔ እና አናቱ በጥዋ ከሚያሳሳቸው የልጅ ተቀዋቂ መከከል "ልጅ አንድ ነው"
የሚውለድው?" የሚለው ነበር፡ በረሰ ተመራሱ አስከደርበበት ይረስ የዘመን ተቋ
መለስ አንድ እና አንድ አገልግሎት - ለነጋረኝሁ አልቻልም፡ ለንገት ሁሉም
ፈጸል የቀጠና ነበር፡ አንዲ የቀበነታቸን፡ ፍጸድ የቀጠና ለወቂ ከባህለዋ አስተሳሰቢ
የተለቀቁናቸው በለን ማስቀበትን ነው፡፡ ፍጸድ መቀጠር ሌላ፡ ከዚ እና ደካማ የህሳን
ማቻቃና መውጥት ሌላ፡ መማር ከባህል ማረጋገጫ አይደለም፡

ስዕስ ለምን ለተፈጥሮ አዎነታ እና ለጠቃ ለገዢነት ያለበት ይመስላዋል? ለይ
መውለድ የተፈጥሮ ቅደሙት፡ ለጠቃ፡ ሆኖ እና መናገድ ለምን ይቻላል፡ ይህ መቻቃ

ቃጌር የለውም:: ለቻ የሚፈጠሩት መንገዶም አንጻናሁ ያው... በየንስ፡ የሰው
ለቻ የፈጠሩኝ ፍርማው አንድሆም የለው ለቻ የተፈጥሮ ስጠታን አነፃጻይ የማውቅና
የመደረሰ፣ በዘመኑ የመከራት ወጪት ነው፡፡ አበት?... ያለ አፍረት አብ?

አቶ ለዚህ መቁጥም፡ አንጻርማለን፡ ለዚህ ተቻል በልብስ ስላምናንን በቻ ከልብስና
እኔ ገዢና የለለ ይመስለናል!

የተሞቻቻበን ፍጠረቅ!

በልቻነቱ ከአያቴና ከአኖተ የር ስርዓ በቻ ስንጻድ ከሚያሳይምሙኝ ጉዳዮች አንድ
ተጠቀቷ አንድሆባሙ ሲጠል የሚፈጠረው ጥርጋር ነበር፡፡ ነገሮ ለለቻ በግም
የዘመናል፡ የሚዝኑት አዋጅም በመሰላም፡ አንድ ቅል የመሰላም ሂደት፡ ተልቅ
ማህበራዊ ስርዓት መሆኑ ባን ጥቃቄ የሚፈጠል፡፡ ለምን ስርዓት ሆነ? ሁሉም ለው-
ተደብቅ የሚያደርጋውን ነገር በአይባይ ለማስፈጸም ይሆን? ወይስ ሁሉም በየራስ
ማኑም ቃጌር የለውም! በለው የለለን ቃጌር አንድለለ ለመቆጠር የሚያደርጋው
መከራ? ይረም፡ አሁንም አይገባኝም፡

አኖተ “በለኛ ሆኖ በዘመናደርታው፡ ባን የማኑውራቸው ወይም ማድረግናንን
የግምገካዕችው ነገዙች አለ” ተለን ነበር፡፡ የኩልበትም መጠቃ የሆነቸው በዘመ-
ናየት ለምን ይችላል፡፡

ለዚህ ሆኖ፡ ሆኖም፡ ለማድረግ፡ ማህበራስበት... የሚከለከለውን ነገር ተደብቅው
የግምገካዕችው አድርጋው ባይቀበት ለምን የፍትሬ ስርዓት የስራልታቸውል? ስርተም
አንጻናሁ በአይባይ የሚከለከለውን ነገሮ፡ ተጠቀቷ በደብቅ አያደረገትት ለመሆኑ
ወይም አንድያደርጋት ሂቻ፡ መሰጠ ስርዓት ይሆናል፡፡ ይህ የመጀመሪያው አስተያየት
ገኘው ነው፡፡ ሁሉተኛው የሚገርማኝ ይግሞ ተጠቀቷ “ተሳሳሙ!... ተሳሳሙ!”
ለበለ፡ ለምን ይስከራመሙ አንድነበር ነው፡፡ ሁሉም ለው፡ አሁንም መሆና፡
አሁን ተጠቀቷ ከዚህ በፊት አንድተከባሙ በቻ ስይሆን ከዚህም በፊት በመሰላም
አንድማቻጥተና ለለም ነገር አንድያደርጋ አኗዎቹለን፡፡ ይህን ሁሉ አያውቀን ባን

መ-ገዢና ገዢ አያሰብ-በት አንድሆነ ለማስመሰል ሲታሩ፡ አናቸውም ለጋ፡፡

ይህ ትኩም ለለደቂ ለጥንት አንድሚያከርም ትው-ቁለቻ? የሚከናወቱ ምንድን ነው
ወለደቂ አፍረው፡ ፈርተው ወይም ደግሞ አንደት አንድሚንጋችው ለለማያወቅ
ለፈቻችው አይነባችውም፡፡ የወለፈቻችውን የሚጠረኝነት የወረሰ ማቻ
ደግሞ የረሳችው የጥስጠር ዓለም አላቸውና መጠራጠር ይፈምሸለ፡፡ የሰርዓ ላይ
መሽከርመም ደግሞ ለለደቂ ጥርጉ ማረጋገጫን ይሰጣል፡፡

‘መኖር አጋጣሚ ነው’ በዚ አበረቃሁ? ተልቅ አጋጣሚ፡ አንድሆለም አጋጣሚያ
መኖርም ሁለት ዕድል ይሰጣል፡፡ በእኔም ወገን የመለያወጥ፡ የማውቁ፡ የመርከት፡
የመስቀት… አልያም ደግሞ የመደኅኑት፡ የመሰኑና፡ የመሰሳት፡ የመጥበብ፡
ከተወለደንበት ለእኔም ይሞር ሁይዎችን በአጋጣሚያች የተሞላች ፍቃ፡
የምናገኘችው ገጠመኝች በጠቅላላ፡ ማለትም ወለደቂ፡ ነረበት፡ ተምህርት፡ በት፡
ጠ-ጥ፡ የሰራር ልደ፡… ሁለም አስከናገኘችው ይረስ አልነበሩም፡፡ አያንዲናም ገጠመ
የማናው-ቁው ሆኖ ለህይዎችን የበርሃን ጥንቃቄ ይሆናል ወይም የድቃቃቁ ማለያ
መንኛ ይሆናል፡፡

ስው መሆን ይቻላል፤ የሚቻል ነገር ነው፡፡ ቅናው ጉዳይ ለው አንድንሆን ወይም
አንድንሆን፡ በለላ ወገን ደግሞ ‘መ-ሳ’ ለው፤ ወይም ‘ገዳሎ ለው፤’ አንድንሆን
የሚያደርጋን ብንድነው? አጋጣሚ?! አንድ አጋጣሚ ከ’መ-ሳ’ ለዋች መኩል
የተወለደቂና ከ’ገዳሎ’ ለዋች መኩል የተወለደ ሁለት ልደቂን በንወሰድ፤ ‘ሁለም
‘መ-ሳ’ የመሆን ዕድል አላቸው?’ በለን ለንጠይቅ አንቻለሁን፡፡ መልስ ለኋይሸችም፤
አይኖራችውም ይቻላል፤ የሚል ነው፡፡ ቅናው ነገር የመኖር አጋጣሚያችውን አንደት
ተጠቀሙት የሚለው ነው፡፡

ከመ-ሳ ወይም ነገዶ ለው የተወለደቂና ልደ በከተማ ማኅ የህንኑ ‘ዘኅ’ ለማቻ፤
የከረብ የአጋጋ መከና ማኅ አያማካች፤ ከመከናው ማኅ የጠቅራ፡ ከዚ ፍሰብና የሚከና
አያስማች፤ በሚደለ መኩታ ላይ ተንጋለ፡ ለይደለት በታደግም፤ ይህችው ከ’መ-ሳ’

ወይም ነገለሁ ስው የተወለደች፡ በዚህ የከተማ መካት የህንጻ ንብረት፡ የመከና
መሰላ አያመግኗች፡ መልካም ፈሳብና ጥዣነር፡ ተወሮም መበዝ አንዳለው የበረሱ ዕጋን
በጥራታዊ አየረበበ በታደሮ፡ መለን ወይለ ነገለሁ ተሆናለች?

መልቲ - አጋጣሚውን ሌቦች ተጠቀሙት ነው! በመልካም ፍሳሽ ከታነዥ፣
ከከተማ መከታታይ በላይ በተራራው ተፈፃሚነት የለመለመውን መሬት ከየቶች፣ ከህንና አይደለ
የሽንር መከተማውን የቀበሌ አይደለምን ከስተዋለች፣ በማዳሪ አልጋ ሌይ ሌያን ፍቃድት
በታደግም፣ ተፈፃዋን ለተመለከት በመንገዶች መለያ የተራሱ ህኖትን ከስተዋለች
መለያ ሌው ትሁኑለች፡፡ ወን ለምን መለያ ሌው ትሁኑለች? መልካም ፍሳሽ ለለሰማች?
መልካም የዕክታ ለለሰማች? በፍቅርም፣ መልካም የዕክታም፣ ከሩ የዕክታም፣ መልካም
ሂሳብም፣ ከሩ ሁሳብም የመሆኑ፣ የለም፣ በይንስ እኔ የለ አይመለስም፡፡ መለያ ሌው
የሞትታያዎች በእንደ የዕክታዎች በታ ሌው - ማስተበበ በመቻል፡፡

አንድን γῆ ማልካምም ሆነ ከፌ. የሚያደርገው የሂሳብ ችሎት ስይምን የአሳው
ማኑት ነው፡፡ የተናገዣም 'ማልካም' የሚባል γῆ፡ ደንጋጌ ላይ አንደሰሰስ ው-ሃና
ጥሩ መጥበሻ ላይ አንዳረፈ ዘዴት ካለል በለው ውመርድ ይችላል፤ መጥበሻውም አይዘን
ደንጋጌም አይበለብለ፡፡ በአንቀጽ ደግሞ የሂሳብ መብታ አየቆየ፤ አየቆየ ደንጋጌን
የሚበረበርበት አጠጣሚም አለ - ልክ አንድ ው-ሃና

የግብርአዲ የሚያረጋገጫ ይንኑም ከሆነ ማሳሰብ ይመከናል፡፡ መግለጫ ግድጋች ነው በያለሁ
አሁንም ከስታውቀችሁ፡፡ ይህ የህንወው ደማም የሌላንን እና የሌንን የጥምናው-ቁው መግለጫ
ሰንደምር በቻ ስለሆነ ነው፡፡

አንድ ነገር አያለን፡ ለምሳሌ በተ፡ የ ነገር አንዳለን አናው-ቁጥር፡ በተ፡ የቀረ ቅን
ግንማለበት አንደምራለን፡ አንደለለን ስፍሰብ አንዳናረን አንተራለን፡ ለነገሮ አንዳሁ
ይመከላቸል፡ ሆላቻንም የምንጭርበት ለነገር ያልነበረን ነው፡፡ ልክ አንደጠቃት ስንወለድ፡
አካራቻን ስር አግኝተን ያለስስት የረገጥነው እኔሱ ነው፡፡ አንዳልነበረን እና ለይኖረን
አንድሆች ከለሰባኑው፡ መኖሩን እና እንዲለን ለናው-ቁጥር እና ለናዘጋጀረው አንቻለም፡

አያንዳንቸ አጋጣሚ የሚሰነበ አጋጣሚ ነው:: በየንዳንቸ አጋጣሚ ማሰብ የቻለ፡
መለ ለው የመሆኑ ዕድል ይኖረዋል:: በአያንዳንቸ አጋጣሚ ማሰብ የቻተው
ደንቀም፡ እንደ በር ፈጻሚ አያደር ይደርቅል፡ እንደ በር ቁጥል አድር ይጠውልኝ፡
ማሰብ በታ መለ ለው ያደርጋል::

ለዚህ ነው ለደርሰባን የሚችሉው ከኩ ነገር ሁሉ ቅድሞ ይርሰባናል ያልተት፡
በሁይወቻቸን ለደርሰባን የሚችሉው በቻኩው አስተኛው ነገር አልቻል፡ ይህ አጋጣሚ
ጥንቃና ነው?

መውለድ!

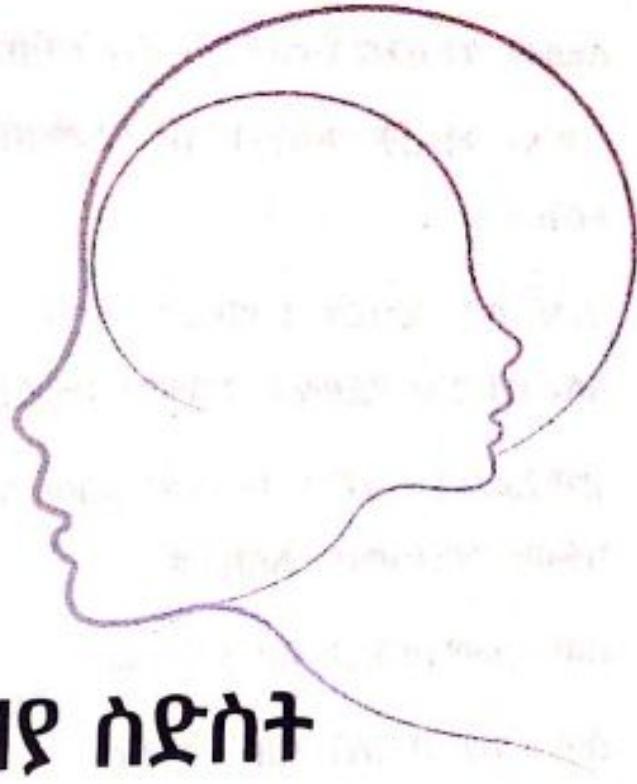
መውለድ፡ የመጀመሪያውም፡ የመጨረሻውም አስተኛው የሁይወት ገጠሙኝ ነው፡
ከዚያ በኩሉ ያለው ሁሉ የመውለድ ፈጻሚ ነው:: በንወለድ የጋድ ፈጻሚ አይገጥምኝ
ነበር:: አያሳዝም?... አያሳይቷቅም?... አይገጥምኝ?...

ወላጅቻቸን በልቻነታቸን የደበቀኝን ነገር በያደርግ የጋድ ፈጻሚ አይገጥምኝ ነበር::
እኔ ማን እንዲሁ አሰባለሁ፡ እናቱ በተጠቀም፡ እናቱ በያረጃም፡ እናቱን በለውቻም፡
በዚ በዚ ነገር ሲለሆወቻ ባይገባቸም... እንኩንም ተወለድኩ አለሁ፡ በልወለድ
የጋድ ይህን ሁሉ ምንቀት፡ ይህን ሁሉ ማረጋገጫ፡ ይህን ሁሉ ማዘን፡ ይህን ሁሉ
መከራ... ከዚያ አገኘው ነበር? በሁይወት ወሰኑ መከራ፡ ማሳሳይ፡ ተከናወል እና ምንቀት
የመጀናን የህል፡ ስወት፡ ይሰታ፡ ቅሳሱ ተደለ እንዲለም ይነጋሩኝል፡ የእኔ ተለወል
እንደት እንደማግኘቸው ማሰብ ነው! እናቱ ተከፍታኩ ተከሏ ለበቻ ተግባራኝ
ነበር...

“ጥንቃና ነው መጨነቸ? - በሆነ በልሆነው::

አስር ፍልቶ አያውቅም - ዓላም አጠቸ ነው!” እያለች::

አውነታን ነው:: እንደ እንደሆነ ተወልደናል፡ መኖር ነው:: ለለ ፍጋድ አማራጭ አለ?
ለዋቹ አማራጭ ያለን ለመሰላን ይገርመኝል:: ለሰን ለማጥሩት እንኩን መጀመሪያ
መኖር ግዳታ ነው::

መጀመሪያ አድስት

“የለለ ስው· ስህተት ከመሆን ይጠብቃሽ ለሆና! ተንሽ አረፍ አለኝ ቁጥል...” ደግሞ
ደርግማዊ ለሰባ የለለ ስው· ስህተት መሆኑ ፍንትው በላይ ይታየናል” አለኝ አያቴ፡
አንድ ቅን ከመፋይት ነው በመክፈል ሲታወች፡

መፋይት፡ የእርሱና መርከት፡ ያሳካናል፡ ጥሩም ነው፡፡ አያቴ በዘመኑ ስዘመኑ
አሉ አሉ ነገሮች በግልጽ ይታየታል፡ ለኖር ያለሰበበትን ሁይዎት መሰለ
ይተካተናል፡ ባልሬንበትና ሁሉን የምናውቁ በሚመስለን ዕድሜ የረሰን ሁይዎት
መተኞናን አይታልም፡ ሁይዎትን ከስር ከስር ተከተሎ መግምገም አለማግዬም” ነው፡፡
በእርሱና ከመን በዘመኑ ደንጋኝ፡ ከፋውን ሁሉ ከረሰ በንጂ ሁይዎትን መተኞናን
የተሳሳይ ማረጋገጫ አይቀርም፡ አያቴን በማግኛ አንዳተረክሱት ከሆነ፡

“እንተ የለለ ስው· ስህተት ነኝ በለሁ ተከበለሁ?” አልከተ፡

“የነርከተናን መሰለሽ ለምን ተጠይቃኝለሽ? ወይ ተከራዩ ማጣት!” አለኝ መሰለ
አየተገመ፡ ለለው የእያቴ መርከት የሚደንቀኝ፡ ስንት ንር ስቶ አንድ ጉዳይ ለይ
ከየተከር የሙጥናን ማለቱ ነው፡፡ ፍክሙ ከጊዜ በንጂ ይህም አንዳማቅር ነገራኝለች፡

ለረከው ጥን አንድ ፍሰብ ላይ የመተኩ በለው ስያዘው ይገዢመኝል፡፡

ወደ እኔ ታክሬት ማጠቃ ከርክር ለለመባባት አየጋርከኝ፡ “እኔ የማን ስህተት ነው
አልከተ፡፡

“አንድ ለው ስነጋዬ በታክሬት መስማት አለበት፡ ታክሬት ከለለም፡ መሳም የለም
አለ፡ በተገኘ የፌጻራውን ዓግባር በተረት መልካ አየችቄ፡፡

የም አልከተ፡፡ የምታ ከፌ ነገር! ከሰው ለቻ በዘመኑ ከሁሉም መከከል አከራረው እና^የ
ከፌው የምታ መሆን አለበት፡፡

ስው - የም በማለት በዘመኑ ይኖገል፡፡

ስው - የም በማለት በዘመኑ ይኖገል፡፡

ስው - የም በማለት በዘመኑ ይኖገል፡፡

የዝምታ ከፌቱ በዘመኑ ሁሉ አይደለም፡ የዝምታ ከፌቱ ተናጋሪን ምርመራ ማሳጥ
ነው፡፡

ምርመራ ያልነበረው አያቴ፡ “ምን ነበር ያልከኝ?” በለው ወደ ድጂው ፍሰብ ለመመለከ
መፈላጊን አሳውቀኝ፡፡

“ታክሬት የለሽም ነው ያልከኝ” አልከተ፣ ሆነ በዚ አየተፈታተንከተ፡ ሆነ
‘የመርሳት ሂደትን ማቆም ባይታልም፡ በተቻለ መጠን አንገልን በማኅቃቃት የመርሳት
ፍጥነቱን በተንሽ ማዘጋጀት ይቻላል’ በለ የነገረችንን በመጠቀም፡፡

“አይደለ አይደለም፡ ከዚ በፊት አንድ” አለን አርስቶ ወደ መጀመሪያው ነይ
ለመመለከ በመጠናት፡፡

“ ‘የለለ ለው ስህተት ከመሆን ይጠብቃል!’ ነበር ያልከኝ” አልከተ፡፡

አዎ፡ የለለ ስዕ፡ ስህተት፡ አየኩ ለቻ! በህይወቱ የሆነውን ሁሉ ለሰተውለው፡
የወጪሁ የወረዳከተኝ መንገድ፡ ተመልሽ ስቻናው፡ ለቻነቱና መግኘነቱና ከተባታው
መከል ተበታቸው ለየወ፡ የገልማሳነቱን ወግ በሩቅ ለሰበው፡ በእብዛኛው የለለ ስዕ፡
ስህተት መሆኑን አስታውሰኝ” በሎ ፍይኖችን ከተኞላለበት ለኩ ፍት ለራት በለው
ግደግኝ ለይ ስካ፡

ሁለት ይቶምች ተስቃለዋል፡ እንደኛው በነፃና ጥሩር ቅለም የተነሳ ሆኖ የሚከተ
ለዋች የሚከፈል አለበት፡ አየቴ መለያ ለብስ ለብስ በተጠንቀቂ ቅሬል፡ የሚለውቸት
ለት አየቴ ይግሞ የአበሻ ቅሬል ለብስ መደገሏይ ባለው ወንበር ለይ ተቀምጧል፡፡
በመከከለኛው እንደ አናቸ መለያ የአበሻ ለብስ የለበበች ለት ለቻ ሁለት አድችን
በሆነቱ ወለድች ተይሄ ቅሬል፡፡ አናቸ!

ይቶውን ሁልጊዢ ለየወ ተከራረቱን ይሰበዋል፡ አየቴ ቅመናው ካለን ያለ በመሆኑ
በቻ አቻ የየዘዴው የአናቸ ግራ አቻ ወደ ለይ ተንጠልተደል፡ የለት አየቴ ቅመት
ከርክም ያለ መሆኑ ለያንስ በመንበሩ ለይ በመቀመጥ አናቸ ቅና አቻን ማንጠልበል
በየሰራጋትም ቅና አቻ ወደ ተቻ፡ ግራው ወደ ለይ ሆኖ ተስቃለች፡ ይቶውን አይች
ራማ አልከኝ፡፡

ሁለተኛው ይቶ በለ ቅለም ነው፡፡ እንዲት ቤረድ ያለ አፍጋሚ ያለት፡ በዘዴ ለይ ይግሞ
በከርድ ማጠጠ ከንፈጸን የዘረዝር፡ ዕድሜው በግምት ወደ ለሰት ፍሙት የተጠር
ለት ለቻ ተታየለች - እኔ!

በኢትዮ ወገን ከተርፈያው፡ በሌላ ወገን ይግሞ የወጪናን መብራት ለሰተዋለ ይቶውን
መነስት መፈለጋን ግን ምናልበት እንደፈለግከተ ሆኖ እንዲልተነስ ይሰበዋል፡
የሆነም ፍላጊ ያለኝል፡፡

ለቻነበት የህል አናቸ በሆነት ወለድች መከከል ተወጥሮ መቆሱን፡ እኔ ይግሞ
የጀመሪያ ከተርፈ መቆሱን አስበከና ተከከከኝ፡፡ የአናቸ በስዕ መከከል መወጪር

ወይስ የእኔ ለበታቸው ማከረፈ የቱ ይሻላል? የምናው-ቂትውና የምንጠቅምችው ለማቻ
መተረው ሲደህን? ወይስ የሚናፍችው ለምቻ ለበታ በተጨኝ?

"እኔ! በህይወትና መለሰ ለብቻን እንደሞተና አትርጉ:: የስው ስህተት የማትህያው
በዚህነትና ካልፈላሽ ነው" ገሎ ክገበሱት ዘለም አበኑኝ::

"ՀՈԴՄ Ա-ՆՈՐ ՊԵՏՔՆ ԽԵԶԸ ՔԸՆԿԻ-Դ?" ԽԸՆԿԻ-Դ::

"ՀՈՅ ՄՊԵ ԽԵԼԹՐՈՒՄ ԻՆՎ ԶԵ ՄՊԳԸ ԽԵՓԸՐՈՒՄ ԻՆՎ ԶԵ ԱԲԳԸՐՈՒՄ ՈՒՄ ՈՉՇՆԴԵՑ ՀՅԱՔՇՆՌՈՒՄ!" ԱԼԻ՞՛:

"אָגָז?"

“ምዕራፍና በተቋማትና ከረሰን የሰው ስህተት መሆንና አይቀም::”

“Age?”

“አንደ አኔ፡ አንደ አኅትኩ፡ አንደ ሁሉም ስው፡፡ በተለይ ደግሞ አንደ ሁሉም የተማሪ
የተማሪ የሚመስላው ስው፡ የሰው ካህተት ተሆናልበት” አለን፡

"አልተገኘም አበበ!" አስተት፡፡ አልይ አልይ ነው. 'አበበ!' የጥጋዎች፡፡ 'አበበ!' በለ
መተረት አየቀር መቆጣጥ ከሸጻረ በንግድ ስለሆነ 'አበበ!' የጥጋዎች ይሰራዋል፡፡

"የይንቀኛም ቅጂ የለውም፡ ካወንት ነው፡ የመግበት ካወንግ አለኝ፡ ሆኖ በ
አንቀባብ ሌዕቅር አንድሚለው፡ "ነገሩ ሁሉ በማይደገበት ካወንግ ነው የመግበው
በእኔ አይፈረም!" በላይ ለያዘናናኝም ፍስተኛ፡

‘ԱԽՈՂ ԱՆ ՀՅԵՒ ՔԱԴՎ ՓԸՆԴԻ ՊԸ ԲԼՇԱ: ՀՅԵՒ ՈՅ ՈԽՏ ՄԿ ‘ԽՈՂ’
ՔԸՆԴԱ ՈՒԽ ՔԴՎՈՈ ՔԴՎԸ ԾԵՒ ՀՅԵՒ ԵԴՎՈՒՃԱ:’

"እኔ! በእና ሆኖ ጥሩ ተከታታለ አይደለም:: ካወች የገንዘት የሰጠው:: ከነበረዋ
መቀቃል:: እናኝ አንቀጽ የኖርነው በእንደ የሂሳብ ተተክ ወሰጥ ነው:: ለሁሉም

ያሂያልኩ፡ የለኩ፡ የሚመጠ የሚባል ነገር የለም፡ ሁለትንም ተስብሰቦን በአንድ ቤቱ
ኋው የጥንቃሪው” በለው አብራሪልኝ፡

“እግዥ አልከተ፡

“ይህንም የመግበት አመን የጥበሳ፡ የህንፈቻን አመን ነው” አለኝ፡

“የህንፈቻን አመን!?”

“እዋ የህንፈቻን አመን!” አለኝ መልሰ በማስረጃ፡

“የህንፈቻን አመን...” አለኝ ገባዊን በመደርገም አየቀበለ፡ “የህንፈቻን አመን፡ በታ
የለውም” አለኝ፡ የበለጠ ተወስኑበኝ፡

“ተነስ!” አለኝ በደንጋት፡ ገባዊ አያጻ የማይበል ተዕዛዝ መሆኑ ፍጋድሙ¹
ስላለጠናጠረኝ ‘ተነስ!’ በለኝ ቅጽበት ሲሆን ቅሬ አገኘሁት፡ አርብም ወገኖች እና
የተቀረ አካላቶን ከተበታተነበት አንዳምንም አስቀበበ ተነስና አይኝን በመቆየ አየመራ
መል መዕከፍት በቁ ለተተኝ፡

መዕከፍት በቁ ካልፈኝኩ የማውቁው፡ ያደግከበት ነው፡ ሌዩ መለያውም መዕከፍቱ
አይቱ በቁ በሚለያው መልከ በየበታው መዲድቁው መግኘታቁው ነው፡ ማማሽ የህሉ
በመደርደረምች ላይ ተስተካከለው የተቀመጠ በመንም መደርደረምች የአይቱ
ዕድሜ አይቻም በመሆናቁው ስለጀበት መዕከፍቱን በግድ አስተቃቄልዋቁዋል፡
የተወሰነት መዕከፍት ደግሞ በጠረሻዎው ላይ ተበታነው የአንበረ ፏቅቶች
የናውዘተዋል፡ ለለው መሬቱ ላይ አዘሱም አዘያም መዲድቁው የተመሳከቻ ያለሁ
አያለ ነው፡ የተለየት ደግሞ የአይቱ ተሽከርከር ወንበር ላይ ተከምረው ወንበሩ
አንዳይከርከር ከመራት አጠብቀው ይዘውታል፡

በተወ ለፈኝኩ፡ አነዱሁ መዕከፍት ስር ስር አያልክ በቁ በመፈለግ ማለፅ ተዘ
አለኝ፡ መዕከፍት ስር በቁ መፈለግ ጥሩ ነገር ስይሆን አይቀርም፡ የተሰማኝ ተዘወ

በት ስሜትን ሰላምረብኝ ለቋነቱ አሁን ከፍል ወሰኑ በደሳታ ማለፅን አስተዋወሻ::

"ለምንድን ነው ወደዚህ የመጥኑው?" አለኝ፡ ለምን እንዲመጣኝ ለሰቶታ::

"የሆነ ነገር ሲታስረዳኝ መሰላምኝ ነበር" አልከተ::

"ምን ነበር የማስረዳሽ?" አለኝ፡ እንዲንደ ገዢ የጥጋርን መጠን ያቀተኝል::

"በለኝ ሁገር ንዑስን በታ የለውም በለሁ አውሳሰበውን ነበር" አልከተ::

"ምን ማለቱ ነው?" አለኝ ገራ ገበቶታ::

"እሁ...!" አልከተ የጥጋው ተቀናቸ::

"የሆነ ነገር ሲፈቅ ነበር፡ አነዚህን መዕስኬት እንዲታካክለባኝ፡ በቋላ ለለን
አላማችውም" አለኝ፡ ማንበብ ከቆሙ መቆየቱን ለሰቶታል::

ወደ ለፏችን ተመለከት፡ ወይናን መፈጸም ይታወቂ ላይ ተከለ፡ "የሰው ስህተት ከመሆን
ይጠብቃሽ ነበር ያልከተ?" አለኝ፡

"እወ አባባ?"

"እወ፡ ይጠብቃሽ! በተኩነትኩ አያስፈልግኝ፡ በመንገበት በታ ቁጥሩ፡ በሰው ለምነት
አንድ ፖሮግም አያገባሽም፡ የሰውን አምነት አንድ አስከመንገበት ይረዳ በታ ተቀብዬ፡
የሰውን ፍላጊት አንድ በፈለግኝው ለከ በታ ፍልጊዜ፡ አንድ ከልፈለግኝ ተይወ::"

"ከሰው መኖር ተኩ አይደለም፡ አያስከ ነው አባባ?" አልከተ::

"ከሰው መኖር ተኩ ነው፡፡ ከሰው መኖር ማለት ማን ለሰው መኖር አይደለም፡፡ ለዚ
የሚኖር በየቀለ ነው፡፡ ይህ ማለት ማን የጥጋትናው ለበታሽ ነው ማለት አይደለም፡
ለበታሽ ካላምተናረ ማን ለው እንዲለሽ መኖር የለበበሽም፡" አለኝ፡

ወደ አያቴ! እኔ ለለ የጥጋትናው እንደኝ፡ አሰው የዘጋጀቷውን ፊወር፡

“የሰው ስህተት ከመሆን ይጠብቃኝ!” ሌላ ብን ፈጻን ማለቱ ነው? ሁሉታንስ የሰው ስህተት ወጪዎች አይደለም? በአንድናው መዕስና ይህ አልተገኘም? የነበረው ይመስላቸል:: ከሰው ስህተት የተፈጻሚ ሰው:: እንደት መልሽ ከሰው ስህተት ለጠበቅ አቸላለሁ?

ከየተናው ስህተት ነው የምጫዬው? ከማንስ ስህተት?

አናቱ ስትዎልኝ ወይም ለለወለደችን ተሳሳተለች ማለት ነው? ለሆን አይችልም:: ይችላል? አለው-ቁጥር!

አባቱ? አርሱ ደግሞ እንከ? እናን በሙላዎች ለሰነድ ይችርና ከነሙላዎች አያውቁ! በያው-ቁኝስ ዓይ? አልተሳሳተም? በይምትስ ዓይ?... በዓር ዓይ!? ስህተቱ ነኝ ወይስ ስከቱ? የህይወቱ ወጪት አሁን ነበር ወይስ የጠጠሙኑ ማይች?

በዚ ለችቶች መቋም ለወለደችችን የጋጌዎች ማይችም እንሆን አንቀጽም:: በሀገራችን ከማዎላዎች ለችቶች ስንቱ በፊዎች እንደሚወለድ ስስብ:: የእጋጌዎች ማይችነት ለበዚችችን መቋም የተሰጠን ነው የሚሆነው:: ተዲያ የማንስ ስህተት ነኝ? ከማንስ ስህተት ነው የምጫዬው?

“ገባኝ!” አልከ-መከ ተያ::

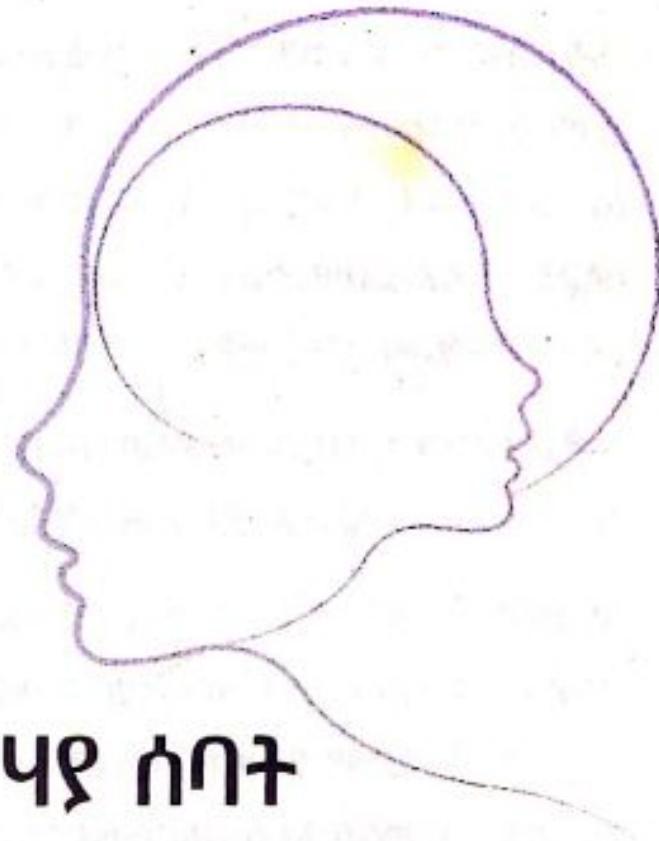
“ምኑ?” አሉኝ አያቂ ቀራ በሙቻባት:: አው-ነቱን ለመናገር ‘ገባኝ’ ያልከ-ት ለራሳ ነበር::

“የማንስ ስህተት እንደሆነ-ነኝ” አልከ-ት::

“እኔ የማንስ ስህተት አይደለም:: ሁሉታንስ እንወደሆነ!” አሉኝ አያቂ ከዚህ ሁሉ ወራ በኋላ የእኔ ለችነት:: የእኔ አበትነት ተዘ-በለው:: ከደቂቃ በራት የወራነውን ሁሉ ተንግተዋል:: መታደል ነው መቋም:: ዓይ ዓይ መርሰት!

“ነና የማያውቁ ማህበረሰቦ ስህተት ነኝ::” አልከ-ት:: “አየሁ: እንተ የሰው ስህተት ከመሆን ይጠብቃኝ! በለሁ መረጃኩኝ:: እኔ ብን ፈጻች እኔ የሚያስፈልገኝ::

የሚያሳይንስ አስተያየት ነው፡፡ ከእናድ በታ እንደመጠና፡፡ ወደ እናድ በታ
እንደምሃረጥ አስተያየት ያሳይንስ፡፡ "ነገሥ የማያወቂ ማህበረሰብ ወሰኑ መፈጸም
ነው፡ ከሁተት" አልከተ፡፡ እስ ማለት የፈላጊው ፍጤም ይህንን ጥሩን አኔን የገባኝ ይሸፍ
ነው፡፡ የገባኝን ደግሞ ወደፊቻዎሉ፡፡

መኬና ሆኖ ስበት

“ታስረቻ አለ በተኋር

ታስረቻ አለ በተኋር

ከእንማሪው ቅሬ ....”

አየሁ ከኔ በፊልም ከፌ ያለ መጠዋች እና አንደ አኞች የሚያከላ አዋቂዎች ተስብሰቦው አየዘሩት ነው::

በአየሁ ተግምህርት በት መሆኑ-ማበር መስራት:: እናቱንና አየቱን አይነው ስርዓ በት ቀደን ነው:: አየቱ:: ከእንደ ቅኩ በሂት “ነገ አዲስ ተግምህርት ተማሪያለሽ” አለኝ::

“ምን?” አልከተ በጥጥት:: ተግምህርት በት የሚባለው በታ መሆኑ ከቀረልኝ ፕሮፋ:: ልኝነትና ተግምህርትን ስራውጥል አያጠጣምኩ ነበር::

“እናትና እኔ ስርዓ ስለተጠረኝ ይዘንኝ አንድፊለን” አለኝ::

“እናት የተጠረኝሁበት በታ መሆኑ ለእኔ ምን ተግምህርት ይሆናል?”

“እናስ ነገ ታው-ቁያለሽ”

"እኩስ ነገር ምንድን ነው?" የእኔ ጥያቄ አያልቀም፣ አያቴም አይሰላቻውም፡፡ ሆነዚህ
ይመልከልኝል፡፡ ተረተኝነት ጥሩ ነገር ነው፡፡ አናቱ ጥያቄኩ ቅጂ ስለማሰራቻቸት
እኔ በጠየቅኑት ቁጥር በመሳምና በማግታለል ጥያቄኩን ታስቀመኝነት፡፡ ተረተኝ
ሰላይሁት ስራ ይበዛባቸል፡፡ ለእኔ መመለሰ ስራዊ አይመሰላትም፡፡ እናም ከረዘጋብኩ
አናቱን ማጭዬውት አንድ ጥያቄ መጠየቅ ተቻሉሁ፡፡

"እኩስ ነገሮች ከዚህ በፊት ያለውቹኩውና ያልተረዳኝው ነገር ማለት ነው" አላቸ፡
ለልቸ የሚሆን መልሰ አንድሆነ ገበቶችል፡፡

አዋጅምች፡ 'ለልቸ የሚሆን መልሰ' አዋጅኩና ይመሰላቸ ነበር፡፡ መልሰ ተርጉም
ይኬወው አይኬወው፤ ጥያቄው ይግባው አይግባው፤ ጉዳያቻው አይደለም፡፡ ለሁሉም
የልቸ ጥያቄ ቅድሞ የተዘረዘሩ መልሰ አለቻው፡፡ አንድንድ ገዢ ታዲያ ይህ ቅድሞ
የተዘረዘሩትን መልሰ እርሰ በእርሻቻውም ስለማጠቀሙት፡፡ ቅን መሰረት ለጠየቀ
አና ስመልሰ ወለው አይግባብ ይለያየለ፡፡

አዋጅምች፡ በጥያቄና መልሰ መከከል 'ማሰብ' የሚባል ጉዳይ መኖሩን አያውቀም፡
ልቸች ማን በጥያቄ መከከል ሆኖ ገዢም ያስበለ፡፡ የአዋጅምችን መልሰ በቀለለ
የማይቀበለትም ለዚህ ነው፡፡ መልሰ አልተም፡ አልዋጥ ለለቻው ማን ጥያቄውን
መጠቀን ይተዋሉ፡፡ የተበለተንም አይሰማም፡፡

በማግስት የፌዴራል ነረበታችን በተ ነበር፡፡ በዚ ሲው አለ፡፡ ተርጉም በዘረጃል፡
ከዚህ ቅድሞ በስራራችን የማያቻው ስምም ሆኖ ተለዋጠበት፡፡ ሆነዚም ገዢ ለገዢ
አኩስ እኩስ ልቦስ ለቦስዋል፡ አናቱ አንካን የህገር ማህል ልቦስ ለቦስለቻ፡፡ አናቱ
አንድሆሙያው የእንተኩን ሊተፈጥቶች በከረበበት ልቦስበ አስረዳል፡፡ የለቦስው መሰረት ከተ
ሰራ ነው፤ ከተ በእርሻና ከሰሳው ተከናወው በለይ አከፍከራ ከነመሰቀያው የተለበ
ይመሰላል፡፡ ከብ ለጠተው ከሚጠቀፍኑት ስምም በተጨማሪ ከመዘገብ ማጭዬ
የሚውጥ ከፈን በተልቀ የድምጽ ማጥያ አልይ አከባቢውን አይበልቀቸል፡፡ ማን
አንድሆሙያው በለውቻም በብርቀር ማን ይስ ይለል፡፡

"እባባ!" አልከተ በተከናወው በንጠረዙለው ከተ ላይ እናም በመንጠረዙ

አየተተከተት::

"እኔ ለፈቻ!" አለኝ፡ ሁለም፡ በጥንቃዣ ዓይነት ሁኔታ ወሰት ሆኖ እኔ ከጠራሁት፡ ተከራካሪ መሳሪያ በመሳሪያ ይሰጣል፡፡ እኩም አንዲህ ነበሩት፣ ማድረግ ካረጋገጥ በኋላ ተከራካሪ አንዳንዱ ይበትን ፕሮጀራል አንቀ፡፡

"ስርዓ ይዘንኝ አንፃፃፃለን አላፊነቶም ነበር?" አልከተ፡ ቅዱ የገባዎን የተሞሸበት መሬታ-ማበር አንዳይደለተዋልበትን በመስጠት፡፡

"ስርዓ በቱ አብ ይሂ ነው." አለኝ ወጪ-ን ማጠና የሚችሉውን ያህል ተገኘበት ቁልፍ አያያዝ፡፡ ቅዱ በዚ ስያው ከንፈሩ ሌይ ልማት ያበራል፡፡ አስተያየቱ የመገረም መሆኑ ገበቶት፡፡

"ምኑው?" አለኝ፡፡

"ይሂማ ሁሉ ገዢ የጥንመጥበት፡ የማህበር በቱ አይደለም አንዲ?" አልከተ፡ ከዚህ በራት ማህበር በቱ በላን አዘጋጅ በቱ መቆጣታችንን አያሳቷውበት፡፡

"እ-ወ! 'ስርዓ በቱ' ሲባል አብ በቱ አይደለም፡ አንዲ በቱ ማህበር ሌሎን የማህበር በቱ፡ ሰርዓ ሌሎር ይግባኝ 'የሰርዓ በቱ' ይሆናል" አለኝ፡ አሁንም በለመስልቻት፡፡ በዘመ መኋሻል እኩቱ ጥልቂ ገበቶ፡፡

"አብቱና ለፈቻ ምን አያውራችሁ ነው?" አለኝ፡፡

"ስለ ሰርዓ በቱ አያስፈልጊት ነበር፡ አንች መርጠልት" በዴጊ፡ ሁለም ስማማለዋች አንድማያደርግት፡ ሲሆ የማግኘት ለቦን ይዘ ባርሳኑን ተቀለቀለ፡ ሲሆም አያያሁት ተገምኑ፡፡ አያቴ አንዲ ወንበር አንኋንድ የመሽከም አቅም ባይኖረውም በልቦ ግን ይቀተታል፡፡

"ስርዓ ማለት ማስታወሻበት ስለ ሰርዓት ነው" አለኝ እኩቱ፡፡ ለፈቻ ማስተማር ምን አንድሆነ ለለማችው-ቁ፡ የምታው-ቁውን ነገቶች፡፡

"ምን ምንድን ነው?" አልከተ፡፡ የጥናትሰጠኝ መልሰ አንድማይገባኝ ግን

ጠርጥራየለሁ::

"በባኩ ለች!" በላ ስመቶኝ:: በጥያቄ በቻ ጉንጻ የሚበሰ:: እናቶች በቻ ያችው::

"ጥያቄ አቶ ነው የጠዋቅኩ እማማ?!?" አልነት በተግባራ::

"አቶ! ፖያቄ አቶ ጥሩ ነው:: አባቶኝ አቶ...." በላ ደንብርበሽ ወጣ:: እምልሮት ለለ
አባቱ የሆነ ነገር ለተካኑረኝ ነበር::

"ምን ነበር የጠዋቅኩ?" አለቶች፡ ወደ ቅልጻ ወዲያው በመመለሰ::

"ጠብቃ ማንድን ነው?" አልነት ይግማ::

"ጠብቃ ማለት በማህበረሰቦ ወሰኖ ያለ እንደ ተቋም ነው" አለቶች፣ አር...ኩ! መስቀል
መሆን ይገኘ!

"ገባሽ?" አለቶች::

"እወ!" አልነት::

"እስከ የገባሽን ዘጋጀ" አለቶች፡ የተናገዙው ለለፈ እንደማይገባ፣ ለፈ እንዲውቀቡ
ታክታው-ቁለቶች::

"ጠብቃ ማለት፡ ለወች ተስብከበው፣ እናስ ለብስ ለብስው የሚጨፍናበት ካርቃት
ማለት ነው" አልነት::

"እንደስተ አይደለም" አለቶች፡ በደግምጃ ወሰኖ ቅዱታ ቤት እንዲለ ተስማኝ፣ ወለዶች
ልፋይታው እንደ ማውቅ ያለባቸውን ነገር ስያውቅ ለቀኔ የሚሰማቸው ዓይነት
ቁዱታ::

"ስርዓቱ ለርዓ ነው:: ተቋሙ ማን በብቃ ነው" አለቶች::

ትከከለ መሆን አለመሆናን በለው-ቁጥር፡ ለለ ሁሉቱም ለማውቅ የነበረኝ ፍላጊት በን
በለው መቀ:: ከዚያን ቤቱ ይሞር ሲሆን ስርዓት:: 'ተቋሙ የሚባሌ ነገር ለሰማ አገቶኝ
እንደሚቀር ወሰኖን ተስማኝ::

"እማማ?!"

"እኔት ዓለም!"

"የምን አትጠቃሪያም እንደብ?" አልካት፡ ሁሉታችንም ከማንማባበት ትምህርት
በት አረፍት ለመስ዗ት በማስታ፡

"እኔ! ነዚ! አለችና አይን ይህ ከጠቃሚያ መከል ግዴታ፡ አናቱ በሰራተኞች በተ
ያጣቷቸው እና የማትቀላቀል በትሔምንም፡ በአንድሩ ደግሞ በአንድ ወገን ታቻረሰራተኞች
በመሆኑ የምታከሩና የጥምትከበር፡ በለላ ወገን ደግሞ በልዕነቱ አናቸውን በጥምት ያጣች፡
አንደኛም አባት የለለት የበት ለጅ አናትም በመሆኑ የሚታዘዘት ለለሁነች አኋን
ይህ ወደ መከል ለተገባ አልፈታው ደመቅ አለለት፡ አኋም ከአናቱ ወር አስከሰታዊን
አቀላጥከት፡ አንዳ አመነቱ ከሆነ ሁሉታችንም መጠራር ለለማንኛል አስተዋለ
ለየን ስው ወገኖችንን በሁለት አይቶን ይዘን በተከሳሽነት "አጥቢ አፈፅልግም"
በማለት የምንወካይር ንበር የምንመሰላዎች፡ የሰራር ስው ጥን ደግ ነው፡፤ ሁሉም
"ስልልልል...!" አያሉ አይበን፡

ወራኑ ያለ ማቋረጥ ቅጥረል...፡፡

"ቻለች አለ በትኩር...፡፡

ከጥሩት ስናርቃ፡፡

"ተክር ምንድነው?" አልካት፣ አኋም አብ አያጋመኝ፡፡

"ተክር በርበታ መኖር መግለት ነው..." አለችና፡፡

"እኔዚት?"

"በዚ! ስታደን ይገባባል" የመዘገበ መልሰ ስጠቃኝ፡ አከርራ ተቀመጥከ፡፡

ከተቻት ደቂቃዋች በኋላ አያቱ ከይከመለ መሰተናገዙ አረፍት ለመዋሰድ አይ ወደ
አንበት መጥቶ ተቀመጥ፡፡

"እኔ መጠት፣ ምን ሆነ ሆነ ነው እና ተመሳሳይ ወደ ስማይ አሳይበት፡ ከንፈርጉን
ጠረክዎ ለይ የዘረጋጀው?" አለኝ መከተለዎን በስዕል መልከ አየገለጽልኝ፡፡

"እኝ አማካን! አለበትምርም አለችኝ" አልከተ::

"አለፈተዋሁ! እኩ፡ ስታደን ይገባኝል ነው ያልከተ" አለች፡ ሲጻን ለመከላከል::

"አይደገች ከፈጻሚ፡ ስታደግ ከየት መጥቶ ይገባታል?" አለ አያቱ፡ መጋፍም እናቴን
ዘም ለማስተኞት በላም አንድ አለ ሲሰብ ይጠቀም 'ስታደን ይገባኝል!' በላምኑ የውጭዎች::

በሁለቱ ከርክር መመሰተ ሰላልቻልከ፡ ታክረቱን ወደ ዘዴኑ አደጋኑ ማረጋመጻን
ቀጠልከ::

ቍኑ አንዳህ አንዳህ ሆኖ አለፈ፡ በቀኑ ወሰኑ በዘመኑ እውቅሁ፡ መጻራ፡ መጻራ፡
ማረጋምኝ... የመሳሰሉዋን ሁሉ::

"ማች አልችኝ ለይ አንዳቻድምን፡ እናቱ ሁልጊዢም አንድምታደረገው::

"ዘዴ ጥንን አዲስ ነገር ተማሪል?" አለችኝ::

"ቻክር አስር ቤት መሆኑን" አልከተ፡ በርካካ ቤት ተነስች::

"አንደቻ ሌጅ?!" አለችኝ::

"ቻክር አለ ቤትናር፡ ለለ አይደል የሚለት?" አልከተ መልሽ በመጠየቁ::

"አይደል!?" አለች ለመመለስ አየቻንበት::

"እማካን!?"

"እበት ዓለሙ!"

"በትናር የቀመጥናቻክር፡ እኩ፡ መጻራት ቤቶች ለምን ሆነች?" አልከተ::

"እ----" አለች በግልጽ መመለስ አየቻንበት፡ አንቀፅው ባለመቆጣቱ አየዘነች ለይሁን
አይቀርም::

"መጻራው ቻክር ለለ ሰላልሰማሁ እኩ ነው?" አልከተ::

"አይደል!?" ስታደን ይገባኝል፡ አሁን ተኋ" አለችኝ፡ ወይ ይሩ ማደግኑ!

መጀመሪያ ቤት ስምዕት

“ከመስቀልውቱ ፊት ለፈት ቅጂን ሲሰን በራሳ አያያሁ፡ የፈተን አያያዝነቱን ከፍል
አይነትዋልከኝ ነበር፡፡ ማረጋገጫ ከተደጋግጫው ወሰጥ ገለ በለው ታዋኑ፡
፡ ይሸቻ መብት በመብት በአማካር አንዳህንን በየ በቋረጥከት ሰንጻ ተሽናናዋል፡፡
የዘመና የተዘዘሩት መስቀል የበዘበት መስቀል ታዋኑ፡፡ አጥንቃቄዎ ለሁሉት ታክፋል
በኢትዮጵያ ለሁሉት አጥንቃቄ፡፡ በለላው ይግባኝ ማማግኘ የህን መስቀል፡፡

‘እቴ የዚህ አያያሁን ነው?’ በየ አሰብበኝ፡፡ መብት ፊቱ፡ እኔ የሚውቀው፡ የፈተና የግብረው
መሰከ፡ በኢትዮጵያ አያያዝ ተፈጸመ ስትና ሁሉ አያያዥ፡፡ አልፈረሱም፡ የዚህም ይጋናጋሙ
አልተሰማኝም፡፡ የሚሆንውን ማሞት በታች ሁሉንም ለሰ፡፡ ፊቱን ወደ መስቀልውቱ አንድ
ነቅርቡ ለማከር፡፡ የፈተና የመሰሰው የፈተና ከፍል አንድ መጠጣም ይሰና በለላ
በከል አፈጻጸለሁ፡፡

አንድ፡ አጥቃቄ ፊቱና አንገቱ፡ የተለያዩ ሁሉ መስቀል፡፡ አንገቱን ወደ ባረቱ መግዢዎ
መስቀልውቱ ወሰጥ ስያው ፊቱ ለበታው አንድ፡ ገን፡ አንገቱ ለለ ገን ይዘው፡ ፊቱን
ከአንገቱ በለይ ልይሁን ከገን የተሰ኏ አስመሰለው፡፡

የረመኑ! አንገተ ስይፈረጥ እንደሆነ ፍቃድ ከእናንተ ለለያይ ተስ? ለምን በእርግታ እንደሆነ
አንድማስዕስ መልሽ አራሳን አጠቃቃለሁ:: ፍቃድ እየተሰበሰበ መልሽ እንድመብቻች
ይለል፤ የር የሚል ካር ነው::

በነገሩ በጥም ማረጋገጥ ፖቻ ላይ ማተካራን በመተወስኑ መስታወቂን ለማየት
ቀከርከኝ፡፡ ስፋቱ ያው ነው፡፡ ከጠባበ መናጀ ቤቱ እንደ ግድግብ የቃለውን የሁል
በታ በመስቀልና ይዘል፡፡ የማውቀው መስታወቂ እንዲህ ተልልቸ ነው እንደሆነ
በዚ ሲሆን ከጠይቅ ሁልሙን ስልጠኑ ስልጠኑ ነው፡፡ በዚ ከእንደ ቅን በፊት ይሞላት
ቁጥር እየፈት ሁልም በተንጋጌለከብት የምርመራ አሉ ላይ ሆኖ ለግብርኩ ነርክስ፡
፡፡

զո՞յքո հԱՂԴՇՅՈՒՆՈՒՅՆ ՀԵՐՄԱՆ ՊԵՏՐՈՎԻՆ ԱՎԱՐԿԱՆ ԱՎԱՐԿԱՆ ԱՎԱՐԿԱՆ ԱՎԱՐԿԱՆ

"የህልምና ቁጥር ለየነት መንገዶች ነው ለመሆኑ?" በዚ ጠቅላላት:: ህልምና
‘ቀጥታዎች የእዕምር ጉዳይ መግበያ መንገዶች ነው’ ስትል የነገረቻቸውን፤ እያነተወስኩ
ነው::

"ՍԱՐԾ ԻՒՍ ՓԵՄ ՔՃԻՆԻԸ ՊՆ ՀՊԳ ՀՏՈՓՆ ՀՅԱԼՈՂՈ ՔԱՌԵՆ Ի՞ն
ԱՅԻՒԴ ԳԼՈՒ ՎԵՐԾ ԹԱՅԻ ՔՊՈՆԴԻՈՒ ՄՈՎՈ ԿՈ... " ՀՅՈՒՅ ԱԲԱ
ԿՊՈՎՆ ԴԺԱԸՆ ՊԱԺ ԴԱՅ

“ቁጥር ደንብ የሚፈጸመና የሚደፍናት፣ የሚፈልጉትና የሚይፈልጉት፣ አብርቶች... በፍሬም የተሞላ የእዕም ጉዳይ መግለጫ...” በዚ ለራሳ የመስረጃን ትርጉም ስጠናት፡፡

“ለምን ይመስልኝል ያቋረጥኝ?” አለች፡፡ ከምናውሮው ይልቀ ለአውራሪቱን የበለጠ ትከራት መሰጠቸ፡ ሆኖ ገዢም ይገመኝል፡፡

“ለምንድነው?” አልካቻ፡፡

“ለምንድነው ሆኖና ከምናውሮው ይልቀ እውራሪቱን፡ በበለጠ ትከራትኝን የሚይዘው?” በዚ ታያችውን አገልጻሁለት፡፡ እንዲህ ጊዜ ከምርም አለምርም ወሰት በመግባት ተቀምጧ የጥናት-ታዘበዎች ሲለማመሰለኝ፡ ታያችዋኝን ማብራሪት የለበት አይመሰለኝም፡፡

“ምክንያቱም ከዚህ ቅድም እንደነገሩት፡ ከሰው ወር የጥናውሮው ጉዳይ ባብዕችው፡ የጥናው-ውንድ የማንፈጸውን ወይም ደንብ ይሰ የሚለውንና የማያሳፍረውን የህይወት ታሪክና ገጠመቻቻቻን በቃ ነው፡፡ ይህን ስናደርግ ከምንም ዓይነት አይነት ወር ወር ሲለማንገባውም፡ በለመድናው ሁይወት ወሰት ለመመለሰስ አይቻሉም፡፡ ከዚህ የጥናት-መሙት አጋጣሚ ቀን በተለመድው ሁይወትኩ ለመመለሰስ አይደለም፡፡ ስለ ሂሳብ እንደ ወይም በዘተ የማቻው-ውንድ ነገር ለማውቅ ነው፡፡ ይህን ለማውቅ የጥናት-ፈጸመውን ነገር ደንብ ታው-ቁጥል፡ የምክንያቱም የሚጠቻውን የለሰበት ሁይወትኩ አካል ስለሆነ” በለ ጉም አለች፡፡

የተለመድውን ከእኔ ‘ጠያች’ የሆነ ምለሽ አየጠበቀች ነው፡፡ የተናገረችው ነገር ታያች እንደሚያስከትል በንቅቃ እንደምታው-ቁጥሃ ቀልጋ ነው፡፡ እናም አለበርሱትም፡

“ታክታ የማው-ውንድ ነገር፡ የማለው-ውንድ እና ማውቅ የማልፈልጋው ነገር፡ እንደት

በአንድ ገዢ ይህንል?" በማለት የጠበቀችውን የመጥናቸው ቅለትናን አሳይሁዳት::

"ጥሩ ጥያቄ ነው!" አለች "እሁን ለምን አንደምት ከፍለኝ ይገባኝል" በላይ ባልለሙያዎች
መልካ አየቀለድች::

"አ-ሁ-አሁ-ሁ-ሁ.." በዚ የልማዎች ስቅነት ስቅነት::

"ከዚህ ቅደም ከሆነው ሆኖ የረሰኗዎን የምትረሰኑ በምክንያት ነው:: ይህን
የረሰኗዎን ጉዳይ: አጠማቷ ወይም ስው ወይም ለለ ካርር የረሰኗዎ፡ አጠማቷው
በጥም አሳይኝ፡ ሆኖም አስቃቁ ሆኖ በንዴው አዕምሪሱ ከሰተቱን በወገኝ
ስለፈመዘገበው ነው" በላይ አብራሪቻል::

"አዕምሪቻን አንድ ጉዳይ በወገኝ መዘግበ የጥምናለው መቻ ነው?" በዚ ማንኛም የተማሪ
ስው ለመጥናቸው፡ የጨዋና ስርዓት ያለው ተማሪ ጥያቄ በጥቅናት::

"እ... እሁንም ጥሩ ጥያቄ!" በላይ ማብራሪቻ ከሰተኞች በታላ ገንዘብናን በመቀበል::

"አንድን ሆኔታ አዕምሪቻን በአግባቡ መዘግበው የጥምናለው አዕምሪ ድርጋች፡
በታወሻና ተወጪን በአንድ ላይ አድርጋ፡ በበታወሻና በንዴው የተሰማንን ስምቶና
የሰጠቸት ሆኔታዎች ከሉን ድርጋች በማቅረቢት ሲመዘግበው ነው::"

"ስለዚህ...?" አልፎት::

"ስለዚህ አንድ ሆኖም አሳይኝ፡ አስቃቁ፡ ያልጠበቀነው ከዚ ገጠመኝ ሌሎችበዚ፡
አዕምሪቻን ድርጋችን አንድ በታ፡ ተወጪን ለለ በታ፡ በታውን በተለያየ በታ
በማድረግ ከመመዘገበ ባሻጋር፡ በንዴው በበታወሻና የተሰማንን የተለያየ ፍርማ፡
ድንጋጂ፡ ማዘን፡ ስርዓት፡ ማጣቀትና ወጥረት በጠቅላላ፡ አንድሁ በየበታወሻ በመስጠት
ይመዘግበዋል" በላይ ማብራሪያውን መረጃ::

"እሁ..." አልከኝና፡ "መጀምሮ እዚህ ጋር አታቸማቷም" በዚ ተጨማሪ ማብራሪያ
አየጠበቀና መሆኑን አሳይቀናት::

“እወን! አለቁጥም:: ይህ በመሆኑ በአዕምርእታን ውስጥ፡ ወጥ የሆነ የሁኔታው.
ትወስታ ስይኖር ይቀረብ:: ይህን የተዘጋጀው የሁኔታውን ጥርቃም አዕምራታን
በአግባቡ ለማስተካከል ስራዳግና ሲጥር:: ይህን ተረት በቅጥት መልክ ይገልጻል::
ሙሉ በመለያ በይሆንም አንቀጽ ይርሰሳቸል” በላ ለቅጥት የሰጠሁት ትርጉም ካል
ገለጻ የሆኑ መቀረብበን አስተዋለቸኝ::

“በአጠቃላይ የሆነቱን ሌቦት ስናይ፡ ሆኖም ያልተሳካ ቅለት፡ ያልቀበለ ማሻሻት
ወይም በአግባቡ ያልተገለጹ ስሜት ማውጣት መንገዶች ለሆኑ፡ ቅዱት ማን ካለሁ
ቀድም በአግባቡ ያልተረዳነው ከስተትና ስሜት በአዕምራታን ውስጥ ለመዋሂድና
ትርጉም ያለው የሚታወቁ ሌምድ፡ ለመሆን የሚያደርግት ማብዛዣ መግለጫ ነው”
በላ ጉባኤን ቅጂቸ::

“እሂ... ገብኩ:: ትንሽም በሆኑ ይርሰባት ነበር” አልካት፡ የዚህ የሆኑ በልማርም የሆኑን
ጥቅም በአዋጅነት በመይከሩ አንድማሳተናለ አሳያቸት::

“ጥቅም:: ለጥቅም አንድነው አንድነው የጥቅም የሚያደርግት ነው” አለቸኝ::
“የሆኑን የሚያደርግውን ነው”

“ሁልጊዜ፡ አንቀጽ አንድምታውቁ ለማሳወቁ የጥቅም የሚያደርግው...” አለቸኝ::
አንድነው ዓይነት ሁሳዎች ዓቃዎች አዕምርዎ ውስጥ ገብቶ መቀመጥ አለመቀመጥን
አንድጠራጠር የሚያደርግቸኝ::

“ማውቅ ጥንቃጌ አለው?” አልካት፡ በተከለከይነትና መልስ ቅለጻ ገዢ በመግለጫ::

“ማውቅ ጥንቃጌ ያለውም፡ አለማውቅም አንድነው፡ ማን ማውቅን በተገኘው አጋጣሚ
አማካውቅ መጠገር ከጥቅም አንድማሳወቁ ማውቅ ያስፈልጋል” አለቸኝ::

“አንድምታውቁው፡ ከእያቱ የሆኑ ስለ በዚ የተረዳ ስያወያይ በማይደን፡ ከልይኑና
ቅጥም በዚ ገዢነት መሻሻልና ዓይነት አድርጋ በማሳሰል፡ ይረዳው አንዳንች ከፍ ያለ

በይሁም አኞም ከሰው ተጋታ የጥወስት የዲግሪ ባለቤት በመሆኑ፡ ከዘም አልፎ
ተረጋግጧ ለክ አንዳንቸው አኞም ስምምነት መሰረቱ ነው ከሚባለት መያዥ
የአንድ ባለቤት መሆኑ... አንማራህ በዚ ነገር አንዳውቁ፡ ባለውቁ አንኋላ አንድጠረቅ
አንድሞሽት ቤታዊ ማንኛውም ያስደንቃል?" በዚ የጥወስት መቦት አውረድካባት፡፡
በጥና ቅጽበት ይህን ሁሉ ምክንያት መደርሰር አንድቻልብ አኞም ለብ ገርማና፡፡

"ጥሩ ነው!" አለች፤ ከመልጃ መገዢም ስይምን ለመቀኘች ጥያቄ መገዢም
አንድሰጠናት ግዢና፡

"የልስዎን አረጋግጣት ስልስ አይደለ?" አልካት፡፡

"አንድ ለምን ይመሰልኝል አንድህ የጥወስነው?" አልካት፡፡

"ለለው መከላከያኝ ነው" አለችና፡

"አንድ ነት?" አልካትና፤ እነዚህ መከላከያዎች ቅስ በቀስ አየበዙ በኋላ ማስተካወ
አንድይከበደኝ በመከታት፡፡

" 'አዋጅነት'፤ 'አዋጅ መሰላም መታየት'፤ 'ከፊደል በለይ የሚገለጋ አስተዋወነም'
'ሁሉንም ነገር ከለውቁና አስተሳሰብ ለዕድኖ አንጋር አይቶ መቁረጋቢ'... እነዚህወ
ከጥናለችው የስነ ልቦና መከላከያ ካይበወች መከከል ዓይወ" አለችና፡

"በጥና በሳል ከሚባለት ወሰት መሆናቸው አንድ ነገር ነው" አልካት፤ ወደፊወጥ
በማሰረቹ ላይ ማሰረቹ እያቀበሌናት አንድሆነ ቅዱዎች፡፡

"ወናው ነገር 'ለምን?' የሚለውን መቁቀሻ ነው" አለችና፤ ማሰረቹዎን ያልሰነዱ
መከለ በመለፍ፡፡

"ለምን ይመሰልኝል?" አልካት፡፡

“የኢትዮጵያ ስትናርሰበት አናወቀዋለን፡ አጠቃላይን ብን ለንገርም” አለታኝ፡፡

“አዎ! ”

“እኔን ለመፈለግ የሚደረግ ሁሉም መንገድ ወደ ልጅነት የሚደረግ ገዢ ነው፡፡
፡ በልጅነት፡... ገና ሰንወለድ፡... የሚገም ካር አናወቀ፡... ሁሉም ካራቸን አለማውቅ
በነበረበት ሆኖ... አንዳ የጥናው-ቀው ካር አሱስቶንን በቻ ነው፡፡

“በለሱስቶን ይግባም አንዳ አይገባን የጥናው-ቀው፡ ለገባን ብን የጥናንረሰው ወይም
አንደማናው-ቀው የጥናንሁነው ገዢ፡ በህይወት ለመኖር ለለ ለው ማስፈላጊ ባይታ
መሆኑን ነው፡፡ አንዳና መሰረታዊ የሰው ልጅ ቅለት በኋር ይሆው ነው፡፡ የለለ
ሰው መኖር አስፈላጊነት፡ አናወቀ የጥናው-ቀው፡ አናወቀ የጥናንራሱውና የጥናንከናወ
መሰረታዊ ቅለት ነው፡፡

“ይህ በመሆኑ አንዳ ሁኔታ አሳይቷዋ በህይወት ለመቆየት፡ ጥን የህል አስፈላጊ
አንደሆነች በመረዳት፡ አሳይቷዋን፡ አናቸውን ወይም ለለ የአናቸውን ምትክ ማስፈልት፡
ተቀናሚ የመኖርና በህይወት የመቆየት ማረጋገጫው ይሆናል፡፡ ይህን ከመቀበል
በፊት ብን ከፍተኛ የሆነ የሰጠትና በይህንት፡ አርጋጠኛ ያለመሆን ስሜት ወሰት
ማለፅ አለባት፡፡ በዘሮ የጥናን የይህንት ስጋት ወሰት ባለቸበት መቻት አሳይቷዋ
ከከጠንበት በመሆኑ የሚገባትን ተከራካሪ ከሰጠቸት፡ ሁኔታ የሂጋ ማንነትን ይዘ ለማደግ
መልካም አጠማካን ይሰጣቸል፡፡

“በአንድሩ ይግባም ሁኔታ የሚገባበትን የሚገባበትን ተከራካሪ በቻ አያጥኞች የሚገባበትን
የሚገባትን ብን አንደፈለገትና አንድማራት አጥቃቸት ስታድብ ስተቀር የሂጋ ማንነት
የሰጋ ማንነትን ይዘ የሞታደግበት አጠማካ ይገኘቸል፡፡

“ወናው ካር የሚገባበና የሚገባበ፡ አንዲሁም የሚገባበና የሚገባበ የሚለውን ተከራካሪ
መለያት መቻለ ነው፡፡

"ሁለም ሁኔታ ወላደኛ አለው:: የ ወላደኛ ደንባዥ ሁኔታ ሆኖ ወላደኛ ዓይነት የደንብ ነው:: በመሆኑም ሁለም ሁኔታ አድነት ወላደኛ ስሜ:: በረሰ ሁኔታ የቀረበትን ገኝነት ሁሉ ስጋት ስጋት በስራ በልደኛ ለማግኘት በመመኑት ለልደኛ ለማግኘት ይጠራል:: ይህ ስሜ ለልደኛ የመግባትንና የመግባትንና የመግባትንና የመግባትንና ተከራካሪ አገኝቸው ማለት ነው::

"ወላደኛ:: አሳተኞች ተጥሃርት:: አሳተኞች ያለበትውን ለቦላ:: አሳተኞች ያልማበትን ተጥሃርት በት:: አሳተኞች ተዋዋነት:: ሁብት:: ገብረት:: የሰው ፍቅር ሁሉ... ለልደኛ ለማግኘት ለጥምክርና ለጥር:: ለልደኛ ደንባዥ ይህን ወላደኛ ተለንተት ለማግኘት በመመኑት:: ወላደኛቸው አንደራለንት አንዳ አንደሚፈልጉት ሲይሆን ይቀረብ:: በልደኛነት ይህ በጣም አስፈላጊ ነው:: ዕድሜ ሌንድ ባንድ ማን ወሰንቶች በበጀት:: በበጀትና በስራ አየተሞላ ይረጋግጣል::

"ይህ የሰጠት:: የበጀትና የከፋይ በቻናነት ስጋት:: ከመጠን በላይ የሆነ ፍርማትን:: የቻናነትና በለለው በቀለለ የመጠቃት ስጋትን ይፈጸማል:: ከዚህ አጠቃላይ የደህንነት ስጋት ለመወጥ:: አንድንድች በባህር የበጀት ለማግኘት ለጥሩ:: አንድንድች ደንባዥ አንድንድች ባይኩት የአውቆት ለፊልግን የመግባር መከላከል ይገኙባል" በላይ በጣም ጥልቷ ማብረሪያ ሰጠናቸው:: በመከከል አንድመግባለበት አይደረግም ነበል?!

በአዲ አንጋጌና ቅጽ በተመሰረት እርምጃ ወሰኑት ገብረት:: ተከራካሪ ሪሳብ ላይ በቻናነት:: : ደምጽና የሰማሁት አንድ አንድ በእኔው ልቃድ የከፈትከተት ለሰላሳ የመዘዴዎች ቅና አየመስለኛ ነው::

አሳተኞች ገኝ አለቆመቻቸው::

"ከዚህ ከፍተኛ የሆነ የሰጠትና የበጀትና ቅጽ በከፈት መከላከል መወጥ:: የቻናነት ለምቻቸው ለምቻቸው:: ይደርጋበኩል ከመግባት የመስጠት ተቻቻና ከከፋይ በቻናነት ለማግኘት

በመጠጥና በመሳሰለው በመታወሻ ለጊዜውም በሆነን የሚሰማቸውን የብቻናትና
የሰራ ማጣት ስሜት ያበርካብታል፡፡ በዘሱ ገዢዎ አድምሮችው በአየርና ገብቶ
በቻ በመታወሻበት ቤቱ ከሚሰማቸው ፍርማት በመውጣት፡ ለጊዜውም በሆነን
የእናደረሰናትና የሁሉን ተይዞት ስሜት ይሰማቸዋል፡፡ ይህንን የበላይነት ስሜት ፍሰት፡
ለዚህ በዘሱ መጠጥ ወይም ተመሳሳይ “ማርክሳ” መታወቃቸውን ይገኘብታል፡፡

“ለለች ደግሞ ሪፖርት አውቀት የሚመስል ነገር ላይ ይሰቀላለ፡፡ የሚያውቁትንም፣
የሚያውቁትንም ይሞግታል፡፡ በዘሱም ከለለው ስወ ወጪ በለ ማማቅ ላይ በመሆን
ከለው በቀላቀላ ከሚደርሰባቸው የእናደረሰናትና አሉይ አልፈጻም የበታችነት ስሜት
ፈቻ በለው፡ በመተቻቻ በቻ ዕድሜያቸውን ይገኘለ፡፡

“በለች በለሽ ስታዊው፡ በእውነትናው ከለው በታች የጥንሬንበት እጋጌማ በጥም
ሙስን ነው፡፡ በዘዴው ስወ የሚኖረው ከጥል ነደል ተመሳሳይ በሆነን የእናደረሰ ሆኖታ
ነው፡፡ ማበላለሚውም በሆነን እንዲከመናና እንደ ለኩው የሚፈጸረቁ በመስል
እንዳን፡ እንዳን ስወ ከለለው ስወ የጥናስተያይበትና የጥናውይይርበት መለኪያ
ሁሉ ከሞትበብቁው በለይ የወሰት ነው፡፡ ስወች በሆነት በበላለው በቀመጥ
ይቻቻል፤ ሆኖታን ከቀመጥ የተሻለ መስፈርቶ ያደረግኝው እና ነን፡፡ በዓለም
ቻሪ ቁመት የተሳሳይት መስፈርቶ የነበረበት አመን በኋር ቁድመን በዘመኑ የነበሩ
ነዋች ፍዴች ነበሩ እንለለን እንቻ፡ በጊዜው በጋራ ይኖሩ ስለነበረ ሆኖታ ለኩስ
ቦግወዳደሪያነት ተርጉ የሚይሰለኝ መስፈርቶ መሆኑን ለማስሰብ እንደልማም፡፡

“ዘር ዘር ማን እንደደረሰበንበት አመን፡ የመስፈርቶ ዓይነቱ ያነዳለን ሲመስለን በለለ
አካካለዋለን፡፡ በዘሱ ሁሉ አመን ማን አውቀት፣ አዋቀነት፣ በስለት የጥናያቸው
መስፈርቶች በየዘመኑ ከመግባር መፈከርያ... ቁመት፡ ሆኖታ፡ መረጃነት፡
ኤሌክትሪክ፡ መራት፡ የወን... የወን... ከሚበለው አካል ከለው ሆኖ በቀመጥነት የዘለው
ነለሆኑ፡ ለበዝ ስወ የጋራ ማሳያል የፍርማት ማሞላሚ መከላከል ሆኖ ያገለግለል”

በለ ታማሪና መረጃ::

"ስለዚህ ሊኝ የጥጠቀምበት፣ የአውሃት ለዕድና" ያልነው ዓይነት መከተያዊ
የተኞቸውን ዓይነት ፍርማቱን ለማግኘለሁ የጥጠቀምው ነው?" በዚ መየቅኑት፣ መልዕን
አውሃዋለሁ::

"የእኔ ተሳደኑት መንገዶች ማሳየት ነው:: መልሰን ማውቆ ከፈላጊ በመንግሥ
የጥጠቀምው እንደ ነገሮች" በለ::

"በመጀቻለው ከዚህ ወይም ከለለ እንቀጥለለን" አለች::

"ለምን ከለለ?" አልካት::

"በመንገዶች መሆኑ የንገድ ፍላጊት ነው:: ከፈላጊበት ለለ መንገዶች እንከፍታለን
አለች:: ከራተኞች አርማጭነት በአንድ ላይ ስፍራውባቸል::

"እኩ!" አልከተ፣ የማያልቅብኩ::

መኬታዊ ዘመን

በ የዚህ በታች ማስረጃው ከፈተኛ ተቀምጭ፡ ወሃ የበከበት ማከላፊያ
አየጠጣሁ ነው፡፡ መካናኝው ለህመሙን፡ ለእሳካማውችና ለመቆለቅል ፊቃደኛ
ለሁ፡ የዚህ አገልግሎት የሚሰጥ ነው፡፡ በተደረገመኑ ስመጣ የሚገኘው አገልግሎት
ለሁና ተከማማሩ መሆኑን ተረድቻለሁ፡፡

ԱԼՍ ԿԵՐ Թ-ՆԻ ՔԻՆԴՐԱԳՈՒՅԻ ՎԵՐ ԱՄՊՐ ԴԱՄՊՐԻ ԸՆՄԻ ԽՆՉԻՆ ԽՆՔԻ
ԽԵԺԻՆԻ ԱՄ-Ն ԸՆ ՔԵԼԱՐՎ-Ն ՔՄԸ ԱՒԽԸՆԻ ՀԲ ՄՔՆ ՀԵՑԻ ԱՆՑԻՎ ՄԱՄ-ՆԻ
ԸՖԱՆԻ ԱՐԳՄ-Ո ԱՒ ՀԵՋ Դ-ԱՐ ՔՄՂՓԸՆՎ ՔԳՄ-Ո ՄՈՒՆ ՔՄԸ Ա- ԳՊԱՆ-Ն
ԿԵՄՆ ԳՊ-Ո Դ-ԱՐ ՔՄՂՓԸՆՎ ԿԿ Մ-Ն ՏԱՎ-Ն ԱՆ ՔԳՄ-Ո ԴՎՃԻ
ՔՆՔԻՆ Մ-Ն ՔԻ-ՆԻ ՄՈՄ-Ն ԽԵՄԸՆ ԳԵՄ-ՆԻ ՀԱՆՎԱՆԻ ՀԵՋ ԳԵ ՎԵ՛ Դ-ԱՐ
ԽԵՎԻ ԱՀԵ ԷՆԻ Մ-Ն ԳԵՄ-Ն Մ-Ն ՀԱՆՎԱՆԻ ԳԵՋ ԳԵ ՎԵ՛ ԴՎՃԻ
ԳԵՄ-Ն ԱՀԵ ԷՆԻ ԳԵՋ ԳԵ ՎԵ՛ ԴՎՃԻ ՀԵՋ ԳԵ ՎԵ՛ ԴՎՃԻ

አንዳን ነበር፡ አሁን አንድ መሳሪ ስጠቅላል ተብዕስ በለው ለመቀረጥ ስለሚያነበ
አንድ ቁሬታ ይበላል፡ አንድማመስላለኝ መጠኑ የደጋውን አንድ ቁሬታ ይህንና
ተብሎ ስለማገመት ስይሆን አይቀርም፡ በዘሱ ፈጠኑንም አንድ ስወ አንድ ጥወንበ
በልቶ አንካን ለጠማት ይቀርና መብለቱን ከሰታውስ፡ ለራሳ ታማኝ ነው መለት
ነው፡፡ ሁሉም የጥወንበ ስዓት መቀሰብ ነው የሚመስላለው፡፡

የሃገም በቱ ካልተረዳዋቸ ማማት ጥን የብዛት ችግር የለበትም፡ ወሂ ለጠና በማያ
ጠቃሚ በመሆኑ ሁሉም ባይናት ማማት ለይ ወሂ በመጨመር መናን መጠበቅ፡ ሆኖን
በጥወንበ ወሂ በአንድ ቤት መመለት ይቻላል፡ እነዚ አካባቢ ማማት ይበላልም፡
ይጠማልም - በአንድ ቤት፡ በዘሱ ለይ ይግባም ወጪው ካልጠረ የታዘዘ አስከመሰል
ይረስ አይለውጥም፡ ለነገሩ የደግ መታከማይ የሆነ ሁገም በተኋቸ ወጪው በቀይ
ቀለም አንድይነትና ተብሎ ለዘላፍለም የተዘፈ ይመስል፡ ከእኔር ዓመት አስር ዓመት
ንቀንቁ አይልም፡፡

ይህ አንድ ቤት ተና ነገር አንድሆነ መቻቻም፡ የታከሙ ነው የሚያውቃው፡፡ የሚያከመትም
በሆነ በዘሱ ለከና ይገበል፡ ይህን በፈጻሚ ቤት ማከና፡ ለፈጻሚ እርከታን የሚፈጸመ
ትልቅ አጠማዊ ነው፡፡ በዘሱ ለይ ይግባም “ከፋይ” የሚባለው አካል የእክሳዊን
ይመወዝ ካልጠረ የተጠለ ባብር አድርን በይሰቀረቻው፡ የሚሰሩትን ስራ ክበርበት
በሚመጥን መልከ ይደስቱ ነበር፡፡

ይህን አያስቡኩ ወሂ በማከራቻውን አንድወረደ አያስቡኩ ነበር፡ ከቀረቀበዎት
ቆና ስራ ስጠቅላይ ሁገም በንኩስ አያተወካወ ሲመጥ አያሁት፡ የ አንካ... አባ
የሚመስላለው፡ ልጅ አግኩ፡ ከእና ይመለጠቸ ባቻለ የጥወትመስል ልት ያለው፡
በይን አፋና ሁገም፡ ጉዴስ አስተን ወደፊት አየገኑ ወደ ካልተረዳዋው ይመጥዋል፡
በራመድ፡ ከደረሰ ከልወጪሁ የጥወትል ለቦ፡ በወጥ ይልቀሰውን ነው ልብስና
አሌኑ ጉዴስን ለመቀሩት በመቀከር፡ ተከናወን ወደ ጉለ ለተገለጻጥ የጥወትም

ታመሰላለች፡ በጀዴሌና ገዢ ወሰጥ በከራተ ለመሆኑም መቀበርን እያገባለማው
ይመሰላል፡ ከተከናወ በንግድ የተጠቀው ነው ልብስ፡ በንን አኅ በንን አንዲ ስንደቅ
ይመሰላለሁ፡ በደንብ ስዋው በፈጻሚ ተቋሙ ለድጋፍ የሚመጣ መሰለኝ፡

የከራይናው ለይርስ ወይኖችን ከኅቅ ጉጠመ፡ ወንበር ቅለጾ በማስመሰል ማይኑን
ከዚህ አሽን፡ በመዘናቸው ከበብ በዘመ ወንበርች በኋሩም በቅርብ ያገኘቸውን
ወንበርች ሁሉ አልፎ፡ በእኔ አይታ ትይቶ የሆነ ወንበርችን በመፈለግ በዚህ ስር
ተመሰላለሁ፡ ለወተርወ ስው በፈለ ስው ማይኑ ስር የሚመለለሁ፡ ለኋፍቃና ለኋፈቅ
ንበር፡ ማክሙ ማን በአካል አደረገው፡

አንድያው አንድፈለት ወልጊ ነው፡ ስው በወሰኑ ቅለንቱ እያተገኑ ማን በመታወው
በማስመሰል የሚናር የገዛ ቅለንቱ ባሪያ ነው፡’ የሚል ሁኔታ አንድ ቤታ ማንበበ ተገኘ
አለኝ፡ ማክሙ አንድሱ ስተለኝ አት-ቀርጥ፣ ባቋ... አንድ!

“ስለም ይከተር አንድውት ነህ?” አልከተ፡ ባዶ መዘናቸው ከበብ ወሰጥ ወንበር አጥቶ
አንድይመሰለስ ስለስርሁ፡ አይናቀርኑቸን ስበርከብት፡

“አ...፡ አንድ አንድውት ነስ? አንድ ነስ አንድ? አለየሁ-ሽም ነበር” አለኝ፡

“አዎን ስት-መጠ አብ አንድውት አይናሱን መፍነህ አንድነበር አያየሁ-ሁ ነበር” አልከተ፡

ሳቀ፡

“በጥም ተገናመኩለሽ! ፍጋጌም ለሰው ቀዳም የሚበል አት-ሰብጥም!” ባለው ከሱት ለራቱ
የለውን ወንበር ስቦ ተ-ቀመጠ፡ አንድቀመጥ አልጋበብከተ-ጥም፡

“አንድውት ነው አይሱ ከሱ የተከሰተ-ሽው?” አለኝ፡ ከፈተኝ የሚከሰቱ ለውጥ ፍጋጌ
የሱት መሆናቸውን የው-ቋል፡ መዋቅ ለመጀመር መቀበሩ ነው፡

“በአው አንድልከሱ አይ-ማየውን አይሱ ነው የበለሁ-ት” ባለው መለሰከ-ለት፡

"እድሜ የሚሰላ ነው እንደ?" አለኝ የተቻለውን የከል ለመቀለኝ በመቀበር ሌላው
ወዳለ መቻቻ እንደገባ አየጠረ ነው፡፡ ለተብበው ወሰንኩና፡፡

"ቆል የሚሰላ ነው እንደ!" በየ አግርችን አይፈርሱ በተለሰቱ ወንበሩ ላይ ወደ
ጃለ ተለጠጥኩና፡ አሳ በርሃው እንዲህ አይደለ የሚለጠጥበት? አዋር ፈጻሚ
አይደ አግርች ላይ ለያጭልቅ የጤኩት - ይነበሩ፡ ወንደኛ ገልጽ ያለ የበት ዘ
ከራታቸው ለገጥማቸው፡ ማይናቸው የለለ ለው አስከመሰል ይረስ አየተመለሰለ
የሰታቸቻቸዋል፡፡

"እንደት?" አሉ፡፡

ዝዕው የዘመኑ መለውሙ ስምን ነበር፡ እኩለ ቅመት የሚከበርበት፡ ለው ሆነ ዕድገ
ሁመኑን ለሰራ ያልቻለውን በአዲስ የሚመኙበት፡ አበበች ከዘናዣ ወራት ቅበ ትለው
ለመውጥት የሚያከበብበት፡ ሁሉም እኩለ እኩለ የሚመሰልበት... ዓን እኩ
አውነቱ ከሆነ የው የነበረው የሚደገምበት መቀት ነበር፡፡

"እኔ ከተወለደኩና ፍምር ዕድሜው አየጨመሩ፡ ህይወቱ ቅን አየጠረ የሚሂድ፡ ነው
የሚመሰለኛ" አልከተ፡ መልስ አልሰጠኝም፡ ቅጠልከ- እኔ፡-

"አስቴ አስበው፡ የሁለቻንም በጥናር ላይ በህይወት የሞንጋርበት ቤቱ ወሰን ነው፡
ትናንት ከነበረን አጠቃላይ የቀይታ ቤቱ የካልው ያነስ ነው፡፡ ሰላዘሁ የሞንጋው
እድሜኛንን ከሞንጋርበት ቤቱ ላይ አየበለን ነው" በየ ለተያቀው መለስ መልስ
ሰጠሁት፡፡

"በዘዴ መልከ አስበው አለው-ቁጥም!" አለኝ፡ መደንቁን አይሰጣም፡፡

"በዘዴቻቻን በዘዴ መልከ አናስበው-ቁጥም ወይም ልናስበው እንዲልማም፡፡ ከዚ
የሚቀረን ቤቱ አየጠረ መሆኑን መቀበል ይግባኝ ተንሽም ያስፈልጋል፡፡ እኔ ቅን ይለ
ይለኝል፡ ምክንያቶም በዘዴ መልከ ከስ-በከው የሚበከን-በስ ቤቱ የለም፡ በፊዕሁ

የምትጠዣርሰው እንደ::” በዚ ማብራሪያን ቅጠልትኝ::

በመከከል አስተናገኛው መጥቶ::

“ምን ልቃዝኑ?” አለው::

“የሸቦና በኋና” በለው አዘዘዣ::

“አለሁ?”

“እሱ... የወንግም አልፎልማም ለለኝ አመሰግናለሁ!” አለ::

ይህን ምክም ለሁለተኛ ገዢ ቤታዊም ያገኘሁት፡ ከልበት ትሁትና የሚሰማው ይረዳታ
ለው ሆኖ በድጋሚ ተስማኝ::

“ተንሽ መፈለጊች ታበካሪያለሽ” አለኝ::

ተሁት ነው የሚለውን ፍሳሽን በወጥ ስልጻዊነት፡ በጥለው ወሰኔኝ ላይ ከመድረሻ
ዘግለች::

“እኩል ስው እኩልን ጥሩ እኩል እኩል እኩል የይሁት፡ ፍሳሽን ለማስቀበ ገዢ
የለው ስው መሆን ያስፈልጋል ማለቱ ነው” በለው አረፈው::

ይህ ስው በወጥበት፡ ‘አስቴ እ&ር! ከዚ በለሁ አትለፍልኝ!’ የሚል ደምጽ እኩልለለው
ዝግာ::

“ወዢ የለለሁ ለምን ይመሰግኝ?” አስቴት፡ በራሳ መንገዶች ለመጀመሪያ በማስቀበ::

“ወራ ስለሚበብኝ” አለ፡ በጠዋጥ ቅልድ ተያቄ እኩልጠቅሁት ነው የሚያውቃው::

“እኔ ለወራ የመሰላሁስኩ ለምንድን ነው?” አስቴት::

ዘም::

"ስራ ስለማይበብኩ?" አልከት፣ በጥያቃው ገዢ ተያቁ አየጭንከኝ፡፡ ወይም
አስተናዣኩን ፍላጊ ተንከሬተቱ፡ ከበኩው ጋር ከተገኘኝ ስለቆየ በግም የኩፈው
መሰላ::

"እንደ’ስ አይደለም... ማለቱ ..." በለው ተንተባተብ::

"ቻር የለውም፣ 'ገዢ የለኝም!' በለው የሚያጥኑ ስዋች ሆኖ ቅር ነው. ይህ፡
በታሪክ አይደለሁም፣ በሚለያን የሚቀጠሩ መያተችች ቅር ነው." በዚ፡ በታሪክ
አንዲልሆነ በመንገር ለጽናናው ተከርክኝ፡፡

"ምን ዓይነት ቅር?" አለ፣ በኩውን አሁንም በዚያ አየፈለገን::

"የእርግጫነት ቅር!" አልከት

"የእርግጫነት ቅር!?" አለኝ፣ የነገረበትን መሰሳ በጥያቁ አየደገመልኝ፡፡

"እወ...ትልቅ መለታችን እርግጫነት ነው፣ በተማሩ ስዋች ደግሞ ይጠበል፡፡ በረሱ
እርግጫኝ ስትሆን ለለውን ተረሳለሁ፡ እውነት አንተ አና አንተ ጋር በታ የወጪኝ
ይመሰላቸል፡ እውነት የሚገኘው አንዲልሆነች ተረሳለሁ፣ የእንተ እውነት የህሳኔ ነው
እውነታ ይመሰላቸል፡፡ በዚህ ምክንያት አንማራሁ፡ ተስታለሁ፣ ተሳሳቸሉ" አልከት፡

"ገዢ አንድለለኝና ይደግሞ የሆነው ስራ ስለማይበብኩ መሆኑ አካ እውነት ነው" በዚ
ለመከላከል ተከራይ::

"አስተን አካ ነው የምልሁ፡ ተከከል አና እውነት አንድማለያዊ መረዳት አለበሁ፡ አንተ
ስራ አንድማይበብኩ መናገሩ ተከከል ነው፡፡ አንተ ዓን ስራ አይበብበታም በለሁ
ለፍሰሰፍና ገዢ አለት ማለቱ ተከከል አይደለም"

"አስተን ይቋርታ፡ ላከ ንስ" አለኝ፡ ተንስ መወሰትን ለመጠወሚያ አየቀባይ::

“ቃጋር የለዎም አስ፡ ቅናዎ ንገ ጥን ‘ጊዜ የለጀም ማለትህ አዎነት አይደለም፡፡ ለሆተቱ አስ ነው፡፡ ስራ ይበካባኗል? - አዋጅ!... ይህን ሁሉ የሚበካብህን ስራ ጥን የጥቻሰው በለሁ አንድ በለለሁ ጊዜ አይደለም፡፡ አንተ በፊዎ መንገድ ካሱን፡ እኔን የጥቻሰውን ባትሰራ ሌላ የጥቻሰው ያለሁ ነው የሚመስላው፤ አዎነቱ ጥን ኮዘዴ በጥም የሂሳብ ነው፡፡”

“አንድነት?” አስ፡ በተወሰነ መልከ በሂሳብ ለመስማማት አየተገረረደ መሆኑ ተስማኝ፤

“አዎነቱ... በቁ! ሌላ ስራ የለህም! ስራው ይኩው ነው፡፡ መርጠና ፈቅሩ ነው የጥቻሰው፡፡ ይህን ስራ ስትፈቅደና ስትመርጥ፡ ጊዜህን ለዘዴ ስራ ስትሰጥ ነው፡፡ ኮዘዴ ወጪ ሌላ ጊዜም ሆነ ስራ የለህም፡፡ ስለጥቻከም፡ ስራ የሚበካብ መሆኑ አዎነት ነው አዋጅ ጊዜ አለሁ” ·በዚ አብራሪሁለት፡፡

“ለምን ይችላል!” አለኝ፡

ሁነበን አንድተረዳው አርግጻፍ ነኝ፡ ይህን ለርሳ ቅናዎም የሚተገበ ሁኔታ አይደለም፡፡ ኮዘዴ የበለጠ የሰው ለሆን አጠቃላይ አስራርና ሁኔታ ሁሉ አዎችለሁ በዚ የሚያቀምን ነው፡፡ ጥን መስተኞችን ለያቀምን አልፈለግም፡፡ ቅናዎም አንዳን መልካም ነው በመከልም፡ ለራሳ ያለው ማጣት ጥን ለመፈልግዎ አየቀረበ ነው፡፡

“በናዎ መጠ፡፡ ስኂዎን ከተቀመጠበት አንስቶ በናዎን ቅት ለሌ ከንፈሩን ለፍ አይፈገው፡፡ በርግን ስኂዎን ተረዳዎው ለይ በማናር ቅና በለም በፈገግታ አዋጅ፡፡

“በናዎ የፈላ ወሄ ይበካዋል” አልከተ፡ ከተ በለው ማቆ፡፡

“አይም አንድ ነው የጥንጋለው፡፡ እነዚ በተ ሁሉም ንገ ወሄ ይበካዋል፤ ወጪ ጥን ጥና ነው” አለኝ፡፡

“በመጨረሻ አንድ የሚያቀባዩን ንገ ተገኘ” አልከተ፤ አንቀም ለመቀለድ በመሞከር፡፡

"ምን?" አለኝ፣ አልማውም መሰለኝ ቅድመ::

"ይህንት ነዋ!" አልከተ::

"እኩል እንኩን ይህ አይደለም?" በላይ በስንት ቅጂር ወደ ተለመዶው. የዘዴ
ማሳሌዳያንት ወራ የተቀኑ ማዕታችንን መሰላ ወደ ክርክር ግኝው::

"በጥና አዎችኩ?" አልከተ::

"ምንኩ?"

"እኩል ይህ እንዲልሆነን..." በየ መንገዱ አስተዋዕከተ፣ አዎች እኩ እንደረሰው
ግልጽ ነው::

"እኔ በጥና መሰለኝ ይህ ነኝ:: በዚ ኮሙኑን ከተሞኜት በት ትምህርት በት ስኑታን
ኖሩ:: ከተሞኜት በት ስመለሰ ስው ሁሉ ቅድመኛ ነው ይምረኝ፡ ከአከያዋቹ ዘር
ለመደረሰ ገለ ገለ በኋቅ የጥናመድኝ ነኝ:: በዚም ለይ አነስ ይግባኝ ይከማቻው
በጥናና በጠብቀኝ በየ ስሳቢ፡ እኔ ስራመድኝ ለካሳ አነስ ምሬሽ አየርጋ ነው::
ለሁኝ ነው በይህንት እንኩን እንደከከርም ያለከኝ" አለኝ::

የሰበከተ እንደሁሆኑ ሲለፊበር አስከነኝ:: አዎንቱን እንደሆነ ጥንቃ
አልተጠረጋከተም:: እንዲሁ በማስበት በአስ እረፈረደብተም:: ለሁኝ ሁሉ ተጠቃቄ
አስ እይም:: ከአስ የሚጠበቀው ይህ ይህ ነው:: በለው ያሳሳቸት ወገኑቸው ወገኑቸው::
አስ ከሆነ የሚጠበቀው እንዲለ ሆኖ:: ለለዚ ከአስ የሚጠበቀት አስኝ
ገራ አጠቃለ::

አስ ከሚያከማቻው ነፃፈው መሳፍርት:: አልፎ አላላፎ. ስዋጥ ሆኖም ሆኖም::
የታላቂነት መሰራፈያው በባንከ በት ያጠራቀመው:: ለጠናው የማይፈልጋው:: ወደ
እተም የማያስፈልጋው ገንዘብ በዚ ነው ሲለት ብንኩ ያደርግ?

አስ የሚለያናቸኝን ገለ ከህመማቻው በማስታገዢ ከስቃይ ሲታደግ ከሚሰጠው

ጥቃም በለይ፡ የሚኖርበት ቤት ወሰኑ ስንት የሚይተኝባቸው መናገድ በታች እንዲለት
ማውቅ ነው የሚጠልበው ሲለት ፖሮን ያደርግ?

እነ በሰላም የሚያዋልኝቸው እናቶም፡ የሰንቱን ቤት በትከናወቸው ተሽከመው
ቁወልድንና ማርጫ በተጠሪ በማሻሻል ቅዱርን በጥናር እንደሚሞላ በማስብ
እነተዋሪያ ማድረግ ስይሆን፤ የሚከናወው የመከናና ዓይነትና ጥናል ነው የሰነት
መሳረያው ሲለት ፖሮን ያደርግ?

እነ ያዋለዳቸው መቀሌ ሁኔታ፡ ፖሮና 'ነገ' የጥናትለው ዓለም የመኖሩ በቻና
ማረጋገጫ መሆናቸው ስይሆን፤ እነ በንዝሕበ በዓለም ለይ ስንት ቤታ መድረሰ
መቻል አለመቻል ነው የድካም ተከከለኛው ተርሱ ሲለት ፖሮን ያደርግ?

በጥም አሳዘንኩ፡ በስ ጥሩት ያለመጠውን ቅዱር አሁንም የራሳሁን ይዘህ ከሌላው
በማውፊደር፡ የእነት ቅዱር ከሌላው የባለ ነው በሉህ አጋጣጥና መሆኑን መለትህ
ነው በዚ ለበሰበት አልከናና እንደሆ እንበት እስከ እስከ፡

በጥናት፡ "እኔም እንዲንተው ይሂ ንና" አልከኑት፤ ፈጻማ በለው አየኝ፡

"እኔደንት?"

"እኔደሁ ሲያየሽ የኋር ሁኔታሽ የሚያስጠናቸሽ አትመስክም፡ እንዲውጥም
የጥናትለሰው ገዢ በቻ ስይሆን ሁጻትም ስለለሽ ስይሆን አይቀርም" እለኝኩ፡ ከተ...
በዚ ስለም፡ ሲስቀ ይስ ይለል! ቅዱስም ተከማጥሙኝል፡

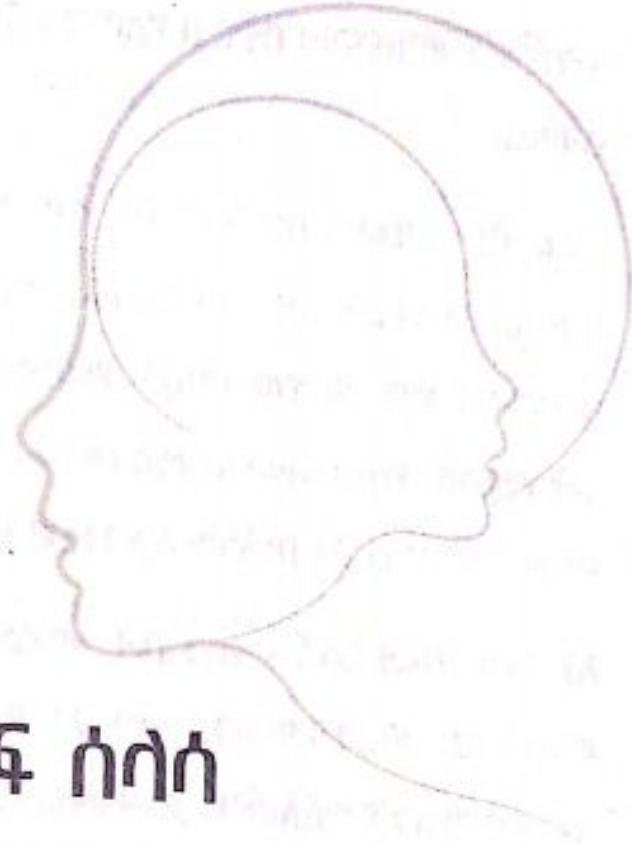
"ጥርሰቻ በጥም ያሞራለ" አልከኑት ይለይለት፤ በዚ፤ 'ዘርዝር ጥርሰ አያምርም'
የለው ማናው? ወናው ገጽሁፍው ነው፡፡

በናውን እንሰት በአኔ ወሰኑ ገለጠው፡፡ መልሰ ለለመስበት ፖሮና ከማድረግ ወደ
እነ እንደማይደር ገዢ፡ ከንፈረን ንክስ ለቀከብት፡፡ አለየኝም፡፡

"ለማንኛውም በኋላ ከኖሩ ደመልሬኝ::" በየሁ የሰራ ከርደን ጠረዳዎች ለይ
ተውከለተና ተነስህ::

"በኋዕውንስ አትጋብጂችም!?" እነ ፈቃ በደሰታ አየበራ::

"ይህምን ያህል አንቀጽ አታማም" በየው መልስን ስልጣን ታደኩኝ::

መጀመሪያ ስብሰ

“መለያንት ከበደ ነው:: ላይ ማሳደግ ሁልጊዻዎች መከራከር ነው:: በአንቀጽ በአጥቃቸኝ
ለይ የምክርከተኝ ልከ የሁንከተት ጉዳይ መኖሩን እርማጠኝ እይደለሁም” አሉኝ
አየቴ፡ ወንበሩን አንድተደገኘ፡-

አየቴ አንድ ወንበር አለቸው:: በእኔ ዕድሜ መለያ አበራው አለቸ፣ ከእኔ በፊት ምን
የህል ኮሙን አንድተቀመጫበት በረጋግጣት አለው-ቁም::

ወንበር ክሱስቁ የተሰራው ተመስላለቸ፣ ክሱስ መሱስቁ:: ገንኩ ጉኩ የአንጻቸት መደንናዚ
አለው:: መቀመጣዊ የሚያርፍበት ስራ አንድ መወርሏት በፊል:: በዚ የመቀመጣዊ
ቦታትን ከእየቴ መቀመጣዊ ሆኖ በታራ የሚሰላፅታው ማስታወሻ ነው:: የእቻ
ማረዳያ ጥወለዋዎ አንዲሁ በበዚ የከርንና የእኩ ሲሄያ ተወልወለው የሚያጠረቀርቁ
የእንጻቸት መስታወሻ ይመስላል፡-

አየቴና ይህን ወንበሩ፡ በበታቸን በረንጻ ላይ የቻመራ ጥብቁ ቁርቻት አለቸው::
የበታቸን በረንጻ መበብ በለው ከባለው መሬት ከፍ ተደርሱ የተሰራ ነው:: ከበንጻው
ለይ ተቀምጧ በባለው ወሰት በቅርቡ፡ ከባለው ወጪ በኋቁ የሚታየትን አይች

አያስተዋለ መካናናት፣ በቅርብ የለውን አበባና በሩቃ የለውን አድማንስ እና መቀበያ
ይችላል፡፡

አቶ በዘመኑ በዘመኑ ወጪዎ ላይ ተቀምጣ፣ የዕዳደሪን መወጥና መጥለቷ
ልቀጥር ያሳተቸ፡ ዕድሜው አየገሩ፡ መርሰቱ አየሰሩ ከመጣ በኋላ ይግባኝ አነቱ
በመምጣት የሚያውያው ወዳደ፡ የፍርድ ቤት ጉዳይ ይህ ፈክር ፍለጋ ለጠይቻው
በቁ የሚለው የሰራር ስው አየቀነስ መጥቶ፣ ከቅርብ ገዢ ወደህ በዕዳደሪቱ መወጥና
መማበት መከከል በእብዛኛው ለደንጋጌ ይውለል፡፡

እኔ ስራው በፈቀድልኝ መጠን ቤት መዋል ስቶል፡ እኩ ከብቻና የድር ማከታዣ
መንበኑ ላይ በበረንጂዣ አንድ ጥሩ፡ እኔ ይግባኝ ከበረንጂዣ ሆኖ ይረዳዋቸ በእኩ
ለይ ተቀምጣን የመሰላውን፡ ያስታውሰውንና ይሁን የለውን ለያወጪኝ አንዱነት፡
ደረጃው መቀመጣዎን ለትረጉበትኩ ከበት ወሰኑ የሰራ ማጭውች ተረሰ አምጥኩ፡
ድንጋይ ላይ የሚያለውን የህል ለመመቻቻት አጥከራለሁ፡፡

እርሻና የሰው ሁሉ ነገር የሚሰበበበበት ገዢ... የእከለ መደቀቷ፣ የንግድ
መንቀራራቸ፡ የሂሳቢ መዘበረቻ ሁሉ ነገር የሰደምማል - እርሻና የባዝናል፡ እኩ
ስምቶ ለሞን ለደም ኮሙን መኖርና አንመኅለን? ያስቡል!

ረደም ኮሙን ስንጥር ከፈለጋ አንድማንጥርበት አለመዋቻኝ ለሆን ይችላል፡ እርሻ
ከባድ ገዢ አንድሆነ አቶኑን በየሁ ቅጥር ለራሳ ይጋግጣ አስታውሰለሁ፡ ለው አይሁም
ክሙን የጋት፡ ባን ለይቀት በጀውን የሚኖርበት አድማን መሆኑ እርሻና በግም
ከባድ ያደርግዋል፡፡

በተኋኒት የሁለም ለው የጋራ ሁኔታ በሆኗም፡ በተከከለኛው አንድ ለው ሪፖርት
ለጥወን፡ ማንኛም በለለበት ዓለም ወሰኑ የሚያገኘው ሁሉት የእድማን ከፍለቻ ለው
በቁ ነው - መወለድ እና ማርሱት፡፡

ልንዥለድ የጥናው-ቁወ አንድም ስው አለመናሩ፡ አንድ የጥናው-ቁወ ካርስ በኋር
ፈላቻን በታ መሆኑ አይደንቃም? ይኩው ደግሞ ተጠሪዎች በአረፍና ይደንማል፡፡
ከተዥለድን ፅምር በስንት ልቀት የገኘናቸው ስው፡፡ ዕውቅት፡ ልምድ፡ አና፡ ከበር፡
መፊቻነት ሁሉ፤ ገሚስ ተተዥን መኖተው፡ ገሚስም አያለን ለሰተውን በአረፍናችን
ተመለከን አዘገው፡ ማንኛም የጥናው-ቁወ፡ ሰንድምር የነበረበት በቻናነት ላይ
መፈረቃቻን አይደንቃም?

በመከከለ የነበረው ሁሉ በትክክል ማህረር ተከማቻ-ም አንዳይቀይ አንዳን፡ መርከተና
መፊቻት አየሰራበና፡ አየቆረና በይ መልሱ ለያወጪ-ን፡ ተፈጥሮችን ይህ መሆኑ
አይገምም?

"ይህ መሆኑ አለመሆኑን በምን አውቃለሁ? አንድ ወላጅ አንድ የነበረኝ ታለሬነት
አናትሽን ለዓለም የማትነዱ ከሌሎች ስው ወር መኖር የማይቻቻት፡ ለሌሎችም
አበረዋት አንዳናሩ፡ ከሰራተኞም አንዳይኖሩ የማታስተኞር ስው፡ አንድትሆን
አይርን ማሳደግ ነበር" አለ አያቺ፤ በአንቀፅና በመናወሻ ወሰት ሆኖ በመከከል
በኋቹ የቻሙራው-ን ገዢባር አየቀጠለ፡፡

አንዳንድ ገዢ አጥም አለዋለሁ፤ ይደከመናል፡፡ አስ አንዳይቻራ አያሌከ የሆነ ያልሆነው-ን
መጠየቅ ስልቶች፡ የዚህ ይለኝል፡፡ አ...ም አለዋለሁ፡፡ ደግነቱ ከእኔ ጥንቃም ቅጠስ
በያገኘም በአካባቢው ያለሁ ከመሰላው ይቀጥላል፡፡ አልጋዊ አልጋዊ ያለሁ አያመሰላው
በሌለሁበት ለጠቃው ለያወጻ አንድማይቀር ሁሉ አጠረተኞለሁ፡፡

በለለ ገዢ ደግሞ፡ በመሰልቶች መተሪ ልጅ የሆንከበት ይመሰለኝና ከበድ ዘዴት
ይሰማናል፡፡ ሲሆን አውቃስለሁ፡፡ እሁን ምን ያህል ዕድሜ ቅረውና ነው የጥናስለቶች-?
የዚ ሲሆን አታዘበለሁ፡፡

አልጋዊ አልጋዊ ስው ደግሞ የሆንና በሆን አለሁ መጨረሻው ለንከበከት
ለይ በውሰጣቸው ምን ያህል ምራት አንዳለ ይሰማናል፡፡ ለለን ስው መዝከበበ

ይደከማል:: የጊዜም የህል በወደት መንከበከብ ጥን በእብዛኝው ካገድታ የሚመጥ
አንድሆነ ማመን ፕሮፎሪለሁ::

አየቱን አንከበከበዋለሁ:: አንዳች አገልግልበትም - አስተ መሳሪያ ደረሱባን
አንዳገላገልበትን ሁሉ:: በሙላ ልቦም አውድዋለሁ - አስተ ከሙላው አቶር
አንዳወደደኝና አንዳሚውደኝ ሁሉ:: ጥን ለዲከመኝና ለሰላቻኝ ባንግ ለድርግ
ሰው ነኝ:: በሙሮቻም በህይወት ደግሞምና መሰላቻት በተፈጥሮ የተፈቀደኝ
ይመስክና::

"ጥን ለቻን ስልጋዕላት አልቀረሁም:: ለዓለም የሚተካደ ተሆንልኝ በየ:: ዓለም
የሚገኘት ለለደርታ አልቀረሁም:: ከስው ጋር መኖር የምትኝ ለአንዳችሁን አይረካት
በየ:: ለው አንዳኖርበት የደረሰኑት ይመስክና:: ለሰው የሚታሰኗና ተሆን በየ::
ሰው የሚያስተኞቷ:: በሰውና ሲለሰው የምትኝን ለለደርታ አልቀረሁም አለ
ከራስ ጋር የጀመረውን ጽማር አየቀበለ::

አየሁት:: በይኖቸ መከታወት መሰላው ይርቀዋል:: ፍቅ በለው ተሸሸ ለይ አንደተሰብ
ነው:: ተሸሸችን አያዘተዋለ አንዳልተመሰጠ ግልጽ ነው:: ፍቅ የሚያየት በይኖቸ በለሁ
ፊድማ ወሰኑ ገበተው ሁይወቱን አየሩተሽ:: አየበረበኩ:: አየነረኩ የሰለፈልቀቻ::
አየቱ ፍሰነኩ! በራሳ ወሰኑ አየተቀበረ ነው:: ሆኖ ይጠበናል:: አንዳህ ሆኖ ለየው::
አያጠቃ ይዘንበ ይመረ:: በመታደል ይህን በምከንያት ከልዕነቱ ፕሮፎር አንበብን
በፈቻ ተቋሙ ነው የምከረው:: ህዝን በጠ ከሽ ባለ ቁጥር መዘጋጀና ነው::

"አንድንም አንድ አድ በድብኩ ይህን ለቻን ለቻ?!" አለኝ:: አጠገቡ ሆኖ አየሰማሁት
አንድሆነ የውቻ:: የመርሳትና ማስታወሻ ደጋልቻቻ ሁይወቱ አንዳህ ነው:: በኋቅ
ሁባብ ሪሳ ወሰኑ ገበታል በየ አጥ ለለው ደንጋት ከውሰጠ ተመናገቻ አጠገቡ
ከሽ በማለት እኔን ከቀዝማም ይቀበቻበናል - በጥቅ:: እርቻና! - የሂደበትን መንበድ
አየደገመ መመለሰለ!

"እ..እናቴንም አብ ምንም አልበደለከትም፡ እንዲጋስ እና?" በየ ቴቃውን
መለከተለት፡፡

"እኔ ስረድ እናይ ደግሞ የት ፊደል? አርፈታል፡ አይመለሰም በለሽ ተረት ይመርስ
አንድ?" አለኝ፡ አሁን የ የድርዎ፡ የማውቁው፡ የልሆነቱ፡ የአንገቱ ጽጥ አድርጊኝ
በየሰራ የሚያዘሩኝ አያቶ ከነላዣው በቁ አለ!

"ምን ነው? ምኬ ተቀብህ?" አልከተ በጨዋታ፣ የጠየቀኝ ገበቶች፡፡

"ለወተርው እናይ ካርድ ስናገር፡ 'ምን ይመስልሱ?' በለሽ ካርድ የምትምግኝ፡፡
አሁን ባን የረዳ፣ የሚያገኘና መልስ ስጠቅኝ፡ ይህ ደግሞ ስውቁው፡ የአንድ ጽጠረ
አይደለም" በለው አብረራልኝ፡ ለመለሰ፡ የሂሳ አይመስልም፡፡

አይም ወደ ሪሳ የመመለሰ ዕድሉን ለለማባከን በማስታበት፡፡

"የሚን ጽጠረ ነው ተካይ?" አልከተ፡፡

"አሁን ተመለከሽ!... እናይህ ስትጠረቁ፡ ስትምግኝ ነው የማውቁኝ፡ የምዕራሽ፡
አንድም የሚያሞርበሽ፡ እናይ ስታደን አያምርበሽም" አለኝ፡፡

"እናደት?... ምን ለማለት ነው? ሆኖን ሁኔታ ህንጻ ሆኖ የምቀር ይመስልሱ እናይ?"
አልከተ፡፡

፩፭ አለ፡ ይገኛቷው በደረሰቱ ስለንበር 'ስርቁ' ያለው ካርድ የሚመስለው፡፡

"እኔ እናይ ሁኔታ ሁኔታ ህንጻ ነገ፡፡ ይህን የምልሽ እናይሁ አይደለም፡ አየሽ፡ እናይ
ዕድሜሽ መጠመሩ ተልቻቸ ስው የደረሰሽ ይመስልሽ፡ በርግጥም ተልቻቸ ሆነሻል፡
አድገሻል፡ ባን የአንድ ዕድገት ማለት እኔ ለዚ መድረሰ አይደለም፡ እናይ ስለደግሽ
በኩ በመከከለችን ያለው ሲፈ ለየነት አይጠብም፡ መቻም ቤሮን እኔ የደረሰከበት
አተደርሻም፡ ስትመጋሩ እያደለሁ..." አለኝ፡፡

"እንደት? ከፈለግከኝምን የቅተኛል?" አልከተ፣ ገማገኑ ገበቶችን ማረጋገጫው
በንቀድ የመቆጣጠሪው መደንዘባለ እንደማይረሰማን አምናለሁ::

"ከፈለግኩ ደኝ መሆን ትኩያለሽ! ማን የምትሆኝው እንደ የፈለግኩውን እንደ እኔ¹
የደረሰከተበትን አይደለም:: እኔ የማውቁውን አታውቁም:: ምክንያቱም በእኔ ሆኖው
መሰተ ሁሉዝዴም እንደ ሁኔን እኔ ምማገለው ስለሆኔን:: አዘኔለሁ፣ በተደርጉባቸው
ደስ ይለኝ ነበር:: ማን በማይሆን ነበር አለደከምኩም" በላው አስፈላጊ::

"ኩራ አያቂ!... ገና አለሁ ለከሳሽ? እኔ አብ በየሙስል መህሉ ስተረሳ ... " ለሳ ስልጻይል
አቃረጋጭና::

"አያቂ!?" በላው አቅመጭ::

"አስ!...አስ! ይቅርታ!... አ-ብ-ብ!" አልከተ፣ በአባትነትና በአያቶነት ገኩይ ሁሉዝዴም
ሳንግብን ነው ይደግከተ::

"ደንቀሳ የምን መርሰት ነው የምታውሬው? ገና ለገና አበት ውስከኝና ለሳ
ትደኝለሽ?" ተቀባ::

አጭ! አሁንስ መረጃና በጥም:: በቁ ደንቀም ለያወርድ-በኩ ነው?! እንዲ የመርሰት
ምልከት ይከው መሆኑን ገንዘው - ገንዘው የሚል ስጋት:: ከው-ስጋ አየጋጋት
ከተቀመጥከበት ደረጃ በአፍጻሜ ለደፋሽ ደረሰ:: ማን ዘዴ አልከኝ፣ ውጥከተ::

"እንደ ሁሉዝኩ አብቱ፣ ወኩ፣... ምኩ አይደለሁም የምትሆኝና ነበር... አስከ ገንዘኝ? ለለ
አብቱ አለሽ?"

ዘዋወ::

"መልሽ-ልሽ እንደ ምኩ ይዘጋጀል? የት የምታውቁውን ነው? አብቱ፣ አብቱ
የምትሆው?" አውረድ-በኩ::

“የኋላ - አንድነት -” በየ አዲን ከመከራታቸ፡

“የኋላ! ገዢ! ገዢ! አዋጅ በለው ቅድሞ ቅድሞ ማለት፡ ሁሉን ነገር ከለውቻሁን በለው
መስተማት፡ ሚኒል - አንድዎ!?” በለው አንድማረፍ አለ፡፡

አቀራቀሪሁን፣ ወደ ሁሉን ተያይዞ - መሬት፡ ወለለ ወደፊቱ አንድመቅረብ አለን፡፡
ይደኝ በደመና ተጠረሰ፡ የእንባሻ መብታዎች በወለለ ለይ ስያርፈ ተንጋሽ በየች
ይመሰለለ፡ አዋጅ በየ አየጋጥቶ፡፡

አበቱ? በየ አስተዳደሩ፡ አንድ አው-ነቱ ከሆነ ከልፈነት ፕሮ፲ እልጋል እልጋል በቀልድም
ይህን በቀጥም ነገር አበቱ አይደለሁም! አያሌካሁን ከአየች፡ ከአባበ ወር፡ አመጣትው-
ነበር፡ አንድም ገዢ ተግኝ ከልበ አበባ አበቱ አይደለም! በየ በቃራሻ እስበ አገው-ቃም፡
አበቱን አገው-ቃኝ በየ ከአናቄም ሆነ ከአየች ወር ስነታረከ አገዛቸው-ሳም፡ አንድ!...
ልክ ይመናል፡፡

ወደ አበቱ! የሚገው-ቁው ስው፡፡ ስለ አበቱ የሚገው-ቁው አንድ ነገር ቤኖር ማን አንድሆነ
አለማውቷን በቻ ነው፡፡ ስለስበው ለሆን ከሚገው-ቁው አበቱ ወር ስው አገኔሁት፡

“የሚገው-ቁሁ አበቱ!... ከየች በአንተ ጉዳይ ቁጥ አያውረዳበኝ መሆኑን በታወቂ ሚኒል
ትኩና ይሁን?” የሚል ጥያቄ መጠየቂ፡፡ ከየች ሁሳበን የሰማ ይመስላል፡

“ምንም አይጠቀምምንም ለሆኝ!” አለን፡፡

“ምኩ?” አዲስ-ት፡ አንበብን አንዳያይይ አንተኩን ከደሩ-ሁበት አለነሰ-ም፡ በቀረቀር-በት

የኩ፡፡

“የሚያውቁሽን ስው ለማውቁ መረጃለሁ፡፡ የምትኩረው፡፡ የኩርሻው ከሚያው-ቁሽ ስውች
ወር በቻ ነው፡፡ ሚኒል በትቆጥረው ከንድ ወር ያልነበረኝ አገልግሎት የለለ ስው ለመም
ነው የሚሆኝም፡፡ ለመኖም ለሆኝ!... ለመኖም! አለን ይሞላን ከፍ አድርጋ፡፡

"ልቻ! የገዢን አብ በእኔ መለ አድማ አያየት አንዳህ የምትባከው ተጠናው...
መድሃኒት አጥቃ ነው! መከራ አጥቃ ነው" አለኝ፡

አርደናን አመሰግኩት፡ አንበቀም ይረቀ፡ ቁጥር ካለኝ ሌይ ወርዳ ወደ የገዢ
ተረማመድ፡ ይሻለኝ፡ እኩ አንደሆነ አንድ ቤቱ ለምድዋለች - ህጋ፡ ለቻ ዘንድ ቤይ
ሁለ ይጨከበባታል፡ አንድ አያቴ የለት ደግሞ ቅኑኩ ፍቃው፡ የነስ ቤቶች ያደረጋቸዋል፡
ለሎችችን፡ ከኋላ የመጣዎን ሁሉ ተመለከች አድርጋው አነስ ይከራከራለ፡

'እኔ አውዲታለሁ!'... 'አንተ አታው ቅትም!'... 'አንተ ደግሞ ከየት የመጠና ነህ!'... 'አንተ
ፈለ የት ነበርከ!'... 'የግራሱሁ!'... 'አልነበከኝም! - እኔ ንዑስ የነበሩሁ!'... 'አያተባለ፤
አኝን ማቅረብ፤ የለለን የህል ይረከኝል፡ አኝም ወቀክው ከቀረቡን በለን አሁን
ተስማማተው የሚሰጠንን ነገር አየጠበቅን፤ ተከይ ስያጠቁረን ይውለል፡ ከዚሁ
ድንገት ከኋን ደግሞ በለኝ ሌይ ይዘሩባኝል፡

አነስ ለመቋሚዎች፡ 'ምዕስ በለው ማየት አይቻልም!' ይለኝል፤ 'አናስ?' ስንጠቃዊ
'ግብርታ!' በለው ይጠበኝል፡ መሰለውን ስንጠረ ለኋና ለኋና ማቅረብን ለፍልጻይ
ትተው፡ በረከኝውን ባን ገዢሳ ከበው፡ ገዢሳ አናቱ ሌይ ለቅረው፡ ወጪና
የሙጥና ይዘው ይመራውለ - ነገር!

ይህ ሁሉ በሆነም አያቴ ከኋና ሌይ ወርዳ የገዢ ሌይ ለሰኞች ይስ በለኝል፡

"ሁሉም አንዳንቸ የማያውቀውን አበት ፍለጋ፤ የሚያውቁትን አናት አየረሳ፤ የለለ
በሽታ ሆነበት፡፡ ከሬት የለውን ማየት ለቀል፤ በለኝ የለውን ማጥበቅ ለቻል፤ የሂሳ
ትናንትን ፍለጋ ለው የዘጋጀ አንደት ይለቁል? ይቅርብ ለቻ! አበትናን ማውቀምናም
አይጠቀምናም፤ በተተይመና ከእኔው የሂሳ ፍቅረችንን አጥብቀን ይዘን በንዘነወቃዎ
የሚሻለን፤ አይመሰልስም" አለኝ፡

አያቴ ባን የእኔ አድማ አያሰሰበውም ማለት ነው? አስከ መቻ ይሆን ከእኔ የሂሳ የምናር

የመሆኑን ስርዓት? እኔ የጥቅም በዚህ ደንብ በለንም; ሁኔታዎች
ሁሉ የመሆኑን ስርዓት ከዚህ በኋላ በዘመን እንደማይረዳ ነው:: ገዢውን እንደሆነ
መፈጸል:: በተጨማሪ ርርፍርኬ ዕድሜ ላይ ነው ያለው:: እንደዚ ነው የመሆኑን ስርዓት!

እኔ ጥሩ የመሆኑን ስርዓት የጥቅም በዚህ ደንብ በዚህ ደንብ በዚህ ደንብ...
ጥቅም! ዓይነት በዚህ ላይ ደግሞ በዚህ ዕድሜው ከልብ ጉዳኝ የጥቅም የለለን
ሃኔ: የጥቅም የጥቅም በፈጸነቱ ተፈፀመ የሰው ለቻ ጉዳኝ መቆጠኑ ነው:: በለ
አይቱ እኔን ከጊበባ ለማቅረብ በለም የነገሩን አምራኝ: በርስጥ ተምኑን ከመቆጠኑ ይህ
ተጣጣቸው የፈጸመው:: ደግሞ ሁይወቱ መሰረት ... የከተማ ቤት ... ተምህርት ቤት...
አያለ ከርማ: እንደ የለወጥኑት ካርር በኋር ተምህርት ቤትን ወደ መስፈርቶች ቤት ነው::
ከለም እኔናን በነበረው አይደለም:: ከለናቱና ከአይቱ ሲሆን አልወጥም በየቀኑ
ለመለሰለ ነው ተምኑ የፈጸመው:: እኔን እኔናን ስራ ቤታዊ አሳይቷል ይፈጸ
የጠኗሱ:: የህል ይፈጸናል::

አይቱ ስራው ማን የዚህ ነው የጥቅም በዚህ ደንብ በኋር ተምህርት ቤትን ወደ መስፈርቶች ቤት ነው::
ተመጣ ይሆን? አይተ እንደ የሰው ደንብ?

"አብዛ!" አልከተ፡ ደንብ ከተነሳው ወሰኑ የከረከሩን ጉዳይ በማግኘቱ ተደስኗል::

"አብዛ ተቋቁ ለጠራቅሁ?" አልከተ ስራ ተብ አያልከተ::

"ጠራቅሁ ለሆኑ! በጠራቅሁ መጠየቅ አካ ጥሩ ነው" አለን በፈጸነቱ እንደማሆኑን መፈጸል::
"ቍድም ሁሉም የሚያውቃውን አበት ቅለጾች: የሚያውቃቻን አናቀን አየረሳ' ያለው
አይና ነው?" አልከተ፡ መፈጸሙ እንጂ የፈጸመው::

ከተቀመጥበት ተጠዋዙዣ አተከር አየኝ:: እኔም እንጂ መጠዋኑ አያያሁት ካርር::
ለመለሰለ አለና እንገራጋ:: እም በየቀኑ መጠቀተት እኔ::

"አንድለ ነው እንደ የልከት? እኔ የጤማዋለ ነገር! እንግዲህ እንደምታውቷው
ይረሰል፣ ቅዱ ነው." በላው ቅናዣን ነገር በቀጥታ ስይመልስኝ ካለለው::

ደንግኙ ለጠራቀዬ አስተካክኝ:: የጤና ሆኖታው ፖድ መለሰ ለለሆነ መቻ መግባትና
መቻ ደንግሞ መተው እንዲለበኝ አገውቷም:: እና በዚህ ምክንያት እንደድርጅው በዘዴ
መጠየቅ አየፈለከኝ አስጠራቃቁው ይሆናል በየ አተወጣለሁ::

በአንድ ገን ደንግሞ ለለፈሰ በዘዴ የሚለውቷው ጉዳይ እንዲለ ለለማረጋገጫ:: እንደ
ለማውቷ ያለኝ የህይወቱ መስከት ደንግሞ አስ በመሆኑ:: ይህ የሚውቃቸው መስከቱ
ደንገት ደርጋግሞ በላው እንዲይዘሩ ሲቋቱ አለኝ::

"አስ ካልነገኝ ማን ይነሳችኝ?" በየ አስተካክኝ::

"እኔ ወሰኑን ነው:: ይህን የህል አብ አልፈሰኝም" አልከት፣ በቀኑን ገመድ ላይ
የቆምከኝ የህል አየተሰማኝ ነው:: በምን ሰከንድ ወሰኑ ለተለዋዋዎች ተቀናና
ሙያቃቁው ቁርቶ ቁዕማ እንደማረተኞች አገውቷም::

"ምን የውጥል በለሽኝ ነው!? እኔ ሂሳብ መቻ አባቱን አውጥለሁ በለሽኝ ነው! እንደ
ገይሁን እናናና መሰላምኝን መውቀቡ ነው." በላው ለመզግገት የሚይመቻ መሰሉ ሰጠኝ::

"ተገመኝለሁ ወን!" አልከት::

"ተደቅ ስው ለተሆኙ ይስ አተያም መግባሪሁ" አለኝ:: እሁንም ኦም አልከት::

"ተልቅ ስው ለተሆኙ ይስ አተያም መግባሪሁ" አለኝ:: እሁንም ኦም አልከት::
"በለጀነትኝ እንደን አታለው ማለፅ በይቻልም:: እንኩ መቆምከኑ ይቀለኝ:: ይለም ይለኝ
ነበር:: ተልቅ ስው ለተሆኙ ለምን እንደ ልጀነትኝ አታሳሰራኝም?" በላው መቀኝ::

ለነሳችኝ በቻል እንደማረኑባችኝ ጉባኝ:: ማን ምክንያቱ ምንም ይህን ምን ምን::

አልታም:: አንድ ሌጅነቴም ብቻ ይጠና ይገባኝል! በለው ለያመስት አልቀኑም::

“በር የለውም:: በቁ ተወው ይከተማል” አልከተና ከደረሰው ተነሳሁ፡ ሆነቱም
አገሪ ደንብዎች:: በድንጋት ከሆነት አጥፍ በለይ የወራርነት የህል ተስማሽ፤
ይዝኑው:: የእግዚአብሔር ይህንን የእንዲለ ግን አንድ!

ወደ አየቱ ስሙላከት ከመቅንበት ማይናን ተረጋግቷል ላይ ለከተ አገኗሁት፡ ከምኑው
ፈለን ወደ ወሰነው አንድቀበረ ገዢዎች፡ ፍክምኑና ደጋሞመው፡ የሚያስጠናቸው ወራ
ወሰት አንድፊስተው አስተዋዕቷው ተስማሽ፡ ግን ማን ለድርግ? በምንስ አስተ ከመጠን
በለይ ለጠናቸው ወሰነው ገበቶ ይሰናኝል፡ እኔኩ? የእኔንስ ማንቀት ማን ለድርግ?
የት ዘዴ ከራስ ለደበቻ?

ተመልኑ በመቀመጥ በሩቅ የሚታየት ተረጋግቷል ላይ አፈጻጸምና አንድም በመስቀል
በዚ፡... ከራስ በግብርላኝ!... ተያቄዎች ከበበኝ፡ አለማውቁ ቅጠቅጠኝ!

ነገሩን ለመሰሰው? ከዚት አምጥቻለ ለመሰሰው? በመሆኑ ይመጣልኝ ይሁን? ይግባኝ
በፊልግጠመስኩ?! ይግባኝ በጥናት-በጀት?! ከዚያ አንድሆነ መሰሰ የለ? አንድሆ ገዢ ወጪ
አብ በቀይልኝ አይሰለኝም?! አንድ!

አብ! መታሰር፡ በጥያቄ መወጪር፡ በፍላጥት መወጪር፡ ለማውቁ መፈለግ፡ ማን
ኩራት ከሩ ፍላጥት ነው፡ የሚይቻሉን ነገር መፈለግ? ማውቁ የሚይቻል ነገር ነው፡
በፍቃም፡

“ማውቁ መፈለግ ለመሰሰት በማይይቻለ የጥያቄዎች ነገሮ መወሰድ ነው፡፡ በጥያቄዎች
አውጥ ነፃሰ መወሰድ፡ መወለሰለበ፡ ማውቁን ፍላጊ የማያወቁት የጥያቄ ሲረስ ላይ
ተጥቶ መጠበብ፡

“አብ!” አልከተ የእራት ስዓቱ መድረሰን አስበ፡

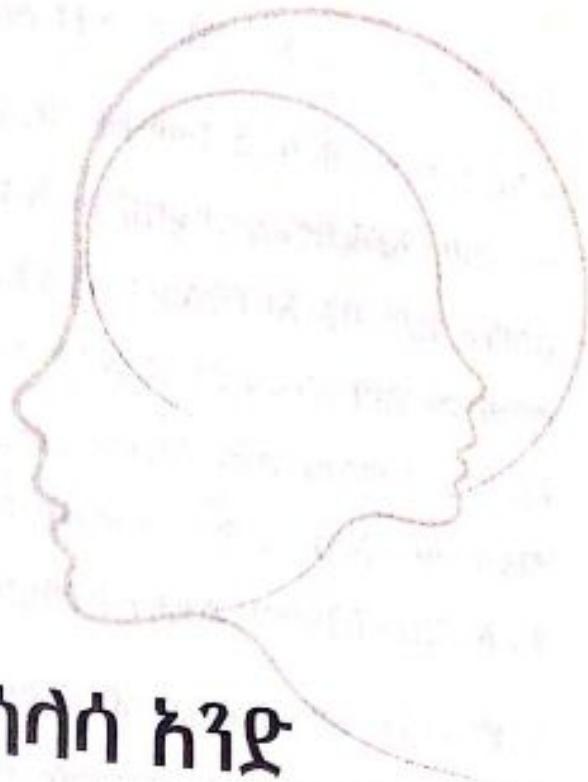
“አብ ለሆኑ!” በለው መለሰልኝ፡

"ተነስና አሸቻ አንበሳ?" አልከተ፡

"አንድ! መጥተሻል አንድ? አልሰማሁ-ሽም እኔ ስተገበ?" አለኝ፡ ውጤ አልከተ፡
ሁለተኛ ማንቀሳሪን ስብ ባንበረችን ለመሳምዕ በመፈለግ አውላበለባችው፡
አንበሳ-ለተና ተያዘከተለት፡ ጥንበኛን ምጥጥ አድርጉ ለመሳምዕ የለሆም ማስታወሻ
በግንባራ አኖረደኝ፡

መጀም በልጅነቱ የለሆም ዓይነት ስለፈሰበት አይቀርም፡ ዓኔ ይኩሙ በፊሩን አንድም
ሳያቀር፡ በምዲር አያተቁበለኝ ነው፡፡ ለብ አይቀጥምና የገዢ ለሆነን ከእኔ ለመጥረገ
በሚውለበበ አች ለምከረው ፈቃን መልስ ለቀለቀው፡፡

አቀኝ፡ አውነቷን ነው፡፡ እናና አስ መጀም በሆነ አከል አንሆንም፡ እኔ ወደ አቶ
ዓይነት-ነት ስገሰባስ፡ አስተኛ ለመሆን ስራተኞ፡ አስተም የእኔ ዓይነት ለመሆን ይመለለል;
ይገሰባል፡ ለቃነትና አዋቁነት - ለይገጥሙ፡ ለይከከኩ የሚተለፈ የእኔና ለው
ሁለተኛ!

ምዕራፍ ስብሰ አንድ

ከበንዳችን ላይ ሆኖ መምሮችን አየተመባበቸውን ነው፡፡ ቅንጧ መለ አበት ስውል የሚሰላቸውን ተደርሱ የልሆነት ወሰኖ የሚሰልፈው ምስቱን በመናፈቻ ነው፡፡ ለመስጠት ሌሎ ይለኝል፡፡ ሌቦ በን ካርን ልታገኘ መቋረጥ ይሰጣቸል፡፡ ማብ ተረጋግጧቸ፡፡

በየደቃቃው ወይም አያቶ አንድማረለው በየሰከንዶ፡ ማን ለእኔ ሁሉቱም ቅለው ቅለት ዓይነት ዓይነት ወደ በረንጻ አየተመለከለሁን አጠቃቃለሁ - አኞች!

በዚህ ወጥታ በረዳች ቅጥር ስጋቱ ስማይ ይውጠል፡፡ እኩ በመሂዳድ፡ እኩ መሂዳድን አይሁን እኔ የጠናሬ፡ የሌሎሁ፡ መኖር ያቀምኑን ይመለከኝል፡፡ አያቶ፡ ቅጂኑ ቅንጧ መለ ከሱስ የጠናሬ ስራዎች ጋር አየቀለቀለ ሲያወሰኝ ለጠናዬ አረሳቃለሁ፡ ውት ለሆነ ባለው በመመስጥ፡፡

እኩ ቅን ማዘቀዝቀ፡ አያቴም የከሰጣት አንቅልቷን በምሳ ለዓት እና አስተኛነት ተቀብሎ ሲያስተናገድ፡ የን ሂሳ ይታወቀኝል፡ ይወረኝል፡፡ የን አንድሁን ባለው ቅም ይከበደኝል፡ አቀነጋጋጋለሁ፡፡ አያቶን አንዳልቀበቅበው ተጠንቃቁ ከከቀሩ

በማድረግ ወደ በረንዱው በመውጥት አጠብቃቻለሁ፤ አትመጣም፡፡

በእኔ በጠዋቱ ስትል ከመቀት ጽሑር የሚሰቅለ ይመስላል የነበሩት በረበረዋቸው መጥተው፤ እያቱ በማድረግ ውስጥ ከተከተ ያሳይቷው አበበች ላይ አየጋሩ በማረፍ ሌላናኑ ነገም በየ እያቶችዋለሁ፡፡ አንዳንድ ገዢ ከበራበረዋቸው አንዳ በእኩበው መግዛት ተመስጠ አንዳ እያቱ ያስለባት ሲመስላል፤ ቅዱ በየ ልይሁት አጥከራለሁ እኩ ማን ታመልጠኝለቸ፡ አከተላቸለሁ... ወደ ማቅረብው አበበ... ከዘመው ወደ ማቅረብው... አፈጻጸም፡፡ አዎች ቅድመ ወደፊት አንዳሁን ተሸዳለቸ፡ በሌሎችው ቅዱ አንዳሁሁ ስትመጣ፤ ልይሁት ስምከር፤ ስታመልጠኝ፤ ለዚው ይረዳል፡፡

አሁም አንዳሁ ነው፡፡ በረበረ ስጋርር ወርድ፤ የዚ አንዳም በረበረ ስልጣን አኞችን አስተካተመጥ አጠብቃቻለሁ፤ የቀኔ ሆኖ መደምናምና የእናናቱ መግዛት ነው፡፡

“ጥጋት! በጀትን ትኅጭ ተኅሱ አይደል? ለምን አትቀበቅኝኝም ነበር?” እነዚ እያቱ የቀኔ አንቀፅናን መርሏል፤ አንዳንድ ቅዱ ለሁለተኛ ለዚ ለኋጋበት አየተዘጋጀ፤ እኔ አንዳም ለዝም-በኋት አስተያደቀ አየጠበቅኝኝ ነው፡፡ የእኔ ቅዱ በጥጥለው የሰው ወጪ አንዳሁ ስትሸድ በስዋት ይደም኏ል፤ ስትመጥ በእርምጃ ያበቃል፡፡

“ይናው ለምንድናው የሚያስተኞው አበበ?” በየ መቅበት፡፡

“እነ አንቀሰተኛን በምን አውቆሽ?” እነዚ፡፡

“ሁልጋዢ ባሻ ከበላን በቋላ አናው በተቀመጥከበት፤ ከና ስታይ አንቀፅናሁ ይመስላል” በየ አበራራሁ፡፡

“እና ንናው አብ አይደለም፤ አርቃና ነው፤ ዕድሜ” በለው ለያጋጠኝና ቅዱ፡፡

“እናንም አብ አንዳሁሁ ተኋይ በለሁ ታስተማረኝኝ ነበር፤ አሁን ገዢ፤” አስተኛ፡፡

“ምኑ?” እነዚ፡፡

“እርሱና አድማኔ መሆኑ”

“የገዢ ነው የገባኝ? አስከ አስረዳኝ?” በለው የጭዬታ ማደ ካፈተለኝ::

“እንተ ቅን የምትተኞች በእርሱና በአድማኔ አይደለ?” በዚ መቀበት፣ የነገሩን አገልግሎትኩን ለማረጋገጥ አያምከርኩን::

“አዋጅ ልክ ነው.” አለኝ፣ ሁሉበን አንድመርጫ አያጠረቻኝ::

“ሁሉወ አኔም ቅን ቅን አተኞች የነበረው በእርሱና በአድማኔ ነው!” አልከት::

“ሂው አንድ?” አለኝ::

“አዋጅ!” አልከት፣ በመለከት አርማጠኝነት እና ከራት::

“ይርማል! በጣም ነበሬ!” አለኝ::

“አብሔ...!” አልከት::

“አብሔ... ለይሄ!” አለኝ

መግለጫን በለማሙን “አያገኘከብኝ ነው?” ስል መቀበት::

“አምን አገኝ-በሽላሁ?” አለኝ::

አዕና አኋቱ በጣም ይገመመኝል:: እኔ ማሰብ የምትልና የማስተውል
አይመከለቻውም:: የማሰብ በታ ስይሆን የሚሰማኝ:: የማውቅና አከበረቶን
አመራቸት ከእነሰ በላይ ገዢ መሆኑን አይረዳቸውም:: እኔ ግን አውቃለሁ:: የማውቅው
ነርዱን አንድሆነ አለው-ቅም አንድ በዘመኝ የማውቅው ነገር አለ::

“እኔ አንድ” አልከት፣ አንዳገራብኝ በውቅም ለጥን አንዳገራብኝ ግን አለው-ቅም::

“ይኩወልኝ ለይሄ! አለገኝ-በሽላሁ፣ ለጭዬታ በዚ አብ ነው::” አለኝ፣ ከንፈሩን
አይመሰክ ማስተዋለ ገዢ፣ እኔ ማኑኝ... የበለጠ አረገኝ-ከት::

"ለምን ተጠቃሚነትናለሁ? እኔ መጠቃሚዎችን ነኝ?" አልከተት መከተሮችን ለፈጸም በቀጥታ ለንደመጠቃሚነቶ ለማየት አበዳቻለሁ! መቱ ነው ከእነዚ እነዚ የሚያደኝ?

"መጠቃሚነቶ አይደለም፡ አጭዋቱ ነገር አንድ? አንድ በጣም የምዕራፍ፡ ፈጻፋ
በሀይወት ሌጅም ካሙን አንድቸው አስቦ የተሰጠሽን ነገር" አለኝ፡

ከተናገረው ከግማሽ፡ በላይ አልገባኝም፡

"ፈጻፋ ማን ማሳወ?" በየ ስጠራው ያልተለመደ ፖት አስቀኝ፡ ከዚቱ አንድ
የተረዳሁት ነገር፡ ሌጅም ማን አንድሆን አስተም በዘተ አንድማያወቂ፡ አልያም ለጥያቄው
አንድወተድው የተዘረዘሩ መልሰ አንድለለው ነው፡፡

"ፈጻፋም ሁሉታንንም የፈጻፋን፡ የሰራን ነው" አለኝ፡

መልሰ ልከ ከዚህ ቅድም የነገራኝን ነገር መልሰ አንዲሰታው ዘመንኩ ዓይነት ነው፡

"አንተንም የሰራሁ አስተ ነው?"

"አዎ!"

"አማማንም?"

"አዎ!"

"አንገም?"

"አዎ!"

ዝግም በየ በንገሩ ጥቂት አስበከብት፡ አልገባኝም፡

"አንዶት?" አልከተት፡

"አ..." በለው አስተም ብም አለኝ፡ አንደእኔው እያስበበት መሰለኝ፡ ጉዳይ ሁሉታንም

Արև բազմագույն կերպով համապատասխան է առաջարկությանը:

“ԱՐԴՅՈՒՆԱԿ ՊՐԵՄԻ ՈՂՋԱՇԽ ԿՊ! - ՔՃ.ԾՎՀ” ՀԼԱ: ՀԱՐԴՅՈՒՆԱԿ ԿՊ! ՈՂՋ ՀԱՅՈՒ
ՀԵՎՖԻ ՈՂՋԱ ՄՈԱԼԻ ՈՂՋԱԾՈՅՆ: ԻՒԽ ՓԵԳԱ ՀԼԻՒԹՅՈՅՆ ԲՄՅ ՈԲ ՀԱՅ
ՄՊԱԾՄԸ ՀՄԾԿԻՆ:

"የኢትዮጵያ አንተና አማካይ ፌጋዬ ተችሱ ማለት ነው." አልከ-ታ፡፡

“ՀԱՅՈ՞? ԱՊՄՆ ՀՅԴԸ ԻՆԵՐ?” ԽՈՒՅՈՒՆ ԽՈՎԱԿԱՆ ՊՐԵՍՏՐԱՎՈՅ
ԽԸ ԽԹՎԸ ՀԱՅԸՄՆ ՔՐԻԺ-ՔՈՒԺԱ:

"እኔ ሁሉንም ነገር ታደርጋለን የለም?" አልከተ፡፡

አምስት አለ፡ አርባዎችንት ባልተምለበት ቅና፡፡

"ԱԼԻՍ ՀՊԵՄՔ ԳԻՒ!" ԱՅ ԷՄԷԹՈՒՆ:

"እኔ! እንደ እንዲሰነ" በለው ሌሎችምናው መዋታቸን መደምደሚያ አበረለት::

እኔ ልደ ነኝ፡ ሁኔታ አይደመደምም፡ እስከ መጠረሻ የሚባል ነገር አገው-ቃም
ሁሉም ማስተካከለው፡ አንቀጽ አያቶ ስልታችው አስከሚዘገቡ ይረዳ ሁኔታ ያፈሳል፡
ጥቃቄ ይፈሰልኝል... መልስ የሚባል ነገር አገው-ቃም፡፡

“የን አከ...!” እስከተ

"የን የወንጀልኝ?" አለን፣ ከተደረገ መውጥት በስራውን አቋርጭኝ፡፡

ԱԹԵՎ. ՀՀ ԿՈԾԻ. ՀԿ ՀԿԴ ՈՐ ՔՄԳԸՆՈՒՅԻ ՄՈԾՈՒՅ ՔՊԼՔՄ-ՓՄ ԴՔԸ
ԿԵՄԴ ՌՎԸ ՀՈՒ ՍՊԴ: ՀՀ ՀՎԳ ՔՄԴՀ ՄՈԾՈՒՅ: ԳՎՆԱՊԴ ՊՆ ՍԼԺՀՀԳ
ՄՊՆԺԸ ԴԵ ԴՐԱՄՈՒ ՈՒՐՆՈ?

"እነት የህግኑንም ልማር ካሆን አገኔታ እና አንድነት ለተፈጥሩ ተቋላለችሁ?" በዚ፡
በኩረው ጥሩ መጠቀቱን ስጠልፍለት ይጠኑት ከዚህበር ተነስኝ፡

“ይኩዎ አናተገብ መግኘት” አለኝ፡፡

የመከናወን ደምጋ ገና ከዚው አነቀበረ በማውቅ፡ ፍቃ ላይ ጥልጽ የህን የግልግል
ሰሙት አያሁ፡፡ ከተቀመጥከበት ይረዳ ላይ ጥፍትሮኝ ለደፊሩ ምንም አልቀረውም፡፡

“ነይ በኋን አንከራክተለት?” በለው ግራ አይደን ለየትተተ ወደ በኋን ወሰድኝ፡፡

በኋን ከፈትነው፡፡ በኋን በመከራከር ሂደት ወሰኑ እኔ የበረከትኩት አስተዋጽም፡ በአቶ
በፈቻድኝነት መስተተኞች ነው፡፡ አንደ ሁሉንም እኔ የልጊዧን ስጠራው፡ አሳ ወደ
ሚፈልጉው ይገኙታኝለ፡፡

አናቱ ስታዊን ፍቃ፡ በራ፡፡ የተሞ ትዋል የተሞ፡ ምንም ስርታ ትምህ ምን፡ ወደ በኋን
ስተማለሰና በር ለከራክተለት ፍቃ ይበረሰል፡፡ ቅዱ ያለው ላይም ገና የሚደምር ነው
የሚመለለው፡፡

“እባባ!” አልከተ፡፡

“እበት ለይ!” አለኝ የተሞ ፍቃ አንዲሁ የበረሰል፡፡ ከእኔ ተያቄ በመግለጫ ይሁን በአሁ
መግመት አርግጾኝ አይደለሁም፡፡

“እማማ ስተመወ ፍቃ አንዲሁ የሚበረሰው ለምንድን ነው?” አልከተ፡፡

“እንደን ለምንድነው ፍቃ ለኋሽ አይ ስተመወ የሚያበረሰው?” አልከተ፡፡

“እኔም አይ ለይን በማየቱ ነው!” አለኝ፡፡

“እኔ ለይሁ አይደለሁም?” አልከተ፡፡

ወደ ቅዱው ገዳቶ ተመለሰከኝ፡፡ ዕድሜው በራስ አበያ ተረዳ የምሽከረከሪነት
ስለሆነ፣ የእኔ ምርመራ ሁሉቁጥም ወይኖችው፡ እናን ለያቶ አንዲያበራ ነው፡፡ ፍቃ
ማጋራት የሚበል ነገር አለውም፡፡

"እኔ! በእናትሽም ተቀኑለን እንደ?" አለኝ፣ ተማሳጭ በተሞላ ድጋፍ::

"ቅናት ፈጻሚነት ነው?" አልከተ::

"በቁ ነገር አነጋርኩለሁ:: አሁን የሸጻ አናትሽን ስጻይት:: እኔ በኋን ልዘን" በላይ
የጥምኩቱ መረጃ-ግብር መፈጸመኩን አበበረኝ::

የጥምኩቱ መረጃ-ግብር:: አናቱን የማስደከትኩን የማዘናናት ሙሉ-ሥርዓት ነው:: እያች
ከምን አንድሸጻበዕቃት በለው-ቁጥር ፈጻሚ አይደንደ ይጠናቸታል በለው የሚገምተውን
ነር ካሱ ጋር አንዳነስ አይፈልግም:: እኔም ከአያች ጋር የፈለጊቸን የህል ሆኖን ሆኖ
በወሰድ:: አናቱ ስትመጣ "የእስተዋዬ ለቻነት" መግኘት አተወናለሁ:: አዘጋጅና
አቅራቢው ደግሞ እያች ነው::

አናቱ ከመከናዎች በመወረዳ የመከናዎችን የኋላ በር ከፋተኛና በጤናቸው አንጻል
የቁጻቻቸውን ፍርማው በአንድ አይደንደ:: የከምጭው-ተር በርሳዋን በተከናዎች:: የጠኗኗት
ማሳወቂያ በርሳዋን በለለው አይደንደ ተሽከማ ወደ ማዕድ ቤቱ ስትቃና እያች፤

"ይሱ ተቀበያት አንድ:: አግዝተ!" በላይ መመርያ አስተላለፈኝ::

"አማካይ ለማዘናና?" በላይ የማስፈጸመኩን የአይ በቃ የሆነውን ስክም ልቀንስለት
መረጃን አሳወቁኝ::

"ይሱ የለም ዓለሙ! ነዚ አስከ ለማዘናና?" በለ ጉዜን ከመረት በማኖር:: በሁሉት አይቻ
ጥንቃኤቱን በመያዝ አገልግሎት ስመታዊ:: ተሰጥቶ-ለት::

አቃዋን ለማንስት ማከርከሩ:: አንጻል አይደንደ ወደ መረት አየሰበ አስተኛነኝ:: አናቱም
ይህንን ተረድቷ ነው መሰል አንጻልን ሲደ በማንስት:: እኔ ደግሞ ቅጻሚ ይገኘ
በመከተል ተጋዝዘን አስተባኑው::

አሁን ገበተን ለላይ እኔና አይ አንድ-ተቀመጥን:: እያች ከወደ መሻጭ ቤቱ በረዥን
ተከናዎ፡ በረዥ ለይ ከጋርቸ ይጠና፡ ከወደ ተከናዎ የተረፈውን ጉቢ ይረውንና

አናችን ተሽቃቻቸው፡ በአናች ላይ ባርሃን ከድና፡ ከዘመን ይዘ… በቅ አለ፡ ወይ
ወደ ባርሃን ነው፡ አልማም ደግሞ የለቻስ በት ምስተ አለበት፣ አነዱሁ በስራ ወለም
ትምህርታቸውን ጥሩ ያልደረሰበት የምስተ ስራዎች ተቋሙ፡፡

አናችን በማየት ይስ ያለው አያቴ አሁን ለምን ይስ አንዳለው ገባ፡፡ ሁሉቱም
አየተፈረረቁ ከላኔ ማረጋገጫ ለያሳይስታቸው አይቀርም፤ ያሳዝኑናል፡፡ ግን ባንያ
ማድረግ አልቻልም፡፡ ልማነት አይደካምም፤ አዋጅነት ግን ለይሰለቻ አይቀርም፡፡
በልማነት ሁሉም አዲስ፤ የሚጠየቁ፤ የሚደንቀ፤ የሚመነዘር፤ የሚዘረዘር፤ የሚደለቻ
ነው፡፡ አዋጅነት ደግሞ የተለመደ፤ የተደገመ፤ የተተው፤ የተሰለቻ ነው፤ በዘ አዲስ
የለውም፡፡ አዋጅነትና ልማነት፡፡ ሆኖም በደከማቸው ወለቻቸና በተሰበተና ልማ
መከከል የምትደረግ ባጥማሪያ ስትሆን አትቀርም፡፡

"የት ለተሂደ ነው?" አለቻው አናች፣ አዲም አንዳ እኔ በምን ቅጽበት በመሻቻ ስሜ
ወደ መሬ ለመወጣት ለባብ አንዳቆሙ ለይገመግት አልቀረም፡፡

"ምስተ አለበኝ" አለ፤ በከራከት ነው የመለሰለት፡፡ ከእመለለለ አለ ባይሂድ ምስቱ
የማይናር ነው የሚመሰለው፡፡

"ኩው? አን! ወለም አንዳቻት ነበር?" አለቻ፡፡ የለመደበትን ነው የምትጠረቀው፡፡

"ጥሩ ነው፤ ጥሩ ነው!" በለው በዚህ አንዳሰማማ አዘዴኝ፡፡

"ጥሩ ነው፤ ጥሩ ነው!" አልከኝ፤ አኔም ተከተቶ፡፡

ማናቸንን አንዳጠየቁቸው ሆነታቸንም አርጋጠኛቸው አልነበረንም፡፡ እና አያቴ ግን
ተጠቃቁው ባይታወቁም መልሰ መሰጠት ልማድ ነው በለን ጥያቄውን መልኑል፤

"አንቃስ አንዳቻት ነው ወለም?" በለው ጠየቁት፡፡ መሂድ አንዳራለን ያሳታወቁል፤ በረ
በናን አያየ ነው የሚጠረቀት፡፡ የመጠየቁ ቤሌሬነቱን አየተወጣ ነው አንድ ከመሰረ
በዘመን ጉዳይ አንዳለለው ሁሉቻቸው አናወቻቸን፡፡

"ጥሩ ነው!" አለች፣ አዲም የመመለሰ ታላሱንትን በአርጋታ ሊያተወጣች፡፡

"ጥሩ ፈጻድን ነው?" አልከኝ፡፡ ሆኖታችንም በጥቃት ደቂቃ ወሰት ለለተቀባዩ ለመመለሰ የሚገኘው ቅለት በዚህበት ተጨረ፡፡ ጥሩ አንድሆነ የሚገኘው ቅለቱ ለለተቀባዩ መየቁከኝ፡፡

"እኔ! ይከማቻል፤ በቁ ለለ ገዢ እኔ አነጋርሰሉሁ." አለ አየቱ፡፡ ከመንገዶች መስተዋሻል አልፈለግም፡፡

"እኔ ትንሽ አረፍት አይደረገ፡ የዚ ጥቅም አንድሆነ አያደቀም" አለት አናቸው፡ የአበትነቱን በት ያሳቢ በማሳዣስኩል፤ ወደ ጥናቶ መወጪዎን አያበደ አንፃ አንፃ በቁን ለሁለተኛን ጥሎ ፖስ ይቀርና በት ወሰት በፈጸ አንፃ፡ አናቸ እኔ ከልተኩሁ በለተቀር አንድማታርፍ የወቃቄል፡፡ አንድወጥም እኔን ከወለደች ይሞር አርሱ የጥምታወቁ አይመስክለኝም፡፡ አዲም ሁሳበት የሰማት ይመስኩል፤

"ልጅ ወልደ ጥሩ ማረጋገጫ አለ በለሁ ነው!?" በላ መለሰቻለት፡፡

እኔሁ ዓይነት መሰሰ እኔን አይሰማማኝም፤ አለሰራለሁ ማኑ የሆነበትው ይመስክል፡፡ ይህ ስሜት ለጠዘበኩን አንዳንድ ገዢ አንቀልሁ ለይመስጥኩን መተኩት የምረኩል፡፡ ተጠ ለለቆም በፊት ተጠውን፤ እሁን ይግም አንፃ አንፃ ተለጻጻለሁ፤ የሰው ስከም ነኝ አንድሆ?!" የሚለውን ሁሳበት ይገኙ መቆየት አለችልም፡፡

"ልጅ አካ አረፍት ነው፤ 'አግም በወለደች አረፈች' ለባለ አልሰማኝም አንድ!?" አለ አየቱ ለይፈልግ ወንበር ለቦ ሊያተወሙ፡፡ 'የደንች ለልጅ የሰው ለው ጥሩ ነው!' በየ አስቀኝ፤ ተረጋግ ለግም በፊት አረፈው፡፡

"ጥሩ አረፍት አለ በለሁ ነው? ይኩሙ አንተ እኔን አሰራገሁ መቻ አረፍቱ፤ በማረኩያ...
ለልጅ አምጥቻ አያደካምከሁ ነው!" አለችው፡፡

አኞቻ የዕድል በዚት ያሳሰበኝል፡ ጥግግራቸው ማን አልጠመኝም፡፡ በዚያ ለይ አኔን
ቦሚመለከት ጉዳይ እኔ የለለሁ ይመስል ፈጻም የመሳተፍ ዕድል ለይሰጠኝ
አየተነገሩና ነው፡፡ በቀምኑበት የለለሁ፡ የጠናሁ፡ መኖር ያቆምኑን መሰላም፡፡

የጥናረው አነስ አስከላ በታ አንደሆነ ስለሚያሞኑ፡ የሚያተካኑት ለእኔ
የሚያስፈልጋቸውን የሚመስላቸውን ሁሉ ማማረት ለይ ነው፡፡ የእኔ አንዳ ፍላጊት ይሞላ
ለጥቃቄዎች መልስ ማማረት ነው!

“አንደሆ አትበደኛ በየሻለሁ፣ ይህም መጣ! ለእኔ ያበረከትኝልኝ ተልቅ ስጠታ ነታ”
በላይ መለሰለት፡፡

በተናገዱ በጥም አርጋጋጌ ከመሆኑ የተነስ ወደ እኔ በማየት ስምምነቱን በዚህ
መቀኑ፡፡ አኞቻን የሚሰደስት ተርእታቸን መሬመሩን በማከታወስ አንጋጋን ወደ ጥን
ነቀበቁዎች፡፡ አንዳ ስጠታ የሚቀበበለሁን ካርር መሆኑን መሰማማት ከበደኝ፡፡ ይግባኝ
አኞቻ አላየቻቸው፡፡

“ጥሩ ማለት ፈጻን ማለት ነው?” በየ ምዕራፍ ወደ ሲደ መለሰከኝ፡፡

“አንደ ለይ ተይ አለፈከብም?” አለኝ፤ ስቅሁበት፡፡ ለቅጠኝ አንደማይቻል ነው
የሚወቂው፡፡ ለዘዴዎች በአኞቻ ፍት! በሁለቱ መከከል ተንስቶ መጠት አንደት
አንደምዕር ተከናወቁለሁ፡፡ አኞቻን አየተቀለጠለሙሁ አየጋት፡፡ በዚህ አጠጣጭ
መጠት ለመቀበቅስ በዚ ጥሩት ማድረግ አለበፈለግኝም፡፡ አንደዚ ቅኑን መለት ጥቃቄ
አንድጠረቅ ማኅ ሲደረግበኝ አንድዋለ፡፡ ለአኞቻ በሚያሳሳ ሆኖን ማመለከት በታ
ነው የተጠበቀበኝ፡፡

“አንደሆ አይደለም፡፡ በንፃሮት ቅጥር አብ ተንስለቻ፡፡ ቅስ በላይ ማስረዳት ነው” በለ
አኞቻን ገሰቻቸው፡፡

አኞቻ ወደ እኔ ከረ ፍጥጥ በየ አያያሁት ነው፡፡

"እኔ ነኝ እንደ የጥምትና ያደቻት?" በላይ መቀበ አናቸው::

"እኔ ደማም የት በታ ነው የገዢ እት?" አለቻው::

አሁን አስተያየት ስራ እኔ ለይ ማንኛም ማኑ እንደማግኘርሱ ነው የጥምቶች ውስጥ::
እኔ የአያቴ አነጋገር ገብቶች ሲል:: አብዛኛው መዋል ይገኘ የእኔና የሰንበት ቀንቃቄ አመሳሰሉች ሲል::
አናቸው በታ ስራ የጥምቶች ማኑ እንደማግኘርሱ የጥምቶች ውስጥ:: የጥምቶች ማኑ እናቸው
ስላምታት በኋላ ስታስተኞች አበረን ለኋማ መሆኑን በማረጋገጥ:: በላይ ገዢ
የሚገባውን ተብሎ ለመከፍል የጥምቶች::

"እንደ አይደለም እንደ:: ትምህርት በታ መሆኑን መሆኑን አለበት:: አለበለሁም ቤቱ
ይቀዝባችል አይደለም ጥሩ ለገኘ የማግኘርዎች ሁይወት ያመልጠች በላይ በየቀኑ
የጥምቶች የጥምቶች?" በልተ አረፈው::

"እንደ አበረርሱ ይሰራ?" አለቻው አናቸው ወደ እኔ ዘር:: 'እኔ' እንደማለት ማንቃላቹ
ኅወቃዕና:: መብት ውስጥ ተተክሏ መሆኑ እንደሆት እንደሚሆናልኝ አለው ተቀባዩ::

"እኔ አስተያየት አይደለም:: የሰራው ትምህርት ይበቻች በላይ:: በአዲስ ዓመት
ትምህርት በታ በትመላለስ ይሻላች ከዚ ይሞር ለሆኑ መሳቀቅ ይሞራለች"
በላይ:: አስተያም ደንጋፍ ፍላጊ ተመላከተኝ:: ለስተያም ማንቃላቹን ነቀነስለት::

"እኔ አስተያየት መቻ ነው ትምህርት በታ የማግኘር የሚመስልሁ?" አለቻው:: አናቸው
መልስት ያስበበት አልመስለኝም::

"አሁን ሂደት ሂደት አስተያየት" አለ::

እኔ አንዳን ይህ መልስት ትከከል እንዲሆነ አውቃለሁ:: አበረው በታ በመዋል
እንደቀጥል የለውን ፍላጊ አስተዋዋዎ አከበርከተ:: ከእኔ ጋር ለመዋል ሲል ማንኛም
አላዋቁ መስለው በታ ይድ እንደለለው ጉኝ:: አናቸው ይወደኝል!

"ነው?!" በላይ መልስት ሂደት ተመስክቷ:: "እሁን እንደ ትልቅ ለይ ነስ:: ማንኛነው

የጥምትራሱዎ? ” በላይ አረዳቸው::

ደንገተኝና ‘ተልቅ ለፈ’! የለተኝ የጥምትን ከሆነ ገዳድ አሳሰበ ነው:: ለሰከንድ የህል
ደስታ ቤጻዊ ተሰማኝ:: ‘ተልቅ መሆን! - ይስ የሚል መሆን አለበት!’ ስል አስተካክሬ::
አያቶ መልሰ አየጠበቀች ነው:: እያቴ አረዳ ፍጤት በየሰራተኞች አያዘረ ያለተማሪያን ነገሮች
በጠቅላላ አንድ የጠቀመኝ ነገር ቤኖር ፍጥቶ ማስብኩ መመለሰ መሆን አለበት::

“ገኘ ለጥምት ፍጤት እኩ ነው:: ሁዋን እኩ ንኂ ለማማግ!” አልፏት፣ ልቀች:: አስተኛ ፍጥቶ
እሉ:: ልቋን ለተጨማሪ ገጣጋን አለመጨረሻ ገባኝ::

“ወደደካም በለሁ አንጻርሱ:: ከዚህ በላይ በተ ወሰተ የጥምትማርበት አጠጣሚ ወሰን
ነው:: ለለዚህ መሆኑ አይቀርም:: አንቀጽ ፍሰብን በተለዋዋዎች ጥሩ ነው” አለቸኝ::

“ጥሩ ማለት ፍጤት ነው?” አልፏት::

“እኔ ተለዋ ነው! አንተው ተሻለለሁ:: ከንተ ወር ነው የጥምትማበበት” አለቸኝ አኅቱ::

መለሰለት፣ መለሰቻለት:: ፍጤን አንድማረመለሰ መስማት አቀማይለሁ:: እያቴ ተመልከ
ተቀምጥል:: ከእናቴ ተን አንድ አሽንተለቱን አየሁኝ:: አኅቱን ተጠግኗ አሽንተለቱን
አነስቱ:: አኅቱ አኅቱን ይበት ይበት አየደረገች ተመልሰለቻለች:: አሽንተለቱን
አንደያዝኝና ወደ እያቴ በመሆኑ በአግራቸው መከከል ፍጥምኝ:: አኅቱን ይበት ይበት
አኅርነት ወደ አቅራ አየሰጠዋኝ ይመልሰለቻል:: መኅሁ:: በደንጋጌ መጥቶ ተጨኝኝ::
ወረረኝ:: የለለሁ መሰለኝ:: አለየ ላይ አንቀች ነገር መጥቶ ሰራራቢኝ - በቻኝነት::

ከእናቴ አቅራ ሲሆን አለቅቆ አሽንተለቱን አጥብቀ በማቀቅ:: ወደምተኝበት የእናቴና
የእና አሉ በመሆኑ ተጠረምበ:: በቻኝነቱን ፈራሱት:: አሽንተለቱን አጥብቀ
አቀፍኝነት፣ አልጠቀመኝም:: ወደ አኅቱ ተረጋግጧ:: መረጃን አገኘሁት:: አኅቱ

ՍՊԻՀԻ ՀՅԵՒ ԷՆ ՀՅԵՒԾԱ! ԵՎ ՀՅԵՒՄ: ՈՒՄ ԴԻՇՆԻ ԴԱՌ ՔԵՐ ԴԻ - ՀԵԴԻ
ՀՅԻՆ ՀԻՖԻ: ՈՎԸ ԲՄԱՅՑԻՆ: ԲՄԱՅԿԻՆ: ԲՄԱՅԼԵՐ: ԲՈՒՄ ԴԻ ԳԵՈԸ
ԿՓԼՈ ԲՄԱՅՆ! ՈՎԸ ՀՅԵՒԾԱ ՀՅԵՒԾԱ ԲԻՌ ԿՅԵՒ:

“ԹՂՐԲ! ԱԼՄԵ!” ՈՂ ԻՒՏՄՈՒ ՓՈՓՈՒՇՆ:

“ԱՌԵ ԱՄՊՄԵԲ!” ՀԵԽԻՆ: ՈՋ ԴԵԲԸ ԱՄՅԱ ԲՄՊՄՈՒ ՈՎԸ ՄԱՅԱ
ԱԽԸՆԻՇՆ:

“ՀՅԵՒԾԱ ՄՊ? ԵԿՄ ԱՌԵՐՆ ՀԻ ԱՄՊՄԱԾԱՆ” ՈՂ: ՈՒՅՆ ԻՔԱՄՎ ՀՍԴ
ՂԵ ՈՄՅԻՆ ԻԽԸՆԻՇՆ - ՀԱ!

ՀԱ ԻՆ ՈՊԳԱ ԲԳՄՈՒՅ ՊԱՐԱ ՀԵՄՆ ԱՅՓԸՉԱ: ՀԵՏ ՅՌԿԻՇՆ ՅՌԱԿԻՇՆ
ԱՄԱԼԻ ՀԱ ՄԱՐ ՆՎ ԲԳՄՏՈՂՆ: ՔՈ ՈԼՄԱՅԸՆ ՍԻՆ ԱԼՄԱԿԱՐ
ԲԳՄԴՈՓԳՄՈՒ ԱԾ ԵՄԱԼՈՒՆ:

“ԱԾ ԱԾ ԺԱՅ ԹԱԿ ԴՄԿԱՆ?” ԱԼԻՇՆ: ՈՐԴԻՄՎ ՊԿ ԱՄՅԱ ԵՍՅԱ ԴԴՈՅՓ
ԱԲԲԵՅԱ:

“ՊԿՄՎ ՊԿ ԲԳՄՅԱԿՈՒ ՆՎ:”
“ՊԿՄՎ ՊԿ ԲԳՄՅԱԿՈՒ ՆՎ:”

“ՀՅԵՒ?” ՈՐՔԻՆԻ:

“ԱԿՈԱՅՖՆՅՆ: ԱՎԳԱՅՖՆՅՆ ԻՌԻՎԱՅՆ: ՄԱՇԱԿԱ ԲՄԿՎՓՎ ՆԿ ՈՒՅԵՐԻ
ԱՆ: ՈԼԱԿ …” ԱԼԻՇՆ:

“ԻՄԿՎՓՎ ՂԵ ԳՅՈՒ ՄՎՓՎ ՀՅԵՒԼՈՅՆ:” ՀԵԽԻՆ: ՔԱՄԲԻՎ ԻԼՅԵՒԾԱ
ՈՒՅՆ... ՔԱՄԿԻՎ ՄՎՊԱՅ ՅԱԿԱՅՖՆ ՄՎԱՇՎ ՀԻՒՄԱԼՈՅՆ:

"እባክ!" በላይ እንደ ገዢ አስታውችኝ::

"እሽ... እንደኛ:: የዚህ ተማሪያ ነፈ? የዚህ አውቀኛ?"

"የዚህ አጥበሳ አይመራም" ስለተ:: ከጥር ያመለጠ ፍሃሽ ከአዲ አጥበሳነው
መተተው ወደ ስሁን አረፍ::

አኞች "አይዘን ተመልከው ይመጣለ" አለችኝ:: የፋይቱ አጋ ፍንታ አንዳሰሰበት
መጠሪ:: ከተ በዚ ማቅረብኝ:: አድም ማቀሻ:: አብረን ስንሰቅ ስናምር!

"እፈ በዚ እንደ እውነት የተማርከት" አልካት::

"እሽ!... የዚህ የዚህ?" በላይ አበረታታችኝ::

"እንደኛ:: ስው ሁሉት ገዢ እንደሚተና::" አልካት::

"እንደት?" መልሳ መቀሻኝ::

"ሁን አያለ በልደኝነቱ መተመሪያ የዚህ ቀንን መሳሪያ መተናገኘ..."

"እሽ!..." አለች፣ ማቅረብ ተንሬ ወሰኑ ስጠራው ቤቶች::

"ከዚህ ደግሞ በአርደኝ ዕድሜ የዚህንያት እና ለያደ" ስለተ:: ያጠራቀመናውን
ዘረጋጀቸው::

"እሽ ለለሰ?" አለችኝ::

"ለለ ደግሞ?" መቀሻኝ::

"እወ..."

"እ... የ... የ... እወን! አበባ ፍጻል ማን እንደሆነ እንደማያወቂ" አልካት:: አሁን
አልቀቀም::

"እለው-ቁጥር አለሽ እንደ?" አለች አኞች፣ በዚ መልሳ ለይ ለተጠናጠለሁ እንደሆነቸ"

አውቅበታለሁ::

"አይ... አስረዳኝ፤ የን አልጠናቸውም" አልካት::

"እኩ!... ለለሰ" አለች፤ የዘመኑው ጥያቄ መልሰ ላይ በዝር መቆየት አልፈለግቸው::

"የለ... ደማም?" አልከኝ::

"አዎ...!"

"ሁላቻም ቤራበር አንድሆንን" አልካት::

"አንደት?... ሁላቻም ቤራበርዎች ነን?" አለች በመገረግዥ::

"አዋሽ! አታወቂያም አንደ?" አልካት::

"እኔ አለው-ቁጥር:: አንደ ነው ሁላቻም ቤራበር የሞንጻነው?" በለ መልሰ መየቻቸ::

"ቃን አባብ ተኩቷ አይለ ማረጋገጫ ውስጥ ስንጻዎት ቤራበር መጣች..." አልካት::

"እኩ!..."

"ተረት አብ አይደለም እኩ!... አቶብሩኝ፤ የአውነት አብ ነው የሚመሩኝ" በለ መለከት::

"ወይ! እኩ ይቀርቡ!" አለች በፈጥረች::

"እኩ አቶብሩ!... አንደ?" አልካት በቀጥ::

"አ-ከ" በለ አቶብሩ የዘመኑ::

"ዚ ቤራበር ስትመጥና አበባው ላይ ስታርፍ ይስ ተለለች" ስል::

"አ-" በለ ስትመጥና፡ አቶብሩ በመንከት በአይ ቅጥረ አለች::

"ይህ ስለምት-ለን ለይሁት ዘላግከኝና... ለይሁት ስጠር ተስፋና... ለለ አበባ ሌሎች
አሁንም ስጠር ተስፋና... ለለ አበባ ለይ እያረዳቸው ይከናወልኝና" በየዚህ ከዘረዘሩ
ዚህ የደረሰባት-ትን አዋርድ ቅድሮች ተረክለት::

"ታ-ዲያ አንደሱት ነው ሁሉም በራሱ የሆነው?" በላይ መቀቃኝ::

አኞቻ አንዳህ ዓገት:: አንድ ነገር በጣሁት ወይም በይገባት:: የምለውን ታክክለኛለቸው::
ዋናው ነገር አዲም የተረጋገጧበት ስጥት ለይ መግኑናቱ ነው::

"አንደ...! አንደን ነገር አጥብቀሽ ስተዳደርው ይስኗል" በለቻህ:: ከእባባ ጋር
ስተካሬከሩ አልነበር?" አልከት::

"አም" አለቸው::

"ታ-ዲያ በራሱ የቀባዩ አንደሱያ አይደለም? ለይሁት ባልዋዕና መቶ ትኂደ ነገር
አልከት::

"ልክ ንስ ዓለሙና!" አለቸው አኞቻ ፈቃድ ለይ አረካም ይሞላል::

"አማማማሬ?" አልከት:: ጥያቄ ለመፈጸም በማስታበት::

"አበት ዓለሙና?" አለቸው:: አዲም ለመጠየቅ በመጠገኘት::

"ይጠረ ማን ማን ነው?"

"አስተኛ አበባ በለለ ገዢ የሰረዳቸው" አስተኛ:: ያለ ማንኛም ማውለዎል::

"እኔ ተከራይለሁ:: አንድ ገንዘብት" አለ አያቴ:: ከዚህ ለይ ቅዱ ወራቶችን ለለማ
አንደነበር አላውቀቸም:: ፍልቁልቁ በየ ስቀዘኝ በሁሉ-ተዋም::

ምዕራፍ ስብሰ ሆነት

“ሀልማን አከ በድርጅም አየሁታ!” አልካት ፍክመና;

“የተኩዎች?” አለች፣ በዘመኑ መደናቸው በማይረስማበት ይጠና::
“በላይ የየሁታን ነዋ!”

“ከዚህ ቅድሞ ሁሉት ሥስት የህል የተለያየ የሚመስበለ ሁሉምና ሲለንበኛ:: አሁን
የተኩዎን አንድሆን ለመፈ አለችልም::”

“እኔ ሥስቱንም ታስታውሃዎች?” በዚ መየቻት፣ ከእኔ ከባለቤትዎች በላይ
የህልም ቅጂ ሆኖ መገኘቸ አየገረመኝ::

“ከማስታውሻው ወሰኑ በቀላለ መመልከትና መግኘት አቶለለሁ...”፣ ጉማሽናን
አቶጠ አረፍት ከወሰደች በኋላ “...አሰራራን ከሆን” በለ መመረቻበት::

“አሰራራን አይመስከልሽም?” በዚ መየቻት::

“አነጋጥሙ ወሰኑ አንቃ ነሽ:: ምንም ገዳይ፣ አጠማሳ፣ ወይም ደግሞ አንድ ሁሉም
የመስከላት ልማድችችን በመለ በነጠላ ወሰዶ ይጠቀማለ፣ አይጠቀሙም:: በለ

መደምደም አይታልም፡ እንደን ነገር በቁጥሩ የሚያደርግው ወደም የማያደርግው
ትኩስ በተፈጥሮ ያለው በቁጥሩንት ስይሆን ተጠቁጥሮችና አጠቁጥሮ ነው፡፡

እንደን ነገር፡ ለምሳሌ ስር የሚበለውን ተከል በተወሰኝ፡ በቁጥሩንቱ የሚውሉው
“ተጠቁጥሮ” ለጠቀምበት በፈላጊው መጠናና ምክንያት ነው፡፡ በግብር በግብር ለቦ
ይጠቀማል፡ ስው በግብር ማን ስይሆንም፡ ስለዚህ በፈሰብ ይጠቀማል አጠቀምዋ
ማለት አይታልም” በላ ያመዳመኝ፣ አልተዋጠልኝም፡፡

“ስው ስሩን ለመሬት ስይሆን ለለለ ገዳይ በጠቀሙው ሲ? ለምሳሌ በተኩስበት፡
ለመተኩስተት ተጠቀሙበት ማለት አትኩይም?”

“ትኩይለሽ!” አልቻ፡ “ማን አሁንም ካር ካር ስሩን ስይሆን የጠቀሙው ተጠቁጥሮ በዚህ
ገዢ ስው ለጠቀምበት በቻ ስይሆን በዘመኑ መልካ ለጠቀምበት በመወሰነ ነው፡፡
ምክንያቱም ይሂዱ ስው ከመተኩስተት፣ ወደም እንደ አታወቁም እንዲ፡ የእር ቤት
ከኩን አድርን ለጠቀምበት ለቻል፡ ይህንን ስር በቀላሉ አሳት በመመሪር የባለንጠውን
ንብረት ለማውራም ለጠቀምበት ይቻላል፡

“በሁለም ሆኖታ በኋላው ስዋች በፍላነታቸውን እንደን ነገር ለበት ወይንም ለክ
እንጠቀምበታለን እንዲ፡ በፈሰብ ተና ሆኖ የተቀመጠ በዘመኑ የለም፡፡ በጠቅላይ
“ቴና” የሞንጠው ማንኛውም ነገር ፍላነታቸውን ለማቻቸውን በት መሆኑን ከመጠቀም
በዘመኑ፡ በፈሰብ ይህ ነው የሚባል የሞንጠዘዘዣው፡ የሞኑው ቅዱ ነገር አይደለም” በላ
አብረራቸልኝ፡፡

“ቴና!” አልከኩት፡፡

“ምኑ ነው ተና?” አልቻኝ፡፡

“የልሽው ተና ነው፤ ተከማጥቶኝል፡ ጉብቻኝ ማለቱ ነው፡፡” በዚ የብረራቸልኝ
ገዳይ፡ አሁዱ በዘመኑ መረዳቱን አረጋግጣት፡፡ ‘በጣም ተና!’ ተለኝለ
በዚ ተስፋ አድርን ነገር፡ አዎ ማን፤

“አኝ” አለችኝ::

“አኝና? ቅጂዕን ነው” አልካት፣ እንደ መስቀል ስትል ተስማኝ:: የሁሉም ነገር መልሰ
የለስ ስለሚመሰለኝ አብ ነው. በዚ ማስተባበያ መመርከኝ::

“የሁሉም ነገር መልሰ እንደዚ ይኖረኝል?” በላ መልሳ ጠየቀችኝ::

“እኔ እንቃ! ቅጂዕም ገዳይ በነገር የሞትይው አታጠቃም፣ ቤታን ቤታን አጥ ተያለሽ”
በዚ ለመቀለድም ቅከርከኝ::

“ዘም አለች::

“ቅን መሰለሽ...” አልካት::

አሁንም ዘም::

“ቅን መሰለሽ... እኔ በጣም በዚ ያልተመለከልኝ ተያቀዋች አለ፡ በወሰን
ተከባከለው ስለም የሚከሰኝ:: እነዚህን ተያቀዋች እንደዚ እንደምጠራቃቻው በቃ
ሳይምኝ፡ ለምን በወሰን እንደተጠራቀሙ እንኩን አላውቀም:: እንቃ ወር መተቻ
ነፍ እንዲን ስወጥ፡ እኔ የሚሰበውን ያህል ተያቀው ወሰንበበበ እንዲልሆነ አድርጋ
ስተመልሽው ስለሚገኙመኝ ነው፤” በዚ ለሰረዳት ቅከርከኝ

“መገኛም አስፈላጊ ነገር ነው” አለችኝ፣ ከዚህ ሁሉ ማብራሪያው ‘መገኛም’ ነጥል
መየሁ ነረመኝ:: በመገኛሙ ደግሞን ተገረምኝ::

“ለምን?” አልካት፣ “ለምን? በልጋገምኩ?” በዚ ተያቀ አከታተልካለት::

“ተቀም የሚለውን የተማበባን መሰለኝ:: በመገኛምኩ መጠቀም ወይም አለመጠቀም::
የእናቶች ፍላጊ ነው::

“የይገመው መኖር እንደዚ አይታልም? ለለሽው፣ ይታላል፡ ቅጂዕም ለይጠረቀ፡
የይገመው መኖር ይታል ይሆናል፡ ይህን ለማድረግ የሚያስፈልግኩ እንደ ነገር በቃ

ኋው... በለ ገጻሚነት አቅረበዋል፡፡ ተያቄ አየጠበቀች አንድሆነ ተስማኝ፣ ጥያቄዎን
አዲም አናገዢ አናወቁዋሉን፡፡

"ምኑ?"

"አለማስተካደል!" በለ፤ በእኔና ቅል መለሰቻልኝ፡፡

"አለማስተካደል?! አንድሂት ይህናል?" አልኩት፡፡

"ይህናል! አየሻ፡ ማስተዋል ባርሃን ነው፡፡ አንድለለው በስጠኞት ህዋሳ
አንድሞንመራብቻው ይርጋታቸ፡ የተፈጥሮ ስጠኞና ባዶች በኋላ አይደለም፡ ማየት
ትልቅ የተፈጥሮ ስጠኞና ባዶችም ነው፡፡ ከለየን ለገጥሙን የሚቻለው ካብ
አካባቢያዊ ቅጂ በዘት ነው፡፡ ማየት በይሰጣን አካባቢያችንን አንድማረሁንን አድጋ
ለማቁቀር ይችግሩን ነበር፡፡ መስማትም፣ ማሽተትም፣ መዳሰሰም፣ መቆመያም፣
ሁሉም... አንድሆነ" አለቸ፡፡

አጥስቱን የሰጠኞት ህዋሳት ምን አንድሆነ አኔን ለማስተማር አየቺ ምን የህል ይደከም
አንድ ነበር አስተዋስከኝ፡፡ 'አለው ለይ ያለና ተሽከማሹችው የምዝገዱን ካልቻ
ለማስረዳት ያንን የህል መደብዱ ለምን ይህንን? አስተማር ስላልሆነ ነው? ለይ
ማስተማር አንድሂት መሆን አንድለበት ስያወቁ በመቅረብ ይህንን? አበት ይኖረት!
በዚ አየሰብከኝ፤

"የምለው ገበቶኝል?" በለ ቁስቀበቻኝ፡፡

"አዎ... አዎ..." በዚ በንገኘነት፡፡

"ከዚህ ውጤ ማስተዋል በምርጫ የሚመጣ ነው፡፡ ይሞኑኝና የምታዋውን
ሁሉ አለማስተካደል ይችላል፡፡ በመንገድ ለይ ስትሷቸ የምታቻቸውን የአንድ አካይ
የሆነ መጥቶ፡ አይቶ አንድለለ ማለቀ ይችላል፡፡ ማን ማስተዋልም ይችላል፡
አይቶ ከማለቀ ይለቅ አንዱህ አካይና እኔ የእኔና አየነኋሁ ወደ ስራ ሲሸሎም፡፡

አነስተኛ አዘጋጅ ቅዱው ብርሃን ስልጣኑ ይመለስ በላይ መጠየቁ ይችላል፤ ይህ
ማስተዋል ነው፤ ልተመርጫ የጥምትና የቅርቡ ነው፡፡

“እኔህን ገዢ በተደረገው በየውራ አውታኩ፤ ፍድሪ፤ ጥሩ በት፤ የመሰረሰው በታ ሁሉ፤
በዚ ነገር ተሰጠረለም፤ በዚህ... በዚ ነገር ተሰጠረለም፤ ይህንን ሁሉ የጥምትና የቅርብ
አዋጅ ተከከለ ነው፤ በለሽ ማመን ወይም ታምን ይመለከተኝል፤ እኔ የጊዜ የቅርብ፤ በለሽ
ከማሙን ወጪ በመመለሰለ ልተና ተቋርለም፤ እንደ በግልሽ ይህንን በማድረግ
ጥንቃው የተለየ ጉዳት ወይም ተቋም ለያገኘን ወይ ለታገኝ ይችላል፤ በአንቀጽ ይግባው
ይህንን የጥምትና የቅርብ ሁሉ ስታስተዋል እንደ፤ ጉዳይ እንደት እንዲህ በዚ
ሁን፤ በለሽ ልተደመሳኔ ተቋርለም፤ ይህንንም መምረጥ ተቋርለም፤ ስተመርጫ
የጥምትና የቅርብ ሁሉ የማይረገጥም፤ የማይረገጥ ወይም ይግባው በአንድ ይረዳ የማግኘኝ
መሆኑን፤ ማስተዋልን ወይም አለማስተዋልን መምረጥ ይችላል” በላይ አቆመች፡፡

“የማስተዋል ታምን አጠቃማለሁ በልሰ? ቁድም እንዲልሽው ወኩዎ ቁጥም ነገር ሲሰ
ነና ስይሆን ተጠቃሚውና አጠቃቀሙ ነው ጥሩ ወይም መጥሪ የሚያደርግው
ካልከኝ፤ በማስተዋል ታምን አጠቃማለሁ በልሰ?” በዚ መግለት ገዢ፡፡

“እኔ ነሽ፤ ተቋርለም፤ የመርጫ ነው ያልከተኝም ለእኔ ነው፡፡ ወኩዎ ነገር አለማስተዋልን
ነተመርጫ፤ ታምን አየመረጥም እንዲሆን አስከውቅኩ ይረዳ ተሞር የለውም” በላ
አውሰሰቻቸው፤ ሆን በላይ እንዲህ እንደምታደርግ አውቃለሁኝ፤

“እንደሆት?” አልከኝ፤ ገማገኘን የማስቀበል ወለፈኬቱን አየተውጠሁ፡፡ ገማገኘን
ከለከቀበልኝ፤ በከራተቻልኝ መንገድ መሂድ አለመፈለግ ነው በላይ ስለምቻስ፡፡
ገማራቻን ስይቀጥል ይቀረብል፤ ይህ አሁን አሁን በደንብ ጉብቶችል፤ ታምንም ነገር
እንደቀጥል ከፈለግኝ፤ የጥንቃው የማይረስማማኝ ጉዳይ ቤሮን እኩን አለመስተና
አማራዊ አይደለም፡፡

“ማስተዋልን መምረጥ አለማውቅን መቀበል ነው፤ ተህተናም ነው፡፡ ማስተዋልን

ስትመርጫ ከእለማቁቅና ላይ ቅንሰሳ፡ ለማውቅ መፈላግናን ለራሳኝ እያሳሙንኩ
ነው፡፡ አለማስተዋል ጥን ማውቅን መምረጥ ነው፡፡ ሁሉም የሚታየው፡ የሚሰማው፡
የሚደሰሰው፡ የሚገኘተውና የሚቀመጥው ሆኖ ከዚት ለዚት ከሚታየው ወመ፡፡
ለለ ለጠየቁ፡ ለመረመርና ለፈተኝ የሚችል የለውም በለ፡ በቁ አውቃያለሁ በለ
መቀመጥ ነው” አለችኝ፡፡

“አ...ህ! ገበኝ!” አለከኝ፤ እኔ በርግጥም ያለችው ገበኝና፡ ጥን አዲ

“አይመስክለኝም!” አለችኝ፡፡ በዚ ገዢ ፖት ለዚት አትገጥመኝም፡ እኔም ፖት ለዚት
ስተገጥመኝ አለውደም፡ መሰሪነት ነው የሚያጠረኝ፡፡

“ምን?” አልከኝ፡፡

“በደንብ የገባኝ አይመስክለኝም” አከርሱ ገጠመችኝ፡፡

“እንደት? በምን አውቁሽ?” በዚ በቀጣ ጠየቁከኝ፡፡

“ምከንያቁም ማለት የፈለግከትን ስላልጭረሰከ” በለ፡ ልከረከርበት የሚልችል
መሰሳ ሲጠችኝ፡፡ “እኔ ማለት የፈለግከትን ከሰጠረሰከኝ ይግባኝ፡ እንደ እኔ ማለት
የፈለግከት ለገባኝ አይችልም፡ የገባኝ ለመሰልሽ ይችል ይሆናል እንደ” በለ አጥብቃ
ከረከመችኝ፡፡

“እኩል...! ሚኒ ለማለት ነው የፈለግሽው?” አልከኝ፡፡

“ይሂዱ! ማስተዋል ማለት ይሂ ነው! የሰማግኞችን በቁ ለይሆን ተናጋጋዋ ሚኒ ማለት
ነው የፈለግችው?” በለው መጠየቁ ነው፡፡ ጥን ይህ የመጠረሻው መናረኛ ነው - መጠየቁ!
ከዚያ በፈት ጥን እንደ የእዕምር እንቅስቃሴ በመከከለ መኖር ባድ ይለል” አለች፡፡

“ምን?” ጠየቁከኝ፤ እንደውተሬው የማውቅ ተተኋ አየተቀስቀስበበኝ፡፡

“መገለም፡ መደመኛ ያስፈልጋል፡፡ በስጻት ሁዋሳት ምከንያት ከእከበረችን

የሆኑን ስልጣን በዚህ የዚህ በመግለጫ በመድመድና፡ በመድመድና፡
የመድኑኩና በመሰረተው የወሰት ውጤ ውጤ አልደ፡ መጠየቁ ለከተል ማስተዋል
ይሆል” በላይ የየዘዴች ስነ፡ ተመልሽ ተምህርት በት የገባሁ መሰረት፡፡

“የኝኩ” አልካት፡፡

“እያመስከለኝም” አለች አሁንም፡ ጥሩ ለፈተት አየተጠቀሱትን ለይሆን አየጠቀሱትን ሆኖ
ተከማኝ፡፡

“በጥም አየተጠቀሱትን ነው፡ ለመምጣቸው አብ አሉ ነኝ” በዚ አበቱታ አቀረበከኝ፡
“እኔ አከየኩ አብ ተንጂ ለነከተን ‘መ-ስጭ’! በማለት የጥንትነፍስ ነን” በዚ፣ ከዚ በኋላ
ከመጠት ሁለተኛው ተወልድ፡ የጥመድበት መሆኑን ለማሳታፊ የሚከርከኝ፡፡

“ቃርር የለውም፤ አሁን የጥንት የሆኑን የአዳምው ተንከራ፡ ይህን መቋቋም የጥንት የሆኑን
አንድሆነ ተወቂኝል” በላይ ለጥንት አየተጠቀሱትን አንድሆነ አበረራች፡፡

“በዚ አውቀኝ? ለእኔ ገኅ አልፎም ይከማግ ነው” አልካት፡ ለራሳም ያልገባኝ
መከራከሪያ አያቀረበከኝ ነው፡፡

“ይከማ አልፎም ይከማግ ነኝ አይደለም፤ ከዚህ በተጨማሪም ከራ ከወተደው በተለየ
ዘግቻ አያሆንም መምጣትን አመለከተኝል” አለችኝ፡፡

“በዚ አመለከተኝ?” በዚ መቀኑት፡፡

“ከዚህ ቁልጥ ከጥናገረው ውጤ ለለአነጋገኙ ለለተናገሩት ሁኔታ የበለጠ
ዝኑት የጥንት ለመ-ስጭ ለማንድነው?” በላይ የጥንት ለይፈጸም ተዘረዘሩል?” በላይ
መቀኝኝ፡፡

“የመሆኑው ሁሉ የመሆኑው፡ በኋው-ቀው-ም በኋው-ቀው-ም በጥከንያት ለለሆነ ነው”
በዚ ተያችቡን በታ ለይሆን መፈልጋገም አንድማግው-ቁ አሳውቀኑት፡፡

"እኩ! ከዚ ስትመራ ጉማጋርናን የዚን በለሽ ነው የደመርጋው?" በለ ያልጠበቃኑት
ጥያቄ መየቁችና፡ "የዚን ነበር?" በዚ ለማስታወሻ አንሰላን መጭር ፕሮርክ፡፡

"ይህ የለም፣ እኔ ለሰላም አንሰላን በለ መልሰን ስትጠበቅ ማስታወሻዋን መግለጫ
ስተዳደር፡ ከዚዚ ማስታወሻ ላይ ልትከርድ መሆኑ ተወቁችና፡

"ይህም ለከ አይደለም" አልነት፡፡

"የዚን?" አለች፡፡

"አንደ! እኔን አስታወሻ በለሽ፡ እኩ ከደብተርና ተከርክሩለሽ አንደ?" በዚ
ተቋውጥ አስማሁ፡፡ እንዲገኘ ጉማጋራ የህግን ይመስላኛል፡፡ ከዚህ ቅድመ
አንዲስረዳችና፡ በስራው ላይ ተጠሪም የማውራበት አንድናው ጥቅም ይሂዱ ነው፡፡
ለከ አንደ ለሸጥ ተጠሪም የመጠልኝን ለማውራበት ስለሚመቻል አዘጋጅ ለፍ ላይ ስተኞ
እኔ ተመሳሳይ ሆኖ የሆኑትና እኩ የግም አስተኛቸው የሞታውያኝ፡ የሞታውያኝ፡
የሞታዊናናችና የልግባኝን ሁሉ የሞታመልሰልኝ አናቱ የሆኑት ይመስላኛል፡፡

አይም እንዲህ የመስሰለ የህግን ለሸጥ ጥያቄዎች ስጠረቁና ለከርፍ፡ ተልቅ ስወ እኩ
ነሽ! በለ አታሳቁችናም፡ ለሸጥ እንደሆነ ወይም እኩ እንደምትለው ለሸጥና ከዚስተ
በቅ እንደተሰ ተፈቅደልኝለች፡ በሆኑም ማን የህግን ለማረመስሰለ ጥያቄዎች መልጃ፡
ሁሉዙም የተመጠኑ በልኝነቱ እንዲያ በስማው የማረመስምኝን ነው፡፡ እንደም ገዢ
'ስታድን ይገባኝል' በለ አታጋጋኝም!

"እኔ ከማስታወሻው የማንበብና የማስታወሻ ማይታ አለበኝ፡፡ የሞታዊሙና
የሞታውያኝን በመሳያ እንደወረደ የሞታዊሙና ለዘመኑ ነው፡፡ እንዲህ ከለደረግነኝ
ልቀቀት አቻለሁ" በለ በእርታ አስረዳችና - ሪሳኔ አናቱ! ወይ መመሰሰል?

"ለምን? የነበሩትን ለምን ማስታወሻ ያቻቻኝል?" በዚ መየቁኑት፡፡

"ምክንያቁም በእኔ ተወስታ ወሰጥ የእንደ፡ የበታ የሆኑ ማስታወሻ የለም፣ እኩም

የለኝ የንቂው ፊይነት አልማር ነው:: ስለሆነዎም የራሳ የጥበት የመሰረታዊ ገዢ::
የጠቅላላው ተቀብሎ ነው ያለው:: የአንድ ትርከት እኔ ወሰት
ፈጻሚ ካለኝ ይህ ተቀብሎ:: የእኔ የጥበት ትዘጋጀ ትወስኑ አካል ይህንን
አንድ የተለያ:: የአንድ ሆኖ አላማውም:: ስለዚህ ከምንቃለቱ ማስታወሻ ልማትና
ለማታወሻ አቻለሁ:: በላይ አስረዳቸኝ::

“እኔ:: እሁን በደንብ ጉባኤናል:: ቅን ካበር ያልከት አንድመጠኑ? እስከ
የማስታወሻን የገዢ:: ለምን አልማርም የጥበትና ለመቀበል ጉባኤ አየሁን አንዳለ
አንድ አንድመቃሽ የገዢ” አልከት::

“አንድት?”

“ዚህ ቅዱም በተደረገሙን አንድ ጉዳይ አንስተኛ መሳሪያ በመሳሪያ በተደረግ ላይ በቋ
አተከራን:: የቀበር ቤትዎችንን የጠረሰነው በጣም ወሰን ቤቱ ነው:: በእብዛወ
አንድን ይዘን አንድን አየጠል:: ለለ ጥያቄ አንስተኛ ስንከተል ነው ቤቱ
የሚያልቀው” አለች::

“አዎ!” አረጋግጣትከለት::

“ይህ የሚሆነው ሁልጊዜም...” በላይ አንድቋሙለች::

“በዚህንያት ነው!” በዚ ገዢን መረጃውን አለሁ::

“ወደ ነው! ምክንያቱ ደግሞ ወደሚያስፈልጊ ጉዳይ በተጠሪ ቅርቡ አልማርኩ
መከላከያ በማቆም ወደ ለለ ይስኩል በለኩል” አለች::

“አዎ!” ተከማማሆ::

“እሁን ግን በመከከል የገባውን መከላከያን አልፈልጊ በመመለከ:: ይነሳውን ጥያቄ
አመመለከ መፈለግን አስታወቃለች:: ለለ ቤቱ በሆነ ትኩኩዎና ስትመለሰቦት

ይቀራል ወይም አይታውቅኩ ተብቀስ ለዓታችን ለየልቅ ሲሉ ታንሳዋለሽ፡፡ እኔ
ይህንን ባለማድረግኩ ነገሮች አየሁንኩ መሆኑ የሰታውቸ፻፡፡

"እኔ ጥን ፈጻን መከላከለ ተጠቁሙኩኩ? ለመስኩ በዚ አይደለም፡ መከላከያዊን
ማውቅ ይለ አያለኛ ስለመጣ ነው" አልካት፡፡

"የተለመዳችን ተጠቁሙኩኩ - መርሳት፣ ስትነበረልኩ ዓይነት፣ "አዋጅነት"ኩ፣ "በአውቀቷ
ልልኝ" መጠቁሙን አንድ ሁልጊዢው ተጠቁሙኩኩ፡ ጥን ለለም ተጠቁሙኩኩ
አለችኩ፡፡

"ምን? ምን?" አልካት፡፡ በአናቻን ገዢኩ ማለት ነበር የቀረኩ፡፡

"ይህንን አሁን የሞትጠቁሙዎን" አለች፡፡

"የተኩዎን? ምን ምን አይደረግነትኩ?"

"ወደ ልጅነት በመመለከ አንድ ልጅ መሆንን ተጠቁሙኩኩ" አለችኩ፡፡

"ይሂድው በሳሌ ከሚባለት ወሰኑ አይደለም መቻም?" አልካት አየነቀኩኩ፡ አይም
ስቀም፡፡

"አይደለም! ያልበሰለ የሚበለው ወሰኑ ነው፡፡ ያ ማለት ጥን የሚጠቁሙበት ለወች
ሁለ፡ ያልበሰለ ፍቃው ማለት አይደለም፡ አንዲንደ፡ ገዢ ወደ ልጅነት መመለከ፡
በናግ የከልምር ሆኖችን ለመጠበቅ ስንፈል ለንጂ ለንጂ አለች፡፡

"አንደዚት?" አልካት፡፡

"እፈ ለዓታችን አልቁል፤ ጥን በሚቁጥረው ከሰታውስኩኩ አስረዳኩሉ፡ ወይም በለላ
በሰታውስኩው ገዢ ስታስታውኩኩ አስረዳኩሉ" አለች

"እሽ! ለለችዎንም የከልምር ነገሮች የመሆን ምክንያት አካ አልነገበኝም" አልካት፤

"አነጋግም አንዲሁሁ!" አለች፤ ምንም በጥር አላሰሰታቸው፡፡

ምዕራፍ ስብሰ ስስት

ከሃይማኖት ከፍል ስወጣ “ውደ ልሬነት በመመለስ እና ልጅ መሆንን ተጠቁሙኩል” ያለችኝን ለያሳቢነት ነበር፡፡ ተመልስ ልጅ መሆን ይችላል? አይችለም? ከመመለስ እና የኩረት እና የኩረት ልጅ እና የኩረት በቋይ? ጥሩ ከድምኑን ከልሬነት እና የኩረት መወጥት ይችላል? ከወጪ ደግሞ፡ ከተቋለ ወጪ ቅርቡ አለው መመለስ? ወረዳኝ! ተጨማሪ መሳሪሱት በሌሎች ጥያቄዎች ታገኘሁ!
በፊላነት መታገኘ! በወጥሩኝም ጥያቄዎችን አልጠላቸውም፡ አነዚህ ጥያቄዎች
በዚህ ጊዜምን በጥምን አሰልፏ ነበር?!

ወደ ለለኩው ማዘም አያያዝነኝ ነው፡፡ በሁሉቱ ማዘም የሥራ ከፍለው መከከል
የለው ለቀት አስተዋዣኝ አያወቂዎ፡፡ እና ይ፡ እና ስተው እና የመናሸቻቸኝን በመንገድ
የለው ሆኖ ወጪ የጊዜው ወለን መማበታቸኝን ይገመግል፡ ወይም የዚህ
የሚውን ሆኖ ስንጋጌ መቀረታቸኝ! በሁሉበት ወሰተ ሆኖ አለማስተዋል እና ይችላል?
- ማዘም እና የለችው መደመኛ ስለማይደርር? ጥን ከፍለው ለጥምን ተረራቀ?
ምን አገኝ? ለጥምን አያገኝኝም? ሆኖ ነገር በጥምኝያት ከሆነ የሚሆነው ለዘረም

ጥክክለኛ ይኖረዋል::

ወደ ሁከምና መጠበቅና በታው ስቻረብ፡ ይሆኝው የህከምና መሰራዊ በታ
ከመጠሁት ጋር ለነፃፃር በጥም የተስለ መሆኑን አስተዋልከኝ፡ ግድግዳዋኑ
ገዢ በመሆናቸው አቶክር ለተመለከት ስው፡ የሂሳን ካጽብሩቁ መግት ይቻላል፡
መሰታዎችና የለለ ይመሰላለ፡ መልሱ ተደርጋው ተወልወለው፡፡ ፍክቡ
የጥተስራበት አካባቢ ግድግዳዋው ፍን አንድማረመስል ለማስታወሻ ቅዱርከኝ፡ የህንጻ
አልመጠልኝ አለኝ፡ አካባቢው ይጠዘዝ፡ መለም ያለ ነው፡፡ ለምን አንድነው ሆነ?
ለተዋዋ አንድነው መድመም ይጥርርከኝ አንድ? - መድመም! የለለ የሚመሰላለ
ልፍነቶችን ፍንትው አድርነ ያሳይ የለም አንድ?

ስው አንድዎትናው የእንማሪ መቆያ ስፍራውን ጥልቶ ተሸውን ይጠበቀል፡፡ አንድ
ሁሉዎው ከመድረሰ ስሜ ተጠሪ፡ ተገረምከኝ፡ 'ይህ አስራር ለእኔ የሚሰራ ከሆነ
ለለለው ስው ለምን አይሰራም? አልመተማማኑ በታ ቅዱርቻት አይሁንም በየ
አያስበከኝ ወደ ወሰት አለቀብ፡፡

"እሩ ከሰዓትና አንድ ስከናድ አንኙን አለሰለፍሽም፡ በጥም ተኩ ነው መጠጠር!" አለኝ፡
ከማውቁው በለይ የሚያውቀኝ የሚመሰላለው ፍክቡ፡፡ ከመጠን ያለፈ በተሰባቀ
አጠራናንም በምን አንድምተረጋሙው አለውቁም በታ፡፡ አልወደደከለትም፡
ለቀርቦኝ ሲፈልግ አኞን መሽጭ አማረኝ፡፡

"እሩ አንድ ነው? ከወተኑው በተለየ፡ ፍቻ ያለ ስው መሰላሬ" አልከተ፡ ባልተለመደ
ሁኔታ ስገኘው የተሰማኝን የመሽጭ ፍላጊት ለመገደብ አየጠርከኝ፡

"እኝኝ! እኝኝኝ ያለኝ አስተዋይ ለሆነ ለተመጠ ፍቻ ከለሰከኝ፡ መቆኝ ፍቻ ለሌ
ነው?" በለው አንቀሳቀሰበኝ፡ በንግግሩ በን ስሜት ይሰማቷል በለው አያሰበ ነው፡ አኔ
ደግሞ የበለጠ ማራጊዎች አማረኝ፡፡ በተጨማሪ ይህ ስው ፍቻ፣ የሚለው፡ ከዚ
በፊደም ከባማኝ በታቸው የጥምታንስ ለሆነ ለተረይ ከሆነ ንግኑ አሳሰበ ነው፡፡

“እኔ ስትመቻ ይስ ይለኝል! የዚህንም ከዚህ ቁጥር አንዳደከና ነፃ አሳቦ ነፃ፡፡
የሚያስጠና መሆኑን ደግሞ ተቀብል፡ ይህ የቀረ ነገር ነው፡ እኔ ጥንቃቄ አመጣቸው.”
በላይ አሁንም የሙሉ ቅዱ ‘መዘረፅ’ ቅዱ፡፡

“የይዘታ የዚህንም በመሆኑ... እኔም ይስ ይለኝል!” አልከተ፡ ለለ የምለው በማግኘት፡፡

“እደደለም! እኔ ሲሰጥ ሲሰጥ ይለኝ ነፃ! ሲሰጥ ስውጥው በአካል በመጠ ስይገዛው
እደቀፍም” አለኝ፡ ጥሩ ገባኝ፡ መረጃዎች ላይ የበና ስነ ባቻ ነው የሚታየኝ፡፡
መቀበሩ ከዚት አንዳመጣ ለመገመት አልቻልከም፡ መቀበጠበርን ማስቀበል፡
አቶን በማሳደግ የተከናከሱት ስለሆነ በተኩረ በዘመናዊ በመዋና፡፡

“ይለኝ ስው ነው አንድ?” አልከተ፡፡

“ስው ነበር! አሁን እደደለም፤ ሁሉም ነገር የነበረም ያልነበረም ነው፡፡ ለማንኛውም
እኔ አንድ ነፃ?” አለኝ፡ የመጠሱት ጉዳይ አንዳለ በደንጋጌ ያስታውስ መሰለኝ፡፡

‘ወይ ጉዳ!’ አልከኝ ለረሰኔ፡ ለክስ ያቻቻዋ ማከማ ገዢ የምትለው፡ የእኔን ሁኔታ
ለመጠበቅ ባቻ እደደለም! ‘በተከራቱ አቶ መሆኑን ደታዋል!’ ተል ነበር ገዢታቸው
አኩ - አንድታውሬ ሰነዘንዘት፡፡

‘ይህን ነኝ፤ የዚህንም ተማሪ የለም’ በዚ፡ ጉዳዩን ቅሎ መጠሪ ፈለግከኝ፡፡

እኔ ሲሰጥ የሚልቆጠረው ሁኔታ ወሰኑ ስለም ያጥረኝል፡ ሁሉም ነገር፤ ሁሉም
ስው፤ አንዳለ፤ አንድማውቃው፤ አንድነበረ ስለም ነው ወሰኑ በስለም የሚገባው፡፡

ይህን ማከም የምዕራው ከምርመተኑ ላይ አፍጥጠ ያለየኝ ሲመሰል አንዳነበር፤
አሁን የሚገባውቃው ስው ሆኖ ቅዱ አለ፡ ከለመድከተ ወጪ በቀለለ መሆኑ
አልቻልም፡ ሲሰው በፈቻዎ ከለደረሰበት በቀር በደቻቻ መሆኑን ደለብበኝል፡፡

“በጣም ጥና! ይህን ከሆን በዘመናዊ የምንሰራው ስለለለን አስከ በራ ምርመራ ለቻብስታ?”
በላይ መሰራን ስለመስቀል ቅዱ፡፡

"እርሃ!" አልከኝ፣ እና አምስትኝ ነው እንደ ወሰን አንዳያይ አልፈለግበታም::

"ምኑው?" አለ፣ የሚያደርጉው ነገር ፈጻ የህል ካለመድብት የተለየ መሆኑን ለያዥው
ቀርቶ ለገምትም የሚረልበት አይመስክልም::

"እኔ!... ደረሰኗ አገዳመጥበኝም፣ እናም አልተነፈለከም፣ በባሳኝ...” በያ
የደመርክትን ስልጭርር::

"ይሬን እኔ ነው የጥጋልሽ! አስተዋጅ በታ አይደለሽም፣ ለጠዋታም ቤትውያን ለጥጋልሽ
ነው እንደ ስትመጋላል ይስ የሚለኝ!" በለው ተቋውጥምኑን አማካለበኝ::

ከስተቀምኑና ወጪ ተነስቶ በሩ ገር መቆሙን ስራ፣ ከመከተል ለለ ፈጻም እማራቅ
አንደለለኝ በመግዝበብ ተከተሉበት:: ከከፍለ ስንወጣ ሁኔታና መጠበቅዎች
በታ ላይ እንደ ገብ ማረቃት ይተዋም የነበረው ይሞዕስ፣ በስከንድ ወሰት ይተረጋግጧል
አለ፣ እኔ ለዚህ ፈጻን ሆኖ?” በያ ደንገጥበኝ፣ ሁሉም ገዢ በለዋል፣ እንዲያደርግ
በደኝነትና በተመከመ ቅር በለው ያደረጋል፣ እንዲያደርግ፣ ይግባም በመለሰ ሰይናቸው
ለያየት ባለመድረሰር፣ ሰይናቸውን መረጃ ላይ ተከለው ወደ ስማይ በማንበበር
ከፊይታው መሬት ተኩተው ለያስተባት ይተረጋግጧል::

እኔ ተሳቀቀበኝ፣ ፈጻን ይሁን የሚያስቡት? ይሁን መለሰ በመለሰ ለማየት የሚከበደ
ሂክታም፣ በጠራራ ይህም ከበርው አስወጥታ የጥጋትውኩል ለይ እናር ስት መንኛት?
ይለ ይሁን? ጥያቄው እኔው በአነስ በታ ሆኖ የጠየቀበት መሆኑን ቤትውያን - መንኛን?

አስ እንዳንስ ለሳቀቀ ይቻልና በታው ብጥ-ረዥ ያለው በአስ ይንገት መንገት
አይሁን፣ በበታው መንገም ስው ስለለለ ነው በለው የሚያስቡ ነው የሚመስለው::
ደረሰኗ እንደኝና፣ ክመጥን መጠበራሁ፣ በለው አያስፈራራል፣ በለው መከከል አያንድ
በመቀበኑ ፖለድ፡ እኔ በሁኔታው በመድንበዘ ተንስ እንደመቆም ከልከብት፣ ሁሉት
ነገቶች ገዢተኝና ምት ምት በያ ተከተሉበት - የሚታመው ይሞዕስ መመለስ እና

ከየዚህ ትኩስ ላይ የወረዳች ሆኖም በእነ አቅጣጫ መወርመር:: በለላ ገዢ
ወራቅ ለጠብቅ ቁጥሮ ስል የሚያወርዳች ተያወች በወንቀለቱ አቅራቢ - የሚገኘ
ነው? አመልካቸ ነው? የት ነው የምትተዋወቂት? አሞን ነው እናሁ የምትመለሰሻው?
አዎለ የሚወተወቂኝ:: የሬዕው አንስኝ ከወጪ ለወረዳበኝ የሚችሉው ተያቀ
በዚ በሁባት በታ ከወደሁ ወጠሩ::

የክሙን ደረሰኑበት:: ከኋላው መሆኑን የሚገም ለይጠረጥር::

“አንድሬሁ አንዳለየሁ ሆኔ ከላለፍበ፡ ለው ሁሉ በአንድ ገዢ ይወረዳል” አለኝ::

“ምን? ይህንን አያወቀኩ ነው ታዲያ የምታደርግው?” አልከተ፡ ከየሁት በለይ
የሰማይሁትን በለማማኝ::

“ምን አይደግበኝ?” አለ፡ በፍቅርም አርግጻኝነት ነው የጠየቀኝ::

“ም - ጉ - የም!” አልከተ፡

አዎነትም መልሰ አልነበረኝም፣ የምን አይደገን? ከበርዕው ለመጥ ከበኩር ለማቅ
አንድተስ በሆነ፡ አለ የምን አይደገን? የሚገም መልሰ ለመጠልኝ አልታለም::

“አለ! የት ነው ፍርድ መጠጥት የምትፈልጋዣው?” በለው መቀቂኝ::

የተጠረዘው ነገር አድስተት ለእኔ ለንፃ ለእኔ የወሰት ተወሰት ነው እናይሆን
በማከታወስ ወደ ለኩ ለመመለስ በመወሰን::

“እናሁ ፍርድ በተ አንጻር!” አልከተ፡ ወደ የክርም በታ መዝናኛ በለኝ አያመለከተኩ፡

ቆመና አውር በለው አየኝ - የቁልቁል፡ ለይጠረቀኝ:: መልሰ አንደፈለገ የሰታወቂል፡
የፈለጋዣ መልሰ የምን እናይሆን አልገባኝም::

“ምናው?” መቀቂኝ::

“አያቀለይኝ ነው አይደለ?” አለኝ::

"እኔ በፍቅርም!" አልከተ፡ "እኔ ሁሉ ገዢ አዘጋጅ ስመጥ ስይ የግዢ መጠቃለው ከሂሳብ በቻ
መዘናኛ ክበብ ነው" በዚ አብራሪሁ

"ነው?! እኩ! ተግር የለም:: ከባቢ ወጪ አንዃዣለን:: ለለ የተሰረ በታ በንፃፃ
ይስላል" በለ፡ እሁንም መሰሰ ስይመስቀል ወደ መከና ማቆማያ ስናይሬው መረመዳን
ቀጠለ::

መከናው ዘመናዊ በታ አትብልም፡ በታውን ለሁን ስታሚዣው ተወስኝ አትቀርባ፣ ለ
አንድህ ዓይነት መከና በመንገድ፡ ለይ ማየቱን አርማጭ እያደለሁም:: ለንደሆነ
ከሽፈሩ በር ተደየ የለውን በር ከፍተልኝ ቅመ:: 'ይህ ንር ፈልም ለይ በታ እያደለ
አንድ የሚታየው?!' በዚ ሲሆን መየቁከኝ::

"በእሁኑ ዘመና እኔ በር መከኤት ቅርጫል" አልከተ፡ እነዚ ገብቶ ከተቀመጥ በንፃፃ::

"በእሁኑ ዘመና ስት... በየትናው ማለትና ነው?" አሉኝ

እሁን ከተቀት ደቂቃዋች በሂት ከነበረው ዘመናን ያለፈ የበተሰጣቸውን አቀራረብ
አየወጥ ነው::

"እሁን የምንኛውን ማለቱ ነው?" አልከተ፡

"እነማን ፍቻሁ የምትናብት?" በለው መየቁከኝ::

የሚያውሣው ፍት ለፈት መንገዶች ለይ አተከር ነው፡ እነዚያ የሚያልፍበትውን
መንገዶች ደርማም እንዲተመለለበትው ያሳይቷል፡፡ በመንገዶች ለይ የወደቀ መጠና
አገልግሎት በኋር በለማው ስይከው ነው የሚያልፈው::

"እኔ ሁሉ የኞች ነና!?" አልከተ፡

ለጥቅም በዚ ተከራክ ስይከው አልነበርም፡ የመከናዊ ወሰኑ ቅጋጥ በታ
መምሰራና የእኔ አርማጭን ተቀብረው እንዲገተተኝ እናርጋውኝል::

የኋዕስ በልጊጋስበት ሆነ እኔ ነበርኝ፡ ለለሁ አንድን ነገር አንች ለለተው-ሻው
መያዣ የአንች አከራቸ ለለተውት በቻ የቀረ ነው በለው መደምደም አይታልም”
እና፡፡

የኋዕስ ተከራካሪ ለማንኛ አንዳንጋበበው አልባንኩም፡፡

“ይህንና!” አልከኝ፡፡

ለምን ካልቻው ወጪ አውጥቶ ስይ ለጠብዛዬ ለለኝ አንዲልተቻዎምኩት ሲሆን
መጥቶ ፌመርክኝ፡፡

“መልስ የተዋጋልሽ አይመሰላለኝም” አሉኝ፡ በጥሩቅለቱ አያራተለሁ መሆኑን
የይጠረጥር አልፈረም፡፡

“መልስ መዋጥ አንዳን ግኝ አልፈመደብ-ም፡ እኔ የሚው-ቁዎ ጥያቄ መዋጥን ነው”
አልከት፡፡

“አልባንኩም” በለው፡ ለእናቸው ተከራካሪ ከመንገዶች ወደ እኔ በመመለስ አየኝ፡ ተከሳሽን
ለቀበብት፡፡

“ምን ማለት ነው?”

“ምን?” መልሽ መጥቶ፡፡

“ጥያቄ መዋጥ ማለት?” አሉኝ፡፡

“መልስ ስጋ የዘመደብ-ት ነገር ነው፡፡ ከልጅነቱ ፌዴራል በዘጋጀ ጥያቄ በአልማርያ
ይጠለል፡ አኔም ዕድሜን ለአያቴ! አያልከ ከመጠየቁ አልቦዝኝም ነበር፡፡ ከዚህ በኋላ
በ በጥቶ ተጠረም የሚገኘው መልስ ወይ አይተመኝም፡ ወይ አለምንበትም፡
ወይ አይረከኝም፡ አልያም ይግባኝ መልስ ሆኖ ተዘጋጀ የተቀመጥ ይመስል
ተመሳሳይ ለመጠየቁ ተመከኝ፡ ጥያቄዎችን መዋጥ ለመደብ-ኝ” በዚ

አብረራሁለት::

"ታኩም ይህ አቶ ቴክቃ መዋጥ ስይምን መልሰን አለመቀበል ነው." በላይ አገልግሎት
የእናንድ ሁኔታ አብረራሁለት::

"ይህንን መብት ማን የሰጠሁ ይመከራል?" አልከተት፣ "ጥቅም የቅጥ አይደለም እና
የመደኑች ነው." በዚ አንዲይደንጂጥ ለማድረግ ፍጤት አልከተኝ::

"ጥቅም የለም! ጥን የምን መብት?" አለኝ::

"እኔ ያስፈልጉሁን ነገር፡ መልሰሁ ለእኔ ግልጊ ለማድረግ የመዋጥናን መብት ማ
ሰጠሁ?" በዚ በድርሃዊ ተየቄተት::

"እኔ አሳ ለማድረግ አይደለም፡ ያልተው ነገር ከልከተ ጽሑፍ ተመሳሳይ ሲለምና ነው
በለም ደረሰኝ::

ይህ ስው መታረም አያውቷም:: "ይህንን ነው ያልከሱ፣ እናተ አንዲህ ለማድረግ መ
መብት ሰጠሁ?" በዚ ሰጠይቷሁ፡ ቴክና የመከራልን መልሰ ትስተካክለሁ፡
ስለዕስ ባልጠይቷሁ? ቴክና የመከራልን መልሰ ትስተካክለሁ?" አልከተ
አልተዋጠለትም::

"ከልተ!" አለ::

"ስለልከተና ስይምን አውነቱ ይህ ነው:: ቅድም ሲለ ኮሙን ስታውሬ ነገር፡ እና
በነበርከበት ሆኖ እኔ አንዲልነበሩና ስተነጋረኝ ነገር፡ ይህንን የሚለው ቅዱት ለምን
የመከራል? መልሰን ልንጋርሁ? በለኛ ሁገር ለጥቅም መልሰ መከተት የሚበል ነገ
የለም::"

"ምንድን ነው ያለው?" በለም በድርሃዊ አቋረጋጣት::

"መልሰ መጋት እና መጋት" በዚ መለከተለት፣ ገጻሚዎን በድርሃዊ አንዲያቀርቡት

በለፈ ለማከናዣ እንዲጠይቀኝ በማለት ገዢ ስጠሁት::

"እንደት?" አላ::

በመተራፍ መሳካት ይሰ አለኝ:: ስዕስ ጉባኤን ስያዊርጌን አልወደም:: ስዕስ ለኋገር
ማቻረጥ የተለመደ ስለሆነ ከምናደድ:: የንግግር ማቻረጭ በታችችን ለሰው መብቂ
ዝም አለሁ:: እንዲንድ ገዢ የሰውንም የሸስትም እያረመው መሆኑ ስራ አይቀርም::

"ለሁለም ጥያቄ የተዘጋጀ መልሰ አምጥቶ 'ዋጋት!' በለው አፍጋጭን መያዝ ነው:: ይህ
በጥም ቤታሰተኞች ነው ጥያቄ መዋጥን የመረጥከት:: የማይቀጥልኞች መልሰ ከመሬት
ጥያቄውን ወጪ ማረጋገጫ ይከላል፣ ጥያቄው በወሰኑ ሆኖ ቤት በበጥሮም::"

መከናዣን ከእኔኩ ከመናዊ ህንጻ ስር አቆሙ ከመከናዣ ወረዳን:: እሁን በደንጋጭ
የድጋሪ ፈልም ለይ እንደማየው መከናዣ አቆሙ በጃላ ወርዳ በኋን አልከፈጥልኞም::
የኋን እና የኋኋን ከመን አቆለቅለው ስለሆነ የሚኖረው:: ለድጋሪ ከመኑ መለያ ለመለያ
ታማኝ መሆኑ ቤታሰተው አልፈርድበበትም::

የመከናዣ ማቆሙያ በታወው በቀጥታ ወደ ይቀ የሚያስወጣ አነበሳር አለው:: ወደ
አነበሳር ስንጠ ወደ ስሜያ አስፈላጊዎን:: በይቀ የመጨረሻ ወለል ለይ ቅምን::
በከተማው አሉ ከሚበለት መከከል እንዲ ስለሆነው ስለሆነ የሆኑ ሁንጻ በዘተ
ለውሰለት ስምምነት:: እኔ ፍቃጥ ለይታሰበ እኩለ ገጥሞኝ ይከው በወሰኑ
ተከከቻለሁ:: የማየው ሁሉ መቻቻም ደንቅ ነው:: እኩ ለይ ወደለው ቅምበት በታ በኋ
ለይ ጉኋ ለንደርሱ::

"ይከተር ለለም ነውት? የተለመደውን ወንበር እኩዘጋጀ?" በለው እንገኝን ማበር
የደረሰ እኩ አስተናደድ መየው:: በይንቀሳቸው ይሁንታውን አለውቁ:: ለአስተናደድ
ተለተኝን በንግግር በመግለጫ:: ቅለት ማባከን አልፈለገም:: ለበቱ በታኝ መሆኑን ግን
በቀለሁ መገመት ይቻላል::

ለለ አስተናጋዢ ወደ ቅዱስበት በመምጣት ወይምንቀመጥበት ጥገና አያመራ ወሰን፡፡
የከመ ስማም መጠሃራሁ አያለ፡ እኔ ፍቅርናን ደረሰነውን አያልካ አስተናጋዢ
በመከተል ከተዘጋጀልን መቀመጥ ደረሰን፡፡ መቀመጥው ጋር ደግሞ ሲሉች
ሁለት አስተናጋዢች ቅመዋል፡፡ የነዚህ ስራ ወንበር ስቦ አንማሪው መቀመጥ
ማረጋገጥና ከጠረሻው ላይ የለውን ለአቶ ምርመራ መቀበያና አቶ ማብቅ የተዘጋጀውን
እኔና መሬታ፡ በተጠቃሚው አማርቶች ላይ ማንጠቀ ነው፡፡ ይህ ማግብ ቤት በተ
የአስተናጋዢነት የስራ ዕድል አንደጋጌ አስተዋል፡፡

"ቁጥር የለውም እኔ አረገዋለሁ" በየ የሂሳን አቶ ማብቅ መሬታ ከአስተናጋዢ
ነጠቀከት፡፡ አስተናጋዢም ባልተለመደ በይን አየኝ፡፡ በይን የለበታው መግኘቱ
በቀመጥ፡፡ እኔም አልጠኑም፡፡ የሂሳንም ቤቱ መዝናኛ ትራቀኝ፡ አንደጋጌ የምህንበት፡፡

"ምኑው? በታው አልተመቻልም?" በላይ በየቅኝ ማከመ፡፡

"ወንበሩ ይመቻል! በታውን አርጋጋጥና አይደለሁም፤ መተቻቦት አለው-ቅም" በየ
በታውን የሚመጥን ነው በየ በመንከበት ቅንቃ መለሰከለት፡፡ ስውራ ደምፀ
ከውተድው ነገ ያለ መሆኑ ለለኔም ትው-ቅኝል፤ ከት በላይ ስቀ፡፡

"ምኑው?" አልከተ፡ አሁንም ደምናን ተቀ አድርጋ፡፡

"ከልጅነትና ይምር እኔ ጋር ስተመለለኝ፡ ፍርማት የሚባል ነገር ትው-ቅኝ ቤት
አስበ አለው-ቅም ነበር" በላይ፡ በድርማን ከት ከት በላይ ስቀበኝ፡፡

"አውነትሁን ነው! በለበታው በየየ የሚችበኝ አያመሰለኝ ነው" አልከተ፡ አኔም ነገ
ፈገግ አያስተኝ፡ ስሜቱ ጥን የአውነት ነው፡፡

አሁንም በጣም ከት በላይ ስቀ፡ ከዚህ ከዚህ በየ ተረጋዋን ቅኝሁ፡ ደግኝ ቤት
ስው የለም፡፡

“ԴԱԼԵՔ ՔՄՈՐՄ ՄՈՂԱՇՎՈ ՆՎ!” ՈԲ ՀԵԳԹ ԴՅԱՌ ԼՄՓՈԽԸ ՊԻՒԾԻՆ ԶՓՄ
ԱՎԵԿՆ ՔՈԼՈՄ ԾԵԾԹՎՈՒՄ ՀԲԸ ԿԵ ՆՎ ՔԴՓՄՏԻՒՄ:

"ეղ քլց հեթո-նցո՞ւ ԱՌ ՈԵ!" հլո՞ւ: "ՀՆԻՒՄ ՈՎԴ ՔԼԵԴ ՀԾ ՈՂՈՅ ՀԻ
ԿՈ՞" Ալո՞ւ: ՔԼ ՈՒՄ ՄՈՐԴԴ ՔՄԱՆ ՆՇ ՀՈ-ՀՆՁՄՅՅՎ-Ք ՀՂՈՎՔ:

መስሩን አንዳደነኛው አየተጠኑቁቃት ወደ እሳው በመጠታት ተደረደለሁኝ፡ ወንበር
ቦግንበት ጥሩ፡ በተለይ እኔ በለሁበት በከል ከመሰከቱ አሻገር፡ የካተማውን ሙሉ
ከፍል በተቀመጥበት መግኘት ይችላል፡ ከስር በመፈፀም ገዢ ይችላል ቅጂውን ወርሃዊ
ይለሁ፡ እኩሮ ይጋለ ለበለ እና ለጠጥ የሚመጠ ስምም፣ ከስር ቅጂውን ፍጥረት
መስሎ የሚጠሙበለውን ስዎ ሲያየ ባንድ የሆነ ይሰጣቸው ይሆን፤ በየ አስቀባኝ፡
በዚህት ሲሆን ከታች ከሚጠሙበት ስምም መከከል መፈለግ ይመርቁኝ፤ ወይ
የለወቻ መግኘት!

"ይህን የዚህ ካሳው ሲቋር መ-በላት ተመን ይጠቀማል?" እስከታ...

“ክኩዎ. ለመራቅ ነው. በለስ ለምን እስበባ?”

“Ա ԹՈՅ ՊԹԻՆՔԴ ՀԱԽ? ԱՄԾՎԻ: ԱՄԾՎԻ ԻԾՄՆ ԵՍԴ ՔՍԸ ՄՊԻՋՅՈՎ
ՐԻԺԿՈՎ?” ՈԲ ՌԵՖԻՆ:

“በዚህ መልከ አለበበው ፈም፡፡ ስለምናቸልኝ ይስ ስለሚለን አደርጋዋሉሁ.” በላይ፣ እናን
ይነት የጠመኝን መልከም ዓይነ አንቀጽ ጥም አበረታታች፡፡

እኔ የንግድ አስተያየት እና የደንብ አይደለም “አየገረመኝ ነው!” አልከት::

۹۷

“በብታዎች እና በሰዋቶ መከከል ያለው ማንኛነት”

“እንደት?”

“ቅድም ወደ አንተ በረመ አየመጠሁ፡ አንተ የምታከምበት በታና አካባቢ ሌላች
የከማኝ ከምታከምበት አካባቢ በጥም የተለያና ያማረ የሚመስል ነገር አለው፡፡ ከዚ
ስንወጣ የሚቀመጥ በቱ መዘኅናኝ እንዲረዳ ስልሆ ያሳያኝ ፖስታ የዘመኝው ፖታና የዘመኝው በታ
ልፍነት አየገመኝና ነው፡፡

“ይህ በታ ለአንተ የሚመኝሁ ነው፤ እኔ ደግሞ ከእሁን አሁን መጥተው ያዘሩት በታ
አየሰራሁ ነው፡፡ የግዢም በቱ መዘኅናኝ ለእኔ በጥም ይሰማማችል፡ ለለለችም
የከማኝ እንደሁ፤ ለአንተ ደግሞ የሚታይገኝበት ነው የምታመስላለው፡ ይህ ለምን
አይገምምኝ?” አልከተ፡፡

“እኔን አይገሙመኝም” አለሁ

የሚያውሃው እንደወተደወ በመከመር አይደለም፡፡ ተከሳውን የሚመጥነው በታ
ልደገኝ ተሆኑው ተመልከለት ይሆናል፡፡

“ለምን?” አልከተ፤ “በሰው መከከል ይህንን ይህል ሌፍነት መኖሩ እነዚ
አይገምምኝ?” በዚ መቅበት፡፡

አስተኞቷቸ በተሸ በተሸና ወደያው ወደያው፡ ወደ በረከሰው ይመለለለ፡፡ እነዚ
መግበያ፡ እንደ መንደርደረያ፡ እንደ ቁራፍራ፡ እንደ ከዚ አየለ የምማብ ዓይነት
የመለለለ፡፡ ሁሉንም ፍጻብ የሚያመጠበት መጠኑ፡ ለቀምና ነው የሚመስላለው፡

“የለለውን አለውቁም፡ እኔ ማን ከሰው ሲለምለይ አይሆን፤ የአውነቴን ልንጋሽ ከሰው
ለመለየት ስለ ነው የምመጠው” በለ፤ እንደመተካካ አለ፡

ዝዕም አልከተ፤ የከማኝ ስፋ ለይ በመተኩት የተማርከተ አሁን ከልጠቀመኝ፤ የከማኝ
ትኩ ሂሳብ፡፡

"እነዚህ ተረጋግጧት ይታየኝል?" አለኝ፣ በአዲ ወደ ስሜን አቅጣጭ በመጠቀም:: ወደ
ጠቀሙኝ አየሁ:: ጥንቃም ተረጋግጧል::

"የች? አይታየኝም?" አልከተ::

"ልክ ነገር አይታይም:: እነዚህ በአረንጻድ ልማለማ የተዋጋ ተረጋግጧል:: እሁን የለም::
በት ተሰርቶታል:: ሁሉም ነገር መቋቋል" አለ፣ ከልተሳሰተኝ አንበ አየተናገዣው.
የለ ይመስላል::

ዘም አልከተ:: ቅጠለ:: ይስ አለኝ::

"በጥም የምዕራፍ ጉዳይ ነበሩት በየሻለሁ አይደል? - ከዚህ ቅደም!"

ዘም::

"ይህንን በለኝ ነበር፣ 'የምታዋው ሆኖ አያየትው የሚጠሩ ነው::' አውነቱን ነው::
ሁሉም ነገር አያየሁት ተቀ:: 'የወቅ ይሞዕ የሚተሰማበት ገዢ ይመጣል' ይለኝ ነበር::
ይቶው የወቅ ይሞዕ ከሰማሁ ቅኑሁ:: ከዚህ መጥና ቅጠለ ስለ በኋቂ፣ በሰማይ ላይ
አንድ ወቅ ስጠር ላይ ይስ ይለኝል፣ አስታውሰድዋለሁ." በለ ዘም አለ::

ጥቃት ቅደም አንበ በዘርግ ሂቻ ላይ ይሰላል:: የአቶ ተረጋግጧ መቀበያውን እኔፈ መሬታ
ከሚኖሩ ላይ በማንሳት ሂቻን ቅጊዜው:: በዘምታው ተናሸ፣ ለመስማት ላይምን
የምለው ስላልበኝ::

"እነዚህ ላይ በት የማልሱዎው በታው አንስብኝ አንዳይመስስል:: በዝ ታዘዣ አለኝ::
የለአስታዋጅ የማስታውሰድ:: የሚናቀቀኝ፣ የሚቀበኝ፣ ከንደኝኝ ወር እሁን
አንደምታያችው ወጪት ፍከምኝ ገዢበትን የበለንው:: የጠጣነው:: አኋም
አስተም ፍቅርን አማካትን ያጠኑው..." በለ:: በዘምታ አንበውን ማርጓፍ ቅጠለ::

"የበቱ በለበታች እሁን በመጠ በእርግጹነት ያስወጪኝል" አልከተ:: ከለንበው
መከከል ፍንቃል በለ ወጪ:: ሁሉን ግን አልጨረሰም ነበር::

"በለሁ አሁን የምመጣው ገዢት ነው:: የኔ ለሸ!" አለኝ::

'የኔ ለሸ?!' አባላ-አሰራርኝ:: ጥን አልጠየቁትም::

"ገዢት! ከተዘጋጀ፡ ከሰውን ከረሰ ሌዢት አሁን መጥቻ ወይምን እፈልግዋለሁ:: የሚያያዝኝ፡ የሚሰማኝ ይመስላል:: አዋዋለሁ፡ መዕለቱን ሆኖ አዘጋጅነታለሁ:: በለ:: ለቀብረት ያለስተዋልሁትን ውስከ ከጠረክሱ ለይ አንስቶ በእናድ ተኩስ ከእኑ ወሰኑ ወረመራው::

ስጋት የዚኝ:: ለወቅ መጥተው ባይከውጭኝ አንኋን፡ መከናወን አሉ አየሩ አንድምንመለሰ በማሳሰል::

"እሁን የት ነው ይለው?" በዚ ጠየቁት፡ ፍጥን በለ አየኝ::

"የለም! አንድ ወይም ይሞኑ ይጠናል በዚ ባለስብከት ስሜት ጥሩ! ፍደል" አለኝ::
"የምወደውጥም ነገር፡ ሁሉም ከስር ሽቦ አበር መሬት"

ሙሉዋኝ::

"ለምንድነው ይህን ሁሉ የምትናገረኝ?" በዚ ጠየቁት፡ የዚንቃቄን ለለውቁታይናን
መሰማቷ፡ መቁመሬ ሆኖ አልተሰማኝም፡ ለጠንናቸ!

"የደኝና አንድነትምን እፈልጋለሁ?" በለ:: "የምትናይ ይመስላል?" አለኝ::

በደረሰ የሰማሁት ጥያቄ ስይምን ተወካክ ነው::

"ለምን?" አልከተ::

ቴዕዛዣ ማዘዣን አስተያናል:: ሙን አንድምመስልሰለት አለውቁም:: የወንድ ጉዳይ
ጥርና አይደለም፡ ይኖር አንኋን ለጠረኞት መረቆኝ የሚያውቁ ለው የለም::

"ለብቻናና ማሰረጃ፡ የወይምና ማስታወሻ አንድነትምን እፈልጋሁ." አለ::

የክና ወደ ገዢነት መመለስ ያለቸውን መከላከል አስተዋዱሁን፤ ህንጻ የሆነ
መሰረቶ፡፡

"አዲለሁ ተበሎ ጉድኛ አይከናም፤ የለለ ስው ጉድኝነት እኩ በተወካክ የሚገኘ
አይደለም" አልከተ፡፡

የዚቷ በለበቻ መጥተው አንዳደሰውጭን በጣም ተመኑሁ፡፡ አስተናገዢች
አንኙት አንቀው ለዘረዝሩ አይተው ይሸፍታው መጽጫል፡፡ ሁብታም፡ የሚያለፈበ
አይመስክለቸው ይህናል፡፡

"ቃዕሮ አይደለም፤ ባን አስበበቻ ለለ ስዕ ተናግራፍለስ፡፡ በጣም ተና ጉድኛውም
የሞንምን ይመስክለኝል" በለ ሪሳ ለጠየቀው ጥያቄ፡ የመስክለውን መልስ ይመለሙ፡፡

"አሽ" አልከተኝ የቀረበውን ፍጤት ቅመስከተኝ፤ አንደቻቻ ፍጤ ባው አንዲዘዘዘዘኝ
አለስተዋዱሁም፡፡ ከምግባ ማዘዘዣው ነርክር ላይ የማውቁው በማስመስል አንዳን
ነው የጠቀምከተ፡፡

"ወደድኝው ፍጤበትን?" አለኝ፤ በዚያብ ስር አያየኝ፤ መልኩ መብቃል፡፡

"አልወደደከተም" አልከተ፡፡

"ለምን?" አለ አሁንም ስቅ አየታገለው ነው፡፡ ተመልሱል፤ ተረጋግቶ ነው የሚያወረኝ፡፡

"እርሱ እርሱ ፍጤት አልወደም" አልከተ፡፡

አሽከ፣ ስቅን ለይጨርስ፡ አንድ ነለማሳ ዕድሜ ለይ የምትገኝ ስት ወደ መረጃዎው
ተጠቀቁ፡፡

"እርሱ ይህን ነህ? አንድ ይህን መጠኑ መፍተሁ ነበር" አለቸው፤ አንን በየንቀሳቂያ
አይደለሁ ዓይነት ስለምታ ለጠቃቄ፡፡

"ተዋወቂያት..." አለ፡፡

ለታቸ አሁን ደንብት የየቶች በማስመሰል፡ “እድናህ ፈት? በጥም ታዋጭያለሽ፣ የ
ቆኝ! በጥም የተለያገኘ ስት መሆን አለበት?” በላ ለሉ አንድ ጥያቄ፡ ለእኔ ደግሞ
አገራምት የወለደው መገኑ አዎረደችልን፡

ምን መመለሰ አንድነበረበኝ አንድማለው-ቁ በማውቂ ወይም ከደኝምኑ የጥያቄው መሰረት
ፈጸም መሆኑን በማስተወደ ለሆን ይቻላል በቻ ቅጠለችና፡

“ይህን የህል ፍሙት ደከተር አነዱ በት ለመጣ፡ ለሉ ስው ይዘው መጥቶ አያዥ-ቁዎን
በላ፡ የራሱን ጥያቄ መሰረት መለሰችልኝ፡

ዘዴ በዚ ተቀመጥከኝ፡ ከስተካው ገዢ ጥቃት ተነጋጋረው ፍደች፡ አንድ አስተኞች
ወደ ተረክናው ተጠማቶ፡ “ሂሳብ ተከናወል!” አለው፡

“ለምን? ማን ካፈለ?” አሉ

“አነዱ ተረክና ላይ የተስተኞችና አንድከሚችው የነገሩኝ ስው-ቶ ፍቃው ከፍለው
የሂችት” አሉ አስተኞች፡ ወደ ተረክናው በሉበ ጥሩ አየጠቀመ፡

“እኩ፡ በሉ ገዢ ከተመለሰ አመሰግናለሁ በቻል በልልኝ” አሉ፡

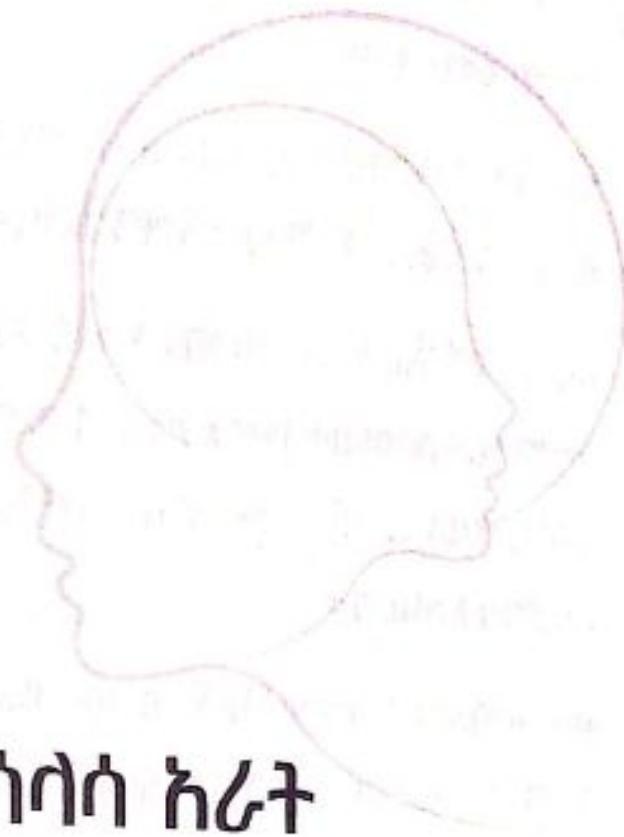
አንዲሁ ፍይነት ከፍያ የለመደው ነገር ስይሆን አይቀርም በዚ በማስተባበ፡

“ትገርማለሁ?” አልከተ፡

“አንደት?”

“የውለታ አንድማረከራልኩ ሲለምታው-ቁ ነው ለከሉ ሁ-በታም ሲፈርር የምት-ውለው?”
በዚ፡ የተረክቦን አስተካሂሳብ፡

“ሂ...ሂ!” በሉ የከና ተረክ መቀበያው እርዳውን በመጨምሮም ወደ እኔ በጨምታ
ለመዋወር በመቻቻት ተረክናው ላይ አገራው፡፡

ምዕራፍ ስብሰ እራት

ከመስታውቱ ፍት ቅጂ ሲሰን አያየሁ ነው፡፡ ቅጂ አዘዴትና መልበት
አውዳለሁ፡፡ በተ ስወ ያልተለመደ አድርትለምን አንድማውስድው አለውቁም፡፡
መከናወ አለውቁም፣ ፍቱ ሲሰ ከልደኝነቱ አንድወረደ ነው፡፡

ዘፈ ጥን አጥጋ መታየት አጥጋኝነል፤ ስራ ለመልበት ወሰኝለሁ፡፡ ለማማር ስራ መልበት
ለምን አንድሰመረጋገኘ አልገባኝም፡፡ በአጥጋቱ ጥን መሳሪ ለመሳሪ ይሰ የሚሉ ሰሚት
በወሰን የለም፡፡ አሁንም ከጥቃቀምና ጽሑር ለለመቆለም አያጠርኝነት ነው፡፡

"አጥጋ መታየት ለምን አማረሽ?" አልካት፤ በመስታውቱ ወሰኔ የማየትን
እኔ? መልሳ መግቀቻኝ፤ "እንደወ ገንዘኝ እንደ? እኔ ሚን አውቁለሁ" ተያቀዋቸ
አየተሰበሰበነት ነው፤

በጥምር ሚን መነቀሻ? ለምን አይመንቀሻ? ማማር ሚንድን ነው? ለማንን ነው?
የማማርዎ? ለሆነ ወይስ ለሰው? ለሁሉችስ በሆነ ሚን ቅጂ አለው? ወረኝኝ!
ከመስታውቱ ተንቀው አያቂ ወደተኩበት ፊልካኝኝ፤

“እባብ! አምራሱሁ?”

“ሁለም ታምርያለሽ ልደ! እንደ አንድ የሚያገኘው የለም! እንድ በታ ነሽ” አለሁ;
ዕድን ስይጠጥ በተኩበት፡ ስያየኝ በመፈልጊ አርማጠኑት ነው የመለሰው፡፡

አሉ ስያየኝ አርማጠኝ የሆነበትን ነገር እኔ ለምን ተጠሬጠርከኝ? ገና ከፌምናለ
ስለማማር፡ ለለውበት ከመክ ይምር ነው ማስቀበ የጃመርከት? በበርሃሪ እናቁረ-
ሩስ ከሚባለ ስዋቂ የሞሙና በመንግሥት ካሬና የህጻዊ የወደፊትኝ አይደለሁም?
- በየንስ አስከሆኑ፡፡

ወደ መከታወቂ ተመለከተኝ፡ ለተው ያልለመድናት አይነት ሆነበትኝ ቅርጫት፡፡
አሁንም አላማርም፡ ያለኝን ለራቅቂ ሁሉ ቅርጫኝ፡ የማግምርም የማለምርም
መስለኝ፡፡

በመከታወቂ ወሰጥ ያለችው ስት እኔ ነኝ? ተንሬ በተከናወ ላይ ኮንፈል በለው ወርሃል!
የግዢል? መልሰ የለም? ተያቄ በቻ፡፡

የግድግዳውን ስጥት ስመለከት ደንገተኝ፡ የቀጠሪው ስጥት ተቋርጓል፡፡ በርካቶ
አንስቸ ወጪሁ፡ ለክ አያይኑ አልተሰናበትከተም፡ መከናወ ወሰጥ ከገባሁ በንፈ
ነው ተዘግዝር ያለኝ፡ እያቀማማሁ ወረዳከኝ፡፡ ከመኝታው ስደርሰ እንቀሳቀሳል፡ ቅስ በለ
ወደ ተለተመድናቱኝ፡ በኋ ነኝ፡፡ መቀመጥኝ፡፡

“ይህና ወል አበበ!” አልከተ፡ ስልሰናበተው ባወጣ የሚሰማኝን ተወተ ለመከላከል
በማስበ፡ ደንገት ነቀቶ በወራ እንዲይዘም ሲልኝለሁ፡፡ ከሁለም ቅን በራ ማርሃድ
አልፈልግም፡፡

“የት ለተሟሬ ነው? ከራ ስራ አለሽ እንደ? በለው ተየቀኝ፡፡ ዕድን መጠራኑን አንድ
መተኩት አለመተኩቱን ይፈጸመ መናገር የማልቻልበት ሁኔታ ወሰጥ ከገባን ቅሬተናል፡
የዕድኑ ቅስ ይከዋ አያተከደናበት ስይተኛ የተኩ ያስመሰለዋል፡፡

“በኩረም አንድ ቅጂው አለኝ” አልከተ፡ ይስ አለኝ፡ በደረሰታው ተገዢዣኩኝ፡
ቅጂው አንዳለኝ የጥናነገረው ስው አንኋን አለመኖሩ ይህን የህል አንዳተሰጣቸ
አልተወቀኝም ነበር፡ ‘የት? ከማን ጽሑ?’ በለው አንዳጠይቀኝ አጥብቃው ተመኝሁ፡

“ጥሩ ነው ለይ! ፖይ!” በለው የተመኝሁትን ስይሆን ያልጠየቅሁትን ፈቃድልኝ፡

“በኩረም አመጣለሁ አሽ! አንዳተተኝ” በየ አኬም መመሪያ አስተላለፍሁለት፡

“እኝ ከዚህ በለው ለለመተኝት አጥከራለሁ” እለ፡ አባባ ከድርግ ቁልፍና መዋቅ
ያውቅበታል፤ እነዚህም ለረክዎ አልከናተም፡

ለለመው አስበ ተመክተ፡ ፍቃድ ለሆነ አንዳጠይቀኝ በመስጠት፡ ‘ወራ ማን
ምናለሁ?’ በየ አሁንም ሲሳን አየጠየቅሁኝ ወደ መከናወ ገበያ፡ በዚቱኝ፡ ተመልሽ
መደከኝና ወደ አያቴ መኝታ ተመልሽ ግንባሩን ለምክት፡ አድቃንና የዕድገት
ቆንካውለበበ ስበኝ፡ አንገኝና ይህ በመሳም የፈረሱትን ለቀለቀኝ፤ ይለቀልቀኝ!

የንለወተደው ፍቃድ በእኝ አበበ አበበ አድርጋ ለሆነን በማሻሻት የጥወጻ የንበርኩ
ይችልን መልሽ ከመስተዋቱ ፍቃድ አገኘሁት፡ ይህን የህል ለመታየት መጠኑቸ
ለሆነው አየገረመኝ ነው፡፡

ከቀጂው በታ ስደርሰ ለቀጂው አስር ይችቃ የህል አንድማቅር ማይ አፈርክኝ፡
‘ተመለስ! ተመለስ!’ የሚል ሁኔታ ይበረበሩኝ ይመር፡ ‘ለምን መጠሁ? ማን ለውሃ
ነው?’ ሲሳን ጠየቅሁኝ፡

የንለወተናው? ወይ ጉዳ! አሁን አኔ ነኝ ወረ የሚችግሩኝ? ከመቻ ይምር ነው ይግባው
ማውራት የሚያሳሰቡኝ? ሲሳን ታዘዘበሁኝ፡ በታ ይሞራል፤ ሲሳው ነኝ በታውን
የመረጥከት፡ የአስተናወቻቸ አድብ ባይበዛውም በማይሆ ለይ የለው ወጪቶች የጋራ
ጥቅምና ቅጂንት ከላቸው ወር በአንድ ለይ የሚዘኑበት ነው፤ ከዚህ የስወጺኝ
ይሆን? በለው መስጠት የለም፡፡

ለኋቱን በድርሃሚ አየሁ፣ አሁንም የቀጠረው ለማት አልተገዢም፡፡ አስተናገድ መግለጫ፡፡

"ለው አየጠበቅካኝ ነው" በዚ ስይደርሰ መለከተ፡፡ የምጫብቁው ለው በሳሽ አልደረሰም፡፡ የነበረኝ ተነስስነት ለያሻፌለቁል ይር ይር እያለ ነው፡፡

'አንደት ያረፍናል? አንደእኔ አልደረሰም ማለት ነው? ወይስ መከራቱ ነው? የንግድ ይከራል? የድወለው ሲሆ? ወይስ አስተም አንደ እኔ መከታወቂት ፍት ቅዱ ከሱስ አየተማንጻ ይሆን?' ማልጥ አልከኩ፡፡

ከለው ለይ የሰው ጥሩ ለያርፍ ከገባሁበት ሁኔታ ተመዝግቷቁ ወጪሁ፡፡ ቀና ለሌላ አስተናገድ በድርሃሚ መጥቶ አጠገበ ቅዱል፡፡

"ጥክክለኛ የእኔ ወንድም?" አልከተ፤ ምን ያጠቃልኝል በዚ ሲሆን አየጠየቅካኝ፡፡

"እኔ በፍቅርም! ደንገት ማዘዣ ከፈለጥ በዚ ነው" አሉኝ፤ ለሆዎን በአግባቡ አየላሩ ነው፡፡

"አሁን እኔ 'አንተ' የምባል ነኝ?" አልከተ፤ ሁልጊዜም የተለመዶ ገጠሚያ ይገመዙኝል፡፡ ይህ አስተናገድ በፊደም ከእኔ ይበልጥል፡፡

"እኔ - በፍቅርም!" በለው ተቋላስለሰ፡፡

"እኔ ወሆን አጥማልኝ" አልከተ፤ በጠረክሮው ለይ ወደተቀመጥው ወሆን አመለከተኝ፡፡ በቱ የወሆን ስለት የሚይታውቁበት ነው፡፡ ተጠቁማለ ለመጠ ቅድሞ መጠጥት የሚችለው የጠርመሰሰ ወሆን በረክሮው ለይ ቁርቦ ነው የሚጠብቁው፡፡

"ተመልሽ አመጠለሁ" በለው አየተቋላስለሰ ፖዲ፡፡

ለኋቱን ተመለከተኝ፤ ስለስ ደቂቃ አልፏል፡፡ ከተቀመጥበበት ተነስቸ ወደ መዋጭው አቀኑሁ፡፡ የሙከራዊን በር ለሙከራት ለይምር ተከናወን አንድ ነገር ነኝ፡፡ ከዚ አልከተኝ፤ 'ምንድን ነው?' በዚ ለማየት፤ ለክ ቅዱል፡፡ ተቋላስለሰ ለሆን ተቋላስለሰ

የለት ይምርል:: አየርጉ እንደመጣ የሰታውቷል:: ቅኑም ንብረት የለለበት ፈቃቃ
ነበረ::

“መጠህ?” አልከተ፡ የጊዜም የተለየ ሁኔታ እንዳልተፈጻሚ ለማስቀመጥ አየቀምከተኝ፡
ቁጥር ጥንቃቤን ነው? እኔ አልቻልበትም::

“ቀበሮው አካ ቤቱ ወሰኑ እንዲ፡ መከናወ ወር አልነበረም” በዚ አገዋቀተ፡፡

“በግም ይቅርታ! በጥ...ጥም ይቅርታ! የሚተከኝ ስው አርፍድ ሲለመጣ የለም ከስራ
መመት አልቻልከተም” በለው መከላከል አቀረበ::

በይነት የተከማኝ ገዢታም ይህን፡ የተናቀዘ ወይም ያልተፈለግበት የመለለኝ
ፊርማው ስጋት ተኩኝ ፈረጻዊ፡ አመንካት፡ የጊዜም እንዳልዋሽ ታውቀኝ፡
እንዲውም ብሔሽ እኔ የጠናሆኑ መለለኝ፡

“መጀመሪያ ንበረበኝ፡ ጥንቃቤ ይግባኝ የሰራው በተረጋው አልፎ ንበር” በለው ከበድ ጥሩት
የጠናሆኑ ሁሉ ለሰኑ ወሰኑ የሚገባውን ማስተበበያ አግተለተለው፡፡

“እና የለውም በቁ! ከአቅም በለይ ከሆኑ፡ እ... እናሆኑ እንቀይ ወይለ ሌላ በቁ
አንድ?” አልከተ፡ የጊዜ ሆኖ ነው.

“እንደፈለግበት፡ ተኩኝ ስራ አድራ፡ ወያዙ መመጥኑ ነው” በማለት፡ እንደፈለግበት
በግም ከዚህ በኋላ በዚ በይዝካሱት እንደማመር አሳውቀኝ፡

“መለለኝ፡ የተቀመጥበበት መንበር ለይቶ አገኘሁት፡ አስተናገዢ መሂሳን
አጭጠኛ ለመሆኝ፡ አየተጠበበው መሆኑ አለበት፡

“ኩኝ ማታ ገብተሁ ቅኑን መሳተ እንደት ተስራለሁ?” በዚ መየቀተ፡
እንዲቀመጥን፡

“ኩኝ መቀት ነው የገበሆት” በለው እረመኝ፡

"በጥም አድካማን መሆን አለበት" አልከኝ::

"በጥም አንቂ! አድካማን ነው፣ ገን ደግሞ የወ. ፈጻን ይደረገ፡ የሰራው ዥበኛ ነው፣
በለም የለመደው መሆኑን አብራሪልኝ::

"ሁለተኛው አንዳዘህ ነው የምትሰሩት?" በዚ ተየቁከት::

በስልጠና ላይ ያለው ሁለተኛው አንዳህ ነው የምንሰራው:: ተኔ የመማር አጋጣሚ
ነው ይለናል፤ አኅኖም በዚ አንጻርቃዋም::" በለም አንድ በርሃዊ ወሂ በአንድ ተኩባሽ
ወደ አቶ ገለጠ::

"ስታደሩ ወሂም አይሰጣችሁ?" በዚ ለቀልደው ትክክለኛ፣ ለቀ::

"ይከባኝ ነው፣ አንዳንድ ቤቱ ደካም ከመጠን በለይ ሲሆን ከድካማው ማን
አንድማንገልሽ ማውቅ ይከበናል፡ መተኞች፡ መብላት፡ መጠጥት፡ ከወ
መጠለት... አታወቂውም ፈጻን አንድማንያስፈልግሽ" በለም ለይ-በራራልኝ ትክክለ::

"ለምን አትጠረቃም ታደሪያ?" በዚ ተየቁከት፤ አንዳህ አስተዳደርዎ ከሰራ፡ በምሳሌ
ለምን አንድማንሰራ መጠየቅ አለበት::

"አንድና የሚሰማሽ የለም፡ ደግሞም ሁሉም ያለፈ-በት ሲለሆነ አይሰማቸውም" በዚ
አርብ በአርብ የሚጠቃው መልስ ስጠና::

"አይሰማቸውም አንድ ይሰማለ ማለት-ህ ነው አይደል?" በዚ የነገሩን አብራሪሁለት
ወንጀት የተናገሩትን፡ መልስ ለነስ ማብራራት ይስ ይለኝ::

"ምን ይሰማለ?" አለኝ::

"መና ነው ስሜው የምትሰሩት?" በዚ ተየቁከት::

"ይከባኝል፤ የሚበለ አንዘዝ?" አለ፡ በድግምዥ ወሰኑ የመሰላቸት ደግሞበት አለ፡

"ቴኔ" በዚ አስተናገኝን ፈጻልከት ስጠሱት፤ ከተና አለ፡

“እኔ ስርና ለለጠ እንበላ?” በለው ስጠራቸኝ

“እኔ ስር፡ እኔ ለለጥ” በለው አስተኞች መጽሑፍ ይመረ፡፡

“ይህን... ስር ተመዳለሁ?” አልከት፡፡

“አዎ! የሚረጋገሪያ ፍጤብ ነው!”

“የሚረጋገሪያ ፍጤብ ማለት?”

“የቃ ሲደካመኝ፡ ለከፌቶ፡ ይሰ ሲለኝ፡ በቃ ፍጤም ዓይነት ከፍ ያለ ስጠት ወሰጥ
ለን ከሰኝቱ ያረጋግኝል፡፡ ሁሉም ስው የሚያረጋገር የፍጤብ ዓይነት አለው፡
ዘፈኝነት ይሞር የሚያውቃው፡ የለመድው፡ በየትናው-ም ሁኔታ ወሰጥ ሆኖ በያዘው-
ሙሉው የማይከተሉት” በለው፡ ስሩ ያለ ማብራሪያ ከሰጠኝ በኋላ

“የእኩዎ ፍጤብን ነው?” በለው ተየቀኝ፡፡

“የኅም ፍጤብ ስር ነው” በየው የጊዜ፡፡

“በተ ማረጋገሪያ ለየረጋግኝ ወሰና ቁድ-ም በማግኘት፡ በደካመኝ ላይ አገረት
ለመምርበት አልፈለግከ-ም - ‘ኅ’ በማለት፡፡ በዘመኝ ላይ እኔ በዘም መረጃዎት
ማረጋገበት ሁኔታ ወሰጥ አይደለሁ-ም፡፡

“የዚህ ስው፡ ስር ነው” በለው ማረጋገጧ ስጠኝ፡፡

“ወደን ይመሰልሆሉ?” በየው የማለውን ለመሰማት በማሰብ ተየቀከት፡፡ መረጃው
የሚያመለከተው በይንስ አሁን በተቀመጥንበት መረጃዎት ላይ፡ ባማሽ በጣም እና
እመጠኝነቱ ስህተት እንደሆነ ነው፡፡

“የዚህ አያልቀብናም አይደል?”

“እንዲሁት የማሰማግ የለም በለው ከመተው አይደልም?” አልከት፡፡ መዋታቸኝን ወደ
ፊመርበው በመመለከት፡፡ መልሰ አልነበረው-ም መሰለኝ አም አሉ፣ እናም አም አልከት፡፡

"ሁለታችንም አንድ ነገር የሰታውነን መሰላም" አልከት፣ ገዢታችንን ለመሰበር፡

"ምን?" በለው መቀኑ፡፡

"እኔ የተገኘነው በቀጠር፡ ለመጀመሪያ ገዢ መሆኑን" በየ አስታውሳዴት፡፡

"አዎ! ከመሞጣቱ በፈት አንደነፃ እያስበከኝ ነበር፡ ገና በመጀመሪያ ቁጥር ከረዳደከኝ፡ ይጋጌ ዕድገት የሚገኘት ዕጋፍ አነስተኛ ነው በየ በመከታት ነው የመግሁት" አለኝ፡፡

ለሁ ይስ ይስ አለት፡ "ቀጠርው በፊጥ የሚገኘ ታለቅ ዕድል መሆኑን ማወቅሁ ፍቃ
ናው" በየ ገራዘን ካስከተብት፡፡ የምናውሬው ከዚህ ቁደም የጠበቀ ግንኝነት ያለ
በሚመስል ነው፡፡ ጉባኤሮችን አዲስነት የለውም፤ ለማቻቻ ገጥም ይሆን?

"መንፈድ ስከፍተልሽ ሪፖርት አብ" በለው፡ "አኄም በቀለለ የግዢገኘ አንድይመከልሽ፤
በማለት ማስፈጸሚያ በሙ ሰነዘረ፡፡

"እሱ - ባከሁ!?" አልከት፡፡

"አውነቴን ነው፡፡ የአዲር ሲሆ በዚ ስለምስራ ቁጥር በቀለለ መሰጠት አልቻልም"
በለው ማቀ፡፡

"ዋናው ነገር በቀለለ የሚትገኘው በስራ ባህሪ ባህሪው ቅዱንያት አንድ፡ አንተ ላወ
ባለሁ ተፈላጊነት መብዛት አለመሆኑን ማመኑሁ ነው? ተሆነናሁን አድጋቃይሉሁ" በየ
አቀመስከት፡፡

ማቀ፡ ለቻ ይስ ይለል! ለው መሆኑ ያውቅበታል፡ ይስ አለኝ፡፡

"አንድ ማን አንድው ቁጥንም የግዢትሂድበት የለሽም ማለት ነው?" በለው፡ ለያዥው
አንድ ነገሮችን ሲጠበቅ፡፡

"ምን ለማለት ነው?" በየ ቀጣ አልከብት፡ ፈቻ ለይ የዚ አንድያ አንድቻ፡ ይመከሩ፡

የይተጠሩርን በመሆኑ ስከናወው ታምኑ:: ለክ አንዳህ ነው ክውለ፣ ማለት፣ ደንጋጌው እናም ወደ ቅልበ መለሰኝ::

"የግዢትሃቻበት በኋር ከሰላለ ደቂቃ በላይ አጥጋብቃቻም ነበር በያ እኩ ነው?" በለ::
በቀልድ ለመረጃዎች ባከራ::

"ገርው ይሞጣልሁ አንፃ:: አንዳህ በቀለለ የግዢትረጃዎች አልመሰለኝም" አልከተ::

"ይህ ተያለሽ፣ ለማነጋገር አጥከብቃቻም" አለኝ::

"ልታስከረምመኝ መንደርሱርህ መሆኑ ነው?" አልከተ::

"ይህን እኩ ነው የግዢልሽ! ያስብቅውን ለመኋገር በዘት ገዢ የለሽም፣ ለለ ስው በሆን
አንዳህ አይደርግም" አለኝ::

"እንተስ ተኩስ በትጥካወው ፍጤን ይሉባል? ከደረሰርኩ እኩ ፍጤን አንደምትፈልግ
ማውቅ ይቻማል:: ለግዢስ አሁን ፍጤን ሲተለኝ አንደፈለግኩ ስለወቅኩኝ እኩ ነው::
'ልታስከረምመኝ ነው ወይ' ያልከተ፣ በማሻሻርመሙ አንዳቀጥል
ፈልጋለሁ::

"እንደት? ፍጤን አልከተኝ?" አለ፣ አንዳለወቀበት ገበኝ::

"የልከው-ማ፣ ይህ ተያለሽ!... ለማነጋገር አጥከብቃቻም!... ነው አይደል!?"

"እም"

"ምንድን ነው ያልከተኝ? ይህ ተያለሽ ነው? ለማነጋገር አጥከብቃቻም ነው? ወይስ
ይለ የግዢትይው:: ለማነጋገር ስለማትከብቃ ነው ለማለት ነው?... ፍጤን ማለት ነው
የፈለግኩው?" በያ አብረራሱለት::

"ነበበው እናይ በታስከረምመኝ ስይስል አይቀርም" አለ፣ ወይኖም የተተተ አያኝ::

"እሁን ይሻላል! አቅምን ማውቅ ጥሩ ነው:: እንተም ይህ ተለለሁ" ስለወ፡ የነረሰው

ስር ተመልከት ለበተኞበት ካበር::

"አመሰግናለሁ!" አለ::

ማንቃለቱን ነቀነቀብት::

"ምኑው?" አለኝ::

"ገኘ በዚ ይቀርባል! አሁን ሲሰ አለበለለ ጥዣናና ነው የሰጠኝና፡ ማጠናንያ
አይጠበቅብህም" በዚ አገናናሁት::

እርበታል፣ ርርዕስ ከመቅረብት አስደንግጻ አጠቁዋ:: እኔ በስላጣው ቤቶች ተኩ
ተኩቀሳቀሰኝ:: አበላለን ስም ከሰላጣ ወር ቁለቁለ ጥሩን አንዳይውሰድው
በመሰረት ከተርሻው ተቆጠብኝ::

ደሰ በስራናል! ለይም ደሰ የሚሰ ነው:: ሲሰን መሆን አይከብደውም:: ሲሆው ይህን
አስፈላጊ የተመዘገበ ነገር በይኖር ዓይံ፡ ደስተኛ ሁይወትን ለመኖር የሚችል ነው;
አሳዘነኝ:: ለምን ተዋክቡ መኖር አንዳለበት በመጠኑ ይገባኝል፡ አስተሳ ይገባው
ይሆን?

"እኔ 'ምልሁ!... የምር ብን ለምን አንድነህ አስከደካም ትሰራሉሁ? የምር መጠየቁ
አትቻልም - 'ለምን?' በለሁ" አልከተ::

"አንድነገርኩን ነው፤ ሁከምና የገዛ ታሪክ ተገኘ የሆነ መያ ነው:: በራሳ ቅዱ
የራሳን ነፃነት የተነሱት ነው:: ተልልቻዊ ለለማይደገማቸው አይደመጥም:: እነዚ
ስላለፈበት አጥንቃም ነኔበት በለው ይሰንድኝናል" በለው አብራሪ፣ ርርዕስ የእውነትም
አረጋግጣቹ መለት ነው:: በንግግሩ ውስጥ ምንም መሰልቻቸት አልሰማሁም::

"በዚ ላይ በተወሰነ ይረዳ ትከከል ስይሆኑ አይቀሩም በዚ አስበለሁ:: ለይም ስሜ
መሰራቱ መያው የሚጠረቀውን ለይም ስሜት መቆም፡ አንቀጽና የለመተኝነት
የመሰሰለውን... የእከልም ሆነ ሁመምተኝን በማንኛውም ሆኝታና ስሜት ከዚ

በዚህ ቅድመኛ ሰጥቶ፡ ለማከናዣ፡ ለመከበብና ለመደገፍ የሚያስችል የመንፈስ
እና የአዳምና ጥንካራን ለማይበርሱ ይረዳል” በለ፡ ከታላቂዎች መላ በሙሉ የተችሬን
አመለካከት እንደለለው አመለካተኝ፡፡

“ቃቅሩ የተወሰደኝ ሲሆነት አይመስልሁም?” አልከተ፡፡

“እንደሆነ?” አለኝ፡፡

“እኔህ ከመምጣቱ በፊት፡ ለብዕን ስንት ገዢ እንደቀየርኝ ለንጂሁ አልችልም”

አልከተ

“በጥም ቅንጅ ቅማሽ ነው የለበሽዎ” አለ፡ ለቀኑ ከንቱ አልቀረም፤ አስተውለው
አይችል፡፡

“ስንት ስራ ከቀየርኝ በፊት፡ የለመደከተኝ ቅማሽ ለብዕ እንደመጠበ ግን
መጠሙት አትችልም፡፡”

“ለምን ቅየርኝ? መቻቻም እናን ለመማረከ አይደለም!?” አለኝ በማሻሻል፡፡

“ለራሳሁ ትንሽ ከፌ ያለ ማሞት በኋርሁ ተኩ አይመስልሁም?” በዚ በቀልቀ
አይበከተኝ፡፡

“ጥናው ነገር ግን አስተ አይደለም፡፡ ለብዕን ይጠማኝ ከቀየርኝ በፊት እያቴ ወር
ቻይ፡ እምራለሁኝ ወይ?” በዚ መቀበለ፡ የተከደኑ ማይኖችን ለይከፍት በጥም
አንድማጥና ነገሱ፡፡” በዚ ነዋም አልከ፡ የሚለውን ለመስማት፡፡

“እኔ...” አለ፡ ገማገኘ ያልተቻይኝ መሆኑን አውቻል፡፡

“እኔ መታየት አጥቢኝ ለብዕን በመስታውት አያያሁ ስንት ስለቀ፡ እያቴ በዚሁ ስያጋ
ቻይ ያለኝ አያዋሽ ወይም ለሽንጻ እንዲሆሱን አውቻለሁ፡፡ ለእስተ መማር
ማለት፡ መቆንዶት መለት ማንም ይህን፡ መማርናን ለማውቁ፡ ቅንጅናን ለመለያት መግጥ

ለለለሰራለንው ነው፡፡ ለእኔ ደንግሞ መማሪር ማለት ማየትና መታየት ለለማሽመስክር፡፡ እና
ለን አንተ አይተሁ ትምህርች ተለለሁ፡ ትወደኛለሁ በየ መድካሮ አንዲሁ ለመከራ
አይመስቀልኝም፡፡

በተመሳሳይ ለእንተም መጠየቁና መልሰ ማለት ለእንተ ጥያቄ የሚመኑን መልሰ
ማማኝት ሆኖ ለሰጣሁ ይቻላል፡፡ ለጠየቁከቶው ለወጥ ደንግሞ የተሰጠዋውን፤
የሚያውቀትን ከመመለሰ ወጪ አማራር ለለለለችው ይሁናል” በየ በረቱው
አብረሪሁለት፡፡

“ለሁን ይቻላል” በለው በነገሩ ማስጠበቅ የሂድመር መሰለ፡፡

“እኔ ባን ለለሁን ይቻላል’ ማይሁን ነው’ በየ ነው የሚገኘነው፡፡ መሁን አንድዎዎ
ነው፡፡ ለው መሁን፤ ቅንቃ መሁን፤ ሁሉን መሁን አንድዎዎ ነው፡፡ ለለዘሁ መማሪር
ማለት ወይም ቅንቃና ማለት፡፡ ለእኔና ለእንተ ትወሰደና ማየትና መታየት በማለው
ተቀይሶል፡፡”

“በዚህን አርማጋጥና ሆኖም?” በለው መየቁኝ፡፡

“አርማጋጥና ባልሆነስ? እናና አንተን ከነበረው ትወሰደና አንድ የሚለያን ነገር ቅንቃና
ነው? ባልሆስ፡ ምን ትለለሁ?”

“እኔ አንድ!” አለኝ፡፡

“የእና ይቶ መወረዳ አይመስልሁም? ለሳሽኝን ይቶ አንስተን፤ የራሳሽኝን ይቶ
ሸላቻን ደርማመን ማየት፤ በመቀጠል ደንግሞ ለለው አንዲያየን በየመከተቷ ለይ
መለመና፤ ከዚያ በኋላ ምን የህል ለው አየን፤ ምን የህሉ ወደፊት ወይም ወደፊት
በለን ስንጠናቸው አይደለም የጥናውለው?” እስከተ፡፡

“ልክ ነው!” አለ፤ ተገርም ነው የሚሰማኝ

“አዎ! ለለዘሁ ለእኔና ለእንተ ለው ትኝኝን ከለየነው ልለቻ ከለቻ፤ ያለንና የጥናና

አይመስክለንም:: መኖር መታየት ነው በለን ቅርጋናል::

"ከዚህ በተያያዘ የንተም ቅጂር ያው ነው:: መልካን ከልዕድድነው ያልተመለሰ
ለመስራሁ ይቻላል:: ሁሉት ትወልደኛ ማንኛታችው በማያውቀት መልካ ለየተለውበ
መምጣትን በለማግዬ ሲጋጥቱ መኖርታው ያሳካናል:: እንዲ እንዲ ለለው ለይሆንና
መሆን ለያስፈልገው የሱስትን በታ መያዝ እንደሚበቃ ለምን አኝው-ቅጥም?" በዚ ሰነድ
ጥቅክና::

"ገኘ በመጀመሪያ ቅጂር:: ከባድ ሁሉ አውረድበትኝ" እስ እስት የጠየቀብት
መስላክ::

"ለማንኛውም ስታየኝ ከማርከሱ:: ስታውቀኝ ይግባው ትወደኛ ይሆናል" እስከታ
የእኔት ወይኔን እየሰበርበበት::

"እኔንሰ" እስ::

"የንተስ ከዚህ የተለየ ለምን ይመስራሁ? ቅጂን መስመርም ይታያል እኩ!" በዚ
ቀለድከበት::

“እሰበ ለመጥ እኔ ከፈልከኝ:: እስተዋረረዳረረም:: ከመቀመጥቷን ተነስተን ወደ
መከናዣ አመራን::

"በነገሩን ላይ ተስፋ ሽከም ከዚህ በኋላ እንተነህ የምትከታተለት በለኝል" እስ::

"ምን? ለምን? እስፈልግም!" እስከታ ይንገት ነው ይህ እኩ ያውረድበት::

"እንደ? ወን አይረማከብ?" እስ ግራ ተጋቢቶ::

"ምንም ቅጂር የለም! እኔ አነጋጋጋዋለሁ" እስከታና ወደ መከናዣ እንደገባ
ጠበከተ:: እገናገኘረም:: እንደተቀመጥ ተንከል እሰበከኝ:: እኩ በመከናዣ ይዘ
የምትከታታው የዘረጋጀ ለደወቻ ሁሉም ሁሉም እስ::

"እኔን ላጊበሁ?" አልከተ፡

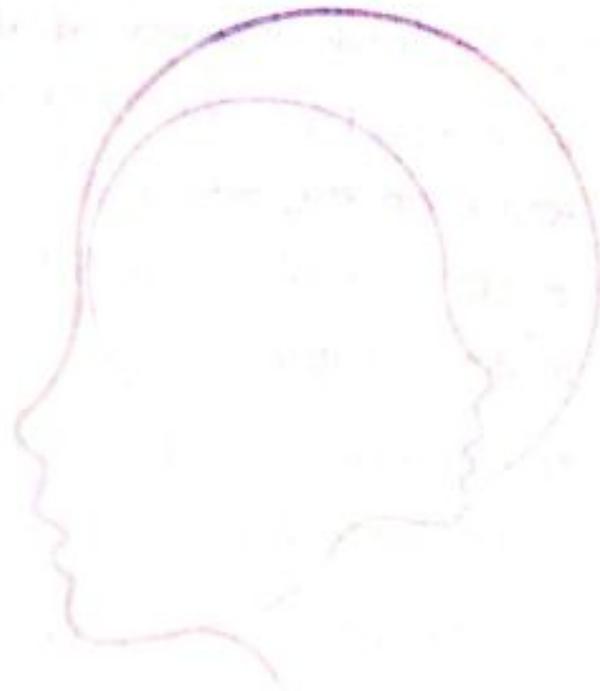
"ይህ ይለኝል!" አለ የደንብነትን አለመቀም፡

"አናቸው የደረሰ ነፈናቸው ስለምትዎች ከዘመ ወሰጥ ይኩናውን በትስማዬ የሚቀምጣል፡ በዚ፡ እንዲን የዘመን ከሰት መደብ ማጭዎችው በመከተት ከዚን መረጃዎች፡ በንግድ ልቱ በደብቻ ያበራል፡ አሳይናኝ ህጻዊን ለዋሪር ሲሉ ከዚ ቁጥጥሮች ይመራል፡

"... አርቆ ማሰረታዊ አያላን አዕምር

አንደምን ተሳንን ለማከበር ቅጠር..."

ጥናቅላቸን ነቀነቶ፣ ባንኩም ማደረገ አይችልም! በማለ መቀበከት፡ ይህ በየታፊ፡

ምኑና ስብሰ አምስት

“የእሱ ደም እናብ ነው! - ወቂት በብቂ ይመጣል፡ በእና ሁንጻ ለዘመናት የዘለዎች
የደተቀኑ ማርድ፡ ሆነቸን ቅዱረን ልኝቶሙዎ፡ ያቃተን እናብ፡ የእሱ ደም ነው!”

እሉ አያቱ ለበታዎ፡ እኔ በለሁ-በት አብይ አያዎራ፡

‘የእሱ ደም እናብ ነው! ያለው ቅዱቡን ለበታዎ፡ ጥሩን ማለቱ ነው? በዚ ሲደን
መጥከኝ፡’

“በልደነትም ሰው እኔ ከአዲር ነው የተስራው ሰልሽ፡ የደንገጥሽው ተዘረዘሩል?”

በዚ በማረዳኩ ሆኑታ፡ በጠራ አዴሞር አስታወሳኑ መጥከኝ፡

መርሰት የሚሸምረው ከዚው ወደ ገለ አንድሆን ማስቀመጥናል፡ ሰው መርሰት
አይምር፡ ለዘለም ከደረሰ፡ ለመርሰት ከበቃው፡ ቅድመ የሚረሳው ከዚን ነው በለዋል፡
ቅርቡን ሙን አንድበላ በጠራው አልበላሁም፡ በዚ ለግብ-ግብ የሚጠበዙው አያቱ፡
እኔ አንድና በረሰው የሚፈውቀበበትን አጠማኑ ቅል በቃል ማስታወሻ ገመኝ፡

“አዎ! አንድና ተዘረዘሩ እናብ የደረሰ እኔ እናብ በዝዕበ ቅጥር፡ ተስርሱ የሚልዎ
ነው የሚመስላለኝ” አልከተ፡

በአዲምርና ገዢው ጋር ለመመለስ አየገባገባኝና ነው፡ በዚህ አድራሻ ተልቅ ጥወቃል፡ መሬቱን በግብር ፍቃድ ያደገኘ ከር ቅልቶታል፡ አያቴ አገንብስ የሰይንቶች በዚህ ደጋሞው የከረረችውን ተከይ ይመከተለታል፡ እንዲሁ እንዲከፀዎ፡ ይግባኝ አናብ በሚሆንበት ወቀት ከተገኘ አናብ ከላላ ሲሆን የለቀውን አናብ ደግሞ በንግድ ተቋሙው ይይከናበቻል፡

“ተሳታፊለሁ! ይህ ከእራር ያልተሰራ መሆኑን አገወቂዕጥም ነበር፤ ተሳታፊ አገባገባኝና” በላይ፡ ወደ ተክናው ስጠመ፡፡

“ታኩም ከምኑደን ነው የተሰራው?” በላይ መቀበት፡፡ የይለኛ አናብ ለየዘነበ በመሆኑ አያቴ ሪፖር ውስጥ መልቀ ከገባ፡ አናብ ለይ ስራ መዋለ መሆኑ አገባበኝና፡፡

“ይህ ከእራር አልተሰራም” በላይ ከገባበት ወጣ፤ “ይህ ሪፖር እራር ነው፡ ለለወ ሆነ የሚሰራበት ልጅ! ይህንን እንዲታወቁ፡ ይህንን እንዲገኘ! ይህ እራር ነው!” አለኝ፡

“እንደት አበባ?” አልከተ፡ አድማውን መለ ከሚያቀምኑበት የዚህ - ፍጥረት ተምህርቱ ማፈጻጌበት እንዲለ ሆኖ፡ እንዲሁ መሄድው በቀረበ ገዢ ከፈጥረው ለያጠሙው የሚችል ገማግር ውስጥ መማበቱ አገባበኝና፡፡

“ይህ ሪፖር እራር ነው - እራር! ሁሉም የሚረጋገጠው፡፡ ከሽዱ ቅናድ ለለ ጋር ወሰድ የሚያፈሰው፡፡ ያለው የሚመራው፡ የሚያርሰው፡ የሚከሏበት፡ የሚያደራበት እራር! ይከመኝና የሚያውቁ፡ የዘኔበትን የሚሰጥ፡ የጠሌበትን የሚቀበል፡ አምበት የሚያውቁ፡ ሁሉም የእኔ የሚሰው፡ ለያሻው የሚጠጣበት፡ ለያሻው የሚበለበት፡ ቅናድ ወሩ የሚያጠጣው፡ የጠጣውን የሚሰናበት፡ እናራ የሚመጣበት፡፡

አትሳታቸው! ለለረጃሁ የምቀበጥር እንዲይመስቀልበት፡፡ ለው ከእራር ተስራ ያልከኝ ምዝም ስህተት የለበት፡፡ ለው ከእራር ነው የተሰራው፤ “ይህ! ነው የእኔና ለም”

“የእኔ ለው የተሰራበት ይህ የተሰራው ማን፡ በደም ነው፡ አይወለም!” በላይ አቋን ወደ

ወጪ አመለካት:: አንዳህ አንድሚውርድው ከኖብ የፈሰሰ ደም አለ:: ያ ደም የደግ
ደም ነው:: በዘሱ ደን ደም ነው ሁላችንም ስው የሆነው፤ በለ ጥገናናን አቅረበ::

“ሁላችንም ማን ነን?” አልከተት::

“ሁላችንም ማለት አኞኝ - የልተነከነው፤ የሙላጥነው፤ የተማርሱው፤ ደንብ በበባን
ያመራው፤” በለ አበራራል::

አያቱ ካሬ ይለበት ሁኔታ ተስማምቶችል፤ በዘ አየቀበበረ አይደለም::

“እኔ በባም ይህና ነህ አበባ! ጽሑት በለሆል” በየ፡ አንጻቃን አቅራ አጥማት:: የተኩሙ
አጥንት ከንፋይን ገዢው፤ ቅዱር አጥንቱ አንሳቀቀም በለው የሙጥና ተጠብቀዋል::

“እኔ የአንድ አያቱ ሁላም ጽሑት ነን!” በለ ይከረ::

“ከመና ፍቃም ነው ይግሞ አያቱ የሆነው” በየ ተቆሙ፡ ከእንተ በለ::

“አያኝ፡ አንዳህ ነው የሚቀረቡትው” በለ በቀኂ አኞች ተተወጧን አየመታ ለሰቅ ባከረ፤
እኔ ለቀከበት፤ በስራው ወሰኑ የተደበቀት አማራቸ አንዳን ለመታችው ቁርቶ፡
ለመቆም ተፈልጋው ነው የሚገኘት፤ ለማንኛውም ለራውን አሮግቦ መረጃ!

“የን ካሬ ጥሩ ነው ይለኝው፤ በባም ይስ በለኝል!” አልከተት:: አውነትም ከልበ ይስ
በለኝል፤ እኩስ የገኘሁት የህል ነው የተለማኝ፤

የከራን ማስታወሻ በይቻልም፤ ካሬ ለይ ቅዱ፡ ተናንቃን ከልበ መመለሰ በባም ጥሩ
ምና ተስማምቶችል::

“ሁሉዎ አንዳሁ አንድትሆን ነበር የጥፋልንው” አልከተት፤ የማውራው በትክክል
ይግባው አይግባው አገዥ-ቀም::

“እናይ ነበር ለንጂር የኔ ሌጅ!?” በለ መየቀኂ::

“አዎ! ይስ ይለኝል” አልከተት፤ ተመዝወው ከማይልቀት አበበዎ አንዳን ለመዘጋጀ

መሆኑን በቻናል::

"እኔ በተናገኘ ይረዳል፡ ይህ በጣም ትልቅ ጥሩት ነው" እለኝ፡ አባላጊን ሰነ
የፈጻሚነት አንድሆነት ገበኝ፡

"በጣም ትልቅ ጥሩት እኔን መርሰት ነው፡፡ አማራር ከልዕክተስ በስተቀር በዋና
እኔን አንዲትረኝ፡ አንድ እና ፍቃድ-ተኩ የምታው-ቁዎች እኔ ተናገኘ ከልሆነ-በስ በስተቀር
አራሻን በፍጥቶ አንዲትረኝ፡፡ ከሁለም በላይ ማን አንድ ካርድ ተጠንቀቂ" እለኝ፡

"ምን?" ሲደ ጠየቁከት፣ ወሰኖ መታደል ተስማኝ - ከተለቀ ስው ወር ለማውራት
መታደል::

"እኔን ለለለ አንዲትረኝ፡ አንዲታው-ኩ" እለኝና ለመቆዘም አዘጋጅነ፡ መቆጣን
አንዲለበኝ ቀውቀኝ፡ ተንጻ ዘዴ ከልከት ማግኘለው ነው፡፡ ተመልከ ለመጠ እና
ከመጠ የዘረዘሩት ወጪ ለይመለከበት ይችላል::

"እልገባኝም?" እልከት፡

"ከዚህ ቅድም ተስፋ መጥሪ ነው በለሽ ካርድ፤ ተከከል ነሽ፡ ተስፋ መጥሪ መሆኑን
አላውቅንም በለሽ ካርድ፤ ተከከል ነሽ፡ ይህንን መቋም መተው የለበሽም፡ ተስፋ
የለሽ በአይኩ ሌይ በቻ ነው፡፡ ማንም መጥቶ የአንድን ተስፋ እውን አያደርግልሽም"
በለው፡ በፊላመድከት መልከ የመውራውን ሁሉ አንድማሮዣ አስታውቀኝ፡

"እባቢ!?" እልከት

"እበት ልሬ!" በለው መለሰሰኝ፡

"እኔ እና ከድር ፕሮር ስናውራ፡ የአንተን የምታስጠኝ አንድ የአንን የምተሱ
አይመስለሽም ካርድ" እልከት መግለጫን በለመድቦች፡

"እኔ የልሬ ካርድ... ምን አንድሰጠኝ እና ሰለማታው-ቁዎች ነው" እለኝ፡

"እኔ ይግባኝ ምን ስጠሸሁ?" እልከት፡

"ከራን ነው ለሸ! ከራን! እኔ በታችነት እኩ የለሁም:: ይሸ...፡ ተናንተ ፍርማ ነበር:: እንች
መጥተሻ፡ እኔ ይሸ ለለለው በመተው ያባካንከተን፡ የጠቅ ቅጽን መለሰስልኝ፡
ለጠቅኝ፡ እናተሻን በጣም አብዛኛው አውቆታለሁ! ከምወዳት በላይ ጥን እንደን
በመከተት ተልቅ ወላጊ ወላደኝለች፡ በለቅበት አግባብ በኋላ በደረጃን ይከፈለት!"
በላይ ለእኔ መወደፊት፡ ለአዲ ይግባም ጥርቻት አውረድልን፡

"የት ነው ያለቸው ጥን?" በየ በደንበት መቀበት፡ የሚያወደው ጥያቄ ነው፡
ምክንያቱ በይገባኝም፡

"እስከሁን የት እንደሆነች ጥንም አታውቁም?" በላይ ያልጠበቅበትን በመጠየቅ
አስደነገጋች፡

"ለምንድን ነው ማወቂም አለማውቁም፡ የሚያወቅበት የሚያጠርበት የምትመሳይው?"
በላይ በደርሃኝ፡ በለለ ገዢ አስተ ስጠራው የሚሰኝውን ጥያቄ ወደ ሂሳብ ወረሙው፡
ለመልስ አልተዘረዘሩም፡

"አዲ ከፈላጊች ተነግረኝለች፡ የማትኑግረኝ ምክንያት በኋላት ነው" አልከተና
"ለምንናውም እንደሆት ነው ከሆነን እኔ የሰጠሁሸው ወይም የመለሰከልሁ?" በየ፡
ከከናቱ ጉዳይ አልተለከተኝ፡ አስተም ለተተበት በለመልስ ማስተካከል

"በዚውን ዕድሜዋን በሆነችን በዚ ስው እንደማያደርግው ነው ያሳለፍበት" አለኝ፡

"እንደሆት ማለት ነው አስተ?" መቀበ፡

"በመመልከት እና በመጠበቅ" በላይ አምር መልስ ስጠኝ፡

"በመመልከት?" አልከተ፡

"እዋን በመጀመሪያ መመልከት ነበር - የሚሆነውንም፡ የሚያሆነውንም፡

የሚደረገውን፣ የሚደረገውን፣ የሚሰራውን፣ የሚደሰውንን ሁሉ ከም በለው ቅዱ
ማያቅር መመልከት በቻ ነበር፡፡ በጥናቸው ወሰነት እኔ የለሁበት አይመስክለኝም ነበር፤
መከከለ ስይ አንድነበርና አለውቁም፡፡ በለተዳደሪ እኔው፤ ገዳቶም የሚመለከተኝ
እኔ አንድነበር አለውቁም - አንድሆ በቻ ቅዱ መመልከት ነበር” በለው፤ ገባግኝ
አቆሙ፡ አንድሌጠረሰበ ተወቁኝል፡፡

“እኩ!?” አልከተ፡፡

“በኩቱ ቅዱ ገዳቶም የእኔ፤ በለተዳደሪም እኔ መሆኑን ፍዴቃ ካው፤ በዚ ይረቂቱ፤
ይነገተኝ፤፡ ከዚያ ከመመልከት ወደ መጠበቅ ተሽጋርኝ፤ ቅዱ በዚ መጠበቅ፤
ተያያዘከተት” አለኝ፡፡

“ምንን ነበር የምትጠበቅው?”

“እኩቱ መጥቶ ገዳቶን አንድፈጸምልኝ፤ አንድገለግለኝ፤ ነፃ አንድያውጭኝ፡፡ በቻ
ከነበርበት ማጥ አንድ አውጭ መጥቶ፤ መንጥቆ አንድያውጭኝ መጠበቅ ሆነ
ስራው፡፡ መጠሆ የለ አውጭ ሁሉ ከተማሩ መጥንቆ አውጭኝ ሲሉ እኔ አያመነው
እርሱ መጠበቅ አንቡን አንድልቻል ገዢኝ፤ አማራሮ ስጋ የመጠረሰኛ ዕድልን ተወቁኝ
አንድ ነበር አደጋረከኝ፤” አለኝ፡፡

“ምን? ” መቀታው በጥም መከተል፡ አንድጠረርስ አልፈለግከታም፡

“ምን? ጥሩ ጥያቄ ነው! ” በለው ገባግኝን በማቅረጥ በሀሳብ ሲተላለ ጥቂት ቅዱ፤

“ስሽሁ” አለኝ፡፡

“ስሽሁ? ከምን? ከማን?”

“ከከራየ!... ከራየ!... ገዢየን!... ከመኑ! ስተቂ ወደ በቂ ተከተትኝ፡ እርሱ ሌሎች
ባሳድግስ በዚ ከመኑ፤ ከራየን ተቂ፤ ስሽሁ ከበቂ ገባሁ አልሻለሁ!” በለው ተከተል፤

"ምን ማድረግ ትኩል ነበር?" አስተት::

"አለው-ቁጥሮ! ማን ትማሩ ይሆዎ ነው - አለማውቷን መቀራታ:: የምን ማድረግ አንደምቻል
አለማውቷ አስፈላጊ:: ፍርማት ካራን አሳሰቦች:: ከዚህ ሁሉ በኋላ ማን አንድ መጣናና
ማንኛም የማያገኘውን አብዛ ካራን ሆኖስልኝ:: ከንች ጽር ያለፈው አያዝናንዳ ሰከናድ::
በሁሉም በቀለም ተኩቷል" በለመ ፍጥነት በማለት አየኝ::

አክራው-ን መለሰከ-ለት::

"ለዚህ ነው ብረሽን አንዲትሰጠ ይሰከ-ኩ:: መልሰ የማግኘት ዕድልሽ መባብ ነው::
መንግዶንም ነገራሽለሁ:: መመልከት፣ መጠበቅና መሽሽ - አነዚህን ተጠናቀቸ::
ተመለከቶ አትሁኔ:: ተሳተሩ:: ተቀለቀይ፣ የሞትታዊ ሆኔ:: ዘዴ በለሽ አትመብቃ::
ማንኛም አትመብቃ:: አንድ የሞትፈልጊውን በረከው:: ባውቅሽው ለክ አድርጋ::
በለማውቻሽ አትሰረ:: ማድረግ የለም ተሳሳቸ፣ መሳሳት ከመሽሽ ይጠብቀሻል:: ከመሽሽ
ደንም ደማመሽ ይጠብቀሻል መሳሳት ይሻልኩል" በለመ የሞከር ፍቅር አውረደበኝ::

አንድንድ ገዢ የተከለ ሆኖ ይሰማቸል:: ከመሂያ በረቱ የሚያው-ቁው-ንና የማያው-ቁው-ን
ሁሉ ቤትመማትም ባይጠቀማት በለመ አያውረሰኝ ይመሰለኝል:: አንድት አባቱ ይሆን
የሞሁንው::?

"በተመለከት፣ በተመብቃ፣ በተሽሽ ዓይ: የምን ቤድርግ ነበር?" በዚ መየቀከ-ት::

"አለው-ቁጥሮ!" አለ:: "አለው-ቁጥሮ፣ ማን ብኩልበት ከቀይኑቱ ትንሽ: በጣም ትንሽ::
አቀንኩ ይሆን ነበር" በለመ: በነገሩ ተቋት አንደማሰብ ይመረ:: በተቋት በማስብና
የልጥ በለመ በመርሳት መከከል ይለው ቁይኑን መሰመር ሁ-ልጊዧም ስለመረስበኝ::
በ-ልሰተው አስፈላጊ-ም::

"ምንድን ነው ቁይኑትህ?" አስተት::

"እኔ - ለለምቻን ሰው የሁንበት፣ ከደም የተሰራ አይ-ር ነው አስተኩ::" በለመ መየቀኝ::

ረከቶታል ወይም አርጋጻኑ አይደለም ማለት ነው::

"እወ!" አልከተ በማስረጃና አለበለሁም ሁሉንም ለደግምገኝ ይችላል፡ ገዢ
አንድህ ወሰኑል፡

"እናትና ለምን ተብቃና አንዳቀመጥ ትወቂያለሽ?" በለው፡ በድርሃዊ ከጠዋቱ
መስጠር ወጪ ወጥበኝ፡

"እለወቂም፣ ባንድሆናውን ስራ በጥም ትወደወ ካበ፡ እናም አንድወደወ ያደረገኝ
አሁንም አበፈሻ በሰራ አለሁ፡ በእርሱና ዕድሜና አንድሰማና የማትፈጸሙ
አንድ ስጋት ምን አንድምን ትወቂያለሽ?" በለው፡ ለለ ከጠዋቱ ፍቃድ ስቶ አየወጣ
መሆኑን የሚያመለከት ጥቃቁ መቀኝ፡

"እለወቂም!" አልከተ፡

"እኔ የኋላ ለሸ፣ እለወቂም፣ የማየሰራራሽ ለሸ በመሆኑን፡ ምን ይህል አንድሞከራለሁ
ነገራሽ አወቂለሁ?" በቁ አንማካር ሌቀ፡ ወጥ ከሂሳብ፡

"እታወቂም!" አልከተ፡ በተ ቤቱ አሁ በለው ያወቂል፤ ባንድ ይህ መልሰ በተዋሪ
መልሰን አይቀረቡም፡

"ይኩወ አሁን፣ አሁ አልከተ፡ በጥም አሁ ነው የምከራለሁ፡ እናም ሲደግ አሁ
አንድወ በሆን በጥም ተሩ ካበ" በለው ቅለድ፤ ስቅከብት፡

"እናትና ተብቃና የተወቂው..." አሉ፡ በድንጋት በመመለከ፤ "ጥብቃናን መልቻው
አይደለም" አለኝ፡

"ለምንድን ነው ትክክይ?" አልከተ፡ እኔ አንድማከተወሰወ ከለኝ የሆነ በአንድ አይ

በሰራተኞችው ተቀት ገዢታ ወሰኑ ተብሎ ቅጥር አንድሚያንገኝባት.

ነበር፡፡

“ሁሃ በማይረስበበት ተብሎ ማንኛውም የደረሰዋል በለ ነው፡፡ እኔ ስጋሙ፡ እኩ ግን ከእኔ ተማሪች፣ አልስሽቶም፡፡ መንገድ ልላት፡ የፈለጊውን መንገድ አገኘች፡፡ በህይወቱ ያስተኞች ከሆነቸው ተቀት ገዢታ አንዳ፡ ይህ ወሰኑዋ ነበር” አለኝ፡፡

“ሁሃ በለለበት ተብሎ ስትል ማንኛውም ነው? እኔ ተዘግኝነት በአብዛኛው ተለዋ አለበኝ በለ ስትታትር ነው” በዚ መከላከል አቅረብበኝ፡፡

“ልክ አብ ንስ! መጀመሪያ አንድ እኔ ነበሩች፣ መስፈት ነበር” አለኝ፡፡

“ምኑ?”

“ሁሃ ተለዋ ሌይ የሚገኝ፤ የሞኑ ልጅ ሆኖ ነበር፡፡ በጃላ ይገኘች፤ ተወቂው፤ ገበት” አለኝ፡፡

“ምኑ ነው የገበት?” መየቁከት፡፡

“በሀገራችን ተለዋ፡፡ ፍርድ ይሰጣል አንድ ሁሃ አንድፊልበር፡፡”

“አልተባኝም!” አልከተ፡፡

“ቶጊ የለም! አስረዳስለሁ” በለው ከመቀመጣቸው ለመከላት ተጥጋል፡፡

“ምኑ ልላማ? የት ለመሸድ ነው?” አልከተ፡፡

“አዘጋ...መዕከናት በት፤ ከመዕከና አያየዝ አንድናውጊ” አለኝ፡ “አ-ዘ-ጋ-” ሌላ በመንጋግር አንድ በአገራችን የሞንደርበበት በታ ለመሸድ ያስበ አይመስልም፡፡

“ይሮ የለም፤ የሞንደር-ቁው ይበቃኝል” አልከተ፡፡

“ይሮ ለክ አይደለም፡፡ የማውቁውን ከየት አንድከረድካ-ኝ ከለውቁኝ፤ በጃላ የፈሰሽ ይመስልኝል” በለው ቅለይ፡፡

"በዚ የለም፡ ትኩረቶችና አኔ ሆኖ ከመዕስና አጥቃለዋለሁ." በዚ ማረጋገጫን ስጋብት፡
"አሽ... ጥሩ! ፖስን ነበር ገዳይችን?" በለው መቀኑ፡

"በሀገራችን ቅጂው የፍርድ አንቀጽ የህግ በታ አንዲልሆነ ሲተስረዳችን ነበር" አልከት፡
"አሳት! አሳት አኔ ነገ የኝ ለደ! ከልደኑትና ይምር አኔ አንዲት ቅል፡ የተከራከሪ
አትከታታማ! ክበካ የኝ ለደ! ክበካ! አሽ. በይ አስከ ገንዘኝ አሁን?" በለው አረፈው፡

"አንተ አኔ ነህ የሞትነትን" በዚ አስታውስክት፡ አየደከመው መምጣቱ ተስማኝ፡

"ነው አንድ? አሽ. ፖስን ነበር የምነባስ?" አለ፤ አሳዘንኝ፡

"በሀገራችን ቅጂው የፍርድ አንቀጽ የህግ በታ አይደለም አያልከ ነበር"

"አዎ ለከ ነው!... አይደለም!... አልነበረምም! ለከ ነገ፡ የሰው ለደ አከልነት ባቻ
ቅድመ ሁኔታም ሆኖ ማረጋገጫው፡ ሆኖ ነው! ክበካ! አንድ አውቆሽ ይሆንን?" አለ፤

"ምኑን?" - ለደበው በዚ ነው አንቀጽ፡ የዘጋጀ ቅኑ መሻጋል፡

"የሰው ለደ አከልነት ባቻ ማረጋገጫ ሆኖ ቅጽ መሆኑን፣ ለህግም መሰረቱ ሆኖ
ፈላጊም በበው ለደ አከልነት ማሙናቸው ቅጽ መሆኑን አኔ አስተምረሰለሁ -
ገኘ ድር፡ አንድ አረሰሰው?" አለኝ፡ "በበዎች መከከል ያለው የእጋጌዎች ለፍትሬ
መሰላዎች፤ አንድ አረሰሰው?"

"እድሜ ይህናል" አልከት፡

"እኔ ገኔ፡ ገኔ ለደ ነገ" አለኝ ቅል፡ መሆኑ አልገባውም፡ ከመቀመጣው በመነስት
አየተነበሩት ወደ ስፏው በመሆኑ ለይቀመጥ ማንቀሳቀት ይመረ፡ ቅስ በዚ ደንብኩት፡
በተኩበት ለይም ለመሰላኝ ገዢ ቅጂ ቅልቀል አየሁት፡ የሚተናቀሰው አየቀ
ነው፡ ተኩቸ ለየው መተኩበ አንዳይዘነው አስተላሁ፡ ከረዘኛው ወደም በለው

የተወለደ ህናት መተንስሳ ይዘሩት ይበላል፡ ከዚያያችው አገሮት በለው
የግብር አዘጋጅቶ በተመሳሳይ ይዘሩት አይዘንት ቅን አገዴችም፡ ነኔ አገሰበኝ፡
አገኘውም በማለት ከእንተ ስር እንድ ተረሰ በመጨመር ከፍ አይደግኝት፡
አማካይ አቅራቢ ነው የተኞቸው፡ መሰለኝ!

ከተዚ ለውሃ ወደተቀመጥከበት ወንበር ተመልሽ፡ በበኩ መስታወሻ አገኘውም
መፈን ማየት ይመርክ፡ አናበት አበርቱል፡ ወደ በረንዲው ወጪሁ፡

በኩ ከመከራቱ ቁጥሪው ተከናወኝ፡ ደረጃው በዘኝነት እንደሆነ ነው፡ በአዋቱ
በረንዲ ወንበር ሌይ ተቀመጥከ፡ አናበት በይባሱም አየሩ ቅን እንደከተው ነው፡
ዶመውም በሆነ የሆነው ሆኖ ይመስል መጠሁ! መጠሁ! አያለ ይጋኙል፡ ካይችሁ
የተቀኑትን የዘኝነት ተብታ ቅስ በለው ወደ መሬት በማውረድ ያለቁስለ፡ አናበት
በደንብ መተኩ እንዲይደበዳቻቸው የስተ ነው የሚመስላለት፡

ለዚ ቅን ለየጊዜና ነው አናበት ይበደበኝ የሚለው? የአቶ ሁኔታ ሲው ለየጊዜናው
በግኝነት የህጻናም ነገር ተጠቁ ሆኖ የሚሰማው፡ አናበት ይበደበኝ፡ ደጋ አዲስውኝ፡
እኔ ወሰደኝ፡ በርድ እንዲይመታኝ ወይም መታኝ፡ ገንዘብ የዘኝ፡ ቁጥቶችን
አዘሱ+ደረግኝ ለምን ይበዛዋል? ወስኩ ተፈጻሚዎች? አሳቸ ለበለበኝ፡ +ደረግኝ፡
አይተኝ፡ ይገርማል!

ተጠናለተዋለው፡ ለዚ የገኘ አከላ ባለቤት መሆኑን የሚያውቁ ነው የሚመስላለው፡
ለዚ መደበደብ፡ በገኘውች መቀጥቀት፡ በረሃብ መቆለት፡ እንደት ነው እንዲህ
የነው? ለራሳችን መቆም፡ በዘኝነት አለመደበደብ፡ በወሰኩ አለመቆለት... ሆነ
ይችሉል፡ ቅን ለምን የሚይችል መሰለን?

ይችሁ በደንብ አተከራ አየጋቸው፡ የዘኝነት ተብታ ልዩ በኢደሮ የተቀበለት
መከራ ቅስ በለው ወደ መሬት ማስረሩቸውን ቁጥረዋል፡ ተብታዎችን በታ
አየራለት የሚያስቀምጠ ነው የሚመስላለው፡ በዘኝነት ተብታ እና በዘኝነት መከከል፡

የጠበቀ ወደፊነት ያለ ይመሰሳል፤ ሁሉም በእንደነት ለታች ወብት እና የቃዬ፡፡

ታኩቸ ስው ለምን አናብ አጠበቅ፤ አናብ ፈሰሰበኝ ከማለት ይበደበኝን ይመርጥል፤
አያቱ ተመልከቶ መሆኑ ያለው አንቀጽ ያለውን ማለቱ ይሁን? በሚሆኑው በተ
ላይ አቅም የሚጠቃና በእጠጠሚያች ሁሉ የተጠቃነት ማረኞ የመጠቃዬት የሚሆበሩዋ
ማንኛት ጥሩን ይሁን?

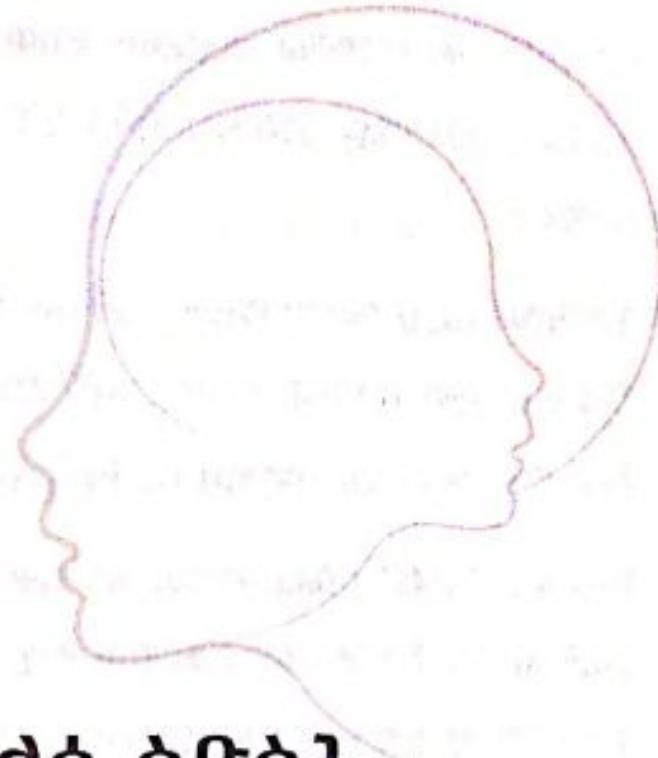
ወይስ አያቱ አጥቃቃቃል? መጠበቅ በሆነስ የቀድመው? ከሁሉ ቅጂር የሚያወጣ፤
ከሁሉም አናብ የሚያስተል፤ ከሁሉ ማቆና የሚገለባል አንዳቶ ቤይልን ቅመ
ቢንጠበቅ ይሁን ተመልከቶ የጥንቃሚው? አዲቶ ለጠቅ እና ተጠበቅ ለቀር ላይ
የለፈነትን አጥኑን ተቀብለን በሆነስ አጥኑ በለን ተደበደበኝ፤ ይበደበኝ የጥንቃሚው,
ጥቃቃቃዎች ወረዳኝ፡፡

የዘሱ ሁሉ ማስረዳውና ፍንድን ነው? አያቱ መሽን አለ! የሚሰራም የቃለ ነው፡፡
የታደለ፤ የተማሪ፤ የከበሪ፤ የታገለ... ይህ ሁሉ ለሽን ማን ይቀረል? ማን ቅጂ¹
የደበደባል? ማን ተደብዳቤ ይሞታል? ይሟ!

አያቱ ማለት የፋላጊው ገበኝ፤ ይህ አፈር ነው፡፡ ስው ነኝ የሚል ሁሉ ለደለ በደህ አብ፡
ስተና በደህ ይም የተገኘበት ነው ማለቱ ነው፡፡

ቀጥታስ ፍንድን ነው? ሆኖ በለለበት ለፍቅር የቀመጥ መስለምት መሽመዕ አሁን ነው
የገባው? አውነቱን ነው! ሆኖ በታችው የሰው ለቻ አከልነት ማረጋገጫ ካልሆነ፤ ይህ
ከሰው ተሸ በኢትል ካልቀመጥ፤ ሆኖ - ፍንድ ያደርጋል?! ለማንስ ይቀመል?

አናቱ ለደህ ባልቀመጥ ሆኖ ሲለ ይሟ ጥብቅና መቆም ፍንድም እያጠቀምም! በለ ይሁን
ጥብቅናዋን ይቀመችው? አያቱ በደህ ይም ነው የቀመጥ የሚለውና ፍንድ ማለት ነው?
ገበኝ! ገበኝ? መስለኝ! አቶ የቀመጥ በደህ ይም ከሆነ ለሆን የሚቀመጥ ማን ነው?
ሆኖ ማለቱ ነው አያቱ? - በታችው የሰው ለቻ አከልነት ማረጋገጫ!

መጀመሪ ስብሰ ስደስት

“ወደ ፊተኛ አንዳትንበት ተማሪችሁ ብልሆ ...” የሚል ደምዕ በማገኘው አልፎ
ይለማል፡ ከዚህ ቅድሞ ከዚህ በታ አያቂ ለራሳ ጉዳይ ሲመለስለ፡ አልፎ አልፎ
ይዘኝ ይመጣ አንደነበር ተካ ይለኝል፡ ለምን አንደማረመለስለ ደጋግጣን በይቀው
ነበሩ አንድ ገዢ ለምስርና፡ ለለ ገዢ ለወለሙ፡ ለለ ገዢ ለቀበር ... አንደሆነ
መለስቸል፡ እኔን ጥን ለምን አንደማረመለስለኝ በወገኑ ነገሮች አያዥቁጥም፡ እኔም
የከፍተኛ መሆኑ ተልቅ ማሻረኝ ስለሆነ አብራው አረዳለሁ፡ ለነገሩ ከስር ወር ባልሆኝ
የት አሁኔለሁ!

እኔ ጥን የመጠሁት ከአኅቃና ከአያቂ ስር ነው፡፡ አያቂ መምጣቱ አስተርምጃል፡፡ ከዚህ
በታ መጥቶ የሚሆነውን ለመረዳት ዕድሜው ጉና ስለሆነ በተቻለው መጠን ይዘኝ
አንዳመጣ፡ በተለያየ ገዢ ከአያቂ ስር ከርክር ጉጥሏን አልተሳካለሁም፡፡

አያቂ ደማቀ ከዚህ የሚመጠው አንዳዥቁጥም በልሆነት፡ የምንም በማይታውቁበት
ዕድሜ ነው የሚል የጠበቀ አቋጥም አለው፡፡

“የጥህነቱ ስይጠሩ ነው መፈጸም ያለባት” በላይ፡ ደጋግጣን አያቂን ተማግኘል፡፡

ዚህ ሁለቱ ተስማምተው አብረው ይዘውኝ መጥተዋል፡፡ እና እና ማሰራቅ
በያቅታት በፊደልምኑ ማንበ ይደርሰባቸል በለ ከምታሰበው ገዳት ለተጠብቀኝ ፍጤ
ይሆናል፡፡

ለወተርው አዘጋጅ ስመጣ የሰው በዛት እና የደምዕ ማገኘው መኖት በእኔና ወንድ
የአያቶ ለረጃም ለዓት ቅዱ በማይገባኝ ቅንቃ ማከታም በለለ፡ ሆነው ለዓት መቆጠር
የቀረ የህል ወደ በቱ መመለሰ ይርቃቁባል፡፡

ከአያቶ ጽር ለፏር ለሰፏር መሬድ አጥብቃ የምዕወደው ካር ነው፡፡ እናኝ ለለምዶው
የፈቻልከት፡ እናደለለው በታ በዝ የሚደንቀኝ ገዳይ የማግለጫበት በታ ይሂሳው
ነው፡፡ የሚከናወሩ ግን እና እናደምትለው የፊደልምኑ ማንበ አይመስለኝም፡ የሚሆንውና
የሚከናወነው ሁሉ ለእኔ ዕድሜ ተብሎ እናናልሆነ ፍንትው በለው ለለማቻቻኝ ነው፡፡

ከአያቶ ጽን ትንሽ ነቅነቅ ካልከኝ፡ የለው ችትቶ ወደ ጽን ይሰጠዋል፡፡ ለረጃም ለዓት
አያውራኝም፡፡ ተያቄ በጠየቁከት ቅጥር የሚመስልልኝ በምልከት ቅንቃ ይሆናል፡፡
“ዘም በጽሑፍ ለማለት ከንፈሩን በአመልከት ማቱ በመንከት ይዘኝል፤ ዘም አላለሁ፡
አካባቢውን ለመቋኑት ካር ካር ለል በእና የምልከት በመስጠት ተመልሽ እናደ
እናደቀም ይዘኝል፡፡

በአጠቃላይ በታው አገድ ይጠካል፡፡ በመስቀት ሌይ ሌለች የልጅ ዓለም አይሆንም፡
ለልጅ በጠም ይሰላቸል፡፡ ለአዋቀም ለይሰላች የሚቀር አይመስለኝም፡ ግን ለአዋቀም
መስልቻት የኩር አርር ለለሆነ አይሰማቸው ይሆናል፡፡

‘መለቻኝ ችልልቻ ለምቻ፡ ሆኖን ልጅ ለምንድን ነው ችንሽም ችልቻ ለው
የሚመስለቻው?’ በዚ ሪፖን አየጠየቁከኝ ለለሁ ነው - “ውደ ልተኝ እናደተሙ
ተማታቻሁ ተልዋ” የሚለው ደምዕ ቅልበን የሰበው፡፡

የአያቶን ካጠላ ስብ አይረማከኝ - ከመናገሩ በፊት በቁል ወይም በምልከት ቅንቃ

ንዑስ የምትመልከለኝ የሚለውን ለማረጋገጥ፡፡ አይቻም እናደ አያቶ በምልከት ከሆነ
የምታነግሮች፡፡ ጥያቄው ፍይይ ቤት እንዲይሆን ለማቻለሁ፡፡

“እበት ፍሰማኝ! ጥንቃ ደለማሽ? ሲበሽ?” አለቻኝ ይሞክኝ ነው አይርጋ፡፡ የአድት ነገ!
የልጅ የሙጀመርያ ፍላጊት መብላት በመሆኑ አኅቱን የህልጊዜ ፍላጊት መብላት
ለይመስቀለት አልቀረም፡፡

“እኔ አልፈበኝም! ጥያቄ ለመረቅሽ ፍሰኝ ነው?” አልፎት፣ በበታው ያለው ይባብ
ኋኘ እናኑን ስራዕላማ ይሞክኝ ነው አይርጋ እንዲውሏ አይርጋኝል፡፡ አካባቢውና
በአካባቢው የለ ትልልቅ ለወጥ ሁኔታ የሚፈጥረው ተወስና፡፡ ሆኖን ለደን እናኑን
ይለኝታ ያስረዘዘል፡፡

“እኔ የሚደንበኝ ነው?” አለቻኝ፣ አኅቱ በይን ወሰት ፍርማት ቤት ለጠራቀም ችግኝ፡፡
መልስ የለኝም ቤት ስታስብ፡ በይና በፍርሃት ይሞላል፤ አውቀባቸሉሁ፡፡

“በተጋት የሚዘለየው እናደት ነው?” አልፎት፣ የፈረቻው አልቀረም፡፡ መልስ
የፈናሱት ሁኔታም እናደምታደርገው የጥያቄውን መልስ በቀጣር አስተላለፈቻው፤

“በእለ፣ ስንጋድ አነጋርሻለሁ” በማግለት፡፡

ጥያቄው በእንኑለ ሲተሳለ ቅዱ፡፡ አየቴና አኅቱ በዚ ለጥንቃ ሁበት መሰራተው ባንበር
በመቀጠር አዘሱ እንዲመጠኝ ጉባኝ፡፡ ለጠኬውም ቤትን የሙጥኝ የሚለውን የባል
ፍላጊት ወደ ታን በመተው፡፡ እኔን ለመጨረቅን መተባበቻውም አልተሰውረኝም፡፡
ነስተኞች የሚተባበሩት በጋራ የሚጨረቀነትን ለያጠቁ ነው፡፡

አየቴና አኅቱ በእኔ ትምህርት ቤት የመማጣት ጉዳይ ለይ የእኔ ይሞዕስ ለየከፈልጊዜው
ተከማጥተዋል፡፡ ይህኝው ትብብራቻውም የእኔ ወደ ትምህርት ቤት የመማበያ
ነማቻት መሆኑ ችግኝ፡፡

የመማበያ ቤት ጉዳይ አለቀና ወደ መከናዜኝ ሂደን፤ አኅቱ ስትናር በመከናዜ ነው

የምንጭዎ:: አኔና አያቴ ስንመን አስ-እርሱናን ብስተ:: አኔ ለቃኑትን ጋዜጣ አዋቃነትን
ፍላጊ በአግራቻን አየበረቅን ነው በፈረሰናን ወሰጥ የምንጭቀሳቀሰው::

ՀԵՏ ՄԻԱՎ Վ-ՆԴՐ ՂՈՅՆ: ԽԵ ԽՆՁԼՄԾԻՒԴԻ ԻՇՆ ԴՓԳՎԸՑ: ՈՒԴԻ ԻԳՈՅՐ
ՂԸ ՔՊԳԵՄՈՒՓՀՆ ՓՈՒ ԺՄՈՒՓԻՆ:

አናች ደጋማማ ቅበታ የጥንት በቀዥ አደጋ በደርሰ አንዳንት መሆኑን በተነጣረጀ፡
ይህ ቅበታ እናን አስፈላክ ከሚሰለፍ ምንም የሚገልጻው አንደለለ ይሰማኝል፡ በሆነው
ግን ትብዘዴን አከብረለሁ - በፍርሃት፡ ምክንያቱም ከዚህ ቁደም ደጋማማ አላደርግዋ
በየ ስብቶች እምበ! በማለቱ ከዚህ ጽለስ መጥቶ አንድመረመዳኝ ነገራቸለት፡
ይህን ካለቸኝ ሆነ ፎምር በአናች መከና ወሰኑ ሆኖ ሽለስ ባየሁ ቁጥር፡ አንዳለሁ
አሁኔለሁ፤ ከዚኝ አንድመረመዳኝ በመከራታት፡

"መግለጫ! የሚገኘው አገልግሎት ነፃ? ተያቄ የለም?" እነ አያቶ ከመቀመጥታት;

"እኔ ጥሩ ጥያቄ አለት! አስቱ አባላን መደቂዣ?" በላይ አናቱ ያልተጠየቀችውን
መለሰሰቸው

"እባባ?!" እልከታ:

"እናት የኝ ለቻ!" አለን በተተካና ለምን አንድሆነ ባይባንቸው ካለኝ ወርማዎች ይሰራል::

"ተማሪ መወሰደ አንድታ ነው?" በዚ መልሰን በጥናት መጠበቅ ይመርክኝ::

“እ-እ ተኩ. ነው! ተኩ. ነው! ተኩ. ጥያቄ ነው! ክበት ለደ ነገር አብ አንድ” በለምኑ ተንተነትነት
አናቸ ተፍጻዋለዋች፡ በዘመኑ ተከተል አንድ ስትሰቅ የማግያት አናቸ ስትፍጻዋለዋ
የያት ደስ አለን፤ አኔም አይ-በካት፡ ማቃን ማቆም አልታረቻም፡ በመከከለ አናቸ
በጨረፍታ አየቻና ዝግጥ አንደገና ማቃቻ፤ አኔም፤ ተከተልኝት፡

“ምን ተገኘችለሽ? እማራብኝ በለሽ ነው አንድ!?” በለው አያቴ ለቀጣት የዕለታዊ
አሁንም ማን ፍቃድ ጥርሰ ከደተውት ተቀለቀለን፤ መከናወን በላቅ አቀላጥናት፡፡ ይስ
እነኝ፡፡

“ወደ ማጠሚ!” አለ አያቴ፡፡ “መቻም አያልቀብሽም! አንዳሁህ ያሳይቸዋል!” በለው
ጥርቃቶም መመረብት፡፡

“ጥቃቃዋን መልሰለት አንድ፡ የምን ማረሳሳት ነው?” አለቻው አናቴ፤ አሁንም በለይ
በለይ መሳቀን ስታቂርታ፡፡ በዚህ ስር ሲያደት አየሁት፡፡ በይሁን ከዚ ላይ በማንሳት
ወደኔ ይረዳ፡፡

“የምትኩልውን ነገር መጠየቁ ነው፤ አንድትፈል” እነኝ፤ መልሰ አንድ ሌላ ገዢው-
አጠጠኝነት የለውም፡፡

“ማንን ነው የምጫይቃው?!” በየው ከመጠየቁ አናቴ ‘በፍቃፍ’ በላ በአንድ ቤቱ፡ ስቻን
ለቀቀቻው፡፡

“አንድ ዘዴ የምን ሆነኛል?” በለው በድጋሚ ለጠለሻት የዕለታዊ፡፡

“አንድ! እኔ የምን አደረግነት? ይልቀ ለልይታ መልሰለት” አለቻ አናቴ፡፡
እኔ በሁለቱ መከከል የምን አየተካሂደ አንድሆነ አልባባኞም፤ መልሰን አየተጠበቀዘኝ
ነው፡፡

“ሚጠጥ... የምትጠይቃው ፈጠራን ነው! አታወቂም አንድ?!” እነኝ፡፡
አሁን አናቴ ለምን በንግግሩትን አየተዘኅናት አንድሆነ ገዢ፡፡ ሌላ በቀጠር መልሰ
የተዘረዘሩትን ጥቃቃ አስታውሰኝ፡፡

“እኔ... ማን አካ ፈጠራ ማኑው?!” በየው አልነበክኝም ነበር” አልከተት አያቴን፡፡

“ፈጠራ ሁለቻንንም የፈጠራን፤ የፈጠራን በየኩሉሁ አካ! አስተን በወለጻት ከጠየቁሽ

የጥቃቅልዎን ሆነ የደርግልኩል!" አለኝ፡ 'የጥቃቅልዎን ሆነ የደርግልኩል!
የለው ቅልዎን ለለያዘው የጥቃቅልዎን አንድ እንደማገኘ ማስብ ይመርክኝ፡'

"በባኝ? ፈጌው ነም አልሸ?" አለቶ አኅቱ፣ የእኔን ጥያቄ የመመለሰ ስከማንን ለካይ
አስተላፊ ከሚረስዎት በኋላ፣ አሁን ጥና ጥናት

"አዎ!... ጥን..."

"ጥን ፈጌ ለይሸ?!" አለ አኅቱ፣ እንዲቀበሉ ነው፡፡ በዚህ አጠጣማ ጥን እንዲቀበሉኑ
ለእኔ ይህንን ለራሳ አልገባኝም፡፡

"ጥን አብ የጥቃቅልዎን ለማግኘት ከሆነ የጥቃቅልዎን፡፡ ተለዋና ወደ አኅንተ ነው መለት
ነው" አልከኝ፡፡

"አንድ ነት?" አለ ሁለቱም በአንድ ቅል፤ ጥንበር መፍጻዬታዎን ደንብት ያስታወሻ
መለለኝ፡፡

"እኔ የጥቃቅልዎን ተለዋና መልሰ፡፡ አኅንተ ወር ነዋ ያለው!" አልከኝ፡፡ አንድ ነት
የጥቃቅልዎን እንዲልግባቸው አልገባኝም፡፡

"ምንድን ነው የጥቃቅልዎን የኝ ለይሸ? የፈለግሽዎን መረቂኝ! - የደርግልኩሉሁ!"
አለቶ አኅቱ ፍቃድ፡፡

"ይሸ እንዲሆሱ አይበልም" አለ አኅቱ፣ ከዚ ቅድመ በዚ መናፏ በጥም እንደጠቀሙ
በሚያሳብቸው ደምዕ፡፡

"ጥያቄውን ስይሰሙ ማደርግ የለም! የፈለግሽዎንና! ተብሎ ቅል አይገባም፤ መጀመሪያ
መሰማት ነው፡፡ በዚም ለይ እንኙን እንች፡ እኔ አብራሪት የጥም ለለም እንኙን ይች
ልሸ ፈጌ ጥያቄ ይዘ እንደምትመጣ መገመት አልቶልም" ተብሎ ሰምዕና አከራለት፡፡

"ምንም በሆነ ለልሸ አደርግለቸሉሁ!" አለቶውና አርብን በንን አያያዝ፣ አለ ገዢ

በዚ ነው:: የገኘ ለእኔ አለችና ወደጋላ ሆኖ የእናቱ ደፍረጋ እንዲም ካበደኝ::

ነቴ:: አንዳልሽ!... ማጠጣ! በይ የፈለግኩውን ጠራቀየት:: ባን ከጽላች ነው.
የጥቃቻርንው” በለው የሱስትን ማቅረብ በአናቱ ማባቢያ ገዢ አከለበት::

የህኑ:: “ወደ ፊጥሩ አንዳለሁት ተግታቸው ተልኝ” የሚለው ደምሮ እሁንም
በዚህ ይደኝል:: እናቱ የጥመረቻትን ማድረግ የሚያቆቻት ከእኔ ትንተ ማኅስ
ነው ማለት ነው? አያቱ ደንገም ባን ከጽላች ነው ያለኝበት? አቶችልም ማለት ነው?
ተሞቃቻቸኝ:: ደምሮ ማንያውን አልጋ የመጠው መልዕክት:: አያቱ እናቱ እና
ሙሉ አካል ቤት ማጠጣ ይጋኙቸኝ ተስተዋው አጠናናቸኝ::

ያም በየ ቁጥር:: ከመሰከተ ወጪ የሚታየው ሆኖ ቅጥን ቅጥን በለው ያልፏል::
የቃቀቃን ከውሰድ: በይኖሩን ደንገም ከውጪ: አንድ በታ ማሳሪው አቻቸኝ::
በተከለበት ሆኖ ተቀነጋበኝ::

አያቱ በለው አያቱ: ስጂነቸ ይገባዋል:: ተንም ስልጣንው ያውቻል:: በቻለ
ማውጣት ለያቀኗኝ ተሻቀኗኝ አልበቻለሁ:: እሁንም በተቀመጥበበት የጃላው
ወዘገቡ ሆኖ አያተኗቀገቀበት መሆኑ ገዢው::

“ሚጠሩ! አይሁም... የገኘ... ተንም ተግር የለውም!” በለው ያረጋግኝ ይመር::

እኔ ስጂነቸ የሚተወደውና ብን ማድረግ አንዳለበት የሚታወቁው እናቱ
በገዢ: መከናወን በደንበት ዓይ አሳይ በማቆም ከመቆጋበት ከኋኔ ቁጥር በለ
አገልግሎት::

“የው? ልሬን! ሆኖን ሆኖን ሆኖን! እኔ አናቸው አለሁልሽ!” በለ ከእቅዱ አስተባቸ
ቃመቻቸኝ:: የመከናወው ቁበጥ: እናቱ: ይጋኙቸ የሱስትን በአንድ ገዢ አፈተኝ::

“ቴት! አንዳለሁ አይደለም: በራሱ ገዢ ቀበ በለ ተወራለች” አሉ አያቱ: የእኔ መታፊን
አይደገበበ በመቆራቸ: ደንገም እናቸንም አንዳያስቀጣ በመጠንቀቸ::

ለቀቀኝና መንቀሳሪን በሁለት እቻቸ በመያዝ ከእነገቱ ቅድ አይረጋግኘ፡፡ አዘጋጅነት፡፡ አንባየ ከመጀመር መጥቶ ልቱን አንደምላው አኞን ሲሆ አስደንጋጭ፡፡ አኞች ለየለት፡ “ወደና ጉዳ! ጥወን ሆኖ ነው ለሸ!?” በላ አዲም አንባዋን ታፈሰው ደመር፡፡

“በእናቸ እኩ አይደለም የሰቅከት” አለች፡ አኞች መሳቅ የተፈቀደለት አይመሰላለችም፡፡

“ኩራ ተያት ለሸቸን፡ ይህና የት አልከኝ እኩ!” በላው አያቴ ልቱን ወደ ልት መለለ ከእና የዚ መተያያቱ የሰንጻም አጥጣ አንዲይፈልጎት ልርቻል፡፡

ዘም አልከኝ፡ አኞች ልቱን መፈጸማል፡ የዚም አንባዋ ቅጂል፡ ይር ይር ለሉ የነበረው የአያራም አንበ በመጠበት ፍጥነት ተመልወል፡፡

“በቁ የፈለግኝውን መይቸ፡ ምንም አትናራ - አሽ!?” በላ፡ ወደ መከታ ማሽከርክረ ለመመለስ አኞን ከለቅኩ አራማ ወረዳች፡፡

ዘምታ አንደተማኑን አበታችን ደረሰኝ፡ ቅኑን ማስታችንም በየፈናችን አሳለፍነው፡ ተያቄው አሁንም በእናነስ መግለጫን ቅጥል፡ ነገ ከመሆኑ በፈት አንደ መቆኑስ ማማሪት አለበኝ፡ አያቴ ከዚ አብዛኛውን ለዓት የአሁን ተለይኝን አግድት አያ ስያንቀሳኑ ነው የሞላው፡፡ አኞች የአኞን ሰጥራትና ሰጥሰር፡ የሸም ሰጥራትና ሰጥሰር፡፡ የሸም ሰጥራትና ሰጥሰር፡፡ የሸም ሰጥራትና ሰጥሰር፡፡

ፈታችንን ለጋበላ ተቀመጥኝ፡ አያቴ በአብዛኛው አብርሃን ይቀመጥል አንፃ ከመኩ በጃላ በዘዴ አይበለም፡ ይር የበለሁት ይበቻል ይለል፡ አረም አንዲሆው ነው፡፡ በተ በመብለት ተሳትሙ ስለማያደርግም በአራት ለዓት አብዛኛውን የሞላው-ሸት ሆነ አሁ ይቀመጥል፡፡

“አሽ መረጋገጫ! ነገ እኩ ተልቅ ቅን ነው፤ አይደለም አንደ?” አለች፡፡

“በጣም አንደ!” አለች አኞች፡ እኩ ይግባኝ አኞን ሆኖ የሸም ተከራይ፡ አነስ ለምኑ

በዚህ አንድሸጠባቁት አልተገኘም በየ አገመተምሬኝ እና፣

“ዚህ ላይ ለዚ ነው፣” አልከኝ፤ ሆኖ አርብ በአርብ ተያያዥ የሚጠበቅት ስያጻው እኔ ገዢ አድጋጎች፤

“እኝኩ? አለች አናቱ፤ ይህ ተብ በላ ነው የጠየቀች፤

“የዚ ተለዋ ቤት መደ ልተና አንዳትንበት ተግታችሁ ተፈሪው ለለ አልነበር?” በየ
ጠየቀች፤

“እና አንዳ?” አለ አየቱ፤ የጥናን ነው፤ ለለ አንዳልሰጣ ገባኝ፤

አፍጻም “ለለ ይቻላለ” አለች፤

በተሞ አበረውኝ ያልነበሩ ነው የሚመስለት፤ ታዘዘቢዎች፤ ለከሳሽ ማንኛው
ይፈጸሙ ነው የሚመጠት፤

“እና በለዋል” አልከኝ፤ ያለ ማንኛው ጥርጥር፤

“ቻይ የእና ወጪት ከስ ወር የዚ አገናኝው?” አናቱ ንብረቶ መያወቹ፤

“እና ተጠበቅ፤ “እ... ሂ... ነን የትምህርት ቤት መወገኖች ፍቃድና ተፈጻሚነት አለለችሁ የዚ
አንዳ?” አልከኝ፤

“እና!” አለ፤ አሁንም በአንድ ይሞዕ፤ ገና አሁን የጥናው ነገር ሲለተመሳሳይ
የኤሌክትሪክ አንዳውን አንዳግባር አለው ገዢ፤

“ተቀናዙለይሁ እና ወደ ፍቃድና አልተገኘም አይደለ?” በየ አናቱን አያዝት፤ የጥናት ለኋይ
አይነበትም፤ አየቱን አያሁት፤ ሆኖ ከእኔ በማሽን ለተርጉ የዘጋጀውን አንድራ
የዚ በለዋ ለለ ለለ መደረሰ ይመረ፤

አይተ አንድሸጠ ማከ በላ ለተሰቃ አይደለም ለተናገር ለጥናት አለው ተምህር፤ አስተያ
አንድሸጠ ለለ አንዳተካሬ ይጠናገኗ፤ ይመር፤ አይተዘበዎች፤ ይለ እለኝ፤ ተለዋና

ለመናኝ ማለት ነው፡፡ በዚ በማስታወሻ፡፡

ወለደቱ አንዳደተሰማ የገበኝ በጠዋት አኞቸ ስት-ቀበቅበኝ ነው፡፡

“የለምኑ! የኋላ ለፈጥረኝ!?” አለቶኝ፤ መደንጂ ስከፍት አል ለባብ መርሳለች፤ እያቀም
ከአልጋው መቻፎ ተቀምጥል፡፡

“ሚጠሩ! ሁሉቶንም አብረን አንድቆለን፤ ፈተናውን ስት-ጨርጓል ይግባው አብረን
አንመለሰለን፤ ቅዱንም ቅዱር የለውም!” አለኝ፡፡

“ወለደቱ አልሰራም ማለት ነው? ” አልከኝ፤ መልሰ አየጠበቅኝ ግን አልነበረም፡፡

ሁሉቶም ስለፈተና መፈተና ይጠማሙ ነጋረመኝል፡፡ አንድውም አኞቸ ለይሰጣኝ
ነው የከረሙ ሙሉ አኞቸን ለሁን ይህል መፈተናን ምን ይጠቀማል? ”
በለው ይከፈል አኞቸ እና ይግባው - “በደንብ አጥና፤ በኋላ ከወደቅሽ አኞቸ እና
አይ ነው የምት-በሰው” በለው በመነዝኑ፤ ፈተናው የእኔ ተሞህርት በት መግባት
ገኘይ በታ ስራውን የእኔ በበታችን ወሰኑ ያለው መልካም ስምና እና ተጠብቆ
መቆየት ያለመቆየት ወር በተያያዘ ከበደ ከንውን አንድሆና፤ በተደረጋጋሚ አልሰቦኝል፡፡
መውደቂ ምን አንድሆኑ አንኋን ለለውቅ፤ አንድፈረው አድርጋኝኝል፡፡

ከመናኝ ከተነሱ በኋላ በዚ የሆነው ነገር ለይታውቅኝ፤ ለሰን ተሞህርት በት
ከመግለጫ በታ አገኘሁት፤ ሁሉቶም አብረውኝ አለ፡፡ ተጊዜ አለኝ፤ አኞቸ በተደረጋጋሚ
አነሱ ተለኝ ስት-ዘረፋ የማለቅበውን በፈም ለምከራው ይሆኝ? ” በዚ አልበከኝ፤

በታው በሰው ተሞልቷል፤ በዚ ለፈጥሩ አለ፡፡ “አንዱሱ ሁሉ ለፈተና ነው” በዚ
መቀበኝ፤ ጥያቄውን አያዝማኝኝው ነው፡፡ ማናቃቃውም ቤመልሰ ማድረግም፡፡
ወለደቱን በለመመለሰቷው አገኘበታዋሉ - በተለይ አኞቸን፤ የፈለግሽውን
አድርጋልኩለሁ፤ በለ በለማድረግ ከፍኝኝል፡፡ ጥንቀቀለኛ አንኋን ቅድመ ተከላከል፤
ግን በሆነም አስተም አለበት፡፡ ተሞህርት በት መሆኑ እኔ የማለፈልነው፤ ግን ይግባው

ለእኔ የጤናደራገኝ በመሆኑ ተሰማምኑቸል::

በዚህ በተ ወለደኛ አለ:: ሁሉም ወለደኛ የድብርው ፖት የተስከሙ ሆኖ ቤቶች::
በተ ለለደኛ ማየቱ ደንባጭ በአንዳሩ ይስ ይስ የሚል ስሜት አጠረብኝ:: ሁሉም ለለደኛ
አንድ መፈተን እንደማይረዳለሁ ሆኖ ተሰማኝ:: ‘ወለደኛ በፍጥነት አየጠቃኑን ይሁን
አንድ:: ገንዘልግ የሰራጨቻቸኬል የሚለን?! ተምህርት በተ ወለደኛ ለፍታቸውን
አንድ በታ በአንድ ላይ አሰቀምጠው:: እኩለ እንደረለሁ ለመሆን በለው ያቋቋሙት
ማያዝ ነው እንደ...!?’ የጥያቄ መቦት በሙቅልቱ ይበር ይመር:: እናን አዘጋጅ ተተወ
አነስተኛን ለሰኑ ነው የሚመለት?

ወደ ፈተናው ከፍል ገበኝ:: ሁሉት ነፃ ለበዚ የለበት ሪሳታው ወለደኛ የሚመስበለሁ
ለዋና ተቀብለን:: እነዚህ ተባበሪ ወለደኛ መሆን አለባቸው:: በዚ አሰብከኝ::

ለማቻን አየጠኑ በወንበርቸ ላይ አሰቀምጠን:: ሁሉም ነገር አዲስ ነው:: ለለመቻ
ልደኛ ጥን አዲስ የሆነባቸው አይመስለም:: የፈተናው ወረቀት ከተሰጠን በጃላ
ጥያቄዎችን በአግባቡ ለመመለስ ተዕዛዝን በጥንቃቄ እንደናገብ መመርያ ተሰጠን::

ለምን የህል ገዢ እንደሞንቆይ አለመቀበለም:: ሁሉም ተማሪዎች በተሸ በተሸ
ወረቀቱን አየመለስ ወጪ:: በመጨረሻም እኔ በታ ቅረሁ:: እንደኛው ነፃ የለበት
ቻቻ ወደ ተቀመጥከበት መጠና “እልጨረሻም?” በለው በማጣበድ መየቀኝ::

“መርሳለሁ” አልከተት:: ወረቀቱን ከጠረሻው ላይ እንሰተ እንተብዙ አየው::

“የኝ! ከበዚ መርሰለሻል” አለኝ:: ከም በየው ቅጭ አልከተኝ:: አተከጋ አየኝ:: አየሁት::

“ምን ሆነ የኝ ለለደኛ?” በለው መየቀኝ::

“ምንው? ፊተና አየተፈተንከኝ አይደል?” አልከተት:: ጥያቄው ግራ ገበኝ::

“ኝ አብ በቁ መርሰለሻል” አለኝ:: ግራ ተጋባሁ:: ቅጥሎ ቅን እንደማግረቤት
አለመቀበለም:: ተመሳሳይ ጥያቄዎችን አየሩ በተደረገሙ አየሰጠኝ:: አዘጋጅ አጠረብ

አያዥምን፣ ወጪችን ወይም ስነጋረኝ ነበር ከዚህ ቁጥር የሚመለከው::

"እኩ!" አልከትና አሁንም አዘጋጅ ቁጥር በየ:: በይን በይን አየሁት::

"እተሃዋቸው?" አለኝ::

"የት ልሆድ?" አልከ:: መልሰ ግራ አንድተጋባሁ ተቀማው መሰላጀ::

"ቆይ አንድ" በለ:: ወደ ወጪ በሙዱት በአየቱና በአኅቱ ታጀበት መግ::

አያቱ: "እባክ ማረጋገጫ! በቁ ማረጋገጫ ነው አንድድ" አለኝ::

"የይታረም?" አልከት፣ አኅቱ አጠገበ ይርሳ አየሰመጥኝ ነው:: አያቱ ለእኔ መልሰ ስይስተድ:

"እስከ አረተኛ ከፍል በበት ወሰኑ ነው የተማረቻው:: ይህንን የኋገኑን አስፈላጊ አቶች ወጪው ማረጋገጫ:: ለዝር ነው ልተኞችን ስርጾ ከሚረጋገጫ በጃላ ቁጥር ያለቻው::" በለ:: ነጥሏ ለለበሰው ልታኝ አስረዳው::

"ኋው አንድ? አሁን ገዢ! ተንስ ግር በለኝ ነበር" አለኝ መሰላ:: አያቱ ተከራካሪው እኔ በሙሙለ::

"እነስ አርመው ይኋገኑናል፤ አሁን ግን አንድድ" አለኝ::

"አንድ! በእርማቱ በልሰማማሽ? ከነጋገት ወር አንድምናደርጋው ተነዋግን በኋገኑው ማረጋገጫ ማለት የተሰጣት ወጪ ማስተካከል ነው በለሁል አይደለ?" በለ:: አያቱን መግት ገጠሞከኝ::

"እዚህ አስፈሩ ይለያል:: ለውድድር ሲለምኑ ወጪችናን እነስ ይኋገኑናል::"

አልገባኝም፣ "ስለዚህ ስህተቱ ይቆጠራል እኩ አይታረምም ማለት ነው?" በለ:: መየቅከኝ::

“አንድለም ይህናል፡ በላለ ገዢ ይገባኝል” በላ አኅቱ መልቻ ገዢ፤ የጊዜ መሬታዊ
በሚለት ተከናወን ስብሰብ ከተቀመጥበበት ተነሳሁ፡፡

ቁን መለያ ሁለቱም አየተቀበበለ ሲያቀበበኝ ወለው፡ ማስታታልም ይከጣኝ ወደ
ቤታን ተመለሰን፡፡

እበት አንድደረሰን እኔ በቀጥታ ወደ አልጋየሁ አመራሱ፤ አኅቴም ተከተለዋኝ፡፡
አልጋችን ወሰተ ገበተን አንድተሰያምን፡

“ዓለሙ!” አለችኝ፡፡

“እበት አማማ!”

“ይተናወ የጊዜ የጊዜ ነበር?” በላ መየቀችኝ፡፡

“ይተናወ?” ለማረጋገጥ መየቀብ፡፡

“አዎ፣ አንድ ነበር?”

“የጊዜ ነበርው” አልካት፡፡

“እኩል፣ የጊዜ ነበርው አንድ ነበር?” በላ አንዳብረሪ መየቀችኝ፡፡

“አልበባኝም” አልካት፡፡

“የጊዜ?”

“የጥቅም መልስ አንድ በመነበት ሁኔታ፤ በዚ ተከከል ያልሆነ አማራርያ ማግረጋገጥ
የጊዜ ይጠቀማል?” አልካት፡፡

“እ.. አይገኘምም?” ስትል ቅን በአያቱ ከተ በላ ለምን አንድሰቀችበት ገበኝና ሏቀኝና፡፡
አይም አይሰጠኝና፡፡

“አማማው!?” አልካት፤ ስቱን ስንመርስ፡፡

"እበት ዓለም!"

"ይተናው አዎንት ወጪታም ይሞ ነበረው" አልካት::

"እሩ?..." አለች የተገረመች ለማሰማሰል በመጠሪ::

"አዎ!" አልካት::

"አሽ...!" መለሰች::

"ግን ለዚን አዎንቱን ማሰተማር እንደ ወጪትን መጠየቁ ፍን ይጠቀማል? አልካት::

"አይገምምም!..." አለች:: በድርጅም ስቻን::

መጀመሪያ ስብሰብ ሰነት

“ማንኛት ሚከም ነው:: ሁሉም ለከል አይጠኑውም” አለች ፍክሙ፡ በተናሸቦት
ግዢግራ ተመሳሳይ፡፡

“እኔ ማን ነኝ?” የሚለው ጥያቄዎች መልሰ የለለው ጥያቄ ነው:: ታምክንያቶም እኔ አንዳህ
አንዳህ ነኝ በለስ የጥምት ይረዳው:: ግልጽ መዘርዝር ያለው ወማንኛት የለስም” በለ
ቀበላች፡፡

“ማንኛት ይጠየቂኝ መጠየቅዎች ወይንም ለማወቂ መፈለግዎች ግልጽ ነው:: በተወሰነ
ይረዳ ሁሉም ሲው ተመሳሳይ ጥያቄ አለው:: መረዳት ያለበት ባን ቅጂዎ ነገር
ጥያቄው አንዳሁ መልሰ አለመሆነን ነው:: መልሰን አጥብቀው በፈለግዎች ቁጥር፡ ማን
አንድምን ይጠና በስራ አንዳሁ ማንኛት ይጠና አጥደርሱ በትም:: ሆኖም በአንድ ወገን
የሚያመለከተው ይህንን ስይሆን አይቀርም” በላ፡ መልሰን በመጠበበቁ አዋም አለች፡፡

በነፃ ጥቂት ማስተበ ይመርከኝ፡፡ የዚ ማስታ ነው? በቂ ሲው ነሽ ለለውን ተያወ
ው? ይህ ደግሞ ቁለጠበኝ፡፡ አንዳህ ግልጽ ጉዳይ ለታብራራልኝ ከምከረች በጣም
ተፊኑኝናል ማለት ነው? እነዚው በተናሸቦት ጥያቄዎች ወረዳኝ፡፡ ተቻቻ ልሏድ

መሆኑ ተወቃኝ፡ በለላ ገዢ ትቻት መሂድ አንደዚህ አይከበደኝም ነበር፡ እኔን የን
አልፈለግነትም፡ የምትለውን ለመሰማትም፡ ለመገመትም አማካይ ነኝ፡ አንደኛው
የአዳምር አማካይ ማረጋገጫው ይሆው ስይሆን አልቀረም፡

“ማንኛት ሽክም ነው ስት የምን ማለትን ነው?” በዚ መቀኑት፡

“የምን ማለቱ ይመከራል?” በላ መልሳ እናት መቀኑ፡ ሁልጊዜም አንደሆኑን፡

“እለውቅም! አንድ አብ ነሽ ያልሰው! እኔ ያውሃሁት በህልም ሲሆን በመስታወሻ ወሰጥ
ለቱ ተቆርጓዣ እና ተሰባባሪ ማየቱ የምን ትርጉም አለው? የሚለውን ነበር፡ ይህ
አንደት ሆኖ ከማንኛት ጥያቄው ይርሱ ይርሱ አልማግኝም” አልካት፣ የንግድና
መካም ከዚህ ቅድም የየሁትን ሁሉም ደጋሞ በማየቱ፡ ‘ትርጉሙ የምን ይሆን?’ በዚ
መጠየቁ ነበር፡

“መስታወሻ ለይሰበር ከዚት ለፈቱ ለተቻቻ ለፈሰብ መልሳ የሚያሳይበት መለያ
ያለት፡ ወጥ፡ በፊቻድና በጥበብ የተወቁ፡ የሰውነት ፍቃድ አንድ ሆኖ የሚተቻይ፡
መብ፡ ማረከብ፡ የምታታምር ስት ፍቃድ ነበር፤ አይደለም?” አለኝ፡

“እወ” አልካት፡

‘የምታታምር ስት ፍቃድ ያለቸው፡ ይስ አለኝ! ለምን ይስ አለኝ? የሰሳን ፍቃድ አንደዚህ
አውቅዋለሁ፡ ይመርም ያስጠላ፡ ይሰጣም ያስፋሩ፡ ያው የኩው ነው! አንደማምር
ማረጋገጫ ያገኘሁ፡ ለመስለሽ ለምን ይስ ይለኝል? በደንብ የሚውቅው የሰሳን ፍቃድ
የማማር አለማማሩ አውቅና የሚሰጠው በሌሎች መሆኑ ለለምን ነው? ወረዳ፡
‘እወ’ ከዚሁ በኋላ በሀሳብ መንገዶን ያውቅናው መርጠረዋ ቅዱ ከመልከ በኋላ
ንግድናን አልቀበለቸም፡

“እወ አልከና አብ! አልሰማግኝም ነበር?” አልካት፡

“ለምታታስ፡ ነገር የንግድና ከመልከ የተረዳሁት መልሳን ተከተለበት በዘመኝ መሂድናን

ለዚህ አስተያየት ማለያ ከምር ነው” አለታ፡፡

“በኩብ መሆኑን በጥናን አመቅበት?”

መረጃው ትኩሉሁ፡ የዚህንያት አንዳደት አርማጭኝ መሆኑን ከድመርክ ስነጠቃቅ አለበት፡፡

“የመልስ አመላለስ፣ ለባል አልሰማግኝም?” በላ መሞኑን፡፡

“እኔና ከፍቱ ጥሩ ለገኘ የዘመና ለፋይ መሳሪያዊ አነጋጌ ከዚው-ቀም በለታ፡፡

የራቀቃን ገጻሚ መሳሪያዊ አነጋጌ ማስመሰል ተከናወሱታል” አልከተ፡፡ ስቀቃ፡፡

“ሀላም መሳሪያዊ አነጋጌ፡ በየዘመና መሰላለኝን የመሳጠረው?” አለታኝ በጥያቄ፡፡

“አንድት?” አልከተ፡፡

“መሳሪያዊ አነጋጌም ሆነ ተረት ይርሱ የተወራ፡ የተነገሩ፡ የተባለ በቻ ለምኑ ይመከልኝል፡ ይርሱ በሆኑ አንድ ስው አንድሆ በለው አንድ አካ በገባው የተወሰነ አይደለም፡ አሁን አንድ ስው ያለው ነገር፡ መሳሪያዊ አነጋጌ ወይም ተረት የሚሆንበት የዚህም የዚህንያት የለም፡ በዚያ ሲደረሰ ትኩሉ ተረት አይደለም አንድ!?” በላ፡ ያልተለመደ ማብረራይ ለጠቃቅ፡፡

“ተተዘጋበት ወርሱ የራቀበት አልመሰላለኝም?” አልከተ፡ እኔ ወደ መሰጠው መቋረጋቢን አይደለም የራቀበት መሰላለኝ፡፡

“እምን የራቀሁ መሰላለኝ?” በላ መሞኑን፡፡

“ይህው ከእኔና ሁሉም ተነስተን ስለ መሳሪያዊ አነጋጌና ስለ ተረት የዚህንት እና ተረከም ከመግጥ መውያቶች ስለሆኝመርን አካ ነው” በዚ የመሰላለኝን መከላከያ አቀረብበት፡፡

“ሁኔታ፡ የሚያያዝ አይመሰላለኝም?” በላ በድርጋማ መሞኑን፡፡

አንድሆ በላ ከጠዋቱኝ ይያያዘ ማለት አንድሆ ከታማማሪነት ልማይ ቅስጻሚያለሁ፡ ገንዘብ የሚያል፡ በላቱ አንድቱ? በላ አንድምታ ተጠና ስለገባኝ፡፡

"እልማስለኝም" በየ ቁርጓን በመንገር መንገድ ከዚህ-በት::

"ቶጊር የለው-ም! ሌያያዝ ሌያያዝ ይቻላል:: ወደ ፈት አናቀሳለን:: ለማንኛውም
በሆነ መሂዳቸን ያውቅበት:: ከመልሰሽ ስይምን ከአመላለሰሽ ነው ለማለት ንብረቱ
የፈለግበት" በላይ ወደ መንኛው ተመለስታል::

"አዲስ በተ ታይ ስኬ ስኬውራ የቋንቋን በህርድ አንበሳለን:: ቅሁፍ በተለዋዋ
አንደምናው-ቁው መማባበሪ በቋ አይደለም፣ ተናጋሪ መጥምር ነው:: በሁሉም
ልማካዊ አይታ ተናጋሩው የተናገዙው ስው ነው በለን አናምናለን፣ ይህ በርግጥ ስህተት
አይደለም:: ከተናገዙው ስው በላይ ጥን ተናጋሪ ቅንቋ ነው:: ስው የሚያውጭው ቅንቋ
በመጠቀም መሆኑ አያዘራከርም፣ የሚናገዙው ጥን ቅንቋው ነው:: አንድ ቅል ከነገድ
ስው አንደበት ስውጭ የመጠበት ቅና፣ መጠን፣ ቅጥነት፣ ጥራት፣ አርጋጋኝነት፣
በጠቅላላው በቋንቋው አውቃቁር ለይ የተመሰረተ በመሆኑ፣ በለበቱ በይፈልግም
አንኩን ማለት የፈለጋውን ቅንቋው ያሳይቷል:: ስላለሁ "አዎ!" በለሽ ስትመልሽ;
መልስት ተከተለሽ በሆነ መሂዳቸን በቀላሉ መገመት ይቻላል" በላይ ስራ ገል
ስጠቃቸኝ::

"ይህንን አንድ አንደበት ሲታውቁ ተቻቻለሽ? የቋንቋ ተመራማገኛው ነገር አንድ?"
አልፏት::

"የቋንቋ ተመራማገ ስልምን የቋንቋ መርማገ ነገር:: የሰው አዕምር ተልቅ ነው::
ው-ሰብሰብ ነው:: ቅጂነት የለው-ም:: ሁ-ሰንበ በማይቻቁም ተለዋዋይ የሆነ ማስበል
የሚናጥ ነው:: ለረበዎች፣ ለታማዎች፣ ለራ ለጠበቅ፣ ለጥምታቻበት፣ ይሆው ወ-ሰብሰብ
የህርድ የበለጠ ይ-በልቁልቁ ይውጠል:: አንድ ለለው የሰውነት አካል ተቀብ
የማይከፈት፣ በከፈት ይግባኝ ወ-ሰብሰብነቱ ከደም፣ ከአጥንቃና ሥር ይ-በልቁት
በላይ የጠለቀ አና የረቀቀ በመሆኑ፣ የማይቻቁይ፣ እኩ-ማ ወ-በ፡ እኩ-ማ ማረከ፡ እኩ-ማ
አስፈላጊ አንጻ የሆነ በመሆኑ የማይቻቁበት ነው:: ይህን አዕምር ከ'ው-ሞያነት'

የጥልቅ፣ አንድሚባለው አንኋን ለማግዬ ያለው መንገዶ፣ አንድ እና አንድ በቻ ነው”
የሚለት በህካምና ወሰኑ እኩ “ታወቁዋለች” ተብሎ የሚታሰበውን የሰው ከፍል -
አዳምር፣ አንቀጽ ጥና ጥና ተሰጥቶ እኩ ነው::

“መንገዶ ምንድን ነው?” አልነት::

“በጥናው መንገዶ በታማማው ወይም በታከማው አልማር ወሰኑ የተቻለውን
የህል መማበትና አነጻ ተቀምጧ ማስተዋል ነው” አለች::

“እርሱ!” አልነትና ምክንያት::

“እኔ የራሳው ግራ ገብቶና ታሪክ አንድ ገብቶ ተቀምጧበታል?” አልነት::
በማሻና በስርት::

“የዘመኑ ከሆነ በፈቻቻና ስለ ነው የጥማበው:: በተደረጋጋሚ አንደነበሩ አንኋን
እኔ አንድ ለሰድ:: የተሻከምናውን አሉምር በአግባቡ አታወቁውም:: ከፈቻቻና
ግን ቅልኑን ተከናወጣለበና ቅልኑ ደንብ ቅንቃ ነው:: የቅንቃ መርማር ንና የልነትና
ለሁ ነው:: የአልማር ማስተዋል የቅንቃ መርማር:: የቅል አንተረኞ እና የሆነበት
ቀማር ማለት ነው:: ቅንቃናን በመመርመር:: ከአፍና አንድወጪ የሚወደቀ ቅለትና
ለቀም በማሻጭ በቻ:: ወደ ሁሳቦችና ስርቶ በመድረሰ ለአንቀም ለእኔም የተሰውረ
አልማርናን መሸጠና ይቻላል” በላ አብረራቻለኝ

“በላይሁ አም! በቻ የመለከተለኛን ስታነትሩን ነው በህሳብ መንገዶ የገበያ”
አልነት::

“በተከከል! የተ ነበር በህሳብ የንኑድናው?” በላ መየቀቻና ተመልከ የጥማመጠበት
መንገዶ ሆኖ ሆኖ ይገመኙ::

“አየተኩቻ ነበር” አልነት በአጥፏሩ::

“በምን ጉዳይ?” መየቀቻና መልሳ::

"በመሰረታዊ ወሰኑ የጥምትታዊ ወጥ፣ የጥምትጥምር ላት ነበረች፣ ስተሩ የደሳታ
ለሚች ተሰማኝ፡ ይህ የተሰማኝ የደሳታ ስሜት የመነጻው ይግባኝ እኔ ሪፖር ማግኘር
አለማማኝን የማውቁው ላት፡ ለምን የለለ ስው ዕውቅና ማግኝት አስፈላጊው በየ
አያስብዕት ነበር" በየ ግምት ተከከል አንድነበር አረጋገጥኩለት፡፡

"ለምን ይመሰራልኝ?" መቀቂ፡፡

"እኔ አንድ! አስበበት አለውቅም፤ የን ነገሮ ይገመግል፡፡ እኔ ቅንቃ መሆኑን ለማውቅ
ለምን ለለ ስው ያስፈልጋል?" በየ በድርሱ መቀቂ፡፡

አንድ አውነቱ መገረማኝን ለመግለጫ አንድ፡ ከዚ መልሰ አየጠበቅኝ አልነበረም፡፡

"በዚ የማንነት መነሻዎች፡ ለለዚ ስወች በመሆናቸው ነው" በለ ከርከም ያለች
መልሰ ስጠቃኝ፡፡

"አንድት?" አልከት፡ ለፏ ያለ ማብራሪያ በመፈለግ፡፡

"ሁልጋዢ የጥምንሰሳትው፡ ማንነትን እና ስውነትን ከማጥታታት ነው፡፡ አንድንድ ገዢ
የሰው ማንነት በቋ የው አንድ ስው መሆን ነው በለን አንድመድማለን፡ ይህ አለማውቅ
ነው..." በለ ጉባኤን በማማሚዎች ለይ አንድለች አቋረጥኩት፡፡

"እኔም አንድሃ ስሰብ ነበር፡ ስው በቋ መጀመሪያው መጨረሻው ስው ነው
የሚለው አስተሳሰቢ፡ በጣም ቅል ነው በየ ስሰብ ነበር፡ አየሽ! አስተሳሰቦችን
ተቀረቡ ነው፡፡ አውነትም አዴምርም ወሰኑ ስትገበ አትቀረም" በየ ለመቀበል
ጥካርኩኝ፡፡

"ልክ ነሽ..." በለ ጉባኤን በመቀበል "ስው መጀመሪያው እና መጨረሻው ያው
ነው - አለመናር ወይም ወደፊነበረበት መመለከ፡ ነገር የን የጥምንዘነዎች፡ ማንነት
በመጀመሪያው እና በመጨረሻው መከከል ስው ሆኖን ስለተረጋጋጋን የሚመጣ
መሆኑን ነው፡፡ ይህ ተሳታፊ አለማውቅ ነው፡ ስው መሆን የተሰጠን ነው ወይም ይዘዎው"

የመግኘው ነው፡ ማንኛት ግን ከዚያ በጀት የጥናጭዎች ነው፡፡ የሚጠይሙበት በመሆኑ
ይግባር የግብር ደረሰኝል፡ ይህንን የሚጠይምኑልን ይግባሩ ከኩ ቅድም የነበሩ
ለዋጥናቸው፡፡ የቀረሙት ስዋጥ፡ የነበሩ ገጠመቻቸውን ከነበሩ በጀት ለማመጣው
ሁሉ የወርሰታል ወይም የሽክመቻል” በላይ ታዋዋን ገታቸ፡፡

“እስዱ ማንኛት ምክም ነው ያልፈው ለእስ ነው?” በዚ መየቁኑት፡፡

“አዎ! ምክም ነው፡ ነገር ግን አንዳደበኛ፡ ሁሉም አካል አይችለውም፡፡ በመሆኑም
የየተኞቸውም የህይወት ሁኔታ ወሰኑ፡ ሁሉት አንድ ዓይነት ስዋጥ ለኖሩ አይችለም”
በላይመለመቸ፡፡

“ተመሳሳይ መንትያዋጥ በሆነቱ?” በዚ ማኅረሰኝ አቅራቢኑ፡፡

“ለምን አንዳዱ ለንደምቻልርጫ ይታወቁኝል?” በላይ መየቁኑ፡፡

“ምን? ተጋና አደረግኝኑ?” በዚ መልኩ ሂደት መየቁኑ፡፡

“እኔ አንድ በቻ አይደለም፡ የበዚ ስወ ተግር ነው፡፡ ሲለ መረጃ የሚሆነው
አዎነት ለነገር ከሚፈጸምና አዎነት በአንቀፅ፡ የአንድ ስወ ለለ አዎነት መኖሩን
አንስቶ መቆጣት በጥም የተለመደ ሆኖል፡፡ የአንድ ነገር በአንድ አጠጣሚ አዎነት
አለመሆኑ፡ በሁሉም አጠጣሚ አዎነት የሆነውን ነገር አይሰጣቸውም፡፡ አንድ ቁጥር፡
አንድ ማዘጋጀት፡ አንድ መግለጫ፡ አንድ ማስረጃ፡ በአጠቃላይ አንድ የሚባል
ነር ከምሰለ አያደፍም” በላይ መረጃ ያለ ማብረሪያ በትስቦኝም በቀላሉ የሚልረቻ
በመሆኑ፡፡

“እኔ አንቀጽ ማስታወሻ በልሆነም ተመሳሳይ መንትያዋጥ መሬ በመሬ አንድ ዓይነት
ዘር ሰላለቸ፡፡ ሁሉት አንድ ዓይነት ስዋጥ ለኖሩ አይችለም ያልፈው አያስከድርም
ለማለት ነው” አልካኑት፡፡

“እኔን እኩ ነው የምልሽ፡ በዓለም ላይ ያለ ተመሳሳይ መንትያዋጥን በጠቃላላ

በንደምራችው ስለመለዱ የዓለም ህዝብ የግምናው-ቀዥን አውነት አያሰቀሩም፡፡ የዚህ
ሁም ግን ተመሳሳይ መንትታዊትም አንድ በሆነ በሁሉም ነገር አንድ ዓይነት መንገት
ለኖራችው አይችልም፡፡ በላይ ሁሳዎን ከማስረጥ በማለፍ የማውቅ የመጠከላቸንም
አውነት አፍጻድው አረፈች፡፡

“አንድ ነት?” አልካት፣ “ሙሉ በሙሉ በራችው አንድ ከሆነ፡ በዚህ ለለያየ ይችላለሁ?”
በዚህ መግለጫ ገበየሁ፡፡

“እርባጥ ነው ከሰው ዘር በሙሉ፡ ተመሳሳይ መንትታዊት በታ፡ መቶ በሙሉ የዘር
መመሳሰል አገኗው፡፡ መቶ በሙሉ የዘር ተመሳሳይነት በኖራችውም፡ መቶ በሙሉ
የነጋሪ አጋጣሚ ተመሳሳይነት ግን የለችውም፡፡ ሁሉቱም አካል የሆነ ተከራካሪ፡ አካል
የሆነ ማንኛነት፡ አካል የሆነ የመሰማት እና የመሰማት ወይም ለለዋና አጋጣሚያች
አይኖራችውም፡፡ ለምሳሌ አንድናውን ልጅ አናት ስታችና፡ ለለናውን አናት
ለያችና ይችላል፡፡ አንድ ስትጠኑ፡ ለለዋና ተኋቂ ለሆነ ይችላል፡፡ ይህ በሙያዎች
የሚጠኑበትው መንገት መለያ በሙሉ ተመሳሳይ ስለማይሆን አንድ ዓይነት ለሆነ
አይችላም፡፡ በላይ አብራራችልሁ፡፡

“አንድ ቤት ወሰኑም በያደንት?” በዚህ መግለጫ፡፡

“አዎ! አንድ ቤት ወሰኑም በያደንት! አንድ ቤት ወሰኑ ማዳግ፡ አንድ ዓይነት ቤት
ውሰኑ ማዳግ አይደለም፡፡ መንገም ልጅ ተመሳሳይ ቤት ወሰኑ አይመለድም፡፡ በላይ
ምራሽን አውሰሰበችው፡፡

“አንድ ነት?” መግለጫ፡፡

“ለምሳሌ አንድ የተወለድበት ቤት አንድ ከመወለድበት ቤት የነበረው አይደለም፡፡
አንድ ከመወለድበት ቤት እያትን እና አናትን ይኖሩበት ነበር፤ አንድ ስትወለድ ይግባኝ
ማስታችሁ የግምትናኑበት ስለሆነ አንድቀድመው አይቀጥልም - ይለውባል፤ ልጅ

የለቻዎት በት ይህናል:: በሆነ የርሃ እና ከአንድ በኋላ ለለ ተናሽ አሁን በተናሪያ
ደቀም:: እኩ እና አንድ የተወለደኝሁበት አንድ በት:: አንድ ዓይነት በት አይሁንም::
የከንያቻም አንድ የተወለደኝው ሁሉት አዋጅም በታ የጠቅበት በት ወሰት
ለሆነ አሁንና ማን:: ሁሉት አዋጅና አንድ ልጅ ያለበት በት ነገር የሚጠብቃት::
ይህ አንግሩህ ከጠና በዘት የሚመጣውን ለውጥ ከማምኑ ስፍት ነው:: አንድን
የወለደኝው አናተና ከአንድ በታቸ ለለ ልጅ በተወለደ እኩን የወለደኝው አናተና
አንድ አይደለም:: በለ ገለጀልኩ:: ጉባባሪን በመቀመል::

"ይህ በመሆኑ በግምገም መንገዶ:: በየትናውም ሁኔታ ሁሉት አንድ ዓይነት ለው ለገኘ
አይችልም:: ይህ በተፈጥሮም ይህን በአናናር ለሆነ ከማይችሉ ጥቂት ጉዳዮች
መከከለ አንድ:: ነው:: ሁሉት ለዋናን የሚያለያቸው ያ መስረታዊ ነገር ደግሞ ቅጂ¹
ይህናል?" መቀኝኩ:: ከተያቄው መልሰን አንዲልተጠራጠረቻ ባልጋ ነው:: እናም
እላላርካትም

"ማንነት!" አልከት::

"አዎ! ማንነት! ልከ ነሽ:: ማንነት ስክም የሚሆነውም ለዘሱ ነው:: ለው ሆነን
ከተለጠርን ይሞር ይሙንበናል:: መነፏም አያቀምም:: በኋርጊበት ዕድሜ ሁሉ
ደቀተለል:: አከራ የሚጠቃለውም ለዘሱ ነው:: የየሰው የማንነት መነት አንድኋገጠመኑ
ይለያል:: አንድ ምት ያለው ቅጂ ለሆነ አንድ ልጅነት ያለው ደግሞ አላለ ነው::
ዝክሮ የሆነም አለ - ለምሳሌ ተማሪነት::

አንድና ደግሞ አንድ ዘመኑ ሁኔታ ወደ ይጠብቃል ወደ ይከለማል - አንድ ደረማናት
እና በእር ያለው:: ወርቅ ነገር ማንነት አንድ ሆኖ አይከለቀም የሚለው ነው::
ሁሉዎ የጥንሃነው የሚለዋወጥ ነው:: ወርቅ ነገር ሁሉም አንድ በጥናር ለይ
በኋርጊበት ዘመኑ የገጠመኝ መሆኑን መውቆ ነው:: በለ:: የበለጠ በጥልቀት ነገሬቸ::
"ተረተም አንድህ ሁሉ የሚጠበር ነው ያልሰው ለዘሱ ነው መሳት ነው" አልከተኩ::

በዚህ ከምሰት በዚ

"እወ! በተወሰኑ መልከ ላይ ነው፡ እንደዚያም ይሆናል፡ የምንጂረው የአድራሻን
ዘዴ እንደ ገዢ፡ ይር ተወስናልን በቋ አይደለም፡ እናደረሻን በየዕለቱ በመሆኑው,
ማቅምር ይወሰናል፡ እንደ ነገር የተወሰነልን የሚመስላልን፡ በየዕለቱ በመሆኑው ላይ
ጥንጥም አቅም ያለን ስለማይሆመስላልን ነው፡" አለች፡

"ለምንድነው የሚሆመስላልን? አውነትኩ ዕለት ከዕለት በመሆኑው ላይ የመወሰን ፈጻ
አቅም አለን?" መቀበት፡

"መልስ የለኝም፡ የን ነገሩ ከአንድ ሁኔታ ገዢ ስለማይሆና የሚመስላልን ልንጻ፡
ጥናልባት በአንድ ሁገር ሁላቹንንም ተፈጥር ከአካላዊ አድጋት ባይግድበንም፡ በለላ
ወገን የን ከአንቀሳባችን አልወረዳንም ይሆን?!" ስል አሰጣለሁ፡ ሁሉም እንደ
ነገር ላይ ከልተኞጠልን ወይም ከልተደገና፡ የምንቆም አይሆመስላንም፡ መቆም
ለለውን ተመርክሮ በቋ ይመስላል፡

በመሆኑም የነበረ፡ የቆየ የሚባለውን ሁሉ ማከበር ተገበ ሆኖ ሲለ፡ ከዚያ ወጪ
ማን መቆመያ የለለ አሰጣመስላልን ይረስ የነበረውን መለወጥ እንደራለን፡ ማንነትም
በየቀኑ የሚገኘባና የሚፈርስ ሆኖ ሲለ፡ እንደና የተሰጠች በቋ ነው በለሽ የሙጥኑ
ተቆጣለሽ፡ የለለው እንደ እንድ እንድ አለመሆን የሚያስፈልጊቸው የሆነውን የአንድ
አንድ አነስ አለመሆን ፍጻን የሆነ እንደሚያስፈልጊው ተዘዝሩለሽ፡ ይህ ይግሞ
የበለጠ መደናበር ለፈጥርበሽ ማስቀበት ተቆመያለሽ፡ 'ማን ንና?' በመሆዎች የሚያስፋ
መልስ የለሽ ተቆቁ ሲተናጠ ሆነውን ያልፋል፡ በመከታወቂ ወሰጥ የሚታይሽ
ውጭ ፍስከልሽ እንዲፈዋ፡ ቤተዋዋ ሲለም ይሰጥናል፡ አውነትኩው ማንነትም የን
በልተሰበረው ለይሆን በተሰበረው መከታወቂት ወሰጥ አይተሽ የደንገጥሽበት ዓይነ
በላ፡ በንብ አፈነቶችበት፡

"ምን?! ፍጻ? ፍጻ? ፍጻ? ማለት ነው?" በዚ መቀበኝ፡ ተመልሽ ሁሉምን ለማስታወሻ

ምክርና:: በዚ ትን አልፈሽ አለኝ:: የተሰበረው መስታወሻ ወሰጥ ስወጣች
ተቀራጭ ማየቱ ማን ትን አለኝ::

"በዚ:: በፊተሰበረው መስታወሻ የሚታይሽ ወጥ ጥስፊ "እኔ" ነኝ:: የግዢታይው
እና የምታወቂው ስለሆነ አያዘራልኝም:: ይንገት በተሰበረው መስታወሻ ያላቸው ማን
አውነቱን ይቀርባል:: አንድም ሆንጻ ማኅቻኝም ወጥ:: አንድ የሆነ አኙነት የለንም::

"ሁለተኛም አንድ:: ወጥ የግዢንሆኑው ተገባጥሙን ነው:: በተሰበረው መስታወሻ ወሰጥ
ሸላሽን ስታይው የፋይነት ነው:: በምክንያት ነው:: በይታወቂያን ማን ነኝ?" በለሽ
የሞትፈልጋው ማንነት:: በዚህ ቤቱ እና ገጠመኝ ተገባጥም ወጥ በመስፈልግ አንድ
ሁለተኛም አንድ:: በዚህ ማን መልሰ በዚ ማንነት አንዳለሽ ወሰጥሽ ሲደረሰበት
የሰድናማል::

"ዋናው ነገር ለለም ወጥ አኙነት የነበረሽ እና አሉን አምናሽ ሲተናረ የነበረሽ ልጅ::
አልማሪሽ በምን ገጠመኝ በረበሽ ነው ፍለጋ የገባይው? የሚለውን መመለስ ለይ ነው
ጥናው" በለ:: ጉዳዩን ወደ ሲሸጠ መለሰቻው::

"በምን ማክንያት እኔ ማን ነኝ?" የሚለው ጥያቄ ለንሳ ይቻላል?" በዚ መቅኑት::

"በጥቅለ ለማውቅ መፈለግ ሲቀበቀስ ነው" በለ አዴርጉ መልሰ ሲጠቃለ::

"ለማውቅ መፈለግ የሚቀበቀለው መቻ ነው?" በዚ በድርግማ መቅኑት::

አንድና ቤቱ በጠጥ ታስላቻናለች:: መመለስ ለይቀር ታስጠረቀናለች::

"ለማውቅ መፈለግ! - መተኞች ሲንደምር ከነበረን በጥና ማንነት ይር የሚቆሱን ነው"
ለተቻ::

"እሁን ማንነት በዚ ነው!" ሲተቻ አልነበረም አንድ? አምታቻንና አካ?" በዚ:: የግዢ
የሆነ በመጋበት መቅኑት::

"እወ! ጥን ሁሉም በዚ ነገር ወይም የብዕት ተርቃዋዣ የሚሸጋው:: ከእኔም ነው:: በለ

አሁንም ተቋል መልሰ ስጋፍ::

"ስለዕህ?" አልከኝ::

"ስለዕህ የመጀመሪያው መጀመሪያ ማንኛት እና በቻ ነኝ የሚለው ነው:: እና በቻ

- 'ለለቻ' የሚባለት ስይኖሩ የሚኖረው:: ይህ ስንወላድ የሚገጥመን፣ የግኝነው ቀወንቂው፣

የመጀመሪያው እና የመጨረሻው ያለማንኛውን ጉጠመኝ የሚኖረን ማንኛት ነው::

"በዚህ ጊዜ የግኝነው ቀወንቂው እና ነገር በኋር:: በዓለም እና በመለው ያለው ሆነ እና

በቻ ነኝ:: ሁሉም ነገር እና የማዘዝር ነው:: የእኔ ተገኘው ነው:: ለእኔ የተሰጠው ነው

የሚለውን በቻ ነው:: ከተቀት ሆነ በቻ ተጠሪ ጥን ሁሉም ለእኔ የሚደግኝ፣ ሁሉም ለእኔ

የማይታዎች፣ ሁሉንም በፊላግከት ለዓት እና ሲፈቅድ የማይደርግው እንዲልሆነ ለጠዋቱ

ከእኔ ወጪ የሆነውን የማውቅ ፍላጊት ይቀበቅባል::

"ይህ የማውቅ ፍላጊት አየነለበት እና በሚለው ማንኛት ላይ ይርጋጋጋ ስካም

ይጨሙራል:: በጊዜ ሂደት ይህ ሁሉ ወጥ መሰላም ይችሞኑል" በለ በሰራው አብራሪቱ::

"ታኩለ እና በመስታው ወሰኑ መረጃዎችን ከየት አመጣሁት?" በየ በድጋሚ

ጠየቁት::

"እኔ ማን ነኝ? በለው በመጠየቅ እና በቻ!" የሚለው ማንኛትን ይርጋጋለም አጠጣሚ

መኋር አለበት:: "እኔ በቻ!" የሚለው ማንኛት፣ ዕድሜዎች ለገኘ የሚጠቀ ነው::

ተመሳሳይ እንዲሁም ለተደ የሞትቶዎው እንዳቻ ነገር ለገኘን እና ወደዚያ ለመሳሳይ

ነው" አለቻ::

"ማንኛቱን እንዲጠይቀ ይደረገኝ 'ማገኑት' ነው እያደለኛን ነው?"

"እንደገበኛ፣ የንግድቸን መልሰ "እኔ ማን ነኝ?" ይርጋጋለም እና ለብቻ መቆምበትን

ያከታወስኝ አጠጣሚ መኋር አለበት"

“ምኑምን ነው?” አልካት አቅርቦች

“እነት አሁ እና ተነግሮች በለን ነው የምንጠብቀው.” አለች፡፡

“መጀት?” ስያዊነት፡፡

“በተደረሰበት፣ ስታውቁው፣ ስታስታውቃው.” አለችኝ፤ ገዢ አልካት፡፡

“በዚህ ቅድሞ ከባድ የአዳም መከላከል መርሰት ነው በየሻለሁ፡፡ መከላከል ቅድ
በለው መዳከሙ አይቀርም፤ እታሰበ.” አለችኝ፡፡

“እና ፍጤት አለበሽ፡፡ ማራ የተጠበሱት እኔ!” አልካት በቀረቡ፡፡

“እንደሰጥ ይሆናል!” በለ፡ በወረቀቶች ይወለች፡፡

መጀራዊ ስብሰ ሰምኑት

ወደህንምና ከፍላጊባንድለመድው ተከምሽል፡ ስያው በጣም ተናደድነኝ፡፡
በዚ ገዢ በቀላሉ አልናደድም፡ የክፋ ገዢ ተ የሆኑ የሚያውቁበትን ቈዢ
አምስክም አለበታው-ካም፡ ለረየኝ ፈጻማ ለማግለት የሞከረ በመስከላቸም ለፈጥግታው
እኔ መስከተት አልቻልከ-ም፡ የንድሬቱ መጨረሻ እምታ ነው፡፡ እም በየ ተቀመጥኝ፡፡

ዘመኩ በተቀመጥኩበት ወሰኖ ስንተከተቱ ይሰማኝል፤ ለጋዢ ይመታል፤ ሆኖ
ይፈጻኝል፤ በመቀመጣቸው ላይ መርሱት ተስኝኝ እቅዱበትምለሁ፡፡ መንተከተቱ ሲጠሩ
ቋር እያተኞልሁ፡ የንድሬቱ እንዲለው ይተካለለል፤ መናገር ባን ተስኝኝ ይሰማኝል፡፡
እኔ ለመከራከት ስምዕር በይና ቅድመ ይቀደድል መስለኝ፡ እንበያ ይቀደሙል፡፡

ዘመኩ እንደፊትኝ መቆየት እንደለበኝ ወሰኝለሁ፡፡ ከዚለም ቅን ካራ ማሳቀስ
ከፊልማም፡፡ የመጠሃሮትኝም ስልጣንረው መመለስ አልፈልማም፡፡ የንግድማሪርና
የኔ-ዝተኛ ከፍተማው አያሁ-ት፡፡

“የወ ካራ፡ ደህን አይደለም እንደ՞” በለው መየችኝ፡፡

ከኋይበኝ ቅለት በመከተለዋው ለመስሰለት አልቻልከ-ም፤ ተከናወን በመስበቀ

መለከተለት:: የዚ አንድመለከተለት ጥን አለውቁኩም:: አስተያየት አልማትም:: የጊዜ ቀን ነው ተናገሮች ያለችው ትወስኝ::

"ምኑው? የዚ ሆነዚ? በደህና ነው እኔ?" በላይ:: በደህናም በየቀኝ::

ከደምና ቅለው ስጋትና መቆርቆር የሰማያው መሰረጃ:: አንድም የቀኝቸው ይመጣልኝ አንድ!?! በይሁን አንበት ከውሰት አየጋጥው በሆነም ማሳቀስ ጥን አይኖርበትም:: ይከማ ሆና አንዳያየት አልፈለግኩም:: ይከማ ሆና በያየት ጥን ተጊኝ ማንኛን ነው? ከደምኑስ ማሳቀስ የደከማነት ምልከት ነው ያለው ማን ነው? ጥን ማሳቀስ ልሰ ማንድን ነው? ለምን አናለቅነት? ከእንሰሳት መከከል የሚያለቷል ይኖሩ ይሆን?

አያቱ አልጋ አልጋ ወጪች ለለቻን ለዘም ባለ ሆኔታ ይሞክታውን ከፍ አድርጋው ለያሳካሁ "አያለቷል ነው" ይል ንብር በልደኝነቱ፣ "ለምን?" በያ ለጠራው:: "በፊር መሰት ተልቅ ለው ለምት ነው ማለት ነው" በላይ በመመለስ ያስደንግጋጀኝ ንብር:: ይህን ስሳቢ ገንዘብ አልከኝ:: አያቱ አሁን አንዲሁ ለምት ቁርቦ የወጪች መጠኑት የኩንቃቄ ተለዋዋዎች የአድርጋ ተከከር አንዲን ለከንዶ አንዲያስከ አድርጋነት ይሆን? አለውቁም::

በዚህ ሁሳብ ወሰት አያለሁ የተጠረቀሙው አንበት ሲመለስ ትወስኝ:: ሁሳብ እና ስሜት በአንድ አካል አብረው መጠረቻው ይንቀ ንብር ነው:: በረሰው ሁሳብ እና በረሰው የማይረጋገጥ ጥያቄ ስመሰተጥ:: ገዢ ተናይነት ተከተሉ የተጠረቀሙው የብዴት አንባያ በቀ኏ታ ተስፋኝ::

"እንሰሳት የሚያለቷል ይመከራከል?" አልከኝ - ከመጀመሪት ተጠረጋጥቶ የመጠኑዎን ቀለት ጥቂም ለይ በማዋል::

የልጠበቀው ጥያቄ በመሆኑ ባራ ለይገባው አልቀረ ብቻ ከመቀመጥው ይገኘ ወደፊት በመጠረቻት አተከና አየኝ:: አኔም አየሁት:: ፈቻ ለፊት ለያወ ገዢ በልደኝ

“በተመለሰ፡ ሲሆን መቆጠጋር አለብኩ፡ መቻዎንም ቤሮን በስጋት ተነስቶ
ማጥቃት አገልግሎት አለመሆነን አና ይጋግጣ ነገረኝለች፡፡

“አዲባቸው” እኔ፡ ጥያቄው ያልጠበቀው ስለሆነ ነው አንድ የሚደገባ ነገር የለውም፡፡

“የዚ ነው ያልገባሁ?” በየቅኩት፡ ሆኖ በዚ ነው ጥያቄውን ያልደገምኩለት፡፡

የዚ በኩል ይሞላል መሬታ ከእና የዚው የመጠው ገንዘብ የእንስሳት ማልቀሰ አለማልቀሰ
ጥናት መሆኑ ግር በለውን ነው” በለው መልሰን አስተካክለ፡፡

“የሂሳብ እና አዲባቸው ማለት እኩ በጣም ይለያያለ” በዚ፡ ለሳይረው
ማክር፡፡

“እና ነት?” በለው ወደ መደገፈያው በመመለስ ከኩ በለው የየኩ ይሙር፡፡ እናም አየሁት፡
የሆነዎች ለመዘገበት በመፈለግ ዓይነት የዘግጃጀት ነው፡፡ በመፈለስ ለዘግና ማቅበቀብ
በኩ፡ ተለዋዋቱ ለሚለለት አስፈላግነው፡፡ በጣም አንዳተናደድከበት አንዳለውቀ ማን
ገልጽ ነው፡፡

“ለዚ አንዳመዘገቡ ታየኩለሁ?” በዚ ያልጠበቀውን በየቅኩት፡ በደርሃኑ
ከዚህኑ መደገፈው ወደ ፖት በመጠቃት አተከራር አየኩ፡ ይለ አለኩ፡ እኩ በዚህኑ
ኤክዕወቃ ስጋዕውታው ውስጥ ለመሸፈድ ቅረጥነት፡፡

“እኩን አንዳመዘገቡ?” በለው ለማረጋገጥ የዚ፡፡

“መሰረት አንግሩሁ” አስተኞኑ ተመልስ ወንበሩን መደገፍን በማስተዋል፡
“የከማው መጥሪያ ከኩ ማለት ለይ አንደ አገልግሎት መሰላም...” ከማለቱ አንደገና ተስፋንጥር
ወደፊት በመምጣት በአተከራር አየኩ፡ እኩ ለቀ አመለጡ፡፡

“ምን የሚያስቀ ነገር ተፈጻሚ? አያይናስብኩ ነው አንድ?” በለው፡ አንዳመቆጣት
ቦኩቃጠው ቅኩ በየቅኩ፡፡

"ለምን አይችልሁ? እንተ የሚገኘው ነህ አንዳ? ከፈላጊ አንዳውን በዚ
ታስፋለሁ አንድ!" በዚ ተግ አልከብት::

"ምን ሆነኛል ዘመ? ይህን አይደለም? አይተን ይህን አይደለም? ፍሃጌን
አለየሽትም?" በለው የጥያቄ ፍቅር አውረደበት::

"ጥያቄውን በትንጣጥልኝ ለመልሰሉ አቸላሁ:: 'ምን ሆነኛል ዘመ?' ካልከው
በጥም ተናደቂለሁ:: በዚስተ የሚገኘውን ጊዜት አለ:: ይህውንው መሰረጃ ቅዱ
መረቀች?" አልከብት::

"ተረጋጋ.... ምንድን ነው ይናደድሽ?" በለው ይብትን አናደድሽ፣ ለው ለናደድ ተረጋጋ
ተረጋጋ! የሚል ለው ይገመኝል:: ከተረጋጋ ለምን ይናደድል? ወይም ተረጋጋ
ማለት አጥም በለሁ በዚስተ ጊዜ ማለት ይህን?! ምን ማለት ነው?" አልከብት::

"ምኑ?" መለሰ::

"ተረጋጋ 'ማለት...' በዚ ይመርክብት::

"ከተናደድሽ ያው መረጃዎት ነው ይለበኩ በዚ ነው:: ለለ ምን ማድረግ ይቻላል"
በለው መቀቂያ::

"ለሁለም ነገር መልሰ ይለሁ የሚመሰሉ ለምንድን ነው? የጥያቄውን እና
የጥያቄውን መለያት ለምን ይሳኔል? ሁሉንም እንተ የጥያቄው ትኩረይ
የው መረጃዎት ነው! ባይናት መመሪያ ለሰው ሁሉ ይጠቀማል በለሁ ለምን
ታሞኑሉ?" በዚ፡ አኔም ተራወን የጥያቄ ፍቅር አውረደብት::

"እንደ ታክሙ ነገር እና ማኅም ነኝ..." በለው ለፈጸመ ለፈጸም አቋረጥብት::

"የሂዕስ አንጻርሁ... አናስ? ማኅም ለለምን እንተ የጥያቄውን ሁሉ መስማት አለበኩ?
ማኅም የሂዕስ አብ ተሞሩሁ ነው:: ይህ በመሆኑ ይግባኝ የአንተም ተሞኑሁ
እንደሂለም ተሞኑሁ ወሰንነት አለበኩ፤ የጥያቄው ወሰንነት ይግባኝ በለሁ

բախտ վուշներ քուշներ աշխատ իլլատ դրսւշներ զոլոտ վուշներ
ըլլուն նու բոզտուններ հծեներ:

"Հյան?" ԱՆ ՈՄՓԵՓԸ ՀՄՑԴ:

"Հիմուն... ԱՆ ԿԻ ՔԻՄԿԻՆ ԱՅՊՈՎԱՆՆ ՀԵԼԱԹ: ՈՐԹ ՈՒ ՉԱ
ԴՐԴ ԲՈՅՈԵՓ ՄԵ ԻՆԸ ՄԱՅ ՄԱԳՈՅ ԴՐՍՎՇՆ ՀՅԵՄՆ ՌԴՓԻ ՀՎԱՓԼԱՄ:
ՊՐԻ ՀՅԵՄՆ ՀՎԱՓԼԱՄ ՆՈՅ: ԻՄՆ ՈՂԵ ԼՄԴ ՀԵՖԵԹ: ՈԲ ԲՈՅԼԱՄ Ն ԱՄԱՊԴ:
ՊՊԵՆ ՀԽՀԵՐԻՆ:

"ՊԵՐՆՈՒՄ ԲՄՆՈՒՄ?" ԱՆՆ: ԲՄԳՎԸ ՎԻՆՈՒՄ ՈՂԵՆ ՀԵՄՈՒՆՆԵՐ: ԲՊԱՎԸ Ն
ՄԱՊԴ ՈՂԵՐՆԵՐՆԵՐ ԱՆՆ:

"ՄԱԳՈՅ! ՀԾԵՍ ՀԻՅ: ՄԱԳՈՅ ՆՈ ՔԻՄԿԻՆ ԱՅՎՈՒՄ ԲՈՅՈԵՓ ՊԵ
ԱՅ ՉԱ ԻՐՈՍ ՈՋԱ ՈՄԱՄՆՈՒՄ ՆՈՅ: ԻՐՈՍ ՈՋԱ ՊԵ ԻԼԼԱՏ ՄԱՅ ՈՂՈ
ՄԱՐՆՆ ԵՐԵՐՄԱՆ: ՈՄԿԱ ՃԿՈՎ ՔԻՄԿԻՆ ԲՍԻԿՈՒՄ ԳԵՆԴ ՀԵԳՎԸՄՊ:
ԲԴԻ ՊՐԺՎՈՓՎՈՒՄ ՆՈՅ: ՈՂԵՍ ՎԵՐ ԼՄՆՈՒՄ ՆՈՅ ՊԳՄԴԱՐՎՈՒՄ
ՄԱՆ ՄՈՒՐԵՆ ՀԵՊՈՒՓՈՍՊ: ԱՆ ԶՊԳՈ ՀՅՈՒՆԵՐՆԵՐ" ՀԾԵՆ:

"ՀՅԵՆ ԲՈՅՐԻԿԱՆ ՊՐՆՈՒՆ ՆՈՅ?" ՈՂԵ ՄՐՓԴ:

"ԵԿՈ ՆՈՅ" ՀԾԵՆ:

"ՊԻՐ" ԱՆ: ԱՄՆՊ ՊՇ ՈՄԿՈՒ ՈՎԱՐՈՒ ԱՅ ՀՐԴՎՈՒՄ:

"ՄՈՐՓ!" ՀԾԵՆ: "ՄՈՐՓ ՆՈ ԲՊԱԾԵՐՈՒ: ԱՆ ՊՐՆՈՒՄ ՀԾԵՆԱՐՊ:
ԱԹՎՈՒՄ ՍՄԳՄԴՆ ԻԽՍ ԶՈԼՈՏ ՀԵԸՆԵՐՊ: ՄՈՐՓ ՈՒՇ!" ՀԾԵՆ:

"ՊՊԵՆ ՈՄԱՀՈ ՄԱՌՈՒՇՈ ԲԵՇՄԱՆ ՀԿՆ ՎՈՎՀ: ՄԱՀՄԴԴԻ ՄՈՒՆՆ: ՓՈՎԱՆՆ
"ԻԲՍ: ՔԱՅԻ ՄԱՅ ՄՊԻԿՈ ՄԱՄՆԻ ՄՊՆՊ ՀԵԼԻՎՎՈՒՄ: ՊԳՄԴԻՄՆ ՊԵ

መጀመሪያ አንድ ፍለትኩን ስታሚላልኝ ነው:: እኔ አንደታክም አንተ አንደተሆንልኝ
የሞራልገው ቅት ነው:: አልከተት::

"የሞኑ ቅት?!?" አለ፡ መገዢሙ ያስታውቁል:: በዚህ ንብረት አበዛቸው፣ ማለፈ
የሚቀር አልመሰሰለኝም::

"የጥያቄ!" አልከተት::

"እ...ሁ!" አለ፡

"እወ! የጥያቄ ቅት አንደተሆንልኝ ነው የሞራልገው:: ሰላ ሁመሙ፣ ቅጂ፣ ጥንቃቄ...
ለሚውሩኝ ተያቄዎች ሁሉ ማጠራቀመንያ ቅት አንደተሆነኝ ነው የሞራልገው:: መልሰ
በይናርህ ባድ የለኝም፣ ከይምሩ መልሰ የሚኖርህ ለተቻቄና ለተለመደው ጥያቄ
መሆኑን አውቁለሁ" በዚ አበረሱሁለት::

"አሁን ለለኝዋ ማኅም አለቻልሽ አይደል!" በሎ አስ የሚሰራው ሲሆ እና ለለኝ
የሚሰሩት ለየቅል መሆኑን ነገሮች፣ በደንግጋዊ ተናደረሰኝ:: ማኅምች ለለው ለው
አለዋቁ የሚመከላቸው ለምንድኝው?

"አስ አስ ነው ቅጂኩ:: የእናን ፍለት አናንተ አንደት ልተከናሬለት ተቻለለቸህ::
አንተ ዝር ስመጣ ሌቦና፣ አስ ዝር ለፌድ ደግሞ መሆኑች፣ በቻ ይዘር የሞኑና ለሞን
ይመለከቻል?"

አልመሰሰለኝም፣ አውነት አንዳለኛ አውቁል:: ለጥያቄው መልሰ ለላልነሁው እኔው
ለግዝዎ ወሰንከኝ::

"ይሂወልሁ፣ ለሞኑ ስራ ተከናፍለቸሁ መከራከራ አንዳለባቸሁ ይገኘል፤ እረዳለሁ::
ገን ደግሞ አናንተ ስራቸሁን መከናፈል ለለለባቸሁ፣ ተማማረው ተቆሏርጉ መቅረብ
አንደለለበትም ማስብ ያስፈልጋል:: እኔ አንተ ዝር ስመጣና ለለ ማኅም ዝር ሲሆናል፤ የዚ
ነና፣ እናድ ለው ነና:: በናንተ እናድ አንደሰውም አንደታደ አፈልጋለሁ." አልከተት::

“እኔ ሁልጋዕም እንደሰው በቻ ስይሆን ከለለው ስው ሁሉ በላይ አድርጋ ነው የሚይስ” አነት መረጃና::

“ይህ አንቀጽ ስህተት ነው:: እኔን እንደ እኔ፣ እንደ እንደቻቻ ስው ነው ማየት ያለበሁ፡ ከለለው እኔን ማስበላጥሁ፡ ለለለው የሚተሰጠው፡ ለእኔ ጥን የምትሰጠው የተለያ ሁከምና ያለሁ ያስመሰላለዋል፡ ይህ ጥን ተከከል ከለመሆኑ በላይ ለሆነ የሚችል እየደለም፡ የምትሰጠን ሁከምና ለሁለቻን የሚገባንን እንደሆነ ነው ማመን የምራጋው፤ “የበተሰብ” የሚባል ሁከምና ያለ እይመሰሳኝም” አልከተ፡፡

“አነን ተከከል ነሽ፡ ቅድሞ ያልፈው ወሰንነት ይሂዱ ነው፡ ለምዕራፍ ስው የሚከፍጥው የህከምና ዓይነት የለኝም፤ ለኋይም አይችልም” በላይ፡ ቅድሞ በዚ እኔ የቀበርከተን በጠራ ሆኖታ እኩ እንደማረዳው አስተዋሰኝ፡፡

“ግን ለእኔ የምትሰጠው፤ ለለለው የሚተሰጠው መሰረታዊ ሁከምኝም አለ” አልከተ፤ በወቅኑ መልካ

“አነጋም ልክ ነሽ! ላንች የምስጠውን ያህል ገዢ ለለለቻ አልሰጥም” በላይ በራስ እኩ መሰከረ፡፡

“ቃጣ ጥን ከዘም በላይ ነው፡፡ ሆኖም እኔ የንተ ታክሙ ለለሆነዎች ያገኘሁት ነወም፤ እንተ የሰጠኝኝ መሆኑ ለይ ነው ቃጣ ያለው” አልከተ፡፡

“ይህምን ቃጣ አለው? ለለለቻ ያለንተን እንች በማግኘት እኩ እኩ የሚቀርባቸው ተዘዝር የለም” በላይ ለመከላከል ይለን፡፡

“ይህን እኩ ነው የምስጠው! ቃጣ እኩ ባዶ ባለማግኘታቸው እንደማረቀርባቸው፤ እኩ በማግኘቱ እንደማረጋገጫው እኩ ለማስረጋገጫ ሆኖ ለማስጠና ነው” አልከተ፡፡

“አነን እኩ የምስጠው እኔ ነሽ!” አለ በመተለያቷ፡፡

“በተከከል! እንተ ነህ የምትሰጠው፤ ታማማቹ ጥን እኔ ነሽ፡ እንተ የምትሰጠው·

ለእኔ ስለ እኔ ነው:: ይህ በመሆኑ አንድ ተልቅ ጉዳይ ተሰታሉሁ" አልከተ::

"ምን?" አለኝ::

"ህከምና የእንተ መያዥ በሆነዚ የሙያዥ በለበት ማን እንተ አይደለሁም:: የህከምና
መያዥ በለበት ታክሳቸውኩ ነን:: መያዥውን በአዲሱ የሰጠኝ አቶ ነን:: አቶ ካለፈን
የለሁም:: አቶ ካልፈለግን የለሁም:: ይህንን አንድ ተሰታሉሁ?" በዚ መየቁከተ::

"የሙያዥ በለበትም እኔ ነን!" በላይ:: አሁንም ካለብ የማጻጻጻቀዥን መልስ ስጋጅ
ተገዢከተኝ:: 'በዚህ ደረጃ ያለ ስው አንድ ተ ቅል የማህበራዊ ወል ሂደት ወጪቱ
መሆኑን ለሰት ይችላል ወይም የምለውን ለሰት ፈልጻ አያስፈልጊኝ ነው?!' ሲል
ፈጸን መየቁከተኝ:: መልስና ለማውቅ በጥያቃው መግኑት በጽ ነው አማራጭ::

"ማን ሂቀደሙ?" አልከተ::

"ማንም! በቁ ተማርሱ:: ሂቀደ አውጻሁ:: አንድምታያው አስፈላሁ:: ይህ ችን አየነ
ነገር አለው? ለሁለም መያዥ በሆነ አንድሁ አይደለ?" በላይ መየቁኝ::

"እኔ እንተ ይር የሞመጣው እንተ ተምረሱ ሂቁድ:: ሲለለሁ ይመከልሗል? በፈጸማሽ?
ለምን ይመከልሗል በዚህ የሰለጠኑ የህከምና አደጋት ኮሙኑ:: ስው ሽከም ቤት ኮሙኑ
ይልቅ 'አዋጅ' ቤት ወይም መበል የሚሂድው? 'አዋጅ' እና አጥማቃው ተምረው
ሂቁድ ሲለተስተዋዣ ይመከልሗል? አስከ ገንዘኝ?" በዚ ተያቃዙን አግተለተለከተ::

"በተወሰኑ ደረጃ ያለመማር እና ያለማውቅ ወጪትም ለሆነ ይችላል" አለኝ::
ስመሰሰሰን በፈጸማት ነው:: በይንስ ማለት የፈጻሚነት አንድማግኘው ጉባኝ::

"አይደለም:: ይህንን አጥብትም:: ስው አልተማረጋም ማለት አያውቃም ማለት
አይደለም:: መማርጭም ለማውቅ ማረጋገጧ ለሆነ አይችልም:: ገዢ ወልን የማከበር
እና የሙተማሙን ጉዳይ ነው:: በታሪክም በሆነ ካዚህ የተለየ አዎንት የለም::
በሆነምና በታካሚ መከከል ኮሙኑን የዘለቀ ማህበራዊ ወል አለ:: ይህ ወል ሽከም

ለምኑም የሚያስችልን ይረዳ አሰብያዎች ይረዳ፡ ተከማሪ ለአከማቸው የሚገባውን ወደታ
መከራል ነው፡፡ ያወጪታ ይግባኝ ፌቃድ በመሰጠት፡ በርሃ ስርቶ በማቅረብ፡ ተጨማሪ
ትምህርት በማስተማር፡ ባንዲ በመሰጠት ይከፈልል” በዚ በሰራው ለሰረዳው
ምክርክሩኝ፡

“እኔም ቅን መጥተና፡ አሁን የልሰውን ለምን ለተማረዥችን አታስተዋለንም?
በዚህ የሚውሏውን እያወቀ እንዲከለፈለሁን አሳይቷል፡፡

"Ի՞նչ է աշխարհի մեջ առաջ գալու? Ի՞նչ է առաջ գալու?" կարծիք է առաջ գալու:

•ወጥኑትና ወጪታትና አንዲህ ስራምኑ ማየት ይሰራለኝል፡፡ በአንድ ዕድሜ የጥጋቸው
ሁሉ አዲስ ይመከራል፡፡ የቆየና የቀረሙ እውቀት መሆኑን በመዘንጋጀ፡፡ ከፍተኛ የሆነ
እውቀቱን የማሻተላለፍ ተከተሉት ይኖርባል፡፡ በእኔ ዕድሜ ደግሞ በገዢ መማቅና
የለዘበና የቀዘቀዱ እውነት፡፡ በወጪታነት አዲስ ተስፋ ለብ ለብ፡፡ ጥቅ ጥቅ ተደርሱ
ለወርድ፡ ስያው ያስደምጋሚነት፡፡ አንድ በርሃገጥም አስተዋጅ ለቻ በመሆንና በነገዴ
የጥጋቸው በት ጥልቀት ዕድሜናን እያመጥንም፡፡ በለው አብራሪቦ፡፡

የደጋሽን አይመጥምም የሚት.ለው. ገብግር ቅ/ቁ/ቃ/ቍ/፡፡

"የድጂኝ አብ ተንስ የሚገል እይደለም" እስከታደ

077 ፳፻፲፭ ዓ.ም

"አንድን አቶ ከመውለድኝ በፈት እውቅናለሁ" በዚህ አስደንጋጭ መሬት መሰረሰኝ;

"እንደት? የት? የት ንርክ አንተ?" በይ በመንታበቻውን ወይቀኑት;

"በኢትዮጵያ አዲር በተ የበርከታቸው አለኝ፣ ቀልል አደርጋ ነው. የበላይን ተረጋግሽ

մասն քննէ՞:

"ՀՈՅ ԱԵ՞? ՈԳԹ ՄԵՋԱՆ?" ՏԵՇԻՐԻՆ: ՀԿԵՑ ՄԻ ՀՅՒ ՈՒԾԱՅԻ: ՔԱՅԻ
ՄԻ ՀՈՅ ԱԵՖ ԼԺԱՄՊՆԻ ՀՅԱՊՐՈՒ ԿՊԱՄԱՆԱ: 'ՀՅԵ՞ ՄԵՋԱՆ' ՆՈ-
ՀՅԵ ՔԸՆՔԻՄՆԻ՞ ԱԱ ԿԴՈ ՋԱԵ՞:

"ՈՒՖՈ ՊՊԱԿԴԻ!" ՈՂՈ ՀԻՒԾ ՀԲԻ՞:

ՃՃԱՒ: ՊԵՂ ՀՅԱՊԿՍ ՀԱՎ-Փ ԸՓԸՀ ՄՈՒՓ ՀՊԱԵ՞: ԱՊ ՈԲ ՊՀԱՊԳՈՎ.
ԱՅ ՀԵՇՈՒԻՆ: ՄՈՒԾԵ ՀԵՇՈՎ ՀԱՓՀՄ:

"ՀՊԱԿՎՈՎ ՀՅԵ ՀԴՄՈՎ ԱԵ ՈՒ ԲՍԵՎԴ ԿՊԱՄՖԴԻ ՈԼՈՂԻՆ:
ԾԵՄՋԻ ԱԽՆ ՍԱՇԱԹ ԴՐԱ ՆՈ ՀՊԱԼԴ ՈԲ ՆՈ: ԱԴՄԱՎՄՖԴԻ ՔԱԻՆ
ՊՆ ՈՒՓԸՈՂՎՈՎ ՈՒՄՋԲ ՏԿ ՆՈ" ԱԼԻ: ՊՆՖՈ ՊՊԱԿԴԻ ԴԲԲԴ ՈՒԾԺ
ՈՄՎԱԲ: :

ԱԽՐԴ ՈՒՖՈ ՊՊԱԿԴԻ ՎՃԸՀՈՒ ՀՈՅ ԱԵ ՄՊԱԴ ԲՍԱԼԹ ՈՎ ԲՍԵՎԴ
ԿՊԱՄՆ ՈՄՂՄՈՒ ԱԽԲՆ ՓԼԸ ՀՃԸՆ ՆՈ: :

"ՀՅԵ" ՀՃԻՆ: ՈՄԸՀԵԴ ՀԲՊԸՆԻՆ: "ՊՂ ԺՄՊՄ ՈՒԲԻՒԹՎԸՎ ՀՅԵ ՅԱԼ
ՀՅԵ?" ՈԲ ԻՆՖՈ ՊՀԱԲՎ ԴԲԲ ՈԿԸ ՀՊԳԳՈՎ ՄՊԱՂԲ ՓԲՆԻ: :

"ՍԱՇԱԽ ՈՒՄՊՄ ՀԵԼԸ ՔԸՆՊԳԴԻ? Ս-ՂԴՅԴ ՈՒՄՊՄ ՀԻ ՆՈ ԲԴՄԿՆՈՎ!
ՈՒԲ ԱՅ ԸՍՅՆ ՀՊԱԼՄՊ ՍԻԹՈ ՀՃՄԿԱՆ ՀՅԵ ՈՓ ԲԴՄՍԸՆ ՄՊԵՆԴԻ
ՀՈՅ" ԱԼԻ: ԱԽՆ ԱՅ ՖԼՎ ՀՊԱՆԻ ՀՈՒԾՈՒՆԻ: ԿՊԱԿՎՈՎ ՄՈՒՐԵՆԻ: :

"ՈՒ ՈՎ ՊՂ ՀՅԵ ՀՃՄԿԱՆ?" ՈՂԸ ԲԿԱՄՊՎՈՎ ՈՊ ԲԸՆԸ ՀՅԵ: ՀՅԵԱԼՍ
ՈՊԱՑ ԻԼԵՎ ՍՄԹ ԲԴՄՎ ՄՊՄԿՆ ՀՊՄ ՀԵՄՈՒԻԿՊՈ" ՈԲ ՀՃԿԲԵ
ԴԱՀԻՆՈՒ - ՈՒԴՅ ՈՒՆՁԴԻ "ԿԴՈ ԴԲԲ" ՄՊՄԿՆ ՈՄՊԻՆՉԻ: :

"ԾԵՄՋ ՔԱԻՆ ՆՈ! ՈՎՊԴԻՆԵ ԱՆԳ ՀՅԵՄԱԼԹ ՄՊՐԻ: ԲԴՄԿՆԻ

ከመግተኛ እና ከመጠቁ መምሮሁን በታ ይመስላልኝ ነበር፡፡ መምሮሁር ከሁንከና
በኋላም የነበረከትን በመተረከ፡፡ ከእኔ የበለጠ ለማግኘት ይቻሉኝ ነበር፡፡ እኩን
አያዥ ቅን የሚሰጥምረውን ገዢር የማውቀውና የጥብራው በዘመኑ ከመግተኛ
እና ከምጠቁ መምሮሁን ከተማርከት በለይ፡፡ ከየኋቃው ሁመሙን በዘት የተማርከት
አንደሆነ አይጠቀኝም፡፡ 'አዎንቱ ይህ አይደለም!' በል ላሰን አያሳሰትከና ነው፡፡
ለዚህ እና ስለማህበራዊ ወል ፍጤናት ለሰተምረቻው የጥቦችለው፡፡ ለውሉ ተጠሪነቱን
የሚሰጥ እና ወልጊዜ ይግሞ ይጠማኝ አነበበለታው የገባቸው አልመስለኝም፡፡'

"ወሉን ማሻበርሁን እንደት ነው የጥቦችናይቶችው?" አልከተ፡፡ ጥሩን ባይኑት የተምሮሁርት
የሞወጣት ወሰተ አየጠን እንደሆነ አርማጠኝ ለመሆን፡፡

"የሆነው ማህበራዊ ወል ፍጤን እንደሆነ፡፡ እኩን እና በቀጣትኝ ልክ ውጤቶኝ
የሚያዥው እናይ፡፡ ለው በታ ነው፡፡ እኩኖም በህይወት ያለም፡፡ በሉ እንደመተካዘሁ
በማለት አተከር አየኝ፡፡ ተከራክ ለለም ለለንስኝ

"የኋድን ይማረው?" አልከተኝ በጥያቄ፡፡ ከንግግረ ቅርንት ልይሰማ አልቀረም፡፡ ፊንግ
እለ፡፡

"ተከመረጃለሽ አብ ማንን ነው?" በለሽ ለምኑን አልጠየቁበኝም፡፡ በሉ የልጠበቁከተን
ጥያቄ ወረዳለኝ፡፡

"የወተን ለው ማውቅ አይችልም፡፡ መጠየቁ ፍጤን ይጠቀማል?" አልከተ፡፡

"ወው ማውቅ በጠቀምበሽ?" በሉ እኩንም በጥያቄ አልጠየቁኝ፡፡ ከነፍሰ ጉዳይ
የረሳሽ ለለ ለው ማንኑት ለምኑን እንዲማረው አልገባኝም፡፡

"ወው ማውቅ አብ ለው ማውቅን የማውቀበት ፍጤኝም እጋጠሚ ያለም፡፡ ለለ
አውቀው ታረክ ማውቅ ይግሞ ለው ማውቅን ልይሰን እንተ ለለ ለው ማውቅ እንደተረከልኝ
ነው የማውቀው፡፡ ሆኖ ሆኖ እንተ ለለምታውቀው የቀጥ ለው ማውቅ እኔን ፍጤኝም

አይጠቀመኝም:: በዚያ ለይ በተወጥ የፌላም ተግር በጥሩ ወንድ ለማቻ ማከናየት
የመጣ መሆኑን አትክንደ” በዚ መረጃ በማለት፣ የንግማኑ አቅጣጭ እንዲልተሰማማኝ
አሳውቃሁት::

“ይህንን ጉዳይ በባዋጥ ግኩስዎ:: እንዲንደ ቤቱ አልማዝኝን እንደንገኘ ጉዳይ ማውቀ
ለየከፈራው:: ለማውቆ በለመፈለግ እንደሚሰኝ ከሃኬምን ይህ ስታውኑ አትቀኑም
መችም?” አለኝ::

“ምንም ዓይነት መከለከያ አየተጠቀምኝኝ አይደለም፣ አስተ ከሆነ ማለት የፈለግዎ::
በዚያ ለይ አኞና አይ የምናውሏው ጉዳይ የእናና የእና ስለሆነ ባለቤት አርሱ” በዚ
ተቀባዩ::

“ምናው ተቀባዩ?” አለኝ፣ ተከራካሪ በመሳሪ አገቦም ለይ በመሙኑ ነው የጠየቀኝ::

“ለምን አልቀባም? ቅድሞ ይምር:: ስንበ ይምር እንደተናደረገኝ ነው፣ ለምን
እንደሆነ መገመት ተችላሉ?” አልከተ::

“አልቻልም” በላይ ቁርጥ ያለ መልሰ ስጋኝ፣ የበለጠ በገንዘብ::

“ቻችላሉ እንደ! ሁሉን አዋጅ አይደለሁ! ለምን አትቻልም?” በዚ በድርጋሚ ተቀባዩ::

“እንደተናደረገኝ ይታየኝል:: ብን አስከልነገኝኝ ይረሰ ለውቆ አልቻልም...” በላይ
በተረጋጋ ሁኔታ መለሰልኝ::

“እንግዲያው ስለንጂሁ!? ለውሏው ያህል ማህበራዊ ወል ብናግኝን ተለሉ እንደ
እንተ ልሰነ ከመከበከ የዘለለ ምግባር የለሁም” በዚ ወቀከተ::

“እሁንም አልጠቃቄም:: ያጠኑሁት ከለ ልተነግሩን ተችያለሽ፣ እንደን ማብሰት
መችም በሆነ ፍላት፣ ለሆን አይቻልም” አለኝ::

ከመረጋጋቁ በላይ በድርጋዊ ወሰጥ ሲመና እና ለምግባር የሰማያሁ መሰላም::

“እኔ አንጻርያውን ለንገሩ! ወጣቱን ፍከም፡ ከዚህ በኋላ እና አንድማክታለን
የጊዜናውል?”

“እወ!” እነዚ ቅጂና አንድልታዋው በሚያስተው መልካ፡፡

“ለምን?” እልከት፡፡

“ለምን? ጥን?” መቀኑ መልክ፡፡

“እኔ... አንተ ስትኩል የሞታዊመኝ፡ ስትኩል ደግሞ ለለለ የሞታዊተለፈኝ ጽሑፍ
ኝ?” በዚ፡ መከናወል እልከና ተናገሩት፡፡

“አይደለም፡ ይችርታ!” እነዚ ይጠፃች ይህን ያሰከተለል በለው አለማስበት ጽልጋ ነው፡፡

አንተ ወር የሞመላለሰው እኔ ፈጻሚ አንተ ፍቃድኩልን እና አይደለም፡
አንድሁያ ነው፡ በለሁ በታሰቢ አንዱን አንድነት ቤቶች ለእኔ ስትኩረኝ ለለለ ጽድኝ
ቁጥርኝለሁ፡ እኔ ስው ነኝ ያሰከና ለዚህ ለዚህ ነው፡፡ ስው ነኝ ስልሆነ ደግሞ ተጠጥም
አለው፡ ስው ነኝ ስልሆነ ፍላጊት እናኝ አያሳከኑ ነው፡፡ ስው ነኝ ስልሆነ ስምት እናኝ
አያሳከኑ ነው፡፡ ስው ነኝ ስልሆነ የከከል ለመኖር የሚያስተኝ ያህል ማዘኛ ይሰማኝና
አያሳከኑ ነው፡፡ ስው ነኝ ስልሆነ ስለቅስ እናደ አንስሳ አንበብን ሙያን ለማሻሻ በቻ
አልጠቀምበትም አያሳከኑ ነው፡፡ ስው ነኝ ስልሆነ አምባ ሆነው ከዚያ የሚመለቀት
ትንሽ የሃኔን ቀጠርዎች ዓይነው አያሳከኑ ነው! ገበብ!....

“እዚህ አንተ ወር የሞመማው አንተ ፍከም በቻ ሲለሆንኩ አይደለም፡ በንተ
የሞታዊመው ከእኔተ ወር የንጥነት ሲለለን ነው፡፡ ከልጅነቱ ይሞር ስመጣ እኔ ስለው ቁ
የመስረተኩት የሚያስፈልገኝ የንጥነት እለን፡፡ ይህ የንጥነት ስንጋጌ፡ ስንማማል
በመተማመን የገባዎው ወል ነው፡፡ ዘዴ ተብሎ አይደለበም፡ ዘዴ ተብሎ አይደረጋለም፡
ዘዴ ተብሎ አይችረጥም፡ ቤቶች ስትኩረኝ ይገባል፡፡ ‘ለምን?’ የሚለው ጽም ማውቀ
ይዘኝል፡ እናኝ እናኝ አይደረግም!’ በዚ አቆጣጠኝ፡፡

አንበብ በመንታ ወደቀ፡ ለቀመው አልፈለግከ-ጥ፡ ከዚህ ተጠባጥበት ውስጥ
የይ የእንበብ ቅለበት አየሰራ የርሃድ፡ ለለማልቻዎች የወሰንከ-ጥ ውስጥ ተኩረ!
“ውሰጣን ጥልቅ ማዘጋጀል!” አልከ-ጥ፡

ምንም አልመላሰም፡ ቁጥር በዚ አየሁት፡ ሆኖ አንበብ አጠቃላይ፡ እንደ ቅል አንበብ
ደኝር በያዥ አንድማዘገብ ግልጋ ነው፡፡

“እንደሆነ ለምን አንድማዘገብ አለው-ቁም፤ ባን አገናለሁ፡ ባን በተጠቀ ሁይወቱ ወሰጥ
ከላይነቱ የሚው-ቋቋው ተቋት ለዋሽ ፍቋው ያለ-ጥ፡ እንደ እንተ ነህ፡ ለምኑን ሁይሁ፡
በለለመድኑሁ የሚው-ቁህ ይመስላል፡ አነዱ ስመጥ ልታካም በቋ አይመስላም፡
ዘመድ፡ የምጫይ መቋሙ እንዲ፡ ለእኔ ይህ ግንኙነት ተጠኗም አለው፤ አብዛኛ
ለለለ ማዘጋጀል” በዚ ለመንከ-ጥ፡፡

ታኝበው የመጠ-ጥን የዕንበብ ለለለዋሽ ወደመጠበት ስኞች፡ “እንደዚያ ያደረግበት
አብ ግንኙነታቸውን ለማቋረጥ አይደለም፤ እንዲው-ቁም ለማጠናከር ነው” አለኝ፡

የዘመድ በግራ መጠበት ተተክ፡ ምንም ለልመልስ አየሁት፡፡

“በለፈው ምሳሌ ስንበት ጋዜጣው-ቁም እንደንሆን አፈልጋለሁ በዚህ ነበር” አለኝ፡

ራስና በመንቀነቅ መለከተ-ለት፡፡

“የታክክለ አብ የየከ-ጥ ግንኙነታቸውን ከተቋረጠ ይግባኝ ጋዜጣው-ቁም ለመሆን የተሰለ
ይሆናል በማራ ነው እንደዚያ ያደረግበት፡፡ የሁነው ሆኖ ባን ከለንም የዚያ መካከለ
ይችል ነበር” በለ፡ ሻጻን ለንስሳ አቀረበ፡

“እኔና እንተ አብ ጋዜጣ መሆን እንታልም” በዚ በደረሰው መለከተ-ለት፡ ይህን
ሁሉ አው-ርቋው እንኩን የግንኙነታቸውን ዓይነት መውሰን፡ የዚ በቋ መ-ቢት ለምኑ¹
አንድመስላው አልገባኝም፡

"Պո՞չ?" Ահ: Ճնշու հետքածիուդ:

“Այս! Ի՞նչ ենս հոգածիք. ին իսպալք Ողբա Փըստ բցւի իս: Ին քոյթ ի՞ն վճար բցուի ի՞ն: Ի՞նչ է հուշ տալ աշխալու աշխալու մասն աշխալու? ” Ո՞ս Ութիքա տուրուն կամ ուժ ուժի մասն:

“ஓ! ଓ! ଓ! ଓ! ... ହଜାର ମ୍ଯାଲେ ହେଲାଗମିଃ ପିତାମହଙ୍କ ହାତୁଟି ପିଲାଟ ଫଟାଫଟାଫ
ହୋଇ ଉନ୍ଦରି ପିଲା ହେ ଯାଇଥିବା ହାତକାହାନୀ ତପେଶ ଲେଖାଇଲାଃ ହଜାର କଷ ପିଲା
ପରାଗାମି ତତ୍ତ୍ଵମି ଲେଖାଇଲା ପିଲା ନାମି ହାଜାରିଃ”

ԳԵՐԱՎԵՐ ՀԱՅ ԱՅ ԽՈՎԱԿԱՆ ԽՈՎԱԿԱՆ ԽՈՎԱԿԱՆ ԽՈՎԱԿԱՆ ԽՈՎԱԿԱՆ ԽՈՎԱԿԱՆ

“ԱՐԴ ԸՄՈՒՆԵՐԸ ԱՀՅԵ ԻՆԱՊ. ԳԻՆՔ ՀԱ ՊԹՈՒԹՅ? ՀՅՈՒՆԵՎ. ԱՍԻԴՐԸ
ԱԲ ԻՄ ԴԵՐ: ԴՌՈ. ՈՉ ԱՅՈՒՆԻ ԱԵ. ԸՆԴՅՈՒ ՏՈՒ:

"Ի՞նչ քունք բահանձնե՞մ այս օպերային?"

"ወደሆነው?! እኔ ከመግዬ-ቀዬ. በላይ አንተ እናን የጥምት-ከጥምበት ማከንያት ከለህ
የሚወቂ መብት የእኔ መሰረጃና" እስከታታለ

"መ.ቻም የመ.በት ገዳይ የንግበር-በኩል!" እዚህ አንቀጽ አንቀጽ

‘መጥኑ’ የሚሰለውንን ካር ስምም አንድዋሁ ሲያስተ እና ሲጥለት በማም ይገመኝል፡፡
በእናዚ ለመርሱ በቻናው መቁዕማ መብት መሆነን አለመግዥ ይህን? አያቱ የሰው
ዕና በቻና የአከራናነት መገዢጌዕማ ህኖ ነው’ ይላል፡ እኔ ይግባም የህን መቁዕማው.
መብት ነው አለለሁ፡፡

"ያመ-በት ታንሽ የለው-ም:: በህይወት እና በስላም ለመኖር ካፈለግኩ፡ ይህን ማስከት የምት-ቻለው ታንሽ የምት-ለው-ንም በሆነ መብት-ሁን ባለማስረዳር ነው:: ስለዚህ የመ-በት ጉዳይ በየንገባባን አይገለም:: እንተና መሰላምኩ የምታደርጋትን የምታደርጋት-ቃን ካልከይ ሲለለለበኩ-ሁና ማዳቀብ ባልተጣለበኩ-ሁ ዓለም መተቻቻ-ሁ ሲለኖራቻ-ሁ መሆኑን ለማስተዋል ጊዜ የለቻ-ም::

"እንተ በተጠየቅ የማንኛም መብት ተስህ እንደማቻቸው-ቁ ምለሁ ለተገዢት ተቻለሁ:: መርሳት የለለበህ ግን እንተ የምት-ናረው እንተ ስይታውቁሁም እንኩን መሆት እንደተተሰና እንድተረጋገጥ በማያደርግኩ የተሰበተኩ-ቁ ተጋታ ነው:: እኔ ደሞም የምኖረው ስልፈልግም እንኩን፡ ስለው-ቁም እንኩን መብቱ በማረጋገጫ ተጋታ-ነው:: በያ:: እንደዋዴ የነሳውን ተያቄ በቀም ነገር አከረርከብት:: ለረጅም ጊዜ ሲኖው እንደቆየን ለማስተዋስ ስሜቱን ተመለከተ::

"ለማንኛው-ም እንደን በተለያ የማይደን የጽደፍኩ ለፌ ሲለሆንን ነው! ለለ ምክንያት የለኝም" አለኝ::

"እስት እኩ አውቻለሁ!" አስከ-ት፣ እንደማቻቸው ባለማውቁ እየተገለምኩ-ኩ::

"ታው-ቁይለሽ?!" በለው ወደ ፈቻ ተስፊነጻ፣ ከኩዋጥኩው መዋታ የወደው ነው የመሰላው::

"እወ! እናቱ ይዘሩ ስት-መጣ እኩ እኩ ከማካም ይፈቅ ካለሁ ወር ስታውኑ በር ቤትው ነው የማያደቀው:: ካለሁ ወር እኩ የጠበቀ ግንኩነት እንዲበራቻ-እኩ ምክም ተጋጥር የለው-ም" በያ:: የረሳውን ወይም ለፌ ተጋታ በለው እኩ የማለው የመሰላው እስታውለሁ::

"እ... እ... ወ! ንብረት እስታውለሽ!" በለው ከማቀመኙው ተነስ::

ወሰኑ ስሳሳ ኮሚሽን

ከመማሪው የከተማ ገዢ የነበረኝን የጤዥወቻች ቅድታ ከሚረሰበትኩ በኋላ ወደ
መጥቱ የከተማ ፊልክ፡፡ ከህግምናው መስፈርቶች አንድማጥቶው ነገሱ ሰለጻር
በየሚኖሩ ከሆነ ስራ የመጠጣት ቅጂው ይዘናል፡፡

ከዚህ የከተማ ገዢ በተደረገው መገኘት ይሞርናል፡፡ ለምን አንድሆነ ባለው-ቅጥሃ፡
ከዚህ ገዢ የሚከልፈው ገዢ ይለኝል፡፡ ለቻን የጥወቻው ይመስቀሉናል፡
የሚወደውጥ ይመስቀሉናል፡፡ በቻ ከዚ ገዢ ሰሜን የተሳለ ስሜት ይለማኝል፡፡ ይህ
ለማት አንድንድ ገዢ የህዝን አንድሆነ ይታወቁኝል፡፡ ለምን የህዝን ስሜት ይለማኝል?
እነዚህ የሚዘጋጀት ወይም ለራሳ? ወይም ለሁለታቸውም? የሁለታቸውም የሆነ
የሆነ ጥሩ እንደ? ቅቅር?! አይመስቀሉም! ቅን በምን አውቃለሁ? አንድሬት
ይችወል? እናና እስ የጥወቻው አንድ ካር በቻ ነው - የሆነ የጥወቻው የወደፊት
በኩሉ እና የለም! ይህንን አያስበከና በጥያቄዎች አንድተወጠርበትኩ የወጪቱን የከተማ
የህግምና ከፍል ከፍር አንገብኩ ስነግ በማድረግ ወደ ወሰኑ ተመለከተኩ፡፡ ወጪቱ
የከተማ በከፍል ወሰኑ የለም፡፡ የማለው-ቆዥ ማዘን ለሰነበትኩ፡፡ ለማንኛውጥ እስከ ስራ
በት ልማው በየ በማለበት ወደዘዴው አቀናሁ፡፡ ለቻን ያው ከኩቃ ለማየት የማያደግት

በመሆኑ ከሽድ በተ ላይርስ ከተለሰች ወንበርች ተጋታ ተቀምጧ እገናዣት፡፡ ይለ
አለኝ፤ አስተም ከኬቅ ለይቶኝ የሮ አፈጻጸም አውላበበልኝ፡፡

"በበቅክብና ስትቅኩ፡ አዘጋጅ መጠሪ" አለኝ፤ ከመቀመጥቷው ለመነሳት በዘመኑ መብት
በለማድረግ ለመነሳት ማስቡር ተከለሁ! በለው በማጠቃቃፊ አሳቀዋኝ፡፡

ምንም ስልጣን ስለለት ተቀመጥካኝ፤ አቀማመጥኑ ነጥሱ የቅርቡ መንፋስ
አንደተሚሱኝ ያመለከታለ፤ ልዩን ስያው ከደረጋ ስጋት በአንድ ገዢ ወደ ቅሬታ
መውረዳ ገመኝ፤ 'ምን ሆኖ ነው?' ስል ሲሆን በየቅክ፡፡ የመጠልኝ መልስ ገንዘቤ
ይሰሙኝል በዚ በብቁ ነበር አንድ?!" የሚል ጥያቄ ነው፡፡ በራስው ሁሳዊ ጥያቄ
ተሽከረመዋሁኝ - በሆኔ! በሆኔ መሻከርመዋ ደግሞ አንድ የለ ነበር ነው?

"እመግ ለከ የለህም፡ ስጋቱ፡ 'የቅኑ ልማት ሁኔታ ሁኔታ ከለለ መንኛው አንድም
መጽሐፍት ቤት፡ አልያም ስት ቤት ነው' በዚ በመጠመት ነው ወደዘጋጀ የመጠሁት"
በዚ መዋታ ፌዴርክኝ፤ ስቀ፤ አሳቀ ለበዚ ተኋሩ መጠሪ አንዳንታለት
አሳቀልኝ፡፡

"የቅኑ የሚለው ለከ ነው! ይገልዥኝል" በለው የማጥኑን አውነትነት አረጋግጣልኝ፤

"ከመከከለችን 'የቅኑ የልሆነ መቶ ይገኝል በለሁ ነው'" አልከተ፡፡

"ጨቂኝ ነው!" በለው ከመለሰልኝ በኋላ አተከረ አየኝ፡፡

"ምን ነው?" አልከተ፤ ማተከሩ ተከራክና ለለሳው፡፡

"አንደተለመዶው በእርግጹንት ማቋኝ ነው ስልጻ ነጥሱ በለሽ ሲለማስተቀበዱ
መተንተኝኝን አየጠበቅኑ ነው" አለኝ፤ የሚያውሬው በመለያ የሮስ መተማማዕን ነው፤
በጠጥጥ አልተሳሳተም፡፡ ከተዋወቂን አይደር ገዢ በሆንም፤ ከዘመኝ በተጨማሪ
የግንኙነታችን 'ምንነት' የሮ አንድሆነ ባይታውቃም፡ ለነገሩ የሮ ባይነት መረጃኝ
አቆራቢ አንዳለኝ መለያ በመለያም ባይሆን የጠረጋጭ ይመሰላኝል፡፡

"ՍԱՐ ՈՄ ԾԵՔՆ ՆՈՒ!" ՀՃԻՆԴԻ ՈՒԾՉՈՎԹ Ո՛ՅԵՌՈՎ ԱԲՅԱՆ ՀՈՅ:
ՈՋՐ ԴՅԱՅ ԽԵՆԴ ՀՅԵՐԴՈՄԳՎ ՀՈՒՄՓՆՆ ԿԻՄ ՆՈՒ! ՀՅԵՐԴԵՐ, ԴԻԼԵՐ
ՄԱԼ ՔԱՅԱՆ ՄՊՈՅՏ ՄՊՈՂԵՐԸ ՄՈՒԼ ԴԺՎՈՎԼԻՇ: ՈՄ ԸՍԴՆ ՖԻԼ ԶՈՒ
ՀԵԿԴՐՈՎ: ԴԻՔ ԿՄԵՐԸ ՁՎԵՐ ՄՎՔԻՆ ԲՈՂՈՎԻՆ ՀՈՅ ՀՅՄԱՆ
ԸՆՈՎԱ:

"הנני?" נאלה

ՀԱՅԻ ՀԱԴ ՏԵՓԻ ԿԻՒԹՈ ՈՃՍ ԳՐԵԿՆՈՍ ՔԵՓԻ ՓՂՈԾ ՄԱ ԲՇԴՎ ՈՃ
ԲԺԵԿԱ: ՈԽՈՎՆԴՐՈ ՈՒ ՔԵՓԻ ՓՂՈԾ ԴԵԳՈՍԱ: ՀԱԴ ԻՊՄՏԻՇՈՎ ՈՒ
ԱԴ ՄՈՒՇԵԴ: ԴՅԱ ՂՅԱՌ ՊՊՈԴ: ԱՃԸ ՀԱ ՊՊՈԴ: ԻՆԼՈՒ ՈԽԴ ՃԻ
ԿԱԴՄՈՒ ՈՎԴ: ՔՆՈ ՔՆՈ ՊՊՈԴ: ԱՃԸ ՀԱ ՊՊՈԴ: ԻՆԼՈՒ ՈԽԴ ՃԻ

“እኔ የጥናርሃው፡ የማወቂው መቀኑም እያንዳን የማለው-ቂውና ያለበት-ዋልከ-ትን
መያዥ የረሰቦታትን አንድታስተው-ሽናና ከሆነት በላይ አንድይመረኝ ነው፡፡ በዘመ
የሆኑም ለማንኛነታቸውን አስተ የህን ቅጽል ስም ለውጭልሽ አቶለሁ!፡፡ በለ በፊት
አዎች፡፡

"Պ...Ն?" Ո՞ս հրդառափես տօքիւ՞ի ՌԱ ՀԱ օօգոլափ ՔՆ ԲԱԳԱ ՄԳ
ԱԵԼՄԵՇԹՈՒ ԻՄՆ ՊՐ ՋՈ ՌԱՇԵԱ!

"የጥቃቅና አስተዋዕና!" በለው ስቀ፣ እናም ተከተልከት፡ አሁንም ጽማዊነት በመቀበል
የለት ነው የሚጠበቅበት፡ ይህንት ፖርዴውን የሚያጠልቁውንና ሆኖ ከከውሏ
በዚ ስት የሚጠበቅበትን ህዝብ፡ የለኝ የለለ መቆናውን እያስታወል ለጠጠው
ሚውሉ የጥቃቅና አስተዋዕና አንድ ማሞን ሁኔታን ተልቶት ነበር ይለንኝ ነበሩ አባቱ፡
እናም መቆናውን እያስታወልበት አንዳቸው በይረዳቸውን አለኝ፡

"ቻለሁ!" እስከታ

"ለምን?" አለኝ ተንሽ የሆ ገበቶት::

"አባት አለህ!" አልከተት እኔ አባት በርቃ' ሆኖ በማድረጎ ሲሰን አባት ካላቸው ተጋ
አሰራደ አለይም:: አባት የሚለው·ቁ፡ ስለማግለው·ቁ፡ የሚይናፍቁና፡ ነገር ግን ለለቀ
ስላላቸው በቁ፡ የሚያሳቀናኝ ነገር ሆኖ ነው ይደግከተ::

"እንደ አባት የለሽም እንደ՞?" አለኝ፡ አሁንም የሆ እንደተጋባ ነው::

"እኔ እንደ!" አልከተ::

"እንደት? አባት የለለው ስው አለ እንደ՞" አለኝ::

ለምን ቀዳዳሪ የሆን ገዢ እንዲከው አልገበኝም:: የስ አውነት የሁሉም ስው አውነት
ይመከላቸል:: በህይወት በዘት መንገጻንም ይጠሙው አይመከልም::

"እኔ እንደ! የለለውን አለው·ቁም፤ እኔ ግን የለኝም" አልከተ::

"አሁን በህይወት የለም? ይችርታ ግን..." አለኝ::

"እኔ እንደ!" አልከተ በደጋጋሚ::

አሁን ከእቅማማው ፌዴር ጥንቃቁ የተሞላበት ቅል ለመምረጥ አየቀከሬ መሆኑ
የሰታው·ቁል::

"ገን አብ ያው ሁሉም ስው ያለ አባት አይወለድም፤ የት እንዲለ አታው·ቁም መለት
ነው?" አለኝ:: የወረዳቻችን አቅጣጫ እንዲልተመቻው ያሰታው·ቁል::

"እኔ በተወለድበበት በዚህ በህንጻችን ስው ያለ አባት የሚወለድበት የህክምና ሆነ
አልነበረው·ም ነው እንደ አይፈከኝ ያለኝው:: በአሁን በዚህ የሰው ያለ አባት መወለድ
በጣም የተለመደ መሆኑ በኋላ አይደለም?" በየ መዋቅተ::

"እነጂማ አው·ቁለሁ፤ እንደት ይህንን አያው·ቁም በለሽ ተገኘዋለ՞?" በለው የቃወቻ
መዋቅ::

“እኔ ተወቃለሁ እና ነው ያልከሱ” በየ አንድናህሁት፡፡
 “እኔ ተደረግ አባትኩ የት አንዳለ አታወቁም?” አለኝ፡፡
 “እወ አላው-ቁም፡ በህይወት ይኋገር፡ ይሙት የጤናም የማት-ቁዬ ጉዳይ የለም፡ አናቱም
 ሆኖ አይች ስለ አባቱ ንግድውኝ አያወ-ቁም፤ አኔም የን የህል አበልትኝ አምርራ
 አልማጥቶ፡፡ በመንግሥት የን አባት ያለው ስው ሲደረግ የጤናም አንዳህ አንዳህነት ስለ
 አባት ለንሳ፡ በው-ሰጣዊ የማለው-ቁዬ የቅኑት ስሜት ይፈጻሚል፡፡”

“አብ...! አንዳንድ ገዢ ይገጥማል፤ የጤናም ማለት አይደለም፡ ቁድጂም አንዳለሽ
 ስው አባት ለየከራይነው ቁድጂም የተጠሪው የወንድ ከርን በመጠቀም በቻ፡ አባት
 ዘላው ልጅ መውለድ የሚችልበት የህክምና ተከናወኝ ከመን ለይ ይጠናናል” በለ
 መያወቂናኝ ለገለኝ፡፡

“የሆኑ ቁን እና ማን አንደሆነን በአሁን ከመን ለማወቂ፡ አባትኩ ማን አንደሆነ
 ማወቂ አይከራይል ቅጂም አያልከኝ ነው” አልከተ፡፡
 “አንደሆነም ይሆናል...” አሉና ህሳብን ወርሱ ተወወሩ፡ እኔ ይግባም አንዳህ ያለ ማቅረብ
 ለማይችልኝ

“ሁሉምን ልማን ተረጋግጧው? ” አልከተ፡፡ ለቀ፡፡

“የን አንዳለው አልገባኝም፡ በዝምሩ መልሰት መብትኝ፡፡

“አብ...” አብ... አብ... ለሌ፡ አብ... በማለቱ ይቆርታ መጠየቁ የፋላት ነው
 የሚመለለው፡፡

“ቁድጂ አንዳለከኩ አባቱ አንደማረለው፡ ቁድጂት አከታወኝ ከሚያስተወስኝ
 የቀኑት ከርና መከከል የህል-ቁዬ አባቶች መብደለቸውን ካርር” አለኝ፡፡

“ሁሉም...” አልከተ፡፡

“ሁሉም አባትኩ ማን አንደሆነ በንጂስኝ በታወቂ፡ አንድጂም ለመቀኑ አንድ

ምክንያት ታገኑ ነበር” አለኝ::

“እወ! ካር ካር አንተ መቀን ማኅጻው የሆነው በዘመና ምክንያት ነው፣ መቋሚያ
የጥናትሆኑው አንድሁ!” አልከት::

“በዚቀንና አላፍርም! መቋኝ ጥን አይደለሁም” አለኝ መሰኞን አየጠበቀ::

“አንድህ ከማለትኩ በፊት በመጀመሪያ የተጠኑበን ቁጻር መቀቅ ይገባል::
የመጠበቅ መግበራለብ አካንተ የሚጠበቀውን ቁጥጥር በመዘርዘሩ፡ የሚጠበቀበን
ከመሆን ወጪ ፍንም መሆን አትቃልም:: በዘመና ምክንያት ከድጋፍ ፍርማ
የለለሁ አድርገሳ ወይም አስመሰለሁንል:: የተጠኑበን ቁጻር በዘመና ባቃቄ የሚበቀ
አይደለም:: ውኅውና ተልቅ ቁጻርና አንተ የተለየሁ ቅጻር የሆነው የሆነው
ሆነው መግደግሸ ነው” አልከት::

“አንድሁ?” አለኝ::

“አንተ ፍኖልበትም በተዋወጪት አብረው ከሚጠኑት መከከል የተቋልከበት
አጠቃላይ የበረከት በመሆኑ፡ ይህም የሆነው በዘመና ምክንያት ከመጠ ነበረዋሁኑት
አንድ አንተ የተለየሁ ስለሆነ ባይሆንም የተለየሁ ነህ! የሚል ስሜት አንድአረጋግጣሁ
አድርገሳ፡ በዘመና ምክንያት ተዋወጪት ተዋሮሁ አንተ አንድ ልያነትኩ ይገኘል
የጥናትለውን የነር ሆኑታ ያው ልዩ ነህ! በፈጻሚነት ያሳይሩ መግበራለብ ለለጥኩ
አይችል ለቀር፡ የይቀር ቁጻር ከብደ ይሰማግኝል::”

“ጥን የአውነትኩ እኔ የተለየሁ በሆነበት? መግለት በተዋወጪቱ በመነበበት? በዚ
መከለከያ አቀረቡ::

“አሁ አሁ ነው ተሞኑ:: ይህ የሆነው ይህ አንጻ ተሞኑ ይመስለኝል:: ይህንት መለት
በአንድ ወገን ለሆነ አርሱትና መጠበቅ መጠቅት የሚጠበቀበት፡ በየቀኑ ፍንም እነዚ
ይሆን? በሚል መሰሉ የለሽ የፋርሱት ሁኔታ ወሰኑ መኖር በሆነም፡ በለለ ወጥ
ጥን መሰከም አጠቃላይ የሚለበት የነር ገጠመኝና የሆኑታዎች ወሰንነት መለት ነው::

በዚህ የወካይት አንተን ያርጋጭ መልካም ነገር - መማር - ለለለው መልካም እንጂ ማረጋገጫ ይቻላል፡፡ በመሆኑም በተሞህርት አንድን ስው ስለበላጥነው ለውቅዎን በልጠናዋል ማለት ጥን አይደለም፡፡ የተሞህርት ይረዳ ልቦነትም በቀጥታ ወደ የሰውነት ልቦነት ለተረኞም አይገባም” በዚ በድርጅት አብራሪሁለት፡፡

“ቃድያ እኔ የመጠኑበት ማህበረሰብ ‘የተለያሁ ነህ!’ በሉ አዘጋጅ ከደረሰኝ በጃላ፡ መለለ የራሳሁ ጉዳይ’ ሲለን አንድነት የመጨረሻን ስሜት አይሰማኝም?” በሉ መቀኑ፡ የመጠኑበት ማህበረሰብ አብ ከድግምሩ፡ ቁጥጥውና የሚሰጥሁን ለተጥ኏ል” አልከተ፡፡

“ምን?” አለ፡ ያለሰበውን ቅብድር ሲለስታውስኩት በመስጠት፡፡

“አሁ...!” አለ፡ በለማማሙን ነው፡ አስተኛ የሚመስላው ለክ የተማረው አስተባበ በመሆኑ በቻ ነው፡፡

“እኔ ማህበረሰብ የሚሰጥሁ ዕድል ወሰን ነው፡፡ ከዚህ መከከል በጣም ተብሎ ይግባኝ የመማር ዕድል ነው፡ አለው በቻ!” አልከተ፡፡

“በ...ቻ!” አለ በማማማ አየቀለደ፡፡

“አዎ! ገንተ፡ ለምርመ፡ ለተለየኩው!... ተሞህርትሁን ይሰጥ኏፡፡ ለለለው ይግባኝ የተረፈውን የከፋይለል፡፡ የከፋውን፡ የሚከበደውን ለለለው ይሰጣል፡፡ አንተ - ንዑስተኛውን መሆኑን መርሰተ የለበሆም፡፡ የተጨረቷኩ የሚመስልሁ ለዚህ ነው - አነጠረሰ፡ ወታደር፡ የቀን ስራተኞ፡ ጉበደ፡ ወይም የገበደ ማለት በተሆነ የቀን ወተኑምን የህል የመረጃ ለሆነ አንድማቻል አለብለ!” አልከተ፡፡

“ቃድያ ለለው አንድኋኝ ስይሰሩ፡ ማማማም አየሰረው ለተብርሃኝ እኔ ለምን አስቃላሁ?” በዚ አይደረግ አለማ፡፡

“ይህውሉ ወንድማኝ! መሰረቱ ከመረጃ አንጻርና መሰረቱና የሚመማውን ከብርሃኝ

መቀበለ ነው፡፡ አዎንታዊ ነው፡ አጥልሁ እኔ የተከበር፡ ለማ ደከተር ዘንድ በተስኬ
በትክክለኛ የሚያከበርሁ ስው፡ የምታገኝ አይመሰለም፡፡ ለማ መሆኑን መጠረም ጥና
ተቻላለሁ፡፡ ለማ አጥሃዊ ወይም ፍቅር ሆነ በለው ያስተዳደሩ ማን የለም፡፡ መሰራቱ
ለልከውም ቤሮን አንተ የምታውውና የምትናገዣ ሰላራሳሁ ልቀት አንድ፡
በለ ለለው ልቀት ማን ተወቂሉሁ? የአንተስ ልቀት ከለለው ሰላመባለ በግኝ
ትመዝናዋሉሁ? ይህ ሲስተ የለለው ማንነትሁ ማሳያ ነው?” አልከተ፡፡

“የየተናወሟ?” አለኝ፡፡

“የጨቃኝነትሁ ነዋ! ሁሉም ስው፡፡ በአንድ ቤቱ፡ ማቃኝና ተጨቃኝ ነው ያልከሆን
ማለቱ ነው፡፡”

“እኔ ደግሞ አንደሆት ሆኖ ነው፡ ማቃኝ የሆነት? የምሆነው-ሰ?” በለው የምኑን
በማመሰል ደምጽ መቀኝ፡፡

“ተጨቃኝነትሁን ማውቆ ቁልፍ ነው፡፡ በተቻላለሁ መጠን የነደለበኩን ያነደለሁን
መቀበሩ ይበቃል፡፡ የባለው ቅጂር ማን ማቃኝ መሆን ለታወቁው አንካን
የምትሆነው፡፡ ፍትሬልዕግ አንካን የምታደረገው መሆኑ ነው፡፡ እሁን አንተ ለምሳሌ
በዚህ በጠራ የሆኑ ሰዓት፡ እነዚህ ከእኔ ይርሱ ቀበሮ በለሁ ወጪሁን አየሰለቸሁ ማንም
ይጠሩሁ አይመሰለሁም፡፡ ማን በዚህ ሰዓት ከከምከታው ልወጥ መከከል አንድ፡
የፊጣዎች ጉዳይ ዓይነ ለጥያቄ በመለሰ አያገኝሁም፡፡”

“እኔ ተክለዋል የለቀበር ከመጠ እኔ ማን ለድርጅት?” አለኝ፡፡

“ይህን አብ ነው፡ የምልሁ፡ አንተ በታወቁውም አንካን የምትሰራው ሥራ በቀበሩ
የተወሰነ በመሆኑ በታ፡፡ ለለው ስው ተስፋይነትለሁ በለው በሚያስተበት ሰዓት
አያገኝሁም፡፡ ለአንተ አንዲመቻሁ ሆኖ በተመቻቻው ገዢ በታ በመገኘቱ
ታገናድለበታለሁ፡፡ አንተ ማን ማን የሆኑ አንዲገልፋከበት መቻቻው አታወቁም፡፡ አንተ
ይህንን አለማቁቃሁ ማን አስ በደረን አንዲይቻጥር አያደርገውም፡፡ በይለን የቀበሩ

Հղողութեամբ է քուշ ողջի՞ն ուսչ՞?" հակառ սովոր սպան այս
բոլոր գործութեամբ է առաջ առաջ:

479 HN: 890661

“ԱԱԱԱ ԹԵՔՆԻԴ ՈՐՄԱԴԻՑՅԹ Թ-ՀԻՏ ՔԱ ՆՎ-Ա ԵՍԿԵ ՄՊՈՒԾ ՔՈՃԱՇԱ”
ՀԱԼԻԴԻ ՃՐԴՄ-Ն ՈԽԾԻԴԱ:

"ታኩይ መቀነታዎች የሚገኘን ነው?" አለኝ::

ԵՎԻ ՏՍԱ ԻՆՃԱՐԾՈ ՄՊԵՐԹ ՊՊՈՒՅՔ. ՀԺԱԿԱՐ. ԱԺԱԿԱՐ. ՈՂՈ ՄՊՄՆ ՀԼՈՒԴ.:

አዲስ ብር

"ՀԱՅԵ՞Դ?" ԽԱՅԻ ՀՈՎՈՎԻ ՀՈՎՈՎԻ ՄԱՆՈՒԿ ՄԱՆՈՒԿ! ՔԱՂԱ ԳԵՐԵԴ ՆՈՒՅՆ

የች፡ 'ልደ...! መቁኝ ለበ አንድሮርስ ተረ' ይለኝ ካርድ፡ መቅትኩው ይህ
መከላቸል፡ በእዝተም በእኔም ተረዋ ወጥረው የያዘዎን፡ ማኅውቁ መቁኝ አንድንሁን
ሚያደርግን በተ መሰመርቶ እስ" በዚ ጊዜጣን ስልጠናስ አቋረጋጭና፡

“ორმც՞?” հետո ՈՒՖ օքն պահանջ մասնաւություն է կազմում իր գործությունը:

“እወ! ሁኔታንም የጥንናረው· ቅድመ በተሰጠውናልን መስመርቶች ወሰተ፡ ከመሰመርቸ
የደረሰ እንዲናለባቸ ተጠንቀቀን፡ ይ.ርተን፡ ተሽጭቁቀን ነው፡፡ እነዚህን መስመርቶች
በአንዳሰጠቸው ስናው ቅድመ እንዲሆ በግርድኩ· የማናው ቅድመ እባቶች፡፡ ጥናው·
በዚ በመሰማማት በዘይወው ወሰተ ተመሳናን እንዲረለን፡

“Թիմականության պահպանությունը կազմակերպությունը է և այլ պահպանությունը կազմակերպությունը չէ”

መይም የጥምናቸል ሆኖ ስለሚረስበን በዚያው በለመድኑው እንጂጠላላለሁ:: በዚህ
ጥምናቸል በስራቸት:: በማሃበራዊ ከርድ:: በወደፊነት:: በጽደኝነት:: በፍቅርኝነት
ሁሉ የተለመደውን በመድገጥም ስኩብበውና ስኩው-ቀው:: መቋኑ የሆነውን ህሉ
አናስቀጥለሁ::

"ይህ እንዲረቀጥል ካፈለግኩ:: መቋኑ እንዲታሆን ካፈለግኩ:: እያቱ እንዲለው የለውን
እንደ አማራር በታች መጠቀም ነው." በየሁ:: ጥያቄውን በመጠበቅ ወበበ ተንሱስ
ወሰኝኩ::

"ጥምና?" አለኝ::

"መትታት!" በየሁ መለሰከ-ለት::

"መትታት?" አለኝ መልሰ በጥያቁ::

"እወ መትታት! መትታት ማለት አለማውቻን መቀበል ነው:: ከዚህ ቁደም እንዲልከሁ
አርማጋኝነትሁን መጠርጠር ነው:: የጥምታደርጋውን እንዳን ለምድ-በሆ እንደ በቁጠ
እንደማታው-ቀው ክተቀበልኩ:: ለማውቹ ተተጠለሁ:: ለማውቹ ስት-ተ-ቁ የቱ ውጤ እና
በጥምና ሁኔታ እንተ ተመቋኑ በታች ስትሆን መቋኑም እንዲሆንኩ ፍጤትው በላይ
ይገለጥልሁ::

"ከዚያ የፋይ ተኩይ ይሆናል:: ክውቃክና ካፈለግኩ መቋኑነትሁን ታርጉምዋለሁ::
ከፈለግኩ ደንባጠ ተቀጥልበታለሁ:: ስውጥም ቤሆን ስታውቁ ክምት-መቀነው
እያውቁና በተመቀነው ይመርጠል:: መቋኑሁ ማንና ባን እንዲሆን ስታውቁ¹
ዘለዓለም መጨመቻን ያስለቻል" በየሁ:: ሁሳሁን መረጃዎች::

"እኔ የጥምልሽ?!" በለሁ:: እንደ ተኩይ ያስታውስ በማሻሻል ለመቀኑ እንዲሰነ
በጥያቁ አስቀቀኝ::

"እበት!" አልከተ እኔም በስሜ የጠራና ይመስላል::

“እናቸውን ስራሽ የሚደነገው?” አለኝ፡

“ይህንቁላት መግዛኛ!” በየ መለሰከለት፣ መልሱ የቀረሪ መስጠት፡

“ምን ማለት ነው?” አለኝ፡

“ስራው እንደሁ አየዘሩ የሰው ይህንቁላት መግዛኛ ነው.” በየ ደንጋጌከለት፡

“አልጠቅም?” አለ፣ አመለሰለ ተስፋ የመቆረጥ ነው፡፡

“ልክ እንደሁ ‘አልጠቅም’ አሰከል ደረሰ በየሂድከበት የሰው ሲስ መግዛኛ ነው ስራው”

“እኔ የሞራን ነው! አየቀረሪ ነው አይደለ?”

“በፍቅርም! በፍቅርም! አየቀረሪ ነኝ አይደለም፡፡ ከእናቱ ጽሑፍ የከፈተኝው ተንስቶ
ደረሰት አለኝ፡፡ አሉን ነው የማስተዳደሪያዎች፡፡”

“እ... እኔ ገብድ ምናኛውን ማለት ነው?” አለኝ፡ በማምቱ አልተገረምሁም፡፡

“የለለውን ስው ይህንቁላት የሚያዘው፡፡ ንጋድ በታ ነው በለሁ ነው”

“ወደ በኋትኩ! አቶጋጋኝ ገብኝ!?” አለ፡

የተለማማው በመሰረጥ አሁን ማን የመሰረታዊ መሆኑ ገብኝ፣ ቅዱ በገበኝም
የማርና ማን አይደለሁም፡፡

“ለምን ገበሆ?”

“እሩ ተይ?”

አሁን የምኑን፡ ተዕማለቱ አየቀበበት መሆኑ ተሰማኝኝ፡፡

“እናይሁ ነው የሰው ሲስ የማዘዣው! የተማበር ልማምና ልሰተሆ በየ አቶ ነው”
አሰከብ በደርቃቃ፤

“የምር? የምር?” በለው መቀኝ፡፡

"ምኑ አጋሩ?" አልከት አኔም በደርሃኝ::

"ሁለም ለለማሻገመኝ ነው:: የኝ አንድሞትሰረ አለው-ቁጥር: በሁለም ገዳይ እና
ሁሳብ አለሽ:: የተኞቸውንም ነገር ከመሞጣት ወደ ንግድ አተናዋ: ህልጊዢም ገዢ ያለሽ
ነው የምስተመስረው - አትቻከ-የም" በለው የሰተዋለቁዎን የት-ት-ቱን መኋገጥና ክረክረ::

"ጥሩ ነው::"

"ምኑ?" አለ:: ይምኑ አንድተሽኑና ያሳብቁል::

"የአማራዊት የሚከናወች ጥሩ ፍቃድ:: ለማንኛውም ስራው ገንድ አይደለም::"

"ታ-ዲ-ሪ የምኑድን ነው?"

"ምኑስ በስራ የኝ ያደርጋልሁ?"

"እንደ! እና የምስራውን ተ-ሙ-ቁ የለም?" በለው የህንን መከላከል አቀረበ::

"እንተ የምስራውን በማውቂ እኩ የእኔን ማውቂ ለእንተ ይጠቃሚል ማለት
አይደለም!" በያ ይርቁ አልከብት::

"እኩ እንዲልሽ" በለው ስስ ከንፈሩን ክረክሩት:: ይ-ኩ ሆኖ ተ-ኩ::

"እኩቻከኝ?" አልከብት:: በአፍንጻው አየጻቻከብት::

"ለምኑ እኩርቻለሁ?" አለ:: በከ-ርሃይ በገዢነኑ ይምኑ::

አቅከኝ:: አስ-ም ስቀ::

"ከእናቱ ወር በኋሻ የምስራበበት ተንሽ ይጠቃሚ አለን:: ሥራውን የመያጥኑዎ
በመብት ማስከበር ኮ-ረሽ ነው::"

"የምኑ መብት?" አለ በፍጥነት::

"የምኑ ይመስልሁል?" በያ አሁንም ከታቸው አልከብት::

“የጥም ነው ማን አልሆ የጥምታለመርናው” በለው በለመሰኑና፣ “ያው የሳይቶች ወይም የህናት መብት ይሆናል! ሁሉም ስው አስተ ለይ ነው የሚያተካረው” በለው በተለዋዋል የሚያውቁ የሚመስላለውን መለሰልኝ፡፡

“ተሰጠኝል!” አልከተ፡ ሆነ በዚ የሰላም አየሳቁከብት፡፡

“እኔ ተደያ የጥምንድን ነው? ፍጤን አለበት በትኩረኝኝ?” እነ በልምዶም፡፡

“ለምን?” በዚ በጥም ተቀባዩቁከብት፡፡

“ለምው ... እ... ይስ ስለምትይኝ!” አለ፡ ከእኔ አምልጻት፡፡

በልሁ፡ የደመረውን በጨረር ይሰታው አጥቃ ይጠብ አንድማሸን ተመኑሁ፤ ይህንንም ግን ተቀብዮቁለሁ፡፡

“ለምን ይስ አልሂለሁ?” አልከተ፡ ይለይለት አንድሆን በመመኑት፡፡

“በቁ ሁሉም ካርድ” በለው ይፈኑበኝ፡፡

አተከራ ለየው ማኅር መሬመኑ ገበኝ፡ ማንበሩ ለይ ለብ ቅርቡ ማለት አየደመረ ነው፡፡
በዚህ ሰዕናን ስራዎች አስተ ለሽጭ ተግባጻምን፡ ሰዕናቸውን ለግባጻው ልከ አሁን
የገኘሁት በማከመሰል፤ ‘የዚ! አንድማለት በዚህ ስለምታ ሰጠሁት፡፡

“እ... እኔ” በለው፡ እኩን ወደ አስተናወቂች አውናሙል፡፡

በዚ በቁ የለተ አስተናወቂች አፍ ለእኔ ገጥመው የዕለት ወረዳቸውን አያጠጣሙ፡
ነው፡ የእነት የእኩ የጥምልከት ጥሩ የየውጥም የለ፡ ጥሩው አንድሰሰመረ ለግባው፡
በቁበብ ተጠሪ፡፡ ሁሉም አስተናወቂች በእኔደ ገዢ “እበት! እበት!” አያለ፡ በቅር
በቁው የጠራቸውን ቅለጾ ተስራጾ፤ እኔ ከተ በዚ ለቀበኝ፡፡

“ምንው? ፍጤን የሰላም?” አለ፡ አይናናርነቱ ይስ ይለኝል፡፡

“እኔም ይስ ተለኝለሁ” አልከተ፡ አኞች ተንስ በንፃለት በማለት፡፡

"እ-እ?" አለ፡ የሰማውን ለማረጋገጥ፡

"እናም ይስ ትለኝለሁ" አልከት በድርሃሚ፡

"እኩ! እኩ!" አለ፡

አንደኛውን አግባብነትና ይስተልኝ በለመ ቤታዊነትና ይሻለው ነበር፡፡ ከዚ በጣም
አያገኘናኝ ሰላምና መጠራረሰውን ለማየት ጽጻሁ፡፡

"እሁን መልሰን ስት-ሰማ መቻቻም፡ ቅድሞ...፡ መጀመሪያ ላይ... "ሰለምው ..." በለህ
የቆረጥነትን ቅል በለመጠረሰሁ አየተቀጨሙ መሆን አለበት" ሰላው፡ እኩ ውስጥ
ጥንቃም ለይኖር ታን አለው፡፡

ለአንደኛው አስተኞቸው ወሄ አንዳያመጠለት መልከት ስጠው፡፡ እኩ ውስጥ አንዳም
ጥጻቁያቁረ አይመስለኝም፡፡ ሁሉንም በድንጋጌ እና በደክታ ስያው-ጥቃው አልቀረም፡፡
እኩ ስቅከኝ፡ በጣም ማዣ በዚ ስቅከኝ፡፡ እኩ ብልስ ከተኞቸው አንዳተጣበቀ ለው.
እኩን አንደላገሙ ወሄ ይጠበቃል፡፡ በሁኔታው በጣም በመዘናናት ለይ ሰላምንኩን
ከሳሽ አመለሰና አስተኞቸው ወሄ በብርቱዋ ለታችበለው ተገማጠሙ፡፡ ወሄውን
ተቀብሎ ወደ እኩ ከመው-ሰኩ፡፡

"ለማንኛውም 'ሰለምው ...' ለፈጸም መልሰ እናም 'አው ...' በዚ መልሰልሁለሁ" ሰላው
በእኩ የቀመጥ ወሄ በ-ፍ-ፍ-ፍ-ፍ. በለመ አየሩን ፍጠው፡፡ እናንም ፍንጠቅ ይረሰኝ፡፡ እኩን
በደንሰ አስተም አብይኝ በአቅ በመንፈቂልቅ አይደለኝ፡፡

ከተቻቻኑ ስናርፍ፡

"በጣም ተገመሮችለሽ፡ ወጪም አነጻረም?" አለኝ፡

"እታው-ቀኝም! በጣም ፍሬ ንኝ፡፡ ይፋጭ የሆነከት ፍሬ ሰለምንኩን ነው፡፡ አለምው
የሰራራኝል፡፡ በዘሱ ፍከናየት የሚው-ቀውን ሁሉ አጠቃቃለሁ" አልከት፡፡

"አለምውቁ ለምን ያሰራራኝል?" አለኝ፡፡

የደንብ ተስፋ ነው፡፡ የልማት ገደኛ የምለው የለጀም፡፡ አመል፡፡ በተ
አዎችም፡፡ ከሁንነቱ የአዋቁዎች ገደኛ ሆኖ ነው ያደግኝት፡፡ እነዚም አያቴ እና
አጥፍቶ፡፡ አያቴ አሁን በጠቀም አርሱታል፡፡ እናቴም የለጀም፡፡ ልከ አንድ አባቱ፡፡ የተ
እነዚህ አገልግሎት አለው-ቃም፡፡ አለማውቃም አይደንቃኝም፡፡ ይህ ሁሉ ግን የሰራኞል!
በመሆኑም የሆነት ዓይነት ስው ለመጠና ቅልል” በየ አበራረቃከብት፡፡

፲፭ አለ፡

"የንዑስ ነገሮ አልከ? የቅርቡ ተለቻ የለሁም?" አልከ-ት::

“የኢትዮ! የግዢልሽ ባራ-ገብያኝ አካ ካው::”

የሸጊውን አሁን አንድ ነገር ብቻኝል ማለት ነው?" አልከተት ወደ ቅዱ;

“ምን?” አብ: ቁልጋ አልማው-ጥወ! ሌጅ ለተማሪ ስው ተንስ ይዘዋል!

"የኅብረና አንድሆን!" በዚህ አሁን ይገባዋል በሚል ተስፋ አየሁት፣ ገዢ::

“የኢትዮጵያ ማኅርድ!” አበበ

"ՀԱ!" ՀՅՈՒԴԻ ՈՄՈՒՄՊԵՐՆ:

ምዕራፍ አርብ

“እንደንድ ገዢ አውነታን ከቅበት በላይ ለመረዳት ያደግታል፡ እኔ እሁን
የለሆነትን አውነታ በአማካብ አያተረዳቸው መሆኑን አጠራጠራለሁ” እኩን
አቶ በተንጋላለበት፡፡

እኩን አልጋ ከየዘመና ወጪ አደራሻል፡ እንደወተኞች በጥገና በበቱ ወሰኑ አያዝሙ。
መንማለል የለም፡ ስራው ማን ወለድ? ማን ተመሙ? ማን ፍጥት?... የሚለው
ሁሉ ተረክቷል፡ ለለው ቁርጥ በበታችን በረንጻ ላይ መቀመጥ፣ ቁጥሎ ወደ ስለተ
ዘረ በተለይነት ነኝ አያተዘናኑ ማስለበት... ይህ ሁሉ ቁርቷል፡ የተረረቻውን ተንሽ
ከቅም የሚያውለው ከመኅታ ከፍለ ወሰኑ አልቆ ወይለው መታጠቢያ ለመሄድና
አመመለሰ ነው፡፡

መግለጫ በዘመና፤ ስቃቃ ሲል ስያው የእኔን ሲበት ማስተካከቹል፡ የሚያስቀቀው
ንጂዴና መብዛቱ ደግሞ የበለጠ መንፈሰን ይቀረቹል፡ ስንት በላይ ላይ
ይጠበጣበል፤ የእኔ ስታ የሳይረቹል፡ ልብስና ለመቀየር እኔ ባልስንፋም አስተኛ ግን
የሕጻዊቀቀዹል፡ በራሱ ሲበተን ለመቀየር የሚፈጸጋቸውን ገዢ በመርከመ፡ አልፎ

አልፎ ልብኑን በመሰበሰ መከከል አቅርቦ የሽፈጻለ::

ምግባ ማኝነት መከራዎች ነው፡ እንደምንም ተንቀጥቷል የትረሰው ምግባ በእኔ
ወሰኑ ከፍተኛ መንገዻዎች ይደርሰበታል፡ እስተኛው ከጥርሰ ይልቀ ይደረግ የሚበካው
አሁን እንዲህንድ ገዢ ማለመጥ ለደሞትው፡ የትረሰውን መጥጥ የተረዳውንን መሰረት
በመተኩት ወደ ስህተ ያኖረሰል፡ መለጫው ይቆሙ በመ፡ እንደሆም እኩር ፍቃ
ሁሉ ታምልቻቻቸ ይመጣል፡ እኔ አጠርግለቻቸ፡ ተመልከ ይጠቀዋል፡ ለተርሱ
ስለው ደንገም ይቆጣል፡ የዚ አካል በደካም ሌብ ከልማት ተግል ይቀጥላል!

እንደ አራው ባለ ቁጥት ደንገም ጥርት፡ ከሳሌ ያለ የህግበት መ-ስጥት ወሰኑ የሚያስገቡ
አቅም ይሰብሰባል፡ አካለ በተኩም እንሰላና እኔ ንቅተው ያስደምጻቸ፡ እሁን
እሁን ከእየቱ ጋር አየናርከ መሆኑን አጠራጠራለሁ፡ ይለም፡ የለለም ይመስለኝል፡
እንደ ልሬነቱ የባጥ የቆጠን እንሰራ አልነተርከውም፡ እስተም ይከጣቸል፡ እናም
ፊደል የተያቄ መዋጥን አስፈላጊት በእኔና ወገን፡ በለለ ወገን ደንገም የሂሳን ተያቄ
በፈላጊት መንገዶች መመለሰን እስተምሮናን ተቋዋሉሁ፡

እያቴ! አየናርከ የሚናቀቸኝ፡ አየናር የለለ እንደ በተኩም አመራ፡ ወገኝ፡ የእኔ የምሳዣ
ስለው እስተ በቻ መሆኑን አስብና ፍርማት ይወርሱኝል፡

የቶች በይጠረቀኝም “አው-ነትህን ነው!” በቶ መለሰከተለት፡ ማውራት በመፈለጥ፡
አጠማቻውም ለመደገሙ ማረጋገጫ የለለበት ሰላምኩ፡ የመጠረሻ አመንጻቸውን
የሚሰቀበል ሲሆ ወደፊት ቅለትኩን እያስተናገኝሁ፡

“ምኑ?” በለው መቀኝኝ፡ የተናገዙውን በቀጽበት ለረሳ እንደማቻቸ አው-ቻለሁ፡

“እኔም የለሁበትን አው-ነት በአግባቡ አየተረዳሁ የለሁ አይመስለኝም አልከተ፡”

ጨዋታቸን መልከ ይዘ እንደማቻቸ ፍጤናም ማረጋገጫ የለም፡

“በፈላጊትኩ በዘ ጥቶች ተጠረቀኝ እንደነበር ተስታውሸለሽ?” አለኝ፡

የየቀው የአሁን መርሰት የዘነዚ ነው፡፡ እርስ ስለሚረዳ አኞም የጥጋሪ ይመስላው
ይህን አንድ? ለዋቅ መርሰት ለፌዴራል ሲለ ለለዕች ለዋቅ የማሳታፊዎን ቅጂታ ፈጣን
ይህን የሚያስበት? ተየቀዋች መጠበቅ፤ ተስፋቶው፡፡

አሁን አሁን ከእያቱ ገዢ ሲሆን ከሆኑ ገዢ የማራርጓዎን ወሰኖች የህሳብ ስርዓር
በተቻለኝ መጠን ለመግታት አጥቢሬለሁ፡፡ ባንቃም የህል ከእውነታው ይልቀ የህሳብ
ማቻረጭ መንገዶች ሆኖን በየባበትም፤ ባንቃም የህል አውነታን ጥሩ በህሳብ
መረጋገጥ በየሞሳሌኝም፤ ለጠናው ከእያቱ ገዢ መቆየቱ አንደሚያዋጋኝ ለሰን
ቦግም በሆን አሳምናዋለሁ፡፡

“አዎ! አስታውሰለሁ!” አልከተ፡፡

“አዎ! በዚ ትጠረቁ ካበር፡፡ ፈጠራ የት ነው? ማን ነው? የመስላለው ሆኖ ተየቁሽ
ካበር” አለኝ፡፡

“አዎ!” አልከተ፤ አሳም አኅቱም ስታደግ ሲቻ ትመልከቶው በለው ለእኔው
ጥወቃቃው በዚ ተየቀዋች አሁንም አብረው እና አስተዋጅኝ አሉ፡፡

“ከተየቀዋችኩ የሚጠበጥ መልሰ መሰጠት ይከበድ ካበር፡፡ አንዲንዲን በጨዋታ፤
አንዲንዲንም በማረሰሰት አሳይፈው ካበር፡፡ የዚንያቱ ባን ይመስልኝል?” በለ፡፡
እዚህን ተቀዋቁ አሁን መልሰ ለሰጠኝ መሞከሩ ገመኝ፡፡

“እና የት በለሁ ነዎ! እና የሚመስላኝ” አልከተ፡፡

“እና የት በየ አንዳን አልነበረም፡ አንዲያውም መልሰ በልዕነት ለይቀል ይቀርብ
ሚስ ነው? የልዕ አዕም ለይ ገዢ መጠል አይታልም፡፡ በዚያን ካመን አዕም ይገኘ
ወላል የለ፡ ሙኬ የማይታይ ማቅረብ ነው፡፡ ቅጂና የነበረው ከእኔ ነው፡፡ ሌሎች
የጥቃቃለውን ካበር አሳይቷም ካበር፡፡ የዚንያቱም ለሰን የጥቃቃለው የሚጠበጥ
አውነታ አልነበረኝም” በለ አንድመተካክ አሉ፡፡

"አሁን ቅን አዎነት አለ በለሁ ነው?" በየ ልማልሰው ቅዱርክና::

"አሉን አብ ነው የምልሽ:: በአዎነት እና በአዎነታ:: በአዎነቱና በቅጥሩት መከከል
በዚ ለፍነት አለ:: እኔ በተወጂ ዕድሜዎን ያሳለፍኝት በአዎነት እና በቅጥሩት መከከል
ስመሆን ነው:: የማትጭና አዎነትን ፍላጊ ስቻቸ ውኅውን ነገር ጥን አነጋሁታ::"

"ዋኅው ነገር ቅን ነበር?" አልከተ::

"ዋኅው ነገር ደርግም ይህን አሁን አንድ ነው - 'አዎነታ!' ለዚያ ነው አዎነት ከቅጥሩ
በለይ ጥሩ ያጠበቅ ያልከተ:: እኔ ወጪቱን ስሻቸ አበቱ በገዢ የገበሱ መሰላምና ነበር"
አለኝ::

"አንደቻ?" አልከተ::

በዚ ቤት አቶ ሁይዎችን የፋይደበትን መንገድ በዚርዓር ይከከል አንድ ወሰኖች ጉባኤ
የሆነውን አይነግረኝም:: በፈተ አንዲንግረኝ አበበቸ አዎተውተው ነበር:: መሰላም
በለይ የወራው ነው:: "አንድ የሆነ: የተከለተ ነገር ሲኖር ከሆነው በለይ መረዳት
የለብሽ ለጥምን? አንደቻ? የሚረውን ነው" ይለኝል:: 'ምን ሆነ?' መሳተ ይከማ ጥሩ
አንድሆነ ነገሮች:: 'ምን ሆነ?' የሚረው ጥሩ መሰላም አንድመለያ ነው' ይለኝ
'ምን ሆነ?' ከዚ የዘላለ ቁጥሪ የለለው ጥሩ መሆኑን አበበው ስለመከረኝ:: እናም
ምክር ስለሰረዥበኝ 'ከምን?' ይለቀ 'አንደቻ?'ን አበበለሁ::

"እኔ አዎነት ነው በየ ከያዘዎት አሞኑት: መንገኘት: ታሪክ የተለያ የመሰላም ለለአዎነት
ስመጣ: 'ይህም የቀለው የሰት ነው!' በየ ስሻቸ አበቱ ገበሱ:: አሁን ስለጠው ለለው
አዎነት ከለኔ አዎነት ወር ሲጠቀሱ ቅጥሩት ወሰተ ያለሁ መሰላምና ጥሩ ተጠበሱ::
ከዚህ ሁሉ ጥሩ መሠረት እና ቅጥሩት አንድናወተኑ ለጥምን አበቱ ጉባኤ ከሬስ አዎነት
ወር የቀረ በመሆን በስለጥም አልፍርም በየ አስተካና: ጥን አለውቅኩም; ተበለዣ!"
በለይ ፊጥነት አለ::

“የብሔሮ! የሚለው ቅል አስተካክለሁ የወረሰው መሆኑ ተዘጋጀ በለው እንደ ፌንጻፋይ
እናም ፌንጻፋይ አስተካክለሁ:: የፈት ተርሰቸው በበታቸው በተጠናቀቸው እንደቆሙ ዓቃዎ::
ጥርሰት ያለመታከት ለፍቅር መኖሩ በይንስ የፈቱን አትርሱለቸል:: ለሰቅ በአቶ
መከላል ተንሽና መስከተት ከመስራት ተገለግዴል:: ተርሰቸን ፌንጻፋይ ለልማትው የቀረ
ዶማ ፈቃን የብርሃን ፍጤት ይሞላዋል::

“ምኑን ነው ያለውቁከው?” አስተካት::

“የሽያጭ:: የራሳን አዎነት ለመጠበቅ አልነበረም::”

“እ...እ!?” አስተካት::

የህብት መጠረሻ ስይዘጋጀ እንዲያልቀ አየተመኽሁ ነው:: እናዚህ መዋታዎች እያች
ቦግድናበት ገዢ ቅጥበ የምጫቀማቸው የከፋይ ቅጽ ስንቅ:: የሂሳብ ማስረጃ:: የመልከጥ
ወጪ ማስተካከለ የሚከተሉ እና አይደለም:: እንደሆነ አዎች ለመፈጸም አውቃለሁ:: ወደፊት
እንበ አየቀጠቀመጥ ለሆነ እንዲያልቀው ከእያዥ ወር ለለን የሚይችል
የህብት ወይምናት ማሆኑም ሆኖ እንደሚሆን ተስማሽ::

“እና ከዚህ ነበር የሽያጭው?” በዚ መየቁከት::

“የሽያጭ:: አዎነትን ፍለጋ:: አከባቢውን በወቅቱ ከወረሰው ቅጂት ስይሆን -
ከአጠቃላይ አዎነታ ነበር:: አዎነታ በፍቃጥም የሚሰጠ ነገር አልነበረም:: ሆኖም
የወቅቱ ማስቀመጥ ቅጂት በተፈጻሚነት እንደ የተለያ:: የታወቁ:: የሚታወቁ:: ለታወቁ
የወቅቱ አዎነት አለ በለን ለለምናም:: በአዎነታው ፍለጥም በምንጻርበት ገዢ
አስፈላጊ ቅጂት ወሰኑ እንወይቷል:: የ የሚሆነው አዎነታው በአዎኖርአቸን
ዓንቀበለውና ልንስከመው ከምንቻለውም በለይ የከበደ:: የጠና:: የመረጃና የትም

բողբոք: Ո՞ւձագոյն բգոյշելով. Կ՞ ՚Ո՞:

“Ուշադիմ հայ Ոհակոյնին բցաւափառ. Նու Ո՞ս: Հաւո՞ւն հըսյ
հաւո՞ւն ՚Ո՞: Յլլու՞ն: Բցաւագոյն Ոփշ Խոյն հի՞ւր Բցաւացալոյն:

Թոյցո Բս հաւալ Ունու Բողբոքան Նու Ո՞ս Եկա ՚Ո՞: Ալի՞:

Գոյցո տան հաւուշոյ! Տիկոյ Քլան: Այս հաւո՞ւն: Ան Փոլ

“Այս հս Ապու Ան Ապու հաւուշուն Ուժափառ Ան Ուղարկուն շի
Սըադին Ութ հաւուշալատ: Հաւուն հաւուշուն: Իսոյ ՇԸ հաւուշուն
հապաւուն իսուացին բափ և Ան Բուափառ: Բուափառ: Ան Մայուն
Բուափառ Ան հաւուս Մու հաւուֆք: Հայու ինչ ՇԸ տագուն հայ հայ
Գլու հաւուշալատ: Ուստ տակափ ՚Ո՞: Ես ՊԵ Քու ՚Ո՞: Իհավուժա
Արտին ՚Ո՞: Իսուակ Ութ Ութ Բուափառ հայ Դայ հայ հայ հայ
հաւուշալատ: Իսուակ Ութ Ութ Ան Դայ հայ հայ հայ հայ
հաւուշալատ: Իսուակ Ութ Ութ Ան Դայ հայ հայ հայ հայ հայ
հաւուշալատ: Իսուակ Ութ Ութ Ան Դայ հայ հայ հայ հայ հայ հայ
հաւուշալատ:

“Աղոյ! Ունաս Սնէժապ Եկա Բս հաւուշալատ: Ան Ան Ես ՚Յ! Եթ Ան
Բուափառ Շին Մուակ Եկա Ան Ան Ութ Ես ՚Յ Ան Ան հաւուշալատ:
Ութ Աղոյ! Ութ Աղոյ! Ութ Աղոյ! Ութ Աղոյ!

Կի: Աղոյ Ոհակոյն Ութ հայ հայ հայ հայ հայ հայ հայ հայ հայ
Ութ Աղոյ Ութ Աղոյ Ութ Աղոյ Ութ Աղոյ Ութ Աղոյ Ութ Աղոյ:

“Թոյք Ութի?” հաւուն:

“Ես ՚Յ Ութ Շուայ ՚Ո՞: Եշուայ: Գոյ հայ հայ հայ Սոյ Բուափառ
Ես ՚Յ Ութ Շուայ ՚Ո՞: Եշուայ: Ան Ես ՚Յ Ութ Շուայ ՚Ո՞: Եշուայ
Ութ Աղոյ Ութ Աղոյ Ութ Աղոյ Ութ Աղոյ Ութ Աղոյ Ութ Աղոյ Ութ Աղոյ

የወሮ! አለኝ::

የግብር የቀረበ ይህን የቀምነት፤ የግብር ይህን የቀጥ አስተባኝም፤ አየዘጋጀው
አይመሰለም::

“እስከ አሁን አኋን መደቂኝ” አለኝ፤ ሁሳዎን በድንገት አየቀረበ::

“ምን ለጠራቅሁ አበባው!?” አልከተ::

ከወተርው አብዛኛ አሁን አሁን በኋገርከተ ቅጥር ‘አበባው!’ አለዋለሁ:: እኋን
በይመሰለውም ‘አበባው!’ በዚ ከዚህ በኋላ በዚ አንድማድጠራው ስሰብ ማዘን
ይሰረሰረኝል:: ለሰው አንቱን በንሰው አያቸ’ በዚ አንፈ’ አበባ፤ አበባ፤ የኋ አበባ!
ወይም አንድማድጠራው ለታውቂኝ፤ ቅዱው በመለየ የተናደለ ያህል በርድ በወሰን
በዚ ለውጥ አየተሰማኝ አንዘሩክሉሁ:: ምን ያደርጋል!? ይህንን አልነገዴውም::
ገንዘምን አልነገዴውም?

አያቸ ከምንም በለይ የምዕራፍ እንደ ሆኖ በዚ አንድሆ የምዕራፍ የማውቃው፤ ከፈረሰ
ተርጉ ፌዴራ፤ በስራው ወለም አቋርጫ የዓለምን ምንኑት ያሳውቂኝ፤ ከልጅነት እስከ
አውቀት የቆየ አጭዋቱ፤ አርፈ-ቶም አንቱን ያሰረሳኝ፤ አንም ነልምና ያልተውከተ!
ይህ ለው ለይኖር ምን አንድማረማኝ ለነገዴው ምንው ከበደኝ? እውድሃለሁ!
ማለትኩ ለምን እኋን ይከበደዋል? እንደ ለፈነቴ “እስከ እውድሃለሁ! በየኝ?” አያለ
በትዕዛዝ እውድሃለሁ! በያስ-በለኝ፤ አበት ምንኝ ‘ደስሰስ...!’ ባለኝ

ይገመኝል! አያቸም ይህን፤ አናቸም በትሔን፤ አንዳራዊነት ያለው ነገነት ለጥተው
አንዳሩኝኝ ይሰማኝል? ይህም ሆኖ ጥን ቅቅርን መልሰ ለነስ-ው መማለቻ ለምን፤
አንደኛ የሚከበደኝ ሆኖ፤?

ይገመኝል! መቻም እንደ ቅን እንዲን ወደድ፤ የንን ማቅን ማከምም ለሆን
ይችላል፤ ‘እውድሃለሁ!’. በዚ ቅቅርን ለመማልኝ መզሙኬ አይቀርም፤ ተኩረ ምንው-

የመለው-ቁዱን ለው. አውድሃለሁ! ከልከ ይህን ለእያቱ ማግረጋገኘ እንደት ይሳይና?

በሁባብ መንገዶች አውቅ እንደሆነ በላው-ቁዱ፡ እያቱ ትንሽ መብቀ መለሰልኝ፡

“አስከ እንደምነው? በለሽ መረቂኝ?” አለኝ፡

“ለምኝ? ይህና አይደለሁም?” አልከ-ት፡

“አይደለም! አስከ አጥ በለሽ እንደ፡ እንደምኝ ነህ? በለሽ መረቂኝ” አለኝ በድርጅቱ

“እኩ!” በዚ ተስማማሁለት፡ እናም “አብዛው! እንደት ነህ?” በዚ መየቀከ-ት፡

“ይህና ነኝ!” በለው የቻለው-ን የህል ደምጽ-ን ከፍ በማግረጋገኘ መለሰልኝ፡

ነኔ ጥር በለኝም ያው የመርሳት ጥርጋር አከል ነው. በዚ በማስብት መልሰ
አልሰጠሁ-ትም፡ አስተም ከእኔ በዘመኩ ስልሰ አያጠበቀ የነበረ አለመሆኑን በማሳወቁ፡

“አየሽ! አሁን እኔ ይህና ነኝ! ማለት የሚገባኝ ለው. የኝ? አስከ ገንዘኝ!? አብዛው-ን
በኩ እኩ የሉሁም! እንች እንቅልኩ የሚውስደኝ ነው. የሚመስፈልግ አይደል?” በለው
መየቀኝ፡

“አዋና!” አልከ-ት፡

“እንማሪሁ ለሆነም ለይሆነም ይችላል፡ እኔ ጥሩ አለው-ቁዱ፡ ለእኔ የሚሰማኝ፡
በዘመኩ ከልኖር ደንበት በቁ በዚ የግዢመጥ ነው፡፡ በራት በራት በደንብ ለተኩ ለላ
መተኩት መፈለጋን አውቅ ነበር፡፡ አሁን የ የለም፡፡ የተኩው አውኑት፡ የተኩው ሆኖም፡
የተኩው ቅጂት እንደሆነ እንኩን አለው-ቁዱ፡

“አሁን ለሰት እንችን የሚውሏል በቅጂት ይህን የአው-ኑት አለው-ቁዱ፡፡ መቁስ እንደበለቤና
እንዲሰጠሁ አለው-ቁዱ፡፡ ይሬ ሲሬ በዘመኩ-በኩ በዚ ሲገኙው የሚከተት እንቅልኩ፡
እኩ ከሰበት አግኩቶ እንዲሁ ለመፋይኝ ይገመኩል፡፡ እንበት ለያረቻ፡ የገንዘብ
መሚውች ይሆናል!” ለባል ተው-ቁዱ አይደል!?” አለ፡

አዲት የእናት የንግግር ማጠፊዎች ይገባም ‘አይደል!?’ በለው የጥያቄውን መልሰ
ማስረጋገጥ ሆኖል::

“እው አንዳዱም ለበላ አውቃለሁ” እልከተ::

“የበኩረት ነገር አካል አይደል!?” እሉኝ መልሰ እያስረጋገጥ::

“ይህንን ፊንታት ስራ ነው አንዳልተኞሁ የሚውቀው:: ተበሩ! የእርቃናው መብራት!
የምትጠፊው ይጋበሩ ስታዘዋዬች፡ የእናት ፊንታትና ቅምቃቃው ያሉ ጥርጉትና የነዋ
ድንበር ጽዴት ሁኔታ ሁኔታ:: ለበኩረት አና ይሰታ በእናድ ስራ ይሞላታል...
ተበሩ ለይሸ!” በለው መረጃ::

አንቀፅ መጥቶ ለጠልፈው አንድሆነ ተስማሽ:: ከቅርብ ገዢ ወደህ አሳ በኋቂ
በዚ የጀለውን የህል ቅድሞ አስተማለስ እጠበቀዋለሁ አንድ፡ አንድውትርው ጥያቄ
በመጠየቁ አንዳነችና አንዳቀይ በዚ አልቀጣቸውም:: ዓይ ዓይ መድከም አንዳን
አነን አኋን ይሰማኝ ይጥናል::

“ምን ንበር ያልከተ?” እሉኝ - አንድመባንን እያለ::

“ምርቻት ነው የመረጃዎች” እልከተ፣ አሁንም በፈጸማት::

“አይደለም! ከስ... በፈጸም” አለ፡ የፈጸመረጃን ጉዳይ ለመጨረሻ የቀረቻውን ጉልበት
አይማለመ::

“እንበሳ ለያረዳ ...” በየ መለያውን ስልጋዊ::

“እወ! እንበሳ ለያረዳ፡ የዘንብ መጠቃቀቃ ይሆናል! ነው ተረክ:: ስወ ለያረዳ ይገባም
የእንቀፅ መጠቃቀቃ ይሆናል - የእናም አንቀፅ ከተበላ” በለው ገዢገኘን አቆሙ::

“ቁጥሪ ምንድን ነው? አንቀፅ አካል ነው አባባይ!” እልከተ፣ በጥያቄና በማስረጃ::

“እና አይመሰለኝም መግጥሮ!” በለው ገዢገኘን ጉታ አይደገና በትክክል ቅዱሙ፣ ቅዱልኝም

“እኝ! እኔ አንቀፅና የዚን አንድሆን አብ አውቃለሁ:: ይህ አብርሃን ከኩረ አንቀፅና
ዚ ቁጥጥም የሚያመስከሰለው ነገር የለም:: አንቀፅና አብ የህሳብ ማረጋገሪያ: በቀን ወ-ለ
የደከመን አዕምር ማርጫም:: በፈቻል የሚሆን ነበር:: አሁን አብ እኔ የዕለት ደካማ
አይደለም በአንቀፅና የሚችሉረጋዥ::” አለኝ::

“የዚህ ነው ተደረግ?” አልከተ፡ አድራሻውን አንዳህ መገለበበው ይገመመናል:: አብ
ልኝ እኔ አያት የሆንን መከላከል ተስማኝ::

“እርቶ! መኖሩ ነው የሚችሉረጋዥ:: የተኞኝ ስው አብ - አለ! አየኖረ ነው!... እኔ ጥን
ስተኞኝ አለው-ቁጥም! በደንጋት አየጠሩሁ የሞሙስ ነው የሚመስለኝ” አለኝ::

“አሽ! ማለት የፈለግከው ገበኝ” አልከተ፡

“ለዋን ነበር ይሆንን የጥናውሬው?” በለው መቀኝ::

አብ በአንቀፅና መከከል አየጠሩ የሚመጠ ነው የሚመስከሰለው:: በጥያቄ መከከል
አየጠሩ አንደማሣረድ ጉና አየተሰማው አይደለም::

“እንተ ደህን ነኝ! ተለለህ አንድ ደህን አለመሆንና ልታዘረኝ ለየሞከርና ነበር”
በለው በደንጋጌ አስታውቀሁት፡፡

“አሳት! አሳት አብ ነሽ! ፈመናወንታንም አብ አተረኝም!... ነበሩ! አንደሆነ ነው አንድዎን
በዚ የሆንናው ባከሻ?” በለው አየቀለው መቀኝ::

“በልኝነቱ፡ በጣም ተኋ አሳተማኑ ነበኝ” አልከተ - በዘረዥ አሳን ለመፈተሽ::

“አብ ልከ ነው! ልከ ነው አንድ በጣም! ወደር የሚይገኘለት!” በለው አየሰው አለቀኝ::

“ደህንኑ ነው የጥናልኩ:: አሁን እኔ ደህን አይደለሁም:: ለሰዕን ማን ደህን ነኝ!
አለሁ:: አንድቁጥም አንድዎን ነሽ:: ደህን አይደለምም ልኝ! በጣም ደህን አይደለምም::
ቁጥሙናና የኋ ልኝ! አጥናል ይታወቀኝ:: አንዳለበታቁጥምና አንኋን አቅም የለኝ

”በለው አዋጅ አለ፣ አባጥ ክርባጥ ፍቃድ የአንቀጽ ስንተረር ቅልዬ፡፡

ይህንትኩን! አንደኛው ገዢ፣ ዕድሜዎን መሳሪ ካልሆነ ካልፁ አየተጻላውከለሁን ስኖ አንበት ማውጣት ለመለቅበት አይችው አለው-ቁም፡፡ የማደርግው መፈጸም! አንዳንት አኞቸው መልቀት፡፡

”ምናው አብዛኛው! የምናው የምና ሆነኛል? አመሙሁ?” አልከተ፡ አንደ ለይ ሁመሙን የማያወቂው ይመሰል፡፡

”እለመመኝም! ይህና ነኝ አልከተ፡፡ የማደረሰለቅበት አንዲህ ይህና ነኝ! በለሽ አንደቃገኝ ተቋሽ መሆኑን ስሰብ ነው፡፡ በንቃቤ ቅጥር አፈራሱሁ፡፡ አንቀፅዎን አፈራሱሁ ለይ! የተቋው አንቀፅዎን የመጨረሻው አንደሆነ አለው-ቁም፡፡ አንቀፅ አንደሆነ ከአውነታ ስጋት፡፡ በቅጥር አንደኖርበት ተቋሽ መተናት ያስፈልጋል” አለን፡፡

”አቶና አብዛ! አቶና! እኔ አብ የምና ይህና ነኝ” አልከተ፡ ለቅርቡ አንቀሳቀስ ነው ያለሁት፡፡

”እይደለኛም... አልከተ!” በለው ተቆጣ፡፡

”አዋጅ አልከተ፡፡

”እይደለኛም ስልጻ ስማኝ፡፡ ታሙኝል! አሞኝል! ከልቻነትን ታማማ ነገ፡፡ አቶን ማመን አለብን” በለው አመረረበኝ፡፡

”አቶ፣ አየታከምከኝ አቶ ነው፡፡ ለንደኛው አለቁረጥከኝም፡፡ ሁሉጊዜ በቀመጥው አቶ አይደለሁ” አልከተ በደግኝናው በየ፡፡

በደንጋት አድጋዊ አየቀሩ፡ “አናተን ለአንድ ማስተካከለሁት ነበት፣ ይህንን ነገሏለት?” አለን፡፡

”አልነገረቁኝም፡ የምና የምና ነበር?” አልከተ፡፡

በለ አናቱ በያዥረኝ አመርጋለሁ:: በተደረገምኑ አንዲያዥረኝ ፈልጻ ስይሰባ
የቀረ በመሆኑ:: የትም በትሔሮ ከዚህ በታላ አብረን የጥንናርበት አጋጣሚ ያለም
ስለማይይመስከለኝ:: ሲለ አኩ የማውቁ ፍላሽት ክጣሁ ሰነበትኩ::

"እወ! አንድ አታስታውኩም:: ተምህርት ቤት መመለሰስ የደመርኩ ስሞን ነው::
አናተኛን ስድጋጥናን አንድሆንልኩ ትፈልጋይለሽ?" በማለት መግበያ መውጫን ታሳቂት
ነበር:: ለእንደ መመለሰ ለከበዳት ከእኔ ጽር ትወራ ነበር፤ ፍላሽቱን ያወቀብት በዘይ
ዘዴ ነው' በለኝ አረፍተ አደረገ::

"ምን ነበር ፍላሽቱ?" በዚ ጠየቅብት:: በደንገት የማውቁ ፍላሽቱ ተቀብቅብለኝ::

"እሁንም ስሰቦዎ ሁሉም ወለጅ ለልቻ:: ከዚህ የተለየ በይመኝ ጥሩ ይህን ነበር"
አለኝ::

አዕምርው አንድዚህ ፍንታው:: ጥሩት በሎ ማውራቱ ገረመኝ:: ከደቃቃዋቃ በፈት
ለይቶለት አየሱድ የነበረ አይመስለም:: እሁን መሬሻ አኋን አንስራስራኝ::

"ምንድን ነው?" አልከት በጥጥት::

አናቱ መጠቃለኝ! የፈቀቃኝ:: አኩ ያለቸውን ለንግረኝ መሆኑ በቻ አስተ ለያዥረ
አኩን የሰማሁ ይመስል ስወነኩ ሁሉ ይሆ ሆኖ ቀመ::

"አትቃከይ!... ሲለ አኩ ማውራትም አንዲወራም አስፈልግም ትኩ ያለም!?"
በሎ መሬሻን ያንቀሳደጋኝ ይመር:: ወደ ጉዳ! እሁን ይቻም መንቃት ሆኖ አኋን
መጻወቃቃው ያደርጋኝ! አንደ አወነቱ ከሆነ ይስ አያለኝ ነው::

"አብዛ! አብዛህ ገንዘኝ?" አልከት::

አናቱ ለእንዲት ለይ የጥንትመኝው:: አናቱ ይግባም ሁሉም ወለጅ ለልቻቸ መመኝት
የለበት የሚለው ጉዳይ ወጪን አንድሆን ማውቁ:: የማውቁ ፍላሽቱን ለንቀለው::

“የመጀመሪያው ቅለትና የነበረው ፈጻን ነበር በዚ? መሩና እኩ!” በላይ ከተኞች
በመንጠራዎት ከደር ፕሮ፲ የማውቀውን፣ ከላሉ እኩል ያረጋግጣውን ደብዳር
ከተረሰ ስር መዝገብ አውጥ፤

“መንጥሩን አቀብረኝ” በላይ ተከባዩ አስተላለፈኝ፤

“እኔ አለሁበልህም?” አልከተ፡፡

በቅዱ ማስታወሻውን አያሳነካኝም፡፡ ፈጻን እንዲገለጹ ሌሎች እንደሆነ አገዴቷም፡፡
አቶ በተኞች ስርቆ የማንበብ የጠለቀ ቅለትና በኋረኝም፡ እስ በአስተዳደር ቅድመ
የጠለበኝ ነው፤ የሚለው ማስቀበ ገጽበኝ አስከሆን አልደረሰኝኝም፡፡

“ሸጠው ነኝ የማንበው፤ መነጥሩ የታል?” አለኝና በመለከት ይሞት አቅራቢን ነገኝ፡፡
“ይልቅ ተመልሽ ስልሆኑ እንደነገርና ከፈለግና በተኋጥኑ ነው የሚሰልሽ” በላይ፡
ጥራሽን አስፈልጋኝ፡፡

“እኔ ለለ ሆነኛለ! አልፈልከሁም” በዚ መነሻናን አቀበለከተ፡፡ ‘ልክ ነሽ!’ ለማለት
በጠቅስኝ ማማሽ ፍቃቃ ተጨረምና ተመለስ፡፡

ለተቀት ይችቃዋች ይጠተናን ሲያገለበት ቅየና ወደ እኔ ተመለከተ፡፡ በንብብ መነሻና
እኔ ለይሬ ፈጻን እንደታየው አገዴቷም፡፡ የለው በላይ መነሻናን ከፈቱ ለይ በማንስት
መኖሩን አረጋግጣና ለያወጪኝ ተደለየለ፡፡ እኔ ጥንቃለሁ፡፡

“ምን ነበር የምናውራው?” አለኝ፡፡ ሂጻቱ ለሰሰ! በተቀመጥከበት ወደ ወንበሩ
ተዘረዘሩከኝ፡፡

“ሆ - ሆ - ሆ -” በላይ ስቀ፣ ሁሉተኝም የወይን ስራፍቻት ወደ ባንበሩ በመሳሰ በንግድና
አያዋኝ

“እኔ አገኘሁም! አልፈለሁም፡፡ እንዲሁ ለድርቃሽ በዚ ነው” አለኝ፡፡

ሁኔታውን አያያሁ፣ ይስ አያለኝ ስቻከኝ፡፡

“አናተኛ በመጀመርያ ለአንድ የጥዣትመኝው ውኅው ነገር፣ ‘መዘረም የለለበት የህይወት ገዢ! ነበር’” አለኝ፡፡

“ምን ማለቱ ነው?” አልከተ፡፡

“አናተኛ አንድን ካወለደች በእሳ ተከናወች ዘመኝን በተመርጋዋል፡ እኩላ አስተዋሪ ስው ነበሩ፡፡ አንዲት አንዳ አንድ የለች ላይ በህይወት ገዢው ወሰኑ በዘመኝ አንድማሬትማት መንቅቁ ትወቃለች፡፡ አንዲን የተማረችው ትምህርት የህይወት ገዢው መዘረም ለሆነ አንድማሬት የለችና አንድማሬትዎ፡፡ ለለዋን ትኩር፡ ለለዋን ደግሞ በልፍነት መውለድ፡፡ አንዳ አድ የለውን ደግሞ የነስማሳነት ሁይወት ገጠሙኝ የህይወችን እኩ አንድማሬትዎ ካሬድ ሁይወት ልማድ ትወቁ ነበር፡፡ ለዘረም ለአንድ የጥዣትመኝልን የመጀመርያው ትልቅ ነገር መዘረም የለለው ካፍት የህይወት ገዢንና መደረሰን ነበር፡፡”

በነፃ አያስብዕኝ አም አልከተ፡፡ እርሱ ቅጠል፤

“አዘሱ በታ በቁሽ፡ ይረሰኝ የማትባይበት፡ የአንድ በታ ቅጠልት የሆነ መደረሰ ነበር የህድዊ ቅጠልሁ ቅጠልሁ” በለኝ ዘይኖች ፈላጊ፡፡

“አንድ ማን ቅጠል ወሰኑ ነገር፡ አዘሱ አኅው ስር ትርመጋሚነት፡፡ መደረሰ የለለው የህይወት ገዢ አንድናርሻ አድርጋ የሰራተኞች፡ ይህን ትመኝነት የነበረች - አናተኛ፡ አንዲሁ አንድተሆኝ አትፈልግም፡ ትመኝነት ለሆኑ ካቅጠረቻ መንቃቄ አለበኝ” በለኝ ወደፊኝው ገዢያ ትመለሰ፡፡

“አየታካምኩኝ ነው አባባ! በጣም ይህና ነኝ!” አልከተ በየዘረሰነትው በየ፡፡

“ልብሽ ይህና መሆና ምን የሆነ ወሰኑን በቀሳሗ አንድማሬምለው አታውቃም! የልብሽ ይህና መሆና የእኔ ይሰታና አይደረግ ነው፡፡ አይደ መብቃም! አውቃም! አናገራይ!”

የወለ መቀበኞች ይመራ::

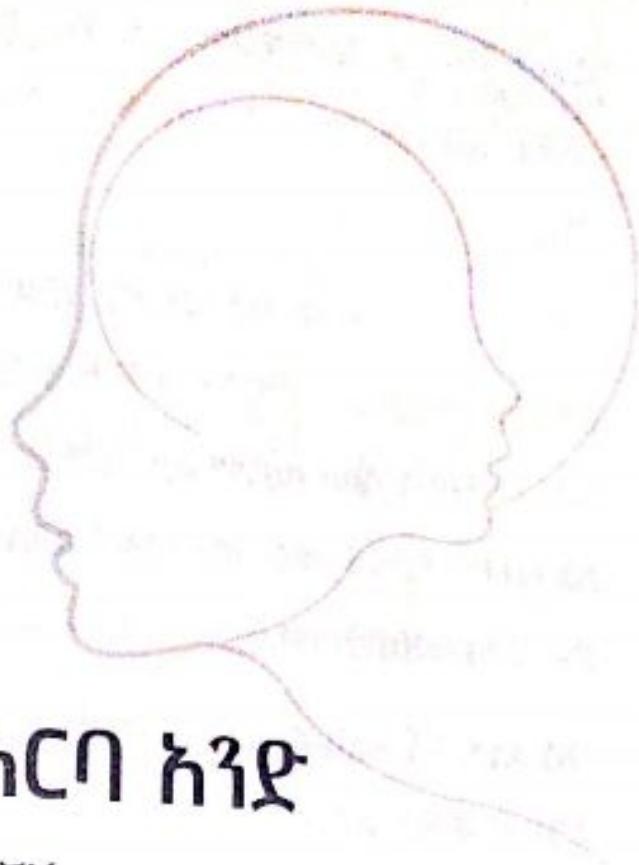
“ሆላተኝው የእናቱ ፍላጊት ጥሩን ንበር?” አልከተ፡ ከመሬዲ በፊት አንዳንግረኝ
አዋጅምኝሁ::

“እኔ... አሁን ጥና አንበበ... አጥገኘ ነው... እኩ ጥኑ...” በለው ደብተኝን አነሳ፡ መንግሩን
አቅላከተ፡ ወይኖችን ከተደጋጋጌው አውጥቶ ወደ ወረቀቱ ለፈፀመ ለማከር
ቀድመው ተከደናዋል::

ቆስ በያ መንግሩን ከሱት ላይ አነሳውን አልሰማኝም፡ ደብተኝን ከለቸ
አስተቀባዩ፡ አስተከለከለም፡ ወልጥ በለው ችሎል! ሁሉት ልብ ሆንከ፡፡
ገንዘበው...? አለንበበው...? ተከራክረ፡ ለማውቅ በመፈለግ እና በአለማውቅ፡
ደብተኝን ገልጻው ለማንበብ አቅም አጠሁ፡ የእናቱን ታማኝነት የጥበብ መሰላም፡፡
መልሽ አስቀመጥከተ፡ ማውቅ የሚያስፈልገኝ፡ የሚጠቀሙኝ ከሆነም አንዳንግሩን
አመዝካ! የሚፈልጉት የሚይኖሩን አኔት ለመጠበቅ በለሰ ቤታን ስል አስቀባኝ፡

ይጠቀማቷል ያለውን ነገሮችል፡ እናት ለሌደ የጥበብ መግዴመራያ ነገር -
‘መዘረም የለለው የህይወት ገዢ መደረሰኝ’! መሆኑን ወደ ማስበት ገዢ፡፡ በህይወትኝን
ዝብ ስንት የመዘረም በር ተገጥም ይጠብቀን ይሆን? መዘረምኬንስ እናውቅ ይሆን?
አያዝኝኩ መዘረም መደረሰኝ አያመሰለን የሰንታችን ለፍነት አንድ እናየችችን ፍላጊት
አይሆን ባከና ቅርቶ ይሆን? ተያቀዥኝ ወረቀኝ!

ምዕራፍ ከርበ አንድ

፭ ተኋውን አብ አለዋሽ ማረጋገጥ! " አለችኝ::

አኞቻ ፈቃድ በደሰታ አያበሱ ነው! ለምን አንዳህ ይስ አንዳለት አልገባኝም::
የእኔ ተኋውን ማለፍ ለእና የሚያመጣለት አንዳቸውን እንዲያደርግ ነው? እኔ ባለቀነት
አሁን ምን አንዳህ አስፈላጊት? የሚሉ ጥያቄዎችን በህሳስ ማንኛውለል ይመርክኝ::
"እርከ ልተወደቅ ነበር አንድ? ምን ለማለት ነው?" አለ አያቴ፣ ለረከው ጉዳቶ እናን
የሚመለከት በይህንም አስተዋጅ ቀንቃ በለንዳይ ሆኖ አያቀረቡ::

"ምን ይችውቷል በለሁ ነው?" - አኞቻ ፈቃድ ሁሉ ጥርስ ሆናል::

"አንዳቸው? ባለበቻን ካልፍቻ አጥሩን አይነቅንቸ' አብ ነው ይሟ" አለት አያቴ፣ ይጊበት
በእነ ቁንቃ ማውራት የይመሩ የህል ተሰማኝ::

"አንተው አብ ነህ መይመርያውን ቤት ወሰኑ መመሪያ የለባትም በለሁ የተከራከርዎ?
መርሳት ይመርክ አንድ?" በለ በነገር ተተዘዘለው ይመርኝ፣ በእስት የመርሳት ጉዳይ
እርከ በእርከ መተካክክለ ከይመሩ ቅይታዋል::

"ይህው ፕሮርና አንዳህህ:: አንድ ነገር ይዘ ለለ መግዛዣ ትንተም አይጠቀሙባቸው:: - እያቱ አሁንም ምን አንደሚያውሬ እኔን አልጠኑም:: ተረታ ተረታ ነገር ሌያበካ ታንቃው ይጠኑበኩል::

"የግራይሉሁ አሁ አባብ! በተደርጋማ የሰው ስምና የዕቃ ስም መርሳት አብዛኛህል:: የከተማው ወደፊቻ የመርሳት በሽታ የሚሆኝም ሲሆን አንዳህ በለ በማናስተዋለው የምናውውን ስው ወይም ዕቃ ስም መጥሩት አያቂትን ስመጣ ነው በለውኩል:: እኔ በጊዜ መታየቱ ተና ነው በዚ አሰባለሁ" አለችው:: ፍክቶ የነበረው ፍቃ አሁን ደመና አየረበበበት ነው::

"እኔ ይህና ንና አልከኩ! አንች ነገም በለሽ ነው የምናትሱኝቸው:: ትንተም አልሆንኩም?" አንድ መቆጣት አለ::

"የምናም አልሆንኩም?!" አለችው:: የሁኔውን ነገር ለማረጋገጥ አልሆ የይዘት ነው የምናመሰላለው::

"እወ! ምን ሆኖኩ? ነገም በለሽ ከፋ ነገር አት-ጥር" አለች::

'ከፋ ነገር አንዳት ነው የሚጠራው?' በዚ ሪሳኔ ተየቀኩኩ:: በአነስተኛውታ መከከል ለመግበት የሚያስችል መሰከት አላገኘሁም:: ነገም በዚ አስማተዋለሁ:: አነስተኛውን ተስማላች:: የሰማችውም ይሰማችል በለው በለማስተባበ በረሰሰችው መግቢት ቅጠለዋል::

"እኩ" አለች አኞቸ፡ በፈቃ ላይ እያቱ ልክ አንዳይሆን የሚያረጋገጥ ቁርጻኩን ይነበበል:: ከጠረሻው ላይ የመከናውን ቁልፍ በማንኛስት

"ይኝ ስሙ ትንተኩው?" በለ ተየቀችው::

እያቱ፡ "ይህን እያወቅም በለሽ ነው?... እኔ አንዳው በጥም ተደንቃይለም!" በዚ ተያቀዋን አጠጠለበት:: እኔ ደግሞ ከመምህራ አንድ ተያቀን የመዋለውን ካው ተማሪኩኩ - ተያቀዋን ከመመለስ ማጠጠል!

“እኔ ትኅህ የጠየቁኩን ለምን አትመልሰም?” በላይ በንግድ ማስወገድ በቃ
አማራው አንደማያልፏ አነወቀችው::

“ይጋማል! እኝዎ ሲሆ የሳይንስ ልጅ መልስኝ እናተ ተጠረቂኝ?! የሚያሳካን
ሁምን ነው መቻቻም!” እለት::

“እኔ... የጠየቁኩን ለምን አትመልሰም?” በላይ በአዲሱ የሚከታተሉት ቀልፍ ዓይነ ስር
አወቀዣበት::

“እኔ ይህ ይበልሽ” በላይ: “ይህ አካ መከናወን ለመንፈት የጥቃትነስበት ነው!
አንድት ይጠቀኝል?” በላይ በመሳሪያ ለብዕስ መለሰላት::

“እኔ ጥሩ” እለችና በርሳዋን በመበርበር አስከራበጥ አወቀች:: ያወጣችውን
አስከራበጥ አንድ ቀልፍ ከዚት ለዚቱ በመያዝ “ይህለ?” እለችው::

“ሀ - ሻ - ሻ - ” እኔ አያቂ፣ “እኔ አንጻራህ ማን ይደረጋል? እኔ ይግባኝ የጥቃትነስበት
መሻይ ነው” እለት::

አኞችን መልስ አላበቃማትና፡ ከቦርሳዋ ወሰኑ ከላይት ያልተረዳ ማስተካ አወጥታ
“ይህለ?” እለችው፡ የጥቃትጠረቀው ተከሳሽ ነው፡፡ እኔ ማስተካወን ስያ እኔን
የሸቻ ፍጠዢ፡፡

“አማማ ማስተካ ስጋኝ?” እልካት::

“ነዚ በይ አንድ! በኋላ አስተሳለሁ.” በላይ በልለመድኩ-ት መልካ አመናሙችና፡፡
ፊንማዊ ኦዚ አልካኝ::

“ተለ! ተለ! አታሰራንግሙት! ልክ ዓይነ አካ፡ ማስተካ ነው” እኔ፡

አኞች እኔን የደንብ በማስወገድ አግኗ መንገዶን አያመለሰላት፡፡ መልስን ከዚ
አንድከረጽ አንኋን አኞች እኔም አወቃለሁ፡፡

"እንደ ልቻ! በተጠየቁ አትመልኩ፡ እኩ!" አለች አኅቱ ወደ ቅዱ በመመላከ የዚህ
ለሰኞች፡ ለሰተቀባዩ በተደነገጥም ጉዳይን ግን መተው አፈረግታቸው፡፡ ከበርሳው
ዘርዝር በርቻ አመተታ

"እኩ ይህን የሚደንበው?" በለ ጠየቁቸው፡፡

"ወደ ጉዳ! ካሱ ተከተተብኩል" አለት አያቴ፡፡

"ታውቀናለሁ! መግት በልዕሊም ከገባሁበት ግን ስልጋች አልዕማም" በለ፡ የዚህ
ዓይነት ልቻ እንዲከራን አሳሰቦችው፡፡ "እኩ እኩ፡ ይህ የሚደንበው?" አለች በለች
የየዘዴውን ዘርዝር በር ፖቱ ለይ አያውላበበች መግቡን በመቀበል፡፡

"እስማማ እንዲደር ዕቃቃችና አገልግሎቶች፡ የመሰሰለውንም ለመግዛት የጥምንካፍለው
ነው" በለው ቅጠለኝ፡፡

"የጥምራን እኩ ነው! እኩ የሚገም መርሰት አልፎምርክሬም" አለት፡፡

እኩ መቀቁዎች ተስማምናቸሉ፡፡ የልጅ የበት ሲሆ የአዋቁ መጭዎች አንድሆ
አለውቀም ነበር፡፡

"የገኝ!" አልከኝ፡፡

"የጥም?" እኩ ሁሉተኛም በእንዲነት፡፡

"አ..ህ..ህ! አበበ እኩ እኩን ቅለት አየሰጠና አየደረደሩ የቃሉን መግለጫ ዘመኑ ከዚ
የሚያስተካምረኝ" አልከኝ፡፡ ለጥም እንዲፈላግበችው በለመረዳት፡፡

"እኩ ተከናወ የሚደንበው የገኝ?" እኩ አያቴ፡ አኅቱ ከንፈር ለይ ተንሽኙ የተገኘበ
ፈንግታ ስራረቻበት፡፡

"እህ...! ይህው እህን አማማ እንደ እኩ ስታሙውትህ አልነበር?" አልከኝ፡፡

"እኩ?" አለኝ፡፡

“አ - ሆ! አንተ የምታስተምረኝ ለከለ ያው የርሳሁን መዋጋ ነው:: በር ስታየሬ
የምንካፍልበት ነው እልካት:: የሙከና ቁልፍ ስታየሬ መከና የሚገለበት ነው.
አይደለሁ አብ ነው የመለሰከላት” እልካት::

አያተቻቸውን ወደ አኞቻ በመመለስ “አየሻ የሰራሽዎን?” እለት::

“ምን አደረግኝ?” እለቻው::

“የፈለ ነገር ለማረጋገጥ በለሽ ልጅታን ጥሩ ስታጋቢቶ!” በለው፡ በታዘዘዘነ አይነት
ገመማት::

“ምንም ጥሩ እልገበትም:: በእዚ እስታከከሁ ከቀም ነገር ለማምላጥ አትቀበር”
አለቻው::

“ምንድነው ደግሞ ቁጥማነኑ?” በለው የተቻለውን የከል ‘ቅም ነገሮን ለማቅላል መረጃ::

“መርሱት አየደመርክ ነው:: የከልም እንዲሁ ቅስ እያለ መጀመሪያ የእንደን ነገር ለም
ለመተራት ወይም እንደን ጉዳይ በስም ለመተራት መቻገር ነው የመጀመሪያው
ምልከት” እለቻው::

“እኔ አባበ! አንተ ስመን ስለረሰኔ ነው እኔ እኔ ቅለት ደርፊሬ መግለጫውን
ከፈ እያደለሁ የበት ስራ ታበዛበኝ የነበረው?” እልካትኩ፡ በውሰጣ ጥን ክልኩ ይህንን
እኔ የቃለት መግለጫ መሰጠት የጀመራው? የሚል ስጋት አየተሰማኝ ነው::

“ወም በይ አንቀ!” እለው ሁሉተም በእንደሸ ለይ:: ተናደደከኩ፡ ከንፃፃን ኮርስ ኮም
እልካትኩ::

“ከንፃፃን ስብሰበው!” በለው በጠቃዋጋ ለያረሳሰኝ ቁጥር፤ እልቀበከለትም:: እሁን
አበትኩ! የልጋጋንጋም ለልጋይ ነው እኔ?

“የከምና አብ እያወቀም:: እም በለው ነው የሚያስጠናቸው” በማለት፡ እያቴ እኔ

ከሚገኘናት አኞችን ወደ ማረጋገጫ ተመለሰ::

"እኔ አልተጠቀሱም" አለችው፡ "እልተጠቀሱም! ጥን ተወቃለሁ፡ እንደን ነገ
ቻ ማለት፡ የሚኖሩ አይደለም ማለት፡ ከሆነው በላይ አሳሽ ማየት፡ በህይወት ምን
እንደሚያስከናል ከእንተ በላይ የእኔ ሁይወት ምስክር ነው፡ ይህንን ተወቃለሁ?"
አለችው፡

"ԱՄՆ ԻՄՊԵՐԻԱԼ ՀԸ ԲՍ ԳՈՎՈՐ ԽԵՂՈՎՅՈՒԹԻՒՆ ԱԼԻՇ:

"ኞች በለሁ ነው? ይህን ልሃ ለምን ያለ አባት ቅረቻ?" አላቻው::

ንገድ ገዢ ገበኩ:: አብት የሚለውን ስሰማ ቅና በዚ አየሁት፣ አስተኛ አየኝና መልለ
ወደ አኞቻ ተመለከተ::

"ተደው-በቃ አያዲለሁ:: ቅጂር የኩልኩ" አላት::

"ለስትራቴጂ አይደለም፡ የን ከዚህ ቅድም ለለን ስው ስራቶ በየ ባለሙያነቱ የን
አንቀጽ ተመቻለሁ" በላ ከመቀመጣዊ ተሳትች፡ ፌጋን ከእኔ ለማዘር የፈለጥ
በሆነም ከእንባዛዎች ሂር የን በሚረፍታ ተገናኝተናል፡

“እባባ!” እስከ-ት::

“ՀՈԴ ԸԾ!” ՀՈՅ:

"ՀՊՊՆ ՂԳԿՆ ՖԴԱՆՔՆԵՐԸ?" հՃՒ-Դ:

ԱՆԴԻ ՀԱՅՈՒԹՅՈՒՆ ԱՐԵՎԱԿԱՆ ԱՐԵՎԱԿԱՆ
ՄԱԴՐԱՏ ՀԱՅՈՒԹՅՈՒՆ ԱՐԵՎԱԿԱՆ ԱՐԵՎԱԿԱՆ
ՄԱԴՐԱՏ ՀԱՅՈՒԹՅՈՒՆ ԱՐԵՎԱԿԱՆ ԱՐԵՎԱԿԱՆ
ՄԱԴՐԱՏ ՀԱՅՈՒԹՅՈՒՆ ԱՐԵՎԱԿԱՆ ԱՐԵՎԱԿԱՆ

“ምኑው? የዚህ ሆኖም? ስለተቀባዩን ነው?” አለቶ አየቱ፡ ወደ ሲደረግ በመመለስ
አንበሳ አያበሰች፡፡

“ዚህ አልከኝ፡፡ ከዚህ በአዋጅዎች ዓላማ ወሰን የጥንቃር ለይቶ ሆነ ወዳደሪት፡፡
አኞቻም ሆነች አያች ከዚህ ስለ ይጠናቸዋል፡፡ ከዋራቸው ከሚያውሩን ይልቅ፡፡ ከዚህ
ስለ የሚያውሩን ይበልጣል፡፡

“እኔ እኩ ይሰራ ለፈጸም ነው የሚገባው፡ እንዲውጥም መፈጸሙን ነው ያለበስ” አለቶ፡፡
ወለደኛ የፈጸም ስሜት በተዕዘዝ የሚመጣ የሚመስላቸው ለጥንቃሩን ነው? እንኩን
በተዕዘዝ፡ እኔ ሲሰሩ እንኩን ሲደረግ እንደማለመጥው እንደሆት አያውቀም? እነዚህ ለፈ
ገይሁት ነው እንደ ወዳደሪያ የሆነት? እነዚህ የእኔ ከዚህ ማለት የሚጠናቸዋውን የህል
እኔን ደግሞ ከዚህታዊ በጥጥል ይሰማማችል፡፡ በፈጸም የህሉ ዓለማ ጥናብ ያሳኔን
ጠይቷ፡ ከልመልሰው አመለሰለሁ፡፡

“እማማየ! ለጥንቃሩን ነው የጥናደሰተው?” አልካት፡፡

“እኔ... ትምህርት በት ጉባኤ! ፊተና አለፍሽ እኩ ነው ያለከት ቅድሞ” በለ
አከታወለች፡፡ አሁንም ትምህርት በት በመግባሩ እንደተደረገተኛ ያለሁ፡፡

“እማማ!” አልካት፡፡

ቀልጠና በማለት “እበት የእኔ ለይ!” አለቶ፡፡

ከዚህታዊ ወደ ማውራት በመሻገራ ቁለል በፈጸም፡፡ ያልማት ነገር ግን እኔ ይህንን
ሰላማውቁ አድን እንደሆት አይርሱ እንደሞቃጠጠሆት አለማውቁ ነው፡፡

“ትምህርት በት መሬዳ፣ እኩ እኔ አልፈልጋም እማማ! እንደም እንደ አባባ መርሱት
ይመርሱ እንደ?” በዚ የተወካከት የመስላለትን ተያቄ አነስተኛ፡፡

አየቱ፡ “አየቢ! በፊርር በጥናደር የሚገባው ይሂኑ ነው፤ አሁን ለይመል ለያደር አሳያሽ!”

አለ አኅቱን በፈጥሮች አይደለም፡ ሆነ በላ መልሰ ስትሰጠው፡

"አስተያየት ተነጋገሪን አብ" በላ፡ ጥሩ የማይሆነ መሆኑን የእኔን ተያቄ በመመለከት አስፈላጊቸልኝ፡

"እኩል ተደርግ ለምን ይስ ይለኝል?" በዚ አጠብቃኝ ወሰኑ ከተተካሱት፡ አቶችን አያዝው፡ አስተያየቱ የድረሰሰለኝ አርዳታ ጥሩ ነው፡

"ልጅቱን በጥም ጥሩ አስተማገረ ነው ከ አስከሁን ያስተማገሬት፡ ፈተናጥም ያለፈቻው ለዘመኑ ነው" በላው አስጥም ለተባበራት ፈቃደኛ አለመሆኑን አሳውቁት፡ ፈተናወን በማለፈ ከራት አንድተሰማው ማን ያስታውቁትል፡

'ፈተናወን በላልፍ ምን ይሰማው ይሆን?' በዚ ሪፖርት መቀበለኝ፡ ይከሂ ይሆን?

"አባባ!" አልከተ፡

"አበት መጣዙ!" አለኝ፡ የራሳ መጣ አድርጉ አያጠራኝ፡

"ፈተናወን በላልፍ ምን ትል ነበር?" አልከተ፡

አኅቱ ከተ በላ ለቀቻ፡

አቶች "አ - አ - አ" በላው ለእኔ ምንም ስይመልሰ ቅሬ፡ "ምን ያስገለፉባል? ለተ ለቻ አንድወህ አቶች ከፍታ አትከቅም" አለተ፡ ከእንጂት በላይ አያተቀባዩ፡

"...አለ ወንጀት!" አለቻው አኅቱ ከእኔ ነጥቻ፡ ይለይለት በላ በድጋሚ አቶች ከፍታ ከተ በላ ለቀቻ፡

አስተያየት ስለሰቀኝ አይሰጣሁት፡ "አማራጋኝ በላይ ነው፡ ለሆኑም አንድወህ የምታበለሽት?" አለ አቶች አርማጠናነት በማንኛለው ጽማማር፡

"አትከሙዋ! ምንም አልተበለሽም አይሁ!" በላ አበረታታቸኝ፡ ወደአሁ መለሰ በለም

“አስኝ ይች ለይ ገዢ አሁን በሚያስቀቅ ጉዳይ አንድራለንት የሚተለቀበት ማዕቀብ
መጠሪ ያስፈልጋል? ተሽነፍከኝ በሉሱ ነው አንድ አካ የሞታውሬው፡ የለመደግበህን
አንድ የሞታምንበትን አንድልሆነ ለሉሱ ያውቀዋል” አላቸው፡፡

“አንድልሽ አንማሪሁ፡ ለማንኛውም ፍትናውን ባቻልፎ የደንብ አለመናገዢ ነበር
የሞተልሽ” አላቸ - አያቱ ይለኝታ አያውቀም፡፡

“እኔ አካ ነህ ያሰጠኝኝ!” በዚ ተከለከልከኝ፡ የልቀ ሁሉን አጥማለ፡ የልቀ
ለምን እኔ አመጣቸለሁ’ በዚ አያሳብከኝ፡፡

“ፈተና ከዚያችና አካ ያው የአንድ ወይም የፈተናው ነው አንድ እኔ ከማስተማር፡
ከማስተማር ወጪ ምን አይደረግሁ? አልደተኞልሽ!” አላቸ፡፡

አናቱ “አንድ...!” አላቸ፡፡

አመለሰለ አንድልተስማማት መግለጫ ነው፡፡ እናኝ አያቱ ጥን አበረን የመዋል
ለምናችን ስላቀራለበት በደንብ ተዋወቂናል፡ ተለማምዶናል፡፡ ለምጠይቀው ጥቁቃ
የመስላለኝ፡፡ እናም በዘዴው ባይግባኝም አንኙን አንድ አዋጅ
ስለሚያውሬኝ ይስ ይለኝል፡፡ እናቱን ባይግባኝም እኔ ጥን ሆኖወገኖች ከሚናገሩትው
ነገቶች ወሰኑ የምመዘዴው አለማጥና፡፡

“አባባው ፍትና አለለፍከኝም ማለት ወደቀከ ማለት ነው አንድ?” አልከተ፡፡

“አዎና!” አላቸ በመገረም፡ አንድ ይህንን አታውቀም በሚል የጥያቄ ዓይን
አያተመለከተኝ፡፡

“እኔ... ቅዱ... በዚ፡ ወንበር ለይ ተቀናው ለምን ወደችና አበለሁ፡ አንድነህ ከዚነ
አካ የሚያስፈልጊኝ ጥቁቃውን መመለስ ስይሆን በወንበሩ ለይ ተጠንቃቁ መቀመጥ
ነው...” በዚ የገበኝን የህል አብራሪሁለት፡፡

“አንድ አሁ ማለት አይደለም፡ የፈተናውን ጥቁቃ በአማካበና በበቃ ሆናቸ ሲተመለስ

ከዚህ በቃ ፊተናውን ወደቅና ይገልል” በለው አስረዳኝ::

“የየቀውን በበቃ ሆኖታ እና ቅጥር አለመመላለ ማለት መውደቂ ማለት ነው?”
አልከተ::

እናቱ ስቀች::

“ምኑው ለቅና?” አለተ::

“እይ! ‘መውደቂ’ በእኔ አያዘው ምንድነው ተብሎ የሚጠየቁ ንግር ቤሮን ዓይነው መፈለሱ
ምን አንድማሸን አይ ስለነገረችሁ ነው” በለ በድጋሚ ስቀች፣ አስተም ፊንግ አለ:: እኔ¹
ምንም አለልከተም፣ ወደ ሁሳዎ መለቀከ::

“ምኑው ፍድሽ መጠኑ!?” አለኝ::

“አልገባኝም?” አልከተ::

“በቃ ፊተና አለማለፍ መውደቂ ነው:: ለለው ቁስ በለው ይገባኝል” አለኝ::

“እኔ ገበኝ!” አልከተ፣ “ፊተና ስራው አንተ በደንብ ስለሰተማርከኝ፣ ስወደቅ ደማም
እኔ ስለቻተኝ ማለት ነው!” በዚ የገበኝን አብራሪሱለት::

“እንደሰ አይደለም” አለች እናቱ፣ ቅሚ ስራው እኔን መከላከል መሆኑን መቻቻ
አስተካክም:: “በሌላም ምከንያት ልተወደቀ ትኩያለም” በለ የመውደቂ ታለፈነን
እንዲልፍኝም ተከላከለችልኝ::

“ምን መውደቂ ከሚባል ፊተና አለማለፍ በባል አይሻለም?” በዚ መቀበኝ!
ተሞህርት በተ መሆኙ ማያስከኝ ወደቀከ፣ አለቀኑ አያሰከኝ መስጋቱና መጠናቸው
ከወደሁ ደመረኝ::

ህለተም ነገሮ አሉ! መልስ እንደረሰለችው ገበኝ፡፡
 "በቁ እንዲያውጥ ትምህርት በት አልፋይም" በየ አቶምናን ገለግብኝ፡፡
 "እኔ አሉ እኩ አይበላም መረጋግጣ! መሂድ ጥሩ ነው፤ ትማሪያለሽ" በለ የቀመጥበት
 የከንያት መማር እንደሆነም አሰራቸች፡፡
 "አይደለም!" አልከተ፤ ይሞኑን ከፍ አደርሱ፤ በመለ አርማጋኝነት፡፡
 "እኔዚ՞?" አሉ፤ ህለተም በለንድነት፡፡
 "ሁ... ይሂው በለፈው ፊይሳኝ፤ ተፈተኛም አለቀባኝ፤ አይደለ?" አልከተ፤
 "አዎ!" አሉ፡፡
 "ወይም ደግሞ አዎች ነበር አይደለ?" አልከተ፡፡
 "አዎ!" አሉ አሁንም ህለተም፤ ለያስበት ወጥመድ ወሰጥ አየገቡ ነው፡፡
 "ታፊያ ቅን ትማርከኝ? ትምህርት የቀመጥረው ፈተና ለማለፍና ለመውደቅ ከሆነ፤
 አሁን አያቄ አያስተማርረኝ አየዘረዘሩኝ አፈተናለሁ" በየ አቶምናን በዘርዝር ገለግብኝ፡፡
 ህለተም አተከረው አያያዝ ነው፤ ማን ነገሮ በለዋል፤ ይህንን ሁኔታውን ከዘሱ
 ቅዱም አውቀዋለሁ፤ እንዲሁ የሚመልከተለን የለፈችው አጋጣሚ ለፈጻሚ፤ አነስ
 የወሰንት እንደማሆን ለይኖግሩኝ ይገባኝል፡፡
 "እኔ እኩ ንብረት ትማሪ ነሽ፤ አቶውድቃም!" አለች አናቸ፣ ወሳኔውን ካልለ
 የሚቀጥለውን ቅርጫ ለመፈጸም፤ አያጠረች፡፡
 "እኔ አሁን አቶበያ፤ ለተውድቃም ትቃዋለሽ የኔ ለሆኑ!" አለኝ አናቸ፤ "...ምን መውደቅ
 ማለት ደግሞ በዘርዝር ወድቃም መቆረጥ አይደለም፤ በሚቀጥለው አገኝለሽ ታልፈያለሽ
 ማለት ነው" አለኝ፡፡

"ለምን አንድሬሁ ተላሉ?" አለቻው አናቱ፡ ጥቻቻዊ በአይቱ የግብር ያልተደረሰች
መሆኑን የነበረል፡

"አውነቱን አውቀ ማደግ አስፈላጊ ነው፡፡ አለበለዚያ በህይወት መሳሪያ በወደቀች ቅጥር
የጠላትን ስትቀጥር መካከት የቅታታል፡፡ አዘገው ስትረገጥና ስትረገጥ ትኩረለች"
አለቱ፡

አናቱ ፈቃድ መሰላል፡፡ አይቱ የሚያውራው ባይገባኝም፡፡ አናቱን ቀን በጥም
አንዳበሳቻት ማረጋገጫ ነው፡፡ ፈጻሚ ስትናገር ተነስተ ፖለሻ፡፡ አንዳለመደችው ከመጀት
በታች ገበታ ለታለቁስ ነው፡፡

አይቱ አተከር አየኝ፡፡ አንቀም አፈጻጸም አለሁ፡፡

"ስማም ማጥሩ! አንድ ምክር ልማከርና?" በለው መዋቅና፡፡ ሁልጊዢም አንድሬሁ ነው፡
አንድ ሆኖ አያያዝኝም፡፡ በዚህ እኔ አጠቃቶ ይስ ይለኝል፡፡

"ምክርና!" በየ ፈቃድ አለሁ፡፡

"የእናዣ ሁይወት መሳሪያ ተለፈነት የእናዣ በታ ነው" በለው፡፡ በምክር መልካ የታችለ
ከበድ ተብ ዕዲ አውረዳበኝ፡፡

"እናዣ አበበ! አስፈላጊ ማሙት ቁልጊ እናዣ?" በየ መዋቅነት፡፡

በጥም ደንገጧለሁ፡፡ የዘመኝነት አስፈላጊ ማሙት የመመላት አለመመላት ገኩል
ሸቦ ለማስተምረኝ የቃረምነት አውቀቱ የኩል፡፡ አስፈላጊ ማሙት ቁልጊዢው ቅጥር የኩል፡፡

አናቱ አንድተሰማው፡፡ ይሞዥ የለለው ስት ስቱ፡፡

"እናዣ አበ አይደለም! እና ሁልጊዢም ለእናዣ የሚያስፈልግኝን ነገር አናጋጋለሽለን፡
የ አስፈላጊ ማሙት በጥልቅም አይቀርም" በለው አጽናናኝ፡፡

ድንጋጌ ተንሽ ቅልል አለልኝ፡፡ ለገዢ ቅዱስኝ ዕድሜ አለመናናን ስለጋጌዎች

ተረጋግጧ::

"አሁ!" አልከት በግልጻል ዓይነት ::

"እወ! ጥንቃ ማለት በደረሰሰበት ዕድሜ ታላፊት የለብሽም ማለት አይደለም:: ለለዘህ
ሬተኞች ተፈተኝ ትኩልኩ ታላፊነቱ የእኔዚ ነው:: በጥናቸው መልካ፣ በጥናቸው ፈመኑያች
እኔዚ ባከረሻ ለቋጥኝ ጉዳይ ለለወጥ ተጠቃቁ ማድረጋገም ማከደረገም የለብሽም"
በለመ መከራኝ::

'ልምክር' ለለኝ አኔን ለመከር እኔዚ ለሰን ለከለከል መሆኑ አልገባኝም ነበር::

"ለለዘህ በወደቅ ዓይ የእኔት ቅጂ አይደለም" አልከት::

"ይሂዱልኝ ለይ! አኔ ማለት የፈለግከት ቅጂ የእኔም እኔኝን የወደቅኝው ጥን እኔዚ
ህና: ቅጂ የእስት ነው በለስ ማስብስ እኔዚ አያሳልፍኝም:: እኔዚ የሚያሳልፍኝ
የፈሰኝ: የምትታይውን ማድረጋገኝ ነው" በለመ አብራሪልኝ::

የህን ጥንቃለትን የቃልከትን የህል ለጥጋው የሚለውን ለመረዳት ባከርኝ:: የዚ
የህሉ እኔደገባኝ አለውቅም:: አኔና አስተ ይህንን አየተነጋገሩን እናቱ ለቀሳቀ
ተከተች፣ ስተመጣ ገዢት ካልቻ በርሃ መቀቁል::

"እተናውን ማለፍኝን በቋ አብ ነው ቅድማ የነገርኝ" አለኝ::

አሁን ፍቻ አያበር ነው የሞታውሏው:: መለዋወጥ ሁሉም ይገመመኝል:: እናት መሆን
የሚገኘው መሆን አለበት! ገዢታን በእንዲ አውራርኝ፣ የደረጃ ልት ለበሳ፣ ለይ ልት
ከቶ ስተል የከፋት፣ የዘንታና መከፋትንም የሞታውቁ አትመስልም - እናት::

"እኔ ደግሞ የዚ ተገኘ?!" አለ አያቴ::

"እተናውን ማለፍ በቋ ስይሆን፣ እኔደኛ ነው የወጣኝው!" በለ ከበበቱ ስር በሁለት
አይች ይህ ከፍ አይርጋ በስበት አያየት አገለበጥ ለመኝ:: በዓይና ወሰጥ ይየሁት

Իւշտ։ Ընէ ՈՄՊԱՄ-ՓՈՎ ՔԶՀԻ ՈԽԵԴ ԳԵՆ ՎՈՒՐ ԻՄՂԵՔ
Իւշտ ՈՂԵ ԼԱԲ ՊՈՅ ՈԽԵ ԵԳԵՇ?

"ՀՈԱ! ՀՈԱ!" ԱԼ ՀՅԵՄԾԵՒԾ ՈՊՈՒԴ ՀՅԵՇՈՅ ՀՅԵ ՄՊԱՅ ՈՒ ԿԵՄԴ
ՀՅԵԴ ՄՎ-ՊԵԳ ՔՀԱ ՀՈՒԹՔՅ ՄՎՄԿՆ ԼՄՊՈՒՄ ԲՄԾԱՆ ։

ՈՒՏ ԳԵՆ ՎՈՒՐ ՔՔԱՆԴ ԻՒՇՏ ՄՃԱԿ ՀՅԵՐՎ ՈՒԾՈՎԳՈՅ ՀՅԵԴ
ՄՎ-ՊԵԴ ՀՅԵՍ ՀՅԵՄՊԵՇՈՅ ՊԵ ՀԵՂՊԵՎՈՅ ՄՎԸ ՀՈՒԹՔՅ ։
ՄՈՒՓ։

"ՀՄՊՊ...!" ՈՒ ՀԱՆ ԱՐՑՔ ՀԻՄԵՄ ։

"ՀՈԵ ՔՆ ԸՆ ԱԲ ԳԼՊԱ!" ԱԼՇԻ ՀՄՎԳՈ ՈՒՇՏ ՈԵ ՈՈՒ ԷԸ ԱՐԳԻՇ։

"ՀՅԵԴ ՄՎ-ՊԵԴ ՊԵ ՊՈՅ ՄՊՈՒԴ ԿՎ?" ՀԵԽԵՏ։

"ՄԱՐԳՈ ԸՆԴ ՈՂԵՐԴՎ ՄՊՈՒԴ ԿՎ!" ԱԼ ՀՅԵ ՄՃԱԿ ՔՃԱՇՎԻ ՄԱ ԱՐՅ
ՔՊՎ-Ք ՀՅԵՄՊԵՄԾԱՆ ։ ՀԼՎ-ՔԳՅ ։

"ՈՊՅ ՈՂԵՐԴՎ?" ՀԵԽԵՏ։

ՈՎ-ՆԵ ԶՓՖ ՈՂՄՆ ԱՐՖՆ ԸՆԴ ԸՆԴ ՈՂԵՐԴՎ ՔՊՎ-ԼՎ ՎԵ ՈԾՀՄ ՀԼՎԳ
ՈՓՄԴ ԿՎ ։ ԻՄ-Ն ՈՒՆՔ ՀՅԵՄՊԵՆ ՆՈԾ ՔՊՈՒՓԻ-Ն ։

"ՈՒԳՄՍԸՆ ԿՎ! ՏՔՔ ՈՄՄԱՆՈ!" ԱԼ ՀՄՎԳՈ ԻՆ ՈՒ ՈՒՆԴԱՆ ԿՎ.
ՔՊՎ-ՄՎԸՆ ՀԵ ԱՐԳ ՈՂ ՔՄ-Ն ՎԵ ՎԵՐԴ ՀՅԵՄՊԵՆ ՀՅՈՒԹՎԱՐ
ԿՎ ։

"ՈԼԱԽ ԱՆ ՈՒ ՏՔՔ ՄՎԸՆ ԻՆ ԱԼ ԱԼՄԱՆ ՄՎՊՈՒԴ ՄՊՈՒԴ
ԿՎ?" ՀԵԽԵՏ ՀԵ ԱՐԳՈՒՆ ։

"ԿՎ! ՀՅԵ ՀՅԵԴ ՄՎԸՆ ԱԼԳՈՒ ՈՂԵՐԴՎ ԿՎ ԻՆ ՔՎԸՆ ՈՒՖ ԿՎ ՄՎԸՆ ՄՎՊՈՒԴ ՄՊՈՒԴ
ԿՎ!"

በዚ አገልግሎት::

አሁን አኅም አንደ አኅቱ ከም አልከኝ:: ከምታው ስራ ከም የሚያቀነውን አኅቱ::
“ማየሁ! የሚው ከም አልሽ? ይስ አለለኛም?” አለችኝ::

“ይህ አለለኛም!” አልካት::

“ማየሁ? ለምን? አንደኛው መውጫት አብ ጥሩ ነው! ያስፈማል!” አለችኝ::
“አልባኝም!” አልካት::

“ማኑን ነው ያልተበኩ የኋላ ለይ?” አለች አኅቱ::

“እኔ በዚ ተያቄ ስለመለከትኝ አለቀሁ አይደለ?”

“አዋ!”

“ክዕለም የሚገኘ አንደኛው መጠሪ.”

“አዋ!”

“ወለ አድርጋ አጥብቃኝ ወሰኑ ልትከትኩ ስለሆነ ተጠቃቀሬ” አሉ አየቱ:: ከአኅቱ
በላጠ አሉ የህሳኔን ሂደት ይረዳል:: አኅቱም ማን ልትረዳው ቁርቃ ስይሆን አንደሁ
አንዲና ልላጊ ይመስላቸል የምትስተኞች::

“እለዚህ ሌሎች ለይቶ ወደቀ ማለት ነው አይደለ?” አልካት:: የአየቱን ማፈቻቷበት
ወንጀለ ተስፋ በማለት::

“አ - ወ - የወደቀም ይኖራል ማረጋገጫ!” አለች:: አኅቱ ማረጋገጫ የገበት መሰለች::

“እለዚህ እኔ በዚ ተያቄ በልማድበት ሌሎች

አይወደቀም ነበር ማለት ነው?” በዚ መየቻቷ::

“አንደ አሉ አይደለም:: የዚ መሰለጫ... “ በላ ለማስረዳት ማለበ ይመረች:: አየቱ
ሁኔታውን ተረድና::

"እሁን ቅጂሩ አማካይ ምርጥን... በለሽ በታሰረችት በዚያ አትለቅምም:: አማካይ
ዶንድናው? ምርጥን... በለ መልሳ ታደርቃሳለች" በሎ:: ልምዶን አከራለት::

"እባባሪ!" አልከተ::

"እበት የኑ ለሸ!" አሉ:: ጥያቄው ወደ አሉ በመዘገብ ክርት አየተሰማው::

"እኔ አንዳ ነገር አንዳጋጌ ማርሱት አለበኝ አንዳ?" አልከተ::

"የለብስም! ለምን አንደሆህ አልሽ?" አሉ:: ጥያቄው የገር በለሁ::

"አማማን አንደሆህ በለሽ በታሰረችያት ስትላት ነዋ?" አልከተ; እናም በተረቀ የራ
ገበቶች::

ሁለቱም ካት በለው ስቀ::

"እባባሪ!" አልከተ; ስቀን አከራለሁ መብቁ

"እበት ለሸ!" አልቻ:: ከቅዬ የገር አየታገለ ነው::

"ወንድ እና ስት ሲሆን:: መዝኑ በሎ መሳቀ ነው:: አይደለም?" አልከተ::

"...በለ በጥያቄ ነገረችው መሳቢ!" - እናቱ አንዳ በተኑ በቅዬ ይበለቷቸው::

መሰረቱ አርበ ህብት

“ከእናደ ወጣት ለይ የር ቅዱስ ለይዘንኝ ነው መሰለኝ?” እልካት ሁኔታ፡፡

አቶኬር አየቶች፡ አይም አይደንት ለመሰበር ባለመራሽ እጠጥተብት፡ ጥንቃው
እልተኞረቻም፡፡

“ጥንቃው የጥዴት ይወው የለም?” በየሁ መየቅኬት፡፡

“ምን አንድልሽ ተፈልጋለሽ?” በላ፡ በረሃ በተለመደው የመልሽ መጠየቅዋ
ጀመረች፡፡

በደንብ ስያት፡ በጥም አንድግምታዊር ለመጀመሪያ ገዢ አስተዋወክ፡ በሩ ኮሉ
ቀድም አንድግምናረገው በእልጊ መሳይ ስፋው ላይ ተንጋልያ አይደለም የማወረዥ፡፡
ወደ ከፍድ ከመግበቱ በመንበር ላይ መቀመጥ እራልማ አንድሆነ ለለጠየቀች
የለምንም መቀመጥ፡፡ በመረጥከት ከዚት ለዚቱ የሚገኘው የቆዳ ወንበር ላይ
ተደለድና ተቀምጫይ ነው የማወረት፡፡ በሩ የማኑያት በደንብ አርሱን የማጠናበት
አጠጠቅ ተፈጥሮልኝል፡፡

መልካርቃውንው:: ወጪታዋዬና የለየ የወጣት ስት ቅንድና አይነት ይንገት የሚመታ
ለይሁን:: ቅስ በለው ከቅደም ወደ ዓይነ ሁሉና አያስረስ የሚከልቷ:: ሆኖዎት ገበቶበት
የረጋ ነው:: አስተዋለው ለያት:: የቀይ የማ ፈቃድ ከቆዳ ስሜ ያለ ይመከል
በደብዝናው የሚፈሳ ነው::

እኔን አይደ:: የዚ አንድምታሰብ መገመት ጥን ይከበብል:: አንድ ነገር በቻ በግልፅ
ይህበስ:: በፈቻ ለይ ቁልጥ በለው የተቀመጥ ቅለትት አለ:: አኋን የሞታዊን በመሸላ
ፍላጊት አንድሆነ ቅንም አልተጠራመርከታም:: አዲ ወተ ለይ የለውን አኋን የማውቅ
ፍላጊት ለይ:: አኋናም ሲሆን የማውቅ ቅለትኩ መመሪ::

"ለምንድነው አንድነህ የሞታዊኝ?" በዚ ተየቁኑት:: የአዲን ተያቄ ለሰጠል::

"አንድነት ነው የማይደኛ?" በለ መልሳ ተየቁኝ::

በጥያቄ ተንስ የመንግሥት ቅልከት ከወተዋ ለይ የነበረበ መሰላኝ:: ሆነዎች
የሚያከመት ለው:: አነስ ከሚመንግሥት በለይ እርሱ አንድማመንግሥቱ ያወቀ
ይሁን? በዚ ሲሆን አየጠየቁኑ::

"እለውቁም:: ጥን ፈተሻን ለይ:: ከወተሽ ለይ ማንበብ የጽልከት አንድ ነገር:: ፍላጊት
አንድለኛ በቻ ነው - አስ ስለንረመኝ ነው የጠየቁኑ::" በዚ መለሰከላት::

"ጥሩ ነው! አንድነህ ከሆኑ:: ሲሆኖን የጀመርከት በአግባቡ ነው ማለት ነው!" በለ
በጥቅለ መለሰቻልኝ:: ከተል አድርጋም

"አንች ጥን ይኞችን ማስተዋልሽ ጥሩ ነው:: ይጠርማል!" አለቻኝ::

"ለምን ይጠርማል?" በዚ ተየቁኑት::

"የተለመደ ለለልሆነ በዘት ቤትማማቻቸ ሆነማግቻውን በዚህ ይረዳ ይመንግሥት ተዘዘ
አይታስበም:: በእርግጥ አንድነህ ለሆን አንድማቻል አናውቁልን:: ለሆንም ጥን በዘት
ዘዘ አይገጥመንም አናም አናስበውም" ወለ ተናዘዝቻቸ ይስ አለኝ::

“የልኩ አንድነህ አለማስተናገኝሁ ጥን ለያሳሰባቸው ይገባል፡፡ ስዕስ ሁመሙን፡፡
ለምቻን፡ ካርዎን፡ መቶንሩን፡ ስጋቻን፡ ለለለ ለማንኛው የሚይኑባቸውን ማረጋገጫ
የይመረዋዣ፡ ለምን በለው ለህናም ሲሆን አሳይቷል ይሰጣል?” በዚ በመገዛው
የየቀኑት፡ አንዳንድ ጊዜ ‘ለእኔ ማረጋገጫ ፍንታው በለው የሚታየሩን ነገር፡ ለለለው ለምን
ይርቀዋል?’ በዚ ሲሆን አጠቃቃለሁ፡፡

“በእና ህገር ‘ስዕስ’ ለበላጥልበት በቀላሉ ስለማግኘቱ አናም ከብዕው በተሳሳለ የተማሪ
መሆኑ የፋጋጋልን አውቀት፡ የሰጠንን ጥልበት ተጠቀሙን ሁመሙተናውን፡ አና በቃ
በፈለማናው፡ በነገርነው፡ በመከርነው፡ በቀደምነለት አንዳራሽ ስለምንጠብቅ ነው”
በለአውነቱን ነገሮች፡፡

“አዋን! ጥን በግል ጉዳይ ለይ፡ መንኛው ከማንኛው በለይ ስለተማረዋው ይህንን ስለውቀ
የዘለጋ አይደለም፡ ወደ አንድ ስዕስ ስመጣ፡ አንድ ስዕስ ለይ ሲደርሰ የአውቀት
በለቤት የወጪ አሱስ በለቤቱ ነው፡፡ ለያደርግ የሚችሉው ከሱስ የሱስ አውቀት ለይ
ችነ ለለለው በማከራል፡ የሚያከናወልው ስዕስ የሚታመን መሆኑን ማረጋገጫ ነው”
አልካት፡፡

“ጥና ነው! በግም ስራዎን አሳምረጥ የሞታው-ቂ ነገር” በለ ማጠረታች ተረቻች፡፡

“ስዕስ ተስፋዎን በቃልው መልካ ስለማስተናገኝ አልወደም!” አልካት፡ ማጠረታችው
አንድማያስፈልጋች በመግለፅ፡፡

“ለምን?” አለች፡፡

“ምክንያቱም በእድሜ ከፍ ያለችሁ ለወች፡ ከእናንተ በእድሜ የሚያገቡ ልጅ
የሚጠበቅበንን ወይም ከሚጠበቅበን በለይ ለኖች አንድምንች ለማመን
ይተማሏችናል፤ ለለዚህ አንዳንድ ያልጠበቃችሁት ሆኔታ ከማተጠብቃት ለይ
በያጠማችሁ በቀላሉ ተገረማለችሁ፡፡ ይህ ለእናደኝ አይነቱ በግም ያበሳል፤

ՈԼՓՓ ՀԱՅԹ ՄՈՒՐ ՀՅԱՅ ԽՊՈՍ ՈՆԱ: ԱՐԴ ՔՊԸՆ.ԾԱՂ ԲԱԳԻՐՀՆ ԿՈ. ՈՐ
ՀՄԱՆԱՍ: ԾԹԸ: ՀՅԱՅՄՂՆԱՅ ՈՄ-ՓԹԸ: ՔՆՉԼՀՆ ԾԹԸ: ՈԼՎ-ՓԻ ՀԿ ՈՒԵԴ
ԱԻԻՆ ՀՅԱՅԹԸ: ԸՆՊԳԸ: ՈՄՄԻԴՊ ՔՊԸՆ.ԾԱՂ ԹԱԼԻ ԳՊՆԵՐՆ ՀՊՆՊԴՅ
ՀԵՄՆ - ՀԻՆ ՄՊ.ՖՐԻԴ ԿՈ. ՈԲ. ՀՄՐՊ ՄԸՆԸ ՈՄՆԻ:

"ՀԻՆ ՄՊ.ՖՐԻԴ Կ ՀԻՆ ՄՊՄՆ ՔԼԲԲԱ!" ԱԼՇՆ:

"ՀՊՆ! ՔԼԲԲԱ: ՀԻՆ ՄՊ.ՖՐԻԴ ՄՊ.ՈՒԴ ԿՈ! ԸՆ ՄՊ.ՈՒԴ ՀՍ-ԱՐԸ ՈՒ. ՀԻՈԸ
ԵՐԱԸ: ՀԻ-ԱՆԴ ԽԱԼ ՈՆՆ ԲՈՒՆ ՔՊ.ՄՊՄ ԿՈ: ՀՅԱՆ ՔՊՆ-ԵՄ. ՀԵՌԿԿՀՊ
ՀՎ-ՓՓԼԱՄ!" ՀԱԽԱԴ ՈՒ-ԵՒ:

ԹԵՂՓԼՈՒՎ ՈՄԿԻՎ ՄՊՆՊՊԴ-Վ: ՂԱԹԸՆ: ԽԱՆՎ ԱՅ ՔԱՄ ԳԼՈՒ Պ
ՀՍ-ԱՐԸ ՀՅԱՅԼ ԿՈ. - ՏՅՓԲ-Ն ՀՈՒՄՈՒՆ-Կ:

"ՀՃՄՈՂՈԸՆԸՆ ՀԻ!?" ՀԱԽԱԴ: ՀԿՀԸՄԿԱՐՆ ԳՐԵՎ-Վ ՏՅՓԱԿԸՆՄՆԸՆՎ
ՀՔՃ-ՌԵՆ-Կ ԿՈ:

"ՄԸՆԸ ՀՅԵ ՀՅԱՅԸՆՎ ՀԵՔԱԳԸ: ՈՎ-Ն ՈՒԱԴԴ ՄՊՐԴ ՄՊԼԻ: ՈՎ-Ն
ՔԼԲԸՄ ԳԼՈՒ ՄՊՐԴ ԿՈ." ԱԼՇՆ:

ՄՊԱԳԸ ԶԵ! ՀՃԿ-Կ ՈՄԸ: ՀՅԱՅ ՎՈԸ ՀՃԸ ԳՊՆԳԸ ԳՊԵՐՄ ԿՈ ՀԱՅՊ
ՄՈՒ-ՈՒ:

"ՄՊԵԳԸ ՀՅԱՅԸՆՐ ՀՈՒԽՎԿԸ ՀԵՄՈ-ՈՒՎԸ?" ՀՃԿ-Կ:

"ՀԵՄՈ-ՖԼԱՄ! ԳՊԻՆՅ-ՔԸ ԳՎԵԿԸ ԿՈ ԵՐԱԴ ՎԵԳԸ ՀԵՄՈ-ԴԸ ՈԲ ԱՄՊԸ
ԳՊԻՆՅ-ԴԸ ՄՆ ՀՎ-ՓԻ ՔԼՅ-ԳԸ: ՅՆ ՀՎ-ՓԻ ՀԿ ՅՆ ՔԸՄ ԳԼՈՒ ՈՎ-Ն ՄՊ
ԽԵԼԱԸ ՈՎ-Ն ՈՎ-ԱԴԴ ՔՊՆ-ՈՄՆ ԴՄ-Ն-ԼԸ:

ՔՄԻԳԸ - ՔՊ-Ֆ-Վ-ԳԸ ՀԵՐԴ ՍԻԳԸ: ՎԿՎ Ֆ-ՎԸ ԸՆ ԿՈ: ՈՎ-Ն ՈՒՔԸ
ՀՎ-ՓԻ ՀԿ ԳԼՈՒ ԱՅ ԴՄԸՆ-Ա ՔՊՆ-Ֆ-ՎԸ:

Ան ՔԸ-ող ՔՄՊ-ՓՈ. ՌՓԼԱ ՀՎ-ՓԴ ԱԼ: ԵՍԿՅ ԴՄԾԻՒ ՔՄՊ-ԾՈՐ ԳԱՂԴ-
ՔՊՊ ԱԼ: ՈՒԽ ՉՄԻՆՑԴ ՈՂ-ՈՒԽԾՈ. ԻՄՄԵՋԱ-ԲԾ ԵԾ ՈՓՄ-Տ ՔՄՊ-ՓՈՒ ՀՎԳԾ-
ԾՈՒՇԴ ԿՎ- ԱԼ: ՅՄՊԾՆ ՈՄՊՔՀԾ ՀՐՖԴ- ԻԸՆ Ճ.ՊՊ-Ց ԵԾ:

“እወጣለ?!” አልከት፣ የጥቃትለው በጥቃቱም ቤሮን ገብቶች፤

ՀՊԵՆ ՀԱՄԲԱԴԻՇ ՈՂ ՓՈՂԵՒ

‘ՀՀԵՐ ՀՅԱԼԻՆ ԽՄԴ ՔԴՄԿԸՄ. ՎԱՊՈՒ-ՎԱՊ ԱՅԸ ՈՍՂԵՐԻ ԿԱՊԵԼՈՎՈ-
ՔՄ ՓԸՆԻ ՄԹԻԼ ՀՅԱ. ՆՎ ՄՂԱԴ ՆՎ.՝ ՈՅ. ՈՄԳԱ-ՎԱ ՄՈՒՄՊԵՐԻ ՈՎ
ԱՅՄ ԴԱՄԿԸ ԴԱՄՈՒԻ ԿԱԾԵԴ:

“ԱՌԱՋԻ ԽԹԵԴԻ ՄԵՐԻ ՎՐԱՆԿԱԾ ՈՎՔ: ՍՃԱԼԱԹԸ ՀԱՅ: ՀԵՐԻ ՈՄԻ ՄԵՂԵ:
ՀԱՅՆԱՇ ԱՊՈՆ ԸՄՈՒՓՈՒԾԸ? ՔՄՂԱՎ. ԴՖՎ ՍՃԱԼԱԹԸ ՔՄՂԱՎՈ. ԿՄ-” ՈՒԹ
ՔԱԼՈ ՄՊՈՎԸ ՀԱԽԹԵՌԵ:

“Ah ՚ዕስ ተና ጥያቄ ነው! አንድነህ አይነት ጥያቄዎች ለይመሩበን አንደገባለምና
የዚህ ነው!” አቦታኝ;

"הוּא?" יתרכז...

“ՀԱՅԻ ՏՅՓՓԴԻ ՀՅՀՅԻՆԾ ԻՍԼԱՖՈՒ: ՃՅՄԵԿ ԽՅԵ ԽՅԵ ՃՅԱՇ ՄՊՆՄՐԻ ՈՂՄՊԵՔԸ
ՔՅ ՊԽ ՔՄՓՄՊՈՒՆՈՒ” ԽՈՒՅԱ:

"Ի՞նչք բցո՞յ հըմ իտ բաշնո՞յ?" հՃե՞ր հՍ. ԵՌԵՒՆ ՌՈՒՅՆ ԱՆ ՀՅԱԺԼԱՆ

"እናዚህን ላይ ወጥኑትን ጥና በተዘጋጀ አንዳልምለ፣ የሚጻቀለቷል ልሆነትን
በተወስኑ መብዛት አንዳለደበባዎች ይታየችል፣ አድማኝ ይህ ነው፣ በተዘጋጀ ያለምለ፣
በተወስኑ ያለደበባዎች አድማኝ! - ከፈተኝ በዘመኑ አድል አንዳለ አመላከቶ ነው::

አንደረሰው እና አንደሪግመኑ የሚያገኘት አድል ከፋጥም በነገሩ መሰላም ለታደ
ይቻሉል፣ ጥን አንደዚ እየደለም፣ የአድል ከፋጥም በነገሩ የለውም! በወጪተነት ያለው
አንዳ አድል ወደፊት መኖር የሚለው በቻ ነው፣ ያልተመለስ ተያቄዎችን ለተጥሩ;
ለተወጠል፣ ከዘለቅኩ የተወስኑ የመመለስ፣ የሚሰተካከልና አዲስ የመፍጠር አድል
ይገጥምኩል፡ ተተኛው ከሂድኩ፡ ደከተሞች፡ ስልቶችኩ ለነፃልቁ መሳኔዎች ተያቄዎችኩ
መሰላም የሚጠቸ ለሁን በሰን በሰን ተያቄዎችን ከበላሽናው ጥን፡ የለሽ አማራዊ አንዳ
እና አንዳ በቻ ነው፣ በለ፡ የምለውን ለመስማት ዓማካናን አቋረጋጥና፣

"ምን?" አልካት፣ ለመልሰዋ በተገኘ ተንጋቢበት.

"የነበረውን ማሻሻል" በለ መለሰቻልኝ፣

"አንዳት?" በየ መየቻክናት፣

"ዝም በለ በነበረው መማርረር የነበረውን ከማሻሻል እያቆሙውም፣ ስለዚህ ቅድም
የልሰው በተለያየ ኮሙን በአንዳ እናነት አካሄድ ቅጋር መፍታትን መሞከር ለይሳ
ይቀርብ" በለ ደመደመኝ::

"ገባኝ!" አልካት፣

"ጥና፡ ስለዚህ በአውቀት እና በቀድመ ፍለገት ላይ የተመሰረተ ሁከምና በኋው
ወይም ለለው ሁሉ ንጋር ከእወምድ፡ የተለየ አውራር እናናረውም፡ ስለዚህ እኩ ከነፃ
ወር ስቀረቡ ወይም ለለው ሁከም ከታከማው፡ አስተማር ከተማርው የመሰረሰው
ሁሉ ሙሉ፣ የው አድስት ንጋር ከሚያውቀው ምርመራ ማመሰላል ይህናል፣
ስለዚህ እኩ፡ እንደ ስታወረኝ አለሱ የምትኩውን የህመም ባልከት ወሰኝ ከማውቀው

በርሃም ይህንን ስራ::

"መመሪያው አንድሁ ተማሪው የሚጠረቁዎን ጥያቄ በመጥህሩ መንቀሳቸው ተዘርዝር ከተቀመጣው እውቀት ከልጻጠሙ ቅድሞ የሚታየው የጥያቄው ቅጂ አንድ የመልከት መግልጽ አይሁንም:: በዚህ የሚከናወነት በዚ ጥያቄ ስይመለስ ይፈጸል:: ይህ አንድይሆን ማቅረብ የሚችሉው በሁሉት መንገዶች ነው::

"አንድና አንድ በለመዳደሪያ የእውቀቱን ጉድብ ማውቅ እና ከተገደቦው እውቀት ወሰት ይግባኝ እርስ የሚያውቀው በጥም እምነት፣ የጠና ቅጂዎት የምታህል መሆኑን መግኘበት ነው:: ይኩንን የተገኘበበ ሁሉተኛውን ማቅረብ አይገዢውም" አለቸኝ::

"ሁሉተኛው የሚደንገው?" አልካት፣ ከእስተዳደሩት መቻከላን አንዲስተዋለቸ ተረክሱ:: ሁሉተኛው፣ ፍለትትን መተው ነው! ስው የሚለውን፣ የሚጠረቁዎን ሁሉ እኔ ከማውቀው የሚከተሉት ፍለትትን መግለጫ እና መተው:: ይህ ስሆን በቀላሉ፣ ከዚ ፍለት 'ፍለትት ያለው' ስው ሆኖ መቅረብ ይችላል" በላ በድርሃዊ ገማሽን በማቅረብ በፊት አየቸኝ፣ የሚመጣውን ጥያቄ አንዲውቀቸ ታስታውቸለቸ ::

"አስከረከርናው እኩ!?" አልካት፣

አቀፍ::

，“እኩል አንደምት ገምጃለሁ፤ ‘ፍለትት ያለው’ ስለ ያለ እውቀት እና ያለቀደሙ ወጪ፤ ከዚ ለፈት ያለውን በታ ለማውቅ እና ለመረዳት መፈለግ ማለቱ ነው” አቀፍ::

“ይችላል ወን?” አልካት፣ የምተለው ቤትናም ለማቅረብ አንድማረጥና ተስጥቶኝና እኩልሁለም ንጋድ ለማጥናል ይፈጸማል፤ መርሳት የለለበሽ ንጋድ፤ ይህ ሁሉንም አቀፍ ስው ለይ የማናገኘው ሲኖገኘው ይስ የሚለን የሰው ተፈጥሮ ነው:: እነዚህ ሁኔታው በተለመደው እና በመዋቅር በፊት ይገኙኝነት አይነት ወሰት -

አንድ ታደኝነት ማለቱ ነው፡ ሁሉታንናም የጥኑስማንን፡ የጥኑረዳንና የጥኑረዳን
የመሰላለችንን ጥሩኝ አጥብቀን አንዋሪለን

ይህች የጥኑስማን፡ የጥኑረዳን የጥኑስለት ጥሩኝ አንድሆ የሆነታው አስተዋው አይደለም፡
አቅራው ፈሙ አይደለም፡ ለሰው ተፈጥሮ ይህ የቀረበ በመሆኑ ነው፡፡ ይህችና መልካም
መዲቻ ወከደኝ፡ ሁኔታ፡ አስተማር፡ መሆኑኩስ፡ መሆኑ ... የመሰላለውን ስታደርጋቸት
ባን ይህ ተፈጥሮ ይበረከል፤ የጥኑው የሚመለከት የማታውውን ሁሉ ያጠኑው。
ይመሰላለች፡ ስለዚህ ጥሩኝ፡ አሁን፡ ወዲቻ የሆነታው፡ ጥሩኝ ሁኔታ፡ አስተማር
... የመሰላለውን መሆኑ ያቅርቡ ማስተካከል፤ ምክንያቱም በተደረገማን አንድሞንለው ማውቅ
አለማውችን አያጠኑው ፈሙ፡፡ በስራው አብራሪቶች፡፡

"ሁሉም ካረን ካረን አዘሱ የማውቅ ፍላጊት ላይ ነው የጥኑደረሰው፡ ይገመኝል!"
አልፏት፡

፬፭ በለ አየችኝ፡ ዘዴ አንድ ከዚህ ቅዱም በጀርባው ተንጋጋዎ ስለሆነ የማዋሩ፡
፬፭ታዋ አየሩ ነገር ሆኖ በኋል፡፡

"መኑኛኝን አስተዋው ነው፡ አንድ አረሰኝን ለማውቅ ያለሽ ፍላጊት!" በለ ለምን ካረን ካረን
አስተዋው አንድሞንመለከ አስተዋስችኝ፡

"እሱ በራ አንኋን አንድዚያ አይደለም፡ ተለው ማለሁ! አንድ አስተዋስችኝም? በዚ
መቀኑት፣ ከእንግት በለይ፡

"ከእንደ ወጣት የሆነ ቅዱር ለይዘን ነው መሰላለኛ ማለትኝ፡ መለወጥ ከመሰላለም ጥሩ
ነው፡፡ ነው? አይደለም? የሚለውን ጥሩ ወደፊት የጥኑያው ይሆናል" አለችኝ፡ እኔ
ከመንኛው ሆኖ በመሆኝኝን አንድሆ በዚ መቻመራን አንኋን ለሰኞቸውለሁ፡

"አንድ አስተዋስችኝ?" አልፏት፡

አሁንም ስቀች፡ የሁኔና ስቀ በአፍጋጭ በቻ የወጪች ፍት፡፡ 'ምን ነኩሽ! አታውቂኝም'

አንድ?!" የምትል ገዢ በጠ አለበት::

"የዚህ መረዳት ከፈላግኩ፡ መስማት ያለበት ማስብ ከመጀመሩ በፊት ነው፣ እንደ
ለው አንድነባርኩ የፈላጊውን ንገር ለማውቅ ከፈላግኩ በየተኞወጥ አጋጣሚ መጀመሪያ
ያወጠትን አረፍተ ነገዴች በተከራከት መስማት አለበት" አለችኝ::

የቆለት አንተረኛ ነኝ! ያለችውን አሰታውስከ::

"ከዚህ ቁልጊዜ ወደ ስው አዕምሮ መግቢያ መንገዶች ወሰን ፍቃው በይኩ ነበር፤
አይደለም?" አለችኝ::

አሁን ከዚ ለፈተዋ ስለሥነዱ ሆክ በቻ ለተሆነ አስተማርሱ መሆኑዋ በደንብ
ቁጥኝ::

"እምን?" አልካት::

"እናዚ ይኩ ነው - ገብግብን መከታተል:: በተለይ ደግሞ ስው ማስብ ይምረ
ለለው የሚሰማማቸውን በቻ መረጃ መኖር ካይችምር መስማት ነው:: ባቻሩ ስው
የይጠየቁ፡ በራሳ መጀመሪያ ያለውን መያዝ ማለት ነው." በላይ ለምን እኔ የረሰኑትን
አዲክቴልረሰኑት አብራሪቶችልኝ::

"በኝ!" አልከ-አሁንም::

"ወጥቱ ስም አለው?" በላይ ያለበትኩትን ተያቄ ወረመረች-በኝ::

"እምን! መሰለኝ" በየ ተንተባተበት::

"ምናው? አታወቂው-ም?" አለችኝ አንድመቀበድ::

"እኔ አውቀዋሁ! ይቻር በየ ነው" አልካት::

"እምን?" አለችኝ::

“እኔ እኔ ለለ አርባውኩ በልሆነት ነገር፡ ስም መጥቀስ ማንኛረጋል በየ ነው፡ አልፎት፡ አንደ አውነቱ ነፃሰ አንድ ቅን የሚውከደውን ሁኔታ ይንገት የሚታወቁው በምንስ በየ ነው፡፡

“ለምን አርባውኩ አይደለምም?” አለቻኝ፡ አየሰራበትኝ ልተገባ ነው...

“እኔ ለለ ማን አንድምንኩ የማለውቷ ስው፡ ይግሞ አንድሱት ነው ለለ ለው የጥወቃው በየ ነዋ!” አልፎት፡

“አንድ ማን ነሽ?” አለቻኝ፡ ካራ ሆኖታዊ ተለው ጥል፡ በዝ ተወረሰቻ፡ ተጠይቻለቻ፡

“ለለ ተዘ አብ ነው እበደ እንደ ተንጋላሽ እበደ የጥመት ወርሱሁ

“ልክ ነሽ፡ ለለ ቀበ አንቻም ተንጋላሽ እበደ የጥመት ወርሱሁ” አለቻኝ፡

‘ተና ፍለ ክፍ!’ አልከኝ በልበ፡

“ካራ ማን ለምን ቅጂ አንድል ህበሻሽ?” አልፎት፡ አንዳቀዣ ተከራት ያልጠሙት ነገር አሁን ምክንያት አንዳለው ተስማቶኝ

“አግዴ ነሽ በየ ስላሳብዕኝ” በለ አተከራ አየቻኝና “ተሳሳቢሁ?” በለ መቀቻኝ፡

“ለምንድናው አግዴ የህንኩት?” አልፎት፡ ፍርሃት በፈረሰበኝ፡ ለለ ልታመልጠኝ ከደረቱ የር ማብዛዣ ገጠመቻ፡ ይንገት ተነስፋ ለቅወ ለይ መንጋለል አማራኝ፡ ለቅወን ስርቆ አየሁት፡ በጠራኝ በየ በመመኝት፡፡

“ምኑው ለቅወን አየገው? በትንጋላሽ ይሻለል?” አለቻኝ፡

የጥመት ማራ ገበያኝ ነው በየ አየናት፡ ለክስ እኔ ተንጋልያ ስለፈልፍ እኩ ነው የጥመት አንዲሁ ፍት ለለት ስንጋጌም ነው አንዲልል ነው! የማስበዣ ሆነ ተጥመቻለሁ፡፡

“ኩ ፍ ፍ ፍ . . . !” በየ ቀና መለ ተንቀሳ በረገኩት፡፡

“የተጨረሻውን ትመስላለሽ?” አለች በተረጋገጧ ይሞዕስ፡ ከቀድመው ይርሱ እና ቅጥታ
ከሁኔው ቅለም በመመለሰ

“እኔ አንድ! ፈራሱ!” አልከት፣

“ምን ፈራሱ?” አለችኝ፤ የዚ ይሞዕስ በጥም ነቁ በለው ይህን ወይ የእኔ ጂር ተደፋዋ
በይዘንም ጽማግኘ ፍርሱትን አበር ለይዘው አንድሆነ ተስማኝ፡፡

“ለምንድናው ብቻ የሆነዎት?” በዚ መቅኩት፤ አመያቸው የልመና ነው፡፡ ሌብ
አንድታመሰለበኝ በለሱ ቅስ በዚ ይገኙኩት!

“ለምን ይመስልሳል?” አለችኝ፤ አሁንም ይሞዕስ አስፈላጊ መሆኑ ተስማኝ

“እኔ ለማወቂ!?” በዚ በሙሉ ሌብ ስልምን መቅኩት፤

ጥንቃለታን በመተካቁ መስማማቷን ገለዥቻልኝ፡ መናገር አልፈለገቻም፡ ባተናገሩም
በን አያዥራቻኝ አንድሆነ ማስወነድ ነው፤ እኔን የማወቂ ፍለትኝ በለው ለይ የተደረሰው
የህል ተማሪኝ ነው አልከት፡ አሁንም ብቻ አለች፡ አይደንት ከዚህ ለይ በቀኩታ
አለችኝ፡ ጥቂት ይቋቋዋቻኝ አንድሆነው ወያን፤ በዝምታ አየተነገሩን፤ ከንግሥት
ሁሉ በዝምታ መናገር ለክስ ሰዕስ በለው ይሰማል፤ አንድሞኝም የቀረታኝን ቅለት
አሰባበበ ለመናገር ፍዴርከትኝ፤

“ምን አልስኝ?” አለች፤ አንገትዋን ለመስማት አዘጋጅለ፤ ይሞዕን ወጪዎ ነው
ለማወራት የሞከርከት፤

“ዘግጀ አይለሁም፤” አልከት የቀዱት ፍዴሩን፤ ቅለቱን ከእኔ ጉዳቸ ያወጣሁት የከል
ደከመኝ፤

“አሁንም ማንቃለታን በሰምምነት ነቀነቀቻው፤ ሂሳን ማወቂ ያስፈልጋል፤ የለችኝ
መሰላሽ ባተናገሩም፤

“ችር የለውም ቅስ በለን አንድርሰለን” ስትል፤ የተሻከሃዎት ሁሉ ይጋት ሲገኙ! -
አሁዎ፡፡

ዶርሃፍ ከርበ ስስት

“በዚ የተ እንደሚውሰደ፡ ማን ያውቷል? እንደን የእኔ ሁመምታቸ እንደተሆነ
የደረሰኛ፡ ከጠክ ወጪ ጥንንቸል?” እስ ተልቻ ህከም፡

የተናገዣ ሆኖ የሚያሳይው ከእኔ መልሰ በመጠበቅ እድሜሰለም፡ እንዲሁ እኔ
ኤት ከሬስ ጋር እየቀኩሙ መሆኑ ባልዕ ነው፡፡ ከዚህ ህከም ጋር ከህከምና ወጪ
ለጥወቻ መቻማጥት ፎምርያለሁ፡ የጥምንትና ከህከምና ስለት ወጪ ስለሆነ
እናም በዚ ስዕት ወሰደኝ በዚ አልፏማጥተውም፤ እስጥም የፈቃድውን ጉዳኝነት ያገኘ
ይመለለል፡

ከህከምናው ይባብ ወጪ ስንሆን፡ እንደጋራ ከተከመረው ተከናጅጋ እንደ የተሰበረ
በዚ እንዲሰ ይሰማኝ ፎምርሰል፡ ሁሉታንንም እንደ የሚሰበረን ገጠመኝ እናጥም
መጀመሪያ፡ በዚ ተሰበረ ነው፤ ስባል የቀጣት ቁልጥሙ ይመሰላኝ ነበር፡፡ ለሰው ጥን
ከሞች በፊት በቀመጥ መሰበሩ ስይሰበው እድሜርም፡ ይህ ህከም የሚነገሩን ታሪክ
እንዲሁ የለ ፍንም ይሰማል፡

“አዋጅ እንደ መደረሻ ስይ ከመውጥትም በፊት በዚ ተመሳሳይ ተከናወናል፡ ፍንም ተ

አንድማለት በዚ ወሃን በድልድር ስር አልቻል፡ ለሁለትናም አንዳደር ነው፤ በመጥር
መድረሻ ለይ ከመውጫታቸውን በፈት በዚ ነገር አልቻል አለኝ” ከራሳ ጋር የደጋጭነት
ቀዘማ እና አሰጣጥ አየቀጥል፡

“የእኔ ሁይዎት ለምን አንድሆህ አንድሆምን ደንጋጭነል” አልከተ፤

የሚያውጫው ነገር ታክኑፋቱን ለይዘውም፡ እኔ በሌሎሁበት ጉዳይ የሰውን መሰማት
‘አፍቃራራስ’ ስብአናው በዚ የሚመቻ ስላልሆምን በመድረሻ ለይ ከመውጫቱ በፈት
ወዘት ነገር ለያደርግም፤ ከወጪሁበት በቻላ ግን ያለፈውን ስቀፍር፡ የራሳ አልይ
አንድልውርድ ስጋት አለኝ፡ መድረሻ ለይ ከመው አይቀር አሁን መታየት ያለባቸ
አና እኔ በቻ ነኝ የሚል ሲሆን መውለድ፡ አለኝ፡

“የኝና ሁይዎት ማን ሆነ?” በለው ጠየቀኝ፤

“ከመድረሻ የወረዳ ለምቻ አጭዋጥና መጠቃቀች” በማለት፡ የራሳን ተጠቃሚ
መለከተለት፡

“አጭዋጥ? የሆንሽው አንድሆት ነው?” አለኝ፤

“እሁ… አስከ ተመልከተኝ! ከልደኝት አስከ አውቀት በተራመድኩበት ገዢ ቅጥቶ
ተካቻለ የሆነት ወይም የሆነት ሁሉ፤ ከመድረሻ የወረዳ እና የለለት፤ እና
እና አባቱ፤ ከመድረሻ ማቅ ተንጋጌ ለለመውረድ፤ የሚመከዣው እኩ፤
መድረሻን ይህህ ከሆነምን ወደ ወደፊነት ከለደግኝ በማለት በደርቀና ያለ እና
ጽደናቸው የሆንክው አንተ፤ ሆላቻሁም እና ከአጭዋጥ በዘላለ አንድሆት ተቀናሽኝሁ?”
በዚ በጥያቄ መለከተለት፡

“እ…ኩ! አንድሆትኩ ነው መጠቃቀች ያደረግኝኩ?” በለው፤ የቀድመው መልሰ አንድ
አይሆምን ሁሉት መሆኑን አንድስተዋለ በማያሳወቂ መልከ ጠየቀኝ፤

“ልደኝነቱን መለያ የአዋቃዎች የየ ሆኖ ሆኖ ያደግኝ ነው የሚመከለኝ” አልከተ፤ ከዚ

የያኑ የጊዜ አንድሆነ አንድማያወቂ ጉባኤ:: አስተያ አለማውቁን በለማራር በመግለፅ
“የያኑ?” በለው መዋቅና::

“በልኝነቱ አናቱ የየኑ የሚበል መሙወቂ ጉዘታልኝ ነበር:: በሁለት መቀጣቸ ይስተካክ
መከከል የተመመጠዥ ካር አለው:: የከናን ማቅ ይዘህ ቁልፍ ስትላቀው የመሬት
አሁት ቤቶች በመተርተር ይመሳደውና ከበደቱ ደግሞ መልሽ ይጠቀልለዋል::
እርግጻና ነኝ አንተም ስትመውትበት የቀረሁ አይመስለኝም?” በለው መዋቅና::

“ልኝ ለሚመቻበት አይታለሁ:: እኔ ባን በልኝነት ኮመኑ በዘዴ አልተመውትበታም”
በለአንድመተካዘ አለ::

“የጥን ነበር የተመውትከው?” አልከተት:: ከተከናዚ ወደ ተዘጋጀ ለገኘው በመፈለግ::

የታች ክንፈሩን በመገልበጥ የሚያስታውሰው የለለ መሆኑን ኮመለከተኝ በጃለ “ጥን
አስተያየቶ የሚቀርቡው ፖሮና ማጭው መሆኑ አለበት” በለው መለሰልኝ::

“ቋሩ ማጭው አንደውት ነው?” በለው ተረኞን መዋቅና::

“እርግጻና ልጥ አንገኛው መቃቀሪ ለይ ቁጥሱ በማድረግ ከለለው መቃቀሪ የየኑውት
አይት አናበደለታለን:: ከዘመ አታዥ የዘመ ገመዕን በአኖታችን ለይ አሻከርዎን
ዝመልሰው ተለቅ መሻሻት ይፈጥረል:: በዘመ አንጻዥት ነበር:: ከረምት ከረምት::
እኔ አንድንድም ለመሠረፈ አንጻዥምበት ነበር” በለው በዘመ አስረዳኝ::

“መቃቀቶ መሻሻና ማጭው ነበር መግለት ነው!?” በለው አሻናከብት:: አስተያ ስቶ::

“ከለቱ ለይ በዘመ አልከለው በመጠበት ፍጥነት ተከናዚ ይበላው ፖሮና::

“የወሮ?” አልከተት::

“በታች አንድማያወሰድ መን የውሃወል አልከተኝ?” በለው ለማረጋገጥ መዋቅና::

“የወሮ!” አልከተት አኔም መሰማቻችን ለማሳወቂ:: በፊሰማግወጥም ፍርድ መልሽ ከዘመ

የተለየ አይሁንም::

"እወን ማንም አያዥ-ቁጥር! አሁን አንድ ስለደረሰነትና መጠቃዣ ስትነጣሪና ያመለጠኝን
አስታውስኩ" አለኝ::

"ምን አጥልሁል?" በዚ በየቅበት፣ ወደራሳ የሰበት-ትን መቀት ወደ ሪፖርት
በተቻቻው የሆነን አጥቃቻ-ራስነት በመግታት የሰን አጥቃቻ-ራስነት
ለማከበር በመወሰን::

"በዚ ነገር....! በዚ ሁይወት አጥልውኝል!" በላይ፣ አሁንም በተካሱ መፍዘባት ፖጠረን::

ዝም አልከተ፣ የዚ አልበት የሚያስፈልገው ለለ ጥቃቄ ለይሆን ተተታ ነው በዚ
በማስብት፣ ለዝም የለ ደቂቃቄች አለኝ:: እናም በዝምታው ይኖሱ:: እስጥም በተካሱው
መቻበር አንዳተኛ ቅድሞ ለንቃቄ::

"ምንው ዘም አልበት?" አለኝ::

"ልጠብቃሁ በዚ ነው:: 'ንድኋነት፣ አንዳንዶ መጠበቅን ይፈልጋል!' ተል ንበ
አኞቸ፣" አልከተ፣

በድንገት አንቀው ተዘረዘሩ፣ በሁለት ለቦጻ የተዘጋጀ በሚመስል አይቶ
ጥንቃላቱን ከባር ቅኑ የእርደና ስበት የሚደምጋበት በታ ላይ በማስረጃ፣
በረከሰባዊን ተደገኘ እና አንገግቃሽው:: ለሆነው አስተገጠውን አልደነገጥኝ፣
ዝም በዚ ተቀመጥከኝ:: ከበረከሰባዊ ላይ ለእንዲ ማስቀ የሚሆን ወረቀት ሲለሆነ
የማቀበለው የለቀሰ ማበረታቸ መሰጠት አለበፈለገኝም::

"እናትና በከፋው ኮሙኬ፣ ለሰበ የቀረበኝ፣ የሰበን የሞታው-ቁ አንድ የቀረቻቸ ዘዴኝ!
ወደፊት፣ መከራ፣ አሁተ፣ ሁሉም ነገር ነበረቸ" አለኝ::

አሁንም የልጠብቃከት የወራ አቅጣጫ ነው የተፈጻሚው:: ማግማለመኝ ዘምታው በዚ
መሆኑን በማስብት በዝምታው ይኖሱ::

“በዚህ የሚለበትን ቀዱት አለኝ፡ እኩ ተንሽም ቤሮን ከዚያ ተጠሪነኝ ነበር፡፡” በላይ
ቀበሌ፡፡

እኔ ገዢ አንዳደከኝ ነኝ፡ የአናጭን የሚለው-ቁወጥ ገዢ አየነገረኝ ነው፡፡ እያለቀሰ
የይሁን ዓይነ፡ በጥም በዚህ የጥምበይቁወጥ ግን ለጠናው የሚለው-ቁወጥ ጥያቄ ነበረኝ፡፡
ለዚህ በፊት ስለተ ማናዘዝ ቅል መሆኑን ተምራሪያዎች፡ ይህ ስው ያንድ ሆኖ ለ... ለ...
_ ታክክ መለት ከራት ተሽከታም፡ አሁን በፊት ማማረቻት የተመታ የህል ተፈረከከለ ስያው-
ጥንም በዚ የሸጋን ቅልት ለማሳከት የመጠቀም አቅም አጠቃ፡ ባልዕ ነገር አናጭ
የት አንዳደረች ማውቁ ነው፡ በጠየቁው ይካግረኝ ይሆናል፡ ግን በፊት ስለተ ማናዘዝ
አንድ በዚ ለጠናው? በዚ ለይ ይሞ እያደረግ የአናጭ ቅጽና አንድ መኖር በጥም
አስተዋወቂ እያለኝ መተፈጻሚ፡ ተታኝ መሆኑን ስለብ፡ በጥም አብዛኛ ጥር ይለናል፡
የከንያታን አንኙን መጠሙት ይከበደኝ፡፡

“ማለሁ በፊት በዚህ ሁሉ በሆነታትን ከፍተኛ ማሆኑው “አስተ” ሆኖ ነበር፡፡
ማንም ስው ትምህር ነገሩን ለማውቁና ለማመን፡ በዚህ በግምት ለይ ተመርክሏ
ለውውና ለመነው አውቀትና አምጣት ለመሞት የነበረው ቁርጓሜዎት ሁሉ፡ እኔን
በዚ ተንቀሳቸው፡ እናጭን በሽማግለ ስት ከፍተኛ የህን ፍርማት ይፈጥርበን ነበር
፡ አስተዋወቂ ይረስ አንደግምት ለከፍተኛ ማሆኑው አገልግሎት የዋለ “አስተ”
በዚችን የተፈጻሚ አይመስለም፡፡ ባን አልበት መረጃዎት ይበልጥ ይሆናል፡ ግን
ሚታዎት ሁሉን የሚገኘ ሲለልም፡ በጠርነቶ መከከል በግምት መኖር ቅናው-
ማለችን ለይሆን አልቀረም፡፡

“ከውቅን በሆነቱ ተቋሙ መንገዶ ተውቅና ተመለከተና አያሁት፡ አይሁ አሁንም
የከንያታ መስለው አንዳደምናመጭ ነው፡፡

“ዚህንም የሚደናው?” አስተተ፡ በራሳው ሁሉበት ተሳፋሩ መመለሰን እያውቅበኝ ወደ
አጭ እያተመለከተ፡፡

"በዚ ነው... አሁን አንድ በየዚ ስትመው አንዳደባቸው ስትነጣረኝ፡ ከዚህ የዚህ
ና ወረዳለኝ፡ ሁሉጊዜ አንድን ሲይ ከምጠረቃቸው ሁሉት ጥያቄዎች አንዳን
አስተዋስኝ እለ፡

"ምንድነው ጥያቄው?" ወዕቀ ወደ እኔ መጠገቱ በታክናናም፡ ጥሩህ፡ በእኔ የተኑበ
የሚጠየቅ ጥያቄ መኖሩ ይሰ አለኝ፡ ሁሉም ለው አንዳ እኔ የለለ ለው ጥያቄ መንግ
ይሁን ይሁን? የለለ ለው ጥያቄ መንግ አለመሆንስ ይቻላል? ሁሉቻንስ ለለውን ለው
ምን አንደምናስተውሰዱ ፈንን አኅው ቅልን? ሁሉቻንም የኩንድ ካር አስተዋሻቸ
መሆን አይቀርጫንም፤ አሁንም ሰራተኞች ተተክ በመመለስ ለማለስ ተዘጋጀሁ፡

"ሁሉዎ አንድን ለይስ፡ ይሁን አጠቃቃለሁ - 'የእኔስ ለቻቻ አሁን የተ ይሁን?
አንዶት ይሁን?' አለለሁ" በላይ ቅሁፍ ይሰጣመቻከተኝ መለሰልኝ፡

በዚህ ሁሉ ኮሙን አልፎ አልፎ ለእኔ ክሌሌው በተለየ አንደሚያስብ በቻቻናናም፡
አንድ ገዢም ሲለ ሪሳ ነገሱኝ፡ በዚም ለይ ቅሁፍ ለቻቻ አንዳለት ተናጋ
አያውቁም፡ ከዚህ በላይ የገዢመኝ ማን አለ አለመናገሩ ለይሁን፡ እኔ በእርግጹንስ
'ልቻ የለው-ም!' በየ ከመረት በመነሳት ማመኂ ነው፡፡ ለራሳው ማራ የሚያገብ ካሟት
ተስማኝ፡ የሚሰማኝን የው-ሰጥ ወ-ገባባ ለማጠረት አየሞከርኝን በለሁበት፤

"ምኑው?" በላይ ቅሰቀሰኝ፤

"ምኑው?" አልከተኝ፤

"አስተዋሻም አንድ፡ ፍትህን አብ በጣም አጠቃሻው፤ ዝኑው? የተናገኝበት
ረስስኝ አንዶ?" አለኝ፤

የው-ሰጥን አው-ተኞች ፍቱ ለይ ማስጠቀ ለእኔ አስተዋሻናም ነበር፤

"እኔ አንድ! ለቻቻ አንዳለሁ ስትነጣረኝ ማራ ተጋባሁ፤ የሚለው-ቁው ካሟት ተለማኝ
በየ አው-ተኞች ካርከተኝ፤ የተለማኝን በደብቀው፤ ዝኑም ጥቁም አንዳለው

አዎችለሁ::

“ከዚህም በለይ ለረጋገጫ ይቻል:: ይዕናን አዎች ከዘግየችና ከተ:: አለኝ:: መረጋገጫ
የፌዴራል ለነገሩ የሚያስፈልግ መልሰ ስራ ተደርጓል:: ገዢ የበለጠ ማከረፍ ፍርድ መመሪያ::
“እለዎች አብ? ” አልተ-ት:: ስሜናን ቅዱ በለይ ማለቀ እንደማየዝነው ለመንገር
በመፈለግ::

“ምኑን? ” አለኝ::

“እኔ... እናት ለቻቻ አለኝ ስተላኝ አብ:: እናን የሚለው-ቁዎች ስርት ገባኝ ነው-
ያልሁ? ” በዚ አስተዋስተ-ት::

“አይሁም አትከና! እናስ የለም! ” አለኝ::

“ዚ አልተ-ኩ:: የዚ እንደሞሙልስ አለውቁዎች:: መልሰ ተያቄ እንደማሬስራል ወ-
ገልዥ ነው:: በዚንም ግን የሚቀጥለውን ተያቄ መጠየቅ ሲሆሁ:: መልስን እንዲጣረኝ
አልፈለግነው:: አለም ፍርድ ስራ ስራ አልቀረም:: ስልጠረቀው መልሰልኝ::

“እናስ የለም ሲል በህይወት የለም ማለቱ አይደለም:: በየጊዜ እንዲ በህይወት እንዲ
አዎችለሁ:: የለለኝውን አለው-ቁዎች:: ግን አለም የሚኖር ይመስላኛል”

የዘለው ግራ ገባኝ:: ስሜናን የዚ እንደሆነ ስልጠኝው:: ቅዱ ቅዱ ይቀየሩል:: እኔን
ከለጠ ይልቀ የሚሰማኝ ገዶት ነው:: ሲሆን ስዳም ገዶት ለለበበዎች ስማሁ-ት::
ይህም መልሰ ገረመኝ:: ለምን አናደካለሁ? ‘ልቻቻ አለኝ’ ሲል - ስርት! ‘በህይወት
እኔ’ ሲል - ገዶት! ለምን ተሰማኝ? የለስ ለቻቻ በህይወት መኖር እናን ለምን
የናድናቸል? እኔ ከራይው ስሜት ወር ተንቀኗቁ እንደገጠምኩኝ አለ ቅጠሉ::

“በህይወት እንዲለ ማውቂ ግን ለእኔ አለ ማለት አይደለም:: ገዢ በደለኝ:: በዘዴ
የከንያት እንደ ገዢ ተሳሳቸ:: የቀረ ኮመናን ሁሉ በሃዘን ሲሆን ስቀጣ የርከ-ኝ” አለኝ::

ወደ አጭታው መመለስ አንድለበኝ ተስማኝ::

"ምንዳን ነበር ስህተትኝ?" አልከተ፣ የለኝ አማራሮ ቅሉ የእሳን ስህተትኝ ይዥና
ምንጻ በማድረግ፣ የተከረረት አቅማቸውን ወደ ሲሆ መመለስ በቋ መሆኑን
በመገኘዘበ::

"በአንድ ሁቀት በአንድ ሂይ፣ አውነት የመሰላኝ ስይሆን ቅለ:: አንድ ገጠመኝ የዘላ-
ጥላም ፍርሁት ሆኖበኝ፣ በዘላም ምክንያት የመጀመሪያውን ለፈ ለማግኘት በአናቱ ላይ
የፈረድኩ በመሆኑ ሁለተኛውንም አጠሁ:: ፍርሁት ቅንብበ ያዘኝ:: እኢን ስሰበው
በሆነቱም መሰከቱ ይገባኝል:: የለፈውን ለለመደግም በመፍራት ከዚ ለፈ
የሚመጣውን ሁሉ ማጠቱ የእግዚአብሔት ሆኖ በመንገዶ ሁሉ ይለበለበኝል:: አንድ
የዘላው አንድ አሳት ማስተዋሻ ነሽ!" በለው ታረኑን በአግባቡ ስይኞገኝ ስህተትኝ
የለውን ማቆሙ::

አንድ አውነቱ ከሆነ እኔ የእሳን ስህተት የመሰማት በዘላ ፍላጊት የለኝም:: ፍላጊቱ
የሚቀበቅለው የእሳ ስህተት እና እኔ የምንገኙበት ምክንያት በቋ ነው::

"አንድ እኝ?" አልከተ፣

"የጥያቃዋቍ ሁሉ መንገድ ተሆኝለሽ? በልዕችም ሁይወት ወሰኑ ስንት አንድ
የምታኝውን መሰረ ተጥቃዋቍ ይኖሩ ይሆን? አለለሁ፣ ለሳን አጠቃቃለሁ:: ለለ
መቸውም ከታኝኩ፣ የእኔ ለፈች በምን ይሆን የተመለከተት? በዚ አጠቃቃለሁ፣ ለምን
እኔ በእነዚ ሁይወት ወሰኑ አለመኖርን መረጥኩ? ለሚለው ተጥቃዋቍ ምንም መሰለ
የለኝም?" በለው የወዕቱ ምንጻ የሆነትኝ ተጥቃዋቍ ከረዘረልኝ::

አሁንም ስለፈቃቃ አንድ ስበጥ ተጥቃዋቍ መቀተቱ ስለም ነገኝ:: ለእኔ ማኒው የሚቀበቅለሽ?
የእኔ አሳት አንድ ስበጥ ተጥቃዋቍ ይሆን? እናም የእሳ ይዥና ይሆን? የተሰማኝ ጊዜ እና
የለውን የተሰማኝ ጊዜ እና አጋት ጊዜ በለው ፍርሁት ከሰበበኝ:: እናም የተሰማኝ::

ምንም የእኔ የጥወለው ነገር የለለ የህል ሆኖ ተሰጣቸ፡ እንዲሁ የሰጠቸውን መጠንወች
መሆኑ ይገመናል? መቶ ነው ለቀዱ የሚጠኑት? ወረዳቸ፡ ስጠቃት እና የሰጠቸውን
ጥርቃም በቻ የህንኑትን መስላም፡ በጥም ተረጋግነትኩ! ቁጥር በየ አየሁት፡ እንደተከዘ
አያዥኝ ነው፡ ሆኖም ሆኖም ትረጋግነት፡

“አጥወለውለኝ!” አልከተ፡

“ምኑው? ይህና አይደለምም?” በለው መየቻ፡

“ወደ ይህና መሆኑ? ስውን ቅለል አድርጋ ይህና አይደለምም? በለው መመቅ…ከባይ
ነው”

“አንድት? ለምኑ?” አሉ፡

“ለመሰረት መዘጋጀትን ይፈልጋል፡ እንደው ለምድብን መሰራት ለለምናውቁ
አንጻርቁለን እንዲ፡ እንደምኑሁ? እንደምኑሽ? ይህና ነሽ? በለን የጥምጻጠቃቃው
ለዋጥ ሁሉ የጥምጻቃውን ቤመሰረተኛን ሙን ይውጠን ነበር?” በየ መቀበት፡

“እኔ ነሽ፡ በዚ ገዢ ስንፈልግ ለምድብን ነው የጥምጻጠቃቃው” አሉኝ፡

“እወን! ለምድብን እንዲ፡ ከልቦ ይህና ነሽ! የሚል ስንት ስው ይገኘል? እንዲያደ
ለዋጥ ባዕቃቃቃንን በአቅታችን ተስከምኑ፡ አውነቱን ውጤን የጥምናር ይመሰላቸል፡
በኩፍ የተሽከማናው ባዕቃቃት ደግሞ ቅስ በለው አውነቱን አያሳይን፡ ይህና ስንሆን የጥም
የህናን አያመሰለን፡ ይህንንትን እንዘርፍለን” አልከተ፡

“እኩ… ለምኑ አጥወለውለኝ?” አሉኝ በንግግራ ተያቄውን እንዲያርጉም ያከተለከተት
ይመሰል፡ ሆነም መሆኑ ደንብ! ወደ የሚያውቀው አለለ!

“እኩ አለውቁበትና፡ በቻ የልጅሁን ተወስኗል ስታውሬ በጥም ተረጋግነት፡ ለእኩ ማን
እንዲሁ ይወስኗልኝ ይህንን በየ አስብከ” አልከተኝ፡ ገጠናን አቋረጥኑ፡ እኩ
እኩን ወጪ፡ የሆኑን አስተሳማ ይረስ ወጥኑ፡

"ምርቁ አንዳህ ለመዋጥ የሚችበር አይመስክልም፣ የንድ ይችግሸል" አልከተት፣ ከእናገተ
በለይ ፊጥቶ ለማለት አያጠርከተኝ፤

"ምን ለዚህ ነው የሚችበው?" በየቀኝ፤ አሉም ምርቁን ሲወጥ የሰማያሁት መስለኝ፤

"አውነትን ከምርቁ ጋር አጥምረው ለዋጥሁ ሲለት ነው" አልከተት፣ እንበየ ተከፍታል!
ህዝን ቃን ከደብማችም፤ አሉም አይበኝ፡ ለማልቀሻ ምክንያት በቻ ለፈልግ የከረሙ
ነው የሚመስለው፡፡

"ጥናቸውን አውነት ነው አጥምረሽ የዋጥናው?" በለይ በየቀኝ፤ ሁሉታቸናም በረከታኝ
ተረት የህዝን ቅልቀለት ወሰኑ ጉባኤናል፡፡

"ሁሉንም፣ በቻናናነቱን፣ አንተ የማታውቷቸውን ለቻቻ ፍቅሁ ስታዘን፤ እኔ ለእንተ
ገዢናሁ ያለሁ ለሚመስኩ ቅልቀለት ማስታውሻ ለሆኑ፤ እኔ ቃን የሞኑፍቻው ለው-
አንካን አለመኖሩ የፈጻሚበኝ፤ በቻናናነት ወጥከተት፡፡"

ምንም ለይደል እንበየ ይረዳኝል፡፡

"እኔ ማን ነኝ? የሚረውንም የእዲመሱ መልጥ ተያቄዎን አንዳህ ከምርቁ ጋር ወጥከተት፡፡
አንዳህ ከልዋጥከተት መኖር አልተፈም" በየለለናውን የእንዲ ጉርማም ገለፋከለት፡፡

"እኔም ቃን ነሽ?" በለይ በየቀኝ፤

"ይህ ተያቄ ለማኅን እየተከተልኝ ነው" አልከተት፡፡

"ለለ ማን በየቀኝ?" አለ፤ ከህዝኑ በለይ መልሰን ለመስማት ቅልቀለት ለይደርበት
አየሁት፡፡

"ህክም፣ ለሳን ማውቅ አፈልግ አንዳህን በይችኝ ነበር" አልከተት፡፡

"ከዚህ?" አለ፤

"ይህ ጉዳይ ለምን አንዳህ አያጋሁ?" በየጠየቀከተት፤ በደንገት የህዝን ቅልቀለት እና

ከተከና ካርድ ወሰን የፍላጊን ደንት መውጥት መጀመሩ መልሰ ስጋት አንዳስማኝ
አረገኝ::

“ለማውቅ ነዔ! ሲለ አንድ ማውቅ በጣም አፈልጋለሁ:: እኔን እኩ ከህክም በለይ
ለደቃቃ ሆኖ::” በለይ ማስተበበ ስጋኝ::

የሚለውን አለመንካትም! አንድ ስው አንዳሁ ከመራት ተነስቶ ሲለ ሌላ ስው ማንነት
ለማውቅ ለምን ይጋጋል? የግል ፍላጊ ከለለው በስተቀር:: እኩ እኔን ማውቅ ሲጋጋ::
እኩ ይግሞ ይህ ስው ለምን እኔን ማውቅ አንዳለለን ማውቅ ታጋሁ:: ሁሉታችንም
ከህን ቅልቀለት ወደ ፍላጊ ደንት መቆዝግዛዣ መጀመራቸን ተስማኝ::

“እኩ ይህንልሁ! ለማንኛውም ለጋዢው ከማውቅው በለይ ሲሆን ለማውቅ ፍላጊንም
ምን በግዢነት አንዳለለኝ ነባይ ያቻለሁ” አልከተ፣

“እኩ ምን አለቸኝ?” አለ፣ የወንበሩ ማዘዣት እኩ ተከናወ መማጠማቸው ነው አንድ::
ከጥቃቃው አየተቁበዘበዣ መሆኑን አልተጠረሙኝ::

“ምር የለውም ቅስ በለን አንዳርበበታለን አለቸኝ” አልከተ፣ ያለቸኝን ቅል በቻል
ማስታወሻ ሲሆን አየገረመኝ:: የምት-ለውን ሆኖ የፋጂ ቅል ይመስል ለምን
አንዳምንጠለጠበት አለው-ቁጥም::

“እኩ ምን ነከት? አሁን ይረሳ ይርሰብ ለምን ተቁጥዋለቸ?” አለኝ::

ስውቶው ማረጋገጫ::

“እኩ? እኩን ምን አገባህ ምን መኑቀሁ?” በለይ በቀጥ መየቻከተ፣

“እኩት አየገባቸም? በልዋል-ሽም እኩ ለይ ማለት ነገ!” በለኝ አረፈው::

“እ... ሆ... ሆ...! መቆየት ይገኘ ይህ ስውቶ በለይ በለይ የጂዴ ለይችል ምትኩ ለያደርግኝ
ነው አንድ?”

በል አስብኩና::

"እኔ በቁ 'ለንዕወ የማውቁው ይበታል' በያን በዚህ አልፏል" በየ ቁርጥሩ
ነጋሪት; ጥዃችና መዋታው.

በዚህ አንድነት ነበር፤ የን አልሆነም::

"የምታውቁው ቅን የህል ነው አይ?" በላይ አንደማይረለቀኝ አሳተቁ::

"ነጋሪሁ አብ! በራሳሁ ተጠዋሉ አልሰማገኝም አንድ!" አልከተ::

"ቅን ነጋሪና?" አለ ማንበሩን በማካላት ገመገቡናን ለመከላከል አያቀርብ::

"አሁን ለንዕወ የደረሰከበት ማንበት በሆዎች ውስጥ ያሉ አዋጅቶ የየ
መጨመርናት ነው" አልከተ::

"አንዳት?" አለ፣ መንገዶችንን አያስታውስ መሆኑን በመንቀሳቸቱ ገቅናቸ አያገለጋልኝ::

"በቁ አንዳያ ነው፤ ሁሉቱ የየና የስቴት የታሰርከባቸው ትናንተናዋቂ ፍቃው
- አበቱና አኅቱ፤ ከና የእኔ በሙን ነው፤ ተተርጓሜ ነገ የወጪሁ በመስለኛ ቁጥር፤
መልሰው በመጠዋጥም ይሰበሰበኝል:: በዚህ ምክንያት የሚደከ ለመስለኛ ለመለስ፤
የከውቁና ለመስለኛ ሲሰት አንዳሁ አመለሰሰለሁ:: ዓይ አለ በለቀኝና አንድ በኋ
በሂደት ሲል አመኝለሁ፤ የን ደግሞ አንፈቀቀም" አልከተ::

አያኝ ተከዘ፡ የአሁን ተከዘ ለአዲ ለይሆን ለእኔ አንደሆነ ከሱ አነበብና::

"እንተ የን ለምን አንደልሸ ችግናለሁ?" በየ በየቀናት፤ ከዚያም ለይመልስ
ተሽቀሪድማኝ፤ "እንደ የጠናሁ-በሆነ ለሸ እኔ ነኝ አንደ?" በየ መመርከለት::

ለማንኛውም በቀልኝ አጠርቶ ማለፈ ተና ይሆናል በየግዢ አስበያለሁ:: ፍጥቶ
በላይ ከመቀመጥው በመነሳት ከመደረጋጀው ላይ አንድ መዕሰፍ ለበ አና ጉዢ
አቀረበልኝ :: መዕሰኑን አያሁት የማውቁው ነው፤ የቆየ የህካምና ለነግግበር መርሆ

የተቀበለት ነው::

“ምልከት የደረሰ-በትን አንብቤው” በለ፡ ፈቻን ተዕኑ አስተሳለፈኝ፡ ተዕኑን
ቦግዕበ ማንበብ ይመርከኝ፡ ምልከት የደረሰው አለኝ አለኝ እያለ ነው፡፡ መ-ለው-
ሙ-ቅ ሁከጥኝ መሆሉ ሌጻሉ ቅድ የሚገበበት መሆኑን አው-ቃያለሁ፡፡ አብ ምልከት
የደረሰበት ላይ አተከርከኝ፣ ወደት አንደማረጋገጫ ለማየት ጉንታይለሁ፡፡

“... ለሰተማናኝ ለዋና ከብር አና ልባዊ ቅርንጫን አስጠለሁ፡ የሚገባው ለለምኑ...”
የሚለውን አንብቡ ቅጥሎ ምልከት ወደ አደራጎት መሰመር አለልካኝ፡፡

“... የሰተማናኝን ሁሉ መለጀኝ አጥብቃ በምድሏበት ስብ አይዘለሁ፡...
ህይወቱንም ከነ የሂ በጥብቃ መለጀኝ አገኔለሁ፡... ገዢ በፈልግ ከሱ
አከፍለዋለሁ፡... ለቃቄም ከእኔ ይኖ አንድውጭ የህል አያቶችዋለሁ፡... የስን ጥበብ
በፈልግ አስተማረቻዋለሁ፡... የስን ቅለንትና ምክር ለሱስ ለሱስ ለቃቄ የምመከራውን
የህል አመከራቻዋለሁ...” ይለዳ፡

“እነበበ-ት” አልከ-ት፣ የሚለውን ለመሰማት አቅብቃለ፡

“ልጅ ማለት ነገ የምልሽ ለዘሱ ነው” አለኝ፡

“እናቱ አብ ሁከጥ አይደለቻም” አልከ-ት፣ በንግግሩ ማረ በመጋበት፡

“አዋጅ! ይህ ጥን ስለ አናትና አይደለም” አለኝ፡፡

“እናስ!” አልከ-ት፣ ስበ የመቶ ማትር ፍጩ ለይ ደን

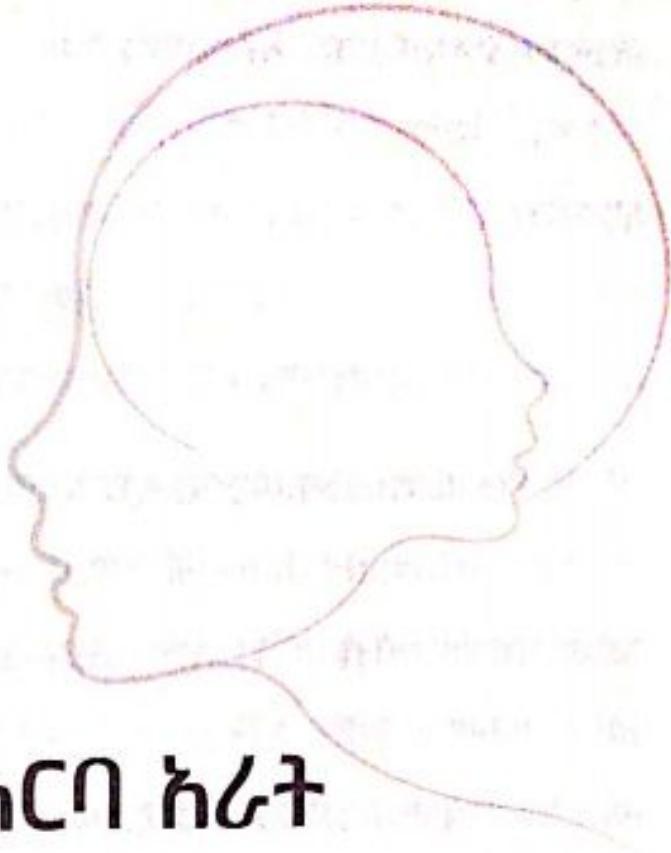
“እናስኬ ከእናትና የሂ አልነበረም፡ መሸመርያም” አለኝ፤ ተረጋግቶ በጥንቃቁ አይን
አይ ነው የሚመልከልኝ፤ እኔ ስበ ገዢዎ ላይ ለተሰነወር ተሰማኝ፡፡ ቀና ቀና
አየተናደሰበ፡፡

“እናስ?” አልከ-ት በድጋሚ፤ የሚለኝን መሰማት ለምን አንደራለግ-ትና አለውቁ-ም፡

ለመንቱ ሁሉ ተጠበቃቸው::

"የደኝነቱ ከአባትኩር ዓይነው ይህ አሁንም አልተለውም" አለሁ::

ለማድረግ ዘረሰኝ ማለት እንዲሁ አይመሰላለም ነበር :: ይብልቻልቻው ወጣ::

መዕራፍ ከርበ ክሬት

hመጣች ለይ ወር ፈጻን አንደሆነ ያለውቁከትን ግንኝነት አጥብቃቸው በመያዝ
ገዢ ቅጥቶበታለሁ:: ፈጻንም ይህን ፈጻን ከላላ ስው ወር አንድ ግንኝነት
አንደማያስፈልገኝ በመሳሪ እምነት ተቀብያለሁ:: ስው ያስፈልገኝል! ስው ለይኖረኝ
መኖር አንደማሳቻል ተረድቻለሁ:: በቻን መሆን ይከበየል:: በእርግጥ ከሰው ወር
መሆን ከብቻኝነት እያስተልሱ:: ስውች ሁ-ሳራዘም በቻቻን የምንናር ፍጻራን ነን::
በሆነም ዓንድ ለመኖር የግድ ለላ ስው ያስፈልገኝል::

የከፍቱ ጉዳይ በጣም እያሳሰበኝ መተቻል፤ ቅኑ ተቀጥሮ ወደ ማለቀ ይሰማኝል::
በቅይም አንካን:: አንዳያው አንዳይደርቁ በለው ወሂን አንደማያጠበት አትከልት
ይህናል አንድ...:: የሚንገኝነት ቅኑ እያበካ፤ በዘመው ለከ የምንገኝነት ቅኑ እያነስ
መተቻል:: አሁን ገዢው ለላ ስው ያመፈለጋቸ ነው::

ይህ ወጣት:: የ... የሚያስፈልገኝ ለላ ስው ይሆን? አለው-ቁጥሮ! ለሳን ከሚያንገባበኝ
የሚኝነት ተያቄ በለይ ቅድመው ጉዳዮ ከላላ ስው ወር የጠበቀ ግንኝነት መመስረት
መሆን ገብቶኝል::

ትንቀኑች የገባሁ የከል አየተሰማኝ ነው - ከጊዜ ወር፡ በታሪክ ሆኖ ሪፖርት በዚህ በዚህ
ምን ይረብኝል፡ ማንነትን ማውቅ ሌላ ስው ከለለበት የዚህ ይረብኝል? ለጊዜ አይደር
አንዳሱ! በታሪክ ንጂዚት መኖሩ አይቀርም፡ ንጂዚት ከለ ደግሞ ገዢ አይቀርም፡
ለለው በቀር በእጥር አንጻላለን፤ ስው በጣም ያስፈልጋቸል፡ ይህ ወጪ ደግሞ
አንዳ ስይሆን አይቀርም፡

ከእያቱ የበለቤ የበረኩሉ ወንበር ላይ አንደተቀመጥኩ፡ ስልክን በዋጋበኩ እና በግለፅ
መከከል ከሽንተብት አውጥቹ ደውልከብት፡ ስልክ ተርቶ አስተጠራር መስቀል፡
አልመለሰም፡ ሁሳብ ገዢ፡ ለምን አይመልከም? የስራ ስዓት አይደለም፤ የዚህ ሆኖ
ነው? የምንም የሚሆን ልጅ አይደለም፡ ከምን ወር ሆኖ ነው? በእንደ ገዢ ፍጤት
ወረዳኝ፤ መጽም አንድ እኔ በየደቃቃው በስጻት የሚለው ነስ የለ አይመስለጀም፡

ትንሽ ቅድሮ መልኩ ደውልከብት፡ አሁንም አያነስም፤ ተረጋግጧትኝ፡ ከመቀመጫው
ተነስተረዘኝው ላይ መመካዣ ይመርጫኝ፡ ስልክን መልኩ አየሁት፡ በመጀመሪያው
እና በሁለተኛው የከልኩ ጥሩ መከከል የሀላት ደቃቃ ለየነት ነው የነበረው፤ እና
ግን ለዓመት የከል የጠበቃት ሆኖ ነው የተሰማኝ፡

ተመልኩ ተቀመጥኝ፡ ለአፍታ አንደቆየሁ መልኩ ደውልከኝ፤ አሁንም አያነስም፡
ቦቃ ከለለ ስው ወር ነው ማለት ነው፡፡ ጉዳ ፍላ! በጣም ተብሎሙሁ፡ ከምን ወር
ይሆን ይህን ሂዕስ እና እና ስልክ ለማግኘት የተገረው? ጉዳቸ ከመጠን በለይ ሆነ፤
ከእነት አልፎ አብዛኛት በሆኑው ስው መኖረድ ይመርጫኝ፡

በደንብ ከዚህበር በመነስት ወደ ለለዕት አለቀኝ፡ የምፈልጋው የዚህ አንድሆነ
መኑበኝ፡ እወ! ተዘ አለኝ፤ ቁልፍ ነው፡፡ የምፈልጋው የመከናወን ቁልፍ ነው፤
ልሬድለት ቅርጉሉሁ፡ የን ቁልፍ የተ ነው? አጠቃላይ በፊልግ በፊልግ አጠቃላይ
በርሳው ወሰኑ መሆኑ ተዘ አለኝ፤ በርሳውን መፈልግ ይመርጫኝ፡ እያቴ ቤት ወሰኑ
አንድሆነ ከፍል አልቀረኝም፡ ይህ ሆነ ከፍል ቤታቸን ወሰኑ መኖሩ ቤትም፤

ለስተቀላሁ:: ሪሳ መኝታ በት:: ስለዚ እና የእያቄ መኝታ በት ሆኖል ካይሸ:: ይህን
ሁሉ ከፍል ለምን መሰራት አንዳሰራለገው:: ሪሳ እያቴም የሚያውቁ አይመስቀለኝም::
አንድው ከሰው አከራ በት ይከራኝ በለ ነው አንድ!... በበታችን ወሰት ዓይ
የሚያውቁው የሰው ቅጥር ከሰሰት በልጻ የሚያውቁ አይመስቀለኝም:: ሌው በአንድ
ለላት ፈጻሚ ከፈጸለት ለማረጥናው አንቅልና ለምን በዚ መኝታ በት ይሰራል?

ሀሳ እያቀባረኝ በርካቶን ፍላጊ ማሰሳን ቅጠልከኝ:: እናቱ ከሂደት ፕሮፋ
ሳለበው:: ለመጀመሪያ ገዢ መኝታ በታ ገብሬ:: መኖሩን አሰከምረሰ ደረሰ ተመልሽ
አይችው አለው-ቁጥም:: ሁ-ለጥም ነገሩ አንዳለ ነው:: ወሰነው ገብች ከቆጥም:: ታን አንድሆነ
የሚያውቁው አንድች ሲጠቃት ተመኝኝ:: ይህ መኝታ በት በልጅነቱ ከለናቱ ወር
የሞተኛበት ነው:: ቅስ በየ ከእልጋው ግርጹ ተቀመጥከኝ:: ለምን ቅስ አንዳስከኝ
አልባኝም:: መረጃ የጊተተኝም መሰለኝ::

ከፍለን በቀበታ መቋጥቱን ቅጠልከኝ:: የሁለጥም ነገር አቀማመጥ አንድነበረው::
አንድማውቁው ነው:: ከእልጋው መከከል ላይ አንድነገሩ ጥል የተደረገ የእናቱ ጥቁር
ነት አለ፣ እናቱ ከት መልቦበት ተመዳለች:: አዘዴ-ትራ ከት እና ልከከ ያለ ቅሚስ ነው
የምትለበሰው:: አንድያ ለበሳ ማያዝ ለሰንበት ተማርሱን ነበር::

ከመሰረም በታችን ሰንጻን ይግባም ከተዋን አውልቷ በማሽከረከራው ወንበር ላይ
ተቀመጣለች:: በዚ ሌዢ ከው-ሰጥ የግዢ-ሰብሰው ስማረዝ አይ-ንው ከተከናወ ገርድ
ስለምና አግኙን አግምና በተቀመጣችበት ወንበር ላይ ወደ ከምጻው-ተሻ ስታተከር
እኔ በንን ተታየናለች:: በጠም ቤትናን ነበር:: አንድሆ ተቀምጧ ማያዝ:: አዲም
በተደረገው አንድሆ አተከራ ስምሰተባት ተይዘኝ ነበር::

አንድ ቅን እኔ አያያዝት አይናችን ገጠሙ;
“ምኑው?” አለችኝ;

"ምኑው?" አልከተታማዋቸው መብቱ መሆኑን እንደው አትነፍጻን በዚ እያስበከኝ፤

"እንደህ አፍጥጋሽ የግዢታዊና" በለ መለሰቻቸኝ፤

"ስለምታዊና ነው አማማካው!" አልከተታ በቀልምሙ፤

"እረ ባከሻ፤" በለ የወጪታን በመስከርመዋህ "ለማንኛውም አመሰግናለሁ ማጥያቄ አኞች ሁሉም ስትታይ ተሞራለች" በማለት፤ መገባዎን አስተባበለቻቸኝ፤

"ምን እንደምዕስና ተወቂያለሽ?" አልከተታ፤

"ምን ማጠሪ፤ ዘንድ ተመኋሽ? በቻል አደጋገልሻለሁ! ገጽኝ?" አለች፤

ይጠማኝ ያስበከብት ስለሆነ ከዚህ የተሳለ አጠጣሚ አይኖረችም በዚ በመገመት፤

"በታገበስ?" አልከተታ - አየራራሁ፤

"ምን?" በለ ማጠሪ፡ እኔም ይነገጥኝ፤ መልዕ መጠት ይሆናል በዚ በፍዥም አለሰበከም ነበር፤

"ምን ቅዱር አለው አማማቅ፤ እኔ እኩ በቃ... አድኑቧለሁ!" አልከተታ፤

ከጨሻታ መልሰ በእርታ አያቶች፤ አስተያየቱ የለኝት ነው፤

"ማጠሪ፤" በለ በጥቃቁ መረጃቸኝ፤

"እበት አማማካው!" በዚ መለሰከለት፤

"ምክንያቱ እኩ እንደ አይደለምም፤ እንደ ሆነዕም አታወቂም፤ እንደን በለለ ወንድ ስር ለለማሳደግ በቻ በዚ አይደለም በቻዎን የኋርከት፤ የግዢፈረውም" አለች፤

"ቻልኝ ለምንድነው?" አልከተታ፤

"መርጫዊ ነው" በለ በረጃዎም ተነፃሰቻ፤

"ማንን መርጫሽ? ዘንድ?" በዚ መየቻከኝ፤

"ለንኩ ከዚህ የተሳሰለ ምርመራ አልነበረኝም:: እንደንደ ፍቃር የሚይዘገብ ይጠጣ
አንቀጽ አድርት ነው:: እናን የያዘዎች የዘመር አይነቱ ነው:: እንደም ከጠመስቀ
የፈቀርበው ስው ባይኖርም ፍቃርና ጥን አይጠቅም:: እንደ የሚይጠሩ ፍቃር
ከጠመስበ ይግባኝ ለምን በለሽ ተተክዋለሽ! እንደትክ በለሽ ከሌላ ስው ያር
ተሆኑለሽ! ይንኩ መብቂ መኖር ነው:: በያጥወም ይለ ይለል!" በለ መለሰቻልኝ::

ይህ የግብርና በፍትብና ነበር:: ካሱ ለምን ተዘ አለኝ? ከሰጣኑ እንደንደ ነው
አንዳደወ ነው በለው ተዘ ይለኝል:: ከዚ ይግባኝ መልሰ በመድብዝኑ ይጠፏል::
የከተማ አየተጠበብና ይሆን? ከፍለን መልሰ ቅኑሁ:: የከተማን አቀማመጥ በድርጅም
አስተዋወከኝ:: ይንገት ወጪ በለ ለመመለስ ይሰበኝ ነው የሚመስላው:: የተ ይሆን
እንዲሁ መጥታ የቀረቻው?

ከዚ መናገት በት መጥቻ ወደ አየቱ ከፍል ፊልካኝ:: አየቱ የለም:: በጋ በየ
አየሁት:: መተንፈሰን ለማረጋገጥ፣ ይተናፍሰል:: እንግዲህ የሆነ ስለት ላይ ከሆደበት
ይመለሰል ማለት ነው:: በርሳው ጥን አካም የለም:: ወጪሁና ወደ በረንዳወ አመራሱ::
ከመቀመጥ ስልክ ማኅና በርሳግ አልከ:: አየሁት:: ወጪቱ ሁኔታው ነው:: በልም
አለበኝ:: ስልከን አንቀሳና

"ምን ሆነህ ነው ስልክ የሚታነሳው?" በየ እንደ ቤቱ እንበረቃከብት::

"እንደ አሁን አካ ነው የደወሰነዎች:: አስር አስር አምስት ይቋቋ..." በለ ግራ በመጠበቅ
መለሰቻልኝ::

"እና በሆነዎች ሲደወሰሉ የሚታነሳው እንተ ማን ስለሆነዎች ነው?" አልከት::

“በኩወ አስተዋወከብ ይረስ ተናድሮለሁ::

"እና እና ማንም አይደለሁም! ምን ሆነስል? ተረጋጋ እንዲ!" በለኛ የበለጠ አበደካኝ::

"ምን? እንተ ነህ ተረጋጋ የሞተለሽ?" አልከት::

"እንደ አራ ሚኒስቴር አበት?" ጥሩ አንድገባው ከድግምዥ ያስታውቷል፡ በመግኘቱ የገዢ
የሰራተኞች የገዢ አር በቀላሉ ተተክ የሚሸጋል አልሆነም፡፡

"ማንስ በሆነ ሚኒስቴር አበት? ሚኒስቴር ይለል እንደ?" በዚ፡ በመጋቢቱ ቁጥልኩ፡
"እኔ በቁ ስትረጋን ደወካልኝ" አሉ፡ ጉማኑን መቀበል አልፈለግም፡ እኔ ደማው
ፈልጋለሁ፡፡

"ማንድነው የጥጋር የሰራተኞች? የሰራተኞች ስርተህ ቅጂዎን እናን ተረጋግጧለሁ እንደ? ተንግ
አንዳን አታፍጋም?" በዚ የቀጣ ፍቅር አውረድኩ፡፡

"እኔ ሚኒስቴር አልሰራሁም! ተናንተ ተረኝ..." በለው ተናግር ማይጋር አቋረጥኩ፡
"እ...ኩቁ... ተረኝ፡ ተረኝ አይደለም አታላክኩ፡፡ ከእናን ወጪ ለለው ለው ለለው ለው ለለው
የለለው መሰለሁ እንደ?" በዚ አቶ አቶን አልከተ፡፡

"ይህ በጥጥ ጥሩ የሚያጠበ ነገር ነው፡ በቁ አን እኔ ተናግር ነው የነበረውም አለሁ፡
ትዕዛዝው-በኩቁ ገርሞኝል፡ እኔ በሆነ እንዲህ አመናይቷውኝ አይደለም፡ የሰው
ድምጽ መከ እንዳን ያለ ከመሰለኝ፡ አራሳ ነበር ሆኖ ነው የጥጋርበው፡፡

"ወ...ሪ... አላፊነም!?" እኔ በኩቁ! ተናገኘ ነው እንደ? ስትተኝ አይናሱም ይጋብጥ ነው
የሚከናወው?" አልከተ፡ ተከከል እንዲሆሙትኩኝ አያውቃሁ ማቅም ማን አልቻልነም፡
እንደች ነገር ይዘ ለጠጥ አየገሩኝ ነው፡፡

"ይኩወልሽ እንግዲሁ፡ በኩቁ ቁስ በለሽ ደወካልኝ፡ በዚህ ሁኔታ ለነጋሪ
አልቻልም፡ ይቀርቁ ስለተን ለዘመኝ ነው" በለው፡ ለያደርግ ያስበውን ቁስም
አያውቁኝ፡

"እስከ ወንድ ተከራወው! እንደች በዚ አለጥጋርበው! ከዚህ በኩቁ አልከተ፡ በዚኩ
ልዩ አያስፈልጋሁት፡፡ ለምን እኔ ከምፈልጋው በለይ ለእና አስፈላጊወለሁ በዚ
እንዲመንጩኝ አያውቃም፡፡

እኔ ይቀርታ አንዳሪህ ምንም ማድረግ አልተፈጥሱ በለ ስልከት አጋዥ፡፡
አመካኑም! ለች ለከሳ አይኖሩር ነው አንድ ደሩር ለበ አለው፤ አሁን የዘመኑን ስልከ
አፈም በንደት አጋዥ፡፡

በተመጥበበት ተንጋጌበበኝ፤ አንድ አባቱ ቤትቅና ነው ስልከ የሚዘጋበኝ?
አሁን ከዚያ በልጻ ነው? ቅዱ አገዋዋሉሁ፤ ከሬስ ወር በከፋ አማሁት፤ ብቻከበት፡፡
ተመሰከተና ደግሞ ማን ምን ያደርግ? በጣም ነው የተገቢኝ፤ አኔም አብ አበበሁት፤
ወይና ጥሩ፤ አንድ... ከዚህ በጃላ አላፍጋርሰም በለኝነ? ምን ሆኖ ነው አንዳህ
የወረዳከበት? ወይ መጣ! ስው ያስፈልጋቸል በዚ የተነሳሁት ሲተም...፤ ታሪክ
ቀናዣ አጋጋ አገርና ለረዳው፤? የቀምሮነው መቀኝ፤ መነቀኝ፤

ስልከ አንስቤትና ደማጭ ለመደውል አስብከ፤ ከሬቱ ተናነቀኝ፤ አመነቃሁ፤
አልቻከም፤ ለጠስቦኝ ከሬቱን ውጤ ስልከን ደመሰከኝ፤ኞ አንድ ብዙ ለጠራ
ነፃቱ ተን በለኝ መጣ፤ አጋዥ አቅርቡ ማን አንድማረበስ ስለሳያው አልተውዧም፤
ቁይ አገዋዋሉሁ፤ ከእኔ እና ከእኔ በከሬቱ ማን አንድማረበስ ስለሳያው አልተውዧም፤
በዚህ ተስፋ ማስቀመጥ፤ አንድምንም ሪፖርት አየተከለከለኝ ቁጥር፤ በግራ አይ
ቀናዣ ማስቀመጥ፤ አይ ለፈልጋዊ የሚደውልበኝ መስሎኝ፤

አንድ ከሬስ አየተገልጻ አገባብ ቤት ቤትቅ ደቋቋዋቂ አለኝ፤ አልቻከም፤ ከሬቱን
መስቀመጥ፤ ተስፋ ማስቀመጥ፤ በመጀመርያው ጥሩ አንስ፤ አበት ይስ አንድልኝ!
ስልከ አይ ምክ አየጠበቀኝ አንድነበር ሆኖ ተስፋ ማስቀመጥ፤

“እበት?” አለ፡

“መቀመጥ?”

“አንቃም ከልተረጋገጫ አዘጋጅለሁ!” አለኝ፤ በዚያ ለውጭ ይህን ሆኖ በዚያ
መተማሙን አንድ ይስከመዋል፤ በዚ ሪፖርት መቀመጥ፤

"እኔ ይችርታ አትገኘው" አልከተ፡ ደምጽን ስሰማው ያልከተን ማመን አቃቶች፡ በላይ ብዚ ተጠሪዎች የስልክ ወረ ተመድቷቸ መሆኑን ገመኝ፡ ገደብ ብን በለ ተናጋል፡ በምትኩ ከባድ ፍርህት ይዘኅል፡

"በአኖተኩ ይችርታ አድርጋልኝ? ምን አንድሆንኩ አለው-ቅጥም" በየዚ ልማም ወሰት ገሆ፡ "ይታውቀኝ አሁን ስራው ቁጥጥም፡ ማንኛም ስነን ማቅጥም አልቻልከ-ጥም፡ መቻቻም ሁኔታ ነው ይገባዋል፡ ተረዳኝለሁ አይደለ!?" አልከተ፡

"እኔ ተረዳኝ! አብርሃ ነገር" አለሁን በለስላሳ ደምጽ፡

"አሽ! አሽ! አረጋግለሁ፡ ማን አይደለ አንዳትኩ-ብኝ!" በየዚ ልመና አቋረብከቶች፡

"አሽ አልከኩ አሁን በቁ! ማን ሂደ ምን ሆኖም?" አለሁ፡

"እኔ አንዳ ምን አንድሆንኩ? በጥም ለገኘኩ አፈልጋለሁ" አልከተ፡

"ታኩያ አንገናኝ! ምን ቅጂ አለው? የት ልማማ?" አለሁ፡

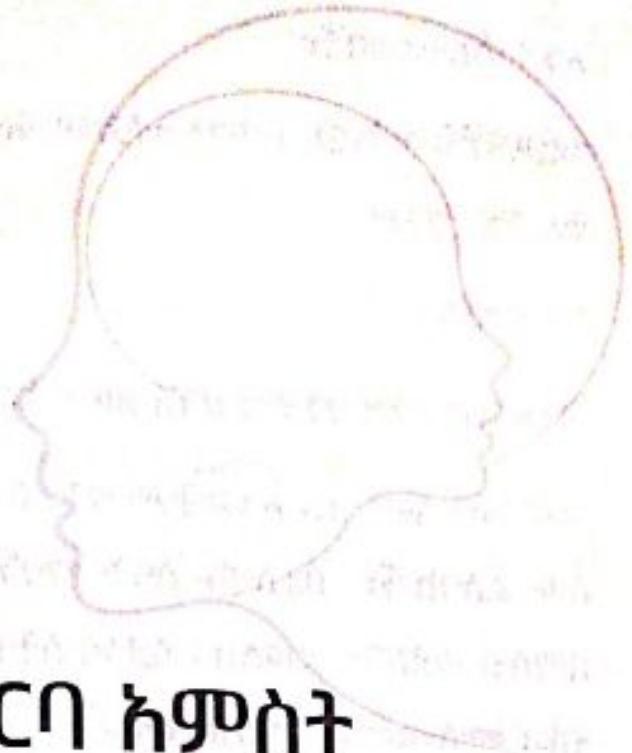
ማመን አልቻልከ-ጥም፡ በጥም ይስ አለሁ!

"በቁ አዘዴ በቁ አንገናኝ፡ ለአንተ ይችርብኝል፡ እኔ አመጣለሁ!" በየዚ ስልክናበትው ስልከ-ጥም፡ ይነገተኩ፤ መልሽ ይውልኩ፡ አሁንም በላይ ተረ አነስው፡

"ይችርታ! ስልክናበትው አውሃት" አልከተ፡

"ቅጂ የለው-ም! አየመጠኝ አይደለ?" አለሁን ንገኝን በማቅረብ፡

ስልከ-ጥም በርካቤት በርካቤት ከዚህበኩ አጠገባ ከዚህበኩ ለይ ተቀምም አገኘውን
መቻቻለን አውቆ ለመግኘት አዘዴ ይረዳ ከመቆጠበት የሙላኝን መሰለኝ፡ አሁን
አነቀምጨው ነው ቤቱን መ-ለ-ሳከራል የነበረው ለከሰ!

ምዕራፍ ክርብ አምስት

በዚህ ፊጥነት መከናወን አሰነሰች ከቀመደው በታ እንደደረሰበትኝ አለው·ቁጥ፡፡
ነጻለ ላይ የለም! ተረጋግጫኝ፡፡ በዘመኑ አከርሱ የቀረ መሰላም፡፡ ‘ምን አይነቱ
ቁጥ ትት?’ በለው ይሁን? እንደውጥም አገም በለው በሁሉም ጉዳይ ላይ መቀበጠል
ይረመው ነበር፡፡ ዘርዝር አሁን በስጠኞት ይረሳ ላይ ተፈናጥጨው ስጠፊ አገኗኝ፤?
የይመጥ አልፏረድበትም፡፡ ባን እኔ የዚህ አሁን ስምምነት መደረግውን የሚመጠትን
የተሞች አንኙን ለመፈላጥው ይችርና በይቅም ለመጨረሻ ቅጂ አማካል፡፡

‘እኩል አንድ ትንሽ ትኩስ?’ አለኝ፤ ይጥና ከወደ ዓለም፡፡

ወቶ በጣም ቅዱን በመሆኑ ትንሽ ከቀነሰ በደምጽ በታ መከሰቱ ስለማይቀር ወደ
አገብ አልዘርክም፡፡ አገብ ወደ ፍት በመዘር ከፈት ለፈቱ በመቀመጥ እርጥብ አይኝ
በበጀክው ላይ በጥናው የደጋ የጊዜው ማግረጋፍ ይመረሩ፡፡ ቅድመምኝ መጥቶ ወደ
ማተሚያ ቤት ፍቅር መመለስ አንድነበር በማዋቁ ተረጋጧሁ፡፡ ሁኔታ እንደምትለው
‘የጊዜ’ - የለመፈለግ ወይም ለይፈልጉ የመቀመጥ ማስከተቱ ለሆን ስለማረቻል፤
የኋላ መምጣቱ በስሌከ ያደረሰበት ተቋት ባንኩነታቸውን ላይ አለው ጉዳት

አንዳለስተላ ገዢ::

"ይህና ነኝ! ይቅርታ በጣም ለቁድመ እብደቱ!" አልከተ፡ በተቻለኝ መጠን ወደ
ቁድጥዋም ማንነቱ

አየተመለሰከ፡

"ቍርር የለውም! ማን ጥንን ሆኖም ነው?" አለኝ፡

"እውነቱን ለመኑገር፡ እለውቁም! ማን አበት በተቀመጥከበት በቻንነት ለለፍርጓድ
ሰው ፍለግከኝ፡ በፈለግከ፡ ለማት ማማኬት የጥቃቻለው ሰው እንተ ባቻ ነህ በያ
ቦማስበት ወደፊት ደወሰነ፡ ስታነሳ ስትፏር ተብሎሱሁ፡ ማን ልከ አልነበርካቸው::"
በዚ፡ መለፈ ለመለፈ ተናዘዝከለቸ፡

"በፈለግሽው ለማት ማማኬት የጥቃቻለው ሰው እኔ ባቻ ነኝ?" አለ፡

ከድጂዥ፡ ይከታን የሰማሁ መሰለኝ፡

"በዚም እይመቁሁ! እንተም እንደኋው ስራ ከለለሁ፡ መሆኝ እንደለለሁ ካለማውቁ
ነው." አልከተ፡ እየቀቅከኝ

"እየገኘ አሁን ተመልከሻል፤ እንዲህ ስትሮኝ ነው የጥቃቻምረው!" አለኝ፡

"እጥሩለሁ እንደ?!" አልከተ፡ እውን! እንደማለት በሙትቁለት መሰለልኝ፡

"ተንሽ ስለተለማመጥከሁ ለመኑገርም ከሆህ?" አልከተ፡ ስለ፡

"ማን ለምን እንደዘረ ተሰማሽ? እርግጹኝ ነኝ በዚ የጥቃቻውቁው ሰው ይኩል"
አለኝ፡

"ከእኩቱ ወጪ ማንም የለም! እስም ከለ እየቆጠርም፡ ለለ... የ! የንተ አስተማኝ
ሁክም ነበር፡ እስም መቀበጠር ይሞር እስደንብረኝል" አልከተ፡

"ምኑው? የዚህ በለው አሳይንበኛ?" አለኝ፡

"አሁን እርከትሆን አንቀጽ ነው የጥምት ለመውጫ አይደል? በድርጅቱ ከገኘሁት አነጋጋሚነት አለበትም"

"አይደለም አንተ አንዳደብ ተችቃና፡ አንደምንገኝና ሁሉ አንቀጽ አገልግሎት አይደለምን!

ይህንን ነው የሚያጠሩኝን" አለኝ፡ ከዚህ ለይህ የጥምር የሆነ ስርዓት ነው የሚያጠበው፡፡

"ለጥምን?" አልከተ፡ "ለጥምን? የሚያስተካክሏል ስው፤ ቅዱው ፍሰትና አንተን ማጥፊት
ይመከራልሁል? አስተማረዋች አሁን ተማሪዋች የሚያስታውስት ለያያዥዎች
ነው አንፃፂ ለለ ገዢ ከነመፈጠራቸው ተዘረዘሩዋል፤ የጥምን የጠሩሁል?"

አልከተ፡

"ሁሆም ወደዚህ! ይህን ስው የገኘሁት ስው ሲሆን የጥምር ለገኘሁት የሆነ የጥም ነው፤ እኔ አንፃፂ
እርከር ማለቱን በስማም፡ የዚህ ለያያዥ አንደሚችል አለው ቅዱው?" በለው ስርዓቱን
በድርጅቱ አሳይንበኛ፡፡

"ጥም የለው ቅዱው! ከዚህ በጀት ይጠሙ የሚገኘው አይመሰለኝም" አልከተ፡

አሁን የበለጠ ስርዓት ከቅርቡ ለይህ ቅዱው ተከመረበት፡

"ምኑው?" አልከተ፡

"አንዱ? ሁከምናሽስ ከስተው መጠሪ አሁን አንፃፂን ለከታተል የሚችል ለለ በዚህ ስው የለጥም፡
የተተካው በሆነ አሁን የሰተማሪያችው ዓይነት ማኅችው ቅዱው አንደሰ አይሆኑም" አለኝ፡
የሚያውራው በመሳሪያ አረጋግጣን እና መቆርቆር መጥምር ነው፡፡

"ከከለም ለበለጠ ይችላለ!" አልከተ፡

"አንዱ የሚባል ነው የለጥም፡ የሚያውቁሽ አሁን ነው፤ ይህ ተልቅ ለፍንት ይፈተራል፡
እወቅ የሚያውቁት በስተቀና አንፃፂ አንፃፂን አይደለም፡ አንፃፂን አልከያውቁ ይረዳ
ፊጥም ለተተካው ተችላለም" በለው አመረረ፡፡

“ዋናው ቅጂር አብ ይኩው ነው” አልከተ፡

“ምኑ?” አለኝ፡

“አብ አንድን አውቀሻለሁ! የሚለው ነገሮ ነዋ፡፡ እኔ አንዳን ስራ፡ ስራን በዚል
አለውቁ ፖርሽ አብ አኋን በማውቅ ካኔ ተስሎ አረፈው አብ!” አልከተ፡

“ምኑው? የምኑ አለኝ?” አለኝ፡

“የማውራው ስው አጥቃ ለፈናው ነበር፡ አንዳን አገኘሁህ!”

“አሽ ጥሩ! ጥን የምኑ በለኝ ነው? አንድነህ ወ-ዘግብ የደረሰን” አለኝ አያጻድ፡

“በጥም ተወካይነት አይደል?” አልከተ፡

“ቀል! አውረድኝበት አብ!” በለው ማቀሻ፡

“የምኑ አባክህ... እኔ የምናም ያለኝሁ-በትን ነገር፡ ‘አንድ የሚሰበው አብተኝን ስለማውቁው
ነው’ አይለኝም መሰላሁ! አይገኘምሁም? ይሆ ይፋር!” አልከተ፡

“ቆይ ቅይ ቅይ! - ‘አብተኝን አውቀዋለሁ’ አለኝ?” በለው በመሳሪያ ተከራክ መሞኑ፡
እኔም ቅርቡት ያዘኝ፡

“አዎ! የምኑው? አንተም ‘አውቀዋለሁ’ ለተለኝ ባልሆነ?” አልከተ፡

“አይ አይደለም፡ ነገም በየው ነው፤ ተደው፤” አለኝ፡ ቀልውን መግለጫ ስያጻለው፡
አመለሰለ አንድ የሚያውቁው ነገር አንዲለ አንዲሰብ ገኩ-ኩ፡

“የምኑድናው?” አልከተ፡

“የምኑ?” አለ ተያቀባን አያውቀ ለያደረግ በመፈለግ፤ አለስለፍከተኛም፡

“ልተነጋረኝ ያደረሰለግከው፡ አንድ ወይም በዝር ነገር!” አልከተ፡

“በጥም አውቀኝ? ለነጋርኝ አንዲደረሰለግከኝ” በለው መሞኑ፤ ሆኖ በለው ለያረሰኝነው
አንድ ተቀናት አይደለም፡

"ተወለደ! እኔ አብ ነኝ ስደድቸ!" አልከተ፡

"የከመልሽ! እኔን የሞንጊርሽ ነገር ቅዱም አዎት የለለው አለባልታ ለሆን
ይቻል" አለኝ፡

"ምንድነው? ገረኝ?" በዚ ለውሃ አቅበቀበኝ፡

"ምን መሰላም፣ ሆነታል ወሰጥ ካስታ አብራ ወይም በለይ ፈጣን አንድማሪበ
ቁወቂያለሽ አይደለ?" አለኝ፡

"አጠቃላሁ፣ ገን ምንድነው?" አልከተ፡

"ወፈ አና ሁጭት ይበካል" አለኝ፡

"እኔ ገረኝ ምንድነው ሁጭታው? ከዚህ ሁኔታው ይርሱ የተያያዘው" አልከተ፡

"ቁጥር ይስ አይደለም!" አለኝ፡

"ሁቻት አብ ሁሉም ይስ አይደለም! በልማት ደረጃ ፍት ለሆት ይውሃ አልነበር" በዚ
አጠቃቃሁት፡

"ግን ለማንም አንዳትኑንጂ!" አለኝ፡

"እኔኝ ወደኛ መሆኑን አለው-ቁጥር ነበር፣ በጥም ለተነሳኝ ውልጊዜ አብ! አዋም
በለሁ ገረኝ" አልከተ አየቀቀኝ፡

"ለማንም አንዳትኑንጂ አይደለ!" አለኝ፡

"መሰረ ለነጂዬው የሞንጊርው አንድ ለው አብ አንተ ንህ!" በዚ፡ ለለ ለውሃ የሚጠቃ
ውኝ አንድለለኛ አስታውስተኝ፡

"የሚውሃ... ስውቅው ሲቻ ወልደ ከይሳለ! ነው፣ ይህ አንጻርህ ከበድ ነገር ነው!

"ወ በለማት ነው መቁጥም" በማግለት አስማግምር ገረኝ፡

"ተወለደ!?" አልከተ፡ በንገሩ የተገረመኩ ለማቅረብ ስለለል፡

"እንደ! ለች ወልደ መከድ?!" በጥም አብ ነው:: እኩ አሁን እንዳህ የተከበረ
ሁኔታ የሚያከለ ስው በዚህ ደረጃ ይቀላል በለመ ማን ይገምታል? ቅ...ና! በሰው አብ...!
እኔ እንደው ስሰማ መማሙን ነው ያቻተኝ" አለኝ::

እኔ ስቻን መሳሪ አልተፈልጋም::

"ምኑው ጥንን ያስቻል?" አለኝ:: ከቀምኑ ልቱ የሰላለ ይሞክ እያወጥ::

"ምኑም! እንዲያው እንዳህ ስታስማምረው ገርመኝኝ ነው እንደ!" አልከተ::

"ቁይ... ሁጻትን እንዳህ ከለሽምኑባት ጥኑን ሁጻት ሆነ በለሽ!" በለኝ አብዚ
ፈጥኝ አለ::

"ይገመሳ በች የሰውያው ነገር...!" አልከተ:: እኔም ሁጻታውን የመሰጣል
ሂልኑቱን አየተወጣሁ::

"እንደ! በጥም! እኔ አብ አሁን እባትኝን አውቀዋሉ· አለኝ ስተኞች:: መጠራው
ይመርክ-" አለ::

"ምን መረመርክ?" አልከተ:: የሚመጣውን ገምቶለሁ:: ሆለንም ጥርሰችን ለለቻ
እያዘዣሱ ነው::

"እሁ! የከሻት ለች እንደ በትሮ"ኩ?" በለኝ:: አፈጻጸም በቅዴ ተተረተርክኝ::

"ምኑው?" አለ አሁንም በሰላለ ይሞክ:: በግምቱ ስለጣቸው ቅር ያለው መሰለኝ::

"እኔ አይደለም፡ የንን የህል እንኙን አርማጠኝ ነኝ" በየ አረጋጋሁት::

"ለማንኛውም እኩ ስውያዊ ለለጥ ጉዳ: አለው:: እንማሩህ እንደሚውራው!" አለኝ::

"ምን?" አልከተ::

"እኔ ጉዳ ነው! ስውያዊ ጉዳዎች ይባላል" አለኝ::

"እኔ በከሆኑ?" አልከተ::

"እወ እንማሩህ የሚውራውን ነው:: አውነቱን ማን ያውቻል በለሽ ነው?" አለኝ::

ՈՊԳՈ ԱՐԴԱՀՅԻՌԴ ՆՎ ՔՊՈՒՄՊՈ:

“ՄԵԴ ՆՎ ՔԴԵԼՈ՞?” ԱՃԻՒԴԻ ՄԵԼՈՆ ՊՆ ԱՅԻ ԱՆՁՄՆ ՊԼՈՒՄՊՈ:
ՔՊՈՎԱԼՈՎՆ ՏՅՓ ԱՆՁՄՊՐՖԻՆ ԴՈՄԻՆ:

“ՃԵԴՈՎՆ ՆՎ ԱԼՌ!” ԱԼՇ

“ԱՅԻ ԴԵԼՈ՞?” ԱՃԻՒԴԻ ՍՄԵԿՆ ԼՄՊՈՎԱԾՈ ՔՍԸ ՆՎ ԱՆՁՆ ԺԵՒԴ
ՔՊՈՒՄՊԴ ԳԼՈՒ ՈԲՇՈՒ ՊԸՆԱ:

“ՃԱՀՅՈՎ ԴՅ ՆՎ! ՃԱՀՅՈՎ ԴՅ ՆՎ! ԱՆՁՈՎ ՈՊԳՈ ԵԿԾՈՎԱ!” ԱԼՇ:

ԱՆՁՍ ՄՊՈՎՆԴ ՄԵԿԳՈ ԴԳՈՎԻՎ ՆՎ ԱՆՁՆ ՔԴԵԼՈՎ” ԱՃԻՒԴԻ
ԱՃՈՒ ԱՆՁՍ ԱՆՁԲԵՄՆ ԱՐԴՄԵՄՆ: ԸՆԴ ԱՆՁԲՈՒՆԻՆ ՄՈԽԵԴ ՋՄԾԻՆ:

“ՍՄԵԴ ՆՎ ԱՃԻՒԾ ԱՆՄԵՍ ԱՆՁ ԷՊԳՈ! ՍԻՐՈ ՈՒ ՄԱՆԳՈ ՆՎ
ՔՊՈՒՄՊԵՄ: ԱՆՁ ԲԵՇ ՆՎ” ԱԼՇ:

“ԱՌ ՔՄՆԱԾ: ԱՅՄԱՀԻՎ ՃԵԴՈՎՆ ՔԴԵԼՈ՞?” ՈՒ ՄՊՐՖԻՒԴԻ ԼՈՂՆ
ԱԵԳ ՔՄԵԴԴ ԱՌԱՋԵՆԻԴ ՈԽՆԲ: ՊԽ ԴԻՇՈՒՄ ՄՈԽԵԴ ԱՌԱՋԵՆԻ
ԱՌԱՋԵՆ. ՓԼԱՄ:

“ԱՆՄԵՍ ԱՆՁՄՊՈՎ... ՄԱԿԳՈ ԱՆՁԴ ՍԻՐՈ ՄԵԶԻՆ ՈՅ ՌԵՒԻԻ ՔԲ:
ԱԲ ԲՈՂԴ ՃԵՆՔՐՈՎ ՈՂԵ ՍՄԳՈ ԺԳՈ ՄԾՈՒԺԸ ՈՂՈ: ԱԲԸ ՎՈՎ ՈՂԵՈՒ
ՈՒԴ ՄՊԻ... ՄՊՈՎԴՐՈՒՆ: ՔՄԵԴԱԴ ՄՊՈՎՆ: ԳՄԳԳՄՆ ՄՊՈՎՆ ՆՎ: ԴՎ-Ա-ՔԸ
ԱԲԸՆ: ‘ՊԲԸՆ!’ ԱԲԸՆՎ ԱԼ ԱՆՄԵՍ! “ՈՂՈ ԱԻԻԻԻՆ”:

“ՔԱՐԴԱՆԱ!” ԱՃԻՒԴԻ ԳՄՆ ԱՆՁԲՄՆ ՈՂՄՊՈՎ:

“ՈՊԳՈ! ՈՊԳՈ ԱՆՁՆ! ՄԵԿԳՈ ԱԲԸՆԴ ԻՄՆ ՔՄԵՎԱՌ ԱՀՄԵՆ ՆՎ! ՔՍ
ՃԵԴՈՎՆ ՔԴԵԼ ԺԵԶ ՈԽԵ ՔՄՈԽՈԾ ԴՔՈՂ? ԱՆՁՆ ԱՆՁ ՆՎ ՈՀԾՈՎ?” ՈՂՈ:

ቆድጊው ወደንገዥ የግል ቅርቡ ተመለሰ፣

"በኩል ገዢ ይችላል! ነገሮ በላይ ወራ በሆነት?" አልከተ፣ ማያጻልምንጭው—

"እኔ በከና? ታስቦ ካል አብ! ነገሮ ተብሎ ይችላል እንዳ? የሆኑ ነገሮ አለ!"
በላይ፡ በሁኔታ አረጋግጣኝ ሆኖ ቅጂ አለ፡

"ታኩያ እንደት ተፈታ? ሂዕወን መሬሪ?" አልከተ፣ አሁን አረጋግጣኝ ነገሩ ተከራክና
ሳጠው መስለኝ፡

"እኔ የዚ እንዲ ገዢ መንግስት ለለወጥ፣ እኩስ መንግስት በቀድመው መንግስት
አገባብ የታስና ስምቶን ለፈታ.... አብዚ ተፈታ ነው የሚባለው." አለኝ፡

"ትምህርትሸንም እንዲሁ ለቅም አድርጋ ከምዘከው የሚደርሱበት አይኖርም! የልብ
በሽታዎች ጉዳ ፈላጊው መቋም!" አልከተ፣ ስቀ፡

"በኩል ይህንን ለመናድ? አስተኛ የለአግባብ ካስ ማለት ነው የታስራው?" በየ
ጠየቁከተ፡

"እኩል ሪፖርት ለመናድ የሚደረግ እንዲ!?" የሆኑ አንድ ተያለሽ?" በላይ፡ አንም ከለ
በዚ እንደማልጭ ተቀመኝ፡

"እኩል ይኩሙ አዘጋጅ፡ ከንተው ነው የተማርከተት" አልከተ፡

"ፈጥን ተማሪ ነሽ!" አለኝ፡

በተራው እኔ ስቀከኝ፡

"አስተኛ እንዲሁ ተፈታ የሚባለው... የቃድ ሁሉቱም የውደድት ሁኔታ፡ መሆኑን
ነበረቻት፣ አናም አዲ ዓት አስተካርድ ያስፈልጊው." አለኝ፡

አመደ ቤት አለ! ለጠቅላላ ለማውቅ ቅመ፡

“እኝም በላ? ለምን በላ ተከራከሩት?” አልከተ፣ መደንበኛ እንዲያውቀ
አየተጠኑዋቂቱ፤

“እኝም አውጥለሁ በላይ ነው? ማን የወጥሙ እንማሪሁ፣ እንደናው ፍጥ፣
ለነዕዃን ማሳር ምን ይጠቀማል?” በላ ካብድ መግት አቀረበቻ አሉ” አሉ፤

“እኩል?”

“እኝም ከርከራና አዲስ መንግሰት መምጣቱ ገጥመው፤ በዘረኛ ለይ የሰውናው መሆኑ
ተፈላጉ ስለንበር፤ አስፈላጊ የሙያ ፈቃድንም አስመልሰለት... ይኩው እንደንም
ለማካም፤ እኝም ለማስተማር በቁ ይባላል” በላው አጥተዋም ነገኝ፤

“ወይ ጥሩ ይገርማል!” አልከተኝ ለራሳ፤ አውነት ከሆነ ገና በዘረኛ የሚዘከሩት ታሪክ
እንዲለን ሆኖ ተስማኝ፤

“በጣም የሚገመው ይግባኝ ምን መሰላም?” አሉ፤

“እኩል ለለ ይግባኝ ምን?” አልከተኝ፤ ለወቅ ሁሉ ለእኩል ለመንገር ተመክክለው
የሚሰሩ ሆኖ በኋላ፤

“እኩል ከዚ ለመተካሶ የስራታቸውን መበቁ አይከፍተም መሰላም?” አሉ፤

“እኩል ለለ!” አልከተኝ፤ እኩል ለመረመጥ መሰላም፤ በጥምናም መሰከ እያወደኝ ያለው
እኩል ለመንገር እንደማቻቻ ለመረመጥ አይችልም፤

“እኩል ከዚ ነው ለመተካሶ! ያለው ሁሉ ተደናዋቸ የወደደረሰ ሁኔታ እኩልናሁን
እኩል ከዚ ነው አይገኘንም፤ ለደሆነ ማን አሳይጣ፤ ያንተ ነው!” ለተለው፤
“እኩል ከዚ ለደሆነ እኩልናሁውን ይለለ!” በላው ‘ከደተ’ እያደርጉቸውም -
እኩል መበቁዋንም፤ ከዘረኛም ያለው ሁኔታ ለዚህ የተ ሂደከኝ የተ’ ለተለ
‘እኩል አለቸበት’ በላው መረመጥ ተመለከተኝ፤

"ከዚ የወንጀል አለ?" አልከተ፡

"አለ የወንጀል ይህንናል? እንደ እንደሆነ አገል ለቻቸውን ይዘረሰለት፣ ከዚ በኋላ በፌርማ፡ የወንጀል ያመጣል? የወ አድማውን በበታችነት አየገሩ፡ በስቀኑ ለኋን በማሳተማር አያዥጡ፣ ላይ ለፍን ተከበርና ተፈርቶ፣ ወሰጥ ወሰጠን ተወተ አየበላው ይኖረል... ይለሉ፡ የህጻዊ የወንጀል" አለኝ፡

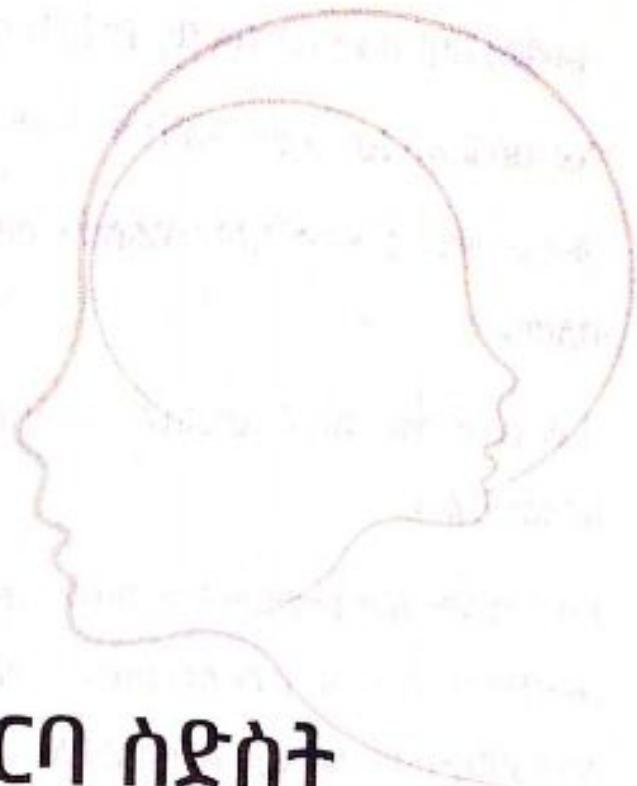
"ወደ ጥጥቶ!" አልከኝ፡ መንቃለቱን በቀኑ አይ ይገኘ መረጃዎን በመመርከገን፡

"የወንጀል?" አለኝ፡ የወራው የወንጀል እንዲከበሩቷን አያዥቷም፡

"የወንጀል! እንደዚ ነው ይኩን ስወር ይግባኝው? አወነት እንኑን በይሁን የሚመስል ነገር አለው" አልከተ፡

"እኔ በጥም ተና ሁከጥም ነው! ነጥም በለሽ እንደአና የወንጀል የሚታወቂው መስለሽ፡ ከዚ የሚገኘውን የህል መውሰድ ነው" አለኝ

በተጨማሪ ተንቀሳሽ፡ ወደ እስከ ተለጥሱ መቀመጣውን በመደግኝ፡ ተከር አድር አየሁት! በዘረኛ ስወነት ይሆ ሁሉ ወረ የት በታ እንደታጨቀ ገመኝ፡

ምዕራፍ አርብ ስድስት

“ሀገር ተቀኑ የት!” እለ አያቴ፣ ትናንት ከመጥቱ ማከም ጋር ቅይታውን መርሆ
ሰመሰሳ፣ አያቴ አስተዳደር ከጠለው እንቅልኝ አልነቻም ነበር፡፡ አሁን ቅዱት ነቀቅ
መናገኛቸኝን ነው፡፡

በአያቴ የመጨረሻ ቅኑት ተናው ወጥቱ መዋል ለላላስቻለን፡ የግል ስራውን በፊቃዎ
አቶም ካለሁ ጋር በተ አውላለሁ፡ እንደ አውነቱ ከሆነ ካለ ጋር በተ አውላለሁ
ማለት አውነቱን የጽልከተትን የህል ለመፈጸም ነው እንዲ በዘዴውን ጊዜ እስ የለም፡፡

በቀኑት ቅኑት ለንቂ ቅርቡ አብረን እንበለለን፡ መብላት ከተባለ፡፡ እስ አልጋው
ሁለም አንድተኝ ለመጠረስ መሞዝኬ ለተንታ ለለማየሻልጠው፡ ከተጋደመበት በቀሳታ
እግዥ ከግድግዳው ጋር በተሸጠ አጠብቀዋለሁ፡፡

አያቴ አንድተኝ መንታ ስውነቱ ለይ የቀረ አይመስከለንም፡ ለረጅም ጊዜ እኔ የሰውነቱ
አያቴ ማለቅ መግቢ አለመብላቱ መከንያት ነው በዚ በማመን፡ በዘዴ እንዲበለ
አለም እኔ እንዲበለው እንዲፈጸድልን በለምኑው እኩረኛን በዚል፡፡ እንዲውጥም
እኩረኝ፡፡

"እባባሪ! እባካሁ ምግባር በላ በጥም አየከናሁ አብ ነው." እስ በጠረቀዎ::

"እይ ከስቱ አብ አይደለም" እለኝ፣ ቅርጥም በላ::

"ተደያ ምንድን ነው? እስከ የሂሳሁን ስወነት አየው አጥንት በቻ ሆነኛል አብ፣
በለው::

"እይ የልጅ ነገር ከስቱ አይደለም በከኩ! አይመን ሲገኘ ቅጽ ስለሚሰሩ ነው" በለ

አሁን ስሞው አውነትም ቅጽው በጥም ስፍቶታል፣ ማን ሰበ አይቀንም! አሁንም
ሁሉንም የሂሳሁን ነገር ሲሆ ለመከወን ወሰኖ ቅጽልል:: እኔም ይህን በየው የፈቅድዎን
አንድያደርግ በማግኘ በቻ አተባበረዋሉ::

ከከልዎው ለይ ወደ ባድንግዎው አስተባቸው ከንተራስከት በቻለ፣ ተንሱን የከልጋለ
ጠረሻዎ ከዚት ለፊቱ በከልዎው ለይ አጥርለታሉ:: ሁሉ፣ አግድቸው በጠረሻዎ እና
አልፎው ሲታይ መማሳያ አንድ አግር አይመስለም:: የሆነው ሁሉ አብን ምግባ
አይመስለውም:: ያቀርብከትን ለመብለት ይሞከራል፣ እኔ ከዚት ለፊቱ በከልዎው
ተደየ ተቀምጭ አይነት ፌላና በማየት በኋና አየተነበረሁ አጠብቀዋሉ:: የፈለጋን
አንድያወረኝ::

"ሁገር ተቀኑለ ፍት" እለኝ በድርማ፤

"የምን ተቀኑለ አብበ!?" አልከተ፣ አሁን አሁን በቀጥታ ለተጣረኝ የሚፈልገውንን
አንዲሁ አንዳኛው ነው የሚፈጸምረው::

"የሰው!" እለኝ፤ በእርታታና እርግጹነት::

"የሰው?" አልከተ፤ በድርማ በጥያቄ አየመለስከለት::

"እወን የሰው ሲደኝ! የሰው!" እለኝ፤ አሁንም በእርታ፤ ምንም የመቀበጠር የሚከተሉት
አገሪሁበትም::

የግዢ አልከኝ፡ እንዲሁ መቋቃ ስጋቶ ከድመራ፡ ለል የተዘጋጀው በዘር እንደለው
ነወምድ፡ ለለተማርሱት በተወጣለት መጠበቅን ለጥምክትሁ፡፡

በወጣሁ የሚችሉል ለበ ከሳይቱ ገዢ በመኖር ተወጣለሁን በረከ ተምህራዊ ከአዋቀ
ገዢ መኖር ለወጣት ሁይወት ጥሩ ለጋጥ ነው በየ አሰጣለሁ፡ አለበለሁም መቀበባና
ግራ መጠበቅ የነበሩ መገለጫዎች ይሆናሉ፡ ከያቴ 'ሀገር የሰው ተቀኑለ ዓቸው' ለል
እንደሞ ይህን ማለቱ ይሆን በየ አያስተካኝ፡ እስ ቅጠል

"አያስ ለይ! እኔ በኋርከብት ኮሙን ሁሉ፡ በዘር የሚያከራከሩ፡ የሚያከራሩ፡
የሚያከራከሙ፡ የሚያጠቃ፡ የሚጠቃ፡ የሚያጠና የሚያስጠል የሀገር ገዳታች
በኩሩ፡"

"እኔ!" አልከኝ፡ በመከከል ከንግግሩ እረፍት እንዲያገኘ ሆን በየ እያችለጥከት፡
አለበለሁ እንዲሁ ከለደረግኩ ለኋገራት ያስበውን ሂይቃዎች ወደ መጠበቅ ለመለሰ
ይችላል፡ ከያቴ ገዢ የሚሳይፈውን ቤቱ እንደሆት ቅጠል መኖር እንደለበኝ
አየለመሪካኝ ነው፡፡ ነጋ በዘዴ ይረዳ እንግዲሁ እንዲ ይህ ነው፤

"ሀገር የሚያጠቃን ነው? ሁገር የሚያጠቃን ነው? የሚያጠቃን ነበር? የሚያጠቃን ይህን? እንደተሰረ ይህን?
በዚ በዘር ተማሪትን" በለ፡ እኔ ለለቻርጠው ሲሆ ፍቻን ይህ መፍዝዝ ይመራ፡
ስከንድ ፍቻ፡... እኔ ተጥ በየ አጠብቀዋለሁ፡

"የታረቸ? ለታረቸ እንዳን ተለጥምኝዋለሽ፡ የን ማርቸት የሚሸጥምርሽ ለቀናን ቅድመሽ
የጥናትንበለው ለመተጥምን ይመስልኩል?" አለኝ፡ የወራውን አቅማቷ መለም በመለም
በመቀርር፡

"እኔ እንደ የሚያጠቃን ነው?" አልከኝ፡ የንግግሩ አቅማቷ በቀይርም፡ መመለስ
እንደማይቻር አውቻለሁ፡ በዘዴ ለይ ይግባኝ ይህን! ለእኔ ሁሉም የርስ ወረምና
ይከማመኝል፡፡ በሚያውራው ሂይሆን በማውራታቸውን፤ በጥምኑስማው እና
በጥምኑስማው ሂይሆን እብሩን በመስማታቸውን፤ በጥምኑው ሂይሆን እብሩን

በማኑታትን አይደረግለሁ:: ከመኖራችን በላይ አብረን መኖራችን የህይወት ትልቅ
በረከት ነው!

“መዘገባት ነው” አለኝ፡ የጠየቀኝን አያመለስ፡

“የጥናን መዘገባት?” አልከተት

“የሂሳብ መዘገባት . . . አንድዚት መጀመሪያ እንደሚያስገኘው ከዚያም እንደሚያስፈልጉ
ልንጻን አልቻልም፤ ጉልበት ቤትኩም ቅጂ የለውም፡ ቅጂ ቅጂ ጉልበት
አይደካምም - በእነ ነው:: ማሳብ ነው ቅጂ የሚያከመው::” በሎ አስረዳኝ፡

ለጥናን ወረቀት እንደቀኑ ግበኝ፡

“ሆነህ... ማለቱ፡ ልትነጣረኝ የፈለግዕው በገኘሁህ?” አልከተት፤ በዘመኝ ወደጀመሪያ
ጨዋታ ለመፈጸም በማስተካከል፤

“አይ... እርቃና ሲደምም ነው ያልከኝ አብ! አሁንም ቅናን መዘገባት አለ?” አለኝ፤ ፊጥጥል
በሎ ነው የሚያውሬኝ፡

“አናስ?” አልከተ፡

“ይሁሽ ማሳብ ይኖሩትኩል ላይ! አንድ ወረቀት ይሞላሽ ከጠና በቁ ቅልጠ ነው
የሚቀረው፤ እንዲው እንደሸህ እንዲገቡ አይነት በረከት ፍጻፍ ከልሰው - በግርጻው
አየተከተለች የምታስተዋስ” በሎ፡ አሁንም በፈጥሮታ አያኝ፡

“አስተዋስኝ የጀመሪክተትን ማለት አይቀልም? ይህን ሁሉ መግኘት ከምታውርድልኝ
አልከተ፤ እኔም በተራው አያቀለድኝ፤

“የማን ካር ሆነሽ! ‘የገባሽ አብ ነሽ!’ - ነበር? አናትሽ ከጠደቂያ ጋር የምት-በብለው፤
እንደም እንደሸህ ነሽ የገባሽ!” አለኝ፡

“ቅናን ማለት ነው?” አልከተ፤ ወረቀት እንዲያቆም አልፈለግኝም፡

“ይገመግል! እኔ ሰራ አብ አላው-ቀውም፡ በኋላ ከመኑ አልነበረም እንደሸህ የለቁን፤

የባሁ! የባሁ!" በለው ነገር - እኔ ማድረግ አላው-ቁጥም" አለኝ::
 አልሙ ማድረግ አንዳቤያ ስጋል አላው-ቁጥም" አልከተት፤ በወሰን አየቀበጠረ አንዳልሆነ
 አየተመኅሁ::
 "እኔ አብ ነው የጥጋልሽ እኔ የሚገለው-ቁዬ፤ አንችም የሚታወቁቁዬ፤ ያለደግኝበት
 የሚከናወኝ ጥን በጥም አበበቻ ተጠቀሙው የነበረ ነው" አለኝ::
 "የባሁ!" አልከተት::
 "የባሁ አንግዲ ይህ኏! ፈጣን ይደረጋል!" አለኝ:: የሚገኘን አንዳልቂጭ ከተከናወ-
 መሆኑ ተያሉሁ::
 "የባሁ?" አልከተ የይጠረውን አንዳጋጋር መንገዶች አየከራተካለት::
 ነኝ በአፍተኛ እና በአንድ መከከል ያለው አንድነትና ልቦነት አንድ ለያምታታ
 አንድሣች አያስብከኝ ነው" አለኝ::
 "የን አሳሰብ?" አልከተት::
 "የባሁ አንዳሁ ነው!" በለው ተከዘ::
 "የባሁ ተከዘበበበኝ አበበው፤" አልከተ፤ እስተ ለተከዘ እኔንም ይጋኙኝል::
 ሪፖርት አይኖም አተከሱ አያየኝ ቅጠል::
 "ዚ! ያለፈ እና የሚመጣ የለም፤ በአንድ ስው ሁይዎት ወሰኑ፤ በጥቅል የሰዋች
 አይዎት ወሰኑ፤ ያለፈም የሚመጣም የለም፤ 'ደርሃ' የጥምንጠው፤ ያለፈ የጥምንጠው-
 ንዑስ ተከሱ፤ ተመሳሳይ ቤቱ ነው፤ የሚመጣ የጥምንጠው በኋህ ይሆናል በለን ከለኝ
 ነው፤ ቤቱ የሚመጣው ሁሉ፤ ነገር የሚበለው ሁሉ ማሻሻት እና ተስፋ ነው!
 የባሁ አልከተ፤ የጥምንጠው የለ አንድ ያልነበረ እና የሚይመጣ ነው፤" በለው አቆሙ፤
 "የባሁ አንድ ነው፤ የለው አሁን ነው፤ የለናው-ም እናው ነገር፤ ከዚህ ወርሱ አውንታ፤
 "የባሁ አንድ ነው፤ የለው አሁን ነው፤ የለናው-ም እናው ነገር፤ ከዚህ ወርሱ አውንታ፤

ከዚህ ወጪ ገዢ የለም!" አለ::

ለው ሁሉ አድማው ስጋፍር የመፈለሰኝ አቅሙም እንደሚጠቃል አያቶ ጥሩ
ማስረጃ ነው::

"በጥም ተፈለሰኝ አብ አባብ! ችሎትናቀኝለሁ!" አልከት በማግኘት::

"መፈለሰኝ አብ ለሁሉም የተሰጠ ነው፣ አታዥ-ቁጥም እንደ!" አለኝ::

"እረ-ተወ!..." አልከት በሁኔታው አየተገረምኝ::

"አዋጅ! ለሁሉም የተሰጠ ነው፡ መጠቀም አለመጠቀም የጋለበት ፍላጊትና አያዝ
የይቀማል፤ ችሎታው ጥን ለሁሉም አብራ የተሰጠ ነው::" አለኝ::

አያቱን በህይወቱ ከጠቀሙት ወሰኙምኝ መከከል ቅናዎ፡ በኋይ በረታዊ መውጫ
ይመሰለኝል፡ በተለመ በረታዊ በመውጫቱ የተነጠቀውን የጋል ገዢውን ስይረዳድበት
አለመልዕል፤ በመሆኑም ለመኖር ገዢ ልዩ እና አልቀረም፡ በኋይ በረታዊ በይወጣ
ጥር የመኖሪያ ገዢ እና ቁጥር በለንኝ ነበር፡ የመኖሪያ ገዢ እና ቁጥር ማማሪቱ ይሞላ
የሚያወቁውን በማግኘት አለማውቁን ለመቀነስ ዕድል የፈጻሚነት ይመሰለኝል፡
ለዚህም ይህንና በጥናትም ጉዳይ ላይ ለሰንጻ ችሎ ለመቆምናም ሆነ ለመቀነስ
የማይቻገው::

"እንደት ነው ለሰው ሁሉ የመፈለሰኝ አቅም የተሰጠው?" አልከት

"ልቻ! ይሂ መቻም አይጠቀሱም፡ እንዲው በነጋግዜው በለሽ ከልምነ በቀር" አለኝ::

"አብ! አብኩ አስረዳኝ?" አልከት

"የመፈለሰኝ አቅም ማለት አብ ጥጋግጧው ወሰኙበበት የለውም፡ የማለበት ሆኖ
መጠቀም ወይም አለመጠቀም ማለት ነው::"

"የተናወን የማለበት ይደል?" አልከት::

"ነገኛ ፍት ለፈት ከሚታየው በቻ ተከለቶ ከመረዳት፣ ፍት ለፈት በሚታየው በቻ

ከዚህው ይልቅ፡ ገዢ-ሰን ስይሆን ተቁለን ማየት ነው፡ አለኝ፡

“አልጋጥም?” አልከ-ት፡ ቅን አየጋጥኝ፡

ድንት አንድ ገዢ እንደመጠበት ለው በርግግ በለ፡

“ይኩዎ ይኩዎ አየጊ፡ መቆየት ይገኘ ለው መቋሙ ከልማት ማለበ ይዘገራ አንድ
ማስታወሻ አይቀርም!” አለ ይስታወሻ ከሬቱ ለይ ተዘርጋይ፡ በመደሰቱ አኔም ይስ
ለኝ!

“እኔ! አንድን አስታወሻ፡ ፍጤን ንበር አንድህ የጠና-በህ?” አልከ-ት፡ ገዢ-ቃቃን በዘ
በታ በመጠገጊ አኔ ሪሳኔ ለመከተል ተቋማይያለሁ፡

“ቅድም ሆኖ የሰው ተቁጽለ ነው! ንበር ያልከ-ሽ አይደል?” አለኝ ለማረጋገጥ፡

“አዋጅ!” አልከ- አየተገረምኩ-ኝ፡

“ከዚያ ደንብ ሆኖ የሰው ተቁጽለ ነው? የሚን ነው? የሚን ንበር? የሚንስ ይህን?
አንድትኩ ይህን? በለን በዘ ተጠኑትን ንበር ያልከ-ሽ አይደል?!”

የከኝ ከዚህ ቀድም ከአርፈኝ የሰው የሚመጣ መርከት አንድታወሻ መለያው፡ ንበር
መደገግም ነው፡ የለቻዎ፡ አንድህ ቅል በቻል ይህንስ ማለቱ አልመለሰለኝም ንበር፡
በጣም ይገርማል!

“አዋጅ!” አልከ-ት፡ ገዢ-ቃቃን ከላኔ በለይ አሉ ለማስታወሻ ፍጤንም ተርጉር የለኝም፡

“አዋጅ! ከዚህ የሰው የጠና-ኝ፡ በዚህ ገዢ አልተጠኑትኝም፡ ተጠላን አንድ!”
አለኝ፡

ይህን ለማለት በቻ ከዚህ ይህንን ሆነ የጠበቃዎ፡ ነገሮ ያሳካናል፡ አሉ ቅን
አልፈረሰም፡ ቅጠለ፡

“ከመግለት ይልቅ በንጂጂት ዓይ ሆኖ ተቁጽለ መሆና ይገባን ንበር” አለኝ

“ሀኖ የሚን ተቁጽለ ዓይ?” አልከ-ት፡ በድጋጋሚ ወረያችንን አንድ አዲስ የጀመርን

የህል አያተለማኝ::

"የሰው አልከኩ አብ! አትለማኝም እንደ?" በለው ተቆጣ::

ቁጥውን አልጠበቀሁትም ነበር::

"ምን ሆነዚ?" አልከኩ፣ አልጠበቀው በመቆጣቱ እናም ተቆጣሁ::

"ይህንኑን ለምን አትለማኝም?" አለኝ፣ ተናደድከኝ::

"የት በታ ነው ያልሰማሁሁ?" በዚ እናም ተቆጣሁ፣ አሳተኝ እና አያልከኩ እንደሆነ
አልተውቀኝም::

"ምን ፍር አለው! ለው ከልሰማ መናገር የምን ይጠቀማል? የምን... አይነት... ዘመን
እንደሆነ!" በለው የደረሰ አፈቻቸኝም ስራውር አውኖሙታው፣ በጥም ተማረረ::

"እንደ የምን ሆነዚ? አሁን ይህን አልነበርኩ እንደ? ሆሃ! ሆሃ!" አልከኩ::

"የምን ሆነዚ? ጥሩ ለገኘ አልጠ ለይ ተኋድል በለሽ ነው?" አለኝ::

ይህንን የምንም አልተዘጋጀሁበትም፣ የምን ማድረግ እንዲለበኝ አለውቁም! ሲልከኩ
ይገኙ ከመቀመጣዊ ተነስሱ::

"ቀጥሃበኝ!" በለው ተመዝግበኝ፣ ደንብበርበው ወጪ! እንዲሆስፈጥጥላኝ ሲመዝግበኝ;
ድምጽን እንኩን ከፍ ለያደርግ፣ አስቀድሞ ይቅርታ፣ መጠየቁ የሚያስፋልበው
አስተማስኩል ይረዳ በተሟተኞች ነበር:: ተመልሽ ተቆመጥከኝ::

"ቀጥሃበኝ ስማኝ?" አለ አሁንም በቀጥ::

ገዢ አልከኩ::

"እንዲውቁም ተይመ! እንዲሆሁ ከዚህ..." በለው፣ ለመንቀሳቀስ ለማከር ተንሸቻ በረከብ
በአልጠው ለይ ገበጣት፣ ደግነቱ የምንም ተከተሉ ነገር በረከብው ለይ አለበቀመጥዋው::
የዘን ልቦን ወጪው:: ለአሳተኝ ለእናም አዘጋጅኝ:: አስተ ይህን የከል የሚኖረው የምን

በወጪው ነው? እኔና ለፌዴም አዋጅም ከልሁን በመከከል የጥመላለሰው ለጥንቃኝ
ነው? አንበብ ሲገድ:: ወሰንናን የሚሰማኝ የጤት:: ለበን ችሎቶ ሆኖ ወሰን ለከተተሽ
እሉት ለቁ የዘኝ:: ይሞዕ አውጥቷል በለቅስ ፣ኝ በወደደክና! ጥን በማን ላይ ለማን
ይለቀባል! እኩኖ ማልቀስ አለመቻል፤ ህመም! - ህመም::

አየች፣ አባባብ! አንደዋርክ ተጠሪው:: ከልቦበት ያደግኝበት ለው:: አባባብ!
በሸ የገባው! መሬዳን ሂሳብ:: መሬዳን የለለው! መሬዳን በኋረው:: መሬዳን የማይቻል
የልተቀረበ ተልቅ ዘዴ! የዘኝ ለበለበኝ:: አንበ ልቱን አጠመቀው! አጥም በለም ማልቀስ::

"ወይ ለፌ! አሳዝነትኝ!? እኔ ለለቅስ እኔን! ወይ ለፌ! ፣ኝ አድርጋ ይሆን?" አለኝ::
አሁንም ለለ ይንገኙ ለውጥ:: አየሁት፣ ከርምት በለም፡ አናብ የደበደበው ሁኔታ ለፌ
ይመለለል:: በአንበብ መከከል ፍጻሜ አልከኝ:: አስጥም በአንበብ መከከል አነጠር
በየት ፍጻሜ በመርከት ፍጻሜ አለ:: በፈጻሜው ወሰን፡ ተቀኑን ያለውቆ ለው-
ይቅርታ የሰማያው መሰለኝ::

"ቻር የለም አባባብ! ይህን ነኝ፣ አንተ ይህን ነህ!?" አልከተ::

"አዎን ይህን ነኝ!" ለራ ሁለታቻንም ከት በለን ስቀን::

"አሁን እኔ 'የህን ነኝ!' የጥል ለው ነኝ? የልከተን አስታውሰዶን ነው አይደለ!" አለኝ::
ይህንንም በማስታወሻ አየተገረምከኝ ፍጻሜዎችን በአዎንታ ነወጣከለት::

"ጥን ተደርጋዋለን አንግሩሁ!? ለማንኛውም ፣ኝ ነበር የጥናውራው?" አለኝ::

"በኩር የሰው ተቀናዣ ነው የሚለውን ስታብራራልን ነበር" አልከተ:: በወይይት
የመቀበል አቅሙን አየተጠራመከኝ::

"አዎን አዎን! ከመጠለት ይልቅ በንጂጂት የጋይ ይህ ይገባን ነበር:: አንደ እኔ አይነቶችን
ደግሞ ወዕት አይገባንም ነበር::" አለኝ::

"አንደት?" አልከተ::

"ՅԵՒ ՄԵՀԻ ՔՐԻՄ ԴԻՔԱՆԻ՞" ԱԼՅԱ ՊԵՂՋ ՈՄԵԿԻ ՀՈՅՁՄԱՄԱԿԻ ՓԵ ԱՅ
ԳՐՎԱ Ս-ԱՇԽԹ ՀԲԻ ՈՒՅԼԻՎ ՀՆՁՄԱՐՁԸԸ ՊԵԿԱԿԱՎ ՊԵԿԱԿԱՎ ՈՅ ՀՅ ՈՄԿԻԿՈՒ
ՎՅ ՀՅ ՀՐՅԻ:

“እወ፡ ‘የእኔ’! የሚለው ንገ ሁሉ የሆነን ቅሬታ እያነት የሚያደበትን ነው፡፡ አንድ
አይም ጽጾች እናን ባትመከራም እንዳን፡ ወጪ ወጪ እንዲ ንገሰን እናን ይመስላል
ማለት አፈልጋለሁ፡፡ የሚይተዋኝ ማቻርታት እንዳን ቤሮ...” በለው ቤትግባታ አዋጅ
ቀበሌ፡፡

"እናስ?" እስከታወቂ

“የኋገም ህገር አንዳደር ነው. የሆነችው:: እናን ሆነች፣ ልሳቻንን የምናይበት፣ ባን ተማሪ አያንዲናቸውን ልሳቻንን ስይሆን ተባቻንን በታ ሆነ የምናይበት:: መግለጫ ያለመናገዣ ተማር አስተ ነበር:: ስው. ልሳቻን የሚያይበት:: የእኔ ነው. ለማለት የሚያየው ይፈልጋል:: ከዚው የሚያየውን በው-ሰጠ. አዘጋጅ ካላውቀው. ባን ይሰጠል:: የሚኖሩት በቁ አንካን የሚያውቀው ይሆናል” በለው “አሁን አንካን አዘጋጅ በት የሆነው አብ ይሆው ነው!” አለሁ::

"Հ՞ՔՆԴ՞Շ?" հղիւնակ

“እንደ! በእንደ ገዢ እና የእኔ ወሰጥ ሲደበለች የእንቃጣም የበተማ ሁኔታ በኋላ
ተደበለለች፤ በአካባቢያችን የምናየው ሁሉ ከው-ስጠቅን ተቀጥሎ የተረሱበኝ
የውጭው ነው፤ ለለ ፖሮግራም ትርጉም የለውም” አለኝ፤ የሚለው ገብቶች ያልማት፤

Ազգային համակարգը կազմութեան

"Հոգի!" հռիդ

"ՀԱՐԴ ՃԵՌ!" ՀԱՅ

“ՀԱՅԻ ԵԼՈՅ” ԱԴՐԻՊԵԼՔԻ Հ. ԱՐԳԻ” ՈԲ ՄՊԻՒԴ

"Ահա, ինչու ունե՞մ այս կարծիքը? Ի՞նչու այս կարծիքը առաջանալու համար պահանջված է այս գործությունը?"

ՊՐՓԻՆԴ

479 $\pi\pi^0$ $\Lambda\bar{\Lambda}$

ՀԵՂՈՒԹՅՈՒՆ ԱՎԱՐԱՐ ԱՎԱՐԱՐ ԱՎԱՐԱՐ ԱՎԱՐԱՐ

ወይለ አያቶችና የወ? አለኝ ለማረጋገጥ

ՀՔ ՀԱԼԻ՞Ն! ՃՈ ԴՐՁՄ, ՈՒՍՏԸ
ԿԲՈ ԴԱ ԸՆԹԱ ՀՅԵ! ՊՈՅ ՆԻՍ? ՊԳՆՄՎԾՆ ՂՓՈՃՍ? ՄՊԻՏԸՆ?

በኢትዮጵያ አውራድኩንት::

Այս գը բրիգ հա հաշեմութ:

የዚህ ነገር?" እኔ አሁንም ለማረጋገጥ::

"Որո՞ւ Ես Առաջին քողց ԵՍ ԿՈ... " Առ ՓԲ Առ ՀՐՇ: ՀՅՈՒՓԻԴ:

Digitized by srujanika@gmail.com

የመጀመሪያ በፌዴራል ከፌዴራል

"ልጅ! በስዕም ወሰን ሁሉ የሚጻቀቷል ፍላጊት አለ" እሉኝ::

"የምን?" አልከተ::

"በልዕነት ሁሉን የሚውቅ :ሁሉን የመሆን ፍላጊት አለ:: በወጣኑንቱ: የነፃነት፡ የፍቅርና ሁሉን የሚደን ፍላጊት አለ:: በተፈጻሚነት፡ የሂድል፡ የሰራተኞና የከብር፡ የሂሳብ ተሽያጭ፤ የበተሰብ፡ የሚህበረሰብ፡ የደረጃ፤ የበቀል ሁሉ ፍላጊት አለ:: በስተርቃናም አንዳሁ፡ የኖሩትን የመቀበል፤ የመርቃት ወይም ደጋማ የመጥር ዕድልን የመረለግ እና የአምበር አላረጋም ፍላጊቶች አለ::" በለ:: በረዕሙ አብረራልኝ::

"ስለዚህ...." አልከኝ፡ አዘዚ ድረሰ ያለው ገብቶች፤ በተወካይ የሚውቀው ነው::

"ስለዚህ አናትና ለልዩ በጣም የሞትመናው፤ በደረሰሰበት አድማ ሁሉ የሚናገኘ ፍላጊቶች - በኋላ የሂሳብ ገብቶ የሞትውጭበችው፤ የማትታሰቦችው፤ የፍላጊና መሳከት አለመሳከት ስይሆን ሁሉንም ፍላጊት ያለኝ እና ፍላጊዎን ለማርከት በሞትሃቸቦት መንገድ ሁሉ ቅናው እንዲገጥምኩ፤ መንገድ የጨዋታ የህል የቀለለ አንዳሁንልን ካበር ማቋጭ!" እሉኝ::

"የህይወቱ መደረሻ፤ መዘረም የሚደግጥመው በፍላጊቱ መሳከት ስይሆን፤ 'ሁለም ፍላጊት ያለት ሲው በመሆን ነው፤' ማለቂቷ ይሆን?" አልከተ::

"ቴርጋም ከረሰ ነው ሌጅ! የእኔ ማለንተ የተቀበለከተን አደራ ማስተላፊ ነው!" እሉኝ በቀርበኝነት::

አንደ ደከመው ያስታውቷል፤ 'ለለኛውስ?' ለለው አልቻልከም::

"እባባሪ! አሁን በታርፍ አይሰራም?" አልከተ::

"ከከረፍት ላይ ሙን ይታረኝል ሌጅ? እኔ እኔ የከረፍት ባርከና ነኝ" በለ:: በአዲዎች
አይ ለመንደበለለ ባከራ::

መጀመሪ አርበ ስበት

ለይ፡ ወለደንት የማይራልታ ምስጠር ነው፡፡ አናቸውም ሆነ አያቶ አኔን ባላለው-
ው-ሳይታው በመሻናት ጥያቄዎን ባለሙያለሰ መልሰው-ልኝል፡፡ ተምህርት
በተ መሸጋድ አልቀረብኝም፡፡

አናቱ በጠዋት ተነስታ አኔን ወደ አዲስ ተምህርት በተ ለመውሰድ ተኋቁ ተኋላለች፡፡
ከሩህ ቅደም ለብኩው የማግለው-ቁ አዲስ ልቦስ አንድለበስ ለጠቃኝ፡፡

“ይህ ምንድን ነው?” አልካት፡

“የትምህርት በተ የደንብ ልቦስ ነው!” አልቻኝ

አተከራ አያዝት አንዳደባገኝ ገበት፡፡

“ሁሉም ለይች አንድ አይነት ልቦስ ነው የሚረበበት” በለኝ፡ ለማይራልው ጥያቄው
ተዘረዘሩት

“ለምን?” አልካት

ተቀመጥቻ፤ አናቱ ከተቀመጥቻ፤ በእብዛኝው የማይገባኝን ነገር ወይም ጉዳይ

ለማስረዳት ነው::

"ሁለም ለች አከል ስለሆነ ነው:: እንደ አይነት የደንብ ሌብ የሚለበትና አለችና በአርጋጥ፣ ከፍጥና ተምህርት በታ የሚባለው በታ መሸሪ እንዲማስፈልግ ስላለውችና:: እናቱ የዚህም አይነት ተጨማሪ የሚከናወት እንዲገኘኝ ለመግበር መቀረብ ግዢ::

"እልጋባኝም?" አልካት::

"ማለት የፈለግከትና:: ሁለም ለች አከል መሆናቸውን እንዲረዳ መሰከና አጠማኑ ስለሚረጥርለቸው ነው እንደ አይነት ሌብ የሚለበትና" አለች፣ እሁንም በተወጣትና በጥንቃቄ ነው የመለሰቻልኝ::

ከአመለሰው እንደራሱችና ስላውችና ተንጂ ባር የሚል ስጋት ተስማኝ:: እናት ለችን ለምን ተረሱለች?

"እሁንም እልጋባኝም?" አልካት::

"ምኑ አለማኝ?" አለችና፣ በፈመምና የሚገባኝ መሰረታዊ::

"ሁለም ለች አሁ አከል አይደለም!" አልካት::

እች ላይ መደንገጥ አስተዋዕከኝ፣ እናቱ ተገርመኝለች! እንዲንድ ቤቱ የምትለው ይገባኝል፣ ለለ ቤቱ ደግሞ ግራ ይገባኝል!

እናት የማትረዳ የሚስጠር!

"እንደት አለማኝ!? ይህንን አሁ ማውቅ አለብሽ፣ ሁለም ስው:: ሁለም ለች አከል ነው:: ይህንን አባብ አለበትምንረም እንደው!?" አለች::

በዚህ ቅጽበት ስሙ አስከተመራ ይጠበቅ የነበረ ይመስል::

"የዚህንን ነው ያለበትምርካት?" አለ አያቴ:: ወደ እናቱ መኝታ በታ አየዘለዋ::

"የደንብ ልብስ ልቦሽ የአከራነት ማሳያ ነው ስለት አሁን ስለ ሁሉ አከራ አይደለም፤
በላ አሰራኝጠቃኝ" በማለት አበቃቻ አቀረበች፡፡

"ስለ ሁሉ አለልካም፤ ለይ ሁሉ ነው የልከት" በዚ ለከዚ ማስተካከያ አከራለት፡፡

እያቱ ሁሉታችንም በፈረቻ አየሩ፡ አንድህ ሲያደርግ ለምን አንድምን አውጥለሁ፤
ሁኔታውን ገምገማ አስተ ቅጂ ወሰት የመጀከተው መልሰ ለመሰጠት አየሩለ
መሆኑ ነው፡፡

"እኔ መግባብ! ሁሉም ለይቶ አከራ ዓቃዎች፡ ይህንም ተወቂ የለም አንድ?" በለው
በማስረጃ መለሰልኝ፡፡

"በለዚህ አንድ አይነት ልቦስ ለለቦስ ደግሞ ይህ የበለው ይጠቀዋል፡ አበረው
ለመሆኑ፤ ለመጠውት አይታገኙም፤ ተምህርታቸው ላይ ለማተከር ይቻላል፡ እኔ
ለውለኛም ደግሞ ጥሩ ነው፤ የምን ለለቦስ አየሩ በየቀኑ ከማሰባ ይገለጋል" በለ
በአንድ ጊዜ አመራቸችው፡ የመልሰ ዓይ! ለተጨማሪ አንድህ ነቻ፤ የመግለጫን ሁሉ
ትክክልዋለች፡፡

"አንድ እኔ አበባባት! በቁ ተሰበሰ እና ተረድ የምን ማባበል ነው!?" እኔ እያቱ፡፡

የለው አካሄድ ይጠቀዳል፡ እናቱ የመለሰቸልኝን በመጠየቅ በቁ ቀንን መለያ በት
አውላቸው አንድምቸል የውጥል፡፡

"የዚ!" አልፏት እናቱን፤

"ምኑ ለይ!?" አለቸኝ፡፡

"ዋ-ና-ው የዚንያት!" በዚ ደንጋጌ ሪፖርት፡፡

"የዚ! ምኑ ነው አስከ ወርዎ የዚንያት?" በላ መየቻቸኝ

"እው……!" እኔ እያቱ

አሁ. ገብቶች፣ ለደነገሩ፡ በወለደ ተቋርጥ የቆሙ በንግድነት መሆኑን እውቅል፡፡
እናም ለእኔ ይበሉ! ባለቀ ስሜት ከልደ በመዋሪ ለቻን ለያሳይታ፡፡ ያልጠው ህሉ
ገብቶች፡፡

“የደንብ ለበለ የሚያስፈልጉት ቍናው ቁጥናንያት ወለደን ከህሳብ ለመገባብ ነው..”
አልፎት፡፡

ሁለተኛው ስቃ፡፡ እናቱ ግን ወደያው ስቃን በመግታት፡

“እዚ! ቍናው ለደቻ አካል መሆናቸውን እንዲረዳ ለማድረግ ነው፡፡” አለቻ፡

“እነዚህ አይደለም አልከሽ እኩ አማካይ!” አልፎት፤ ለንሰማማበት በኋላ
የተማባባን መስለውን ነበር፡፡

“እንደዚ? ” አለቻ እናቱ ስሜትን በጠራቻ፤ ተብኝታ እናን አየተመለከተቸ፡፡ ቤት አለት
ማለት ነው ቁጥናም መቀነጥነት አለየሁበትም፡፡

“እንደ? ተለንተና ፖተና አለፍሽ! ” አለልጠኝም? ”

“እዋን! ” አለቻ፡

“እ-ህ! ለለው ለደቻ ደገኘው ወደቀ አለልጠኝም? ” ቅጠልከኩ ጥያቄዎን፤

“ወጥመድ! ” በለው እናቱ ማስጠበቅቸ ስጠት፤ አልሰማቸውም ወይም እናን ማከፊል
ፈልጋለቻ፡፡

“እ-ህ! ከዚያ ደገኘው ማለፈ በቻ አይደለም እንደዚ ነው የወጪሽው አለልጠኝም?”
አልፎት፤

“እዋን አለሙ! ” አለቻኩ፤ የምታየኩ በፍቅርኩ በስዕት ነው፡፡ ቅጠልው የምለት እንደዚሁ
የሰታውቻ፡፡ ከደግኝ ከረትም የሰማሁ መስለው፡፡

“ቻኩ እንደዚ አካል እንሆናን? ” አልፎት፤

"በጥም ተና ጥያቄ ነው አለመኝ! አሁን ገን ስዓቱ አየደረሰ ስለሆነ ለጠቅና አንድራሻ፣ ገኩ
ይግባው ቁርስ መብላት አለበትን" በላይ ወይደቻቸኛን በፈቻቸ አዋጅው::

"ወጥሙሉ መሆኑን ቁድማ አሳውቁሽ ነበር!" አላት አያቶ አየሳቀ::

"ይ-ዶ! አበበ ደግሞ" በላይ በጨምታ ተከናወችን ተብል! ተብል! አደረገቸው:: አዲጊው
አየሳቀ::

እኔ የዚህ አንዳሰቻቸው አልተባኝም፣ አስከተባኝ ደረሰ ማንኛም የሚያስቀነው ነበር አልነበደም
፡ መለቻቸ ለለቻቸ መሳተር፤ ለቻቸ ደግሞ ለመለቻቸ ልተው የሚይጠረው የጥያቄ
ቁጥር መሆናቸኛን አሳውቁም::

ቁርስቸኛን ከበላን በኋላ በአኅቱ መከናወችን ወደ ተምህርት በተመዘገበ ይመርጋ::

"አማማየሁ!" አልከት፤

"አበት አለመኝ!" መለሰቻቸልኝ፤

"አበበ ለምን አብረን አልመጣም?" አልከት፤

"በኋር ተና ነበር! አለመኝ!" አላቸ፡

መልስ ባሩ ገዢ፤ ቁልጥ ከከና ለይሆን አልይ አልይ አንደምታደርገው ሂደለቸ፡
የተከናወች የድርጅ ካሬን ለየሰማቸ ተከናወች ለላ በታ ነበር፤ ካሬን መከናወች ወሰጥ
በገዢ ቁጥር ሲለምሰማው እኔ አንዳን ባጥሙን ስምምነቸዋለሁ::

"አለሁ አለሁ ለመረቀሁ -

አንተ አንደምን አለህ?

አለሁ አለሁ ለመረቀሁ -

አንተ አንደምን አለህ!"

ሁሉም ስለም የሆኑን ደህንና አላለሁ፤ በዚት አባበ እያችን ይመሰላልኝ ነበር! አሁን
ግንኙነው ያህል በተወደው በዚህ ፍጥነት አንድማይኖችን ይገባኝል፡፡

“አኩስ ታምህሮለሁ -

ተደገና በፍቅርሁ!... ተደገና በፍቅርሁ!

አኩስ ታምህሮለሁ -

ተደገና በፍቅርሁ!... ተደገና በፍቅርሁ!....”

ዘዴት ቅጥል፡፡

“እኔ ቤናር በጣም ይስ ይለው ነበር አለማኝ!” አለቶች፤ ጥሩ መጠየቁ በስ፡ በትኑግረኝም
ህመማዊ ተስማሽኝ! የን ደግሞ ለምን አንድሆነ አላውቀም፤ መዘዴውን በትክክው ይስ
ይለኝል! የን አዲ ደግሞ አንድናን ለተዘጋጀ መሬሻ ወሰን ወሰን ስምጠለች፡፡

“ለዋይሁ አዋጅ -

ናፋቻቱን ተረዳ

ልብስ ንው ለልቦ -

የዘዴት አንማካሪ

አንቀልተዋም ለምኑ -

በየው ወሰኝለሁ-

ከ’አለማኝ! ወራ -

አውጋ አነጋለሁ...” እያቶች፡፡

“ዘዴት ከይታማረኞሁ ወር’ ንው የሚለው፤ ለምን አለማኝ አልስ?” አልነት በአስተያየት
ከሂሳን መከከል በልቦ ያለ ቅቅር ስላሳቸው፡፡

“ԵՐՊԵԿ ՀՅԵ ԿՇ ԸՇ! ՀՅԵ ՀԵՐՊԵՐԹ ՀՅԵ: ՀՅԵՆ ՌԵ՛Ն ՈՒԻ ՔՊԳԱ-
ՀԼՇԻ! ԱԼՇԻ ՖԼ ՀԼՇԻ! ՈԽԵ: ՀԼԻՇՏՐՍ ՀԻ ՀԼԻՐԺԻ ՖՀԸ ԹՄԿՄ ՖՊԸ
ԲՈՂՑԴՅՈ:”

“ԱՓԵՍ ՀՊՐԻ -

ՀՔ.ՔԵՇ ՎՀՔ

ԾՈՍ ԿՈ. ՈԾՈ -

ՊԻՎՈՒԾ ՀՅԵՐԻ

ՀՅԵՓԸՆԴԹ ՈԹՈՒ -

ՈԲ ՄՈՒՇԼՄ

ԻՄՂԴ ՀԼՄՑ! ԶԸ -

ԴՄՇ ՀԻՇԼՄ!...”

ԱԲԻ ՀՈՇ ՄՊԱԿԱՆ ՓՈԼԺԻ ԴԻՋՎՅՄ ՈՒՂՋ ԾՈՎ ԾՈՎ ՀԵՇԴԺԱՆԻ:

ԱԲԻ ՀԵՇՎԸ! ՀԻԿԳՄ ՀՅԵՒՅ!

ԱԲ ՀԱ ՀՅԵՎԵՆ ԴՀԵ ԾԻՖ ՀԻՄ ՀԵՇՎԻ ԴՐԳՈՒ ՔՎ.ՔԸ: ԼԻՆ ԳՎԸ

ԲԱԴԻ ԿՈՒ:

“ՀՈՒ ՀՈՒ ԾՈՅՔՄ -

ՀՅԵ ՀՅԵԳՄՆ ՀԼՄ? - - -”

ՀԵՇ ԺԴԱՄՑԲԼՄ -

ԴԵՂԵ ՈԲՔԸ! - ԴԵՂԵ ՈԲՔԸ!

ՀԵՇ ԺԴԱՄՑԲԼՄ -

ተደገና በፍቅርኩ! - ተደገና በፍቅርኩ!

"የተመወገኑበት -

የጊዜር በታ

መከከና አበበች -

በሂሳብ በትንተታ

የነጋግሩናኝል -

ይመጥለ ፍቻ

አልነገኻህም ወይ -

ንገኝ በጥናቸው!"..... ወረዳቸው እብራድ

ይሞላ ይስ ይለለ! ግጥመኑን የምታነበው በመከላልም፣ ካልሆነ መሰረት አየጠበቀች
የምትጠረቀ አንድ አየዘሩኑት አቶ-መከላልም፣ ይስማት ይሆን? የምትጠረቀው ስወ?
ምናለ በመፈሰሳለት ስለ ተመናሱለሁ::

"ይሞላ ፍቻሬቸኝ -

አንዲያምር ወጪቱ

የሰማቤት ነበበባል -

አንዲታይ መብራቱ

አይሁ አይናንድሁ -

አዋጅና ለዋይሁ

አንዲንረሰሰ! -

መው-ደደ ይታይሁ..."

ዘመን ስደድቅ መከናዣን ወደፊር አውጥታ አቆሙኝ::

“እለማኝ!” እለቻኝ::

“እበት አማማምኝ!” እስከተ::

የሆነን የማለውው የጥርሃት ስጂት አተረማማሰዴው:: ፊል የረዳ ነው:: እናደ
ወተርዎ:: ማንኛማም ደግሞ እንዲች ጥሩት ለተወርደበኝ እንደሆነ አስተዋቀኝል::

“አሁን የጥኑባርኩ በይገባሽም እንኩን አም በለሽ ስማኝ እስለ!” እለቻኝ::

“እስለ!” እስከተ:: በእኔ ማብቃይ የለሽ ጥያቄዎች ይህንን ያህል መሳቀቁ አስተዋቀኝም

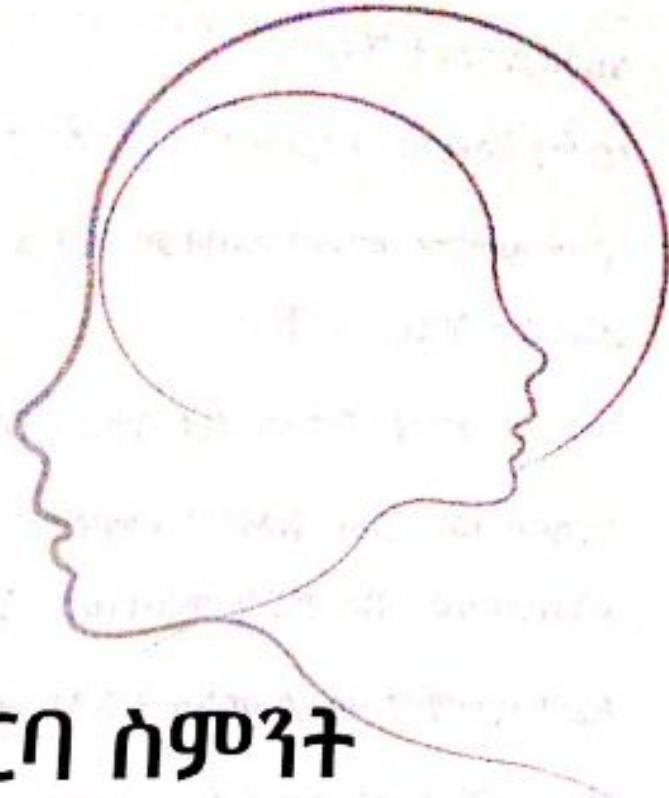
ነበር::

“እኔ፣ ወብት የሆነ የጥልቅ ቅዱር በረከት ነሽ! እኔ በየህ ቁጥር ቅዱር ይናገቀኝል::
የቅዱር አመኝለሁ! እያራቀኑ ማቅዱርን መፈለግ ደግሞ ሁመም ነው:: እኔ በየህ
ቅዱር መወደፊዕኝ:: መወደፊዕኝ አስተዋካለሁ:: በዚህ የወክንያት አይደን መቀኝም
እኩን አይደለሁ::

እኔ በለውላቸ ላይ ነሽ! እኔ በህይወት ከነጠወኝ ሁሉ በለውን እንዲረዳ
ማኑቸውኝ ነሽ! ከዚ ተግምሮች በት ከመምጣትኩ ይስታ በዚቱ ለዚ አበርኝ ያለ
የኑቸውኝ:: ይስታን አታውቁውም አስተም እያውቁስም:: ማን በይሬ:: በኋር
የኑቸውኝ በት አልፋይም! ስትኩ ለዚ ዘት! በለው ይከራከራልኝ ነበር:: እኔ
ናይ ተግምሮች በት አልፋይም! ስትኩ ለዚ ዘት! በለው ይከራከራልኝ ነበር::

የሚቀጥው ጥያቄዎች ሁሉ:: በይመሰሳልኝ እኩን ጥያቄ ይመጥርልኝ ነበር::
የእው እኩን በሆን ተግምሮች በት ከመምጣት እያሰቀርስም:: እያችልም
በኩ! በተፈጻሚው አለም መኖር ማይታ ነው! ይለሽ ነበር:: ማን በጥያቄዎችኩ ሪፖር
ይሬት ነበር:: ይስታው ይናገቀኝል! በየህ ቁጥር ይናገቀኝል! ከዚ በኋር ዓይ
ከዚያ ይመጥ ነበር! እኔ እሁን ሁሉታቸውንም ያመጣሁ ያህል ይስማኝል!” በለ
አቆሙኝ::

‘የደንብናም አጥ በለስ ስሚሬ’ በላ በማስተካከቷቸው ስለዚመረቻ፡ ከወራቻልኝ በዘ
ደንብናም አሰጣጥናትም፡፡ የኩራቻውን ሌንድታገኝ ማን ተመሪሱለት!

መዕራፍ አርብ ስምንት

“ከወጣ ለይ ወር የጥር ቅዱስ ስይዘኝ አይቀርም!” አልነት ማጭን፡ ከዚህ
ቅድም የሰነድዎችን ጥያቄ ካራ ደግሞ በማንሳቱ ለምን አንዳንዶሁት ተጠረቀናለታ
በጽጂዕስ፡፡

"የኝ ነው! ፍቁር!" አለች::

"እንደኛለሽ!" አስተያ

"Ի՞՞ն?" սահման որդիվան

“የዚህ ደንብ አንቀሳብ-በት ቴጋደቂነለኛ ብቻ ጥሩ እስተዳደር ተቋማ”

አዲስ የሰውን ነገር በማስረጃ

"Ի՞նք ըստ դուք ըշտառական?" կօբայ..

“የዚህ ሰነድ እና የዚህ በቃል የሚከተሉትን ጥሩ አስመላለበትም ነበር” አስቀድሞ በተቀባዩ በማስተዋዣ ማረጋገጫ ተቋሙ ይረዳ የለም መስፈርቶች ቅሬታ ተሰጥቶ::

"የወሮ ቁር አለበት?" አለችኝ::

‘ጠንቃዬ! አልነኝ በሆና::

“በምን አውቅና?” አልኩት ማኑ የምን ለድርግ!

“ለው ለመናገር መንገር የለበትም በለናል ከዚህ ቅድም፡ ለለዚህ በአፍሪ ብታውራው
ከፈተኛ ይሰማል” አለችኝ::

“ስለዚህ የቃንቃ አንተረኛ በቻ ስትሆኑ ያደት አንበብም ፍቃድ?” አልኩት::

“ለለው ወደ ለው አልማር መዘላቂያ መንገድ ፍት ነው:: ፍታችን በዘቱ ነው
የሳብቅበናል” በለ ጥያቄ መልሰ ስጠችኝ::

እኔም የታማማ መልሰ መሰጠት አንዳለብኝ አስተዋና::

“ቆር የለኝ፡ ከወተደው በተለየ ጽማማሩን ከለፈው ከፍለ- ገዢ ከቀጥል ምንም አላላል
ყለፈነትኝን የዘነዕሽ መሰላምኝ ነው” አልኩት::

“እሁንስ?” አለችኝ::

“እሁን ሰራሽን አየሰራሽ መሆኑን ተረድቷልሁ” በየ፡ እርማት አይደግባኝ::

“የእኔ ማለፈነት የምንድኝ ነው?” በለ መየቀችኝ::

“እኔን ማካናም ነዋ!” አልኩት::

“የምንድኝ ነው የማካናምኝ? የምንድኝ ነው ያመመሙ?” አለችኝ

ከተያቀቀ ከዚህ በፈት የነገረችኝን አንዲስታው-ስ አየገሩችኝ መሆኑን ተረክቡ

“እኔ አይደለም፡ እኔን ማካናም አይደለም!” አልኩት ወደያው አነተካከያ::

“የምንድኝ ነው?”

“እኔን መንከባከብ ነው! ገንተነታችኝም የከብኩበ ማንኛውም ነው” አልኩት

“በጣም ጥሩ ተማሪ ነሽ!” አለችኝ በጨዋታ::

"እተረለሁ ነ!" አልከኝ፤ እናም በጭዋታው በመስተኛ
 "በዚህ የከበደው ቅንቃነት ወሰጥ የእኔ ፍላጊት ተያያዥ ጥንቃና ነው?" አለች፤
 "አሉን አለው ቅንቃው እንቃው ገራሽ?" በዚ በየቀኑት፤
 "በዚህ የከበደው ቅንቃነት ወሰጥ ያለው ፍላጊት ተመሳይቸው ነው፡፡ ይከውታው
 የሚታወቁው የውለድች ፍላጊት ነው" በላ አገም አለች፤
 "የውለድ ፍላጊት ጥንቃና ነው?" በዚ፤ እኔ በየቁ ሆንከኝ፤
 "ምን ይመስላልኝ?" አለች፤
 "ምን አውቃለሁ? የው ለደ ማሳደግ ነው!" አልካኑት፤
 "እኔ ለደ ለደሰዳት ፍላጊታቸው ጥንቃና ነው?" አለች፤
 ጥያቄ ይረቅ እና ያልተለመደ ሆነበኝ፤
 "የው ለደዚች የሚገባቸውን ማደረግ የመስሰለው ነው!" አልካኑት፤
 በንግሩ አተከራ አያያዝ አገም አለች፤ ከፈቻ ለይ ጥንቃሙ ማንበብ አልቻልከኝ፤
 "ሽቶ ለይ ጥንቃሙ ማንበብ አይቻልም!" አልካኑት፤
 "ሽቶ ማንበብ አብ የእኔ እንደ የእኔ መሬ አይደለም፡፡" አለች፤
 "ዘተምንበብ አብ የእኔ እንደ የእኔ መሬ አይደለም፡፡" አለች፤
 "ዘተምንበብ ይህ ስራ የእኔ ተያይዞ ነው! በላ ይገበር የሚያበደው ለምንድን
 ነው?" አልካኑት፤ የንግግራችንን አቅጣጫ አየቀየርን እንደሆነ ተወቁችል፤ አገም
 አይጠቀቷም፤

"እኔ እንደ ጥን አሰራርሽ?" አልካኑት፤

"ለምን የሂሳሁ መሰላሽ?" አለችኝ::

መልስ አልነበረቻም፣ ነም አልከኝ:: ይች ለተዳደር ቅስ በቀስ 'ዘም' እያሳይለችኝ ነው:: እኔን አሁን አዲ ነም ከምትለው ይልቅ እኔ የምልው እየጠካ ነው::

ዘምታዊ መልስ ማጣት መሆኑ ገብድት ቅጠለች::

"ከፊቱ ላይ ምንም ስታዊ:: እኔም ስልጻገር:: 'ፍርማት!' የሚለውን ከዚ ያመግለጫ ይመስላል?" አለችኝ::

መልስን አንድማለው እያወቀች ነው የምትጠሪዎች::

"እኔ አንድ!" አልከተ::

"ከዚህ ቅድም ሰላ መከላከል አይተዋኝ ከርክራልሽ ነበር አይደል!?" አለችኝ::

"የቃል ፍተና ነው አንድ?" አልከተ::

ፈጥሩ አለች:: እኔ ማን እየቀረቡትኝ አልነበረቻም::

"አንድሁ ማስታወሻን ለማውቅ ነው:: 'መርሳት!' አንድ ነው ባይኩስ ነበር:: አለችኝ ነው - ለእኔም:: በለት ተስለት ካር ማን ሁሉም ሰው ባብዕች እናድ የመከላከል አይበን ይጠቀማል" አለችኝ::

"ምን?" አልከተ:: ተስተር ለማሳየት አንድ ነም ባልም ገባባሽ አንድለለው ባልሙስ::

"የውስጥ ስሜትን አስፈላጊዎች ሲለው ላይ መለጠና!" አለችኝ::

"አንድ ነው ይግባም አለ?" አልከተ:: አንድታ በረሱው በመመግኘት::

"በውስጥን ያለው የረሳጥን የሆኑውን ስሜት አውጥተን ሲለው ላይ ማለከት ማለከት ነው" ሰላዚህ ወስጥን ለረሱ የሚፈጻሚንን ስሜት:: ወጪ ያለ: ለለ ለው እናድለ አድርጉ ማስተ ማለች ነው:: " አለች::

“በለԱՍ իւե՞ն ԱՅ ԹՎՅԱ ՈՂԵ ՀՆԵՔ ՈՒԿՈՂԵ՞Ն ‘Շ.Շ.Ռ’ ՈՂԵՆ: ՀՃԺՄՈՒՄ
ՀՆԵՔ ՔԵԼՍՈՒԴ ԻՆ Ե՞Ն ՄՊԼԻ ՆՈ՞?” ՀՃԽԵՒ:

“ՈՒԻԻԾԱ!” ՀՃԽԵՒ:

“Ո՞Դ ԱԻ ՈՂՈՎԸ ՔՆՈՂՈՎ ՈՂ ՄՎՐԴԻՇ ԲՀՈԸ ՄՊԽԻՇ ՆՈ՞: ԵՍ ԻՆՆ ԶԸ
ԹՎՅԱՐԴՎԱ” ՀՃԽԵՒ:

“ՓՎՄ ՔԻԾՔԸ ՀԵՐԴԻ ԹՎՈՒԸ ԵՍ ՆՈ՞: ԹՎՅՎՈՎԸ ՀԻ ԹՎԱԼՄԴՆ ՔԻԼՔՔ
ԿՎՄ ՔԻԾՔԸ ՀԵՐԴԻ ԹՎՈՒԸ ՈՄՆ ՔԼԵ ԱԲՆ ՆՈ՞: ՈՒԾՔԸ ՀԵՐԴԻ ՀԵՐԴ ՔԻ ՔԻՎՈՂՈՎ
ՆՈ՞: ՈՒԾՔԸ ՀԵՐԴԻ ԹՎՈՒԸ ՈՄՆ ՔԼԵ ԱԲՆ ՆՈ՞: ԵՓՈՒԸ ՀԵՐԴ ԱՆՔ
ԴԻ ՈՒԾՔԸ ՀԵՐԴԻ ԹՎՈՒԸ ՈՄՆ ՔԼԵ ԱԲՆ ՆՈ՞: ԱՆՋՄՆ ՀՃԺՄՈՒՄ ԴԻ ՄՎՃԸՆԴ ՈՒՆ
ԱՄՆ ՔԳԸԿԴ ՈՄՆ ԱԲՆ ԱԲՆ ԱՆՋՄՆ ՀՃԺՄՈՒՄ ԴԻ ՄՎՃԸՆԴ ՈՒՆ
ՊԱՏ ՆՈ՞:” ՀՃԽԵՒ:

“ԹՎՅՁՆ ՆՈ՞: ՔՆՈՂՈՎ? Ի՞՞Դ ՀՄՊՈՂՈՎ?” ՀՃԽԵՒ:

“ՈՒԾՔ ԴԻՄՄԵ ԻՖԼ-ՇԱ: ԻՀՆԸ ՎՈՐԴ ԶԸ ԳՎԸ ԼԵԿԸ ԴԵՄՆ
ԱՆՋՄԳՎԸ ՆՊՀԱՌԸ ԱՆՋՄԳՎԸ:” ՀՃԽԵՒ:

“ՀՊԴ!”

“ՈՂԸ ԻՖԼ-ՇԱՔԸ ՄՎՄՆՔ ԱՅ: ՀՆԵ ԵՈՒՆ ՀՆԵ ՈՒՊՈՒ ԹՎԴՄՎ
ՈՒՆ: ԻԼԱ ՈՒ ԶԸ ՄՎՃԸՆԴ ՀՆԵ ԵՈՒՆ ՆՈԸ” ՀՃԽԵՒ:

“ԱՀՈՒՄ-ՈՒՄ!” ՀՃԽԵՒ:

“ՃԻ ՆՈ՞ ԱԺՈՒՄ-ՈՒՄ: ԴԻ ԱՇ ՀՆԵ ՀԵՋ ԱՆՈՒՄ: ՈՂԱՍ ԴԵՐ ՄՊԸՆԴ
ԸՆԴԸ ՎԵՐՄ ԴԱԼԵՐՈՂ ՄՊԼԻ ՆՈ՞:

“ՀԻՆ...?” ՀՃԽԵՒ: ՈՂԵՆԵ ՀՆԵ ՀՆԵ ՈՒԵՄ ՈՒԵՔ ԹՎՈՄԳԵԴԻ ԺՎՈՒՆ Հ.Դ.Պ
ՀՃԽԵՒ:

"ምኑው?" አለች::

"በደጀነቱ አኖሩን አንዳህ አጠቃላይ ነበር አሉን አስተዋሻ ነው." አልካት፣ በድንገት
መኅቃቃት የየሁበት መሰላኝ::

"ለለ ሰለ አኖተኛ ምን ትስተዋሻለኛ?" በላ በድንገት ያደጋጌዎች ጥያቄ
መየቀችኝ::

"ምንም!" በየ ደራጂኩ-ባት:: እኩ በጠቅሞችኝ ቁጽበት 'ምንም' በየ መመለስ መፈጸ
ማር አለኝ:: አመለሰለ:: እዚም ወር ስዕለት አይቀርም ማሳታወሻ ይ-በተና ላይ
መረቻች::

"ጥናር የለም! የጥናት-ሰታውሻውን ያህል ነው የጥናት-ግራሽ" በላ::

"ምን ነበር የደመርኑው?" አለች::

ገረመኝ!!

"አንድ?! መራሽ?! ለእኔ መሰላሙኝ የመቀበጠር ፈቃድ የተሰጠው?" አልካት::

ዘዴ አለች፣ ማስታወሻ አየተከተልከኝ መሆኑን ለማረጋገጥ ይ-ለው አንድምን ጉበኩል::
በሆነም ወን የመዘናዣያ ጥያቄዎችን ተከተለ ለመዘናዣት አልፈቀደችም::

"ስለውጣቱ ለዴ ማውራት መፈለጋን ለማሳየት ስት-ንደረሰ ነበር" አልካት::

"በጥም ተና! ነገር ወን የጥያቄዎችን አቅማው በመቀር:: ለታሰበው ከተነሳበበ
ፍለት-ን ስጋጋ!" አለች::

"አዋጅ!" አልካት፣ አውነታን ነው:: ከተ-ይደው ይለቅ ወደ እኩ ማለጋት አት-ከራ ነበር::

"ለዋጊ?" አለች::

"ፍርማት!" አልካት::

Թիվ 1 Հայոց պատմութեան համար

“ԱԱՍ ԳԹԻՆՔԴ ՀՕՄԸԾՈՒ ՀՆՁԳՄՆԳՄ ‘ՖԸԿԴ’ ՊՊՄԴՂՎ-Ն ՖԸ ՄՂՄ-Ը ՄԵՂՋ
ԽԼՏԸՆ: ‘ՊՈՂՄԸ ՔՄՖ ԸՆՈԸ ՊՈՓԻՆԴ ԻՖԸԿԴ ԲՄՆԱ ՆՎ’ ՔՄՆԸ ԱՀՅԵ
ԱԱՍ ՀԱ ԳՄՆԳՄ ՔՄԳԵՌՓՄԸ Մ-ԸԵԴ ՀՆՁԻՒԴ ՈՄԳՀՀՐԳ: ՀՆՔ ՔՌՌՋՎ-Ն
ՖԸԿԴ ՀՆ ՀՆՁԲԸՄ ՀԵԾՈՒ ՈՄԳԻՒՆՈԸ: ՔՎ-ԸՄՏԸՆ ՄԸ Մ-Ը ՄՀՎԸՆՎ”

፳፻፭፻

"ታደሬ ከዚህ ልዩ የጊዜ ቅዱስ አንቀጽ ይሞላኝ ለማን ሁሉም?" እስከተች

Ահա ուստի լրաց հնջիւն է հծովոյ:

"የምን ይመስራኛል?" አለችኝ:

“Այս չեսունք...”
“Ոքից հաջախճակ?!” հձեւ տված ՈՒԹԻՔ: ՀԳԴԵՔԻ ՄՅ ՊԵՂԵ

ՀՐԱՌՈՒ ՈՄՊԻԴ ԱՆ ՄՊՈԼՎԸ ՄԻՒԻՆ

"የጥቃታርሱት እና የሚያገባበት አስተሳ ይረዳ በፌቅር መውጫዊ ተና ነው!" አለችኝ፡፡

አዎችለሁ?" አልነት::

“ՈԳՏՆԴԹՈ՞” ՀՂԻՒՅ:

"Ո՞մ՞նի՞՞մ?" հռե՞դ տու՞ն:

"እወን በጥናት እታው-ቁጥር እለማችቻቸው ይጠቀም — " በለ ስትመርስ፣

"የሰራራለ!" በዚ ይመረጥምኩ-ለት::

አትጋኩ ደቂቃዎች አገሮ! አገሮ! ተብብለን ወያን::

"ታኩያ አንዳቻት ነው. ስዕስን ቁጥር የሚሆዎች?" እስከተ::

ይ.ግ. አለች፡ መልሰን አንድምታውቁ በታ ስይሆን ቅድማ የነገሩትና መሆኑን
ይግኘቸዋንበኝ፡፡

“ቦማስኬንጻር!” አለች፡፡

“እንደት?” አልከተ፡፡

“በተዥና ማንነታቸኝን አኞ ስሚታቸኝን በማስኬንጻር ነዎ!” አለች፡፡

“እንደት!” አልከተኝ የበለጠ አንድታብራራልኝ በመመኑት፡፡

“ፍቅር የሚያዝኝ ከዚህ ቅድማ ከማናው-ቀው ስው ገር በታ ስይሆን፡ ፍቅር ላይ
የማናው-ቀው ሲሆን ነው፡፡ ባኩ-ቀው-ም ባን ፍቅር በት ሲሆን ነው፡፡ እኩለ ስው
ከነታውቁ ሁ-ለታቸኝም የምንትዋውቁው እውነትናውን ማንነታቸኝን ስይሆን
በነነታቸኝን አስፈላጊውን ነው፡፡ በመሆኑም ፍቅር የሚያዝኝ ከተከፈነበረው በዘነት
አንድ ከሙላው ስው ገር እይደለም፡፡ ፍቅር የሚያዝኝ ከሙላው ለይ ተቀባዩ
ከተከፈነበረው ገር በመሆኑ ማስረጃው ባን ይህ ይለል፡፡

“የራሳቸኝን በት ሲኖብረነጥር የምንጫው፡ ‘ለለው ስው መጥሪ ይሆን?’ በለን
ስለምንስር ይመስላል፤ እውነታው ባን ይህ እይደለም፡፡

“እውነታው - የምናው-ቀው የራሳቸኝን መሆኑ ነው፡፡ ሲለዚህ እንደ የራሳቸኝን በት ይዘኝ
ስትቀርቡ፡ የራሳቸኝን ከፌ ደ-በቅሽ መሆኑን አዕምሮናን በንግዴው ያው-ቀዋል፡፡ ይህ በራስና
የለ ደካማንት በኩው ለለው ሆኖ በሁለተም ወ-ስት የለ ሲለምና፡ ለለው ለይ
ገኘ ተጠሪው ባኩ-ቀው-ም መኖሩን ባን እውቃለን፡የሰው ለቻ ለለውን የሚያውቀው
ሱትን በማያውቀው ልከ ነው” በላ አብራራቸኝ፡፡

“ስለዚህ ማቅቀር በየራሳቸኝም፡ ፍቅር - የሁለቱም ወገን የፍላጊትና የነጋት ደ-በቅሽ
ስለምና፡ ከዚያ በንግዴ የሚታረፍበትና የሚያነስ አስከለ ደረሰ ስጋቱን አሉ መሆኑ
ግድ ነው ማለት ነው፤” በዚ ማጠቃለያውን እኔ ስጋሁ፡፡

ምንቅለትዋን በስምምነት ነቀነቀኝልኝ::

"እኔ ማረጋገጥኝን በአግባቡ ተወጣሽ::" አልካት፣ ፊንግ አለች::

"ምንዎ?" አልካት::

"የኢትዮጵያውያን ጥያቄ አልመለሰንም?" በለ አስተወሰኝ::

ተነስተኩኝ፣ ከሱ አትለቀኝም መሳት ነው::

"አሁን እኩ ትራትኝ ለመልስ የሚሆን ባላሽ የዚህም መንበብ አልደረሰኝም በይና
ዘርር" አልካት::

"የወለድ ማረጋገጥዋም ይኩዎ ነው" አለች::

"ምን?" አልካት ገሮ ገብቶች::

"ማዘኑን መጠበቅ!" አለች::

"የሞኑን ማዘኑን?" አልካት::

"ሁሉም አይነት የከብከብ ቅንኙነት ከወለድና ላይ ቅንኙነት የሚመነዘር መሆኑን
ከዚህ ቁጥሃም ነገረሰለሁ::" በለ መልስ ስትጠበቅ ቅጠልች::

"በዚህ የከብከብ ቅንኙነት የወለድ ማረጋገጥ በመከላከልና በማስታወሻ መከከል
የለውን ማዘኑን መጠቀም መሂድ ነው" አለች::

"ተኋላ ተብረሱው?" አልካት::

"ልደት የሚመጠበቅ አለም በህይወት እንዲቆየ የሚያስተካክው ነገሮች ሆኖታ
የለውም:: በዚህ የከንያት ወላደች:: ሌደት ከእከበበያቻው በልደች አቅም
ወሰንናት የከንያት ለደርሰ ከሚቻለው ጉዳት ሁሉ መከከልና እና መጠበቅ ተቀብሃ
ሸፈላቻችው ይህንል:: በሆነም ባን ሌደት እየደገት ሲሆኖ ወላደች በማይኖሩበት

ԱՆԴ ՄԵԳԸ ՄԱԼՄԸ ՊՐԵՏԻՎ ԸՄՆԱՅ ԱԹՈՂԸ ԴՊՍԸ ՈՒՅ ՈՒՅ
Մ-ՈՒՅ ԱՌՅ ՄԵԳԸ ՔՄՈՂՈՂՈՎՅ ՈՒԽ ՀԱ ԸՖԻ ԻՄԱԾԸՆՊԻՎ ՈՒՅ
ՄԻԼԻԸ ՀԱ ՄԵՐՈՒՓ ՄԵՂ ԿԼՃՆԻ ԼՄՅ ԱԵՒԾԼԳՄ ԱԼՒՆԻՅ:

"ՈԼԽՍ?" ԱՃԵՒՅ:

"ԻՄԻԼԻԸ ԻՄԵՐՈՒՓ ԴԵԲ: ԸՖԻ ԼՄՅՈՒԺԻՎԻՎ ԱԼԳՄ ՔԱՂՄԼՎՅ ՈՒՅՔԸ
ԴՐՖ ՔՄԿԱՋԵԿ ՔՄԱՀՄԱՎ ԿԼՃՆԻ ՔՎԼԸՖ ԸՄՆԱՅ" ՈՂ ԱՓՄՈՒՅ:

"ԿՈ՞Շ!" ԱՃԵՒՅ:

"ՔԳՎ ՆԿ ՊՅ ՔԽՍՅ ՄՂԱՅ ՄԵՐՈՒՓ ՄԵԿԸ ՆՎՅ: ՄԻԼԻԸ ՀԱ ՄԵՐՈՒՓ
ԱՅ ՔԴԻԿ ՄԼԸՖ ՔԸՖԻՎ ԱՃՐԻ ԵՐԵՐՈՅ: ՈՄՈՒԺՄԱՎ ԱՅ ՔԴԻԿԻ ԶՊԳ
ԸՖԻՎ ՖԼ ՀԱ ՔՊԼ" ՈՂ ԶՄԸԸՄՈՒՅ:

"ՈԼԽՍ ՔԱՆՔԳՄ ԿԼՃՆԻ ՄԻԼԻԸ ՀԱ ՄՊՈՒԺՄԱՎ ՆՎՅ?" ԱՃԵՒՅ:

"ԱՓՆ! ԳՔԸ ՈԼՄՂԻԸԸ ԱՆՑԻԺՎ ՈՒԽԻԸ ԱԵՄՆԳՄ: ՄԳՎԸ
ՔՄԵՐՎԸ ՈԼՄՅ ԶՊԳՄ ՊՄՅ ԱՆՑՄՂՐԳՄԸ ՈՂՈՒԺԻՎ ՈՂՎԸ ԶՊԳՄ ԿԼՃՆԵՅ
ԱՃՄՎՄՄ ՄՊԼԻ ՆՎՅ" ՈՂ ՈՐԴՅ ԱՐՖ: ՈՒՆՅ ԱԼԳԻՒՄԳՄ - ՈՒՆՔԻ ԱԽ!

ዶዕርቅ ከርበ ዘመን

ከፍቅር መውጫ መንገድ እናደ በቻ የሚሆንበት ሆነ አለ፣ መጋልጥ፣ በታማ
አሉ መሰረተ መግለፅ እና ማየት፡፡

ተፈቀሱ ልማት ከእባት ጽር ነበር በላይ ይህ ዕዲ ከሚለበት በጃላ፡ ተመልሽ
አሉ ወር የመሬዳዊ ቁላጊው መጽሑፍ፡ ባን ደማም አማራር የለም፡ ሁመሙን
አሉ ወር የመሬዳዊ ቁላጊው መጽሑፍ፡ ባን ደማም አሁን የለም፡ ለለ እኔ ከእኔ በላይ
የሚያውቀው እና ነው፡፡ እሁን ደማም ከሀመሙኝው በላይ፡ ለለ እኔ ከእኔ በላይ
የሚያውቀው በዚህ ያለመስክርል፡፡

አሉ እሁን ማረጋገጫ የነበረው ለእኔ ያለው ከለላው የተለየ ቁርበቱ፡ እሁን ተንሽም
በሆነ ጉበጥና፡ እያቴም ደርማም ከሀላም በላይ የሚያውቀብ፡ የሚቆረቀርልኝ
አሉ ነው ያለኝ ያለምኩንያት እልነበረው መግለት ነው፡፡

ይህ ለው የእባቱ ወረዳ ነኝ በቻል፡ የእባቱን ጉዳይ እናቴም ተሁን ወረም እያቴም፡
በተዘገበ ቁጥር በንደሞክሮ የሚያልፏት ለለኩበ፡ ከሆነ በጃላ የእኔን የሚውቅ
ፊነት ቁስ በቀስ መጽሑፍ፡ እሁን ባን አሁኔ ልማት ወር መሬዳን አስከላቆምኩን
ድረሻ፡ የእባቱ ጉዳይ እንዲሰጣሁ ለጥቃቄ የሚልፈው እንደማይሆን ጉበጥና፡፡

ለምና ማለፈ አንዳት ይቻላል? ለይመርስ ቅዱን ማለት ነው? እያቱ ለምና አንዳሰሰጠ
አይ አንዳለየ መሆን ከሰው ለመኖር አሳረሰን ነው በለኝ ቁጥር፡ በለምኑበታቸው
አሳሰቦች አያዥ-ቁጥር ነበር፡ እሁን ስሰበው ለክ አይደለም! ሆ-ሆ! አንዳት ነው ማን
አንድነህ በእርግጫነት ለራሳ የመለከተት፡ ለራን መጠየቅ ሰላቶች ይሆን? 'ሌክ
አይደለም!' ለይሆን 'ሌክ አይመሰለኝም!' ነው ማለት የፈለግዕስት?

ከሰው ለመኖር ያዋትን አንዳያ የሰመትን አንዳሰሰጠ መሆን ይመሰለኝል
የሚጠቀሙው፡፡ ያዋትን አንዳለየ የሰመትን አንዳሰሰጠ ለመሆን የጥናቃምከረው
ከራሬን በቻ ነው፡፡ ቁርሬት ይግባኝ የመኖር መካና አይደለም፤ መኖር ከፍርሬት በለይ
መመንጠቃቄን ይሻል፡፡

ለምና ለራሬ? ለለማሳወቂው አበቱ ባወ-ቅ ቅዱን ተ-ማር አለው? ባወ-ቅ ይሻል
በየ በተወቃት ለማውቅ መፈለጊ ይቀረል? ለመሆነ አበት! አበትነት! ጥንቃና ነው?
ልክምኔ አንዳምት-ለው ከሆነ በቀላሉ የጥምመልሰው ተያቄ አይደለም፡፡

አበቱ፣ ባወ-የውን ባወ-ቀው አንዳ ካገር ነው፡፡ ባወ-የውን ማውቅ ማን አበትነቱን
ማውቅ ነው? ማውቅ አምነት ነው ይለለ አዋጅምኩ፡ - ለራተኞች ለመረመር የሚችል
አው-ነት የሆነ አምነት፡ የሃገራችን ለዋጥ አበት አምነት ለሌ ይህ ጉብችቸው ይሆኝ
አንዳመሰለኝም አበትነት - አናት ለለለች ለይሆን፡ በመኖር ለራተኞች ነው አምነት
የሚሆነው? አናት ማን አው-ነትም አምነትም ዓቸት፤ በመኖር አምነትነቱን ይለቀው
ቋረጋጣለች፡፡

አናት! ማስረጃ የማትፈልግ አምነት፡ 'አበት ጥንቃና ነው?' ለማለው ተያቄ መፊት
የለኝም፡፡ ለእኔ አበቱ አያቱ ነው፡፡ ከጋዲ አው-ጥቶ ከእለም ይስተዋወቂኝ! ለዘዴው!
አዋ ለጋዢው! - የማውቅው አበትነት ይሻው ነው፡፡ ታደኝ ይህ ልክም ዘይናና ነው
የሚለኝን ለው ማውቅ ቅዱን አስፈራኝ? ባወ-ቅ ባወ-ቅ ባወ-የው ማን አንድነበር አንድ
አበትነቱን አለው-ቅ? አንዳት በየ!

በትዕዛዣት ማውቃች ልልደረሰሁ፤ በፈረም፤ የዚህንና ደግሞ እንደ ነው - አናቱን
ለተቀባዩ ደግሞ እንዲይሸጻ እናርነት የወደፊት እና የወደፊቶች ለው የማውቃ
ፍላጥ፤

ለተቀባዩ ወደቀ አለው ቅዱም፤ አሁን አሁን አየተንደረሰርከኝ መሆኑ በለማኝናም ገና
የህንና ስለሚከተሉ እናደውም እንኩን ለወደፊቱ ቅድመ በየው ነው የቆምኩት፤
የህንና ስለሚከተሉ እናደውም፤ የወደፊቱ መስማት በቁጥር በመለቀት ነው፤
የህንና በመግዳሩ ወደ በርሃው አለቸው፤

አሁን ለው ቅዱም በኩ! ለምን እንደሆነ አለውቃች፤ ቅዱርን የመጋራት እንደ
ጥቅም የፋርሱት መጥሩት ሆኖ ይሆናል፤ እስ እንደውም ካለኝ በለይ የፈረ
ይመለሰ፤ ቅዱም ለውንቱ የተጨረማማው ይመለስ መሆኑን በታደል፤ እንደ አውነቱ
ለማሻ የፈለግከተኝ አያያሁ ይሆናል እንደ ለው ወው እንዲሁ በቀላል የማሟቸኝ
አይሁት እንኩን አይደለም፤ ቅን እንግዲህ አይን አታላይ ነው አይደል፤ የፈለግዎን
የዋል፤ እኔ ለለመኖሩት እስን አገንዘብ ከማየት ወጪ አማራርቦ አልነበረኝም፤

“እኔ ነኝ!” በለይ በትሔትና መለሰ፤ ቅዱም እስ አስከየነጋግረኝ አጠብቃለሁ
ነኝ፤ ቅዱም አልፈጥምርም፤ ከሂ ቅን የንግግራኝን መረጃኝን ቅዱም መቆጣጠር
ልልደረሰሁ፤ የመግዋጥውም ይሂዱ ነው፤

“ተወለው ያጠኑ ለፈረ ይፈረ ይመለስ አውቃብኝ ይሆን፤” የማሳ ቅዱም በፍኖበታል፤
የክቡት ጉዳኝ መሆኑን መኖሩ ካሆነ እንደሆነ የሰራራው፤ የሰው ወው በፈረ
የተማሙን እንደተከናወ አይደለም ማለት ነው፤ ወይስ ለለ የሰነጋኝ ነገር አለ?

አኋው ሲሰው መፍራት ልደምር ነው መስለኝ::

"ምኑው?" አልከት፣ ቅጂ በየ ወደ ተቀባጣሪቱ በመመለሰ::

"ምኑው?" አለኝ አስተም ደንበር በለው አሁንም ተመሳሳይ ስጋት ተሰማቸ::

"የጠሩህ ነው የጥምትመስላው?" አልከት፣ ይለይለት በየ::

"እንደት? ለምን? በምን አውቅኩ?" በለው በመንተባተብ ካረጋዥ:: ግምት ላክ
ከለምና ደሰ አለኝ:: የሰው ንገ!

"እንዲሁ ማሬ እንደወተድወው መለያ የረሳ መተማማሙን አላየሁ-በሆማ! ምኑው?" በየ
ጥከንያቱን ንገዎት::

"እ-እ- ይህናል...!" በለው ጉማግኘን ማረጋገጫ ተወወ::

"ምኑው? ምን ሆነኛል?" በየ ለማበረታታት በማሳተብ ተየቁዎት::

በእናደ ልበ የጥምርም ምን ሆነኛል? ምን ገጠመው? የሚሉ የመቆርቆር ለሚት
ተሰማቸ:: ወደ ጉዳ! ስጋት! አሁን ላኩ ስጠማ የረሳን ጉዳይ ለመጨረሻ እንደ:: ለለ
አስተዳደር ለማወቅ ምንም ፍላጊ ያለኝ አልመስላለኝም ንበር:: የንድ ይኩው ላይ ለለ
አስተዳደር አገኘሁት::

'ሁለም ባንኩነት መውደድ እና ተለዋ አለው!' ተለለች ህከመ፣ ይህን ስው ካልፈነ
ቃምር ለለማውቀው የጥምወልለት ንገ መቻቻም አይጠቀም፡ ለዘመና ይህናል
የመቆርቆር ለሚት የተሰማቸ::

"ተመጨለሽ በየ አላስተካናም ንበር:: ለተመጨለሽ ተንሽ ተደናበርከኝ አይደለ!" በ

በጥያቄ አስተካክ አየተረጋግጧ::

"ለምን አልመጣም? ህከምና አይደለ እንደ?" አልከኝ አኋው የውጭኩን መሞከት
ምንም ለያሳሰበኝ የደረግዎት ንገ በማስመስል::

“ይህንንናት አንዳን የህክምና በቻ አንዳለሁን መቻም አስተ አሁን ስራጂባሽ የሚቀር
አመሰለችም” በላም፡ ሁሉታችንም አያዥቷን የምንገኝውን አውነት አሳሳቢኝ፡፡

“እኔ ነው የመጠበቅ” አልከና አመጠጠን በማስታወሻ ይለየለት በዚ፣ በረሃ ይህ
ለው ሌሎችና የሚችለውን ሁሉ ስልሰማ አንድማልወጥ ወሰኑለሁ፡፡

“ለምኑ?” አለ በገዢውም አንዳለባው ለመሆን አያጠረ ነው፡፡

“ተወቃለሁ?” አልከና፡፡

“ምኑ?” በላም ተጨማሪነኝ፡፡

“የምኑምን ነው በርሃ ጥምጥም የምትባከናው? በቻ - የገዢኝ! አብቱ ማን ነው?
መናገድ ነው፣ በለሁ ነበር አይደል?” አልከና፤ ምንም አይነት የንግግር አይንዳ
የነት አንዳይኖር፤ አይንዳውን ባልጋ አያደረግኝ፡፡

“እጠጠኝ ነ՞?” አለኝ

“ምኑ?” አልከና፤ ገዢት አየተሰማገኝ ነው፡ በወሰንበት መቻከልም አለ፡፡

“ወለ አብትኝ ማወቅ መፈለግኝ?” አለኝ

“አዎ!” አልከና፤ የመለከተበት አጠጠኝነት አንጻም አስደንቆችል፡፡

“እኔ አንጻሩሁ.....!” በላም፡ አሁንም ለለመናገር መወለወል ይመረ፡፡

“ምኑምን ነው የገዢኝ አንድ?” አልከና፤ ተծግዛት ማጠቃ በማልጋ ያስታወቃል፡፡

“መናገድ ነው በለህል አይደል?” አጠቃዋቁ የማጠደቅ መልከ የዘዴ፤

“እኔ አንጻሩሁ ካልሆነ!” በላም ቁጥር በመተንፈሰ ቁጥለ፡፡

“አንድ አውነት አያዥቷት በቀር ይመረጋል” አለኝ፡፡

“አዎ ገን ፍርማዎው የእኔ ነው አሁን፤ ከዚከና በጋላ ‘ምኑው?’ በዚ ሪፖር-

ልቀምበት፣ አንተ ይህንን የከል ለእኔ የመቆርጂ ፍላጊት የለበሆዎች፣ በየ አቶዎች
በማያዣለኛ መልካ ገለግኩና፡፡

“ቃጥሩ አብ አስተ ነው!” አሉ፡፡

“አንድ እኔ ለእንደ የማስታ፣ የመቆርቻ፡ አንድን የመንከባከብ ፍላጊቱ፡ ማረጋገጫ
የይ በቻ መቆም ያለበት መስለው ነው የሚታደሟ፡ ለእኔ ደማም ከዘይ በለይ ነው፡፡
ፈለጊ አንድ ማከታታል በቻ አይደለም የማየው!” በለው ገጠቅናን በማቋረጥ አያዝ፡፡

ዘዴ አልከተ፡ ቅጠል፡፡

“እኔ ማከታታል በቻ አይደለሁም” በለው አሁንም ዘዴ አሉ፡፡

ዘዴ ዘዴ አልከተ፡ አማራጥ ለተጨረዋው ቅጠል፡፡

“እኔ ለእንደ፡ ምትከጥ ቅጠል ነኝ” በለው በደረሰኗል ዘዴ አሉ፡ የተናገዙ ተርጉም
አንድማያስፈልገው ባይጠቀውም አንድጠይቀው አይደለም እና አየሰጠኝ መሆኑን
በመረዳት፡

“የቀምና ምትከተ?” በየ መቀበለት፡፡

“የአባትኩ እና የአባትነት” አሉ፡፡

ምን አንድሞለው ማረጋገጫ፡ ለተቀተ ስነድች ዘዴ ተብሎለን ቅጥን፡ በከፍል ወሰን
የለው የውጥረት መጠን የሚመለጥ የህል ይሰማኝ ፍመር፡ አንድሁ የሚወጥር
ሁኔታ ወሰኑ ሲሆን ማግማለሙ አይደለም አንድ ነው፤ ቅልድ፡፡

“እኔ አስከማውቁው በየገራቻን፡ ወንድች አባት ከፈሮንኩ በለው በ
አንድማይረስቀዳደሙ ነገር” አልከተ፡፡

አልቀም፣ አንድለለው ገዴም በቀልድ ተነስተ ቀም ነገር ወደ መሳሰል ወይም

ለመንበር አና በማሽንጻ፤ ከያዝነው ገዳይ መረጃ አልፈለገም፡፡ ለእኔም አልፈቃደሟም፡፡
የህመንቀዳደም እየደለም! እኔ አንድ ያለ አበት አንድታደረ ከፍተኝውን አስተዋጽኑ
አይደረሰሁ፡፡ አንድውም አንድ ያለ አበት አንድታደረ፡፡ በፍተኝውን ውሳኔ የውጭኩት
ነፃና አለ፤

እኔ መደንበር ይመርክኝ ፍጤን ማለቱ ነው? አብ ማን ነው በእኔ ወሰኝ የሆነው? ይ
ቀመጥ ማኅም ያማልኝ አውነት ነው አንድ? ተያቄዎች ወረዳኝ!
አንድ መደንበር ይመርክኝ ፍጤን ማለቱ ነው? አብ ማን ነው በእኔ ወሰኝ የሆነው?

የቀመጥኩት ከግድግኩው ተይቶ ስለሆነ አብ የሚታየኝ በገኘ በከል ከመረዳዙው
ማይ ነው፡፡ በመቀጠል የሚሆነውን ስላለውቅኩኝ፡ እያደረግን በግድግኩው ለይ
አይደለሁ በዘምታ መበቅኩት፤ ቁጥራ፤

አንድንድ ተቁጥ ለይቅርጥ እየመቻቸው፡፡ በአንድ ሆኖታ ደግሞ ተቁጥ መሆኑንም፡
አይጠኑ መሆኑንም አለውቸውም ነበር” አለኝ፡፡

ገዢ ገባኝ፡፡ ከንግግሩ በወሰነው ያለውን አብዛ ገብ መገመት ቁል ነው፡፡ ለው
የጠቅም ያለጠቅም ለመሰላው አይገኝ ነው፡፡ ጥከንያቻቸው ለማረጥም አና ለመታረጥም
በቻ እያሆን መልስ ያደረገውን ከመደግም የመቀጠበ አይደለ አነስተኛ ይሆናል፡፡

ፍሬት መጥቶ ሲፈረሰባኝ፡፡ ይሂ ለወጪ ፍን አያለኝ ነው? የአበቱ ምትከለ የሆነው
አንድት ነው? አንድት ለሆን ይቻላል? ወይስ ተቁብኝ ለለቻው ለቻቸው በአቅራቢ
የደረሰኝ ለቻ መተከተለ ይሆን? አንድ! አብ የአበትኩ ምትከ ንኝ ለል እኔ የልድ
ምትከ አያደረገኝ መሆኑ ይቻውቸው ይሆን? ተያቄ በቻ... መልስ የለም!... ኦም በቻ!

ዘምታው አና ተያቄዎች መከበዳቸው ለብለኝ፤ ለሰቀተለው ወሰንኩኝ፡፡

"እኔ ያለ አባት አንድቁር አንተ አንድ ተ በኋሁን ለተወስኑ ትቻለሁ?" በኋሁን
ጠየቀነት፡በዘመኩ መልኩን ለመስማት ቅርጫው መምጣትን ለረዳን
አያስተውስኩ፡፡

"በግራፍና በዚያን ገዢ፡ ለንገሩ አሁንም የወ. ነው፡ በቃ ለው. ተቀብወመ. ለጠናበት
በመተኞች ማሽን ለይ በመሆን አርብታ ይሰጣቸል፡፡ ሆኖም ታን አንድ ለው. በህመወ
ይረዳ የወከንያት ከማሽን መለቀቂ የሚይችሉና በራሳ መተኞች ካልቻለ፡ እነዚው
ማሽን ለይ አንድቁይ ሆኖ ሁይወቱ አስከታልና ይጠበቃል" በላይ የጠናበት ሁመጥቷቸ
አንድ አንድማይችካም አስረዳኝ፡፡ በጥልቀት ባይሆንም የሚወቁው ነገር ነው፡፡
የልቦኝ አንድ ከነኝ ስር አንድማይችኗ ነው፡፡

"ስለዕሁ....?" አልከኝ፤ ተጨማሪ ትምህርት ለይሰጣኝ ወደ ተነስነበት አንድመለ
አያተመኑሁ፡፡

"ሀመጥተናው. ማሽን ለይ ለሞን የህል አንማቁይ መተኞበ አዲታች ነው፡፡ በዘመኩ
በህመናችን ወሰኑ የለው. የህመናን የወንበት የመዘንጋት ቅጋር፡ የታመሙው ለው
ህመወ. ለያዝሰው. በእና መዘንጋት የወከንያት እነዚው. ፍክም ቤት ወሰኑ ለወንበት
ተቻችን ሁመጥ ይጠበጥና ሥቻቹ ይሰሳል፡፡ ከዚያም አልይ. የለውንት መለቅ እና
የጠናች መጠንጧት ሁሉ ይጠመዋል፡፡ በቃ በእኔና በማሽን ከሚጠቀሙው በለይ
ለቻቹ ይሰሳል!" በላይ አቋረጋ፡፡

"የህመናን የወንበት የመዘንጋት" የለው. ከርከርችል፡፡ እናቱ ተብቀና ከቆሙች በለይ
የሞትነራው ሥራ የባል ነበር፡፡ በእንደግለጾት በታወቂ ሁሉ በግብር ቤት ትምህር
ቤት፡ የፖለቲካ በመሰረለው. ለወቂ ለአገልግሎት ለሆኑ ለማይረከብችው ቅጋር
ገመመች. የሚማከርና መቆትኔ የሚፈለጋ ሥራ የሚሰራ በእብዛዣው. የወሰን
ተማሪችነት ለይ የተከረ መንግባታዊ የልሁኑ ተቋም ከፍታ ነበር የሞትነራው፡፡

እኔም የሁን ተምህርናን ከመረከከኝ በኋላ አበደቸት ነበር የምስራው::
በመከራከሱታችን የሥራ ከፍቅል ይግባኝ ላይ ለምን አንድሆነ ባለውቁት ፈማኑያት::
የሁመጥቻችን መብት ማስተማገር እና ማስከበር ሌይ አተከራ ነው የምስራው::
የኋላበት ሪሳዎ እናጠቃችን መለያ ትመጣዊ ስለሆነኝ ይሆናል በማለት ለነፃ
ቻነት ለተቻው አለው-ቁም:: ለሆዎ ገን ሁሉዝዴም የሚከረከሩኝ ነው:: ለዘሮም
መለዋ::

“የሁክምና ማንኛትን መዘንጋት ያልከውን አበራራልኝ?” በሎ በልምም ተ መያዙት::
አተከራ አያኝ:: የጀመርነው የጨዋታ ፍሰት ለምን ቅልበን አንዳደገው አልተገው-ም::
እኔም አልጠኞም:: የጀመረልኝን ወራ መሽበር አንዳደለግኝ ግልዕ ነው::
“በግራችን በጥም የቆየ እናድ ተግር አለ፣ ይከው-ም ሥራ ምን አንድሆነ የመዘንጋት
ቻነት ነው” አለኝ::

“አንድት ማለት ጥሩ ነው!” ይል ነበር አበትኝ” በሎ ፍልቀቅ አለ፣ በፈጥጥው ወሰት
አድዎን እናደናረቀ ያስታውቁል::

“አያ እና አሁን ለምሳሌ ማኬም ስለሆነኝ ሥራው ግልዕ ነው - ማካም! በቋ አበቋ::
በዘዴ ተምናም የሆነ ሲመ በይ፣ የወ ሥራውን ነው የሰራሁት:: ለቀቱ ለደረሰ ሥራውን
ሙር ወደ ምሂድበት አበበ ነው የምስራው “ አለኝ::

“እና መዘንጋቱ የቱ ነው?” አልከተኝ፣ አሁን ሁ-ለታቻቻም በግል የማይመለከተንን ነበር
አይወን ስለሆነ ተረጋግጧል::

“የምዝኑው ማኑን መሰለስ?” በሎ መያዙ::

በወከተ አሁን ይህንን የሆነ ሲበ በማይናበተል ጉዳይ ሲበ ለማንጠበዟል መጠኑ
ውን ይበላል? አያደክኝ::

"ምኑን ነው?" አልከተ፣ አንዳንድ ገዢ ጥን አቶ ለምንድን ነው ዘመና የሚደለው?
አንዳንድ ትያቄ በይጠየቅም መሰረ ይሰጣቸል::

"ለእኔ ሰራ የሆነው ሁከምና፣ ለማከመው ሲው ጥን ሰራ አይደለም:: በህይወት ወሰጥ
ከተማመት ቅድሞ ቅጂዬች መከከል አንዳ ነው:: አያንዳንዶች ሥራ የለለ ለው ቅድሞ
ቁጥር መቀቃ ነው:: በአብዛኛው የምንዘነዎች ይህንን አውነታ ነው:: የእኔ ሥራ የለለ
ስው ሁይወት ነው በለን አያሳቦን መሥራትን አልለመድኝም:: ካሁን የሚሰጥን
ሙናው አንዳ ምንነቱ አይደለም፣ በመሆኑም አንዘነዎን:: በመዘንጋት ማኅረባ
ያለበንን ልናደርግ አንቀራለን" በላይ፣ ሰራ ማብራሪያ ሰጠኝ::

በነፃ ተንሽ ማስብ አንደሸመርከ፣ 'አልጋባትም' በላይ ነው መሰል ቅጠሉ::

"ለሁለም ነው ይህ ቤትም፣ ለሆነው ሥራው የታማሚው ሁይወት ቅጂ አንደሆነው
ሁሉ፣ ለእስተማር ሰራው የተማርው የወደፊት አጠ ፍንታን መወሰን ነው:: የህጻ
መረው የሚመራው ሁገር የወደፊት አጠ ፍንታ... አያለ ይቀተለል" በላይ፣ የገባኝ ገይ
ምሳሌ መመረበት::

መተኩን ማስረጃ አስተካተኝ ትያቄ መጠልኝ::

"ጥን አካ ቤትም በዘዴ ለው የሚለው፣ ቅጂዕም ነገር በሌላበትና በቁ ሁኔታዎች
በሌተማሪበት፣ ሥራን በተገበዱ ምንነቱ መሠረት መከወን አይችልም ነው" በለ
ጠየቁከኝ::

"በተወሰኑ ልከ ነው:: ነገር ጥን የገደለበኝ አለ ባለስ አንድ ከምትሰጠው ማጥፊል
በየትናውም መከራርት ማከከል አይሆምም:: አኞም ይደረግበት ይሆናት ነው" በለ
አንደሸመትከን አለ::

"ምን አይፈቀዬ?" አልከተ፣ በርሃሮ አይችኝ ቅጠሉ

"የምንጂር ምን ስሜት አንደሚፈጥርበበት አገው-ቁጥር፤ ጥን ከዚህ በለይ መቀጥት

የለት አይመሰላቸም:: ይቆረ በበለ አንኋን መቆየት በማይቻልበት ደረጃ ወሰጥ
በተናደ አሁን!" በለው አሁንም የጥብቅ ስመሰማት አቋረጋ::

“የዚ አልከኝ፤ ካበደኝ፤ ቅጠለ አስተ፤

“አስተኛ በመከና አደር ማከናየት በበና ተሞጥ በማሽን ገዢ ነበር:: በህንጻችን ሁኔታ
ለውን የሚይደኝም በሆነ አንኋን የጊዜ አስከጥት መጠበቅ ባይታ ነው:: ሆኖም ሁኔታ
ማቋረጥ በህግ የተከለከለ ነበር አሁንም አንድሸያው ነው.” በለው አረፈ ከንግባሩ::

“በ የዚ ስራዎች ተሰማኝ፤ የሚኑገኝ ማን አንድሸን ገምጽለሁ፤ ማን አንዲደረገ
በተናደ፤ መሰማት መፈለጋን አርማጋኝ አይደሉም:: አስተ ጥን አንድ ቤቱ
በተናደ፤ መመሙው በመሰጠ በቻ አንድሸን አውቃል::

“የጥብቅ ሁለኩም ሁለኩም ጥን አልቻለም፤ ተከከለኝው ነበር የጊዜችን ስቶይ መቀነስ
አሁንም በሆነ የሚደርጋው ይመሰላኝል!” በለው ማን አንዲደረግ ስይኖር
ነረኝ::

ተኋና አጠረኝ:: ማን መጠየቅ ወይም ማን መመለስ አንዲለበኝ አለው-ቁጥም! አስተ ጥን
አልጠረሰውም ቅጠለ...

“ወሳኑ ተከከል መሆኑን አረም አልጠራ-ጠርም! በዘመኑን ቤቱ አንድ መረግበኝን ጥን
አለው-ቁጥም ነበር::” አለኝ::

አንተን ከባድ-ባድው አዘጋጅ አየሁት፤ በጠጥ ተረጋግጣ ነው የሚያውራው::
የሚያውራውን ያውቀ አይመሰልም::

“በውቅም ዓይ ይግባኝ ገድኝችን ከህመሙ ከመግለጫ አለመነታም ነበር!” በለው
አረፈው::

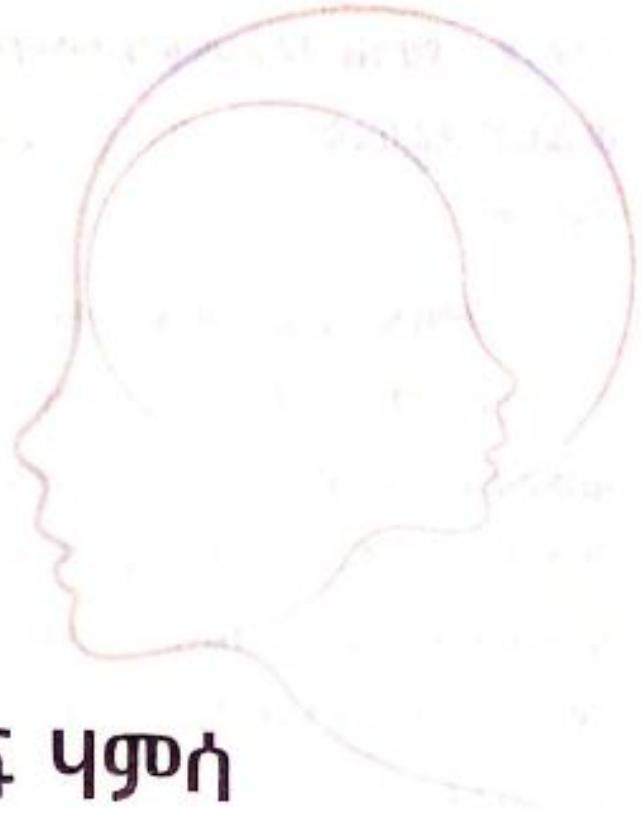
“የዚ አልከኝ::

“አዘናለሁ አንዳልልሽ የወጪት ይሆንበኛል:: ጉዳቶ በመቅረብ ካራንጻ በጥያቄ... በጥያቄ... አዘናለሁ! እኔ ስላምናሁት ጥን አልዕዢትም:: አለዝግም:: አንድን ማደሻ ታሳዘኝነስለሽ! ጥን ሁይወት አንዳህ ነው! ማዘዝን አና አለማዘዝን የሞላብት ተቀባዩ ነው:: በታንስ አንግዲህ አሁን አንድ አውነት አውቀሻል!” አለኝ::

ማውቆምንድን ነው የሚጠቀሙኝ ስል አስብከኝ? ይህንን አውነት ስላምቃዬኝ:: ሲሆን ከዚህ ቅድም ከማውቆው በለይ አለውቁ አንድምን? አንድው ነው ሲሆን የማውቆው?

ሸዘም ለሉ ገዢዎት ከመቆሙኝው አንድት መስቀለኝ ቅጽሁ:: የጥናንጻው የለኝም! ማለፈን ወጪዎችለሁ:: አንድምንም መቆሙኝውን ከወንበሩ አለቁቁ ወደ በሩ አቀኑሁ:: በሩ ወርድ ከዚ ተመለከተኩት:: መቶችን በፊቱ ለይ ይርድር መረጃዎን አንድተመረካዱ አስተውለው እያየኝ ነበር:: በአንገኝ ‘ደህና ሆን?’ በማል ተሰናበቸው ወጣሁ::

————— // —————

ԹԵՂԻ ԿԹԻ

የኢትዮጵያ ነው፡፡ መከናወን አንድሬት እና ለምን ወደተረጋዥ አንድነጥሷት
አለው-ቁጥር፡፡ መንገዶች ሚኒስቴር በለው ከበላይ ተዘርግቷል፡፡ በስተቀኑ ከተማው-
ሙሉ በለው ይታየል፡፡ በስተባራ ለመንገዶች ሲጠል የተቆራረው ተረጋ ቅድ አዲር፡
ተኋዕውን ያልደረሰው ቅስል አሰመሰለሁታል፡፡ ከዚህ አዲሩ በለይ የበቀለት አይችሁ ወ-ብ
እንደዚ ቅለምን ለእኔን ይጠበላ፡፡ ከዚህም በለይ ይጠቀቅ ለማግኘት ለማግኘ አይችሁ
ጥናን ይመስላል፡፡ አዲሩ፡ አይችሁም ለማግኘ የሚያጠና ይ-ር-ብ-ር-ብ ህብር ፈጥረዋል፡፡
ከተቀኑ ከተማውን ስራ - የከተማ ነገር፡፡ ባልለየለት ቅለም አልባ ይ-ር-ብ-ር-ብ ተሞልቶ
ከተፈለው ይልቀ የውስጥን የተዘጋጀረው ይ-ር-ብ-ር-ብ መስጠት ተሰማኝ፡፡

እና ለዚህ አካባቢያችን ወሰንታንን ይመስል ይሆን? ከተማ መከከል መሆን የኝነት
የለት ከለት የወሰን ስሜትን ይመስላል፡ መዋከብ፡ መተራመስ፡ መጠንቀቅ
ይዘምዋል፡ ከተማ የር መግኘት ደግሞ እንዲሁ ከረሰ ጋር በቃ በተፈጥሪ ወሰን
መሆን ያስታውሳል፡

የበትና በተመረጥ አስፈላጊም:: የዚህ አያዝናሁ ነው? ከሃይማኖ ከፍል አንድወጣሁ

የጠኩ ደረ የሆንነ አስተማለለኝ ከተማውን በመከናወ ማስፈልጊ ከቆየሁ በንግድ
መሰጠም አልበረድ፡ መጥወቻም አንድሉበ አለበደት ሌላኝ ነው ወደ ትርሃዎ.
የካሪሁት፡

መከናወን በዘግታ ወደ ዓር በማውጣት ልቱን ወደ ከተማው አነጻ
አቀፍዣት፡፡ ከተማው ወለል በለመ መታየት ለገባው መሬሻ አይታደም፡፡ ታደሰቻቸን
አንድዋቻና ወና ወና መንገዶችን ለማየት በይቻማርም፡፡ ምንም አይታደም፡፡
መለውን ተቀርብ ለበደል፡፡ ለወተደው ይህ ጉዳይ ያንገበባበኝ ነበር፡፡ እሁን ምንም
አልተሰማኝም፡፡ ደንብ በየለሁ፡፡ ስሜት አልባ አገር ያለው ዘቅ የሆንክና ያህል
አየተሰማኝ ነው፤ አንዲሁ ለሰብ ልጂ አልከኝ፡፡ ዘቅ ሆኖ አውቅ ይመሰል፤ አገር
አውጠሁት፡፡

የሰው ነገር! ሁሉም ጉዳይ አኅን አንድመሰል ለምን አንፈልጋለን? መሰራ የለኝም፡፡
መደንዘበ በቻ ስይመን ደከተማም ተሰማቶችናል፤ ሁሉም ነገር ደከመኝ፡፡ ልቦ ለዚሁ
የሰፈታሁት ቅጂው የሆንክበት መሰለኝ፡፡

በለ ንብረት አስተባክና፤ መን አንድማበብ አለውቁከጥም፡፡ ለሰናበተው ከፈቱ ላይ
ምንም አለበበባክኝም፡፡

አንድት ብቻ አለኝ? ለምን ለከተለኝ አልፈለገም? በከተለኝ መን ለለው ነበር?
የነገሩን ለምን ነገሩን? በይኑገሩን መን ይቀርብናል? ተያቀዋቸ ልቱን የወረዳኝ
መሰለኝ፡፡ ልቱን በሁለት አይ የጊግቁት፡፡ ከተማውን ከነተቀርባው አንድታኝ
አያየሁ ፍጥነት፡፡

ለምን ያህል ገዢ በዘግታ ሁኔታ አንድቆየሁ አለውቁጥም፡፡ በቻ ቀን አንድመደበበ
አየለበኝ ነው፡፡ ገዢ በረከ ቀን ለምን ደበዝብበኝ? የከተማው በይሳ መታፈኝ? ወይም
የወሰነው መታፈኝ?

ህዝኑ! ጥሩ ህዝኑ ስዕራትን በረጋዥ:: ለምንድናው የማዘኑው? አብች ስለምት?
ምንም አንዳንዱ አበቱ ማን አንደሆነ ስለመ-ቁጥ:: በህይወት አንደለለ በደንጋጀዎ

በዚ ነገር ስይነጋኝ ጉባኤኝ ይህን? ወይም የገባኝ መሰላምኝ አልፈው ይህን?
በዚ ነገር ተነግሮ:: አይተኝ:: ስምትን በማይገባበት በመን የተወለድኝ ልቻች የጋራ
በርሃይምና ይህን? ስይገባን መረዳት! ቅጂዎ:: እም በየ ከሃክመ በርሃ መውጥ
ቅጂዎ:: ማን ጥሩ አለው ነበር? የሁን አንድለው ነው የፋላገዎ? ምንም:: ለራሳ
መመለስ አልቻልብኝም::

እዚት! አለመናይይ አናይይ:: ለምን አልተናይይ-ካም? ስዕራው አብ ያለው
አብችናን ገድ-ብስና ነው:: አንዳ! ይህ አብ አንድወጥ በሆን ለበቀል የሚያንሳ
በቁምኩያት ነው:: አብ አልብ አንዳት ይኖር አንድሆነ ይለል? ምንም አታሙዋው
ብለ ነው? ስት ዓት በለ ጉዳች ነው? ወይስ ጉና ለገኘ የህግ ታሪጊንቱን ስለፈው
ለሰው ስራ ነገናት ተስማቶት?

ፊላጊት! በማም ፈለግብኝ:: ለማውቅ:: ይህ ስዕራ ማን ነው? የሁን ይወዳ የሁን ይጠላ
ነበር? የሁን አብ አንዳት ዓ ለምን አንድገትለው ስይሁን የሁን አይነት ዓይነምና
አንድነበር በነግረኝ?

በቀል! አልተሰማኝም:: በወሰን ምንም የለም:: አንዳት ይህናል? ለማለው-ቁወ-ስዕ
ብየ የማለው-ቁወ-ን አንዳት አበይለሁ? ለሸሎ ስዕራ በየ ያለው-ን አንዳት አገኙለሁ?
ለፈው በየ መጨመር-ን አንዳት አጠቃለሁ?

አንበ! ከፈ ከፈ ቅን መሆኑን አው-ቆ ስጋድል:: መልከም ወዳጅ በከፈ ቅን ስጋድ የሁን
ይበላል? ለወተድው አንበ፡ በደናቀልኝ ቁጥር ሲደን ‘አይሁስ!’ የምልጫት አለልኝ!

የምሳሌ ወደዚህ ነገር:: ከዚ ማስቀለ የለም:: የእናን ከረጋጥቻቸል!

ምን አይነት ነገር ነው? ቁጥን የሚፈልጉት ፍጤር ነኝ! የማለው ቁጥር የሚያሳይበት; የማለው ቁጥር የሚይገባበት:: እንዲሁ በሂሳብ ወደጊዜ ስናጥ መጋቢት ቁስቀባን:: የእናን ለሰነድ ነው:: እና የሚደመለው::

ለክስ ተልቅ ህክም ጽሑፍ ከገባው በኋላ አንደተለመዳው:: ከወጪቱ ጽሑፍ ስራ በት ለመሰየም ቁጥር ነበሩን - ለሁም ተዘዝሮ አለለን::

“ሂለው!” አልከተኛ ሥልከተኛ አንስቶ፣ እስተ መሆኑን አያዥቃከተኛ ለምን “ሂለው!” አንደቀበል አልገባቸም

“በደህና ነው?” አለን፣ ከድግምዥ ሥርዓት እና ቅዱታ ተሰማኝ::

“እኔ አንድ!” አልከተ::

የፊለመዳው ሲለሆነ በቀጥታ የሚለው አልነበረውም:: እኔ ይግባኝ በተደርጋጭ መሰረት ለጠሁት የተለመደ ተያቄ አማራር መልሰ አንደራጋጭ የህል ተሰማኝ::

‘ደህና!፣ ‘በደህና ነው!፣ እየተበበለ ደህና ስያሜ፣ የህኑትንም ስያውቁ፣ ቁብጥ ከማለፍ የህኑትን አንድ!፣ በለው ለማግባራት መሞከር ስያሻል ይቀረል?

“ምንው ደህና አይደለበም?” አለን፣ ይግምዥ አሁን የመቆርቻር ቅና አለው::

“ምን አውቃለሁ በለሁ ነው?” አልከተ::

“ምንው የምን ሆኖም?” አሉ፣ አሁንም ካልበት ለማዋቅ በመፈለግ እና ለመርዳት በመሽት ይመሰላል የሚጠረቀኝ::

ሂክም ሲለሆነ ይህናል:: ህክምታ በስልጣናቸው ለብዕት ተጋለዋነት ስያሻል አይቀርም:: የእናድ ሂክም አማካይ እድሜ ካለለው ማህበረሰቦ በተወሰነ አመታት ይጠረኝ ነው፣ የሚፈልጉት ነገር የሰማያሁ ይመሰላቸል:: እናቴና ሂክም ጉዳቸዋ በዘዴ ለይከከኑ

ኩን ይለኝል፡ የትናው በለመዳደር ቅድሞ ይሞታል? በማለው በሰራው ለከራከሩ
ይገመኝ ነበር፡ በሙሉዋው መጠቀማችውንና መጥቀማችውን ለሰተው፡ በዚሁ
ለመበላለት መይዘካሬችው ሁልጊዢ ግራ ይገባኝ ነበር፡

ከዚሁ በፊት የንግድ ማቅረብ ለለው፡ ለዚህ በመርካት መሆኑ ወሰኑ የሚከተሉ
ለምቻ ሁሉ አንድ ተመሳሳይ ተጠለሙት አለችው፡፡ በማንኛውም ሁኔታ ወሰኑ
ቅድሞ የሚታደቂው ለለውን መርካት መሆኑ፡፡ ለዚህ ነው ይህ ወጪ ማቅረብ
ማኅው የዚህ ሆኖም? በለው የጠየቀኝ፡ የሆነዚህ ምንም ይህንን መርካት የሚችል
ይመለለዋል፡

ለዚህ የዚህ ሆኖም? በለው መጠየቁ፡ በጥናው ስራ የመመለስ እግዥነትን ይፈልጋል፡
ማኅው ለዚህ ሆኖም የሚችሉው ጉዳይ በዘቱ፡ ተልቀች፡ መጠኑ ሁሉ ተዘርዝር
የሚፈልቅ አይደለም፡፡ ለማንኛውም ይህ ሁኔታ የዚህ ሆኖም? ያለኝ ከዚህ አንድሆነ
ምንም ጥርጥር የለኝም፡፡

“እውነቱን ለመናገር፡ የዚህ አንድሆነንና ጉኘ አለውቁትናም” አልከተ፡ እውነትን
ተናገሩ የመስጠት መግለጫ! አንድማለው አይችሁ፡

“እና ይህንን መስጠትና አንግልዎ” አልከተ፡ እናም ወደማግዬው አየተንጠራራሁ፡

“ምንው?” አለ ‘መስጠትና!’ ሲለልከተ የሆነ ተግር አንድለ ገምጃል፡ አንድ እውነቱ ከሆነ
ነኔ ለለው ሁሉ ይቻልና ሲለጠና ማኅው አይደለም ሲለ’በሽታው’ አንዳን የዚህ ይህን
ምን በዚህ አለውቁም፡፡

“ምንም” አልከተ፡

አንዳን አለ እናው ሲሆ በመስጠት ተንሽቦ ከጠራም በጠ ተስማኝ፡ አለ የዚህም
አይደገም፡ ተክና ለዚህ የነጠራም መለሰከለት? ይሆንን ለቃድ የጥር አየወደደከተ-

ኋው አንደ? 'ፍቅር' ተፈቻል ሁሉንም የሚያወቂ፣ ሁሉንም የሚሆን መሰረተ አንዳቸው
የደርጋል ይበላል፡፡ እናም ይህ ልጅ ካለሁበት ወካማበት መንጥቆ የሚያወጣኝ
አዲና መሰረት ይሆን? - ካመራት ታነስፌ የከርፈው የመሰረከለት፡፡ ስጋዬ አንዳን
ከማለውው ቅጋር ወሰተ ለለለወጣኝ? የወጪ ለልጻገዱ፣ - መግለጫ አንቀጽ አንደሸሁ ነው፡፡

"ምኑው ያጠናሁት አለ?" አለኝ፡፡

የሰው ነገር! በእንደ ገዢ ጉዳቶን የባለ አደረገው፡፡ ለምንድን ነው ለወች በራሳ
መተማሙኝና በተለመ የሚተነፍሰው?

"እኔ አንተ ማንም አለደረሰኝም!" በዚ አገናናሁት፡፡

"አሽ! ቤታዊ አሁን የተ ነሽ?" በለው እናን ያለሁበት ተወኝ፡፡

አልተኩረድከኝም! በዚህ ሁኔታ ማንም ለየደርጋ አይችልም፤ ገማገኘንም ካመቀበ
ወጪ፡፡ እናም በንግባሩ የመቀበል ፍላጊት የለኝም፡፡

"አዘሸ ነኝ!" አልከተ፡፡

"የተ ሆነታቸል?" አለ በለማሙኝ፤ ማን ያደርግ? 'አዘሸ' ማለት አለ የሚያወቂው
የወጪ ሆነታቸል ነው፡፡

"ምኑው አለገኝበውም ነበር አንደ ቁድም?" በለው በራሳ አጋጋጋኝነት ጉዳበት፡፡

"አጋጋጋኝነት አንደሚያሳት ስንት ማዘ ነው የምነባርሁ?" አልከተ፡፡ እናም አንደ
አስተ ወደለመድከተ አየተመለከከኝ፡፡ የለመዕቃት ነገር ይቀላል፤ ወካማበት የለውም
የረሳ ነዋ!

"አንደት?" አለኝ፡፡ ተንጋጌ ማረ አንደመርበት አያለ፡፡

"ሆነታቸል አንደሆነኩኝ በዚህ አጋጋጋኝ ሆነኩ?" በዚ መቀበተ፡፡ የሚመልከውን

ለመሰማማት በመጽሐት::

"እንደ! አዴሱ ነኝ ስትና ነዋ! የት ነሽ ታደደ?" አለኝ::

"አዴሱ ማለት አንተ ያለሁበት በታ በታ ለምን ይመሰልሆል?" አልከተ::

"አሁን ጥሩ ነው አየተመለከቱ ነው፣ እንደዴህ ነው የሚያቀርብበት" አለኝ::

ነው ለምን ያልሆነውን መግኑት ይቀረባል? የተቀባዩና የተገኘበና ውስጥ
የማትታቸው እኔ - ለዚህ ስው ተቀለዋለች:: ከዚስት አልጋል አልጋል የምትመጣው
አውነታዊ እኔ ይግባኝ - ተስፋራዋለች:: ወደኛ ከሆነ ከየተኩዋ ይሆን ፍቅር የየዘው?
ልፈይ የምንጠላው ለዴህ ይሆን? ሁሉም ስው በሆነ ሁሉም አይነት ነው::

"እሽ ጥን የት ነሽ ታደደ?" በለው መልሰን ለማረጥም በድጋሚ መቀኝ::

"አዴሱ አልከህ አከ?" አልከተ:: እኔም አየቀለለኛ ነው፣ 'የጊልዎ:: በራቱ ይረሳል'
አንዳለ::

"አዴሱ የት?" አለ:: እሁን በጥንቃቄ ነው የመለሰው::

"አዴሱ ምድር ለይ ነዋ?" በየው ቅለድከተኝ፣ ለቀ አስተም::

"ምድርቻም ስራ ዓገን፣ የት በየው ለፈጸማን?" በለው ተሆነና አሳያ::

"የኩ የለም! አንተ መገኘኩ እንደ ስለሆነ፣ አዴያው በር ለይ መብቻኝ መጠሪ::"
አልከተ::

"እንደ ሲለስ በታ በሆን?" በለው በዝርዝር ያለው ለማስመሰል መረ::

"እስከ የት?" አልከተ:: ለከን ለሰያው በየው::

"እ-እ~" በለው ለይመሰልስ ለፈይ::

"እንደሱ በንብብ ደብዳቤ በለህ ከሆነ ለለ የት በታ ለተሸጋድ እንደሞትቻል ነው.

የጥቃት ስለዚህ መልካም አገኝቸዋለሁ." አልከተት፣ አሁንም ስቀ፡፡

"በቁ በሩ ላይ መብቻኝ" በየው፡ መከናወን በማግኘር ቁልቁለቱን ይመርክኝ፡፡

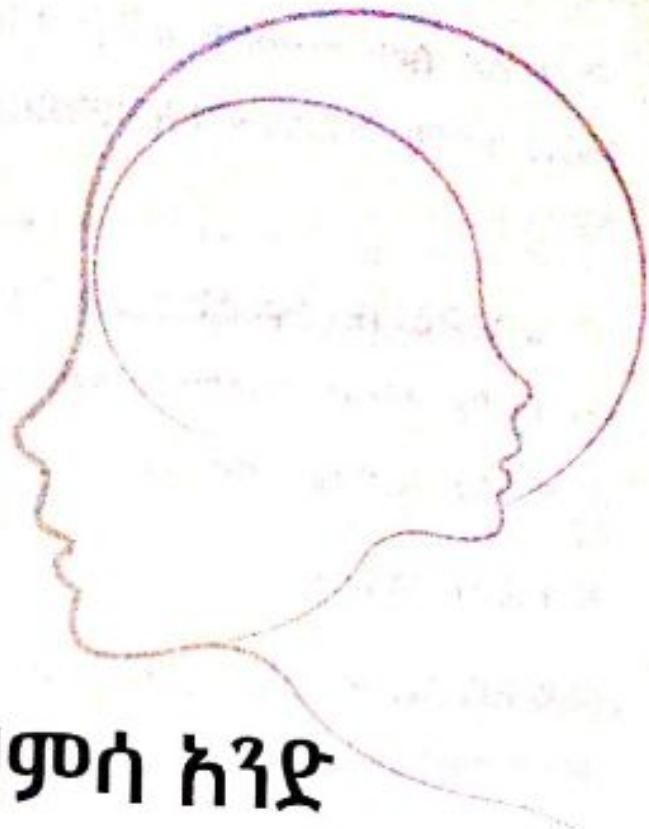
ቁልቁለት፣ የሰው የህይወት መንገድ፡ ገዢ ወጥ በበዛወጥ አጠቃላይ አቅጣጫው
አንድ ነው - ቁልቁለት፣ ወደ ታኩ፣ ወደ መሬት፡፡

ከሁኔታቸው ደቂቃ ስደርሰ ወጥቱ ፍትህም በንፃብ አየተውለበበ ቅዱ አገኝበት፡፡
ትንሽ በቆይ መንሳራኑ አይቀርም ነበር፡፡

መከናወን ከፍተኛ አንዳንት "መናገድን ባንድ ደህን ንስ አይደለ!?" የጥሩ አቶ በጥሩ
አሳስብበኝ?" በለው፡ በመከከል በጭወጥ ይበረዳኝው ሆኖም አንዳስበረው በቆመኝ፡፡

"መዳደሪ!" አልከተት፣ "እንከን መናገድ በሽታው ጥን አንዳሆነ አለው-ቀም" በየው፡ ለዚሁ
የጠየቁከተን መለሰከለት፡፡

መከናወን አንዳደት አንዳሆነ ለሰው ወደ ቤቱ አቅጣጫ አየነዳንት መሆኑ
አለተዋልበኝ፣ ዘዴ አያቂ በቁ አይበቻኝም!

ወሮራዊ ሂመሳ አንድ

ለ መስቀል አገልግሎት አያቄ መስቀል ቅጋሚነት አለመኩርከትም፡፡ ወሮ
አንድማሪስልጋው እና አንድማያስልጋው የሚያውቃበት ሆኖታ ወሰጥ
ከይለም፡፡ እኔ ሲሆን በዘመኑ ገዢዎን አበት ወሰጥ ባሻልፍም፤ አበት በምዕመበበት
ትክክለኛ አንድና በሆነ ለቦታው ትቻው መሸፈ አየከበደኛ መተደረል፡፡

በመጀት ከፍሰ እናና አዲስ መብቃው ተኋጋጌ ተቀምጧል፤ ነጋሽ ያት፡፡ በሂንጻችን
የጊና በለማሪ የገመድለው መለያ፡ ማይበቅ የተረፈ ከሆነ አመታት አልቻል፡፡ ፍክም
በት በፋዳከኝ ቁጥር የማስታወሻው፡ ሁሉም ፍክም ቤቶች በያንስ እኔ በተለያየ
አጠቃላይ የተበኩሉዋቸው፡ በዘመኑ አንድማሪስልጋቸው ነው፡፡ አጥረት በሂክም
በት አካባቢ በሽ በሽ ነው፡፡ ከሂክም ቤት ወጪ ደጋሞ ለሂክም ቤት የሚያስልጋው
ሁኔታ ነው፡፡ የጊና በለማሪ፡ መድሬት፡ የህክምና መሠራር... ሁሉም አለ፡፡ ነገና
ሁኔታ የተመታወቷበት ነው፡፡ ወጪ ነገር - ማለትም የሰለጠናው ስው ሌከብ፤ መርከሰ
የለበት ነገር ሁሉ ወጪ የሆነበት ሁገር ያት ሁጻችን፡፡

ከነጋሽ የሆነበት ሁገር ያት ሁጻችን፡፡ አዲም አዲስ በመሆና እናም በግዛ በቻ ከእያቴ

ወጪ ለለ ስው መጠቃት ስለማለው-ቁበት ተንሸ ጥር በለኝል፡ያንነ ሆነ
አንዳን ከመጠሁት በኋላ ፈጻን አንድማደርገው መንቀሻ፡ በተለው ነው ወደ መሆኑው
የስተኞች፡፡

“ምሳሌ? ስይ፡ በኋላ ለቅረብ?” አልካት፣ የጥወለው ስጥ የበታ ወሰኑ-ጥወለዎ
መርህን ወደመተማበር በመማበት፡፡ ለጥንድን ነው ሁ-ስነዱ የሆነ ካር ማድረግ ይለባን
ምሳሌስለን? እም በለው መቀመጥ እኩ ይቻላል፡

ነርፈ ፊጥ በለ አየቻኝ፡፡

“እዚ አያዘራለማም! ለእኔ እኩ ሲሆ ነው፡፡ አንድ ምንም ማድረግ አይጠበቅብም
በለ፡ የመጠቃው ለአንማድነት አንዲለሁን አስተዋልቷኝ፡፡

ይስ አለቻኝ፡፡

“ጥሩ ነው፤” አልካት፣ አድናቃቻ ይከታታለቁ፡

“ምኑ?” አለቻኝ አለአግባብ ስይ በኋላ የጋብዝነት ስያንስ፤ አለማብብ መ-ገብ አየቻኝ
አንዲለሁን ለማረጋገጥ ይመስላል፡

“ጥሩ ነው፡፡ በዚ ስው እኩ፤ ሥራ በታወ ለአንማድነት የሂደ ነው የሚመስላው፤ በዚ
ሥራው መስተናገድን ነው የሚፈልጋው” በዚ ለምኑ አንድየናቀነት አበራሱ፡

“እርጋጋኝነት ነው!” በለ፡ ቅለል ያለ መልስ አስታቁልቷኝ፡፡ በተደረገ አንዲለበቻ
የስተኞች፡፡ በመለስ የሂሳስ መተማመን ነው የጥናቸው፡፡

“አንድ ነ?” አልካት፤

“አንድ የሂሳስ አንድማናው እርጋጋኝ ስንም፤ ሥራው ለአንድ ለይሆን አንድ ለሚሆው
የሞኑና ይመስላልና አንድማናው እርጋጋኝ አንምናለን፤ በደንብ አስተዋል
ከሆነ በዚ ገዢ የሚያሳስበን ሥራ መግኘቱ አንድ ከዚያ በኋላ ያለው አይደለም” በዚ

ԱՐԴՅՈՒՆ ՊՐՈՎԵՆՏ ՈՐԴԻՇՔ

“እኩ ነው!” አልፎት በመስማማት::

“የምኑ አጥነት መፍትሃዎች ስራውን ማማሪት ላይ የሚያቆም ነው የሚመለወቸው፡፡
ከብርቱን ሁኔታ ለመሆኑት ለለ ደርድር መቀመጥን ነው በተ ሲው የሚፈልግው”

九

ԱԽՎԵՐԴ ՀՅՈՒՆԻ ՊԱՌՈՒԹԻՒՆ ՄԱԼԻ ԼԻՔԵ ՊՊԽ ՀԵՄՆ ԱԽԵՐԾ ԴԿ
ԽՎԱՓԻ ՀՅՈՒՆԻ ՏՈՄՈՒՆ:

“የኅጂውን እና ሥርጪውን ተለያይተዋል በዚህ!” አልፎት በንግግድ መስማማቸኝ
በዚህ መልከ እያሳውቭሁት::

"የኅጋዊ አግኩታዕል መጣብ!" እስ አያቶ በመከከል፤ ለክὸ እስ ተችቃል በለን አኔ
እኩ ከኖውር፤ እስ አይተ በተከደኝነት ሆኖ አያሰማንን ነበር፤

"እንደ ነቅተኛለ እንደ? አባይ!" እስከታ:

"አዋጅ! ሁሉም አብ ጉዳቸ፡ ጉልበት ንበር የነበሩ ይኩስ እሁን ይህን ያደረግ ከመጥቻቸው በታላቅ በግዢ በላ እያለች - በጠቅ ገዢ ጉልበት በገልበት ሆኖለሁ!" በላይ በሂሳቸው መለሰራለሁ፡ በዚህት ተስማሽ! ስበድለው የናርሱ መለሰራሁ፡ ወንድ ይግባኝ ይሞላ አለሁ አንቀጽም በላ፤ አንቀጽም ለመሰላው የህል ገዢ ጉልበት አንድ፤

“Եղածի հոգու է և այլքառ ինձ ամրաւս իւղադան տքի”
Ողբեա թէ ին թէ թա Յանց աղջուա բաշա ակա ազգաւու աղաք
Փա պարա չը քայլաւ:

"**ტარეზ აჩ!**" ხატაჭა

አሁንም በራንጻ አየተኞች፡ ገበያ፡ አዎን መስተኞች ሙሉም አይደለም፡

"ՀՅՈՒՄ ԻՆ? ՀՊՈՔ!" ԽՃԻՒԴԻ ՄԸՆԴՀԱՎԱԿԱՆ

"ՃԱԴ ԿՇ!" ԱԱ ԱՄՈՒՋ ԳՈՒՅ ՀԵԳՈ Ճ.ՊՊ ՀԱԼԻ.Հ: ՄՊՈՐԵԴ:

"ՀՊՈՔ?!" ՈԲ ՊԵՍԴԻ:

“ՀՈԴ ՊՆ ԾԸ!” ԽՂԴ:

ՄՅ ԴՅԱՆՈՒՅԻ ՊԵ ԸՆ ՊԱՇԱՎ ՊԱՄԳԻՆ ՀԵՖԼԹ - ՊԱՐՆ ԿՈՒ
ՀՅԱԳՂՋԱԽՈՎ ՃԵՄԱ ՊՄ ԱԼ Տ ԿԻՐ ՔՆԱՇԻ ՊԵԿԱՇԻ? ՀՅԻՇԻ ԽՈՒ
ՊԵԺՄՓ ՅՇԱԾ: Խ-ԱԴ ԴԻՎԱՆԻ! ԸՆԵԲՓՎ? ԸՆՎՎ? ՄՅԱԼ ԸՆ
ԱԼ: ՊՅ ԱՇԽ ՀՅԻՆԱՇԻ ՊԵՎ ԱԼՊԻՆԻ:

"እግዚን ታውቀው ነበር?" በየ መያወሻው ከላይ ተስተካክለሁ

“እለው-ቁጥም! በየ-ኩሉሁ እኩ ከዚህ ቁደም፡፡” በላይ ቅጂ እለ፡፡

"እንቃዬ ማውቅ ያለበት አለአናተኛ ነው. እንደሸጭ አለአባተኛ አይደለም" በላይ ከረር አል:

“Ո՛՛ ԱՆԴԵ՛՛ ԶՊԳԹ ԳՄՆ՞?” ԽՃԻ-ՀՅԵ Վ-ՆԻ ՈՒԾԿԿԴ ԴՊԱԼԱ ՔԴ ԳԴԴ? ԱՐՄՆ ԿԱՌԻ՞ ՔՊԱՆԴ ՏՅԳՎԲԴ ՂԲԸ ՂԲԸ ԻՎ-ՆԻ ԻՎՈՎՀԱՎՈ ՔԸԸՆԱՄ: ՊԵ ԱՐՄՆ ԳՄՆԴԹ ԴՄ ԱԵԼՆԴՐԱ?

"እንደ! ለማኑን ሁሉ ከእናይ ምን እንደምትፈልግ፡ ስለንድ እንደምትመኝ ለነገሩ
እልባር?" በላይ ዘዴ አለ፣ እናም ሲበ ለያርፍ ተስማሽ፡ ምን ሆኖ ነው? ምን ሆኖ
አነጋርኝ መሰረዝኝ ነው. የድነገጥከት፡

"እ!... እስቃን ነው እንደሸ?" አስተካት

"እ!... እስን ነው አንድ?" አልከት
"ታኝም ላለ ፈጣን አለ?" ባለው በመንጠረዥ ማስታወሻ ይጠተናን ካትሬ ሆኖ

በዚህ በጀት አድገጋበት አመልካች ለማየት ለጥዣኬ ማቅረብና:: መነፃሩን
አስተዋወች::

“እሱ! በለው ለምን ተሁኑ እንዲፈታቸው በማስታወሻ ለመቅረቢያ ቅዱስ ያስቀናል::
አሁንም እንደሆ ይከባል እንዳን:: መቀላይ አልጠቅሙትም::

“ዚህ ቀደም ማስታ ምክት ነበሩት በየሻለሁ አይደለ?” አለኝ፣ የደረሰ ትምህርት
ሚያስተዋወችን ቤቱ አስታወሻና:: ወደዚያ መመለስ ፈለግከና:: ቅዱስ ያን ቤቱ
እኔ መኖር ማለት በየአለቱ የሚያንስ፣ የሚቀንስ መሆኑ በገባኝ:: ለአንድም ለተንድ
ወጥቶች አልለይም ነበር:: ሁሉም ነገር በእኔ ተረዳ የሚሰነድኬል:: ሁሉም
ወጥቶች ሁሉንም ከእኔ ጋር የሚኖሩ ይመከላች ነበር:: ልማነትን አለማውቁ!

“እናገኘናል::” አስተዋወች

“እናደናው መዘዘሪያ የለለው የጠይቀት መዳረሻ!” አስተዋና? “በለው ለማረጋገጥ
ተመለከተኝ::

“እናገኘ!”

“እና አገልግሎት?” አለኝ፣ ሲጋግ አስተዋኝ::

“ምዕሮ?”

“እሱ... እንደሆ ነበር የጥዣተሰተዋወችን!” በየ አስታወሻዎች::

“እና ሲጋግ በለው ወደ ማስታወሻው ተመለስ::

“ሁላተኩው ይገባው ለመስተኞች ሁሉ ነገ የሆነ መዋጋን አይደለ?!” አለ
አሁንም ለማረጋገጥ::

“እናገኘ!” አስተዋወች፣ በተለማስተ፡ እንደአውነቱ እንደከተሉ ቁደሙ በዚ የመጋዙት
አሁንም የለንም:: የእናገኘ ምክት ማውቁ ለይሁን የእና በእንደሆ መልከ፣ በንግሥት

መቆጥቱ ለይ ማጥኩር ፍልናደለሁ::

"እ.....ከ! ተ.....ኋ!" በላይ ወደ ማስታወሻው በማጥኩር "የሰተኞች-ንግድ ነገራቅለሁ::
በላይ እርጣጭ በለመሆን ጠየቀኝ::

"እኔ አልነገርኝም!" አልከተ::

"እርጣጭ ነሽ? እንደም እናም እንደሰላት እኔ?" አለኝ፣ የቀረቡን ይህንን የሞኑን
አለውቁኝም::

"እኔ ደማም የሆን እረሳለሁ?" አልከተ::

"እንደ! ከእኔ ቅድመኛ የረሳሽው ከ እንደ ነሽ" አለኝ::

"የሆን?" አልከተ፣ ለዘባርቁ እንደሆነ በሙጠርጫ::

"የሆን?" አለኝ ግራ እንደሙቀት በላይ::

"የሞራለው?" አልከተ፣ አሁን እኔ ስኬ ፍርድ::

"እ-ህ! ለሰተኞች-ንግድ ነገራሽ እንዲይሆን?" አለኝ ተመልከ::

"እኔ አልነገርኝም እባባሪ!" አልከተ፣ እናም እየተመለከተኝ:: ለምንድን ወ
ሆናይ ለኋገኘ የሚፈልጉት ነገር ያለው የሚመለከኝ? ሆኖ እንዲሁ ይመከላል
- ተሳታፊለሁ!?

"እሽ እንግዲያው አናተሽ ከሁ-ለም በላይ፣ ከሁ-ለም... ከሁ-ለም... ተመልከ
የነበረው፣ የተወለደሽበት አጋጣሚ መልካም አይደለ እኝኝ ስከም እንዲይሆንኝ
ነበረ" በላይ፣ የሚገኘውን በማቋረጥ አተከር ይሞኝ ፍርድ::

"የሆንው እባባሪ?" አልከተ

"እያሳብከኝ ነው፣ ትንሽ ጠብቃኝ ሁሉንን ስጋጋሪ አነጋርኝለሁ" አለኝ አሁን

አየቃለዎ፣ አቅባኝ፡፡

“የጊዜን ነው የምታሰበው?” በዚ ለረጥንበት ልላማኝ፡፡

“እኔ መሰለች አስተዋይና በልህ፡ ይህ ጥምኑ አንብን የሚሰከ አይነት አለመሆኑን፡

አንድ አልጠመተኞቸው?! በዚ” አለኝ፡፡

“የምን አይደካም?” በዚ፡ ለእናቱ ጥምኑ ተብቂና ቅምከኝ፡፡

የተወለደኝ አጋጣሚ ማለት አኅው ነን፡ የተወለደኝበት በታ፡ ዘመንና አካባቢ
ይህን ደግሞ ታውቃለች፡ አንድ በተወለደኝበት ዘመን ይህ በታና አካባቢ መልካም
አድልን የሚሰጠኝ አልነበረም” አለኝ፡፡

“እኩል?” አልከተ፡፡

የተወለደኝበት በታ፡ ዘመን፡ አካባቢና በወሰኖ የምንኛር ስምቶች የመልካም አድልን
መረት አኅውቁም፤ ይህ ተልቅ «እለማውቁ» ነው” አለኝ፡፡

“እኩል?” አልከተ፡ በጥም ተመሳሪያ ነው የምስማው፡፡

“ቴልቅ እለማውቁ ማለት፡ የመልካም አድል ጥምኑም መመረቱ ‘የኩል’ መሆኑን
አለማውቁ ነው፡፡ በዚህ ማከናወት በተከታታይ የመግቻሁ ተወለደች መልካም አድል
አገጣቻሁ አልታለም” አለኝ፡፡

“የምን?” አልከተ፡፡

“የኩል ማለት፡ የተጥሃ ለመኖር፤ ያልፈለገተን ‘አምበ!’ ለማለትና የምትናረበትን
ሁኔታ አዎንታን አንድ አልፈለገነት፡ በመቀያዢ ስራሳቀቁ ስራሳይ መኖር መቻል
ማለት ነው፡፡ በአኅ ሆኖ ባን ጥን ‘አምበ’! የማለት የነፃነት ተረከና በህል ቤትንም
የወሰነው ‘አምበ’!ን አንድ ነኩልን አይመስቀልም፡፡ ሁሉንም በነፃነት አና ማቆኝ
መካል ተወጋድን ነው የናርነው፡ የምንኛር ስሙ፡፡ ሁሉታንም ‘አምበ!’ በለን” በለ፡-

በለት የወለደው መብራሪያ ስጋኑ::

የጥምሮልሰላት አልነበረኝም፤ ቁጥለ::

“የነፃነት ስሜታችንን መረከብው፤” በለው አሁንም እቅመ::

“እንደት?” አልከተ::

“ልከርና!” አለኝ::

“ምን ምን?... እንደት?” አልከተኛ ገማግኘ ወደት እንደሚሸፍ አልገባኝም::

“በፍላት ሌከርና:: የሁለም ነገር በለበት:: በለንበረቱ... የመሆን ፍላጊት አለከሩ:: የድህንነት ፍላትታም አለከሩ:: ‘ድህንነቱን አጠብቀልሆሉሁ፤’ ለለን ሁሉ ነገሥታችን ሰጋኑ:: የፍላት ሌከርና መሰራሪያችን አደረግኝ:: ለለውን “እኔ ከእኑት አበልጠለሁ፤ አልኝ፤ ለምን?” ስንጻል ‘ከእኑት በለይ ሲለለኝ፤’ በለን ያለፍርሱት መለኝ:: በዚህ ምክንያት ነገሥታችንን መርከን ጉዳዩ:: የነፃነት ስሜት ሲመረከ ይገባም ወጪ አለው፤ በለማውቅ ከፍተኛውን ወጪ ለመተፈያችን ከፈልጉ፤” አለኝ::

ስለሰላቶች አቋረጥከተ::

“ምን ከፈልጉ?” በየ::

“እንደኛ ሆኖም አጥን፤ የነፃነት ተቀም ሆኖምን መፍቀድ ነው:: ነገኑትን ስታጨረሙ፤ የሚታረውን ሁሉ የሚለም አድራሻን ተመለሽ:: መለም ከልታልሽ ይገባም ያው ሆኖም የለለበት እንቅልፍ መተኩት ነው” አለኝ::

“ሀልም የለለበት እንቅልፍ እንደት ነው?” አልከተ::

“መለማ! የሚታደግ ሁሉ መለማ ይህናል ማለት ነው:: ነገኑቱን በመንሰት ለውን የጥምትኩሙው እንዲ በርሃን፤ ሁሉት ሆኖም ነው:: ለው ከለመ ይሞራል፤” አለኝ::

ቍና ተነፃሰከኝ::

“በዚ ነው ፈቃድ እንደማይረዳ እንደት አልጠኑም ያልከተት፡ ይህንን አሁን
የሰነድ ከእኔ በላይ በደንብ ተወቃለች፡ ተብርሃው ነበር፤” በላይ ስለ ለቃድ መቀናዣ

፡፡፡

“የሰነድ አይ ንግድን ያለማች ሆኖ በሆነ?” አልከተ፡ አሁንም በማለው-ቀው-
አይ ጥሩቁና በመቆጥም፡፡

“እኝት?” አለ፡ አለ በተራው-

“እሳውች በሆነ?! ለእኔ በይሁንም ለለቃ ለሆን የሚታረውን እያለውች
ወንሰ?!” አልከተ፡፡

“ወናል!” በላይ፡ ወደ ማስታወሻው በመመለስ

“ፍርማው ነበረት” አለ፡፡

“ምን ነበር ፍርማ?”

“የዘተም ወለድ ፍርማት ነው!..”

“ምንድን ነው?” አልከተ፡ እኔ ‘ውለድ’ ለለፈሆንኩ ማውቅ የሚጠበቅበትን ጉዳይ
ወጪዎን፡ የመጠየቅ መብቱን አየተጠቀምበትን ነው፡፡

“የዘተም ወለድና የእናትሽ ፍርማት፡ ሁይወትሽ ከእንደ ቅጥጥር ወጪ በሚሆንው-
ወተክመንገድ እንዲይቀር ነው፡፡” አለ፡፡

“እኝት?” አልከተ፡፡

“ብዚ የሆወት ገጠመኝ ከእንደ ቅጥጥር ወጪ ነው፡፡ የጥምትመኝው ቤኖር ይህ
እና ቅጥጥር ወጪ የሆኑ ገጠመኝ ሁይወትሽን እንደ ከፈላግኝው፡ ከተመኝኝው-
ማኝ ወጪ አስተዋጅ እንዲያወጣው ነው.” አለ፡፡

“ምን አማካይ አለ?” አልከተ፡፡

"እስት አብ ነው የጥልሽ ከቀጥጥር ወጪ የህን ከስተት፡ የማትሬልዎች ጥሩ
መሰተ ይከተኝል፤ መወሰን ስተፈልጉ መወሰን ግድ ይለሳል፡ ይህን ወገኑ ደግሞ¹
በምን የጥረሰ አቶም ትወስኝለሽ? ነገኔ ሁሉ፡ ከአንድ ቅጥጥር ወጪ ለሆን አላማ፡
"እልጊዢና አባባይ!?" እልከተ

"እናተኩም ያደረገችው ይህንኑ ነው፡ ከቀጥጥር ወጪ የህን አውጥት ገጥሚት
መወሰን ነበረባት ወሰነች" በላም አንበውን ያወርዳው ይመርጫ፡

እናም ተከተለው አለቀሰብኝ፡

"ወሰነች!... ለቻ ወሰነች!..." አያለ ቅጠለበት፡

"ምን አበበ! ሚኒ?" እልከተ፤ እናም አንበውን አያዘሱሁ፡

"በሆዚው የተሰጣትን አጭር የመኖር ገዢ አንድ አንድምታሳልዎች ወሰና ሂደት
አለኝ፡

ዘዴ እልከተ፡

"የት? አንድተኩም?" አለ አስ፡ በዝምታው ወሰተ ያለውን ተያቄ ስምቶ፡

"እናም አለው-ቁም! የእኔ ፍርማት በዚ ደረሰ፡ ወለቻ ለልቅ ይህን ይፈጸል፤ ከቀጥጥር
ወጪ የህን ነገር ለውሰኑ አንድይገኑው፡፡ አዲም ለአንድ የጥልሮች ይሸንኑ ነው፡
ለለ የለም!" በላም ዘዴ አለ፡

ምን የህል ገዢ በዘሱ ሆኖታ አንድቆየን አለው-ቁም፡፡ ለው በሆዚው ለመኖር
የተሰጣው ገዢ ወሰንና ነው፡፡ በዘሱ ወሰንና ገዢ ወሰተ ይሸንኑ ሚኒ የከል አንድ
አንዳን የማናው-ቁምን ገዢ አንድ አንድምናሳልዎች ለመወሰን ሚኒ አቶም አለሁ
በተወሰን ነገር ገዢ በልቅነት መወሰን ከመቻለችን በፊት ቅድሞ የተወሰነለን አይደለም
ምንስ ነገር በቀጥጥሮችን ስር ነው? ሚኒስ አይደለም? እናቴን ሚኒስን ነው የማናውን

የንግድማት ነው በእኔም በእባባሪም የጭዬነችው? ጥን ወሰና ነው አያቱን አንዳህ
አንደሸረጋቻቸው፡ አንዲይደገኘትም አንዲሆን ያደረገችው፡፡

“ለዝበትም!” አለኝ፡ እኔ የተኞች መሰላም ከሱስ ወር ሂደት ነበር፡ “በእንደ ስው
የሞሳል ወሰኑ ለለው አንዳውት መኖረድ ይችላዋል?” በላይ እኔ የማልመልሰው ተያች
ወጥ፡፡

“ምዕ አልከተ፡፡

“ምን አንድምሙኝ ቤተቃዋሚ? መጣዚ! ” አለኝ፡

“ምን አባብ! ?” አልከተ፡፡

“እንደ ገዢ፡ ለእንደ ገዢ በየታች! በጠይቃቻ! ” አለኝ፡፡

“እንደ ገዢ! አየቃሽኝም ይመሰላል፡፡

“ምን ልትጠይቃቻ ተፈልጋለሁ? ” አልከተ፡-

“ወሮን? ልላት፤ ለምን ልደ? ! ለምን አንዳህ አደረገባል? ምንው ስታማካይ? ልላት”
አለኝ

“ምን አባብ? ?” አልከተ፡፡

“እኩን አካ ነው የምልሽ፡ ‘ምን? ለምን? አንዲደረገቻ’ በጠይቃቻ፤ ባን ምን ቤትር?
በታማውት ነው! አዎች ይሁን? ” በላይ መደዳዣን መጠየቅ ቅጠል፡፡

“ምዕ አልከኝ፡፡

“አይ! አይ ልደ! .... ምን ልድርባል ይሁን? ....” አያለ፡ ይጠፃኝን ማዴ አድርን መቆሙ
በታማውት ነው! ተስፃሚነት ተስፃሚነት ተስፃሚነት፡፡

“በታማውን ስምታ የሆኑ፡፡

"እይሸ! ለሞኑን አልደ አልደ እንዲህ ይለላ፣ እንደ ስትናር ነው በዚ ገዢ እንዲህ
ያጠረዋት" በለ አድናናቸኝ::

"እባባ ታንሽ ይረዳ!" በለ ታራሳን አስተካከለቻለት፣ በገኘ ለያርፍ እንዱው.
አፍጋሚውን ተሻግር ወደ ታራሳ ሲፈሰ ነም በዚ አየሁታ::

መጀራዊ ሂምሳት

ጥ መሆኑት በተ መመለሰበን ለመድብና:: እያች እና እናች ደጋማመው እንደ
ነኩ:: ከልዕች ጋር መጠቃቀት ይስ ይለል:: ፈመቻትን በቀላሉ በጠቀቃ
ሚከናወን ማድረግ ይችላል:: በዘመኑ ለይ ምንም ጉዳብ የለም:: በጠቀቃ ጉዘ::

ነትወህርት ከፍለ ታይቶች በመሳሪያ አብደልቸው የወደፊት:: የእረፍት ከፍለ-ገዢ
ነበ:: የእረፍት ከፍለ-ገዢ ለሞን የጠቀቃ ከፍለ-ገዢ እንዲልተባለ አልገባኝም::
የነወጣው እና በት-ወህርት በተ ውስጥ በቀጥታ ተሳታፊ የጥምናሁንበት ጉዘ
እኩወ በቃ ነው:: ያሳንን በመጠቃቀት እናሳልፈዋለን::

እኔ ከትወህርቱ ይልቀ ማቅታው ይመሰጠኝል:: እንዲውጥ እንዲንደን ትወህርት
ኤያወ ማኩወ ለይ በንማሩው የጥምመርት ይመሰላኝል:: ማቅታዎች ሁሉ
ምኑኝል:: ጥናደባት-ጥም አዲስ ተማሪ ለለምናኩ ይሆናል:: በቱ ውስጥ መጠቀሬ
የነፋገኘ እንዲለ የገባኝ የጠቀቃውን በዛት ስሰተው-ል ነው::

አተው ለቃቃ የሚጠውት ለካስ ይጋበረው አልነበረም፣ እየተጠቃቀቱ ነው:: አበርሱ::
እኔ ከራ ስቃ ማከሰች፣ መብ መብ፣ የኩስ ማቅታው እይነት፣ ገመድ መዝላል -

አንኩን ተጠቃሚነት ለለምዕዃ ቅጥል አንኩን አልጠርሰውም ነበር::

ከሁሉም መቀታ ከሱ የሚባለው ያስገመኝ ነበር:: በመረጃ ላይ በተሰራው የተከናወል ስጥን መከከል በእንከሳ እና ጠቅማች ይንገድ እየገኘ ስተዋቸውን መመላት ነው:: ጠቅማችው ይንገድ የግብር በስተኞች ውስጥ ማረጋገጫ አለበት:: በስተዋቸውን መከከል በመስከመኑ ላይ ከረዳ ተጠቃሚነት ይኖርናል:: የሚገመው መቀታ ነው:: ለቻቻን አንደንፃርሽ አንድ ስጥን ውስጥ ወይም ከስተኛ ስጥን መሻጋር አንድ በመከከል በመስከመር ላይ አለመሆንን ያስተምረል:: ጥቁሙ ፍጤን አንደሆነ ባለው-ቁም የሆነን ስጥን አስከተገኘ ይረዳ አይነትነትም ቤሆን መዘላለን ተሞራጋቸለሁ::

ለለው ትምህርት በት መመለሰበን አንድለምድ ያደረገኝ ደግሞ መንገዶች ነው:: በዚ ጊዜ አናቱ ወይም አናቱ ያመለሰሰኝል:: ለወሰኝና ለመሰሰኝ ከእነዚህ የሚውሏው የጥምሙትው ሁሉ ይሳይ ይለኝል:: በእኔ ጉዳይ አንዲህ አጠረውና መመለሰሰኝው ደግሞ በጥም አስፈላጊ አና ትከረት ለሰጠኝ የሚገባ ለው መሆኑን አለው-ቁኝል::

በጠዋት ትነስተን ለመሆኑ ያለው አማካይ ሆኖበታ ጥናሬ ይበካዋል:: ያደረገው ገዢም አንኩን ቤሆን ጥናሬ ይበካዋል:: ለምን አንደሆነ አለው-ቁም:: የኋናቱ አንኩን አና... ፍጤንም ቤሆን ሲሆ መሆኑዋ ለለማይረቀር:: አንዳይረፈደባት ይሆናል የጥምትና ትክክለው:: የኋናቱ ባን ይገመኝል:: ለምን አንደማረጥናል::

“እባባ!” አልከተኩ አንዲሁ በጠዋት አንድንውጭ በመቋከል በበረንዥው ላይ ለንቀራጣት አስተውያ::

“እበት ለሆኑ!” አለኝ:: አንዲ ሁሉ ገዢው-ቁም በፍላጥኩ::

“የጥምትና ሆኖበታ አለሁ? ትክክለዋ?” አልከተኩ አናቱ አየሰማግኝ ትስቃለቸው::

“አንችን ትምህርት በት ለማድረሰ ነዋ!” አለኝ:: ከሱቱ ላይ ጉንት ይነበባል::

“የዚህ አኝን ለማድረሰ አንተ ለምን ትቃስላለሁ?” በዚ ስጋፍ፡ እናቱ አሁንም ጉም
በ ተስፋለች፣ የኝ ወራ ሁልጻዎች ይስቀታል፡፡

“ገዢ የጥቅምት ነው! የኝ ለይ!” እለች በፍቅር አየተመለከተኝ፡፡ ያለው ነገር መሳሪያ በሙሉ
የጊዜም መሰረት ማቀሩ የሚያስፈልጉዋ አንደሆነ ስላጊኝ ሆኖ በሁለት እኩፋ
ተጠመጠምከብት አግርች ለይ፡፡ እስጥ ይርባውን መታ መታ ደርጊ ሲሆን ይበበኝ፡፡

“እኝት ነው የጥቅምት ነው?” እልከተ፡፡

“በ አንድያልቀበን ነው! አንድናውራ አንድንጂወት የጥምህርት ስዓት ስይደርስ”
አኝ፡ ተንሽ ህዝር ተስማኝ፡፡

አነዱን መዋል ስላለመድኝ ትምህርት ቤት መዋል ከይመርክኝ በንጂ እስ ቀን
በቻውን አንድት አንድጂወል አስበ አየተከሩሁኝ፡፡

“እኩ በቁ ተለው አንድሮ!” እልከተ፡፡

“እኩ ነው በርካሽን ተሽከማለ” በላይ፡ እስ የጥምሳ እቃዙን በመስቀልም መንገድ ለንድምር
በዚህም - እናቱ

“እኩ በመከና ጥያት በልኩ አይሻልም? እናብ የሚጥል ይመስላል!” እለች እናቱ፡፡

እኩ ስትሬን በመከና ወሰዳ ነው የጥቅምት ለኝ፡፡ እኩ ለንድምር ግኝ ‘መጠል’ የሚለው
እያከማማኝም፡ እኩ ስሜን በእግዚአብን ቅስ እኩልን እያወጋን ነው የጥምንሂደው፡፡

“እኩ ይህንን በጥም ስላለመድኝ እናቱ በመከና ወሰዳ ባትታለኝ እመርጠለሁ፡፡

“እኩ ይህንን በጥም ምንጥላውን ይዘጋለሁ፤ ከከፍጥ አንዳ አንዳ አርፈለሁ”

“እኩ በቁ ነህ? እኩ ይችን ማረጋገጫ መቆጠብ አልፈልግም?” በላይ፡ የጥቅምኑ መንገድ

የነኩ መዝኑበት አለመዝኑበት መሆኑን አሳቀቃቸው፡፡

"እኔኝ ጥሩ አይሆን ለከሳሽ ተቋጥበያቻለሽ፡ ለእኔ ነው ቅጂ የምታልቻባን አብዛኛ
በለም አየሰው አይኝ አንጻርልጥለም መግኘቱ ፍዴራል፡"

አናቸው "እኔ! ቅጽ አለሁ በይህን ለሰኗበታቸው!" በላይ ተገኙውን መጠመጠቸውን አፈጻጸም
አንድሁም፡

"እኔ ተቋ ተቋ!" አሉ፡ በይቶ ይስ አየሰው መሆኑን ሁላቹንም አናው ተለዋል፡

አና አለ ካበታቸን መተተን መግኘቱን አንድቻሙርን፡ አናቸው የሚረቻቸው አልቀረቡ፡
የናብ ማከናት ፍዴራል፡ አየሁ ለደንበኑ ቅጂ የቀረው የሚመለውን ድንጋጌዎች
ዘርግቶ ፍጤት ፍጤት አየሰውን ፍዴራል፡

አኔ ገበቶች ለምን አንድማረጥን፡

"አባባው!" አልከተ፡

"አበት ለይ!" መለሰለሽ፡

"ለምን ቅጂ ቅጂ አንድሞንፀይ አብ አውቃለሁ." በዚ፡ ቅጽ በማለት አየሁት፡

"መግለጫን አይ" በሉ፡ ተለዋዕ አስተላለፈለሁና "ለምንድን ነው የምንፈጥነው?"
አሉ፡ ከፈጥቶው መልሰን አንድጠረጋሚ ገበቶች፡

"አማካኝ አናብ ነው በላይ መጥታ በመከና አንዲትወስኝን ነው አይደለም!" አልከተ፡

"እኔ አይደለም!" አሉ የወጪቸው፡

"እኔ ነው!" አልከተ፡ አኔም የምንፈጥና፡

"አንድወ ነው በላይ አብ ነው መጠየቅ ካለቸው አይፈጥነው ለመሸረድ የወጪቸውን የሚፈጥና
የሰራተኞች ነው በላይ ተስተዋቸው!" አሉ፡

"ለምንድንው የምንተስተዋው?" በዚ መጥከተ፡

እናት ስለሆነች ነዋ፡፡ ሁሉም ከፌ የሚደርሰባቸው ይመስላል፤ ስለምትውፊሻ፡
ለምትቻጥብስ፡ ላይ ለአናት በዚህ የምትቻጥብ፡ በአናብ የምትመሆኑ መስላ ነው
የሞትታው፡ አለኝ፡

“በዚህ የምትመሆኑ ይመስላሁል?” አልከተት በስርታ፡

“እንዲሆም ጥን ንርፍ ለመሰረቶ ይችላል” በለ አስደንጋጭ፡ እኩን አጥብቀ
የከተት፡ ለቀ፡ “እርዝሮ ለየቀለድካኝና ነው” እኔ ከንፈሩን ማለከኝ፡

“እኔ ቅደም ለሌ የነበረከተት ተረት ለውጭሽ?” አለኝ፡ ተረት በጠም አንዳምዎች
ያወቂል፡

“እኔ!” አልከተት በደስታ፡

“ምን እንደገዢ አለመ-ቃም፡ የደርሱ መጽሐፍ ላይ ነው የነበረከተት” በለ ያልታውቀ
ሙጥ መቀሰ፡ ይሂሳ ቅንጂዬ መጥቀስ የሙያው ልምድ ሆኖበት ቅንጂው ነገር
የይጠቀስ እያወራም፡ በተደረገሱ ሰራር ወሰኑ ስንወራ ይሂንን ተረድችለሁ፡
እም የለከድመሆኑ የማጠቃቄው የበዘዴ ለዘመ ይመስላኝል፡

“እኔ!” አልከተት፡

“እኔ ቤቱ በደርሱ አመን ሁ-ለት የሚዋረዱ እናተና ላይ ነበሩ፡”

“እኔ!” መለሰከ፡

“ከዚ ከከተት በአንዳ ቅን፡ እናቱ ወንበት ወ-ሂ ለተቀባዩ በሂደቻቻበት በዚያው ቅረቻ”
በኩንጥተኝ፡

“ምን ወንበት ሂደቻ፡ ከዚህም አትቀዳም?” አልከተት፡ ከደንጋጭ በለ ለማን
አንድሬት ለለጠባኝ፡፡

“ወሂ አገራቻን የዚህም ወ-ሂ ለከ በርቀት ነው፡ እና የለን ሁ-ለ ሁሉም ለው የለው፡

አይምስልሽ” አለ::

“አልተገኘም!” አልከተ ስይገባኝ አልፈቀም፡ ለቻ ነኝ::

“በሆነዚን በዚ በታ ባንዑ ሲለለለ፡ ስወ ወሄ የሚቀናው ከዚህን ነው::” እኔ^ለሁለት::

“ታደያ አክ ባንዑ ከየተ አመጥኝ?” አልከተ፡ ግራ አየጋኝ::

“ነገርኩ አካ አክ ያለን ሁሉ ሁሉም ስወ የለውም አልከተ፡ አሁ! ለምን ተደርሱለሁ
እለ መመለሰ ለማቅተው::

“እኩ ተደያ አክ ያለን ለምን ሁሉም ስወ የለውም?” አልከተ በቀድሞለን አየጋሁ::

“እብ ተኋሩ ተያቀኑው፡ ስታደግ ይገባኝ!” አለኝ፡ የተኋው መልሰአፈን እንደሚያስጠና
ያወቂል::

ዘም አልከተ::

“እሁን ተረቃን መስማት ተፈልጋለሽ? ወይስ አተፈልጋም?” አለኝ፡ በተረት አዝተ
ከተፈያዎን ለማስተዳደር::

“አልፈልግም!” አልከተ::

“እኩ በቁ በዘመኑ ...” በለ ከሰን መናበብ ለጀምር ፈቻ በራ፡ ከረማለ አዎጥ
ሰጠኝ::

“እሁንስ ተረቃን ልቀጥልለሽ?” አለኝ::

“እዋን እኩ....!” አልከተ አየሻው ቅጠል፡ በሙስና ፍላትኩን አሳቀሬ::

“ከዚያ ለከሰ አኞችቱ ወንበ በፋይቻበት ተናብ ከንብ፡ ከባድ ገዢ እምጥቶ ይሸጠል” አለኝ::

"እ...ኝ!" አልከኝ::

ተዘጋጀ ሌጅ ከዘነበ በጃላ ወደ መንዘት ፖስ በመንዘት ወሰት አያዋጥ በፈጸመት
ሁልጋት መቀቂች" አልኝ

"የጥ" አልከኝ:: ሌጅም አኅቱም አሳዝነውኝ::

ተዘጋጀ አያዋጥ ሌሬድ ሌሬድ ከአንድ ጉቶ ላይ ..... "ገል

"የጥ ጥንድነው አባበ?" አልከት

"ወ አንድ ሌጅ ከዘሱ በፈሰት ነገረሽ የለም? በቅርቡ በጃላ ከሰር መራቱ ላይ
ሚቀመጥ ቁርቃው ነው አላልከኝም?" አልኝ::

"እ፣ እወ ነገረኩል አባበው!" አልከት አስታውና የነገረኝ:: ከርከብ ስላለኝ::

"እኔ ከዘጋጀ ወንድ ሆኖ?" አልከት የተረፈኑ መጨረሻ ለማስማት በመጽሐት::

"ወ አንድ ጉቶ ላይ የእናቱ አንድት ተመጣጥም አገኝው!" አልኝ

"ወንን አልኝ:: አኅቱ ከዘሱ ቀደም ዘዴ አባበ! አንዳንዶ ሌጅ የሚሆንና የማይሆን
ሚሌ ነገር አያውቃም" ያለችውን አያስታወስኝ::

"እናት ሆኖ ወሰት ያለው መለት ነው አይደለ?" አልከት::

"እወ ነገብ!" በለውን አረጋግጣ::

"እ...!" አልከኝ:: በዘመኑ ይሞላ መፍሰሰ ስይበዝ ወደ ተረቱ መደምወማያ አንድንቀርብ
መመሪች::

"ወ አንድሱ በለው አላቀበለት ይበለል" አልኝ

"የብለው?" አልከኝ አኅቱ ባጥሙ ሌያንበልኝ ይለ ይለኝ::

"እናቱን ደመኝ::

ለስኩ ከገኘሁት

አይቶኝ ቤደንግተ -

‘ወሃ?’ ቤሮን ተመክት

አንበን የገኘሁት

አበር ያልተዋበረ

ወተደም የሚያዘጋጀኝ

የአንድታ ነበረ

“በለው አለቀበለት ይበላል!” በለው ተረካት ይመለሙ::

“አያሳሁን?” አልከተኝ::

“አዎ የሳሁኑ ሌሎች መልዕክቱ አንቀጽ ስው ማዘዣ ይጥጥሙዋል የሚለው ነው”

በለው በራሳ ይጠበቃል ያለውን ነገሬኝ::

“በለዚህ አማካይ መጥታ በትመሳሪን ይሻላል?” አልከተ እኔ::

“ለሞን?” አለ “ከተማህርት በቱ በተ ፍቃ አይደለም” በለው መመረጥ::

“አሁ! ብኅበ በትርፍ ወከደን አማካይ አንድታቸውን ፍለጋ ከምትደከኝ አይሰልም?”

አልከተ::

“እኔ አንድዚህ አይደለም፣ በቁ አንቀዱ የሚ አርፈው!” በለው እሁንም ፊጻነት እንደ

አያለ መረመዳን ቅጠል::

የልማው ነገሩ አንድኛ አርፈው ሲለለን አልረሰዱም፣ መልለክቱ ለለፍትና
አንድታናባ፣ የሚለው ከሆነም አንድሆኙታው የሚወሰን ነው፣ እኩ የወንጀት
አውራቻሁ? ከለቻና መንገሩ የሚያቀር ነው:: ለለው ይግባኝ አሉ አኝን አንጻልጥኑ

በዚህ ቅጥር፡ የእኔ እርምጃ ወደ ጉተታ መለመጣ ነው፡፡ ለገዢታን የእናዳ አግራ
ቃጥ ወለቀ እና አረፈው፤ እኔ ከመቅጫበት ከልደዋን የዘናብ ወሂ አንዳያበላስብን
በአዲ አግራ ቅጭ ተጠመጠምከበት፡፡

በዚህ መከከል የፌሬው አልቀረም አናቱ እና መንገዶች ስታልፍ ደረሰኝበን፡፡

“እነዚህን አሁን የኩስ? እና ቀበላ?!” በላይ መከናወን ወደ ዓር አቆሙኝ፡፡
አናቱ አያጻርመረመ፤ የወለቀውን ማጭያዊን እና እኔን አንጻልተለው ወደ መከናወው
የጊዜ መቀመጥ በመወርመር፡ እስተ ከዚት ገበቶ ተቀመጥ፡፡

በተገኘው ተሞኑርት በት ደረሰኝ፤ አናቱ ተሰናበታን ፊልቻ፡፡ አናቱ እኔን በር ላይ
ለሚጠቀት መምህርን አስረከበ ማንበድን በመሳም ተሰናበታኝ፡፡

“አብዛኛው! አልከተ ለመሳም ስሰናኝ፡፡

“አብተ ልቻ! አብቴ

“እና ነው በት የምትመልስኝ፤ አይደል?” አልከተ

“እና ልቻ! መጠሪውን እና ተቋርቃል፡፡ ወደ ወሰጥ ገበዙ እና የሰጠት
ከፊት ሁኔታ የመጀመሪያው ከፍለ-ገኘ ነው፡፡ የሰጠት አስተማረምኝን በዝናብ
ወሰት የሰጠን ይሆኝ? የሚል ስጋት ተሰማኝ፡፡

“እና ወደ ከፍለ ከመግባቱ የፌሬው አልቀረም፤ አስተማረው በዝናብ ለየሰጠን
ቀድሞ ተገኘቷል፡፡

————— // —————

ዶልርኬ ሂምሳ ስነት

የተናሱበት አልጋ የለመድከት አይደለም፡፡ ቅጥ ያለ እና የሚከራከሩት ነው፡፡ አይደን
ቀነስ በየ ገዢ ንግድ፡፡

ጥንቃት የወረሰው ፊት ጽር ፊት ለፈት ገመገኘ፣ የእናቴ ፊት፡፡ "ከዚት... መ... ጥ... ሰ?"

አይ ተስፋጭበት፡፡ የት አንዳለሁ ማረ ገባት፡፡

"አይሁ! አይሁ!" አለች እናቴ፣ አልጠቅም! ለምንድን ነው አይሁ! የምትለን? ስል
አለበትኝ ለመንቀሳቀስ ለማከር፡፡

"ቆይ! ቅይ አለሙ! ቅይ! አለች፣ ማረ አይኖን ሁመም ተስማቅ፡፡ አይደን ስያው አንድ መርሱ。
ነር ተስከቶታል፤ አመመኛ፡፡ ለቅብዎን ለቀቀነት፤ ማን አቅም አነስተኛ፤ ሲሆሁ!
ደግኝኬ እናቴ መኖሪ ጥሩ ነው ማንበሩን አየዲበለች፤

"አይሁ!" ተለኝለች፡፡

"የታለች ለሸ! ? የታለች ለሸ! ?" የሚለውን የእናቴን ድምጽ ከኩቅ ይመከላል ቤታዥ፡
በን ስማሁት፡፡ ቅና ስል ከአንድ ነው ለበብ ከለበበ ተ..ለ..ቁ ለውቅ ጽር እናቴ ለጠ
አየሁት፡፡ የተናሱበት ከሆነ በር ተይቶ ነው፡፡

"የታለች? የታለች?" እያለ ሆለት አይችን ያርጋበባል:: ነው ለባሽ ወደ እኔ ወደ
እናቱ ጠቅመዣ::

"ወደ ወደ ለሸን! እኔን እኔን!" እያለ ይደበበሰኝ ፖመር::

"ይህን ነት አባብ! አይሁ!" አለችው እናቱ:: ቅድ በላ በመደገፍ ከአልጋው ገን ወደ
ነበረ ወንበር እያሳቀምበችው::

እኔ አያሁን ያለው ቁጥጥር አልገባኝም:: ብቻ በዚ አየችዋለሁ:: እሁን ተንሽ የመንቃቄ
ሰጠቷል አየተሰማኝ ነው:: ከእናቱ ላይ እናደ: የለከተከ ከረመት ወሂያ ቅልቶበት
ተንጠልተፈል:: ወሂያው በቀኩኑ ቅበት አየወረዳ በቀጥታ አይ ላይ ወደተገኘው መርሱ
ይገባል:: በጥም በረድኝ::

"እማማዊ! በረድኝ" አልከተ::

"በኋቢ መጀት ነው:: እኔ ቤት ያሳሙምኩት" አለ አየቱ:: በየንስ መታመሙን አውቀኩ::

"እይ አይደለም አባብ! ይሂ ልሳሽ ወደ ስዕስታ ለገባ ይማቻንን ለለሚያቀበቀው ነው
የበረከት:: ይህን ተሸኗለች" አለ: ከእናቱ ገን ቅም የነፃው ጉም ተሸራ የሚያከለው
ሰውቶ::

"እኩ ያከተር! እኩ!" በላ ተሻጻቀቻ አየቱ: የሚይዘው የሚጠበበው የጠናው
ይመሰላል::

"ልች ሲታመሙ ወለች በእኩ ተፋት የሆነ ይመሰላል:: ገን እናደሁም አይደለም::
ያዙ ሁመም ያጋጥማል" አለ ማስመ:: እሁን ያከተር እናደሆነ ከአየቱ ለምቻሉ::
በደጋማ አስተዋጅ አያሁት አይችን እናቱ ተከና ላይ እናደማግኘናት በሚመከል ቴክ
ቻበ አያደረገ ነው የሚያውሬው:: አዲ ይግሞ ይርቃው ቁርቃለች:: በቻ በመከከል
አይኖች ሲገጥም እንበ በቀረሩ አይኖች አያየች:: "አይሁ! ማረጋገጫ" ተለኝለች::
እኔ ቁጥን እናደሆነ:: ቁጥጥር አልገባኝም:: ይካሂ አየለቀቀኝ ነው:: የሰነድና

በዚህት ከዚህ የተለየ ስምት አየተሰማኝ እይደለም::

"ጥ ነኝ?" አልከኝ፣ አሁን ደምሮ ለለ በለው ተሰማኝ::

አይሁም ሂጻር! ሁኔታ ቤት ነው ያለበው አለኝ፣ ያልተዋቅነት ስው አያመለስኝ::

አቶ አቶ ደንብዎች::

"እ... ተንጋሽ አቀባሽ ንበር? ተስተዋስለሽ?" አለኝ::

"ሞኑ?" አልከኝ፣ አንዳመመኝ ከዚህ ማንኛሻው ስው የሚፈልገው::

"እኔ አሉን ገና የሚመራ አድርገና፣ ወጪቱን አኖው ቅለን!" አለኝ::

ይህ ለውጥ ለሞኑኝን ነው አንደትልቅ ስው የሚያውጭኝ? ባሩ ለተባኑ አኋቱን አየኋት::
ሞኑም በላ ተለተማግለች:: አቶ አየሁት፣ አሉም ባሩ መጋበቱ ገዢው መሰለኝ::

"የጠዋ! ተምህርት ቤት ማን ሆኖም ንበር?" አለኝ

"ሞኑም?" አልከኝ፣

"አዴዴ አከታወኝ፣ መዋት ተረት አያውሱሁ ለውሳድን ተዘረዘሩል?" አለኝ

አዴ በማለት ማንቃለቴን ነቀነፋለት::

"በጣም ተሩ ከዚህ ማን ሆኖም?" አለ ልክመ፡ መልቻ ገብቶ፣

"ሞኑም" በየ ተከናወን ለበቅኝ፣

"ምን አየተማርሽ ንበር?" አለ አቶ አንደት አንደማረኞችን ያው ቅል::

"በጽርት.... ንበር...." አልከኝና "አንደት አሁን መጠየሁ?" በየ መቅኝ፣ ከመንቻ
በት የሚከታወስው በአኋገባ ወሰኑ በፊርማ ስም ስንጠረቀች አንደነበረ ነው::

"ከተማ ማንቃለታቸውን ነቀነፋ::

"ከዚህ ቁጥር በቀላሉ የመድብጥ ነገሮች አስተዋለቸኝል?" በላይ ገዢው ፍክርም::

እኔ ቁጥርና 'አዋ' አለሁኝ::

እያቱ "ትንሽ ፈጻን ፈጻን በለን ስንጠረዥና፡ ትንፃሽ ቁጥር ቁጥር ይለቻል እንደ...
ለለ የለም::" አለ::

ግክርም በግብጽ አይነት ሲሰን ነቅነው::

"እንዲንደ ተኩቷ ለሌላ በጣም ይመታብኝል ማን ቅጂር ነው በዚ አለው-ቁጥር" አለቸ::

"ሁሉም ስው ስለ ይመታል እኩ" አለ እያቱ ተሽቶቸኝም::

"እንዲሁው ማን ሲሰን ስቶ መው-ዳቂ ከዚህ ቁጥር ነበሩት?" አለ ልክርም::

እናቱ የታችነው ከንፈሻን በመገልበጥ ማንቁሳቸን መነፋነው ከጀመራች በኋላ
በደንበት አቅርቦ፡ "ከተቻት አመታት በፊት መቀበለ-ሀገናት ስስጠባት መፈመድ
አቅራት ስቻለቅስ፡ ይጋማ ተወደቅስለሁበረ በተ እንደተማሪር አድርጊን ነበር" አለቸ::

"ይህን እንደ አልነገኝኝም?" አለ ልክርም ቅጂ በላይ::

እናቱ ተከናወን ስብቅ አድርጋ "እኔ እንደ! ነበሩበኝ?" አለቸው::

እቱ ላይ ስዋት ለሰነድ ቤትና እናቱና እያቴም እንዲሁ ተስማጅቸው ነው መስለኝ::

"ምኑው? ቅጂ አለው?" አለቸ፡ ተረጋግጧ::

"እይ ባድ የለም! ወጪቱን አይተን እንወሰናለን" በላይ፡ "ሙጠሁ!" በማለት ከከናወ
መባ::

እያቱ ወንበሩን ስቦ ወደ እኔ በመጠቃቸ፡ እናቱን ይደስሰኝ ይመር::

በዚህ ሆኖታ ትንሽ እንደቆየን ልክርም ተመልስ መጠ::

"ስብለ እና አባባ እንደ ሆነ በደር ባውሬቸሁ!?" በላይ፡ በጥያቄ ተዕዛዝ ካስተላለ
በኋላ መልስ ስይጠበቅ ወደ መጠበት ተመለስ::

"እዚህ አሽ! መጣን..." በላይ አኞች ተከል ተከል በማለት ተከተሉችው፣ አያቶም
አኞችን ተከተሉ ወጪ፡ እናኝ ከርሃለ ተፋጥሩ፡፡

የቀቻቸው ስነቱም ተመለሰ፡ አያቶ አኞች አኞች ፈታታው ጠቅርብ፤ የጊዜ አንድሆነ
በለውቸው እናም አነስተኛ ስይ ይነገተኝ፡፡

"ሚጠሩ! እዚህ ደህን ነሽ! አሁን ይህ ይዘዋልስና ወደ በት ተረክለሽ" አለኝ፡

አኞች አኞች ደርቀዋል፡ ፍክሙ አሁንም የአኞችን ተከሳሽ መታ መታ አደረገ፡
ማድና ነው ይህ ነገር? በዚ ማስብ ይመርጫኝ፡፡ ይህ ለውጥ ማኅው? አባቴ በሆነስ?
አብቱ በሆነ ስታመጥም ነው እናይ የሚመጥው? ማረጋገጫ ተግባራቸው በጥያቄ
ተወጠረቸ፡፡

አዎችው ሁኔታም አንድቆሙ አንድቻ ለሌላ ነው ለባሽ መጥታ፡፡

"ሚጠሩ አሁን ይሂንን አመጠልስለሁ፡ እዚህ አሽ! የጊዜም አያመግኘው አለቸኝ፡፡

"ጥንቃው ከለመመ እዚህንን የጊዜ አመጠው? በዚ አንበብን አፈለቅከተ፡፡

አብቱ "እዚህ! እዚህ ለይ!" አለ፡፡

ግክሙ "ቆይ ቅይ! እኔ ለውጥለት" በላይ፡ ነው ለባሽን ገዢ አደረጋቸ፡፡ በመገረጥም አና
ነድጋጌ አያቶው፡፡

"አመግኘው አብቱ አንድሆ አያደርግም፤ አንድ ሌዩ ሌዩ ነሽ ማለት ነው!" በላይ አገናናቸኝ፡፡

አኞች አኞች የጊዜም ለይነገኑ፤ ፍክሙ እናን አቅራቢ ከከልጋው አውረዳኝ፡፡

"እናዚ ነው አሁን በተ ይዘርበባል?"

ኤሌ ለማለት ተግባራቸን ወዘዣበኝ፡፡

"እናዚ ሲሆን የሚዘር ስሜት ይስማናል?" አለኝ፡፡

"የጊዜ ማለቱ አንድሆነ በይገባናም አሁንም የጊዜም አየተሰማኝ አንድሆነ በምልከት-

ገለዕስ፡፡

“በጥም ተኋ! በቁ አሁን ወደ በት መሆድ ትቻላለችሁ፤ ሌላውን አንጻርራለን” በለ
በቃቃቅለቱ ከእናቱ ይረዳ ተነጋገሪ፤ ቅናት ተሰማኝ፡፡

ወደ እናቱ መከና ሲንገባ የሚያው አለውሸንም፡፡ መከናዊ በጥም ብጥ በፊል፡ ፈን
አንደሆነ አለውቅብርም፡፡ ብጥታችው አስፈላጊ፤ የን አጥምታችው አጥም የሚያስከበል
አይነት ነው፡፡

እናቱ በጥም በቀራ ትየችኝ፤ ፈን ይህንን አንዲህ ያጠቀሱት?

“እማማኛም አንዲህ ነበር የሚያማት አይደለ?” አለቻው አያቴን፡፡ የሚይነሳው የነት
አይቱ ጉዳይ ተነሳ፡፡ ይሸፍናን አቀማኔ ለመስማት አቆበቀብከኝ፡፡

ዘም አለት፡፡

“እልሰማግኝኞም?” አለቻው፤

“ምን እልሰኝ ለሸ!?” አለት አንደመበርግን በለው፤ የት ሂደ አንደመጠ አለውቁም፡
“ትንሽ ለሸም በሆኑ፡ እማማቅ አንዲህ አይነት ሁመም የነበረት ይመስላቸል” አለቻው

ዘም አለ፡፡

“ለምን አተነጋገሩኝኞም?” አለቻው፤

“ምኑን ለሸ!?” አለት፡-

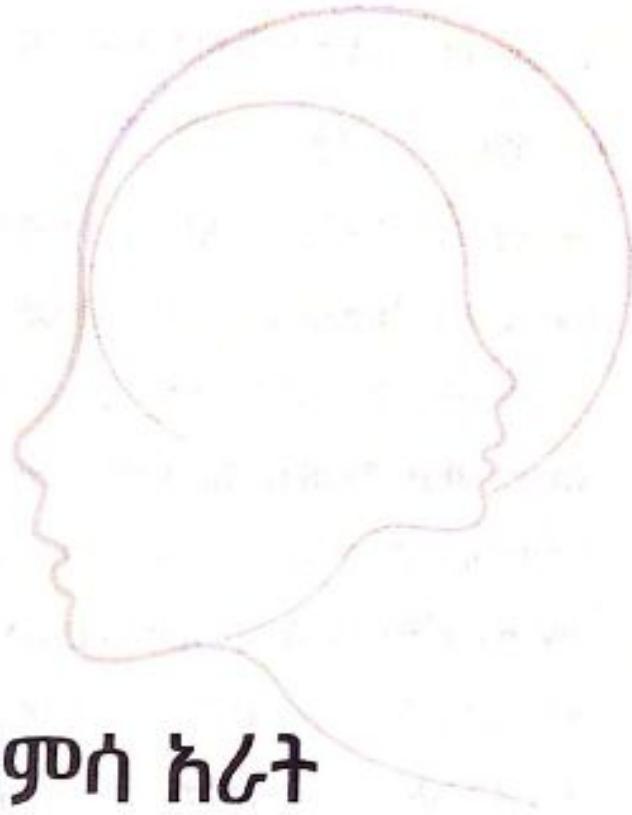
“እማማቅ....!” ለተለው አቋረጣት፤

“እባከሽ ተይው አታንቀት፤ እኩ እኩ የሽንጻቱ ማስታወሻ ዓላ፡፡ ተይው!” አለት

“እኔ ጥን በዘሱ እልሰነፍቁም፤ በመሸፈኝ አይሆንኝም!” አለቻ፡፡

እኔ ነና ሆኖ ከበደኝ አይናን መፈጸከኝ፡፡

————— // —————

መሰረቱ ሂምሳ ክሬት

ለ ተጋር ከሌላ ስው መልስ ፍላጊ መዳከር ጥን ይበላል? ወደ ቁጥሪያ የጥኞች በቻዎት ነው፡ በጥም ነው የቻዎት፡፡ ማስታወሻ አገኘኝ የዘመኑን ቀን ተደርጓል፡፡ የጥኞች ተፈጻሚ ይሆናል፡፡ የጥኞች ተፈጻሚ ይሆናል፡፡ የጥኞች ተፈጻሚ ይሆናል፡፡ የጥኞች ተፈጻሚ ይሆናል፡፡ የጥኞች ተፈጻሚ ይሆናል፡፡

የጥኞች ተፈጻሚ ይሆናል፡፡ የጥኞች ተፈጻሚ ይሆናል፡፡ የጥኞች ተፈጻሚ ይሆናል፡፡ የጥኞች ተፈጻሚ ይሆናል፡፡ የጥኞች ተፈጻሚ ይሆናል፡፡ የጥኞች ተፈጻሚ ይሆናል፡፡ የጥኞች ተፈጻሚ ይሆናል፡፡

“እ ተስፋ በር የጥኞች ይመስቀል፡፡ እኔ ማን ነኝ? የማለውን ጥያቄ ቤታዊ የጥኞች ይመስቀል፡፡ እኔ ተስፋ በር የጥኞች ይመስቀል፡፡ እኔ ተስፋ በር የጥኞች ይመስቀል፡፡

እነዚህ አያዲስት ወደ ቤታዊ የጥኞች ይመስቀል፡፡ እኔ ተስፋ በር የጥኞች ይመስቀል፡፡

በጠረሻዎች ላይ የተወሰኑ መጽሑፍ እና ምንም ተብቻትነው ተቀምጧዋል፡፡ ታክሙ
አንዳደሰለቶች ታስቦ የተዘጋጀ መሆኑ ነው፡፡

መጽሑፍናን ገዢ ገዢ አድርጉ ለማየት ፍዴርከኝና ቅልጋን የሚሰጠው ነገር
አላገኘሁም፡፡ ከጠረሻዎች ትደቅ በግድግዢው ላይ በተጠመድ የወረቀት መያዝ
ደግባም፡፡ የተለያዩ በራሱ ወረቀቶች ተስቀልዋል፡፡ ታክሙ ከነዚህ ወሰኑ ይመለከተኝል
የለውን ወሰኑ ማንበብ፡፡ ከፈላጊም ደግባም ወደ በታ ወሰኑ ማጥናት፡፡ ከዘመም በለይ
ደግባም በጠናው መሰረት በሚቀጥለው ቅጂው ማኅም ጽሑፍ የሃይል የሃይልን አውቀት
መረጃን ይችላል፡፡ ለነገሩ በዘመናዊ አለም የህተምና መረጃን በቀለሉ በማግኘት
ታክሙ እና አሳካሙ ማኅማቸውን መገኘዬ በጣም የተለመድ ሆኖል፡፡ ይህ የታማማ
መረጃን ከለውቀት ጽሑፍ ማቀመቻቻት፣ ለሃይልም ትልቅ የሮስ ምታት ሆኖል፡፡ በጣም
የበላጭቻቸዋል፡፡ በዚ በለመያዣቻቸዋል እንዲሁ ሲችንና አያለሁ፤ በለመያኅት ከዚህ
ቀደም እንደነበረው የማይደራር ድንበር የለውም፡፡ በቀለሉ የሚሰረሰር ሆኖል፡፡
ወረቀቶችን አያገለበጥኝና የማውቀው ደግሞም በስጋኝ መረጃ፡፡ ሁልጊዜም በስጋኝ
መረጃ ሲለምቻቻቻቸዋል፡፡ በጣም ያለ ይለኝል፡፡ በሌም መጠራት ያለ ይለኝል፡፡

ወደ በሩ ስዘዕች በሩን እንደየዘዕች ወደ ወሰኑ አመለከተኝና፡፡ ለፏው ወይም
መንበሩ የእኔ ባርሃዊ ነው ማለት ነው? ፖሮ ወንበሩ ላይ ተቀመጥኝና፡፡ ነፁ ለፏው
ለይ በመንጠስ የመጠልኝና ማውራት አለበለግኝም፡፡ የማውራውን አውቃለሁ፡፡
አስተም ከዚንበሩ ላይ ፈተ ለፈት ተቀምጧው ከመናገር የሚያግኝና የለም፡፡

አይም ከዚንበሩ ላይ ተስተካክለ በመቀመጥ በእኔ እንደናገር ይበላቸዋል፡፡
“እፁ በጣም አገልግሎቱ እና ይገኙ ነው የመጠሁት” አልነት፤ ወይም ይሸማዋል
መልከ አያይምርኝና፡፡

ጥንቃለቱን ሲሆን አድርጉ በይህንታ ነቀነቀቶ፡፡

አለሁ አንስሳማዊ! መግለጫ: እው::

አብቱ ማን አንድሆኑና ማን አንድሆነ በቋ ስይሆን ማን አንድገተለው አዎችኩ፡ኩ፡

፲፻፭፻

“ማን አንድሆኑ ነው የወቅናው? ወደጊዜ ማን አንድገልለው?” አለችኝ ጥሩንም አይነት
የመረከተዋዎም ሆነ የመደናገጥ ባልከት ስታስያኝ፣ ተኩረድከኝ::

"ት-ገርማኑዋለሽ?" አልነት::

“ՀՅԵՒ? ” ԽՈՒ:

"እንደት?! እንዲሁ አይነት ትልቅ መረጃ ስሰተኝ፡ የዚያም ስጻት አለማሳየትን
አይርምም?" አልካት፡፡

"እናሸት ማለያት ነበሩባኝ?" አላች፡፡

"እኔ አንዳቸ! እኔን በጣም የገረመኑን ነገር ስለሆነ፣ በያንስ አንቀጽም አንደዘዴው
ፊልማዊ ቤቱ መተቁቅ ነበር" በማለት ቅዱታይንን ገለግከ፡ለት፡፡

“የተለመደ ነው፣ እና ለዚች፣ እና የሚሰማንን የወሰጥ ስሜት ወጪ ገዢ
አንድልዋለን፡ ሰኞንኞው የእና ማይሁን የሰው-የው ስሜት ይመስላል፤ ሰኞው-
ፊማ የሰው-የው ቅጂር ይመስላል፡፡” በለ መብራሪያ ሰጠቃ፡

"የኢትዮ ስለ አባቱ ታውቂያለን መግለጫ ነው?" እስከታወቃ

"እኔ ተ ለወቃ እች ለለሁ?" አስተዳደር፡፡

"እኔ አንድ የወ- ወራ ቁጥጥርን ስምተኩ አንድው. በዚ ነዋ; ሆነታቸል አካባቢ, ወራ
ከመክም! " እስከታ;

“Ահա բողոքական բողոքական հայ ունիտէն ձի նոր ինքը ահա վարդապետ առ ահա ուղարք իսպահական բարձր գործություն ունի մասնաւություն առ ահա ուղարք իսպահական բարձր գործություն ունի մասնաւություն”

በለ: በታወቂዎ የምታውቁው ለሁክምናው፡ ከእኔ አስከልመግ ይረዳ ጥሩ
አንደላው አስታውለች፡፡

“በቻ ደንብምና! ይህ ፍቅር አበቱን የገዢው መሆኑ” አልኩት፡

“ማን ነገሮ?” አለች፡

“አሉ ሪሉ ነዋ!” አልኩት፡ በድምጽ ወሰኑ የሰማያሁትን የጤወቁ ጉንት አያመራለሁት፡፡

“ኩሉ? ጥሩ ነዋ!” አለች፡ አዎም አንዳን ያልጠበቀው ሆኖ ተለማኝ፡፡

“ምኑው?” አልኩት፡

“አንዳንድ ቦዕስ አውነትን አንዲህ ፍት ለፈት መጋቢት ጥሩ ነው በየው ነው” አለች፡፡

“ቃጣ አሉ አውነቱን ስርጾታ፡ እኔ የነገሮን አውነት ምን አንደማግረጋገው አለማው
ነው፡፡ አሁን ለጥሰሳ ተመልሽ አሉ ይር የጥሃሪ አይመስላክም” አልኩት፡፡

“ቆይ! ቅይ! ቅይ!... አዘጋጅ ወሰኑ ላይ ከመድረግዎችን በፈት በመጀመሪያ፡ ባልዕን ነገ
መኅጋር አለበት?” አለች፡ በመለ ስልጣን ነው የተናገዢው፡፡

“ባልዕ ነገር ምንድን ነው?” አልኩት፡ በከፈል በመጋዢት፡፡

“ባልዕ ነገር አንዲህ አይነት መሰረታዊ የሆነ የህይወት መረጃ ለሰተኞ፡ የተዘጋጀ
ሰሚት ለተገልጻው ማለፍኝ ነው፡፡ በቀጥታ ሲለ ገዢ ስታውራ; አንድ
የሚመለከተኝን ጥሩ ለይሆን ሲለ አንድ ተራ ተሸካዋ ጉጠመኝ አይርጋ ነው፡፡ ይ
የታውቀሽ አልመስላክም፡፡” አለች፡

“የፈረሁት ይችንን ነበር! በነገሩ ከሰብከኝ አሁ ምን አንደማሳማኝ አለውቸው
አልኩት፡፡

“በነገሩ ስታስበ የሚሰማገኝን በቻ በተገኘበኝ ከዚያ አንድምራለን” አለች፡፡

"እወተኩን ለመኖር እኔ የጤናም አልተሰማም= ስነዚ ነው ከእኔበታ ጋር ለማንኛው
የፈላማት" አልተተ::

"ጥናቸው አለመስማማትም አብ ለማት ነው" አልተ=

"አዋጅ! ማዘን ለያቀት የሚሰማ ለማት ነው= ከዚህ ቁጥም የከርክሩ ይመከራል"

አልካት::

ዝግዣ አልተ::

"ሆነን አገዳለማኝ፡ አንደነበረኝ የሚለው-ው አበት የተኞው ፍቅር ቅረቡኝ በየ
አሁን አበት ለልዩ የሚያደርጉው የቀረበኝ ነገር ካለም፡ አንደቀረበኝ የሚለው-ው
ነገር ቅዱታ አይደርም፡ ይህ ሂሳብ ደንገም አበቱን አንደገረለው በንግድኝም እኔ
የሚለው-ው ይህ ሂሳብ የሚለው-ውን ለው ገዢ በየ ከልዕነት ይሞር ያስደግኝ
ለው ምን በየ አቀፍማለሁ፡ ብዙን የበቀል መንገድ ይኖረኝል? አንድው-ም የሚመለለው
ከላይ በለይ አነስተኛ የሚተዋወቁ ነው፡፡ ንብረት ሁሉ የገባ ነው" አልካት:: ሆኖን
አልደበቻ በዘርዝር በማስረጃት::

"የጊዜ በጥሩ ሁኔታ ነው መረጃውን ለመረዳት የጥዃከርበው፤ ታደያ ከላይ የ
አተገኘው ምን የተለየ ነገር መብቀሻ ነው?" አልተኝ::

"እለው-ቆም፤ ማን አበቱን ማወቅ እኔ ማን ነኝ?" የሚለውን ጥያቄ ለመመለስ ይረዳን
ከዚ በየ ነው" አልካት::

"እኔ የጥዃት-መሙበት ወር ችግኑያት ችግኑኝን ነው በለሽ ነው የጥዃት-ሰበው?" በለ
የሰበቀበትን መየቶች::

"ይኩዎ ነው ማንነቱን ማወቅ! አይደለም አንድሬ?!" አልካት:: 'ለለ ምን አለ?' በየ
በወሰኑ አያስ-በካኝ::

"ቴና ከልሽ ይህን! አስተኛ አንመልከና ለለ ካለ ማን አኅያለን" አልተ::

"አን አኔን ማን አንደት አንመልስዋለን?" አልነት::

"እኔ ማን ነኝ? የሚለው ጥያቄሽ፡ አንጻን ወደ እኔ የመጥና ውኅው. ቅርጫ ነው. በለሽ ማመንገስ ቅርጫ የለውም፡ በእርግጥም በተደራጋሚ የምታንቀቃው. ጥያቄዋኑ አና ሆኖታች፡ ሁልሞችንም ሁሉ ስንጠቅልለው፡ የበታኑት ስራት በአንድ ወን፡ በለለውን ደግሞ እኔ ማን ነኝ? 'የሚል የሚንነት ፍላጊ ወሰተ አንዲለን የመለከታለሁ' በለ ጉባኤን በማቆም አየተከተለሁት መሆኑን ለማረጋገጥ ፍዴራል::

"አን" አልነት፣ አኔም ማረጋገጫውን በለመንፈጥ::

"ማን ሁለቱም፡ የበታኑት ፍርማት እና የሚንነት ጥያቄዎችን ቅርጫው ስያሜ፡ ተፈጥሮአዊ እና ሁለም ስው ማለፅ የሚገባው የእድገት ደረጃዎች ማስቀመጥ:: በመሆኑም አንድሚፈቱ ቅርጫው ስያሜ፡ አንድ አንድ የምታልፈው የእድገት ደረጃ አይርሱ ነው የምዕስዎው" አለች::

"እኔ ይህ በታችና የመሆን ፍርማትና 'ማን ነኝ?' ማለት፡ የዕድሜ ጉዳይ ነው፡ ያልፏል አይደለም ነው?" አልነት::

"በተወስኑ አንድዚያ ነው፤ ማለፅ አይቀርም፡ ማን ያ ማለት አስተያፊ አያለፈም ማለትም አይደለም" በለ ጉባኤን አመሰጠረች::

"አልባንኩም!" አልነት፣ አቅራቢን በመናገር ማብራሪያ መፈጸሚን አያሳውቁኑት::

"ቅርጫ የለውም ለብራራልኩ!" አለች፡ አይቶ ጥያቄው ጉብታት::

ዘዣ በኋላ የምትለውን ለሰማ ተዘጋጀሁ::

"የሰው ለይቶ ተወልደን አስከምንጻቸት ደረሰ በተለያዩ የእድገት ደረጃዎች ወሰኑ ማለፅ ይጠበቃብናል፡ ማከንያቸው ስንጠቅል ሲስተኞን ቅለን መኖር የምንኩል ሰላልሆኑን የምንወለድው ከተፈጥሮአዊ ጥገናነት ወር ነው፡ ከተወለድበት ጊዜ የምናይረው ሲስተኞን በተፈጥሩ ከተማለበት ጥገናነት ለማለቀቁ በመጠር

“እወ:: ከዚህ ጥንቃኑት የጥጋላቀው ደግሞ በተሸጠና በተሸጠና አቅማችንን አየገለባን ስፍድን
ኋው:: አየተከተልበኝ ነው?” በላ መቀቻ::

“አዋጅ!” አልካት፣ ከኢትዮጵያ ገንዘብ ለደም አንድማሆን ተረድቻለሁ::

“በጣም ተኋ! ለሉዚህ የሰው ለደ አንድዎችና በጥን መልከ ነው. ለሰን ከጥንኑት
ቦግለቀቅ ከለለውች ጋር በነፃነት የሚኖር ፍጤር የሚሆነው? በሚለው ጥያቄ ካይ
በዚ ማህበራዊ እና ሂሳብ መለ ማቶች የቀረቡ በመንም፡ በተቆል ለኋይቶው
በኋ የሰው ለደ አዲገት የሚመለከው በተወለደበት አከበበታዊ ሁኔታ ከገመዥ
ማህበራቢ ጋር በሚኖረው ቁርኔት ላይ ተመርከካ መሆኑን ነው” አለቸ::

“እሉዚህ ስው የሚህበራቢ ቁርኔት መጠት ነው. ማለት ነው?” አልካት::

“እኔ እና አንድማለት ነው:: ባን ይህ ማለት እኔ ዕድሜውና አንደራረሰበት
የከደንት ደረጃ ከማህበራቢ ጋር ለመቆራኝት የሚያስተካለውን ፍተና ማለፍ ባድ
ይለል:: ፍተናውን በተገበዱ ከለል:: ወደ መቀጥለው የከደንት ደረጃ መሻገር በቋ
ይሁን ለውደቱ የሚሆነውን አቅምም እያደበረ ይሆናል ማለት ነው” አለቸ::

“አሽ!” አልካት፣ “ነገሩ መኅና ከእኔ ጋር አንድማሪናን ለማውቅ አየኅፈቻሁ ነው” በየ
ጠመርከብት::

“እወከ ተንስ ተንስ እና ተኋ ከገበባ ማያያዝ ቅል ነው.” በላ መሰሰ ስትጠበቅ::
“በዚህ መሰረት ገና የተለወደ ለደ የሚገጥሙው ፍተና፡ ከለመድው የእናት ሆኖ!
ለወጥ የመጠበትን እኩስ አለም የሚመን ወይምም ያለማማን ፍተና ነው:: የገመዥ
እኩስ አለም መሰረታዊ ፍላጊቶች፣ ማለትም መመገቢ፣ ከብርድ መጠበቅ እና
መቶች ከተማረለት ፍተናውን ያልተብ፣ ፍተናውን የሚያልፈው ደግሞ በሌላ
ነው መከንያት መሆኑም ደረጃዎች፡ ይኩውም እና በራሳ ማድረግ የሚይቻለውን
ነዑች ለለደረገለት በመሆኑ ነው:: እሉዚህ በጥናር ላይ ለመኖር በመጀመሪያ

የሚያስተካክለሁም እና ተም የነበረሉ:: ይህ አቀም ታንሬን ነው:: በላ መቀኑ::

"የኢትዮ-ማኅበርና" እስከተሰው ከርማውች በልሆነ ሰሚት=

“በዚህና! ለዚህን መሆኑን አኖም ጥን አንድጠቀው. ከላይ ይችል፡፡
የመጀመሪያዎን ማረጋገጫ በማረጋገጫ ዘመን ሁሉ የሚታረበትን አቅም ያገኘል፡፡
ይህም ተለዋዋሚ ስርዓት የሚከተሉ የሚገኘውን በአገራቸኝ መካድ በንግድምር መኖር
በግዢ በጥናት የሚከተሉ የሚገኘውን በጥናት ተስፋኝ ነው የሚፈልጉ ተስፋኝ ነው፡፡ ከልማት ደግሞ፡፡ መኖር ህሉም
በግዢ በጥናት የሚገኘውን በጥናት የሚፈልጉ ተስፋኝ ነው፡፡ የሚፈልጉ ተስፋኝ የሚገኘውን በጥናት የሚፈልጉ ተስፋኝ ነው፡፡

“Անհայտ” համարությունը կազմության գլուխացնելի պահը:

"እስ. ፊተማው ጥንቃጋሚው?" እልከት እውነት ተደርሱ ይረዳ ነበር ወደ እኔ ስለተመለለ ይዘጋጀናል::

“ይወሮ” በቻ በከናወጣው እናሚያ መጠረጥሙ ገዢ እኔ ማን ነኝ? ለማለው ተቋ
መልካም የሚሰነበት ነው:: ልደውቸ፡ ታማሪውን ነው? ወደፊት ነው የሚያመራው?
ምን እውቀቱህ? ታማኑ እጠናለሁ? ክፍተኛን ወር እውለሁ? ማንን እመከላለሁ?
እና የወጪዎችን ዘላ ተያዘዋል፡ የሚመለከት ድተና ነው:: የፋተናው ክብት
የሚጠሩበትም— ይግባኝ ክመስጠ በሚገኘውን ተያቄዎች መብት በቋ ራይም::
የሚጠሩበት፡ መሬት ክዋል በዚ ማስታወሻውን ነው::

ՀՅԱ: ԱԹ-ՀԱՅ ԿԻՇ ՈՐՄԱՆՎ-ՀԱՐ ՄԱՍՏԱՑԻ ՀՅԱՄՆ ՈՐՎԵՔԸՆԴ ՀՊԳԵՐԻ
ՎԻԼԻՆ ՄԵԽԱԿԻ ՄԵՐՎԵՐ: ԲԵՐՎԱՅԻ: ՎԱՐ ՎԵՐԵԴ ՈԼՎՈՈ ՀԱՅ: ԼԵՐԻՆ:

መልስ የገኘ ለው. "ማን ነኝ?" በለው ጥሩ የሚደርሱ፡ 'እኔ አንዳህ ነኝ! የሚል ማንነት
የለው አንዳህ ነህ?' ባለተኛ ቅጥር የሚደረሰበት የማንነት አቅም ያለው ለው ይሁናል፡፡

አነዱህን ትያቄዎች ደግሞ አባላት በልሆነ ማህበራዊ ተጽሕኖ ወሰት ሆኖ የመለስ
ለው፡ ማንነቱ እና ፍጤ-አነቱ የተሞታታበት ሆኖ ይዘልቻል፡፡ ለዚህም ነው፡ በዘመኑ
ገለጾች እና ድንጋጌዎች ወጪዎችን በቀላሉ ለአንድ ፍሳሽ ማንነት ለመሰሰለው
ተዘረዘሩ የሚቀለቸው፡፡ ወጪዎች ያለበት ዕድሜ በተደረገው በው-ሰጣቸው
ማንነታውን የሚጠይቷል በመሆኑ፡ ከማህበራበት ወሰት አንድ ተነስቶ ቅድሞ
የተዘረዘሩ መልስ ለሰጣቸው በመቀበል፡፡ ለአንድንድቃም ለው-ሰጣቸው የጥያቄ ነርፍ
አቅሬም መልስ ከዚያ ይገጥማቸዋል" በላይ አየተከተልኩት መሆኑን ለማረጋገጥ
ዘምሮ አለች፡፡

"በኩሳ!" አልካት፡፡

"ምኑ?" አለች፡፡

"በለዱህ እኔ ማን ነኝ?" የሚለው ትያቄው ተፈጻሚ እና በአድማሪው መልሽ ማለፅ
የሚጠበቅበኝ አንድ፡፡ በረሰብ ሁመኖም የሆነ የአዕምሮ ተግባር አይደለም" አልካት፡፡

"ልክ ነው!" አለች፡፡

"ታኩያ አያቂ አባቂ?... ፍጤ ፍጤ... አያልከት የጥወካዊው አለ?" አልካት፡፡

"ማህበራበት አነዱች ከማህበራበት የማንነት መልስ መከከል የሚከተሉት ነው፡፡
የደም ቅርንጫት፡ እናት፡ እባት... የጥወካዊው ማለት ነው፡፡ የትወልድ በታ፡ የገዢ፡
የይማናትና ቅናው ፍጤበት ደግሞ ድታ ይገኙበታል፡፡ ለጥወካለ ለት ለለምንስ በታ
ማድረግ አየርፈልጉ የማትደርግቸው በታ ነገች አለ፡ እነዱህ ሁሉ አንማሪሁ
የማንነት ትያቄ መመለከት ከበደ ለለማያደርግ፡፡ ለውጪዎች ሁሉ ከበደ የህይወት
ሆናይሁ፡፡ ቅናው ነገር ማህበራበት የመረጋገጫበኝ የመሆኑን ማድረግ አንደለለበት

ማውቆ ሌይ ነው”

“አንድት?” አልካት::

“ከልፈለግሽው አለመሆና፡ ከዚያ ደገባው እናቸ የሆነሽውን በመሆኑ በማህበረሰብ
ወሰት ለለው ለሁኔታ የሚችሉትን አማራጭ ማብዛት ትቃዋሚ፡ ያለው ከተሰማማሽ
ደገባው እናቸን መርጠሪ ትሆናለም፡ መርሳት የለለብን ጥን ፍጤም በተሆኑ
ለማህበረሰብ እናቸ በርቅርቅታ የጥምትኝምና መሆናንን ነው::

“አየጋዳናዎ ለው ቅዱ አለው፡ የራሳ በርሃን አለው፤ ለለለው የሚያበር፡ እንዳቻን
ለአንዳቻን የጥምናበረከትን አለም መቀበር ይችላል፡ ሁሉንም እንዳቻን ለአንዳቻን
የጨረሰም ፍጤም መሆኑ አይጠበቅብንም::”

“ስለዚህ አባቱን ማውቆ እና አማራጭ በዚ በየሰነድ አይደንቃም፡ ለዘመኑ ነው
ይህንን ከወቅቱ በኋላም በሆና፡ እኔ ማን ነኝ የሚለው ጥያቄው ያልተመለሰው?
አልካት፤

“ጥንቃቤትን ነቀበቀቻልኝ::

“አሽ! ታሪያ በተኋኒነቱን የጥምናይው-ሰ?” አልካት::

“አሁን ደገባው ከማንነት ጥያቄ ልተኞች ቁጥሎ ከሂያወች የዕድሜ መጀመሪያ ይሞር
የጥምናይው ለለው ጥያቄ ነው፡ ‘እኔ ማን ነኝ?’ በኋላ ለይሁን እኔ ከማን ጋዜጣ
ነው የጥምናይው?’ የሚለው ጥያቄ የበለጠ ገዢ የሚመጣበት ነው፡ በዚህ ዕድሜ
ነዕ዗ ወሰት ከዚህ ቅደም በአጠቃላይ ከገኘፍችው ጥብቃ ቁርሻቶች እናት፤ አባቱ፤
አሁት፤ ወንድም... ከመሳሰለው ወጪ እኩል ከማናወ-ቀው ለው ወር ቁርሻት ወሰት
የጥምናባበት፤ በፍቅር የጥምናወደቅና የጥምናባበት፤ ከሬስቶች ቁጥሎ ለለን ለው ወደ
ወሰጣችን የጽልነው-ን የከል የጥምናስተባበት ገዢ ነው::

ይህ ልተኞች ተሳካቻልን ያንን እኩል ለው፤ መቆራኝ፤ መውደድ፤ ማፍቀር እና

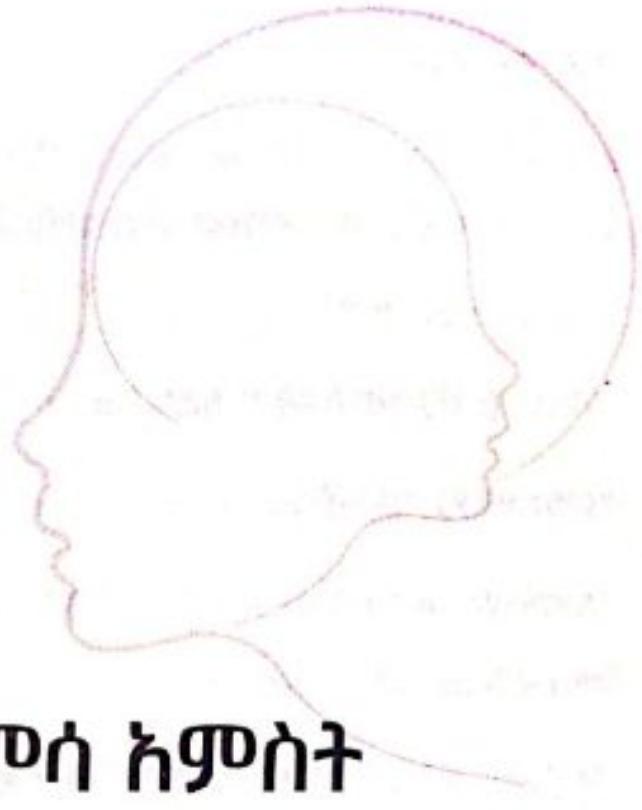
መ&ফር ስንቻል፡ ከለላ ጋር አብረ የመኖርን አቅም አያነስበትል፤ ከልሆነ ደግሞ
 በተኩነት እና ፍርማት፡ ከለለው መለያት የመሳሰለው ሁሉ መጠገኘችን ይህናለ፡፡
 ለዚህ ይህንን ሲኖሩ በተኩነትን መኅራትን በፍቅር ስለመዋዕችን ማስብስ ሁሉ
 በተከከለኛው የአደጋት ይረዳ ገዢ እንደምትገኝ የመለከታል” በላ ደመዳመኅ፡፡
 የበኩነት ፍርማቱን እና ወጪቱን ማከታ አይሰብከ፡ የምትለው ተርጉም ስጋኑ፡፡
 “ያዳደሪ እንደ ጋር የሚመለከለው ተፈጥርአዊ ለሆነ የአደጋት ቅጂ ነው?” አልካት፡፡
 “እናስ?” አልካት፡ ፍርማት አያለኝ፡
 “እናስ እና የምትመለከለኛው በአንድ ምክንያት ነው፤ አስተም መንከራ መከለከያሽ ነው፡፡
 በዚ ከዚህ ቀደም ነገራሽ ነበር” አልቻ፡፡
 “አልነገኩኝም!” በዚ ተቋሙም አስማሁ፡
 “አርጋጋኑ ብስ?!?” አልቻ፡፡
 “አምኑ መንከራ መከለከያው ምን እንደሆነ ነገራሽናል፡፡ ወናው የምመጣበትን ምክንያት
 ጥን አልነገኩኝም” አልካት፤ እናም እንደ አዲ በመለከ ለልማን አየመለከተለት፡፡
 “እምኑ ልከ ነገ ምክንያቱን አልነገኩኝም፤ ማን ወናው መከለከያሽ ምንድን ነው?”
 አልቻ፡፡
 “መርሳት!” አልካት በከራከሩ፤ መርሳትን እንደተልቀ ይሰሩ የቆጠርኩት ነው
 የሚመለከለው፡፡
 “ምክንያቱም አስ ነው!” አልቻ፡፡
 “መርሳት?” አልካት፡፡

“አምን የረሳሽውን ያስታውሰኝ ገዢ ሁሉም ተና ይሆናል” አለች፡፡

“የረሳሽትን ለምን አንድ አተነጻርኝም እና አሁን አንጂላጊውም?” አልፎት፣ ስቀች፡፡

“አለማ እኔ የንግድኩ ተረት አንድ አንድ የኖርጊው ተወስኗል እይምኝም፡፡ ለማንኛውም
መዘገበው አያደረሰን ነው” በላይ ለዓቶን ተመለከተዋል፤ ‘ተነስ!’ መግለጫ ነው፡፡

————— // —————

ምዕራፍ ሂምሳት አምስት

በ ማይ ጥናና ዘመንናል፡፡ የጥጋት የጥጋት ተቀኑ፡፡ ነጋዬ ከላኝ ተሁን
ውይ ከእያቴ ባሩ ገበታት አንዳቻንን ይግባም ለለቻንን ለያየች ትጠብቀናለች፡፡

ማንን ለተሸ፣? ማን አለኝ፣? ወጣቱን ለቻ ለደወልለት? እስ ለሰ አያቴን አንድ ቤቱ
በተኩበት ነው የየወ በዘመኑ ለጥንቃም የሚደረገ አቅም የለውም፡፡

የሞት ፍቻን ለልከን አንስቻ ይውልከለት በአንድ ጥሩ አነሳው፡፡ ለለ የሚጠኑ
ለለፈነበኛ ነው እስ ለር የደውልከት፡፡ ከእስ የጥንቃም ለመስማት ለልጠብቃ፡፡

"እብካ!... ታማሪ! እጥም በልል! ሙሉን ለደርጋው?" በየ፡ በአንባ የተቀለቀለ ተያቄ
አውረድከበት፡፡

"ነጋዬ" አለች ለልከት፡፡

"አንድ ቤቱ አገናኞች" በለ፡ ትዕዛዝ አስተላለፈለኛ፡፡

"አይ!" በየ ለልከን አቀበልኝት፡፡

"እለ ማን ለበደ?" አለች፡

እኔ ወደ እያቱ አተከርከሩ፡ ቅድመ በለ ፖስታ፡ በጥም ቁይቶ እንደ ተንሬሽ
ያወጣል፡ ወደና ጥራ! የማየው ሁሉ አብርቅርቁ አለበኝ፡

ነርሃ ተመልካ መጠች፡

"የከታ በት እንወሰዳት?" አልካት፡

"ምን? ማንን?" አለችኝ፡

"አማማቅናን ነዪ! ይህው አታያትም እንደ? መተንፈሰ አቅራቢል አብ? ቅሉ በይ፣ወደ
መከና እንወሰዳት!" አልካት፡

"ቆይ ቅይ ትንሽ እንረጋገኘ አጥበላንስ ስመጠ እንወሰዳቸለን"

"የጥምን አጥበላንስ ነው? በአዲ መከና እንወሰዳቸለን"

"ቆይ ትንሽ" አለችኝ ነርሃ፤

"እንደ አባባን ቁስቀሚው እንደ፡ እንወሰዳት በይው? አብ ይሻላል ካለሁ አብ!" አልካት

"ቆይ አይሁም! እንቀስቀስቸዋለን"

"እንደ ሁሉቱም እንደስት ተኋ? እኔን ለማን ተተው?" አልካት፡

በጥም አለች፡ ተቂት እንደቀኑ ተልፁ የከታ ሁኔታ ተያይዘው መጠ ለምን
እንደመጠ አልግባኝም፡ ይስ አለኝ፡ እንበያን ተቁል ተጠመጠምኩበት፡

"አማማን አማቻል! የከታ በት እንወሰዳት ወይ አነስ አከማት፡ አብሁ!" አልካት፡

"እኔ እኔ ቅይ አሁን እንደ - ካለሁ፣ ካይከተር ወር ሆኔ፤ እኔ ልያቻው" በለ ገብ
ይከተረ ለምን እንደመጠች አልግባኝም ለዲ አልደውልከለት አነስ ሙን ተደርጋለን?

"ምን ተደርጋለን? አኞችን ተወቃያቻለን እንደ!?" አልካት፡

"አጥን! አወቻቻለሁ" አለችኝ፤

"እኝ ተና! አለሁ ማረጋገጫ አይደን?" አልፎት፤

"እኝ አይችሉሁ!" አልቻ፡

ለለውናም የለበት ስምም ወደ አያቶች ከፍል የበሽተኝ ማንኛስ አልጋል ይዘው ገበዬ ታልቂ

የከመ ከአባበ ከፍል ወጥቶ በሆነን አያየኝ፤

"ውደ ምክም በታ አንዱሰጥቷልን፤ አንቀጽ አብረገን ታመሙለን" አልቻ፡

"እኝ!" በየው ከመቀመጣቸው ተነሳሁ፡ ነም የለበት ስምም አያቴን ነማ በለው አልጋል

የይ አስተኞችው አያገኘ ከመኝታ በቱ አውጭታ፡ ልቱ ተሽናድል፡

"አሉን ቁስቅሰት አማካይን ነው እኩ የመማግት" አልከኝ በስተኞች በየው አንቀጽ በለውኝ

አያገኘት በጠገበ አለኝ፡ ተራፊዎን ሁሉ ደቃናቃ መለማ ባለው፡፡

ከተኞህበት መለማ ሲነቻ፡ ይህ የለ በታ ነው የለሁታ፡ የህከምና ማቅረብ ደምሮ
ይሰማኝል፡ አይደን መግለጫ ልራሁ፤ ተዘ አልቻ፡ አይደን ገልጭ አውነቱን ማውቀ
አስፈላጊ፡ አንበ የተጨረጋገኘ አይኖችን ጉፍትር በመውረድ ከዚያው ስላቅ ይሰማኝል፤
ፈራሁ፡ ሆኖም በታ ስነት ለማቅረብ መሆኑ አስፈላጊ፡

"ሚጠጠ! ይሰማኝል?" አሉ ከልጅነቱ የመዋቀው የዘመ የተልቀ ምክም ደምሮ ነው፡፡

ጥንቃለቱን በመካቅነቱ በአዋጅታ መለሰከኝ፤ አይደን ቅበ በየ ገለጥኝ፡ ከፍል
በጠርሃን የተቀባዩ ነው፡፡ ከፈት ለፈቱ ማንኛም የለም፡፡ ወደ ቅኝ ሲጠከኝ ደምሮ
ውደመጠበት፤ የከመ በትንሽ ወጪበር ላይ ከርምጃ በለ ተቀናዣ መንቃቄኝን
አየተጠበቀ ነበር፡ በእኔ አንደሆነ መከማጥሩን ላይ አስከነኝ፡

ከበለተኞች አንቀቅበ የሰማሁ መሰለኝና አውር አልከኝ፤ የከመ አንደሆነው
በትንሽ ወጪበር ላይ ተቀናዣ ትጠበቀኝለቻ፡ አይደን ለመግለጫ በዝተ መፍራት
አንዳለነበረበኝ ተረዳሁ፡ ለው፡ መቃቃም በታ መሆን አይችልም መለት ነው?!"

"አንደት ነገር?" አልቻኝ፤ ጥቃቃው መደረግው ገበኝ፡

"የረሰቦችን ለለታወሻና አልካት::

"የጊዜ የረሰቦችን ለለታወሻ::

"መለውን ተገኘ ለይለም ጥንት አማካይ አማካይ ነበር:: ይህንት ነው የመማግኘት:: አሁን
አገሪቱ በላተኝ ወደ መኻታዊ ፍልፍ" በየሁ አንበብ ተናነቀኝ::

"ምኑው?" ለለታወሻ::

"እኔ አሁን አየበላን አየለ በማይደረግ ነገር ተጠቃሚነት ነበር" አልካት::

"በየሆነ?"

"እኔ አገልግሎት በለው ነው:: ነፃ አገልግሎት ስተኞች ለለት:: መቻቻም በለን የማታወቂዎን
አይሁም በለን ተናድሮ ነበር" አልካት::

"ከዘመኑ?" ለለታወሻ::

"ከዘመኑ መዋቅት ስነሳ ያለውትናው አይ አልተነሳም:: ወደ መኻታዊ ቤትው ገበዕስ
አያት በጥም ተፈቅር የሚመስል አንቀሳሽ ወሰኑ ነበሩት:: በቀሰቀሰት አትነቃም;
በቀሰቀሰት አትነቃም..." በየሁ ለቀሰቀሰት ቅጠልከኝ::

"ከዘመኑ...?" ለለታወሻ::

"ከዘመኑ ደካትር የዚህ ደመሰኑና አሳ ደግሞ አጥምበላንስ ይዘን አያመጣ አንደሆነ ነገኝ::"

"ከዘመኑ...?"

"አብ መጥቶ ወደ አጥምበላንስ ማነው ለያስተካክት ተገኘ ይለኝል:: ከዘመኑ በእሳ የሆነውን
ግን አለው-ቁጥር!" አልካት::

"ምኑም?"

"ምኑም አለው-ቁጥር! የሙሉ ነው አይደለ? የንብረት ሁሉ በጀት የጥምወካገበው እና መቀበል
ይሰራው ነው አይደለ!?" የሂሳብ አጥም ቢሮ ለበኩል ለበኩል ለንቅሳው ለመሆኑ::

“እናቱ ለከሳ ቅጂታለች! እንደዚ የት ፈረቻ በየ ስውቅነት ለከሳ እና ቅጂታለች፡ እና እናቱ ፍሃን እንኩን ማስቀመጥልሽ! አማማያብ! እንደ የዚ እናት! እንደት ይህን ያለሰው? ምንስን ነው ያመሙስ? እኔን ስታሰከሚኑ የረሰ— የረሰ— እንደ ቁድመስኑ ቅጂስ? እኔ በስተኞች አያለሁ? እና አማማ!...” አያለሁ፣ የቆየ መሸሻን አውርዶው ይመር፡፡

“እልዋጣችም!” አለኝ ተልፁ ማከም፡፡

ዘዴር በየ አየሁት፡፡ ፍቃ በአንበ ተዋልቷል፡፡

“እልዋጣችም ማረጋገጫ!” አለኝ፡ ያለውትናው አያቆለመበ፡ ጥሩ በመጋበት ማከምን አያጽተ፡ በምልከት አስን እንደሰማው አመለከተችኝ፤

“እና የት ፍት?” አልከተ፡፡

“እንደ ወሰኑ ፍት!” አለኝ፡ “ማጠ! እንደ በጣም ላይ ስለኖርሽ በዘመን አታከታው-ሽም፤ ጥን ከልፈነትኝ ይምር አልይ አልይ በታ የሚከሰት የዘር ተጠለዋነት ያለው የልብ ሁመም ነበረሽ” አለኝ፤

ዘዴር አልከተ፡፡ ታሪክ መጀመሩ መሆኑን ጉባኤናል፡፡

“በዘዴው ሁ-ለቻንም ደንግጋን ነበር፡ እናተኩ ደግሞ ከማንኛም በለይ፡ በሀመሙ ምከንያት እንዲታጣሽ በጣም ተስር ነበር፡ እና ደግሞ የጊዜ ጉዳይ እንደ ለጊዜ ደከሞ— ደከሞ— እንደ ቅን መቆሙ እንደማይረፍር እናውቁ ነበር፡ ይህም ሆኖ ጥን እናተኩ በምታደርግልሽ ጥንቃቁ፤ በአጥቢጎ እድሜኩ ከመቀበኑ በተከምር ተረፍሽ፤ ይህው ተልቁ ላይ አየሁንም መጠን” በለኝ አቋረጋዊ ገጠኑን ዘዴር በየ መሰማቱን ቅጂልከ፡፡

“እድሜኩ ከፍ ለፈ ጥን ቅጂኑ ተፈጻሚ፡ የደከመችው ለጊዜ ለእድሜኩ የመመጥን አቅምና ማት ስለሌሎራት በአቅጂኑ መቆተሬ ከልተገኝ በህይወት የመቆየትኩ አድል በጣም አነስተኛ ሆኖ” አለኝ፡፡

"እኝ!" አልከኝ፣ በደመነች ለበን እየዘበበከኝ ነው::

"ይህ ለአቶትን የሚወጥ አዎት አልነበረም:: ከምድር በታች የሚሆንውን ሆነ
አደርጋለሁ በላ ተነስች"

"ምን ማድረግ ትቻል ነበር?" አልከተ::

"እኝናን በህይወት ለማቅረት የነበረው በታች አማራር የልብ ጉዳለ ተከለ ማድረግ
በታች ነበር:: ይህ ደንገኛ ተመሳሳይ ደምና የዘር ቅርጫብ ያለው ልብ ስለሚፈልግ
በአንድ ወገን፣ በለለ ወገን በሁገራቸን ሁከምናው ጉና በባሩ ያልቀመ ለለንበር አኞችን
ያልጠረችው የለም፣ ጥን ለብ ማግኘት አልተታለም:: ለሰነድ በረኩ ወሰነች" አለኝ::

"ምን?" አልከተ ደንገጋጭ::

"የደንደብ ለሰነድ አልተስተዋስ!" አለኝ፣ ምን አንድምል አለውቁከኝም:: መልኩ ለበን ይበከኑት::
የዘረምን ለማኅበት ሁኔታው ተዘረዘሩ ይለኝ ይመር፤ አጥብቃች ተስማኝ ነበር! እየቻንም አንድሁ!

"ጥን ይሞ የሚሆን አይደለም፤ በህግ የተከለከለ ነው! አንድ ስው አካላን ለለለ
መከተት የሚችሉው፤ የሚሰጠው አካል በመተዳደሪ በረሰብ ሌይ ጉዳት ካለደረሰ በታች
ነው"

"ቻናይ አንድሱ ሆኖ?" አልከኝ፣ መጨረሻውን ለማውቃ በመጠናት::

"በጣም ይቁርቷ አደርጋለኝ!" አለ::

"ለምኑ?" አልከተ፣ ማረጋገጫ ተጠበቅ:: የከመናም አንድመደናገጥ አለች::

"አኞችን ከመተባበር ወጪ አማራር አልነበረችም:: የአዲንም ማዘን በየቀኑ መሽከም
አልፋከኝም! የጋደኛውንም ምትከ፣ እኝናንም አንድሱ...ማድረግ የምችሉው አየ
ለማት አልፋከኝም!" በለው ተንስቀባቀ ማልቀብ ይመረ::

ሁም አልከኝ:: የከመናም የሚለውን በተልቀት እየተከታተለች ተመክለለች አለ
በአንቀው ወሰተ ቅጂ::

"በዚህ ከእናትኩ ሽር ተስማማሁ:: እኩን ሲደን አስተ የሚትኑቸው የሰመመን ሆኔታ
ወሰን በመከተት እና በህካምና የሚትኑቸው ከሆነ የእኩን ሌብ ወደ እንደ ለመቀየር
ተስማማቸ:: እንዲሁም አይነት ሆኔታ ወሰን የሚከተት መድሃኒት ስጋጀት:: እኩም
የተነገሩበት ዕለት ማቻ ላይ ወሰደቸው:: እንደ አመማቸ በለሽ በደዱልስልኝ ስዓት
አምባረንስ አያመጣሁ የነበረው ለዚህ ነው::

ዚህም በኋላ ከእናትኩ ከመድሃኒቱ ለመመን መንቻቸ እንደማተቸል ስለተረጋገጧ::
እኩን ወደ እንደ ማሳተላለፈ ቅል ነበር:: እስተም ተሳካልኗ! እንደ ታን የእናትኩን
መቀት አධምሮሽ ስለልተቀበለ:: ሲደን ከደተቸ ፕሮር አስከሆኑን የምታስታውንው·
አልነበሮም" በለም:: ከዘዴውን መረጃ::

የም አልከኝ::

"በዚህ ነው ከእናትኩ አልቀተቸም ያልከኝ:: ወሰን ከእናትኩ አለቸ" አለኝ:: በዋሬው ማዘን
እንደ ተወስኝ እንደማይረስማው ባልጋ ሆኖ ተስማኝ::

እኔ ተጠቃሚ የም አልከኝ:: ነገሩ ሁሉ ወሰን ወሰን እያለ ወደ ትወስታው ተመለስ::

"አባ ይህን ያውቸል?" አልከኝ::

"የልብስን በእናትኩ መቀየር ያውቸል:: የፈረሙትም አሳቸው ፎቃው:: ተስማምተን
እንዲረዳግኝ ባን አያውቀም" አለኝ::

'ወደ አባባይ! እንደሸት ያለው ማዘን ላይ ነው ቅመህ የናርከው?' በዚ እንዲስበከኝ::
አስተኛ አለኝ::

"አባባቢ! የተ ነው?" አልከኝ:: ማዘጋጀ ከተቀመጠቸበት ተነስተ እኩን በሁለት እኩ
ጨጠቸ::

የም መናገር አልነበረበትም:: ይግሞ ተመለስ የማይውጥ ማዘን በልቦ ገበቶ
ተደረሱ:: በአማማያው ሌብ ወሰን!

————— // —————

538

ዶጀር ፈዴሰት

በመቻብር የዕድል ስንት ታሪክ አለ? ከመታን የፈረር! ወጥ ሽቦ ካለ የህወልት
መንደር ስንት አውነት አርፍል? በዚ ሪሳኔ በመጠየቅ መከናዣን ወደ መከና
መቻብር አያስከረክርኝ ነው:: ወጥቱ ማስታወሻ ከነፃ ተቀምጣል::

"እኔ በጥም ተረጋግጧል!" አለኝ::

"እንደት?" አልከተ::

"እኔ የጥምሬው አያስከከኝ ተንሽ የጥምትረበስ መሰላምኝ ነበር" አለኝ::

"ወጪው ነው ወደኛ! ወደኛ መሰላሁ! ወጪው ነው! ስው ክልጥተ በቀር መኖር
አንድው አይቀርቡት!" አልከተ::

መከናዣ አቀመን ወደ መቻብር ቅጥር ግበ አለቸው:: ይስ ይለል ይተታው! -
የእከማጥው ሆኖ እንዲረሩበት ያስታውቷል:: አናይኖ አያይ ጥን ለንን አርፈዋል::
እበን አያዲበከኝ ያባባሩን ተረት አስታውከኝ::

"እንዳን ያገኘሁት -

አብር ያልተቀበረ

ወትደም የሚያዘንልኝ -

የወ ልቦ ነበረ . . . !"

በዚ በረሰ አሳሳቸው::

አባይን አያሁት! ለረጅም ዘመን ለእኔ በለው ስያጻቸው በሙቀቃቸው አመሰግነት::
ማን ደግሞ ፍቅርና:: እንደ አይደን ለረጅም ወጣቸው ሁሉም አይደን በተከናወል ለየዘርፍ
ተስማሪ:: ተጠሪሁት::

ከሙቀቃቸው ቅርቡ ወጥታን ወደ መከናወል ስንጋዊ::

"እሁን ደግሞ ወደሆት?" አለኝ::

"ወደ አስር በት ነው!" አልከት::

"ለምን?" አለኝ::

"የህን የንተን አስተማራ:: የእኔን ዘመኝ ለመጠየቁ! አብቃንና አናቃን በገድልም አብ:
እኔን አተረፈኝል:: አነጋኝል!" አልከት::

"የከምኩ ማን ገርማኝለት ሂደ አንዳහ ተመለከተለት:: በዚ አላስ-በካም ነበር::" አለኝ::

"ምን ተደርግ? አንዳንድ ሲው የሚኖረው እኩ ያመነበትን ነው:: አዲም አንዳ የህምና
በለምና በት ለማድረግ ወይም አንዳንድ ሲው ለማግኘት:: በለው የለለ ሲው ሁይወት
አንዳጠሩ. ከደረገ እኩ ከተባበረ ከፍተኛ የሰነድ የሚገባርና የህግ ጥስት በመሆኑ፣ ለምት
አንዳልስማች ልቃልፈው አልፎለችም:: ስላክህ ለሰነድ የሚገባ በበቃዎች ማመልከት
ነበረበት፣ አደረገታው!" አልከት::

"አስ-ስ ልከ ነው:: ማን ይከበናል!" አለኝ::

"ትልቅ ወ-ሳኔ ሆለም ይከበናል! አንዳእኔ:: አዲም ደግሞ ልከ ነው!" አልከት::

"አንዳውት?" አለኝ::

"አንዳንድ ቤቱ የሚይደረገውን የሚደኝና ሲወቻቸው አለምኩ የሚለው በት!" በዚ
ወደ አስር በቱ አቀናሁ:: ለጠይቀው::

ዘመኝ እኩ ደመኝባን!

// ——————

'ሰው' - ሰነድ አንድ የሚያስረጋግጣውን
ተቋርና በወሰነት ተሰጥቶ የሚያደርግ::
'ሰው' - መከናዬ መገኘዎን ከዘመኑ
መገኘዎን ጽሑፍ እስማምሮች ለኋር አካላዎች
የሚያሳይ::

'ሰው' - ስኋር የሚፈጸመው መሆኑ በጠበብ
ስነድ የሚሰሩ::

'ሰው' - የለር የከተማና ማከተል ከመኖሩ
ቀርቡ በስራው? በስራው እና በሚገኘው፤
የከተማና የረዳት የሚረዳ=

'ሰው' - የሚያፈርጥ የተቋርና ይረዳ?
የሚከተሉ ጥበብ ምንም፤ የኋርህን ይረዳ?
የደረሰት ወጪዎ=

'ሰው' - ፍጊዜነት ከሚገኘው የተሞተታ፤
ምንኑት ማስቀቅ በለ? በማኑት የሚተሰር=

'ሰው' - ይህን ሁሉ ሆኖ? ለነው ለገዢ
የሁኔታ የሚሆን=

ሰው ተ ይህ ሁው! አንድና በሞኑ? ቅዱስ
ሆና? ሂሳብ? ማኑትን ሁው-አነዱን ሂሳብ?
ዝኑሁ በዘመኑ ቅዱ ይገርማል!?

ሰው ይግባኝ የተሰራው ከከራር ነው" አስቃድ
'ዝዴ!' እስከና: በጠቀሱ ደንገጥነው:: አሁንም
ይረዳ ሁው ካርር መሆኑን ለሰብኩ እያዝማለሁ::

በቅንጻፋት አርጠማ ማስብ የቋሙ መሆኑ ሁው
የመሆኑ በይሆና ይኝኞቸው:: በቅንጻፋት
አርጠማ ማስብ የቋሙ ይግባኝ እና በ
ምንጻ አያደር ይደርቸው:: አንድ በር ቅመ
እና በመመርመጃ:: ማስብ በቻ 'መሆኑ ሁው'
የደረሰት::

"ኩራህ በአያዥናዚን ስብ ወሰጥ ፊት::
ኩራህን ከወጪ ለማስተበቀዋም ለማስተበቀዋም
እተሰበ ተበቃዋ አንተ ነዚ::

<http://www.alemenorbook.com>

ተርጉስ መሰኞ እናያ
(በዚህ አበባ የሰነድ እናረታ ተርጉስ)

2025 RELEASE UNDER E.O. 14176

9 789994435548

Am44.e. n-hm&t-09 11 24 86 23
<https://www.booksiteethiopia.com>

WPT ၁၂၅ ရက
၃၀ USD

Scanned by CamScanner

በኢትዮጵያ የስራ ማዕከል

public channel

id: 1215311843

Description

በኢትዮጵያ የስራ ማዕከል

37126 subscribers

በዚህ ፊልም ወሰን የተዘጋጀ ዘመን Message #127

በPDF መልክ ያገኘለ:: ደዕስ:- ዓይማዊ ማኅበር ደረሰኑ:- አፈዎች ገ.

ማንበብ ወደ መለኑ
እያደርግም!

May 23

መዕከልን በ pdf ለመለከና ለማንኛውም ለሆነ አስተያየት
@bollaye

join us on telegram

@ETHIO_PDF_BOOKS